

༡༡། །བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་ཕྱི་ཁྱིལ་དམིགས་སྒྲོང་ཆུ་ལ་གིན་ཏུ་གསལ་བར་བཞོད་
བ་དག་ལེགས་ལོད་སྒྲང་འབྱེད་བའི་ཉིན་ཁྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། ཞུ་དམར་བ་དག་འདུན་བཞུན་འཛིན་གྱི་མཚོ།
སྒྲིག་པ་པོ། ཉྱོང་ཉྱོང་གྲོ་བཟང་དབང་ལྷན།

ཐོག་མར་དགེ་བ་སྒྲུང་གི་དོན།

དུས་གསུམ་ཤེས་བྱའི་མཁའ་དང་ཁྱོན་མཉམ་པའི། མཁྱེན་རབ་སྒྲུང་བ་དམ་པའི་གཟི་བྱན་ཅན། ལུང་རྟོགས་
པ་སྒྲོའི་དགའ་ཚལ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ། སྤེལ་མཁས་དྲིན་ཅན་སྤྱོད་མར་སྤྱོད་ནས་འདུད། སློ་བཟང་སྟོན་བརྒྱུད་གདམས་པའི་
ཟེལ་དངར་གྱིས། ལུང་རིགས་མགྱིན་རྩ་སྟོན་བྱུང་བའི་བྱུ། སྤྱིན་ཅིང་གོལ་བའི་གཞན་པན་རྒྱ་ཆེའི་ཆད། དཔག་ཡས་
སྤྱོད་རྗེའི་རོལ་མཚོ་འདྲིར་ཡང་དུན། ཤ་མཐའ་མི་མདོན་ལེགས་བྱས་རྒྱ་གཏེར་དབུས། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་རྫོགས་པའི་
གཟུགས་མཚར་དུ། ཡོངས་བཟུམས་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་མེད་འབྱེད་མཁས་པ། ཐུབ་དབང་སྤྱོད་པའི་རྩལ་བར་གྲུས་ཕྱག་
འཚལ། དེ་སྤྱིས་མཐུ་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་ཅེར་སོན་པ། མཁྱེན་བཅེའི་རང་གཟུགས་མི་པམ་འཇམ་པའི་དབྱངས། ཟབ་རྒྱས་
ལམ་རབ་སྒྲུང་བྱེད་སྟོན་མེའི་ཕུལ། སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་འདུད། གངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐུབ་བཟུན་རབ་
དྲངས་མངར་བའི་རྒྱུད། དཔག་རྟོག་རྟོག་མས་བསྐྱེད་པ་ཉེར་བསལ་ནས། འབྲུལ་བྲལ་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་སྟོལ་འབྱེད་
མཁན། དཔག་ལྡན་མར་མེ་མཛད་དེ་གཙུག་གིས་མཚོད། སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་འོད་ཚོན་འབྲུམ་གྱི་གཟིས། སྤྱོད་མཁས་
རྒྱ་སྐར་བྱེ་བ་ཟེལ་གཞོན་པའི། སློ་བཟང་ཉིན་བྱེད་གཟུགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། རིགས་གསུམ་འདུས་སྤྱིར་དེས་ཆོ་མཚོག་
ཏུ་གྲུས། སྟོགས་ཅན་སྟོན་པས་ཆེས་མིན་མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི། སྤྱི་སྟོན་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད་བསྐྱེད་ཉམས་བཞེས་པས། གཏན་
བདེ་འཆི་བ་མེད་པའི་སར་གཤེགས་པ། མཁས་སྤྱོད་བརྒྱུད་པའི་སྤྱོད་མ་ནམས་ལ་འདུད། རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་ཕུང་པོ་
གཟུགས་ཅན་དུ། སྤྱོད་པའི་གར་གྱིས་རིས་མེད་སྐལ་བཟང་འགྲོ། རྣམ་གྲོལ་རིན་ཆེན་སྤྱིར་དུ་འབྲིང་པའི་གཉེན། བཀའ་
དྲིན་མཉམ་མེད་དེ་རྣམས་སྤྱོད་དབུས་བཞུགས། སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་པས་འབྲུགས་འཁོར་བ་རྒྱ་སྤྱོད་གོང་། བདེ་སྤྱོད་བཀའ་
ནས་ཀུན་མཁྱེན་པོ་བྱང་ཆེད། བསྟོད་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་མིན་རི་རྩུ་ཞེས། ཡང་ཡང་སེམས་པ་དཔྱོད་ལྡན་མཁས་པའི་
ལས། དེ་སྤྱིར་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་བཅས་པའི་དོན། ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བའི་གནད། བརྒྱུད་ལྡན་དམ་
པའི་ཉམས་སྤྱོད་ཆད་མའི་བཅུད། གསལ་ཞིང་འཚམས་པར་དགོད་ལ་མཚོག་ཏུ་སྟོ།།

འདྲིར་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་གཞུང་ལམ། ཆོས་ཕུང་བརྒྱུད་ཁྱིམ་ཐོན་གྱི་
དགོངས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཉམས་སྤྱོད་བྱུང་བྱུར་བསྐྱེད་པ། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་བ་མའི་གདུལ་
བྱ་གང་ལའང་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་དེས་ཀྱི་གདམས་ངག་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་སྤྱོད་རྩུང་སྤྱོད་པའི་རིམ་པའོ། །

ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུན་གྱི་དོ་ཤོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ལུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལོ།

སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལ་དུག

དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལ་དུག་ལས། གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ཤིང་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དབྱམ་པ་ནི། སྦྱར་
ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྦྱབ་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཀུན་སྦྱོང་འཚོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་དང་། བྱད་པར་ལམ་བཟོད་སྦྱོང་ཆེ་སྦྱར་
དངོས་མཇུག་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཆེད་བའི་ཀུན་སྦྱོང་ནམ་པར་དག་པའི་ཅིས་ཟིན་པ་མེད་དུ་
མི་རུང་བར་གོ་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདི་དང་འོག་ཏུ་ཀུན་སྦྱོང་གསལ་འདེབས་ཀྱི་དམིགས་པ་བསྐྱར་ནས་མཛད་པའི་ཕྱག་
བཞེས་ཡོད་པ་བཞིན། ཐོག་མར་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་ད་ལྟ་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་ལྷ་བཅུ་ཁ་རལ་དུ་གྲགས་
པའི་ཆེའི་སྟེང་ཕལ་ཆེར་འདས་ཟིན་ཀྱང་། སྡོན་ཆ་ད་ལྟ་གོས་དང་རྟེན་དཀར་སྒྲན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱབ་ཐབས་སོགས་འདི་སྦྱར་
གི་བྱ་བཞག་ཁོ་ནས་གཡེངས་པ་ཅམ་ལས་སྦྱི་མར་ཕན་པའི་ཚུལ་ནམ་མཁེགས་མ་གྲུབ་པས། མཚམས་འདིར་ཤིན་ཏུ་ལ་
འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་འདུག་མོད། ད་དུང་མ་ཤི་བར་དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བག་ཆགས་འཛིན་ཆུ་
ལྱང་བ་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྟེན་དེས། སྡོན་ཆ་དང་སྦྱི་ནང་གི་འགལ་རྟེན་དུ་འཛིང་བས་ནམ་འཆི་དེས་པ་མེད་ཅིང་།
ཤི་ནས་ངན་འགོར་སྦྱེས་ཆེ་སྦྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྦྱགས་མེད་པར་མ་ཟད། བདེ་འགོའི་ལུས་རྟེན་དེ་ཐོབ་ཀྱང་ཚུལ་གྱི་སྐལ་བ་
མེད་པར་མི་ཆེ་སྦྱོང་ཟད་དུ་སོང་ན་སྦྱག་སྦྱི་ཐག་རིང་བ་ཅམ་ལས་དགོས་པ་སྦྱག་པོ་མ་མཐོང་བས་འཁོར་བའི་སྦྱག་བསྐྱེད་
ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགོས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱང་ཚུལ་ལྟར་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱང་ཡུན་རིང་
ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བཞིན་པ་འདི་དག་བྱང་སྦྱོམས་སུ་བྱས་ན་ཁྲིལ་ཆུང་བས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་བཟོད་སྦྱོང་བ་ལ། གནས་ཁང་འདི་ཉིད་སྦྱ་
གསུང་ཐུགས་རྟེན་ནམས་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཚོགས་ཞིང་ནམས་གང་དུ་སྦྱོན་འདྲེན་པའི་ཕོ་བྲང་ཡིན་
པའི་མཚོག་གསུམ་ལ་བསྟོན་བཀུར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱ་དགོས་སྟེ་དུ་ཀུན་སྦྱོང་གསལ་བཀུར་སྟེ།
དུལ་ཕྱིས། གྲི་མ་ཕྱིས། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག །ཅིས་སོགས་དག་ཏུ་བརྗོད་བཞིན་གནས་ཁང་གི་དོར་
ལག་ལེན་ལྟར་བྱ། དེའི་ཆེ་གནས་དེ་ཉིད་ལག་མཐིལ་ལྟར་ཁོད་སྦྱོམས་ཤིང་ཐ་གྲུ་ཡངས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱ་ཚོགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཅན། ལྟའི་མེ་རྟོག་དུ་མས་ཁེབས་པ། གསེར་དངུལ་དང་ལུ་ཏིག་གི་བྱེ་མ་བརྒྱལ་བ། ཆུ་བྱ་སྦྱ་ཚོགས་སྤྱིང་བའི་མཚོ་
དང་རྗེང་བུས་མཛེས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོན་ཤིང་ཆར་དུ་དངར་བས་བསྐྱོར་བ། དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱ་བདུན་ལས་གྲུབ་

པའི་གཞལ་མེད་ཁང་བརྟ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་སོགས་དག་པའི་ཞིང་གི་སྡོད་བཅུད་ཀྱི་འཕྱོར་བ་ཡུན་སྐུམ་ཚོགས་པར་
 མོས། དེ་ཉར་བྱི་དོར་བགྱིས་པས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་གྱུར་ཅིག །མ་
 འོངས་འབྲས་དུས་ཀྱི་འོངས་སྐྱུ་དང་སྐྱུལ་སྐྱུའི་ཞིང་བྱང་པར་ཅན་འབྲུག་པར་གྱུར་ཅིག་སྐུམ་པའི་སྒོན་འདུན་བྲ། སྐྱུ་
 གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་དུ་དབྱམ་པ་འཕ་སྤར་བ་ཀྱི་ཐེན་པ་ལ་དུལ་བྱིས་བགྱིས་ཏེ། སྐྱུ་བས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྟེན་ནམས་
 དང་དབྱེར་མེད་དུ་བཞུགས་ཡོད་སྟུང་པ་དང་། འདི་ཉར་བྱས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་འབྲུག་པའི་
 བག་ཆགས་བཞག་བྱང་སྟུང་དུ་བསམ།

གཉིས་པ་མཚོད་པ་གཡེ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ་པ་ནི། མཚོད་པའི་སྤྲིན་གཟུངས་བརྗོད་བཞིན་དུ་
 མཚོད་པ་མཐོང་བརྒྱད་ཉར་བཤམས་ཏེ། སྐྱུ་བས་ཡུལ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱེད་པའི་ལུས་ལྷན་དུ་
 གྱུར་པར་མོས། དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཚོད་པ་དེ་ལས་ཆུ་བཞི་ཉར་སྦྱོད་རོལ་མོ་འདོད་ཡོན་ལྷ་རྒྱལ་སྤིང་སྒྲ་བདུན་བཟ་
 ཤིས་རྟགས་རྩ་བ་བརྒྱད་སོགས་མཚོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཡུང་པོ་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིན་
 སྤར་བྱང་བས་ཐུགས་མཉེས་པར་བསམ། དེའི་མཐུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བདེ་དགའ་ཟང་
 མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒོན་ལམ་གདབ།

གསུམ་པ་སྟན་བདེ་བ་ལ་སྦྱོད་ལམ་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་འཁོད་དེ་སྐྱུ་བས་འགོ་སེམས་བསྦྱེད་བྲ་བ་ནི། ཁྱི་སྟན་ཚད་
 དང་ལྷན་པའི་སྦྱེད་དུ་ལུས་ནམས་སྤར་གི་ཚོས་བརྒྱད་ལྷན་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་འཁོད་
 དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན། ཆེ་འདིའི་རྟེན་བཀྱར་དོན་གཉེར་སོགས་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་
 མཛོན་དུ་གྱུར་འདུག་ན་ཀུན་སྒོའ་མ་དག་པ་ཡིན་པས། སྐྱུ་བྱག་གཉིས་ནས་རྒྱུད་ཕྱིར་བྱང་པ་དང་མཉམ་དུ་ནམ་རྟོག་དན་པ་
 དེས་མཚོན་པའི་སྤྲིན་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བ་ནག་པོའི་ནམ་པར་ཐོན་ནས་མཁའ་དབྱིངས་སུ་
 ཡལ་སོང་སྟུང་པ་བྲ། སྐྱུ་བྱག་གཡས་པ་ནས་རྒྱུད་ནང་དུ་རྒྱུ་པའི་ཆེ་མདུན་དུ་ཚོགས་ཞིང་དམིགས་ཏེ་བྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤུས་
 དང་བཅས་པའི་མཐུན་བཅེ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འོད་དཀར་པོའི་ནམ་པར་རང་གི་སྦྱིང་གར་བེམ་པས་
 དགེ་སེམས་བྱང་པར་ཅན་མཛོན་དུ་གྱུར་སོང་སྟུང་པ་དང་། སྐྱུ་བྱག་གཡོན་པ་ནས་རྒྱུད་ཕྱིར་གཏོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་སྤར་བཞིན་བྲ། དེ་ཉར་གཡས་ནས་བརྒྱབས་ཏེ་གཡོན་ནས་འབྱུང་པ་གསུམ། གཡོན་ནས་བརྒྱབས་ཏེ་གཡས་
 ནས་འབྱུང་པ་གསུམ། གཉིས་ཀ་ནས་བརྒྱབས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ནས་འབྱུང་པ་གསུམ་སྦྱེ་རྒྱུ་རོ་དགྲ་ཤུག་ཏུ་བསམ། དེས་
 སེམས་ནལ་དུ་མ་ཤེབས་ན་དབྱུགས་སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱག་པ་ཉེར་གཅིག་བགྲང་བ་མན་དག་ཉར་བྱས་
 པས་དེས་པར་སེམས་རང་མལ་དུ་འབབ་པ་འབྱུང་། སེམས་ལུང་མ་བརྟན་ནམ། དགེ་བའི་ངོ་བོར་འདུག་ན་སྐྱུ་བས་ཡུལ་

ནམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འོད་ཟེར་གྱི་ནམ་པར་རང་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་གོང་བཞིན་བྱས་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས། དགེ་སེམས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་སོང་སྟེ་སྟེ་བྱས་མ། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དམིགས་པ་ནམས་ཀྱི་དོ་བོ། གོ་རིམ།
གྲངས་ངེས་དང་བཅས་པ་སྒར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་པའི་ལུས་རྒྱལ་པ་ཞིག་ཡིད་ལྟུང་དུ་བྱས་ཏེ་བདག་གིས་
ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏང་བར་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཅིས་ཟེན་པའི་སྟོན་བསྐྱར་བར་བྱའོ་སྟེ་
པའི་འཕེན་པ་ལྷགས་བྱས་བཏང་།

བདག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་། བྱང་པར་ངན་སོང་ལུ་མཐའ་མེད་པའི་གནས་སུ་
གཏན་ལུགས་བྱས་ཏེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བ་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྟོན་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ད་ངེས་སྒྲུ་མ་དགོན་
མཆོག་གི་བཀའ་བྱིན་དང་རང་གི་ལས་སྟོན་གྱི་མཆོམས་སྦྱོར་ནམ་པར་དག་པའི་མཐུ་ལས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་དང་མཇལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་། ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གདམས་ངག་བརྟན།
སྤྱོད་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་སྤྱེས་བུའི་ཅལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་ནས་བཅོན་ས་ཟེན་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན་སྒར་
ཡང་འཁོར་བ་དང་ངན་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཟོད་སྤྱུགས་མེད་པ་མྱོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་
ཆོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བྱིན་རིགས་བྱུག་གི་གནས་གང་དུ་སྤྱེས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས། རང་སྤྱུག་
བསྐྱེད་གྱིས་ངེས་ལྟར་མཐར་བ་བཞིན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་གདུང་ཞིང་།
དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་རང་ཉིད་བྱིན་ཆོད་མེད་པས་ཡང་ཡང་བསྐྱུངས་པའི་མ་རྒྱན་བྱིན་མོ་ཆེ་ཤ་སྤྱུག་ཡིན་པས་བདག་གིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་
པའི་བྲིད་བསྟོན་པར་བྱའོ་སྟེ་པའི་ཀྱན་སྟོང་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རང་ནས་སྤྱོད་པས་ལུས་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་གི་སྟོན་
མཆོམས་ཀྱི་ཐད་དྲང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཐར་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་
པའི་དབུས་སུ་སེང་བྲི་ཆུང་དུའི་སྟེང་ཁར་སྒྲ་ཆོགས་པད་ཉི་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ། རོ་བོ་རང་གི་བྱིན་ཅན་ཙ་
བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཤུགས་པ་སྤྱོད་པ་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ། དུ་གཙུག་རྟོར་དང་ལྷན་པ། ཞལ་
གཅིག་ཤུག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གཞོན་དང་། གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་ཅིས་གང་བའི་སྤྱང་བཟེད་བསྐྱེད་པ་
སྤྱོད་པ་ཆོས་གོས་དུར་སྤྱིག་གི་མདོག་ཅན་གསུམ་མཛེས་པར་གསོལ་བ། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཅན། སྤྱོད་པས་སྤྱེས་པའི་འོད་ཀྱི་ཡུང་པོའི་དཀྱིལ་ན་ཞབས་གཉིས་རྩོམ་མེད་སྤྱོད་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་
ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྒྲ་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་རྒྱུ་གྱི་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྟོ་མོར་སེང་བྲི་པད་ཉི་ལྷ་བའི་
གདན་སྟེང་དུ་རྒྱལ་བ་རྩོམ་མེད་འཆང་ལ་ཏེ་ལོ། ལྷ་རོ། རྩོམ་པ་སོགས་ཉམས་ལེན་བྱིན་སྤྱོད་པ་དང་། འཇམ་པའི་

དབྱངས། དབྱུམ་པ། རྗེ་བཅུན་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཉེ་བརྒྱད་དང་། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་དང་ཐིག་ལེ་བཅུ་
 རྟལ་གི་བརྒྱད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡམས་ཕྱོགས་སུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྒྲེ་མོར་སེང་བྲི་པད་
 ཟླའི་གདན་ལ་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་མེད་སྐུ་མཆོད་སོགས་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་
 བཞུགས་པ། གཡེན་ཕྱོགས་སུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྒྲེ་མོར་སེང་བྲི་པད་ཟླའི་གདན་ལ་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་སྐུ་སྐྱུ་བ་
 ཡབ་སྲས་སོགས་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། མདུན་ཕྱོགས་སུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྒྲེ་
 མོར་སེང་བྲི་པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་ལ་བྱིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་
 བཞུགས་པ། དེ་དག་གི་བར་མཆོམས་རྣམས་སུ་དབང་བྲིད་ལུང་གསུམ་སོགས་ཆོས་བཀའ་སོ་སོའི་བརྒྱད་པའི་བླ་མ་
 ཐམས་ཅད་མ་ཆོད་བ་མེད་པར་བཞུགས་པ། བྲི་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ཐུབ་དབང་གི་མདུན་དུ་འཛིགས་བྱེད། གཡམས་སུ་གསང་
 འདུས། གཡེན་དུ་བདེ་མཆོག་རྒྱལ་ཏུ་དུས་འཁོར། བར་སྤོར་རྣམས་སུ་བླ་མེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་
 བསྒྲིགས་པས་བསྐྱོར་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དོར་དབྱིངས་དང་ཀུན་རིག་སོགས་རྣམ་འབྱོར་རྒྱད། རྣམ་སྤྱོད་
 མདོན་བྱང་སོགས་སྤྱོད་རྒྱད། དམ་ཆོག་གསུམ་བཀོད་སོགས་བྱ་རྒྱད། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྤོར་སོགས་ཕྱོགས་
 བཅུའི་སངས་རྒྱས། ཉེ་སྲས་བརྒྱད་སོགས་བྱང་སེམས། རང་རྒྱལ་བཅུ་གཉིས་སོགས་རང་སངས་རྒྱས། གནས་བརྟན་བཅུ་
 རྟལ་སོགས་ཉན་ཐོས། ཐོད་པའི་དུམ་བུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་སོགས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ། མགོན་ཆོས་རྣམ་སྲས་སོགས་
 བརྟན་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པ། དེ་དག་རང་
 རང་གི་མདུན་ན་གདན་བྲི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་རང་རང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྒྲིགས་བཅ་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤར་བ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རང་སྤྱོད་ཀྱི་བཞིན་པ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཞལ་རང་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་
 ཏེ་དཔྱེས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་མོས། ཡང་ན་བརྒྱད་པ་གསུམ་སོགས་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཐུབ་དབང་གི་
 མཐའ་སྐོར་དུ་བྲི་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ཁར་བཞུགས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡི་དམ་སོགས་སྤར་སྤར་བཀོད་ཀྱང་རུང་གསུང་།

རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་རིགས་རྟལ་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པར་དམིགས་ཏེ་
 སྐབས་འགྲོའི་རྒྱ་གསལ་གདབ་པ་ནི། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ།
 སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱལ་བསྐྱལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཤིག་ཕྱོར་འདུག་པས། ལམ་སྒོམ་པ་ལ་མ་སྤྱོད་པར་
 སྤྱལ་བསྐྱལ་བྱང་བ་ཅོམ་གྱིས་པ་མཐར་སྤྱོད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ཕྱིན་རན་ཀྱང་། འདི་པན་ཆོད་འཁོར་བར་སྤྱོད་མི་དགོས་ཞེས་
 ཆོད་གཟུང་མི་ལུས་པས། ད་དུང་སྤྱལ་བསྐྱལ་གྱི་གཏིང་དང་མཐའ་མདོན་དཀའ་བར་འདུག། དེས་ན་ད་རེས་ཉིད་དཀའ་
 དོན་ཆེའི་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར། འཁོར་བའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཐར་པ་མཆོག་ལྷ་

མ་སངས་རྒྱུ་གི་ཤོ་འཕང་ཞིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་མ་བྱས་ན། སྤར་ཡང་སྤྱིར་ལམོར་བ་དང་བྱང་པར་ངན་སོང་གསུམ་
 གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་སྤྱོད་དགོས་པར་འདུག། སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་དག་ལས་སྤྱོད་པའི་ནུས་པ་མཐུན་ན་བཞུགས་
 པའི་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བྱ་
 དགའ་བའི་སྤྱོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱད། མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ཏེ་སྤྱི་མཆོན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་
 ཀྱིས་སྤྱས་པ། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་དང་ལྟན་པ། བྱུགས་རི་ལྟ་རི་སྟོང་གི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་
 ཅར་མཛོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ཅིང་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྤྲུག་པར་བརྟེ་བའི་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་སོགས་
 སྤྱབས་སུ་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཆོང་འདུག། རྫོན་ཆད་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱོད་བཀའ་ཏེ་སྤྱབས་སུ་
 འཛིན་པ་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་སྤྱོད་ཐབས་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས། རང་དོས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་མ་འཕྲུགས་ན་དགོན་
 མཆོག་གིས་བསྐྱེད་བཀའ་ལ་སྤྱིད། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་
 བར་དུ་བྱེད་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་རེ་ས་མེད་པས་སྤྱིད་སྤྱུག་ལོགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་
 གསུམ་པོ་མཁྱེན་སྟུང་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་སྤྱོད་མ་ལ་སྤྱབས་སུ་མཆོང་ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་པའི་
 ཆོ། དཔེས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྤྱོད་པོར་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་དུ་སྤྱོད་མའི་
 སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་གསུང་བཅག་པ་བྱུགས་དཀྱུགས་པ་སོགས་སྤྱོད་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དག། ལུས་དྲངས་
 གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། སྤྱོད་མ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱབས་འོག་ཏུ་ཆུད་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ཟབ་རྒྱས་གསུང་གི་བདུད་ཅིས་འཚོ་བའི་
 རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་སོང་སྟུང་དུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་སྤར་གྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗོད་པའི་རང་ནས་སངས་རྒྱུ་ཆོས། དགོ་
 འདུན་རྣམས་ལ་སྤྱབས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཆོ་རིམ་བཞིན་ཡི་དམ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་དང་། ཆོས་པོ་ཏི་རྣམས་དང་། བྱང་སེམས་
 ཉན་རང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་བདུད་ཅི་རི་རྒྱན་བབས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་བརྟན་བཞིག་པ་
 སོགས་སངས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་སོགས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་
 སོགས་དགོ་འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ནས། དེ་དང་དེའི་བྱིན་སྤྱབས་ཞུགས་ཏེ་སྤྱབས་འོག་ཏུ་ཆུད་
 སོང་སྟུང་པའི་མོས་པ་བྱེད།

ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སྤྱོད་འདོད་ན་སྤར་ཡང་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། སྤྱོད་པོ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱོད་དུ་གྲུ་ཁ་ལོ་
 སྤྱོད་ལ་ཁད་པའི་ནང་ན་དེ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པར་སྤྱོད་སྤྱངས་ནས་ཅེད་མོ་ཅེ་བ་ལྟར། རང་རེ་ཡང་ལམོར་བའི་རྒྱ་

མཚོར་ངན་སོང་གི་བློར་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་གྲུ་བོ་ཆེ་ལུ་པར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་མི་བླན་པར་དོན་མེད་ཆེ་འདིའི་
 རོལ་ཅེད་ཁོ་ན་གཏན་དུ་པན་པའི་མོངས་སྤྱོད་དུ་འབྱུང་འདུག་མོད། ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་འཁོར་བ་ན་སྤྱོད་པའི་གནས་
 མེད། ཅི་འདྲའི་སྤྱོད་པོ་ཞིག་གི་ལྷགས་སུ་བྱས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་འབྱུང་པ་མ་གཏོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱས་པོས་མི་
 མནར་བའི་སྐབས་མེད། ལྷན་རྟེན་འདི་དོར་ནས་གར་སྤྱེ་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་དགོས་ལ། ལས་ཀྱང་ཆེ་འདི་ལྟ་བུར་ཆོས་
 དང་མཐུན་ནས་བླང་དོར་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྲིག་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། དགོ་བ་ཉུང་ཤས་ལས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དཔག་ན། སྤོན་ཆད་
 མི་ཁོམ་པའི་སྤྱེ་བ་ཤ་ལྟག་བརྒྱད་པའི་དུས་སུ་སྤྲིག་ལྟར་ཆད་མེད་པ་བསགས་པ་གོར་མ་ཆག་དེས་ན་སྤྲིག་པའི་དབང་
 གིས་ངེས་པར་ངན་སོང་དུ་སྤྱེ་དགོས་པས། དེར་སྤྱེས་ན་ཆ་གང་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཟོད་པར་ག་ལ་ལུས། མདུན་ན་
 བཞུགས་པའི་སྐབས་ལུས་རྒྱུས་ཀྱིས་འཛིགས་པ་དེ་དག་ལས་སྤྱོད་ལུས་ཏེ། འདི་རྒྱུས་རང་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
 གོལ། གཞན་འཛིགས་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས། གུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་རིང་མེད་པར་འཇུག། པན་བཏགས་
 མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཐོང་པ་སྤྱེ་སྐབས་སུ་འོས་པའི་བྱུང་པར་བཞི་དང་ལྷན་པས། རང་གིས་སྤྱོད་གཏད་ནས་
 སྐབས་འགོ་བྱེད་ལུས་ན་བསྐྱེད་པ་མི་སྤྱོད། བདག་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐབས་འོག་ཏུ་འཇུག་
 བ་ཡིན་པས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་ལས་སྤྱོད་པ་བྱེད་རྒྱུས་མཁུན་སྤྱོད་དུ་སྐབས་འགོ་སྤར་བཞིན་བྱེད།
 སྐབས་འགོ་འི་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་འགོ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་དམིགས་སྤོར་འདི་གཉིས་རིམ་བཞིན་བསྐྱངས་ནས་རྒྱུད་
 འབྱུང་ངེས་བྱེད་ལུས་ན་ལེགས། བསྐྱེད་པ་ལ་མོས་ཆེ་སྐབས་འགོ་འི་རྒྱ་གསལ་འདེབས་ཆུང་གང་རུང་གི་སྤོན་ནས། བླ་མ་ཡི་
 དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་མཆོལ། ཞེས་བཟོད་ཅིང་ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་གཅིག་ལ་བདུད་ཅི་
 འབེབས་སྤྱང་བྱས་ཀྱང་རུང། དེ་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་མ་ཆན་
 སེམས་ཅན་རྒྱུས་རིགས་དུག་གི་གནས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེད་བཟོད་པར་དཀའ་བས་ཉེན་པ་སྤྱོད་རེ་རྗེ། སེམས་ཅན་དེ་རྒྱུས་
 སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱི་བྱེད་ལས་སྤྱོད་པའི་དཔུང་གཉེན་མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེར་ཞུ་བ་ཡིན་སྟེ་དུ་ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་
 ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱང་བྱས་པས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐབས་འོག་ཏུ་ཆུད་སོང་སྟེ་པའི་མོས་པ་བྱ། རྐང་པ་སྤྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་ཆན་སེམས་ཅན་འདི་རྒྱུས་ཐོག་མེད་ནས་ལས་ཉེན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། བདེ་བས་མོངས་
 ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བར་འདུག་པས། བདག་གིས་སྤྱོད་པ་དང་། ཆུལ་ཁྲིམས་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐོབ་སྟེ་ཅིག་བཞིས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་། ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། ཐོབ་པར་བྱལ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱེས་བྲུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱད་
 སྐངས་ཏེ་ཕྱིན་དུག་བསྐྱེད་བཞི་སོགས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟེ་སྤྱོད་

འདྲུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ལྷགས་དྲག་བསྐྱེམས་པས་སྒྲ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཐུགས་མཉེས་ཤིང་སྐུ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་
 ཞིག་ཆད་ནས་རང་ཉིད་ལ་བེམ་པས། རང་ཉིད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུར་ལས་གིས་གྱུར། སྒྲ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རེ་
 སྙམ་དུང་རྒྱལ་བ་ཟུང་། རང་ཐུབ་དབང་དུ་གསལ་བའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་སྒྲོད་
 གྱི་མ་དག་པ་སྤྱངས་ཏེ་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་དང་། བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སྤྱག་ཀུན་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱངས་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུར་གྱུར་པར་མོས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ལས་བྱེད་གྱི་
 ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ།

ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱེམ་པ་ནི། མ་ཆན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་མཆོམས་མེད་པར་
 མྱོང་བའི་རྩ་བ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ལ་ཐུག་སྟེ། མ་རིག་པས་བྱངས་པའི་ཆགས་སྤང་གིས་ལས་བསགས། དེའི་དབང་གིས་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་མྱུང་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་
 རུང་། གནས་པར་གྱུར་ཅིག །གནས་པར་བདག་གིས་བྱལོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་
 སྙམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་གྱི་བདེ་བ་མངོན་མཐོའི་ཡུན་ཚོགས་དང་། གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐར་པ་
 དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དང་། སྤྱབས་འགྲོ་དགེ་བཅུ། དེས་འབྱུང་བསྐྱབ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ལྷིན་དྲུག་སྟེ་
 བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྡན་པར་བདག་གིས་བྱལོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་པར་
 སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རན་འགོ་དང་། སྤྱག་བདེན་རགས་པ་དང་ཕྱ་མོས་བསྐྱེས་
 པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། མི་དགེ་བཅུས་མཆོན་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་ཀུན་འབྱུང་རགས་ཕྱ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །བྲལ་བར་བདག་གིས་བྱལོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
 གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་མེད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། མི་འབྲལ་བར་གྱུར་
 ཅིག །མི་འབྲལ་བར་བདག་གིས་བྱལོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ་ཆད་མེད་རེ་
 རེའང་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པར་བྱ་ཞིང་བདུད་རྩི་འབེབས་སྤྱང་གི་དམིགས་པས་ཆད་མེད་བཞིའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་
 གོགས་བྱེད་སྤྱངས་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆད་མེད་བཞི་ལ་གནས་པར་གྱུར་སོང་སྙམ་པའི་མོས་པ་བྱེད།

ཁྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། མ་ཆན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱུར་འགྲོ་ངེས་གྱི་དགེ་
 བ་ལེ་མི་སྤྱབ། སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་རུང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་སྟོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་ལ་སྟོ་བཞིན་ཞུགས་པས་དུས་ནམ་ཡང་
 བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱེལ་དྲག་པོས་མཛར་བ་ཡིན་འདྲུག །བདག་གིས་ཆེ་འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོབ་
 པའི་ནུས་པ་ཞིག་མ་ཐོབ་ན་མ་ཆན་དྲིན་ཅན་རྣམས་བསྐྱེལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གདུང་བ་རི་ལྟར་བཟོད།

དེས་ན་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པར་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ལེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་
ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱད་ལམ་ཟབ་མོ་སྤྲོ་མ་སྤྱི་ནས་འཕྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
ཁྱིད་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྤྲོ་མ་པ་མང་དུ་བྱས་ལ་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་མཐའ་ནས་ནང་དུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ་ཐུབ་
པའི་དབང་པོར་ཐིམ་ཞིང་། ཐུབ་དབང་ཡང་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་གྱུར་པ་རང་གི་སྒྲིན་མཚམས་ནས་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པར་བསམ།

བཞི་པ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་གི་སྒྲིན་མཚམས་ཀྱི་ཐང་དྲང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཞེས་པ་ནས་
ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རང་སྤྲོ་སྤྲོ་བཞིན་པ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྒྲིན་པ་དང་འཚམས་པར་སྤྱད་པ་གྱི་
ཐང་ལ་ཆུ། འབྲོག་དགོན་པར་རྒྱུན་ཤིང་། ཆུ་སྤྱད་བཤོད་པའི་གྲུ་ཟམ། བཀའ་སྒྲིན་གྱིས་ཉེན་པ་ལ་བཟའ་བརྟུང་། གཉེན་
མེད་པ་ལ་མཛའ་བཤེས། ཉན་གྱིས་མནར་བ་ལ་སྤྲོ། ལམ་གོལ་བར་འབྱམས་པ་ལ་ལམ་སྟོན་མཁམ། འོར་གྱིས་ཕོངས་པ་
ལ་ཡིད་བཞིན་འོར་བུ་སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱུལ་པའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་པོ་ཉའི་
འགོ་འོང་བར་མཚམས་མེད་པ་རྟ་བུ་དང་། བྱང་པར་དུ་མཛའ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་འགོ་བ་རྣམས་སྒྲིན་གོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་བཞིན་པ། གཙུ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་མེ་འོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་
རྣམ་སྤྱང་གི་དོ་བོ་ཨོྲ་དཀར་པོ། མགིན་པར་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དོ་བོ་ཨུ་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཆོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་དོ་བོ་རྩྱུ་ལྷན་པོ། རྟེ་བར་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་རིན་འབྱུང་གི་དོ་བོ་སྤྱི་མེར་པོ།
གསང་གནས་སྤྱུ་བྱུ་བྱུ་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དོ་བོ་རྩྱུ་ལྷན་པོ་དང་ཟེར་ལྟ་འཕྲོ་བས་མཚན་པ། ལྷ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་
པོའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་
པ་སྤྱན་དྲངས། དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། རྒྱས་པ་ལ་མོས་ན་ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། སྤྱད་ཡང་མང་པོར་གྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཚོགས་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱན་
དྲངས་པ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱིས་ཚོགས་ཞིང་ཆ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གྱུར། སྤྱད་ཡང་མང་པོར་གྱུར་ནས་སྤྱི་རེ་རེ་ལ་
ཚོགས་ཞིང་ཆ་ཆར་རེ་ཐིམ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱུ་བས་གནས་ཀྱན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་མོས།

ཐུས་གསོལ་བྱེད་པར་སྒྲོ་ན། མདུན་དུ་མེ་ལྷ་གསིང་མེ་རྟོག་བཀྲ་བས་ཕྱོགས་ཀྱན་མཛེས་ཤིང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུན་
ཤིང་སྤྱི་ཚོགས་པས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སྤྱུ་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཚོགས་ལས་གྲུབ་ཅིང་། གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་རིམ་པ་
གསུམ་དང་ལྷན་པ། གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ། སྒོ་སོ་སོའི་མདུན་དུ་ཐུས་ཀྱི་རིང་བུ་གྲུ་བཞི་པ། འོག་གཞིར་གསེར་གྱི་ཕྱེ་མ་བཅས་
བ། ཕྱོགས་རེར་ཐེམ་སྒྲིན་རིམ་པ་གསུམ་འབབ་སྟེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ། ཉན་དུ་དྲི་ཞིམ་པོའི་དང་ལྷན་བའི་སྒོས་ཆུས་

གང་བ་རེ་རེ་ཡོད་པ། ལྷན་ཁང་དུ་ཚོགས་ཞིང་གི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སེང་ཁྱི་དང་བཅས་གསལ་བར་དམིགས་ཏེ། ལྷན་
 གི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པ། ཞེས་སོགས་བརྗོད་པས་ཚོགས་ཞིང་ནུས་ཀྱི་ན་བཟའ་དང་རྒྱ་སོགས་རིན་པོ་ཆའི་ལྷན་
 ཤིང་སོ་སོའི་ཡལ་གར་བཀལ་ཏེ། ལྷན་ཁང་ནང་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་ལ་འཁོད་པར་བསམ། བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གིས་རིན་པོ་ཆའི་བུམ་པས་ལྷན་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་སྒྲོལ་བྱ་བ་ཏེ། ལྷན་གསོལ་བས། འགྲོ་བའི་སྤྱང་དོར་ཤར་བའི་
 དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག ལྷན་གྱི་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་པར་ཅན་འཁྱུངས་པར་མོས་ཤིང་ཚོགས་བཅད་འབྲེལ་
 ཆགས་པ་ཅི་རིགས་བརྗོད། དེ་དག་སྤྱུ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱད་བྱི་བའང་བྱ། སྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲི་ཞིམ་
 པོའི་ལྷེ་གྲུའི་བྱུག་པ་འབྲལ་ཞིང་། སྤྱབ་འཇམ་ཡང་བ་ཞེས་སོགས་དང་། ལྷན་བ་མཚན་དཔའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་
 ནུས་ལ་ཚོས་གོས་ནུས་གསུམ། ལོངས་སྤྱུ་ནུས་ལ་ལྷ་རྩལ་གི་སོས་ཀྱི་སྟོང་གཤེགས་སྤྱད་གཤེགས་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན།
 ཁྱོ་བོ་ནུས་ལ་ལྷག་ཤམ་རུས་རྒྱ་སོགས་ལྷན་པར་མོས། བདག་དང་འགྲོ་ལ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པས་ཚོགས་ཞིང་ནུས་
 རང་རང་གི་གདན་ཁྱིལ་བཞུགས་ཤིང་། ལྷན་ཁང་མི་དམིགས་པར་བསམ། བྲེལ་དུས་ལྷན་གསོལ་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་།

ལྷ་པ་བསགས་སྤྱད་གི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲལ་བ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། རང་གཅིག་ཕྱར་སྟོང་
 སྐབས་ཏྲ་ཕྱར་དངོས་སུ་ཕྱག་འཆལ་ན་ཐོག་མར་ཕྱག་སྟོང་འབྱུར་གི་ལྷགས་ལན་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་༥
 རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་༥ ལྷགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་༥ ཇི་སྟེང་སྤྱད་པ༥ བདག་གིས་བསྟོད་ཅེས་སོགས་འདོན་ཅིང་ཕྱག་
 མང་ཉུང་འཆམས་པ་ཚུལ་མཐུན་དུ་འཆལ། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གི་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་ལ་བཅས་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་
 བཞུགས་པ་ནུས་དང་། ནུས་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གི་ཁམས་ན་སྤྱུ་གསུང་ལྷགས་རྟེན་རྗེ་སྟེང་ཡོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་རང་ལུས་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་སྒྲོས་སྒྲོགས་ཚོད་དུ་སྤྱུ་ལ་པ་ནུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་། གསང་བ་གསུམ་གི་
 ཡོན་ཏན་སྟན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བསམ། སྤྱུ་ལས་ལྷན་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་ལྷགས་བསྟེན་
 པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲོབ་ལམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཚུལ། ད་ཏྲ་སྤྱུ་གསུང་ལྷགས་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱུང་པ་མངའ་ཆུལ་སོགས་དཔྱད་ཏེ་ཡིད་དགའ་བའི་དང་བ། འདི་ནུས་སྤྱུ་ལས་སྤྱུ་ལ་བཟུང་ན་ནུས་ཡང་མི་བསྐྱུ་སྟུ་
 པའི་ཡིད་ཆེས། དགོ་བ་འདི་དག་གི་མཐུས་བདག་ཀྱང་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འདི་ཏྲ་ཕྱར་ཡོན་ཏན་མཛོན་དུ་བྱེད་ནུས་ན་
 ཅི་མ་རུང་སྟུ་པའི་མཛོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་ནུས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་བྱ། མཐའ་སྟོར་ན་ཡོད་པའི་
 སེམས་ཅན་ནུས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཏྲ་སྟོན་གསུམ་གི་ཕྱག་འཆལ་བར་མོས། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་གཞུང་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་
 དངས་པར། དབྱ་སྤྱུ་དང་སེན་མོའི་མཚོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆེ་ལུས་ཀྱིས་ས་ཅི་ཅམ་ནོན་པའི་འོག་འདི་ནས་གསེར་
 ཀྱི་ས་གཞི་ལ་ལྷག་གི་བར་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ན་བྲེལ་ཇི་སྟེང་ཡོད་པའི་གངས་མཉམ་གི་འཁོར་ལོས་སྤྱུར་བའི་

ཀླུ་མིང་སྟོང་འབྱུང་དུ་ཡོངས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་སོགས་པན་ཡོན་རྣམས་བསམས་ཏེ་དགའ་བ་བསྟོམ། སྟོས་ཕྱོགས་ན་
རུལ་ཕྱན་གཅིག་གི་གོ་སར་རུལ་སྟོང་གི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཞིང་ཁམས་དང་བཅས་པ་ལྷན་གྱུ་བྱ་རྒྱུ་རྟོགས་པ་དེ་ཏྲ་
བུས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་རླུང་རང་ལུས་དེ་སྟོང་དུ་སྤྱུལ་ནས་སྟོ་གསུམ་གྱིས་ལྷག་
འཆལ་བར་མོས།

མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་མེ་རྟོག་དམ་པ་ཞེས་སོགས་དང་། མཆོད་པའི་སྤྱིན་གཟུངས་བརྗོད་ཅིང་། རླུང་དངོས་སུ་
བཞགས་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་དང་། གཞན་མེ་རྟོག་སིལ་སྟོན། བྱུག་པ། གདུགས་མཆོག་མར་མེ། བདུག་སྟོས། ན་བཟའ་
སྟོ་བཟང་སྟོང་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པ་བདུན། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྟོང་རྩ་མོ་འདོད་ཡོན་ལྷ་ཀླུ་མིང་
སྟོ་བདུན་སོགས་མཆོད་རྗེས་ནམ་མཁའི་བྱོན་གང་བ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱུལ་བ་དང་། སྟོང་འབྱུག་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་མེ་རྟོག་
ནགས་ཆལ་སྟོན་ཤིང་ཆུ་གཙང་མེ་རྟོག་པད་མཆོ་ཉི་ལྗེའི་རླུང་བ་སོགས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བདག་པོས་
མ་བཟུང་བའི་མཁོ་རྒྱུའི་ཡོ་བྱད་རི་སྟོང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོས་སྤངས་ཏེ་སྤྱབས་ལུས་རྣམས་ལ་ལུས་བས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་གིར་བཞེས་ནས་ལྷགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུངས་པར་མོས། པདྨ་འདབ་མ་སྟོང་དང་
ལྷན་པའི་སྟོ་བར་རང་ཉིད་ཀྱན་རུ་བཟང་པོ། འདབ་མ་སྟོང་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ཀྱན་བཟང་སྟོང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ལག་པ་ཐལ་མོ་སྤྱར་བའི་བར་དུ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རེ་རེ། དེ་དག་ལས་མཆོད་པའི་སྤྱིན་ཕྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འཕྲོས་
པས་ཞིང་རབ་འབྱམས་གང་སྟེ། ཀླུ་བ་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་ཆོམ་པར་མོས་པ་ནི་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་
རུ་བཟང་པོའི་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་ལོ། སྟོན་མདོ་ལས་འཛིག་རྟེན་དག་ན་བདེ་ཞིང་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་རྩེ་མཆོད་པ་
སྟོང་པ་སོ་སོའི་པན་ཡོན་རྣམས་ཀྱང་བསམ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཞེས་སོགས་རྩེ་ཀླུ་བ་སྤྱོད་པ་ལྟར་
ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདེན་མཐུས་བདག་སྟོས་རི་རྩེ་དམིགས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་
རྣལ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱན་རུ་བཟང་པོས་སྤྱུལ་པའི་མཆོད་སྤྱིན་རྩེ་བྱུར་གྱུར་ཅིག་སྟོན་པ་བྱས་ན་ལེགས།

སྤྱིག་པ་བཞགས་པའི་སྐབས། བདག་གིས་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྱིག་ལྷུང་དཔག་རུ་མེད་པ་
ཀླུ་པོ་ཆེན་པོའི་བང་མཛོད་རྩེ་སྟོག་གཙོད་སོགས་སྟེ་རེ་ལ་བལྟས་ན་འདྲ་ཐོག་མེད་ནས་དེ་ཁོ་ན་བསགས་པ་རྩེ་བུ་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། སྟོ་བ་འདིར་ཡང་སྟོན་པ་གསུམ་སོགས་ཁས་སྤངས་རྒྱ་ཆེ་ལ་བསྤུངས་པ་སྟོ་གཅིག་ཀྱང་
སེམས་ལ་འཛིན་རྒྱ་མེད་པས། སྤྱིག་པ་དེ་དག་མ་བྱང་བར་གི་ན་དཔུགས་ཆད་མ་ཐག་འགྲོ་ས་དཔུགས་བ་ལས་མེད་པ་རང་
གི་སྟོང་ཐོག་ནས་ཐག་ཆོད་པར་འདུག །ཁ་སང་ཅམ་ལ་གི་ཡོད་ན་ད་ཆོད་དཔུགས་བའི་ཕྱགས་ཁང་མེ་དམར་ལུ་རུ་རུ་
འབར་བའི་ནང་དུ་སྤྱུག་བཤུལ་གྱི་ཆེ་རི་རྩེ་རྩེ་འདེབས་བཞིན་པར་ཡོད་པས་བྱ་ཐབས་ཟད་ཀྱང་། ད་དུང་མ་གི་བ་

དགོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་དེས། དེས་ན་ལའོར་བཅོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་
 ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་མི་དགེ་བཅུ་སོགས་རང་བཞིན་དང་སྒོམ་གསུམ་སོ་སོའི་བཅས་མཚམས་
 ལས་འདས་པའི་ཉེས་ལྟར། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་ཅིང་ལའོར་བ་དང་རན་སོང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རྗེ་སྟེང་
 ཅིག་མཆིས་པ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཆོད་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཐག་པ་ནས་འཁྱོད་པ་དྲག་པོས་སྐྱབས་
 གནས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྐུན་སྒྲར་མཐོལ་ཁིང་བཤགས་པ་ཡིན་པས། སྟོན་ལྟར་དེ་དག་སྟག་མེད་དུ་དག་པར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། བྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་
 ཐུགས་རྒྱུད་འདོན་པའི་མཐུས། ཉེས་ལྟར་རྣམས་ད་ལྟ་ནས་འཕྲོ་གཅོད་བྱས་པར་ཤོག་ཅིག །འདི་ལྟར་བཤགས་པ་བྱས་པའི་
 མཐུལ་བརྟེན་ནས་མ་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་སྦྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྟག་མེད་དུ་དག་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་
 དུ་སྟོབས་བཞི་ཆོད་ངེས་བྱས་ན་ལེགས། དེས་འགའ་ཉེས་ལྟར་སོ་སོའི་རྣམ་སྟོན། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན། ཁྱོད་པ་རྒྱ་མཐུན།
 བདག་འབྲས་རྣམས་རན་སོང་དང་བདེ་འགོའི་རྟེན་ལ་སྟོན་ཚུལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཏེ།
 བདག་ཀྱང་རྩ་བའམ་ལོ་རྒྱུས་མ་ཚུན་ལ་འཆི་སྟེན་ཐོག་ཏུ་བབས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་བསྐྱེད་མི་བཟོད་བཞིན་དུ་སྟོང་གིན་
 མེད་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་འདྲའི་དུས་སུ་འཇིགས་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟོག་པས། ད་ལྟ་སྟོན་པའི་
 གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་པའི་དུས་འདིར་སྟོན་ལྟར་འདག་ངེས་ཤིག་བྱ་དགོས་སྟེ་དུ་བསམས་ནས་
 བཤགས་པ་སྒྲར་བཞིན་བྱེད། བཟང་སྟོན་གྱི་ཆོག་བཟོད་པ་ཡན་ལག་སྟག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་ཁིང་སྐབས་འདིར་སྟོན་
 ལྟར་བཤགས་སོགས་ཀྱང་གདོན། ཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་འདོན་ཆ་མང་ན་དམིགས་རྣམ་པོག་མ་རྣམས་སྟོང་བའི་ལོང་མེད་པ་ལྟ་
 བུར་འགྱུར་བས་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པའི་སྟོབས་པལ་ཆེར་ཐུན་མཚམས་སུ་ལག་ཏུ་
 བླང་དོ།

རྗེ་ཆེན་པོ་འི་གཞན་དབང་གིས་པལ་པས་རང་དོན་དུ་མི་ལམ་ཅམ་ལའང་མི་འོང་བ་མགོ་དང་ཡན་ལག་ཤུག་སོགས་སྦྱིན་
 པར་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་བྱ་དགའ་བའི་སྦྱོད་པ་བསམ་བཞིན་ལས་འདས་པ་ཞིག་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་ཉམས་སུ་བསྟར་ནས་སྤྱི་
 ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདུན་ཅི་མངོན་དུ་མཛད་པ་ན། སྦྱོགས་བཅུ་འི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྤྱུལ་པའི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་
 པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ནི་དེས་པར་ཡ་མཚན་པའི་གནས་སུ་འདུག །འདི་འདྲ་བའི་
 དགའ་བྱུང་གི་སྦྱོད་པ་ལ་དངོས་སུ་སློབ་མཁན་རྣམས་པར་ཞོག །རྣམ་ཐར་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་ཐོས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་རྒྱ་
 བྱུང་བའང་སྐལ་བ་བཟང་འདུག ལྟ་བུ་བསམ། ད་ལྟ་འདྲ་སྦྱོགས་སོ་སོར་རབ་བྱུང་མང་པོས་བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་ཆོར་ཐོས་
 བསམ་བྱེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཐོས་དོན་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བའི་ཉམས་བཞེས་མཛད་ཆུལ་སོགས་བྱན་
 ཏེ། དེང་སང་དུས་ཀྱི་སྒྲིགས་མར་སླེབས་ཀྱང་འདི་དག་གིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་བག་ཆགས་བྱུང་པར་ཅན་ཞོག་འདུག་
 པས། ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབས་བུ་ཆེས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་རེ་འབྱུང་དེས་སྒྲུལ་པ་དང་། ཐ་ན་
 སྦྱིམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱག་མཚན་བཞུས་བཞིན་ཕན་བུ་རེ་བྱེད་པ་ཚུན་ཆད་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་
 པའི་དགོ་ཅུ་ཕྱ་མོ་ཡང་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པས། འདི་དག་ཀྱང་སྐལ་བ་མི་ཞན་སྒྲུལ་དུ་དགའ་བ་
 བསྒྲོམ་རིགས་ཏེ། རང་ཅག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་
 འགོད་པར་དམ་བཅས་ཡོད་པ་ལ། བདག་གིས་འབད་པ་བྱེད་མ་དགོས་པར་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གིས་དགོ་བ་བསྐྱབ་ན་
 ཡིད་ལྟག་པར་དགའ་བ་སྒྲོམ་ཅི་དགོས། རང་ཉིད་ཀྱང་སྤྱི་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་དང་པོ་འཇུག་སྒོ་མ་རོར་བ་རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་། གཞུང་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ཅུང་ཟད་རྟེན། ཐོས་དོན་ཁ་ཕྱིར་བཞུས་སུ་མ་བཏང་བར་ལམ་
 ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་རྒྱ་བྱུང་བ་དེས་པར་སྐལ་བ་བཟང་། ད་དུང་ཆེ་མཇུག་འདིར་འདི་ལྟ་བུའི་དགོ་སྦྱོར་ལ་
 འབད་པ་ཆིག་བྱིས་ཞིག་བྱེད་ལུ་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་དུ་རྒྱལ་མེད་པར་ཡི་རང་བྱེད། རང་དང་རྒྱུད་ཆོད་འདྲ་བའི་སེམས་
 ཅན་གཞན་གྱིས་དགོ་ཅུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡི་རང་ལན་གཅིག་བྱས་ན་དེ་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས།
 ཆོགས་རྒྱུང་དུས་ཆོགས་རྒྱུབས་པོ་ཆེ་སྤྱད་ཆུལ་དང་། རང་གི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བྱས་པས་དགོ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཆུལ་
 སོགས་པན་ཡོན་ཀྱང་བསམས་ན་ལེགས།

ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། གཞན་གྱི་མིག་སྤར་མཛེས་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་མེད་ན་
 དངོས་སུ་མཆུལ་གྱི་སྤྱིང་དབུས་དང་སྦྱོགས་མཚམས་སུ་ཆོས་བྱུང་གྲུ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་ཆུལ་དུ་དགོད་ལ། ཡིད་
 ཀྱིས་རང་ཉིད་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་སྤྱིང་དང་ལྡན་པ་ཐོགས་པའི་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་སྤྱུལ་པར་མོས་ཏེ། སྐབས་ལུགས་
 བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རྟག་རྟ་སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པའི་སྒོ་མང་ཡང་།

གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པས། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་པན་བདེ་མ་ལུས་པ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གདུལ་བྱ་སོ་སོར་གང་འཆོམས་ཀྱི་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཚོད་དང་འཆོམས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ཆར་པབ་སྟེ། སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱས་པ་བསྐྱས། བསྐྱས་པ་སྦྱིན། སྦྱིན་པ་གྲོལ། གྲོལ་བ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་
པར་མཛད་སོང་སྟེ་དུ་བསམ།

ལྷ་དན་ལས་མི་འདུལ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། མཚུལ་གྱི་སྟེང་དབུས་དང་སྟོགས་བཞིར་ཆོམ་བུ་ལྔ་བཀོད་དེ།
སྒྲ་ཆོགས་རྩི་རྩིས་མཆོན་པའི་སངས་ཁྱེད་མོས་ནས། དེས་མཆོན་པའི་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ལོངས་སྟོན་དུས་གསུམ་བསགས་
པའི་དགོ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཞབས་པད་བརྟན་ཕྱིར་ལུལ་ཏེ། བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་མཐར་
སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱ་རང་རང་ལ་
གང་འདུལ་གྱི་སྐྱའི་བཀོད་པ་རི་སྟེང་བསྟན་པ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་འབྲལ་ཡུན་གྱི་འདོད་དོན་མ་རྩོགས་བར་དུ་ནམ་ཡང་མི་
བསྐྱབ་ཞིང་གི་རུས་སྟེང་གྱི་བསྐྱལ་པར་ཞབས་པད་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་སྟོང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱིས་དགྲེས་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་མོས། སྟོན་བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བའི་
པན་ཡོན་ཀྱང་དྲན།

བསྟོ་བ་ནི། ཡན་ལག་ལྔ་མ་དུག་གིས་མཆོན་པའི་རང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་དང་བསག་འབྱུར་གྱི་
དགོ་ཅ་རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་ལྟ་དང་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཀྱིས་ཆུད་མི་ཟ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟེང་བཀྱར་
གྲགས་པ་སོགས་འབྲས་བུ་དམན་པའི་རྒྱར་མ་འབྱུར་པར། ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་དགོངས་པའི་བཞེད་དོན་དེ་འབྱུབ་པའི་ཆ་སྟེན་དུ་ལུལ་བ་ཡིན་པས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་དགའ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་
ཅིག དེའི་སྐྱད་དུ་བདག་གིས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་རུས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་རྩོགས་བྱང་དུ་བསྟོས་པས་སྐྱབས་
ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ནའི་རྒྱར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་སོང་སྟེ་དུ་མོས། སྟོན་བསྟོ་
བས་དགོ་ཅ་སྟེལ་ཞིང་མི་ཟད་པར་བྱེད་ཆུལ་ཡུངས་ཀར་གོ་ཡུལ་གྱི་རིགས་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་བསམ།

དུག་པ་མཚུལ་ལུལ་ཏེ་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། མཚུལ་གྱི་རྒྱ་ཆད། དབྱིབས། བ་བྱུང་དང་རྩི་
བཟང་གིས་བྱུག་ཆུལ། ཆོམ་བུའི་རྒྱ། གངས། རི་ལྟར་འགོད་ཆུལ་སོགས་ཞིབ་པར་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་གསུང་རྒྱན་ན་པའི་
ལམ་དུ་བྱུང་བ་དང་། བྱིད་ཡིག་ཆད་ལྡན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། ཆོམ་བུ་ཉེར་གསུམ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་དང་འབྲལ་

ཞིང་། མཁས་གྲུབ་དུ་མས་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད་མོང་། འདིར་ཡོངས་གྲགས་སོ་བདུན་མའི་ལུགས་ལྟར་བྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་
 ལག་པ་གཉིས་འབྲུ་དང་བཅས་པས་མཛུལ་བཟུང་ཞིང་། གཡས་པའི་ལག་ངར་གྱིས་ཕྱིས་པའི་ཚོ། གང་འབྲལ་རྒྱུའི་ཞིང་
 དེར་འདམ་རྒྱུ་རྟོག་མེད་ཆོར་མ་སོགས་མ་དག་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་བསལ་ནས་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ལག་
 མཐིལ་ལྟར་ཁོད་སྟོམས་པར་གྱུར་པར་བསམ། རང་རེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་གྱིས་མཛུལ་གྱི་སོ་སར་གླིང་བཞི་པའི་
 འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་དགོད་པ་སྒྲོས་མི་སྟོགས་ཀྱང་ཆོམ་བུ་གང་དང་གང་བཀོད་པའི་ཆོ་རི་གླིང་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་
 བར་དམིགས་པ་གལ་ཆེ་བས། ཨོ་བཟླ་བླ་མི་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོག་རིས་ལྟར། འོག་གཞི་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། རི་
 གླིང་གི་མཐའ་ལུགས་རིས་བསྐྱོར་བ། དབྱས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་རི་རྒྱལ་འཕང་དཔག་ཆད་བྲི་ཕྱག་བཅུ་
 དྲུག་གི་བརྒྱད་བྲི་ཆུར་ལུབ་པ། ཅེ་མོར་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་སྟ་གནས་བྱིངས་དང་གོང་ཁྱེར་བཟླ་ན་སྟུག་གི་དབྱས་སུ་རྣམ་
 པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་། མཐའ་སྐོར་དུ་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟེན་དང་ཆོས་བཟང་ལྟའི་འདུན་ས་སོགས་འབྱོར་པའི་བྱེད་
 པར་མང་པོ། བང་རིམ་བཞི་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་སྟེ་གནས་དུ་མ། གསེར་གྱི་རི་ནང་མ་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་འཕང་
 རྒྱ་མཆོམས་ཡན་གྱི་སྟེ་པོའི་བྱེད་དང་མཉམ་ཞིང་། གསེར་རི་བྱི་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དམའ་བ། བྲེ་ནང་དུ་བྲེ་བཅུག་པ་
 ལྟར་ཡོད་པའི་བར་མཆོམས་རྣམས་སུ་རོལ་མཆོ་བདུན་ལ་གླུའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོས་གནས་པ། དེ་དག་
 གི་བྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ། ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་སྒྲུབ་ཏུ་བྱ། ས་གཞི་བར་སྤྱང་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དཀར་བ། མི་
 རྣམས་སེམས་རྒྱུད་འཇམ་ཞིང་གཞུགས་བྱུང་ལེགས་པ། འཇམ་བུ་གླིང་གྲུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ། གྲུབ་པའི་
 གནས་དུ་མས་མཛོས་པ། བ་གླང་སྟོད་རྒྱུ་པོ་ཁ་དོག་དམར་བ། འབྱོར་པ་ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ། སྒྲ་མི་སྟན་གྲུ་བཞི་ཁ་
 དོག་སེར་པོ། མི་རྣམས་གཞུགས་བཟང་ཞིང་ལོངས་སྟོད་ལྟ་དང་མཉམ་པ། གླིང་རེ་ལ་གླིང་ཕན་གཉིས་གཉིས་དང་བཅས་
 པ། གླིང་བཞིར་རང་རང་གི་འབྱོར་པའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་རི། རྒྱུ་བྲི་ལྟའི་སྟོན་པ། འདོད་འཛོའི་བའི་བྲུ། མ་ཚོས་པའི་ལོ་
 ཏོག་གི་ཆོལ་བཅས་གསལ་གདབ། ཕྱོགས་མཆོམས་སོ་སོར་རྒྱལ་སྤིང་སྟེ་བདུན་དང་གཏར་ཆེན་པོའི་བུམ་པ། སྟེག་སོགས་
 ལྟ་མོ་བརྒྱད་རྣམས་དགོད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཅམ་མིན་པར་ཕྱོགས་མཆོམས་གྱི་ས་གཞི་དང་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་གང་བ།
 ཤར་ལུབ་ཏུ་ཉི་ཟླ་གཉིས་དང་སྟོ་བྱང་དུ་གདུགས་རྒྱལ་མཆོན་བཅས་བཀོད་དེ་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་དག་པའི་ཞིང་ལྟར་སྟོད་
 བཅུད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་མོས། མཐའ་ཆོམ་བུ་གཅིག་བཀོད་པའི་ཆོ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་
 ལུས་ལོངས་སྟོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྟོན་གྱི་རྣམ་པར་ས་དང་
 བར་སྤྱང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གང་བར་དམིགས་ཏེ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་བདེ་སྟུག་ཏུ་འབྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཡོན་དུ་སྟུབས་ལུས་
 རྣམས་ལ་ཕུལ་བས་དགྲེས་བཞིན་བཞེས་ནས་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་གང་འདུལ་གྱི་སྟུལ་པའི་བཀོད་པ་སྟོན་པར་བསམ།

དང་པོར་རི་རབ་སྒྲིང་བཞི་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་གཅིག་ལེགས་པར་གསལ་གང་ལ། གོམས་པ་ན་བཅུ་བརྒྱ་ཉིད་སོགས་རི་
 མང་དུ་བཏང་ཏེ་ཚོགས་ཞིང་རེ་རེ་ལ་ཞིང་རེ་ཡུལ་བའི་དམིགས་པ་སྦྱོང་། ཉིད་གསུམ་དང་རབ་འབྲམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱད་
 གསུམ་པ་ཅི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉླ་བུ་འབུལ་བའང་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། སྟོན་སྟོགས་ན་རྒྱལ་སྤྱི་བདུན་སོགས་
 གྱི་མཚོན་དོན་གསུང་རྒྱན་ཉླར་དང་། བྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ཆང་ཚུལ་སོགས་པན་ཡོན་ཀྱང་བྱན། མདོར་བསྟུས་ལ་མོས་
 ཆོ་ཆོམ་བུ་བདུན་མ་ཡུལ་ཀྱང་རུང་།

དེ་ནས། དཔལ་ལྷན་ཙ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྤྱི་བོར་པད་ཟླའི་ཉིད་བཞུགས་ལ། །བཀའ་བློན་ཆེན་
 པོའི་སྟོན་རྟེན་བཟུང་ཏེ། །སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྦྱུ་ལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བྱི་མ་ལན་གཉིས་གྱི་དང་
 པོའི་ཆོ། རུབ་དབང་གི་མདུན་གྱི་ཙ་བའི་སྒྲ་མ་མཇལ་དུས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་དགེས་བཞིན་དུ་
 རང་གི་སྤྱི་བོར་སེང་བྱི་པད་ཟླའི་གདན་ལ་རང་དང་ཉླ་སྟོགས་མཐུན་པར་བཞུགས་ཏེ་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། བྱེད་རྣམས་
 གྱིས་བདག་གི་བུ་འདི་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་དགོངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྟེ་བར་བྱིན་
 གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་ཅེས་ཚོགས་ཞིང་ལ་ངོ་ཆེན་གྱི་ཁུ་འབུལ་དང་། རང་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལོག་མ་
 རྣམས་ལ་འང་འདྲ། ལན་གཉིས་པའི་ཆོ་སྤྱི་བོའི་སྒྲ་མའི་སྤྱུ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱད་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྟེ་བའི་སྟོན་རུང་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ཡུན་ཚོགས་དག་ལེགས་བྱེ་
 བས་བསྐྱུན་པའི་སྤྱུ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྟོང་བའི་གསུང་། །མ་ལུས་ཤེས་བྱ་རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །རྣམ་
 འདྲན་ཤྲུ་མེད་རྟེན་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ལན་དང་པོ་བརྗོད་པའི་ཆོ་སྒྲ་མ་སྤྱི་དང་རུབ་དབང་གི་སྤྱུ་ལས་བདུད་ཅིའི་
 རྒྱན་བབས་ཏེ་ཟབ་རྒྱས་གྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་སྦྱངས། གཉིས་པའི་ཆོ་རུབ་དབང་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་
 པ་ཞིག་ཆད་ནས་ཐིམ་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རྣམས་རྒྱད་ལ་སྟེས་པར་བསམ། བྲམས་པ་ཐོགས་མེད་དེའི་ག་
 གཉེན་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། །མཚོག་སྟེ་དུལ་བའི་སྟེ་དང་གཤགས་པའི་སྟེ། །སེང་བཟང་ཀུ་སྤྱི་ལི་གཉིས་གསེར་སྤྱིང་པ། །རྒྱ་ཆེན་སྟོན་
 པའི་བརྒྱད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་ཐ་མ་ལན་གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེན་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་གྱི་
 སྤྱུ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་གེགས་བྱེད་སྦྱངས་པ་དང་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལས་རང་
 འདྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་ཐིམ་པས། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་སྟོན་རུང་དུ་གྱུར་པར་མོས། དེས་རིགས་བསྟེས་
 ཏེ། །འཇམ་དབྱངས་ཡོད་མེད་སྟོགས་འཇིག་སྤྱུ་སྦྱུ་དང་། །ཟླ་བ་གཤགས་པ་རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེ། །སངས་རྒྱས་དགོངས་སྟོན་
 འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཏེ། །ཟབ་མོ་ཉླ་བའི་བརྒྱད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང་། ཐུགས་རྟེན་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་རྟོ་རྟེ་
 འཆང་། །མཚོག་གཟིགས་ཏེ་མོ་པ་དང་ནུ་རོ་པ། །དཔལ་མཚོག་རྟོ་བྱི་པ་དང་ཨ་ཏི་ཤ། །ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱབས་བརྒྱད་ལ་

གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བདུད་རྩི་འབེབས་སྤྱད་བྱེད་ཚུལ་དམིགས་བྱེད་པར་བྱ། ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྔ་
 བཀའ་གདམས་རིམ་བྱོན་དང་། །བྱུང་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་སོགས། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་ཇི་བཞིན་གསལ་
 མཛད་པའི། །དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པའི་སྐབས་བརྒྱད་པ་གསུམ་སོགས་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་
 སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ལས་བདུད་རྩི་འབེབས་སྤྱད་བྱེད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་མཆོན་
 མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་མོག་གི་སྒོ་སྒྲ་མཐའ་དག་ལྷུར་དུ་འགག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་
 བརྗོད་དེ་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་བབས་པའི་བདུད་རྩི་ཆུན་
 ཀྱིས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཅད་བསལ་བར་ཆོས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱལ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ནས་ཟུང་
 འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སྒྲར་ལྷུར་གསོལ་བ་
 བཏབ་པས། ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་ཐིམ་པས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐའ་
 དག་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ།

རྒྱུན་བྱིན་གྱི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གོང་བཞིན་གསོལ་བ་
 བཏབ་པས་ཆོས་སྤྱང་སྤྱི་དང་། །བྱུང་པར་མགོན་ཆོས་རྣམ་སྲས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་ཁྱོ་པོའི་ཆོགས་སྤྱོད་ཏེ། ཞལ་ནས།
 རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ངས་སེལ། མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ངས་སྤྱབ་ཅེས་དགེས་པའི་གསུང་ལྷང་
 ལྷང་འབྱོན་བཞིན། མཆོན་ཆ་དང་མེ་དཔུང་གི་ཆོགས་ཀྱིས་བྱིན་གསང་བའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ལྷག་མེད་དུ་བྱས།
 སྤྱོད་པའི་ཁྱོ་པོ་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་སོང་སྟུང་པའི་དཔའ་གདོང་བསྐྱེད།
 སྤྱོད་པའི་ཆོས་དྲུག་ཅུལ་རྩལ་དུ་འདོན་རྩིས་ཀྱིས་དངོས་གཞིའི་དམིགས་རྣམ་རེ་ཞིག་མི་སྤྱོད་ཆེ་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་
 མའི་སྤྱིང་ནས་ལམ་རིམ་ཤར་སྒོམ་མདོར་བསྐྱས་བྱས་ན་ཐུན་དེར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆང་བར་འགྱུར་བས།
 བྱིན་རྒྱབས་སྤྱངས་ཞུས་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་ཤིང་། དངོས་གཞིའི་དམིགས་སྒོར་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་དགོས་པས་འདོན་ཆ་མང་
 པོའི་མོང་མེད་ཆེ་སྒྲར་བཞིན་གསོལ་འདེབས་མདོར་བསྐྱས་བྱས་ན་ཆོག་པར་ལྷོ་སྒྲ་མ་རྩེ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཞལ་ལས་
 ཐོས་པས་འདིར་བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདུད་རྩི་འབེབས་སྤྱད་སོགས་དམིགས་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཟིན་གྱིས་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་གསལ་བས་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྱིས།

ཆོགས་ཞིང་བསྐྱབ་པའི། སྒྲ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་མཐའ་སྒོར་གྱི་ཞི་ཁྱོ་
 རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་དེ་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་ཆོས་སྤྱང་རྣམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འཕྲོ་ལ་
 ཐིམ། དེ་རྣམས་ཉན་ཐོས། དེ་རང་རྒྱལ། དེ་བྱང་སེམས། དེ་སངས་རྒྱལ། དེ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས། དེ་སྤྱོད་རྒྱུད། དེ་རྣལ་

འཕྲོར་རྒྱུད། དེ་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས། དེ་རང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་ཐིམ། དེ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་བྱམས་པ།
 ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱུད་འཇམ་དབྱངས། ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱལ་བ་བརྒྱུད་དེ་རྩེ་འཆང་། ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་རྣམས་ཙ་བའི་སྤྱོད་
 མ་ལ་ཐིམ། གཙོ་འཁོར་ལྷ་ལ་གསལ་སྤྲོད་ཅུང་ཟད་བཏོན་ནས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཐུབ་དབང་གི་སྤྱོད་དཔུང་
 གཡས་གཡོན་དང་། ཙ་བའི་སྤྱོད་མ་ཐུགས་ཀར་ཐིམ། དེ་རྩེ་འཆང་ཐུབ་པའི་དབྱ་གཙུག་ནས་མར་བྱོན་ཏེ་ཐུགས་ཀར་ཡེ་
 ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། སེང་ཁྱི་རྣམས་ཀྱང་ཐུབ་དབང་གི་སེང་ཁྱི་ལ་ཐིམ། ཐུབ་དབང་དེ་རྩེ་འཆང་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་ཐུབ་དེ་དཔོན་སྤྱོད་དུ་བརྒྱལ་བཟུང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འད་སྤྱོད་པོའི་བྱིན་ཅན་ཙ་བའི་སྤྱོད་
 མ་ལ་ཐིམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སེང་ཁྱི་པད་ཉི་ལྔ་བའི་གདན་ལ་ཐུབ་དབང་དེ་རྩེ་འཆང་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་མོས། སྤྱོད་གསུམ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་། ས་
 གཞི་མས་མཚུལ་ལུལ། དེ་ཡང་ཆོག་བརྟུན་པ་ཙམ་མིན་པར་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་འཆར་ངེས་བྱེད་པ་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་གཤམ་ཆེ།

ཡུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་བྱ་བ་ནི། སྤྱོད་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་དང་། སྤྱོད་མ་གནས་ཀྱན་འདུས་ཞེས་
 སོགས་བདེ་ལམ་ལྟར་རམ། བསྐྱུ་ན། སྤྱོད་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་སོགས། སྤྱོད་མ་གནས་མ་ལུས་འདུས་པའི་རོ་
 བོ་ཉིད། མཐོན་པོ་ཁྱོད་མིན་རེ་ས་གཞན་མེད་པས། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། ཞེས་ལན་མང་
 དུ་བརྟུན་སྤྱད་སྤྱོད་ཐོག་མེད་ནས་རང་སེམས་ཉོན་མོངས་ལ་རྩེས་སུ་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་ཆེ་འདྲིར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་པ་
 འིན་རུ་དཀར་ཡང་སྤྱོད་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྱོད་རུ་འགྲུབ་པར་རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་ལས་འབྱུང་བས་བསྐྱུ་བ་ག་ལ་སྤི། དེའི་སྤྱོད་དེད་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་མཆོག་གསུམ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་བྱིན་ཅན་ཙ་བའི་སྤྱོད་མ་ཁོན་ལ་རེ་རྟོག་འཆར་བར་བྱེད་ཀྱི། ཁྱོད་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱོད་མ་གཞན་དུས་ནམ་ཡང་
 མི་འཆོལ་བས་བརྟེ་བའི་ལུགས་ཀྱས་བཟུང་སྟེ། ཟབ་རྒྱས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་ཆོགས་མེད་དུ་སྤྱོད་པར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་རུ་གསོལ། ཞེས་སྟོང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་ཡུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་བྱ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་སྤྱོད་པའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱག་
 བཞེས་ཡོད་འདུག་པས་འདི་ལྟར། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྤྱོད་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ལུགས་དྲག་
 པའི་ལྷག་བསྐྱུ་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད་པ་འདི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་མ་བསྟེན་པས་
 ལན་པར་འདུག་སྟེ། རང་ཅག་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་པལ་ཆེར་རན་སོང་གསུམ་དུ་འབྱུངས་ཤིང་། བདེ་འགྲོར་ལན་རེ་
 འོང་ཆོས་ངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ལྷ་བྱ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྤྱོད་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

དང་མ་ཕྱད་པ་ལས། བརྒྱུ་ལ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ནས་དམ་པའི་མགོན་དང་ཕྱད་ཀྱང་བསྟེན་ཚུལ་གནད་དུ་མ་སོང་བས་ཆོ་དེར་
 ནད་གདོན་གྱིས་འཆོ་བ་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་བསྐྱལ་པ་མུ་མཐའ་མེད་པར་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པ་སྦྱོར་དགོས་བྱུང་བ་དེ་ཉླ་བུའི་དབང་གིས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཙམ་བྱོན་གྱི་རིང་ཐར་པའི་ལམ་སྣ་མ་ཟེན་
 པར་ལུས་པ་འདི་བྱུང་བར་སྣང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་སོགས་ཆོས་ལུན་གྱི་བྱ་བ་གང་བརྩམས་
 ལམ་དུ་འགོ་བ་དང་། ཕྱི་མར་བཞེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅིང་། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་བསྟེན་
 ཚུལ་ལེགས་པོ་འོང་བ་དང་། གདམས་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་བ་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་བསམ་བཞིན་ལས་འདས་པ་འབྱུང་བར་གེ་ཆོམ་མེད། དེས་ན་
 བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་
 རུས་པར་བྲམ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་པོའི་བྲམ་མ་ལྟའི་སྤྱིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྔ་
 འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱི་
 དང་བྱུང་པར་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས།
 ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་
 པར་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་རུས་པའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།

བསམ་པས་བསྟན་ཚུལ།

དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། བསམ་པས་བསྟན་ཚུལ་དང་། སྒྱུར་བས་བསྟན་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དད་པ་
སྒྱུར་བ་དང་། བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བློན་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ལོ། །

ཅ་བ་དད་པ་སྒྱུར་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟོན་ཚུལ་ནི། སྒྲ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཆོས་འབྲེལ་
དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་ཉན་པ་ཡན་ཆད་མ་ཆད་བམེད་པར་སྟོན་ཏེ་མདུན་གྱི་རྣམ་མཁར་བཞུགས་པ་
ལ་དམིགས་ནས་བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། བྱི་མའི་
དུས་སུ་གྱུར་པ་ན། ང་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུ། ཞེས་དང་། གྱུར་ལས། གང་ཉིད་དོན་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་ཞེས། ང་
ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན། ཞེས་ཅན་པན་གདགས་དམིགས་ནས་ནི། ར་མལ་བ་ཡི་གཟུགས་སུ་གནས། ཞེས་
དང་། གཞན་ཡང་། ར་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། ང་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན། ང་ཡིན་སྟེ་དུ་ཡིད་བྱོས་ལ། ང་
ཆེ་ལ་གྲུས་པ་བསྟེན། ཅེས་རྒྱལ་བ་དོན་རྒྱུ་མེད་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་ལྟ་བུ་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཉམས་དམའ་ཞིང་
སྟོགས་མ་ལྟ་བུ་ཐར་བའོ་བའི་དུས་ཤིག་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་དམན་པས་མཆོག་གི་སྒྲུལ་
སྒྲིའི་རྣམ་པར་བསྟན་ན་མཐོང་མི་རྣམས་ཀྱང་སེམས་པམ་མི་དགོས། དེ་སྐབས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་ཐ་
མལ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་དུས་དེར་བྱེད་ཅག་ལ་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་གང་སྤང་བ་དེ་
ཉིད་དོན་རྒྱུ་མེད་ཀྱིས་སྟེ་མེད་པར་བྱོས་ལ་གྲུས་པ་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
འདི་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིའི་རྣམ་པ་ཐ་མལ་བར་བསྟན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་རྒྱུ་མེད་ཀྱིས་བདག་ཅག་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་
མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་
འདུག་པས་སོ། །

སྒྲ་མ་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་ཅན་གཅིག་གིས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མི་རྣམས་སྒྲིའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བསྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། སྟོག་གི་སྟོབ་དཔོན་དུ་སྒྲུལ་ནས་སྒྱུར་སྟོག་དང་པལ་སྟོག་སོགས་བསྐྱབས། མཁན་སྟོབ་ཏུ་སྒྲུལ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་
ཞིང་ཆོག་པ་ལྟེ་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཐོག་དོན་སྟོབ་དཔོན་དུ་སྒྲུལ་ནས་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོའི་དབང་བསྐྱར། བཤེས་གཉེན་དམ་པར་
སྒྲུལ་ནས་གཞུང་ཆེན་དུ་མའི་གཟབ་བཤད་དང་ལམ་བཟང་གནད་སྟེ་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྱུར་བ་
དཔེར་ན་འཕགས་པ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གངས་ཅན་པ་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་མའི་འགྲོ་བ་སྟེལ། རྒྱལ་པོར་
སྒྲུལ་ནས་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས་བཅས། ལོ་པ་ཅ་གྱི་རྣམ་པས་ཆོས་བསྐྱར་བ་སོགས་སྒྲུལ་པའི་བཀོད་པ་དུ་

མས་ཀྱི་ལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བར་མཛད་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
 གཟུགས་སུ་སྟོན་པའི་ཁྱད་སྟངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་མཉམ་ལས་འདའ་བར་ཉེ་བ་ན་
 སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རི་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ཞེས་པར་བཞུགས་ཏེ་འཁོར་མང་པོ་ལ་ཆོས་གསུངས་པའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 མཐོང་བ་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་ཐུགས་ལ་སངས་རྒྱུ་མཉམ་ལས་འདས་རྗེས་བདག་ཅག་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་སྟུང་པའི་རྟོག་
 པ་ཤར་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས། ཀྱ་ཡེ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱི། བྱི་མའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ན། །ང་ནི་མཁན་
 པོའི་ལུས་ཀྱིས་སྟོན། །ང་ནི་སྟོབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་གནས། །ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱུ་མཉམ་ལས་སྟོན་པ་འཆིའི་ཆུ་བོ་བཞི་ལས་
 གོལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་དེ་ལས་མ་གྲོལ་བས་དེའི་གཟུགས་ཀྱིས་འགོ་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དམ་སྟུང་
 པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཀྱ་ཡེ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། །ང་ནི་སྟོན་དང་ཆ་བ་
 དང་། །ན་དང་འཆི་བར་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་མཉམ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་
 བན་པའི་དོན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་འདུག །དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་ཅག་སངས་རྒྱུ་མཉམ་ལས་
 སུ་མ་བཟུང་དགོས་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཆོས་དང་མཛུལ་བ་སོགས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྟོགས་སུ་མངོན། ཐམས་པའི་
 རྣམ་པར་སྟོན་པར་སངས་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པས་ཐམས་པར་སྒྲུབ་བ་ཅམ་སངས་རྒྱུ་མིན་པའི་སྟུབ་བྱེད་དུ་ག་
 ལ་འགོ། །དམན་མོངས་བདག་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དངོས་སུ་
 མཐོང་བའི་སྐལ་བ་ཅི་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་སྒྲུབ་ཆོད་དུ་འང་མང་དུ་ཐོས་པ། ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་
 པ། དངོས་རྗེས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆུང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་མངའ་བ་དང་། དེད་ཅག་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་མཛད་ལུགས་ལ་དཔགས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་འདུལ་བའི་ཕྱིར་བསམ་བཞིན་དུ་སྟུལ་པ་མཛད་པ་ཁོར་
 མ་ཆག །དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་
 དངོས་སུ་མཐོང་བར་བྲལ་མ་སྟུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྟོ་བའི་བྲལ་མ་སྟུང་སྟུལ་པ་བདུད་
 ཅི་རྒྱུ་རང་གཞན་། སྟོག་སྟོབ་སྟོན་དང་བྱུང་པར་བྲལ་མ་སངས་རྒྱུ་མཉམ་ལས་ཐོགས་ཀྱི་སྟོག་སྟོབ་ཐམས་ཅད་
 སྟུངས། ཆེ་བསོད་ཡོན་ཏན་སྟོན་དང་བྱུང་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དད་པ་
 བརྟན་པོ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟེན་པར་བསམ་མོ།

སྟོན་རྟོག་འགོག་ཚུལ་ནི། འོན་སངས་རྒྱུ་མཉམ་ལས་སྟོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྷན་ཡིན་ལ། བདག་གི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ལ་ཐུགས་གཏུམ་པ་དང་། མོར་རྗེས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེ་བ་དང་། མཁྱེན་རྒྱ་ཆུང་བ་སོགས་དུག་
 གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྟོན་མང་དུ་འདུག་པས་སངས་རྒྱུ་རང་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་རང་སྒྲུབ་འབྲུལ་དོར་

ཤར་པའི་སྒོ་སྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ལེགས་སྐར་དང་ལྷན་བྱིན་སོགས་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་ལ་དངོས་སུ་མཇུག་
 ཡང་སྤང་བ་མ་དག་པའི་དབང་གིས་སྒྱུ་གྱི་གོང་བྱུང་མཐོང་སྟེ་སྟོན་པ་ཚབས་ཆེན་བསགས་པར་མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས།
 དེ་དག་ལ་སྒྱུ་ལྷན་དུ་བསྟན་པ་མིན་ཀྱང་རང་སེམས་འབྲུལ་པས་བསྐྱད་ནས་སྒྱུ་བཅས་སུ་སྤང་བ་ཉླ་བྱུང་དཔགས་ན།
 དེད་གྱི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་བསམ་བཞིན་ཐ་མལ་བའི་གཟུགས་སུ་སྤྱུལ་པ་ཡིན་པས། སྒྱུ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ཉླ་ཅི་
 སྟོས། གཞན་ཡང་ས་གསུམ་བརྟེས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་བྱི་མོར་གཟིགས་པ་དང་། མི་ཉི་པས་རྣམ་
 འབྱོར་དབང་ལྷག་ཤིང་པ་ལག་གསོད་པ་སོགས་མི་འཚམ་པ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དང་། ལྷ་རོ་པས་ཉི་མོ་པ་ཉླ་གསོན་
 སྟོན་བྱེད་པར་གཟིགས་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་ཆོས་བྱ་པས་རྩེ་ཕག་མོ་མཛེ་མོར་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
 འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་བྱིས་བཅུན་རྒྱན་པོ་ཞིང་མོད་པར་མཐོང་བ་སོགས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ལ་འད་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤང་ཚུལ་ཡོད་པར་གསུངས་ན། བདག་དུག་གསུམ་ཁ་མ་བྱི་བའི་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྷན་ཞིག་ལ་
 རང་སེམས་འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་སྤྱོད་ཆོགས་འཆར་བ་གཞིར་བཅས། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་ཀྱང་མཁྱིས་ནད་
 གྱིས་ཐེབས་ཆོ་དུང་དཀར་ལ་བསྟན་ན་གནས་ཆོད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁ་དོག་སེར་པོར་སྤང་བ་དང་། དབང་ཤེས་འབྲུལ་
 བའི་དོར་གངས་རི་སྒོན་པོར་སྤང་བ་དང་། གྱུར་ཞུགས་པས་སྤྲོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྤང་བ་སོགས་ལོག་པའི་སྤང་ཚུལ་མཐའ་
 ཡས་པ་འབྱུང་ན། ཐོག་མེད་ནས་རྩེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་རྒྱུད་བསྐྱད་པའི་རྟེན་གྱིས་སྤྲོ་མ་ལ་སྒྱུ་མེད་
 བཞིན་དུ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ལོས་སྟི། དེས་ན་བདག་གིས་མཐོང་བའི་སྒྱུ་འདི་རྣམས་དོན་ལ་ཡོད་ནས་སྤང་བ་མ་ཡིན་
 གྱི། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་བའི་སྤྱོད་ཤིང་ཉླ་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ཡིན་འདུག །རང་ཅག་ལས་ཉོན་གྱི་སྤྱིབ་པ་ཉླ་ཅང་ཆེ་
 བའི་ཆོད་ལ་དཔགས་ན་སྤྲོ་མ་མིར་སྤང་ནས་ཆོས་ཉན་རྒྱུ་བྱུང་བའང་དོ་མཚར་ཆེ། གྱི་དང་པོར་བྱ་ཉླ་བྱུང་མཐོང་ན་ཅི་བྱེད།
 དཔུལ་བ་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བའི་ཉེ་ལའོར་དུ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཐུགས་རྩེས་མ་བཟོད་པར་ཤེབས་
 ཀྱང་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱེབས་ནས་མཚན་དཔའི་རྣམ་པ་ཅན་མི་སྤང་བར་དཔུལ་སྤྱུང་འཛིགས་སུ་རུང་བར་མཐོང་སྟེ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་མཚོན་ན། ལས་སྤྱིབ་སྤྱོབས་ཆེ་བའི་མཐུས་སྤྲོ་མ་པོར་བྱུང་མཐོང་བའང་ཡོད་པར་དེས།
 དེའི་ཕྱིར་སྤྲོ་མ་ལ་མཚོག་དམན་གྱི་སྤང་བ་འཆར་བ་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤར་བ་མིན་གྱི། སྤྱོབ་མ་རང་
 རྒྱུད་གྱི་སྤྱིབ་པ་དག་མ་དག་དང་། བསོད་ནམས་བསགས་མ་བསགས་གྱི་དབང་གིས་སྤྲོ་མ་བཟང་ངན་དུ་འཆར་བ་ཡིན་
 པར་འདུག །དཔེར་ན་ད་ཉླ་རང་རེར་སྤྲོ་མ་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་འདི་ཀ་ཐོག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་དུ་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ན་མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུང་མཐོང་བ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་ལོངས་སྤྱིའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་སྤྲོ་མའི་སྒྱུ་སྤང་བ་དེ་སྤང་བ་ཉླ་བྱུང་ན། རང་ལ་སྤང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་མ་འབྲུལ་བར་ཁས་

ལེན་དགོས་ཏེ། རོན་གཞན་ལ་འབྱུལ་བ་ཡོད་ཀྱང་བླ་མའི་སྦྱོན་ཡོན་གྱི་ཆ་ལ་འབྱུལ་མི་སྲིད་པར་སློ་མི་རྣམས་པས་སོ། །གང་
 ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འབྱུལ་བ་མིན་པ་ནི། གཞན་འགས་པན་འདྲགས་པའི་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱུ་བ་ལ་སྤིང་ཉེ་བར་འཛིན་པ་
 དང་། མཚང་ནས་བྱས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་པ་ཀོ་ལོང་གི་གཏམ་རྒྱུ་འབྱུལ་བ་སོགས་ཤར་ཆད་དོན་ལ་གྲུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་
 པ་དང་། མིག་གིས་མཛོན་སྦྱར་དུ་མཐོང་བ་ལ་འང་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་རྒྱུ་སྣང་བ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་ཆུར་སྣང་བ་སོགས་འབྱུལ་
 པ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བས་ཤེས་པར་སྣང་། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བཟློན་ཀྱང་མཐོང་མི་རྣམས་ཤིང་རང་དང་སྐལ་བ་
 མཉམ་པའི་སྦྱོན་ལྟན་དུ་སྦྱོན་པ་མ་གཏོགས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཐབས་མེད་པས་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་བཟློན་པ་སྦྱ་བྱིན་ཆེ།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བྱིན་བདུད་དང་ཞ་བོ་སོགས་སྤྱུང་སྤྱུལ་པ་ཡོད་ན་ཐ་མལ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གཟུགས་སུ་སྦྱོན་པ་སྒོས་ཅི་དགོས། དེ་ལྟར་ཡང་། ཡབ་སྐུ་མཇུག་བའི་མདོ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ཆོངས་
 པའི་ཆ་བྱང་དང་། ལ་ལར་བདུད་ཀྱི་ཆ་བྱང་གིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ། །འཛིག་ཏེན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་
 མི་རྣམས། །བྱད་མེད་ཆ་བྱང་སྦྱོད་པ་མཛད། །དུད་འགྲོའི་སྤྱེ་གནས་ན་ཡང་གདལ། །འདོད་ཆགས་མི་མངའ་ཆགས་པའི་
 རྒྱུལ། །འཛིགས་པ་མི་མངའ་འཛིགས་པ་ལྟར། །ཚོངས་མེད་ཚོངས་པའི་རྒྱུལ་བཟློན་ཏེ། །སྦྱོས་པ་མ་ལགས་སྦྱོས་པའི་
 རྒྱུལ། །ཞ་བ་མ་ལགས་ཞ་བ་ལྟར། །རྣམ་པར་སྤྱུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བར་མཛད། །ཅེས་
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་གི་བླ་མ་འདི་རྣམས་ཆུ་བྱར་གྱི་མིག་ལམ་དུ་བྱ་ཐམས་པར་སྣང་བ་ཅམ་ལས་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་འདུག་པས་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྦྱོན་རྟོག་གི་སྒོ་
 སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྦྱེ་ཞིང་། ཅི་མཛད་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཐོང་བའི་དད་པ་ཆེན་པོ་བདེ་བླ་ག་རྒྱུ་བར་བླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་རྒྱ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་༥ ། སྦྱོན་རྟོག་གི་སྒོ་དན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱངས་༥ ། ཅི་མཛད་
 ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཐོང་བའི་དད་པ་ཆེན་པོ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།

བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བློན་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བ།

གཉིས་པ་བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བློན་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ནི། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་བདག་ལ་བཀའ་བློན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡང་རྒྱ་མེད་པར་
མི་འོང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་སློབ་མཁན་མེད་པར་རི་རྩུབ་བསྐྱུང་མི་ཤེས་
པས་སློན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་གིས་མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་ཚུལ་བསྐྱབས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་
བསྐྱུངས་པའི་བཀའ་བློན་གྱིས་ད་ལྟ་མི་ལུས་སྟོབ་པ་ཡིན། མི་ལུས་སྟོབ་ཀྱང་བྱིས་པའི་དུས་དྲུབ་དང་ལྷན་ཞུ་བ་ཅན་
ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས། ཡི་གེ་ཞིག་མ་ཤེས་ན་བཀའ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་སེམས་པ་ལྟ་ཅི། ཆོག་སློག་པ་ཅན་ཡང་མི་
ཤེས་པ་ལ། སློག་གི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀ་ཁ་དང་སྒྱར་སློག་སྤལ་སློག་སོགས་བསྐྱབས། ཡི་གེ་ཤེས་ཀྱང་རབ་རྒྱ་མ་བྱུང་ན་བྱ་
དང་ཚུང་མ་གསེབ་འདི་ཕྱིར་སློག་གཙོད་སོགས་སྟོན་པ་ལ་དབང་མེད་དུ་འཇུག་དགོས་པ་དང་། ཞིང་ལས་དང་ལྷན་པ་འཆོ་
སློང་སོགས་བྱིས་ཀྱི་བྱ་བ་དུ་མས་གཡེངས་ཏེ་ཆོས་བྱེད་པའི་སྐལ་བ་མེད། མཁན་པོའི་བཀའ་བློན་གྱིས་ཆོས་སྟོར་ཞུགས་
པས་གནས་སྐབས་སོས་བདེ་ཞིང་སྟོན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྟོན་སྒྱུ་བྱི་བྱ་བ་ལ་ཉིན་མཆོན་ཁོར་ལུག་རྒྱ་གཞོལ་ཆོག་པ་
བྱུང་། ཐོས་པ་མ་བྱས་ན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་གནས་ལ་དཔྱད་པ་ཕར་ཞོག། སྤང་བྱུང་གི་གནས་རགས་པ་ཅན་
ཡང་མི་ཤེས་པ་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་དུ་གཞུང་བཤད་དང་ཉམས་ཁྲིད་མང་དུ་མཐོས་པས་བྱུང་དོར་ལ་
དཔྱད་པའི་སློ་རུང་ཟད་ཉིད། ཐོས་དོན་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱོར་བར་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སུ་བཏང་ན་འཆི་ཁར་འབྱོར་པ་ཅན་ལས་
འབྲས་བུ་མ་མཆིས་ཀྱང་བླ་མའི་བཀའ་བློན་གྱིས་ཉམས་ལེན་ལ་སློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཁུལ་ཡིན། ལྷུ་བ་པ་བྱེད་པར་སློམ་ཡང་
སེམས་འཛིན་ཕྱོ་མོ་རེ་ལ་ལྟ་སློམ་མཆོག་རྒྱ་འབྲུལ་བ་ལྟ་བུས་བསྐྱུས་ན་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་འགོ་རུང་བསྟན་པའི་གནད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་མོར་འབྲུལ་གྱི་ཆ་བསམ་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་རྒྱ་བྱུང་བ་འདི་བླ་མ་རྣོ་
རྗེ་འཆང་གི་སྦྱུ་བྱིན་ཡིན། མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྦྱུ་བྱིས་ཐོགས་མེད་རྗེ་འབྲོམ་རྗེ་ཡབ་སྐུས་སོགས་
མཁས་གྲུབ་དེ་སྟོན་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་མ་ཟེན་ཅིང་། ད་ལྟ་རང་སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་གསུམ་
རྒྱལ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་བ་དང་གསུང་ཐོས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་དུས་འདིར། གསུང་
རབ་མཐའ་དག་གི་སྟིང་པོའི་བཅུད་བསྐྱུས་པ་བྱུང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མན་དག་བྱུགས་བཅེ་བས་རྗེས་སུ་བསྟན། རང་
གིས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱས་ན་གནས་སྐབས་མཛོན་མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གང་དོན་དུ་གཉེར་
ཀྱང་འབྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པས་ན། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐམས་པའི་
རྣམ་ཅན་འདི་རྣམས་བཀའ་བློན་ཆེ་བར་འདུག། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་ལས། འོངས་སྐྱི་ནི་སྟོན་པ་མི་དགོས་པའི་

དུས་ཀྱི་བཟང་གོགས་ཡིན། ད་ལྟ་ཉམ་ཐག་པའི་ཆོ་བྱིན་ཆེ་བ་མེ་ལྗེའི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་བླ་མ་འདི་རྣམས་ཡིན་གསུངས་
 པ་ལྟར། བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་ཆོས་སྦྱ་ལ་བར་མ་བཟད་བ་ན་ཟས་ཟ་ཚུལ། བོས་ཀྱི་ཚུལ། འགྲོ་ལུགས། རྟོད་ལུགས་ཚུན་
 ཆད་ལ་ཞལ་ཏེ་གནང་བས་མཆོན་པ་བཟང་གིས་བུ་སྟོང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་ནས་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བསལ། མཐུན་
 རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས། ཁེངས་པའི་ཆོ་དམའ་པལ། ལྷུ་པའི་ཆོ་གཟེངས་བསྟོད། རིམ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་ལ་བཀོད་པས། དང་པོ་མི་ནག་གི་དུས་ཤོད་བུ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་རྟོས་ཏེ་ད་ལྟ་བྱང་དོར་ཤེས་པའི་གངས་སུ་
 བགང་ཆོག་ཁོད་བུ་མི་གལ་དུ་འཛུང་མཁན་བླ་མ་རྣམས་ཡིན་པས་སྐུ་བྱིན་ལ་འཁོར་བཅས་མི་འདུག། རྟོན་བཅོམ་ལྟན་
 འདས་ཀྱིས་སྟོབ་ལམ་དུ་ཆོས་ཆོགས་བཅད་ཤེའི་ཕྱིར་སྐུ་ལ་མར་མེ་རྟོང་བཅུགས་པ། ལྷགས་གཟེར་རྟོང་བཏབ་པ། པགས་
 པས་ཤོག་གུ། ཁྲག་གིས་སྦྱག་ཆ། དུས་པས་སྐུ་གུ་བྱས་ཚུལ་མདོ་སྟེ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རྩི་འབྱོམ། ལྷ་རོ་པ། མར་མི་སོགས་
 རྟོན་གྱི་དམ་པ་པལ་མོ་ཆེས་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ཀྱང་། བདག་གིས་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་དང་དུ་བྱང་
 མ་དགོས་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བྱིད་ལུང་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་པམོར་བུ་ལ་འཕྲོགས་པ་ལྟར་དཔྱེས་
 བཞིན་སྦྱ་ལ་བས་བཀའ་བྱིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ།

སྒྱུར་བས་བསྟན་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྒྱུར་བས་བསྟན་ཚུལ་ནི། སྒྱིར་ཟང་ཟིང་འབྲུལ་བ་དང་། བཀྲར་སྟེ་བྱེད་པ་ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་
ཞིང་། བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དགོ་སྒྱུར་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་དམིགས་ཁྲིད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་འདི་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་གང་ཡོད་
པངས་པ་མེད་པར་འབྲུལ་བ་དང་། ལུས་ངག་གི་བསྟན་བཀྲར་དངོས་སུ་ལྷ་རྒྱ་བྱུང་ན་དགའ་བཞིན་སྒྲོ་བཞིན་ལག་རྟ་ལེན་
པ་དང་། བྱད་པར་སྟོམ་གསུམ་དག་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་ལམ་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་དོན་དཔྱད་འཛིག་ཟུང་
འབྲེལ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་མཚོད་པས་མཉེས་པར་བྱའོ་དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་པར་བླ་མ་ལྟས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་རྟ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྱི་བོའི་༥ ལྷ་མ་སྒྱུར་བས་བསྟན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་༥ ཅི་གསུང་བཀའ་
བཞིན་སྐྱབ་ནུས་པའི་རྟོགས་པ་༥ བསམ་མོ།

མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ།

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་སྤྱི་བོའི་སྒྲ་མ་
སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ཞིང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་ཤིག་སྤྱབ་པ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །མཆོད་དོ་
སྤྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་མཐའ་བདུན་བརྗོད་དེ་མོས་གྲུས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་སྒྲ་མ་ལྟ་རང་
ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་རང་སྤྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྦྱར་ལམ་གྱིས་གྱུར། རང་སྤྱབ་དབང་དུ་གསལ་བའི་སྦྱར་ལམ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
མཐའ་སྐོར་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕོག་པས་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་པའི་དབང་པོའི་མོ་འཕང་ལ་བཞོད། རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་དབང་དུ་གསལ་བའི་སྤྱགས་ཀར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཨ་དཀར་པོ་རྩྱུ་མེར་པོས་མཚན་
པའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཨོ་ཁུ་ནེ་ཁུ་ནེ་མ་རྩ་ཁུ་ན་ཡེ་སྦྱར་ཞེས་པས་བསྐོར་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲས་པ་ཅི་འགྲུབ་བྱ། དགོ་བ་
འདི་ཡིས་སྦྱར་དུ་བདག་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བ་གཅིག་གྱུར་མ་ལུས་པ། །དེ་ཡིས་ལ་འགོད་པར་
ཤོག །ཅེས་དང་། དགོ་འདིས་མཚོན་ནས་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི། །ཞེས་སོགས་འདོན་པའི་སྤྱབས་སུ་སྤྱན་འདིར་
ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བསྐྱེདས་པས་མཚོན། དུས་གསུམ་དུ་བསགས་དང་བསག་འགྱུར་གྱི་དགོ་ཅ་མཐའ་
དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མོ་འཕང་
ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །གནས་སྤྱབས་ཀྱི་ཆོ་རབས་ཀྱང་ཏུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་མི་སྤྱི་བར་དལ་འབྱོར་ཆང་བའི་རྟེན་བཟང་
ཤ་རྟག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་འབྲེལ་མེད་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅིང་བསམ་པ་
དང་སྦྱོར་བས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་པར་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་མིག་འབྲས་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་པར་གྱུར་ཅིག །མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་དོམས་པ་མེད་པའི་
ཐོས་བསམ་མཐའ་ཕྱིན་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་རང་སེམས་གདུལ་བའི་སྤྱད་དུ་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
ལུས་སུ་བྱིལ་བའི་ཉམས་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྤྱལ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ཆོས་ལྡན་གྱི་
དོན་གང་བརྩམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་མཐུན་སྟེན་མཐའ་དག་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་གྱུར་
ཅིག །མདོར་ན་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྱལ་དང་བཅས་པས་སྟོན་ལམ་རི་ལྟར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་
ཅིག །མདོར་སྤྱལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱལས་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། །བདག་གི་ལྷག་
བསམ་དག་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །རྣམ་དག་སྟོན་པའི་གནས་འདི་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མིན་པར་
འཕལ་ཡུན་གྱི་སྟོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྐྱོས་ཏེ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད། མཇུག་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལུགས་
སྟོན་གི་ཚུལ་དུ་སྤར་འཕེན་པ་བཏང་བ་བཞིན་བྱུང་མ་བྱུང་ལོགས་པར་བརྟགས་ཤིང་། བྱུང་ན་དགའ་སྟོ་དང་། མ་བྱུང་ན་

འཁྱོད་པ་བྲག་པོས་སྤྱན་ཆད་དེ་རྩྭ་རི་བྱེད་སྒྱུ་པའི་ཞེ་དམ་བྱལོ།

ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ།

གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་བཅང་བར་དངོས་གཞིའི་དམིགས་རྣམ་ཡང་
ཡང་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བཟླ་བ་
དང་། བསམགས་སྒྱུར་གི་སྒོ་དུ་མར་འབད་པ་དང་། ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྟོམ་སེམས་བསྟེན་པ་དང་། དྲན་ཤེས་
བཞིན་དང་ལྡན་པས་སྒོ་གསུམ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་
ཞིང་ཉལ་བའི་ཆོ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བྱུས་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་པར་ཤེས་ནས་
ལག་ལེན་ལ་འདེབས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

བཏེན་ནས་སྒོ་ཇི་ཏྱར་སྒྱུང་བའི་རིམ་པ།
གཉིས་པ་བཏེན་ནས་སྒོ་ཇི་ཏྱར་སྒྱུང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་ཏེན་ལ་སྒྲིང་པོ་སྒྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་བ་
དང་། སྒྲིང་པོ་ཇི་ཏྱར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟོང་པོ་བྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་དེ་པོ་དང་། ཐུན་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ཡུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་ཡན་སྒར་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནས། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའོར་བར་སྦྱེས་
ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཚོགས་སྦྱང་བ་འདི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟོན་དཀའ་ལྷོགས་པ་བྱུང་པར་
ཅན་མ་སྦྱེས་པས་ལན་པར་འདུག་སྟེ། ཐོན་ཆད་ལའོར་བར་འབྱམས་པའི་ཆོ་བརྒྱལ་མ་ཙམ་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་རེ་
ཐོབ་ཡོད་ཤས་ཆེ་ཡང་། དུས་དེར་དལ་བ་རྟོན་དཀའ་ཚུལ་དྲན་པས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བ་ཡི་མ་བྱུང་བར་སྤྲིག་སྦྱོད་ཁོ་ནས་མི་
ཆོ་སྟོང་ཟད་ལ་བཏང་བའི་དབང་གིས་སྒྲར་དན་སོང་དུ་སྤྱུག་བསྐྱལ་དྲག་པོས་ཡུན་རིང་མནར་ཞིང་ད་ལྟ་འདྲ་ཉོན་མོངས་
ཁ་མ་བྱི་བར་ལས་དན་གསོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་འདི་འདྲ་བ་བྱུང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་རྟོན་པར་དཀའ་བའི་གནས་
ཚུལ་བསམས་ནས་སྟོང་པོ་ལེན་པར་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་ན་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་འབད་དེ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འབྲུབ་པ་ཞིག་
ངེས་པར་འབྱུང་། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟོན་དཀའ་ལྷོགས་པ་བྱུང་
པར་ཅན་སྦྱེས་པར་བླ་མ་སྟེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་པོའི་བླ་མ་སྟེས་སྤྱི་ཆ་ལས་
བདུད་ཅི་༥ སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟོན་དཀའ་ལྷོགས་པ་སྦྱེ་བ་ལ་གཤམས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
སྦྱངས་༥ ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་པར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟོན་དཀའ་ལྷོགས་
པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།

དལ་འབྱོར་ངོས་བརྒྱུད་པ།

དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་དང་། རྟོན་དཀར་བ་བསམ་
པལ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་བོར་སྤྱི་མ་ལྟ་སྟོན་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་དེ་ལྟ་བུ་ནས་མོང་གསུམ་དང་ལྟ་ཆོ་
རིང་པོ་ལྟ་བུར་སྦྱེས་ཡོད་ཕྱིན་དུམལ་བ་པ་དང་ཡི་དྲགས་པལ་ཆེར་སྤྱག་བསྐྱེད་བཞེད་པར་དཀར་བས་དུས་རྟག་རྟ་
གདུངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་མེད་པ་དང་། རང་རེའི་གནག་སྤྱགས་དག་ལ་ཆོས་ཆོག་གཅིག་ཙམ་ཡང་སློབ་མི་ལུས་པ་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་དུད་འགོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ལྟ་ཆོ་རིང་པོའི་ནང་ཆོན་
འགའ་ཞིག་བསྐལ་ཆེན་དུ་མར་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འགགས་ནས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བཀོལ་མི་རུང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་
འདོད་ཡོན་གྱིས་རྟག་རྟ་གཡེངས་པས་ཆོས་ལ་སློབ་མི་འཇུག་པས། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་དེ་དག་དང་བཅས་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་
ཞིག་དགོས་པ་དེ་རེས་ལྟ་བས་ལེགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐོབ། མི་ལུས་ཙམ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྦྱེས་པའི་གྲ་སྟོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་
ཐོབ་རུང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་རྣ་བར་མི་གས། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་སྦྱེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། རང་རེའི་སྤྱོད་པ་འདིར་
འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་ཆང་ཡང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་དབུས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
དེ་ཡང་ཆང་། ཡུལ་དབུས་སུ་སྤྱོད་སྤྱགས་འོན་ཏེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་མོད་དེ་དག་གིས་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ཕན་ཆེགས་ཙམ་ཡང་
མི་ཤེས་ན་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྤྱོད་ག་ལ་ལུས། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱགས་སུ་མ་སོང་ཞིང་མིག་རྣ་སོགས་ཆང་བ་ཞིག་
དགོས་པ་འང་བདག་ལ་ཆང་། དབང་པོ་ཆང་བ་ཙམ་སྤྱོད་སྤྱགས་པ་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རྒྱུད་
བསྐྱེད་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་སོགས་དབང་པོ་ཆང་བ་དེ་སྤྱིག་པ་ཆང་བས་ཆེན་
གསོག་པའི་རྒྱུན་དུ་སོང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་ལོག་ལྟ་ཙན་མིན་པ་དང་། ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་བདག་གིས་
སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་མི་བདེན་མི་ཟེར་བས་ལོག་ལྟ་ཙན་མ་ཡིན་ཞིང་། མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་མ་བྱས་པས་
ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་འང་ཆང་། ལས་མཐའ་མ་ལོག་ཙམ་བྱིས་པ་པལ་ཆེར་ལ་འང་ཡོད་མོད། གནས་ལ་དད་པ་མེད་པས་
གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། བསྐྱེད་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་ལེན་ཅིང་སྤྱང་བ་སོགས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་
བྱིས་ཀྱི་བྱ་བ་མང་པོས་གཡེངས་ནས་བཞག་ཏུ་རུང་བ་ཆོས་ལས་མེད་པར་སོང་། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་འང་བདག་ལ་ཆང་། དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་གཞན་འབྱོར་རྗེས་མཐུན་
ཚུན་ཆད་མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་ན་རང་ཅག་ལ་ཆོ་བྱི་མ་ཡོད་དམ་སྟུམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཡོང་
བས་ཆོས་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་ལ་བཙམ་ལྟན་འདས་རྗེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛེད་པ་བསྟན། ཞིང་ཁམས་ལ་ལ་ན་
སངས་རྒྱས་བྱོན་ཀྱང་ཆོས་མི་གསུང་བར་སྐུ་ལུས་གྱིས་འགོ་དོན་མཛེད་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདེབ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་

ལྟར་གྱུར་ན་རང་རེས་ཆོས་སྐྱབ་མི་ལྷན་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར།
 སངས་རྒྱས་འགའ་ཞིག་སློན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ནས། ཕྱི་དོ་ཕྱ་དན་ལས་འདས་ཏེ་བཟུན་པ་འང་རིང་དུ་
 མི་གནས་པ་ཡོད། དེ་ལྟར་སོང་ན་མི་ལན་པ་ལ་ཤུག་རྒྱལ་པོའི་བཟུན་པ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཤལ་བཅུ་འེ་བར་དུ་གནས་པའི་མཇུག་
 ད་དུང་མ་རྒྱུ་གས། ལམ་ཡོངས་རྒྱུ་གས་ཀྱི་གནད་ལ་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མིག་རྟོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འོས་
 པ་རེ་གཉིས་ཅམ་བཞུགས་པས་ཆོས་གནས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་འང་ཡོད། དེ་ནམས་ཚང་ཡང་ཆ་རྒྱེན་མ་འདྲོམས་ན་
 ཆོས་བྱ་ཐབས་མེད་པ་ལ། ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུ་འདི་མ་འདྲོམས་བྱ་བ་མེད་པས་གཞན་གྱི་
 ཕྱིར་སྟོང་བཅེ་བའང་ཆོད།

མདོར་ན་མི་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སློན་ལམ་བརྒྱད་བཏབ་པའི་སར་མ་སྐྱེས། སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སློན་ལམ་
 བཅུ་བཏབ་པའི་སར་སྐྱེས་ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཆོད་པའི་མི་ལུས་ཐོབ་པས་སྤོན་གྱི་སློན་ལམ་གྱི་སྟེང་དུ་
 སྐྱེ་བས། སྤྱ་མ་ལས་ལམ་བྲིད་མང་དུ་ཉན་པས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རང་ཆོད་ལ་དཔག་པའི་དགའ་མོ་
 འདུག། ཆོས་ལ་སྦྱར་མི་བཟོད་པའི་རྒྱུན་ན་བ་རྒྱ་བ་འཆི་བ་སོགས་མ་སྐྱེ་བས་པའི་དུས་འདིར་ལྷན་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་
 བས་གཏན་གྱི་སྦྱིད་འགོ་ཚུགས་པ་ཞིག་བྱེད་མ་ལྷན་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་རིན་ཐང་མེད་པ་ཞིག་རྟོད་ནས་ལོངས་མ་
 སྦྱད་པར་སྟོར་དུ་བཅུག་པ་ལས་ཀྱང་གྲོང་ལྷག་པར་ཆེ་བས། དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་མ་གཞི་ཚུན་ཆད་དུ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གས་
 བའི་ལམ་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་ཤིག་ཅེས་ཀྱང་བྱུང་། དེ་ལྟར་བྱེད་ལྷན་པར་སྤྱ་མ་ལྷན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་
 གཏུང་ལྷགས་བྲག་པོས་སྤྱ་མའི་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་ཞིང་བསྐོམ་མོ། སློན་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱང་ཡང་བྱ།

དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་ནི། སྤྱི་པོར་སྤྲོ་མ་ལྟ་སྟོན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ཏྲར། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་
འདི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངོན་མཚོ་ལྟ་མིའི་ལུས་རྟེན་བྱང་པར་ཅན་འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཚུལ་
ཁྲིམས་སྤྱང་བ་དང་། མོངས་སྤྱད་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྤྱན་པ་གཏོང་བ་དང་། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་བཟོད་པ་
སྟོན་པ་སོགས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྦྱབ་ཅུས་ཤིང་། མཚོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྟན་ནམ། འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྟན་པའམ། ཅན་
སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྟན་ལྟ་བུའི་ལུས་རྟེན་བྱང་པར་བ་ཞིག་འདོད་ནའང་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆ་ཆང་བར་ལག་
ལེན་ལ་འདེབས་ཅུས། དེར་མ་ཟད་དགའ་ལྟན་དང་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུའི་དག་ཞིང་དུ་བཞོད་པར་འདོད་ནའང་དེ་དག་ཏུ་
སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཅམས་རྟེན་འདིས་སྦྱབ་ཅུས། དེ་ཡང་སོ་བར་གྱི་ཆོགས་སྤྱིའི་སྟོན་པ་དང་ལྟན་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ལ་གནས་ནས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མཆོག་གསུམ་སོགས་ཞིང་བྱང་
པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་ཅུ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཇི་འདྲ་བསྦྱབ་ཀྱང་ཅུས་པས་མིའི་རྟེན་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱ་བས་ཆེན་གསོག་པ་
ལྟ་བུ་འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་ཤིན་ཏུ་དཀའ།

གཞན་ཡང་ཁམས་གོང་གི་སོ་སྟེ་ཅམས་ཏིང་འཛིན་གྱིས་ཏྲག་ཏུ་སྟོན་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་བ་མི་སྤྱིད་
པས་རྟེན་དེར་འཕགས་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་། སྟོན་མིའི་སྟེ་བ་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་ལམ་ལ་སྤྱངས་པའི་བག་
ཆགས་ཅན་ཁ་ཤས་ཙམ་ལས་འདོད་ལྟ་པལ་ཆེར་ཡང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པས་ཐར་ལམ་གསར་དུ་སྦྱབ་པ་ལ་
མིའི་ལུས་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། མི་ལ་འད་སྒྲུ་མི་སྟན་པ་སྟོན་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། སྤྱིང་གཞན་པ་གཉིས་སྟེན་
མོངས་ཤས་ཆེ་བས་འཛིན་བྱ་སྤྱིང་པ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ལ། རྟེན་འདིར་སྤྲོད་དོར་མ་འབྲུགས་པར་ཐར་པའི་ལམ་ལ་
སྦྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ས་ཆོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོང་། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་མིའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྟེ་བ་འདྲ་བའི་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་རྟེན་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བར་སྟོབ་སྤྱིངས་ལས་གསུངས་
པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྦྱབ་པ་ལ་རྟེན་འདི་ཉིད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་ངེས་ཤིང་། བྱང་པར་མངལ་སྟེས་ཁམས་དུག་ལྟན་འདི་
ལྟ་བུའི་ཐུགས་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་ཅུས་པའི་ལུས་རྟེན་མཆོག་ཏུ་
བསྐྱགས་པས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཅམས་ཀྱང་སྟོན་གནས་སུ་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྦྱབ་ཅུས་པའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྤྱིང་པོ་ཅི་ལོན་ཞིག་མི་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་མི་
དབུལ་པོ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་དུ་སྟེབས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་གཏན་མི་ལེན་པར་སྦྱ་གར་རོལ་མོ་སོགས་ཅིང་འཛིན་དུས་
འདའ་ཞིང་རྒྱགས་ཟད་ནས་བྱ་ལོན་གྱི་ཟས་ཙམ་གྱིས་འཆོ་བའི་ཐུར་ལག་པ་སྤྱིང་པར་རང་བྱིམ་དུ་ལོག་པ་དང་འདྲ་སྟེ།

དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་དང་འདྲ་བར་སྟབས་ལེགས་ཀྱིས་སླེབས་རུང་ཆོ་འདིའི་རྟེན་བཀྱར་སྟོན་གྲགས་
 སྐྱབ་པ་སོགས་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བཞག་སོ་ནས་གཤེདས་པ་ཙམ་ལས། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་ལྟ་བུའི་གཏན་དུ་ཕན་པའི་དགེ་
 བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱབ། སྒར་བསགས་པའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཆོ་འདིར་མོངས་སྐྱད་པས་ཟད། བུ་ལོན་དང་འདྲ་
 བའི་ཕྱིག་པ་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་ནས་བསགས་ཏེ་སྒྲར་སྟོན་གྱི་གཏན་ཡུལ་དན་སོང་དུ་ཕྱོག་དགོས་པ་དེ་ལས་རང་གིས་རང་
 བསྐྱས་ཆབས་ཆེ་བ་ཅི་ཡོད། སྟོན་ཆད་དན་སོང་གསུམ་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་སྐྱེ་བ་མང་པོ་ཡུན་རིང་བརྒྱད་དེ་ད་ལྟ་ལན་
 གཅིག་ཙམ་ཐར་ནས་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ཀྱང་ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པའི་སྟོ་གོས་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་གཏན་གྱི་འདུན་
 མ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་ནས། སྒར་ཡང་དན་འགོ་ཉམ་ང་བའི་གཡང་དུ་བསམ་བཞིན་མཆོངས་ན་ངེས་པར་སེམས་མེད་པའི་
 ཏྲགས་སུ་འདུག། དེས་ན་ཆོ་སྟག་ཡུད་ཙམ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་གཏང་བར་རང་ཅུས་དང་བསྐྱན་པའི་སྟོང་པོ་ཞིག་ཅིས་
 ཀྱང་སྒྲང་བར་བྱ་ལོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲ་མ་ ། གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ ། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བར་རྟོགས་
 པའི་ངེས་པ་བྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་ ། བྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།

དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ།

གསུམ་པ་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུ་ལོ་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོར་བྲམ་མ་ལྟ་སྒོ་མ་
བཞིན་པ་ལི་དང་ནས་འདི་ལྟར། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་འདི་དོན་ཆེ་བར་མ་ཟད་རྟེན་གྲུང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། ད་ལྟའི་མི་པལ་
ཆེར་གྱིས་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་བརྒྱུད་ནས་ཕྱིན་པ་ཆོབས་ཆེན་གསོག་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་ཀྱི། དགེ་བ་སྦྱབ་མཁན་ཤིན་ཏུ་
དགོན་པར་སྒྲུང་བས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཆོ་རེ་གཉིས་ཅམ་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་དན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་གཤམ་ཆོས་མེད། རང་
རེའི་བྱིས་པ་རྒྱམས་ལ་ཆོས་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་ཤོབ་པ་ལ། མི་དགེ་བ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་བ་མི་དགོས་པར་རང་ལྟགས་གྱིས་
ཤེས་ཤོང་བ་འདིས་ཀྱང་དན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་མཁན་མང་བ་རྟོགས་སྒྲུབ་པར་སྒྲུང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཕྱིན་པ་སྤར་
བསགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཁར་ཆོ་འདིར་ཡང་སྤོན་གྱི་གོམས་ལྟགས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་གང་བྱས་སྟོབས་ཆེ་ལ་
དགེ་སྦྱོར་བཅས་མ་ཅམ་ལས་མི་ཤོང་བ་དང་། ཕྱིན་ལྟར་སྤོན་བསགས་འདག་རེས་སུ་སྦྱོར་ཁིང་ཕྱིན་ཆད་སྤོས་པར་བྱེད་
པའི་སྐལ་བའང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་ཤི་མ་ཐག་དན་འགྲོར་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་པ་སྤྲད་ཅིག་རེ་
རེས་ཀྱང་བསྐལ་པར་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ན། སྐྱེ་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུ་མ་ལྟར་ཁིང་
གཉིན་པོས་མ་བཅོམ་པ་ཆད་མེད་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མཐུས་དན་འགྲོར་བསྐལ་པ་དུ་མར་གནས་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་
སྒོས་པས་སོ། །དན་འགྲོར་སྐྱེས་ན་དགེ་བ་སྦྱབ་མི་ཤེས་ལ་ཕྱིན་པ་རང་གི་དང་གིས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བདེ་
འགྲོའི་མིང་ཡང་མི་ཐོས་པས། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་ནས་དལ་འབྱོར་བསྐྱབ་པ་ལས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་
རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྒྱམས་གསུངས། སྤྱིར་བདེ་འགྲོ་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལའང་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་རྒྱུ་དག་སྒྲུབ་ཅིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བྱང་པར་དལ་འབྱོར་ཆོང་བའི་མི་ལུས་ཐོབ་
པ་ལ་རྒྱ་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་གོགས་བྱས། སྤོན་
ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཆོམས་སྦྱོར་བ་སོགས་དགེ་ཅ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་ན་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུ་སྦྱབ་མཁན་རང་གཞན་གང་ལ་
བལྟས་ཀྱང་དགོན་པར་སྒྲུང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཞེས་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་ལ་བྲན་ཤེས་ནར་མར་བསྟེན་ནས།
ཁས་བྲུངས་པའི་བཅས་མཆོམས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདའ་ཁིང་། བརྒྱལ་ཉེས་པ་ཕྱན་བྱུང་རེས་གོས་ཆོ་དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་
བཅོས་གྱིས་དག་པར་བྱས་ཏེ་ཉེས་ལྟར་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་འདུག་པས། ད་ལྟ་སེར་སྐྱ་བྱི་ཕྱག་
དུ་མའི་ཁོད་དུ་འད་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བཅས་ཁྲིམས་སྤང་མཁན་རེ་གཉིས་ཅམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆོད་དུ་མངོན་ལ། རང་གིས་
ཀྱང་སྤོས་པ་འདི་ཁས་མ་བྲུངས་བྱ་བ་མེད་མོད་པམ་ལྟག་ལྟར་བྱེད་སོགས་སྤེ་ཆོན་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་
བསམས་ན། འདིའི་ཐད་ནས་རྒྱུ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱུང་སྟུང་པའི་སྤྱོ་བདེ་རེས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྒྲུང་། ལྟགས་བྱང་སེམས་

གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱུ་ལྡན་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་ན་བསྐྱབ་མཚམས་སྒྲིལ་མི་དགོས། སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ཕན་བྱུ་རེ་
བྱེད་པར་རྒྱུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་རྒྱུ་སེལ་དང་། གཞན་གྱི་ལང་མོ་དང་། གྲགས་འདོད་གྱི་མཛེས་ཆོས་ཅམ་དུ་སོང་
བ་ལས་སྤྱི་མ་དོན་གཉེན་གྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱབས་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཅམ་དུ་གྱུར། སྒྲིན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པ་བྱ་བའང་
འདི་སྤྱང་གི་ཞེན་པས་མ་བསྐྱབ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱང་རང་རེ་ཆེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཡིད་སྒྲིན་
འཆར་བ་མ་གཏོགས་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་དག་ལ་སྒྲིན་འདུན་བཅས་མིན་ཞིག་འོང་དཀའ་བར་འདུག།

དེ་ལྟར་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྤྲིག་པ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བསགས། མངོན་མཐོའི་རྒྱུར་འགྲོའི་སྤྱི་
དགེ་བ་རྣམ་དག་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱི་བ་རྗེས་མར་མི་ལུས་ཐོབ་ཡོང་སྟམ་པ་ནི། དཔྱིད་ཞིང་ཐོག་ཏུ་ནས་དོག་གཅིག་
ཀྱང་མི་འདེབས་པར་དུག་གི་ས་བོན་ཁོ་ན་བཏབ་སྟེ། སྒྲིན་ཀ་ནས་བསྐྱུ་ཅིས་བྱེད་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་སྒྱུན་
པའི་རྟགས་སུ་སྤྱང་། ལམ་ཁ་ཕྱག་གི་མདོར་སྤྱིན་པའི་མི་དེ་ཐོམ་པ་གང་གིས་གཡས་གཡོན་གྱི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་སྤྱིན་ན་
རྗེས་སོང་ལམ་གཅིག་ཤོས་བཅས་ཀྱང་མི་རྟོད་པ་ལྟར། ད་རེས་སྤྲིག་པ་སྤྱར་བྱས་སྟོབས་བཞིས་སྤྱངས། བསོད་ནམས་
རྒྱབས་ཆེ་བ་རྣམས་རྣམ་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བསགས་ན་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་དེའི་རྣམ་སྤྱིན་གྱིས་སྤྱི་མིའི་རྟོན་བརྒྱུད་མར་ཐོབ་པ་
དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་ཆོས་སྤྱི་བ་པ་ཞིག་འོང་བས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རེ་མཐོའི་མཐོར་འགྲོ་སྟེ། ངན་སོང་གི་སྤྱི་བ་
བཅས་ཀྱང་མི་རྟོད། ད་ལན་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་དགེ་སྤྱོད་རྣམ་དག་སྤྱི་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཆེ་འདིའི་
འདོད་ཡོན་ཕན་ཚོགས་རེའི་སྤྱིར་སྤྲིག་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་ནས་བགྱིས་ན་སྤྱི་མར་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་སྤྱིས་ཆེ་ཐར་པ་ཕར་
ཞོག་མངོན་མཐོའི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་ཐོས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡར་འགྲོ་དང་མར་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་སོ་མཚམས་ཤུགས་ཀྱི་བདེ་
སྤྱིག་གི་འདམ་ཁ་རང་གིས་བྱས་ཆོག་པའི་དུས་འདིར་འདམ་ཁ་མ་འཕུགས་པར་གཏན་གྱི་སྤྱིད་འགོ་ཚུགས་པ་ཞིག་ཅིས་
ཀྱང་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་དུ་བསྐྱོལ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྤྱོད་ནས་རྟོད་དཀའ་ཚུལ་ནི། དབྱར་དུས་རྟ་སྤང་ཉུང་དུ་རེའི་སྤྱིད་ན་འབུ་སྤྱིན་ཆོས་མང་བ་
ཡོད་པའི་གངས་དེ་ཅམ་ཡུལ་གྱུ་གཅིག་གི་མི་ལའང་མེད་པའི་ཆོད་དུ་སྤྱང་བ་རང་རེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་འཛིག་
རྟོན་འདིར་མི་ལས་དུད་འགྲོ་མང་བ་ཤེས་སྤྱོད་ཞིང་། དེ་ལས་དུད་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཆང་འགག་གི་
སྤང་མ་ལྟར་ཆོད་མེད་པ་ཡོད། དེ་ལས་ཡི་དྲགས་དང་། དེ་ལས་ཆ་གང་གི་དཔུལ་བ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས། མིའི་
འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདུན་བསྐྱལ་ལས་སྤྱོད་བསྐྱལ་ཉུང་སྟེ། མདོ་ལས་བསྐྱལ་པ་འདིའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མེད་
པའི་ཐུན་བསྐྱལ་དུག་ཏུ་འདས་ནས་བསྐྱལ་པ་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཐུན་བསྐྱལ་
བརྒྱུད་ཀྱི་འདས་ནས་བསྐྱལ་པ་སྤྱིར་མ་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཐུན་བསྐྱལ་སུམ་བརྒྱ་འདས་

ནས་བསྐལ་པ་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འབྲུང་བར་གསུངས་པས་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་
 བསྐལ་ལ་འདྲ་འཆགས་བསྐལ། གནས་བསྐལ། འཛིག་བསྐལ། སྟོང་བསྐལ་ཏེ་བཞི་པ་རེ་རེའི་ཡུན་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་རེ་
 ཡོད་པ་ལས་འཆགས་འཛིག་སྟོང་གསུམ་དང་གནས་བསྐལ་གྱི་ཆེ་མོ་ཡར་འཕེལ་གྱི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འབྱོན་མི་སྟོན་
 ཅིང་། ཆེ་མོ་བརྒྱ་པ་མན་ཆད་ལ་འདྲ་སངས་རྒྱས་མི་འབྲུང་བས་བསྟན་པ་མི་གནས་པའི་དུས་ཆོད་ལས་གནས་པའི་དུས་
 ཆོད་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། སྟོན་པ་འདིའི་བསྟན་པ་ལུབ་ནས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་པའི་བར་ལ་མི་མོ་དུང་ཡུར་ཞེ་
 རྒྱ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པར་སྤང་། བསྟན་པ་གནས་པའི་དུས་ཆོད་ལ་འདྲ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་
 དུས་ལོ་ཁ་ཤས་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། བསྟན་པ་མི་གནས་པའི་ས་སྟོགས་ལ་ལྟོས་ན་ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཏེ།
 རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེ་སོགས་ཡུལ་ཆེན་པོ་ནམས་དུས་ཕྱིས་ལྷ་སྟོ་མི་བསྟན་པ་ཤ་སྟག་གིས་གང་བས། ད་ལྟ་བོད་དང་ཉིར་ཡུལ་
 ཙམ་ལས་བཤད་སྟེ་གྱི་སྟོལ་གནས་པ་ཆེར་མ་མཐོང་། བསྟན་པ་དར་བའི་ཡུལ་དུ་འདྲ་ཆོས་ལུགས་མི་གཅིག་པ་མང་བ་
 རང་རེའི་མདོ་སྟོད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ལྷ་སྟོ་འདི་སྟོན་གཏོགས་བབྱང་གིས་མི་ལང་བས་ཤེས་ནུས། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་
 འཛིན་པ་ལ་འདྲ་བསྟན་པའི་སྟོར་མ་ཞུགས་པའི་བྱིམ་པ་ལ་ལྟོས་ན་རབ་བྱུང་ཉུང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱིམ་ཆང་གཅིག་ལ་མི་བཅུ་
 སྟོར་ཙམ་ཡོད་པའི་ཁྲོད་ན་ཆོས་སྟོར་ཞུགས་པ་རེ་རེ་ཙམ་ལས་མེད་པ་མདོན་སྟུང་གིས་གྲུབ། དེར་སངས་སྟོགས་མ་རྒྱ་སྟག་
 པར་བདོ་བའི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་བྱ་བཞག་ཁོན་ལ་ཤི་སྟར་འབམ་པ་ཤས་ཆེ་བས་གྲུ་པ་བརྒྱ་
 སྟོང་མང་པོའི་ནང་ན་སྟོ་ཁ་ཆོས་ལ་སྟོགས་པ་ཉིན་མོའི་སྟར་མ་ཙམ་དུ་གྱུར་པས། སྟོ་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་
 འདི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་འདུག།

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ཀྱང་ཆེ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་གྱི་རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་སྟེ་བ་པ་དང་། སྟུག་
 བསྟལ་སེལ་བའི་ཐབས་ཙམ་ལ་འབད་པ་ནི་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་དུད་འགྲོ་དང་བྱུང་མེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱི་
 ཆན་རྒྱ་བོ་དེ་མ་ཤི་བར་བསྟན་ན་ཟན་ཆང་གཅིག་སྟེར་བ་ལ་མཁྱུ་མ་བསྐྱེལ་བ་དང་། དཔྱུག་པས་བརྟེན་མཁན་ལ་མཆེ་བ་
 གཅིགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕྱི་མ་ཅིར་འགྱུར་གྱི་མཚོ་བསམ་མེད་པ་བཞིན་རང་ཡང་མ་ཤི་བར་བསྟན་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 རྟོད་སོགས་བཞི་ལ་ཆགས་པ་དང་། མ་རྟོད་སོགས་བཞི་ལ་སྟངས་བསྐྱེས་ནས་ལས་ངན་གསོག་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་མ་མི་བྱན་
 པས་གསོན་ནའང་བྱི་དང་འབྲ། བྱི་ཆན་རྒྱ་བོས་དགོ་བ་མ་བསྐྱབས་པས་ཤི་རྟེན་སྟུང་དན་འགྲོའི་སྟུག་བསྟལ་སྟོང་བ་
 ལས་མ་འདས་པ་བཞིན་རང་ཡང་དགོ་བ་རྣམ་དག་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྐྱབས་པར་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་སྟོབ་ཆེས་མང་བ་
 ཞིག་བསགས་ཡོད་པས་ཤི་མ་ཐག་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་ཤི་ནའང་བྱི་དང་འབྲ་བར་སྤང་། དེས་ན་ཕྱིའི་རྟེན་དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ། ནང་གི་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ། སྤང་དོར་གྱི་རྣམ་དཔྱེ་ཤེས་པའི་དགོས་དོན་གྱི་སྟོང་

སྤྱི་ལུ་ལོ་གཅིག་གི་རིང་དགེ་སྦྱོར་བྱས་པ་ཙམ་ཡང་སེམས་ལ་འཛིན་རྒྱ་མེད་པར་ངན་སོང་དུ་འགོ་དགོས་ན་གྱོང་ཤིན་
 ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ལོ་དང་རྩ་བ་ལྟ་མ་ཞིག་གི་སྐབས་ཤི་ནས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྦྱེས་ཡོད་ན་བྱ་ཐབས་ཟད་ཀྱང་མ་ཤི་བར་ད་
 ལྟ་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་བཟང་བས་ད་ནས་བཟུང་ཆོ་མཚུག་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཡུན་འདིར་
 དོན་མེད་གྱི་བྱ་བ་ཞག་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱར་ནས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་དུས་འདའ་བ་ཞིག་ཅིས་
 ཀྱང་བྱལོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་པར་༥ དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བར་རྩོགས་པའི་ངེས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་སྦྱེ་བ་ལ་༥ དེས་
 ཤེས་བྱད་པར་ཅན་༥ བསམ་མོ། །མཚུགས་ལྟར་དང་འདྲ་ལ། ཐུན་མཚམས་སུ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་སྒོར་རྟོན་པའི་གསུང་
 རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བ་སོགས་ལྟར་བཞིན་ནོ།།

སྒྲིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ།
གཉིས་པ་སྒྲིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྒྲིས་བུ་ཚུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་
བ། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བ། སྒྲིས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བའོ། །

སྒྲེལ་བུ་ཆུང་དུ་དང་བྱམ་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྱུང་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མདོར་གཉིར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བརྟེན་

པའོ། །

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ།
 དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་བསམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་
 མར་རི་རྟུར་འབྱུར་བ་འགོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་བསམ་པ་པོ།
 འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་བསམ་པ།
 དང་པོ་ནི། འདིར་ཆོས་སྐོར་ལོག་མ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཅུལ་དུ་བརྟོན་ནས་སྤྱོད་བའི་སྐབས་སུ་དངོས་གཞིའི་
 དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མེད་པ་མ་གཏོགས་སྤྱོད་དངོས་མཁུག་གསུམ་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་རི་རྟུར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་རྟོགས་སྒྲིབ་བར་སྤྱད་བས་འདི་མན་ཆད་ལ་ས་བཅད་ཡང་བསྐྱར་གྱིས་མ་བྱིས། སྤྱོད་
 བའི་ཡུར་ཚུགས་གསལ་འདེབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདི་རྟུར་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་
 རིང་ལ་ལྷགས་དྲག་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚོགས་སྤྱོད་བ་འདི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མ་བསམས་པས་ལན་པར་འདུག་སྟེ། འོ་སྟོན་
 སྤྱོད་བསྐྱེད་མ་རྣམས་སུ་པལ་ཆེར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཤིང་སྤྱད་པས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་མ་རྟོན་ལ། ཆོས་བྱེད་དུ་རུང་
 བའི་རྟེན་རེ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཡང་ད་དུང་མི་འཆི་སྟམ་པའི་རྟག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེས་ཏེ་འདི་སྤྱོད་གི་བྱ་བ་ཞག་འབའ་ཞིག་ལ་
 སེམས་པ་མ་གཏོགས་ཆེ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་སྒོ་མ་སྤྱོད་ཤིང་། བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་རེར་
 འབད་ཀྱང་མཁས་གྲགས་དོན་དུ་གཉེར་བས་པོ་ཏི་འགའི་ཚུད་པ་བྱེད་པ་དང་། འདྲེ་གདོན་གྱི་གཞོད་པ་ཞི་ཕྱིར་དྲག་
 སྤྱགས་རེའི་བསྐྱེས་པ་ལ་འཁུག་པ་དང་། སྤྱོད་མ་བསྐྱེད་བར་འདོད་ནས་དབང་རྗེས་གནད་གི་ཐོབ་བྱངས་གསལ་པ་དང་སྤྱོད་
 ཆེན་གྱི་མཚན་སྟོན་ལ་རེ་བས་བྱག་སྤོ་འདག་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཆེ་འདི་བ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་པས་དགོ་བ་ཅི་བྱས་
 མཐུ་ཆུང་བ་དང་། ཆེ་མཐར་འཁྱོམ་གྱི་བར་སྤོད་བྱེད་བས་བྱས་ནས་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྤྱོད་དང་རྟོན་དཔྱར་སྟོན་གྲགས་ལ་
 ཆགས་ཞེན་དྲག་པོ་དང་། དེའི་གོགས་བྱེད་མཁན་ལ་ཞེ་སྤར་དང་། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་མོངས་པའི་གཏི་མུག་དང་།
 ཡུན་ཆོགས་ཅུང་ཟད་བྱུང་ཆེ་དེས་ད་ཆུལ་བ་དང་། རང་མཉམ་ལ་སྤྱག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་རྣམས་རྒྱུན་མ་ཆད་
 པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་མི་དགོ་བཅུ་སོགས་སྤྱི་ལྟོ་ཆོབས་ཆེན་རྣམས་བསགས་ཅི་ཐུབ་
 ལ་འབད་ནས་ཤི་མ་ཐག་དན་སོང་ཐུ་མཐའ་མེད་པར་འབྱུང་དགོས་པ་ཡང་ཡང་བྱུང་། ཆེ་འདིར་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་
 རྒྱུན་འཛོམས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱུང་པ་འདི་རྟག་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ལན་འདུག་པས་སྤྱོད་མི་འཆི་
 བའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་གཅིག་ཡུར་མཛོན། འཆི་བ་བྲན་པའི་སྤྱོད་པ་མ་ཞིག་སྤྱོད་ན་ཡུས་ལོངས་
 སྤྱོད་གཉེན་བཤེས་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱོད་དུ་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་གཅན་གཟན་གྱི་མདུན་དུ་རྩ་སྤྱངས་པ་བཞིན་ཆེ་
 འདིའི་བདེ་སྤྱོད་སྟོན་གསུམ་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་ཞིག་འོང་བས་འདི་སྤྱོད་གི་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་ཚོམ་པར། ཕྱི་མའི་

རོན་དུ་སྐྱབས་འགོ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྤྱིན་གཏོང་སོགས་བསོད་ནམས་རྒྱབས་གང་ཆེ་བསྐྱབས་པ་དང་། སྤར་བྱས་ཀྱི་
 ལས་ངན་ཐམས་ཅད་སྟོབས་བཞིས་སྦྱངས་ཏེ། སྤྱན་ཆད་དལ་འབྱོར་གྱི་ཨང་ཀ་མ་འབྲུགས་པར་བདེ་ནས་བདེ་བའི་སར་
 འགོ་བ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་པས་སྒོས་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་ཡུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོར་འདུག །རྒྱལ་སྤྱི་པོ་ཏོ་བ་
 ཆེན་པོས་འཆི་བ་མ་དྲན་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གང་བྱས་ཆེ་འདིའི་འདུན་མར་སོང་ནས་ཆོས་སྤྱི་མི་འབྱུང་བ་དང་། འཆི་བ་
 གཤམ་མ་ཞིག་དྲན་ན་ཅི་བྱས་ཆོས་སྤྱི་འགོ་བར་གསུངས་པའང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པར་སྤྱད། དེས་ན་བདག་དང་མ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཞིག་སྤྱི་བར་བྲམ་མ་རྣམས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
 གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ །བྱད་པར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྟོགས་པ་སྤྱི་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་ །འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་
 རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བ་པར་བསམ་མོ།

དེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ།

དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། དེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ། ཅན་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ། འཆི་བའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་
པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། འཆི་བདག་དེས་པར་འོང་ལ་དེ་ཡང་རྟེན་གྱིས་བསྐྱེད་ཏུ་
མེད་པ་བསམ་པ་ནི། སྤྱི་པོར་བླ་མ་ལྟ་སྟོན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་རྟེན། བདག་གིས་རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེའི་དལ་འབྱོར་གྱི་
རྟེན་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་འདི་ཡང་རིང་དུ་མི་གནས་པར་དེས་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་རྟེ། ལུས་རི་འདྲ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་བླངས་
ཀྱང་མཐར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་དུལ་གྲངས་ལས་བཞུལ་
བ་ཚམ་རིམ་པར་བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་སྟོན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་མཐར་ཐུངས་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་མདོ་སྟེ་
ནམས་སུ་ཐོ་རེ་བ་ཚམ་གསལ་ལ། བདག་ཅག་གི་རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟག་འཛིན་ཅན་ནམས་ཆོས་ལ་
བསྐྱུལ་བའི་སྤྱིར་ཐུངས་ལས་འདའ་བར་ཉེ་བ་ན་འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དག་བཅོམ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཅས་པ། མོ་ལུ་
འགལ་གྱི་བྱ་དག་བཅོམ་པ་བདུན་ཁྲི་དང་བཅས་པ། སྤྱེ་དགའི་བདག་མོ་དག་བཅོམ་མ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཐུ་
ངན་ལས་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གོང་ཁྲེར་རྩ་ཅན་གྱི་ཤིང་ས་ལ་རྒྱུད་གི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་དག་
བཅོམ་ལ་བཀོད། དེས་སངས་རྒྱས་འདའ་བ་བཟླ་མི་བཟོད་ཚུལ་གྱིས་དེ་འཕལ་ཐུངས་ལས་འདས། སྤྱི་གཅན་འཛིན་གྱིས་
རྟོན་པ་ཐུངས་ལས་འདའ་བ་བཟླ་མ་རྣམས་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོ་རྩ་འཕྱུལ་གྱིས་འདས་ནས། སངས་རྒྱས་དུ་
མའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ཆོ་དེ་ནམས་གྱིས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱུལ་རྟེ་སྤྱིར་རྟོན་པའི་སྤྱིར་ཐུངས་པ་ལ་བཀའ་མཆིད་གྱི་ཐ་
མ་སྤུལ། ཀུན་དགའ་བོས། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་མ་ཆེན་པོ་རྣམས་ན་བདག་གིས་མེར་སྐྱ་དང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་སོགས་སུ་
གཤེགས་སོ་ཞེས་བགྱི་བའམ་རི་སྐད་བཟོད་ཅེས་སྟེ་སྤྱི་གཅན་བཏོན་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་སངས་པ་ན་མ་འོངས་ལུང་
བརྟན་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བརྟན་པ་གཏད། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་རྟོད་གཡོགས་བསལ་ཏེ་དགོ་
སྟོང་དག་རྟོས་ཤིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་ནི་རྟེན་པར་དགའོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་རྟེ། འདི་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཐ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ཐུངས་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བརྟན། དེའི་ཆོ་དག་
བཅོམ་པ་དབང་ཆེ་བ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་ཐུངས་ལས་འདས་པས་བཀའ་བསྐྱུ་དང་པོའི་སྐབས་དག་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱ་ལས་སྟོན་
མེད་པར་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པའི་གཏད་རབས་ཆེན་པོ་བདུན་དང་། རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་པར་གྲུབ་རྒྱལ་སྟོན་རི་
སྟོད་ཅིག་འཕགས་ལུལ་དུ་བྱོན་པ་ནམས་དང་། བོད་འདིར་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན། མཁན་སྟོབ་གཉིས། རྩ་འབྲེལ་ཡལ་
སྤྱི། མར་མི་དྲགས་གསུམ། ས་ཆེན་གོང་མ་ལྷ། རྩ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སྤྱི་བཅས་སོགས་ལོ་པར་མཁས་གྲུབ་མང་དུ་

སྤྱོད་པར་ཆོས་འབྱུང་དེབ་ཐེར་ནམས་ལས་བཤད་པ་མ་བརྟགས་ན་ད་ལྟ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་ལ་ཞེགས་པར་དབྱུང་ན་བྱུང་
 བའི་གཏམ་ཙམ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་ཞལ་བཞུགས་པ་སུ་ཡང་མེད། མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་འདྲིར་སྤྱོད་ཆད་སྦྱོས་ནས་མི་
 ཞིག་བར་བསྐྱད་པའི་མི་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ལ། རྗེ་རྗེས་སྐུ་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱུས་ནམས་དང་སྦྱེ་འཆི་
 སྤངས་པའི་དག་བཙུང་པ་ནམས་ཀྱང་སྦྱང་ན་ལས་འདྲ་བའི་ཚུལ་མཛད་ན། འགྲུག་པགས་པས་གཤོགས་པའི་ལུས་འདྲི་
 ལྟ་བུ་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་སྦྱོས་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་བདག་འཆི་བ་ལ་འཛིགས་མི་དགོས་པའི་གདེང་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་
 དུ་འཆི་འམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་ཡིད་ལ་མི་འཆར་བ་འདྲི་རྟག་འཛིན་གདོན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གོར་མ་ཆག །ཡུལ་
 གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པ་མི་སྲིད་པས་འཆི་བ་ངེས་པར་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་སྦྱོས་པོས་སེར་སྦྱར་
 དམག་བྱངས་ནས་ཤུག་ནམས་བསད་པའི་དུས་སུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཤུག་རིགས་ཀྱི་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་རི་རབ་ཀྱི་
 ཁོང་གསེང་དང་། ཉི་ཁྲུའི་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་སུ་སྤྲས་ཀྱང་ཕྱིས་གཟིགས་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཟེན་པ་བཞིན་
 མོ། །སྤྱོད་དང་ད་ལྟ་ཕྱི་མའི་དུས་ནམ་དུ་འདྲ་བའི་ཆིབས་འཛོམས་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དེ། སྤར་འདས་པ་ནམས་བརྗོད་ཟིན་
 ལྟར་ལ། ད་ལྟ་འདྲ་བུ་མ་གཅིག་གི་ཆོས་གྲུ་མི་སྟོང་ཕྱག་ལྟག་འཛོམས་པ་ནམས་ད་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་བདུན་ཅུ་ཙམ་སོང་བ་
 ན་དེའི་ནང་གི་མི་རྟོག་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་དུས་གོང་ཐར་ཐོར་རེ་དུལ་ཁོད་དུ་ཡོད། མི་གྲགས་ཅན་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་མིང་
 ནས་སྦྱོས་ཏེ་བྱ་བ་བྱས་པའི་གཏམ་ཙམ་རེ་ཞིག་སྟེང་། སྐབས་ཞིག་ནས་དེ་དག་གི་མིང་ཙམ་ཡང་སྟེང་མཐན་མེད་པར་
 འགྱུར་བས་མཚོན་དེ་རིང་པན་ཆད་ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ལ་ད་ལྟ་འཛོམ་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་གཞོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཀྱང་མ་
 ལུས་པར་འཆི་བར་འགྱུར་ཞིང་། མ་འོངས་པ་ནམས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བས་བདག་གཅིག་དུ་མ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་གོ་
 སྐབས་ག་ལ་ཡོད།

འཆི་བ་སྦྱེ་བ་ཆེ་སྤྱོད་གྱིས་བསྐྱོག་ཏུ་ཡོད་ན་མི་འཆི་བ་སྲིད་ཀྱང་སྤྱོད་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་མི་ལུས་པའི་ཚུལ་
 ལ། མཁྱོགས་པས་འབྲོས་སུ་མེད་པ་ནི། དྲང་སྟོང་མདོན་ཤེས་ལྟ་དང་ལྡན་པ་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་ནམས་
 ཀྱང་འཆི་བ་ཐོག་ཏུ་བབས་ཆེ་མི་འཆི་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་འབྲོས་མི་ལུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོབས་གྱིས་བསྐྱོག་མི་ལུས་པ། སེང་
 གོས་གཅན་གཟན་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྲག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤང་ཆེན་གྱི་སྦྱི་བོ་སྟེར་མོས་འདལ་བར་བྱེད་ཀྱང་འཆི་བ་
 འོང་ན་མཐུ་ཙམ་ཉམས་ནས་སྟོག་འདྲིར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཅོར་དང་སྤྱོད་མཐས་སོགས་གྱིས་བསྐྱོག་པར་མི་ལུས་པ།
 འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྟོབས་དང་ཅོར་དང་སྟོ་རིག་མཐས་པའི་སྟོན་པོ་ཆད་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆོད་རྫོགས་ན་
 འཆི་བ་ལ་ཐབས་མི་རྟོག་པར་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱར་ནས་འགོ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤགས་དང་སྤྱོད་གྱིས་བསྐྱོག་པར་མི་ལུས་
 པ། དུས་ལ་བབས་ཆེ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ལུས་གསོས་གྱིས་སྤྱོད་བྱིན་པ་དང་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེས་སྐུ་བ་བྱས་ཀྱང་འཆི་བ་བསྐྱོག་

པར་མི་ལུས་པར་གསུངས་པ་ཏྟ་བུལོ། །དེ་ཏྟ་ན་སྒྲིམ་པའི་ཐ་མ་འཆི་བས་བསྐྱུས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལས་སྐྱུས་ཀྱང་
 འདེམ་བར་མི་ལུས་ལ། དགོ་སྒྲིམ་རྣམ་དག་ཅིག་བྱས་ཡོད་ན་འཆི་བ་སླེབ་རུང་སྐྱག་མི་དགོས་མོད། བདག་གིས་སྒྲིམ་ཆད་
 གཏན་གྱི་འདུན་མ་པར་ཞོག། བདེ་འགོ་ལྷུང་འགོ་ངེས་ཀྱི་དགོ་ཅ་གཙང་མ་ཞིག་བྱས་པའང་ཡིད་ལ་མི་དྲན་པས། སྐབས་
 འདིར་ཤིན་པར་སོང་ལས་འགོ་ས་མེད་པ་ཐག་ཆོད། དེས་ན་ནམ་ཞིག་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆད་ནས་ལྷས་རོར་གྱུར་ཅིང་།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཉམ་ང་བའི་ལམ་འཕྲང་འགྲིམས་པའི་ཆོ་ཕན་ངེས་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཅིས་
 གྱང་བུལོ། །དེ་ཏྟ་བུའི་ལུས་པར་སྐྱ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སྒྲིབ་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་
 ཏུ་བསྒྲོམ་མོ།

ཆོ་ལ་སྒྲིམ་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་རུ་ཡོད་པ་བསམ་པ་ནི། བདག་གི་ཆོ་ཕལ་ཆེར་འདས་ཟིན་པས་
 བྱིན་ཆད་ཆོ་ལྷག་ཅི་ཙམ་ཡོད་མི་ཤེས་མོད། ད་ཏྟ་ལོ་བདུན་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པ་ལ་ཆོ་མཐར་བྱིན་པར་འཛོག་པའི་རིང་
 མཐའ་དེ་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དེའི་བར་གྱི་ཆོ་འཛད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྱུར་ཏེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དབུགས་
 འབྱུང་རུ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཡོད་པ་ལས་དབུགས་གཅིག་བྲངས་པས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་དགུར་བབས་སོང་
 བ་ཏྟ་བུར་བསམས་ན། དབུགས་རེ་རེ་བྲངས་པས་གྱང་ཆོ་རེ་ཐུང་དུ་འགོ་བས་ཆོ་མི་འཛད་པའི་དུས་མེད་ལ། དེ་ཏྟ་བུ་ཞག་
 རེ་རེ་སོང་བས་སྐྱུ་མ་ཅུ་ལོངས་པ་ན་ལྷ་བ་ཟད། ལྷ་བ་རེ་རེ་སོང་བས་བཅུ་གཉིས་འདས་པ་ན་ལོ་ཟད། ལོ་རེ་རེ་སོང་བས་ལོ་
 སྟོར་ལྔ་དུག་ཙམ་རྫོགས་པ་ན་ཆོ་ཟད་ནས་འཆི་བའི་དུས་ལ་སླེབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོ་རིང་ཐུང་སྒྲིམ་ལས་ཀྱིས་རི་
 ཏྟར་འཕངས་ཆོད་ཙམ་ལས་འཕལ་དུ་སྒྲིམ་པ་བྱེད་ཚུལ་གཏན་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པ། དཔེར་ན་
 རིང་བུ་ཞིག་གི་ཞབས་བརྒྱལ་ནས་ཏྟག་ཆུ་བཅད་ན་འཕལ་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲིམ། དག་འདུལ་
 གཉིན་སྟོང་དང་ཟས་ཅོར་གསོག་པའི་ཡུན་ལ་ཅི་ཙམ་འགོར་བའི་ཆོད་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་འཆི་བ་ལ་རེ་ཉི་རེ་ཉིར་
 འགོ་བ་དང་། ཁང་བྱིམ་གསར་དུ་བཙིག་པའི་ཆོ་ཡང་ཅི་ཙམ་འགྱངས་པའི་རིང་ཁང་བདག་འཛིག་རྟེན་བྱི་མའི་གནས་སུ་
 ངལ་མི་གསོ་བར་རྒྱུག་གིན་ཡོད་པས། ཁང་པ་དེར་ལོངས་སྟུང་ནས་སྟོད་ཁོམ་ཆེར་མེད་པ་ལ་དེ་ཏྟ་བུ་མི་ཤེས་པར་དོན་
 ཆེན་པོ་ཞིག་གྲུབ་པར་སྒྲོམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་རྟགས་སུ་མངོན།

དེ་བཞིན་དུ་ཟ་འཐུང་དང་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སོགས་ཅི་བྱ་བ་དང་ཅི་བྱེད་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོ་བྱི་ནས་
 མི་འགོ་བའི་སྐབས་ཡེ་མེད་པས། མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྟོད་པར་འཛིག་རྟེན་པ་
 རོལ་དུ་བང་བརྒྱག་པའི་ཆོད་དུ་འགོ་བར་གསུངས་པ་བསམ་སྟོ་བཏང་ན་མེད་པར་གདལ། ན་བ་དང་ཆ་བའི་པོ་ཉས་འཆི་
 བདག་གི་སར་བྱིད་པའི་སྐབས་ལ་གསོན་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པས། གསོན་པའི་དུས་ལ་ཆོ་བྱི་མར་མི་འགོ་བའི་སྟོད་

བར་བཟུང་ནས་དགའ་བར་བྱ་མི་རིགས་ཏེ། བཙོན་པ་འགའ་ཞིག་གཤེད་མས་གསོད་སར་བྲིད་པའི་ཆེ་གོམ་པ་རེ་རེ་སྒྲིམ་
 བས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་རྗེ་ཉེར་འགོ་བས་གསོད་སར་མ་སྒྲེབས་པའི་སྐབས་ཙམ་ལ་དགའ་བར་མི་འོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་ཕྱག་ན་པརྫོ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས། སྒྲིམ་ནས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྤྲོད་དབང་ཡང་མེད་པར། །འཆི་བདག་གཤིན་
 རྗེའི་དྲུང་དུ་བར་ཅལ་གྱིས་བརྒྱག་པས། །གསོན་པོ་ཟེར་ཡང་འཆི་བའི་ལམ་ཆེན་ལ་ཆས་འདུག །ཉིས་ཅན་གསོད་སར་
 བྲིད་པའི་སྤང་ཚུལ་འདི་སྒྲོ་བ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མི་གཅིག་གིས་ཆུ་ལྷུང་ཆེན་པོ་འབབ་པའི་འགམ་གྱི་བྲག་
 གཡང་གཟར་པོའི་ངོས་སུ་ཤིང་ཐོག་གི་རོ་ལ་ཆགས་ནས་རྒྱུ་ལ་རྩ་ཡུང་ཞིག་ལ་བརྟེན། ལག་པས་རྩ་ཡུང་ཞིག་ལ་འཇུས་
 ཏེ་མར་འཕྱང་བཞིན། ཤིང་ཐོག་ལེན་པའི་ཆེ་བྱི་བ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་རེས་མོས་སུ་རྩ་ཡུང་ལས་ཉག་མ་རེ་བཅད་
 གྱིན་འཁྱེར་བ་ལ་རྗེ་མི་སྒྲིམ་པར་བསྐད་པས་རྩ་ཡུང་ཉུང་དུ་སོང་བ་ན་གཙོང་རོང་དུ་སྒྲུང་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་བསྒྲུང་
 བར་འགྱུར་ལ། རྩ་ཡུང་མ་ཟད་པའི་གོང་དུ་འབད་འབྱང་བྱས་ན་བདེ་སར་ཐོན་ལུས་ཀྱང་དེ་ལས་ཅི་ཐར་མི་བྱེད་པར་རང་
 ཉིད་གཡང་ལ་སྒྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལས་སྒྲེན་པ་སྒྲུ་ཡང་མེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་འཁོར་བའི་བྲག་གཡང་དུ་ཆེའི་
 རྩ་ཡུང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་སྐབས། ཉིན་མཆོན་གྱི་བྱི་བ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་ཆེའི་རྩ་ཡུང་ཟ་བར་བྱེད་པ་ལ་
 སྒྲིམ་མི་འཛོག་པར་འདོད་ཡོན་ལྡན་ཤིང་ཤིང་ཐོག་ཞིམ་ཞིམ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཡོངས་པ་ན་ཆེའི་རྩ་ཡུང་ཟ་མ་ཐག་གི་
 རས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཙོང་རོང་དུ་སྒྲུང་སྟེ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཆུ་བོས་འཁྱེར་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཆེ་མ་ཟད་གོང་དུ་ལུས་པ་
 ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ལམ་བསྐྱབས་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་བཟང་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་
 ལུས་པ་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་དཔྱལ་བའི་གཡང་ལ་མཆོང་ཚུལ་ཨེ་ཡོད་མཐོ་བསམ་གཏོང་རན་འདུག །དེ་ལྟ་བུ་ཤི་དུས་
 སྤྱག་མི་དགོས་ཁུལ་གྱིས་སོས་བདེ་བར་བསྐད་ནས་འཆི་ཁར་ངན་སོང་དུ་སྒྲེ་བའི་མཆོན་མ་བྱུང་ཆེ་སྤྱག་སྒྲིམ་ཤོར་ན་གྱོང་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་འཆི་བ་མ་སྒྲེབས་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་རྣམས་དག་ཅིག་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱོལ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ལུས་
 བར་། བཞིན་དུ་བསྐྱོམ། རྒྱས་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་ན་ནམ་ལྟར་བཞིའི་འགྱུར་བ་བྱ་བ་ཞག་བརྩ་གངས་ཙམ་ནས་རི་སྒྲུང་ཐམས་
 ཅད་མདོག་འགྱུར་ཞིང་འགོ་བ་དང་། ཉི་ཟླ་རྒྱ་སྐར་རྣམས་ལུ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པ་དང་། སྤྱོན་ཤིང་སོགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ལུ་
 རས་ཤར་དུ་རིམ་གྱིས་འགོ་བ་སོགས་དཔེར་བླངས་ཏེ་བསམ།

གསོན་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་བྱ་བའི་ལོང་མེད་པར་ངས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་ནི། སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་ཆེའི་རིང་མཐའ་དེ་
 ཙམ་ལུ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་ལོང་ཡོད་སྒྲིམ་དུ་ཕྱི་བཞོལ་བྱ་མི་རིགས་ཏེ། སྤར་ན་ཆོད་པུ་མོའི་དུས་བྱིས་པའི་རོལ་ཅེད་
 ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡེ་མེད་པར་ལོ་བཙུག་སྤྱོད་སོང་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་རྟོ་རྒྱུ་སྤྱབ་པ་དང་གཉིན་
 འཁོར་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་གོང་ཆོག །ཉོ་ཆོང་། སྤྱོད་མོ། ཡུག་པོའི་ངོ་འཛིན། འགོ་འདུག་སྤྱོད་ཆོགས་སོགས་དགོས་མེད་ཀྱི་བྱ་

བཞག་མང་པོ་དང་། སྐབས་འགར་ནད་དང་དགུས་གཅིས་ནས་མི་འདོད་པ་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། རེས་འགའ་ནིར་
 རྩས་ཕྱན་བྱུ་ལག་རྒྱ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་སྤྱོད་ཆེན་པོས་ད་དུང་རྩེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་ཅིས་བྱེད་པ་སོགས་དོན་མེད་གྱི་ནུས་གཤེད་
 ཁོ་ནའི་ངང་ལ་མི་ཆོ་ཕལ་ཆེར་འདས་ཟིན་པ་དང་། ཆོའི་སྒྲག་མ་ལ་འད་གཉིད་གྱིས་བྱེད་འདའ་བ་སྤར་རྒྱུན་ཉར་དང་།
 རང་གཞན་གང་ལ་འད་མི་ཕན་པའི་བྱ་བ་དུ་མ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཚོམ་དགོས་པ་དང་། ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་ཙོན་ཆོ་
 ལུས་སེམས་གྱི་སྟོབས་ཉམས་པས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུ་ཞན་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་རྒྱ་བསམས་ན་ཆོས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཅུང་
 ཟད་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཤེས་སྤྱོད་པར་སྒྲུང་། དཔེར་ན་ལོ་གསར་ཆོས་གཅིག་ཉིན་སྟོན་མོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་དགའ་དགའ་
 སྤྱིད་སྤྱིད་གྱིས་བྲེལ་བས་ཆོས་སྐྱབ་ལོང་མེད་པར་ཉི་མ་ཤོར། ཆོས་གཉིས་དང་གསུམ་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དང་། ཆོ་
 འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཚུགས་ནས་འདུ་ལོང་གིས་གཤེད་ས་པའི་ཐུར་ལྷ་བ་དེ་ནམ་ཆར་མི་ཤེས། དེ་ཉར་ལྷ་བ་གཞན་ནམས་
 འདས་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་ལོ་གཅིག་སོང་། གཉིས་སོང་རིམ་གྱིས་ཆོ་རྒྱལ་པོ་སྟོང་ཟད་དུ་བཏང་སྟེ་འཆི་
 ཆོས་མ་གྲུབ་པར་ཆོ་སྤྱི་མར་འགོ་དགོས་བྱུང་ན་དེས་པར་གྱོད་ཆེ།

རང་རེས་མཆོམས་བཅད་བྱས་ནས་དགོ་སྦྱོར་བྱེད་ཁུལ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་འད་མཆོན་མོ་གང་ཡོད་གཉིད་གྱིས་
 འདའ་བ་དང་། ཉིན་མོ་ནང་ལ། རྩོས་ལ། བྱང་ཆེགས། དགྲུང་རྩམས་གྱི་དུས་བཟའ་བཏུང་གཤེ་སྟོལ་བྱས་ཏེ་དལ་བྱས་
 ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། འབྲེལ་མེད་གྱི་ལོང་གཏམ་སྤྱོད་པ། འཕུལ་གྱི་བྱ་བཞག་ལ་བཀོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་གྱིས་ཉི་མ་འཕུལ་བ་
 དང་། ཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་འད་སྤྱགས་བྱངས་གསོག་པ་ཙམ་ལས་སེམས་གྱིས་རྒྱལ་ཁམས་བསྟོར་ནས་ཚུལ་མིན་གྱི་རྟོག་པ་
 འོག་འགྲུའི་ངང་ལ་འབྱམས་པ་རང་གིས་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཆོས་ནུམ་དག་སྐྱབ་པ་སྤྱིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སྤྱང་ན།
 མཆོམས་གྲོལ་ནས་གྲུ་ཡངས་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཆོས་སྐྱབ་ལོང་མེད་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། བྱ་བཞག་གལ་ཆེ་བ་འདི་དང་འདི་
 བསྐྱབས་ཟིན་རྩེས་ཆོས་ཤིག་བྱ་དགོས་སྟུམ་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་འཆར་ཡང་འདི་སྤྱང་གི་ཞེན་པ་མ་སྟོང་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་
 ཅི་ཙམ་སྐྱབ་གྱིན་རྩེ་མང་དུ་འགོ་བ་ལས་བསྐྱབས་ནས་ཟིན་པའི་དུས་མི་སྤྱི། བྱ་བ་མང་པོ་ཚོམ་པའང་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྤྱིད་
 སྟོན་གསུམ་སོགས་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་མོད། དུན་སྐུམ་ཆོགས་པ་དེ་དག་སྟོན་ལས་གྱིས་རྩེ་ཉར་འཕངས་ཆོད་ཙམ་མ་གཏོགས་
 འབད་ཚོལ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་དགའ་ལ། གལ་སྤྱིད་དགོ་འབྲས་ཤིག་སྟོན་པའི་དུས་ལ་བབས་ཏེ་ཕུན་ཆོགས་ཅུང་ཟད་
 གྲུབ་ཀྱང་འཆི་བའི་ཆོ་སྤྱོད་ན་གྱི་ཁ་སྟོན་ཙམ་ལས་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད་པ་མི་ལམ་ཐུན་གཅིག་ན་བདེ་བ་སྤྱད་པ་སང་པའི་
 ཆོ་དན་ལུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་ཞིང་འཆི་བ་ནི་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ལོང་དེས་པས། འདི་སྤྱང་གི་གཤེད་བ་ཐམས་ཅད་
 བཅོམ་ཆོད་དུ་སྤངས་ནས་ཆོས་ནུམ་མ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད། །དེ་ཉར་བྱེད་ནུས་པར་། གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་
 སྤྱི་ཤོའི་། དེས་པར་འཆི་བ་རྟོགས་པའི་དེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་བ་ལ་། དེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་། བསམ་མོ།

ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ།

གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འཛིན་བྱ་གྲིང་པ་འི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི། ལང་
ཆོ་ལོ་ལ་ནས་རྒྱས་པ་འི་མཐར་སླེབས་པ་འི་ཆོ་ངེས་པར་འཆི་དགོས་ཀྱང་ད་ལྟ་ན་ཆོད་གཞོན། རྟ་མེད། མཐུན་རྒྱུན་
འཛིན་ས། དགྲའི་འཆོ་བའང་མེད་པས་རེ་ཞིག་མི་འཆི་ལྟ་བུ་ན། དེ་ཙམ་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལས་བསགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འགའ་ཞིག་མའི་མངལ་དུ་འཆི་བ་དང་། ལ་ལ་བཙས་མ་ཐག་འཆི་བ། ཁ་ཅིག་
གོག་ཐུབ་ཙམ་ན་འཆི་བ། གཞན་དག་རྒྱུག་རྒྱས་པ་འི་ཆོ་འཆི་བ། ཁ་ཤས་གཞོན་ལྟའི་དུས་འཆི་བ། འགའ་རེ་དར་ལ་བབས་
པ་ན་འཆི་བ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། ཆོ་མཐར་ཕྱིན་ནས་འཆི་བ་སྲིད་མཐར་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་།
སྒྲོ་ལང་ཆོས་དྲེགས་པ་འི་གཞོན་ལྟ་འཕྱོར་ཆས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཕྱི་དོ་སྒོ་བྱར་དུ་ཞི་ནས་རོ་དུར་ཁོད་དུ་སྒྱེལ་བ་དང་། ས་
མ་རྒྱས་འཁོགས་ཀྱིས་བྱ་དང་ཆོ་བོའི་དུར་འདེབས་པ་འང་ཆེས་མང་བ་དངོས་སུ་མཐོང་བས་གཞོན་པ་ཙམ་མི་འཆི་བའི་རྒྱ་
མཚན་དུ་ག་ལ་འགྲོ། རྟ་མེད་པ་འི་མི་གཟི་བརླིང་དང་ལྟན་པ་དུ་མ་ལོ་ནད་རྟ་ལྟར་འབྱར་གྱིས་ཟིན་པ་འི་ཉམ་ཐག་འཆི་ལ་
ཐུག་པ་འགའི་སྒྲོན་དུ་ཆོའི་དུས་བྱེད་པ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་འཛིན་ས་པ་འི་ཕྱག་པོ་མང་པོ་སྤང་ནན་རྟོག་འབྲུམས་པ་ཆོའི་
སྒྲོན་ལ་འཆི་བ་དང་། དགྲ་གདོན་གྱིས་ཉེན་པ་དག་མ་ཞི་བའི་གོང་དུ་འཆོ་བ་མེད་པར་གནས་པ་འགའ་ཞིག་སྒོ་བྱར་གྱི་
རྒྱུན་དབང་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་རྒྱུན་པར་མཐོང་ཐོས་ཀྱིས་གྲུབ་བཞིན་པ་ཡིན་པས། རྟ་མེད་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་
བཀོད་ནས་མི་འཆི་ལྟ་བུ་ཞེ་གདེང་འཆལ་བར་ག་ལ་རིགས། འཛིན་བྱ་གྲིང་པ་འི་མི་རྣམས་བསྐལ་པ་དང་པོའི་དུས་ཆོ་
ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པ་འང་འབྱུང་ཞིང་། ད་ལྟ་ཆོ་ཆད་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ལ་རིང་
མཐར་བྱེད་པ་དང་། ཆོ་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཁྱག་པ་བཙོ་བརྒྱད་སོགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོའི་སྤྱི་ཆད་ཀྱང་རིང་
ཐུང་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བས་ངེས་པ་མེད།

ཁྱུང་པར་དགོ་བཤེས་པུ་ཆུང་བ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོའི་བཟའ་མི་ཞི་བ་རྣམས་ཐེང་བ་ལ་བགྲང་གིན་མི་རྟག་པ་
བསྐྱོམས་པ་འི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དྲག་ཞན་མང་པོ་ངེས་པ་མེད་པར་ཞི་བ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དག་ཡིད་ལ་བྱས་
ནས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྤར་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛིན་ཞིང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པ་འི་སྒོ་ནས་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་མཛད་པ་དུ་མ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་བསྐལ་ཕྱིར་སྒོ་བྱར་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་
མཚན་ཙམ་ཞིག་ལྟག་མར་ལུས་པ་དང་། རྒྱ་པོད་ཉོར་གསུམ་གྱི་མི་དཔོན་སྟེ་སྤྱི་དྲུབས་པོ་ཆེས་ལུལ་ཁམས་དབང་དུ་
བསྐྱུ་བ་མང་པོ་ཡང་ལོ་བརྒྱར་སྟོད་ཅིས་ཀྱིས་བཙད་བཀྱམ་ནས་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོར་ལ་འབད་བཞིན་པ་ན་འཆི་བ་དག་
སླེབས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མར་གྲིད། མི་སྐྱ་བཙན་ཕྱག་འཛིན་པ་དང་བླ་སྤྱུལ་འཕྲིན་ལས་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཕལ་པ་འི་ཡིད་

སྒྲིལ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་རེ་འབྲས་མ་གྲུབ་གོང་དུ་ཤི་སྟེ་མོར་རྫས་མོངས་སྟོང་མི་གཞན་གྱིས་ཐོབ་འགོ་བ་བགྲང་གིས་མི་ལང་། གྲིན་ཅན་གྱི་པ་མ་དང་སྤྱན་རླབས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱིས་འབྲལ་མི་ཕོད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཞེ་འབྲེང་བཞིན་ལྟ་པའི་ལམ་པོ་ཆེར་ཐེགས་པས་ད་ལྟ་རིགས་དུག་གི་གནས་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས། དགོན་པ་ན་འང་རང་དང་མོ་ཆོད་མཉམ་པའི་གོགས་མཆེད་དང་རང་ལས་གཞོན་པ་མང་པོ་ཆེ་ཆོད་མ་རྫོགས་པར་སྟོ་བྱར་དུ་ཤི་བ་དེ་སྟོན་ཅིག་འདུག། དེ་འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པའི་ཆེ་བདག་ཀྱང་ངེས་པར་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ལས་མ་འདས་པས་འདི་སྤང་གི་ཞེན་པ་བསྐྱུངས་ནས་ཆོས་བསྐྱུབ་པ་ལ་སྤྱར་དུ་འདུག་པར་རིགས་སོ་སྟམ་དུ་བསམ། རང་ཅག་རྣམས་གོགས་པོ་ཤི་བའི་ཆེ་གཞན་དཔེ་རང་ལ་སྟོར་བ་ལྟ་ཅི། ལས་ངན་པོ་འདི་ཤི་སོང་ཞེས་འཆི་བ། དེ་གཅིག་པུའི་བགོ་སྐལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་བརྒྱུད་ནས་དེའི་ཅ་ལག་ཡོ་བྱད་འདྲ་ལག་རྒྱ་ཨེ་ཐོབ་སྟམ་ཉམ་པ་གཏོང་ནས་ལངས་འོང་བ་འདིས་ཆོས་པའི་བ་སྤྲོད་མེད་པ་ཤེས་སྤྲོད་པར་སྤྱང་།

གཞན་ཡང་རང་གྱིས་པའི་དུས་འཕྲོག་སྟེ་ཆེ་བ་ཆོར་རྟ་གནག་ལུག་གསུམ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མ་མཐོང་བ་ལས་ད་ལྟ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་བསམས་ཅད་ཤི་བཞིན་པ་དང་། རང་གི་སྒོ་ཕྱགས་རྟ་དེལ་གྱི་དང་གྱི་ལ་སོགས་སྟོན་ཆད་ཅི་ཅམ་ཤི་བ་གྲངས་གྱིས་མི་ཟིན། དུས་རྒྱུན་པར་སྤྲོད་ལུག་ལ་སོགས་པ་ཤི་བའི་པགས་པ་ལུས་ལ་གྱེན་ཅིང་གདན་དུ་བཏོང་། སྐམ་ལུག་སོགས་ཀྱི་ཤ་བ། བྲག་དང་ཆེལ་ཁུ་འབྱུང་བཞིན་པའི་ཆེ་ཁ་ཞིམ་པ་དང་ལུས་རྩོ་བས་བདེ་ཉམས་འཆར་བ་མ་གཏོགས། ཤ་པགས་འདི་དག་སྟོན་གཞན་གྱིས་ཤིན་རྒྱ་གཅེས་པར་བརྒྱུད་བ་དང་། ད་ལྟ་ཁོ་དང་འབྲེལ་བ་ཆད་ནས་སྤང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། རང་གི་ལུས་ཀྱང་འདི་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཚུལ་ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལའང་མི་འཆར་བ་འདི་སྤང་པན་མི་རྟག་པ་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པས་ལན་པར་འདུག། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཐོད་རྒྱུ་ཐོད་ཐོད་ཐོད་ཐོད་མི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོད་པུ་སོགས་རྒྱུན་པར་འཆར་བ་ན་འདི་དག་བདག་གིར་སེམས་པའི་མི་དེ་རྣམས་དང་རང་ཅག་ལ་སྤྲོད་ཅམ་གྱི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས་ལུས་དོར་ནས་ལས་ཀྱི་རྫེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་བྱུང་མི་འདུག་སྟམ་པ་ལྟ་བུར་མ་མཐའ་དགོས་པར་གདལ། སྟོན་འདུག་ལས། དུར་བློད་སོང་ནས་གཞན་དག་གི་རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། །འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་དག་རྒྱ་མི། །ནམ་ཞིག་མགོ་སྟོམས་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པར་མཛོད།

རང་ས་སྟོགས་གཞན་དུ་མོ་དུག་བདུན་ཅམ་བསྟན་ནས་སྤྲོད་རང་ཡུལ་གྱི་གོང་དང་དགོན་པར་བྱིན་པའི་ཆེ་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཤ་རྟག་གིས་གང་ནས་ངོ་ཤེས་པ་འགའ་ཅམ་ལས་མེད་པ་འདི་མི་རྟག་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་དཔོན་ཞལ་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤྱང་། ཞིབ་རྒྱ་བརྟགས་ཆེ་དུར་བློད་ཅིག་ན་བསྟན་ཡོད་པ་ལྟར་མང་པོ་ཞིག་སྤྲོད་ནས་རིམ་པར་འདས་ཏེ་རུས་

གོང་སྐམ་པོ་ཁ་ཤས་ལུས། འགའ་ཞིག་གི་ནས་རོ་བསྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བའི་ལ་ལ་གི་ཆར་ཀྱང་རོ་རུལ་ད་དུང་
 ཁྱིམ་དུ་བཞག་འདུག། ཁ་ཅིག་འཆི་ལ་ཁད་དང་། གཞན་དག་འཆི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་རྒྱུན་པར་མཐོང་
 ཞིང་སོས་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་འཆི་ལམ་སྟུང་པའི་དོགས་པ་འདྲ་མེད་པ་འདི་ལ་སློབ་གཏེང་ཅི་ཞིག་ཡོད། ནམ་འཆི་ངེས་པ་
 མེད་པ་འདི་ལ་སློབ་པ་སྟོགས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དངོས་སྟོབས་དང་ལུང་གིས་སྦྱབ་མི་དགོས། ཁ་སང་ནད་ཅི་ཡང་
 མེད། དེད་གཉིས་ཀྱིས་སྟན་ཅིག་བཟའ་བཀྱང་འདི་འདྲ་བྱས། ཁོ་རང་རྒྱ་ནག་རྒྱ་ཆོང་ལ་འགོ་རྒྱུ་དང་། ཁང་པ་རྩེ་ཆར་
 གཏོང་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་འདུག། མདང་སློབ་ལུང་དུ་གི་སོང་བེར་བ་མང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་དངོས་གནས་ལ་
 བདག་ལོ་དང་སློབ་ཏིང་མ་པར་ཞོག་དོ་རྒྱབ་མི་འཆི་བའི་གཏེང་ཡང་མེད། སྤར་འདས་ཀྱི་མི་དེ་ནུས་ད་དུང་མི་འཆི་སྟུང་
 དུ་སློབ་དེ་བར་ཡོད་པའི་ཆོ་འཆི་བ་སོག་རྒྱ་བབས་པ་སྟར་བདག་ཀྱང་སེམས་བདེ་བག་ཐེབས་པར་གནས་པའི་སྐབས་
 ཞིག་སློབ་ལུང་དུ་སྐྱུ་ཆེན་འདེགས་དགོས་ལ། དུས་དེ་ཡང་ནམ་མའང་ཆ་མེད་པས་སང་མོད་དང་ཆོ་སྤྱི་མ་གཉིས་སྟོན་ལ་
 གང་མོང་མི་ཞེས། དེར་མ་ཟད་སང་དང་ཆོ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་གང་སྤྲ་ཁ་ཆོན་མི་ཆོད་པས་དེ་རིང་གི་ཉིན་འདིར་ནོར་རྩལ་
 གང་ཡོད་རྟེན་བཞེངས་དང་དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གཏོང་བ་དང་། བཅས་རང་གི་ཉེས་རྒྱུང་མཐའ་དག་
 སྟོབས་བཞིའི་གཉེན་པོས་བཤགས་པ་དང་། ལམ་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་དང་། མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཅིང་
 གཟུངས་སྤགས་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཆོས་སྦྱོང་ཅི་རུས་ལ་འབད་པ་དང་། འཕྲལ་ཡུན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་དག་འབྱུང་པའི་སྟོན་ལམ་
 མང་དུ་གདབ་པ་སོགས་བྱ་བབས་འདི་ལས་སྟག་པ་མེད་སྟུང་པ་ཞིག་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་དགོས། དེ་སྟར་ནམ་འཆི་ངེས་
 མེད་དུན་པས་དགོ་སྦྱོར་ལ་འཕྲལ་དུ་བསྐྱུལ་བ་འདི་རྒྱུན་བསྐྱེངས་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དོ་རྒྱབ་འཆི་བ་འདྲ་བའི་སྦྱོང་པས་མི་
 ཆོ་འདའ་བ་བྱུང་ན་དལ་འབྱོར་ལ་སྟོང་པོ་ལོན་པ་བེར་བ་ཡིན་པས་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲ་མ་
 ལྟས་༥ འདེབས་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ།

འཆི་རྒྱུན་གིན་རྒྱ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང་བ་བསམ་པ་ནི། རང་ཅག་སྤྱི་ནད་གི་འཆི་རྒྱུན་སྒྲ་ཆོགས་དུ་འཛིང་
 པའི་ཁྲོད་ན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འདིར་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་པ་རོལ་གྱི་དགས་དུག་དང་མཆོན་གྱིས་གསོད་པ་
 དང་། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་མནར་ཏེ་སྤྱི་མོན་དུ་འཆི་བ། ཆོས་རྒྱུན་གྱིས་ནོར་རྩལ་འཕྲོག་པའི་སྤྱིར་གསོད་པ། བྱང་མ་མཐའ་
 པོའི་རིག་སྤགས་ངན་པའི་རྣམས་པ་སྤྱིན་པ་སོགས་མིས་འཆི་རྒྱུན་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཟའ་གཏོང་བྱུག་གིས་འགོ་འཕྲོ་ལ་
 ཞི་བ་དང་། རྒྱལ་བསེན་གྱིས་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་མ་བདེ་བར་ཞི་བ། སྤྱི་ནད་ཀྱིས་བེན་པས་མི་སྤྱིར་མ་ཆུད་པར་ཞི་བ་སོགས་
 རྒྱུན་པར་མཐོང་བ་བཞིན་སྟེང་ལོག་བར་གསུམ་གྱི་གདོན་དང་བགོགས་རིགས་ཀྱི་གཞོད་པས་སྟོག་འདོར་བ་ལྟ་བུ་མི་མ་
 ཡིན་གྱིས་འཆི་རྒྱུན་བྱེད་པ། ལ་ལ་དུང་འགོ་བྱིས་སྤྱགས་པ་དང་། གནག་སྤྱགས་ཀྱིས་བརྒྱུད་པ། ཏྲ་དང་བྱེའུས་འཕྲས་པ།

ལྷག་དོམ་དེད་སྤྱང་སོགས་གཅན་གཅན་གྱིས་ཟོས་པ་ལྟ་བུ་དུང་འགོས་འཆི་རྒྱུ་བྱེད་པ། གཞན་དག་སའི་ཐེབས་འོག་ཏུ་
 རྒྱུད་པ་དང་། རྒྱས་སྤྱེད་པ། མེས་ཆོག་པ། རྒྱུད་གིས་རེངས་པ་སོགས་ཕྱི་རོམ་གྱི་འབྱུང་བས་འཆི་རྒྱུ་བྱེད་པ། སལ་ཆེར་
 རང་གི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་ནང་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པས་མེ་ཁམས་འཕེལ་ཆེས་ན་ཆ་བ་དང་། རྒྱ་ཁམས་འཕེལ་ཆེས་
 པས་གཙང་དང་མ་ཞུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཁམས་མ་སྟོམས་པར་འཕེལ་འགྲེབ་ཏུ་གྱུར་ནས་ནད་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱེད་དེ་སྟོག་འཕྲོག་
 པ་སོགས་ཕྱི་དང་ནད་གི་འཆི་རྒྱུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པས་དྲག་ཞན་བར་མ་དེ་སྟོད་ཅིག་ཕྱི་མའི་གནས་སུ་ཁྱེད་པ་མངོན་
 ལུས་གྱིས་གྲུབ་ལ། རང་ཡང་སྤར་ནད་ཀྱིས་འཆི་ལ་ཁད་དང་། གཡལ་དུ་མཆོན་གྱིས་སོག་པ་སོགས་འཆི་བའི་རྒྱུ་མང་པོ་
 དང་འཛོམས་རུང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཟད་པས་ད་དུང་འཆོ་བ་མ་དོར་བར་གནས་ཀྱང་སྤྲན་ཆད་དོ་རྣམ་རང་འཆི་བ་སོག་
 ཏུ་བབས་ཏེ་རྒྱས་མེད་ཀྱི་འཕྲང་དུ་མི་འགོ་བའི་རེས་པ་ཅི་ཡང་མེད། མ་གཤིས་བར་ཡུན་རིང་སྟོད་རྒྱུའི་འདུན་པ་རང་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་ཡང་རེ་བ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། ད་ལྟ་སྟོགས་མ་ལྟ་བུ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཆེ་རིང་དུ་
 གནས་པའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་བསགས་པ་ཉུང་བ་དང་། ཁ་ཟས་སོགས་སྤྲན་ནམས་ཀྱང་མཐུ་ཆུང་བས་ནད་འཛོམས་པ་དང་
 ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་ཞན་པ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་བསགས་རྒྱུ་ཆུང་ཞིང་ཉེས་སྟོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་
 ཆོ་སྦྱབ་པའི་བསྐྱེད་པ་ཆོད་སོགས་ཀྱང་མཐུ་ཆུང་དུ་སོང་ནས་ཆེ་བསྐྱེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཅག་ནམས་ཆེ་མཐར་
 ཕྱིན་པར་སྟོད་ཅིས་ཀྱིས་ཟས་གོས་ནོར་རྩས་ཁང་བྱིས་ཞོན་ཏྲ་ཁལ་མ་འཁོར་གཡོག་སོགས་མང་པོ་འཆོལ་ལ། དེ་དག་
 ཡུན་རིང་འཆོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་སྟེ་ལ་མ་གཏོགས་འཆི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བའི་དོགས་པ་ཅམ་ཡང་མེད་ཀྱང་ཁ་ཟས་མ་ཞུ་
 བར་ནད་བསྐྱེད་དེ་འཆི་བ། གོས་དང་ནོར་གྱི་ཕྱིར་རྒྱན་པོས་གསོད་པ། ཁང་པ་མེར་ཤོར་བའི་ནང་དམ་རྒྱེབ་པའི་འོག་ཏུ་
 རྒྱུད་པ། ཏྲས་བརྒྱབ་པ། ཁལ་མས་བརྒྱངས་པ། གཡོག་པོས་བསྐྱས་པ་སོགས་འཆི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པ་
 རྒྱུན་པར་མཐོང་སོས་ཀྱིས་གྲུབ་བཞིན་པ་འདི་ཀ་ལགས་གཤིས་གསོན་རྒྱུན་མང་བས་ད་དུང་མི་འཆི་ལོ་སྟེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་
 མི་བྱུངོ།

བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སེར་སྒྱ་སལ་ཆེར་གྱིས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་དབུལ་ཕོངས་དང་ཁས་ཞན་པའི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་འབྱུང་དུ་དོགས་ནས་ནོར་བསོག་ཅིང་གཞན་གྱི་ངོ་འཛིན་འདུ་བྱེད་པ་ཅམ་ལས་ཆེ་ཕྱི་མར་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་
 དོགས་པ་གཏན་མི་འདུག་མོད། ནམ་འཆི་རེས་པ་མེད་པས་རྒྱས་ཀྱི་བར་སྟོད་མི་སྟོད་ཐེ་ཆོམ་ཟེལ། འཆི་བ་ཐེ་ཆོམ་མེད་
 པར་འོང་ཐག་ཆོད་ཡིན་པ་དང་། རྒྱས་པའི་ཆོ་སྤྱག་ཀྱང་ལོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་ཡིན་པས་ཡུན་རྒྱུང་ཞིང་། ཆོས་མ་བསྐྱབས་ན་
 ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་སྤྱས་ཀྱང་དཔོག་མི་རྣམ་པས་གཏན་གྱི་སྟོད་སྤྱག་ལ་བསམ་སྟོ་མི་གཏོང་བར་
 ཆོ་སྤྱང་དགུན་ཉི་འདྲ་བ་འདི་ཅམ་གྱི་འཆོ་ཐབས་སེམས་པ་ནི་ཆེས་སྤྲན་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་གདལ། དེ་སྐད་དུ་འད་དགོ་

བཤེས་པོ་རྟོ་བས། ཆེ་འདི་འི་ནས་པ་དེ་རང་རེ་ཁོ་ན་ལ་འོང་བ་ཡིན་ལ། བྱི་མའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤང་བའི་དགྲ་ལ་འོང་བ་ཡིན་
པ་འདྲ་བ་ཤ་སྤྱག་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

ལུས་ཤིན་རྟུ་ཉམ་ཆུང་བས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི། བསྐྱལ་པ་མེ་ཆུ་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པའི་ཆེ་ཤིན་
རྟུ་སྤྱ་ཞིང་བརྟན་པར་སྤྱང་བའི་རི་རབ་དཔག་ཆད་ཁྱི་སྤྱག་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། སྤྱིང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐལ་
བ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ན། ཆུའི་དབུ་བ་རྟུ་ཤིན་རྟུ་ཉམ་ཆུང་བའི་ལུས་འདི་རྟག་པར་གནས་པའི་
གདེང་མེད་པ་སྤྱོས་ཅི་དགོས། ཆེར་མ་ཟུག་པ་རྟུ་བུའི་གཞོད་པ་སྤྱ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་པར་འཆི་བ་མང་དུ་མཐོང་ཞིང་།
གཟུང་གདོང་ཐུག་སོགས་སྐྱེན་ངན་དང་ཕྱད་ན་མེ་བརྟང་བསམས། བུད་ཤིང་ལག་རྟུ་སྤྱོགས་བཞིན་པའི་སྐབས་འཆི་བ་
དང་། ར་འཐུང་སྤྱམ། སོར་པའི་ནང་དུ་སྤྱུགས་ནས་མ་འཐུང་གོང་དུ་འཆི་བ་དུ་མ་སྤྱང་བས་བདག་ད་རྟུ་རང་ཆེ་བྱི་མར་མི་
འགོ་བའི་ངེས་པ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག། སྐྱེན་ངན་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་ཁོད་ན་གནས་པའི་ཆེ་སྤྱོག་རྒྱུད་དམར་དཀྱིལ་གྱི་མར་མེ་རྟུ་བུ་
འདི་ནམ་འཇིག་ཆ་མེད་པས་སྒྲ་བ་རྒྱེས་མའི་དུས་ཤམ་འདི་འི་ནང་དུ་སྤྱུ་ཞིག་སྤོད་མི་ཤེས། ཁོ་ཤི་ནས་ཞག་བདུན་སོང་
ཟེར་བ་དང་། རྒྱ་བ་གཅིག་སོང་ཟེར་བའི་དུས་ཤིག་མི་རིང་བར་འོང་ངེས་པས་གཏན་གྱི་སྤྱིད་སྤྱུག་ལ་བསམ་སྤྱོད་ཞིག་གཏོང་
རྒྱ་ཡིན་ན་ཆོས་སྤྱུབ་རན་པར་མ་ཟད་འཕྱིས་འདུག། འཆི་ནད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཆེ་ངས་ཆོས་ཤིག་བྱས་ཡོད་ན་ཤི་ཡང་སྤྱ་སྟེ།
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ཡིད་པམ། ད་ནད་འདི་ལས་གོལ་ན་ཆོས་གཅིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས་སྤྱམ་དུ་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་
ཞིག་འཐུང་མོད། དེའི་ཆེ་ཆོས་ལ་སྦྱར་མི་བཟོད་པའི་སྐྱེན་ངན་ཟེན་པས་བྱ་ཐབས་མེད། དེས་ན་མོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་
ད་རྟུ་ཉིད་ནས་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱས་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཆིག་བྲིས་བྱེད། དེ་རྟུ་བུའི་རྟུ་པར་། གསོལ་ཞེས་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་། ཉམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་སྤྱི་བ་ལ་། དེས་ཤེས་བྱུང་
པར་ཅན་། བསམ་མོ།།

འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པ།

གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པ་གསུམ་ནི། རྣམ་ཞིག་འཆི་ནད་ཀྱིས་
ཟིན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཤ་ལྒུ། པགས་པ་སྒྲམ། ཟས་ཁམ་གཅིག་དང་སྒྲོམ་རྒྱབ་གཅིག་ཀྱང་ཁར་མི་འགོ། །ན་ཆ་དང་ཟུག་གཟེར་
བཟོད་སྒྲགས་མེད། སྒྲན་དཔུང་རིམ་གྱི་ཅི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན། འཆི་བར་ཤེས་རུང་ཐབས་ཟད། བཤང་གཅིའི་འདམ་
ནད་དུ་འགྲེ་ཕྱོག་བྱེད། མིག་སྒྱུ་ལོག་ལོག་། དབུགས་ཉར་ཉར་གཏོང་ཞིང་འཆི་བདག་གི་རྒྱུད་དུ་འགོ་བའི་ཆེ་གཉེན་བཤེས་
འབྲལ་མི་ཤོད་པ་ཅི་ཅམ་ཡོད་རུང་གཅིག་ཀྱང་འབྲིད་ས་མེད། བཅུན་པ་ཁྲི་སྤྲག་མང་པོའི་མཁན་སྒྲོབ་ཡིན་ཡང་གྲ་པ་
གཅིག་ཅམ་འབྲིད་དབང་མེད། མི་བྱིས་འབྲུམ་སྤྲག་དུ་མའི་དཔོན་པོ་ཡིན་ཡང་གཡོག་པོ་གཅིག་ཅམ་འབྲིད་ས་མེད། འཛམ་
སྐྱིད་གང་བའི་འོར་རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྲན་ཅམ་ཡང་འབྲེར་དབང་མེད། ཐ་ན་ཟས་གོས་གང་བཟང་གིས་ཤིན་
རྒྱ་གཅིས་པར་བསྐྱུངས་པའི་ལུས་འདི་ཡང་ལྷལ་དུ་བསྐྱར་ནས་འགོ་དགོས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། གཉེན་བཤེས་རྣམས་
ཀྱིས་ཕྱིག་པ་གསོག་པའི་གྲོགས་དང་། ཟ་གྲོགས། འཐུང་གྲོགས། ཅེ་མོད་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་ཅམ་ལས་ཁོ་རང་ཆོའི་
དོན་དུ་བསམས་པའི་ཕྱིག་པའི་རྣམ་སྤྲོད་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་མི་སྲིད། འོར་རྒྱུ་ལོངས་པའང་ཆེ་འདིར་བསམས་
བསྐྱུངས་བསྒྲག་པའི་སྤྲལ་བསྒྲལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་དང་། འཆི་ཁར་ཆགས་ཞེན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཅམ་ལས་ཤི་བའི་ཆེ་དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་
ཐེབས་སུ་འགོ་བ་སྲིད་མཐའ་ལྟ་བུར་སྤྱང་། སལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཤི་མ་ཐག་ལྷལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཉལ་ཤ་འབྱེད་པ་མ་
གཏོགས་གཤིན་པོའི་དགེ་རྩ་སོགས་ཡིད་ལ་བྱམ་གྱིན་མི་འདུག །སྤྲན་ཅིག་སྤྲེས་པའི་ལུས་ཀྱང་ཤི་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་
གཉེན་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱུར་དུ་འཁྱུར་བའམ་ཁྲོགས་ལ་བཏེགས་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་མེར་བསྐྱོགས་ཏེ་རུས་ཐལ་ཕྱོགས་
ཕྱོགས་སུ་འཐོར་བའམ། ཡང་ན་ཆུར་བསྐྱུར་ནས་དེར་གནས་པའི་སྒོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་ཟ་ཞིང་རུས་གོང་རྣམས་གུམ་
གཤོང་དུ་ལུས། ཡང་ན་ས་དོང་དུ་བཅུད་དེ་རྣག་ཁྲག་སོགས་འབྲས་གཞིག །ཡང་ན་རིའམ་ཐང་ལ་བསྐྱལ་ནས་བྱ་མོད་དང་
གཅན་གཟན་གྱིས་ཐོས་པའི་སྤྲག་མ་རུས་པ་ཐར་ཐོར་ཅམ་ཐང་སྟོང་དུ་འཐོར་བ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འབྱུར་ངེས། ད་ལྟ་མི་
སལ་ཆེར་འཆི་བའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་གར་འགོ་བསམས་སྒྲོ་མི་གཏོང་བར་རོ་བདག་ཅིག་མེད་པ་ལ་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་
ཤེས་ལུས་ཀྱི་ནད་ནས་ཐོན་པའི་ཆེ་རང་གི་རོ་དང་བྱི་རོ་གཉིས་བདག་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་མེད་པ་ལ་བསམས་སྒྲོ་མ་
བཏང་བའི་སྒྲོན་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱལ་བར་སྤྲལ་བསྒྲལ་སྟོང་སྤྲལ་མི་ལུས་ཀྱི་རོ་ལ་དོ་དམ་ཅི་འདྲ་བྱས་ཀྱང་མི་
ཕན་པར་དམ་པའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་བྱུང་བ་ཤིན་རྒྱུ་མད་པར་གདལ། དེས་ན་སྟོ་རྒྱབ་དང་གཉེན་སྦྱོང་དང་འོར་གསོག་པ་
སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཅི་ཅམ་འབད་ཀྱང་དོན་མེད་པའམ་དོན་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཁོ་ནར་སྤྱང་ལ། འཆི་བའི་དུས་སུ་ཕན་
ངེས་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉག་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས་ད་ནས་བསྐྱུང་སྟེ་ཟིན་པ་མེད་པའི་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་བཅའ་ཆོད་དུ་

བསྐྱར་ནས་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པས་དུས་འདྲ་འབར་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་། གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
པས་སྤྱི་པོའི་ འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་རྟོགས་པའི་དེས་པ་བྱང་པར་ཅན་སྤྱི་བལ་ དེས་པ་
བྱང་པར་ཅན་ བསམ་མོ།།

རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཟས་གོས་སོགས་གུ་ཚམ་པ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་རྒྱགས་པ་སྤྱི་པོའི་
གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ཟས་སྐྱོམ་ཞེས་མངར་ཅན་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་བདག་དྲ་ལྟ་ཟས་བསོད་པ་ལ་ལོངས་
སྤྱོད་ཅིང་འདུག་མོད། ནམ་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཆེ་བཟང་བཏུང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤྱོད་མི་ཅུས་པར་བཀའ་སྐྱོམ་གྱིས་
གདུང་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྟམ་དུ་བསམ། གོས་བཟང་པོ་གྲོན་པའི་སྐབས་དྲ་ལྟ་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་
གོས་གསར་པ་གྲོན་ཞིང་འདུག་སྟེ། འཆི་བར་མདོན་དུ་སྤྱོགས་པའི་ཆེ་མི་གཙང་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་གོས་པའི་སྤྱོག་རྩལ་ཞིག་
གྲོན་ནས་འཆི་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྟམ་དུ་བསམ། གྲོགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་འགྲོགས་པའི་དུས་སུ་དྲ་ལྟ་བདག་
གཞུང་བཟང་སྤྱི་ཐག་རིང་བའི་གྲོགས་དག་དང་འགྲོགས་གྲིན་འདུག་སྟེ། ཤི་བའི་ཆེ་འཇིགས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཚོགས་
ཀྱིས་གཙུག་བཞིན་གར་འགྲོ་གཏོལ་མེད་པའི་ས་སྤྱོགས་སུ་རང་གཅིག་ཕུར་འགྲོ་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྟམ་དུ་བསམ།
མལ་སྟན་བཟང་པོ་དག་ལ་འདུག་པའི་དུས་སུ་དྲ་ལྟ་བདག་མལ་སྟན་འཕོལ་ཞིང་འཇམ་པའི་སྤྱིང་ན་དགེ་སྤྱོད་མི་བྱེད་པར་
སྤྱོ་བདེ་མོར་འདུག་ཀྱང་། ཤི་ནས་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བའི་ཆེ་གནས་དེར་རོའི་ཚུག་ཁག་དང་རུས་པའི་དུས་སུ་དང་ནང་
ཁོལ་རུས་བ་དག་གི་ཁྲོད་དུ་བོར་ནས་འཇོག་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྟམ་དུ་བསམ། ལུས་དང་བྱི་དོར་བྱེད་པའི་སྐབས་དྲ་ལྟ་
བདག་བྱི་དོར་བྱེད་ཅིང་འདུག་སྟེ། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཆེ་ལུས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱི་དང་བ་འབྱུང་ཞིང་མི་
གཙང་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱགས་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྟམ་དུ་བསམ།

རྟ་རྟེལ་སོགས་བཞོན་པ་བཟང་པོ་དག་ལ་ཞོན་པའི་དུས་དྲ་ལྟ་བདག་གི་བཞོན་པ་ཤ་རྒྱས་ཤིང་འགྲོས་ལེགས་
པས་གཞན་གྱི་མིག་སྤར་མཛེས་པ་འདུག་མོད། ཤི་བའི་ཆེ་ལུས་འདི་ལྟར་དུ་འཁྱུར་བའམ་ཁྲོགས་ལ་བཏེགས་ནས་དུར་
ཁྲོད་དུ་འཁྱུར་བའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྟམ་དུ་བསམ། འདི་རྣམས་སྤྱོད་པ་བག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་དུས་ཡིན་ཀྱང་འདི་བཞིན་
བསམས་ན་ཚུལ་མིན་གྱི་རྟོག་པ་འགོག་སྤྱོད་པར་གསུངས། དེས་མཚོན་ནས་རྒྱ་རྩ་ལོངས་སྤྱོད་འཇོམས་པའི་ཆེ་མ་ལོངས་
པ་ན་ནོར་ཏིལ་འབྱུ་ཅམ་ཡང་མི་དབང་བར་སྤྱོན་མོ་ལག་པ་སྤྱོད་པར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་དུན་པ་
དང་། སྟན་གྲགས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ནམ་ཞིག་འཆི་རྟེན་ཡང་བ་འདི་ལྟ་ལུས་ཤིལ་ཞེས་པའི་གྲགས་པ་དན་པ་སྤྱོགས་ཐམས་
ཅད་དུ་འཕེལ་ཚུལ་བསམ་པ་སོགས་རིགས་འགྲེལ། །གསང་སྤྱགས་བྲམ་མེད་གྱི་གཞུང་དུ་ཡུལ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་
སྤྱོད་གི་རྣམ་རོལ་དུ་ལྟ་བར་གསུངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལས་དང་པོ་པ་ལ་གདེངས་ཅན་གྲོང་གི་ནོར་བུའི་དཔེ་

ཉྱུང་ཆེས་སྒོག་རྒྱུ་ཡུར་པས་ཟས་གོས་སོགས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་ཆགས་ཞེན་
མགོ་གཅོན་རྣམས་པ་ཅོམ་བྱུང་ན་ཤིན་རྒྱུ་བསྐྱགས་པའི་འོས་སོ།།

དེ་ཉྱུང་མི་རྟག་པ་སེམས་པ་ནི་སྒོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྒྲོ་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཐབས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་
པས། རྒྱན་པར་བསམས་ནས་ཡིད་འབྱུར་གྱི་སྤྱོད་བ་ཅི་སྒོན་བྱ་དགོས། མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱོན་འགོ་ཅམ་
ལས་དངོས་གཞིར་མི་འོས་སྒྲམ་དུ་བཟུང་ནས་རྒྱུང་བསྐྱུར་བྱེད་པ་གཏན་མི་རུང་སྟེ། ཡེར་པའི་ཞང་བཅུན་དང་སྤྱན་ཕྲ་བ་
རྣམས་གཉིས་གྱིས་སྤྱོད་མི་རྟག་པ་བྱུན་རེ་མ་བསྒོམས་ན་ཉི་མ་བྱེད་ན་ཆོ་འདི་པར་ཆ། ཉིན་བྱེད་མ་བསྒོམས་ན་དགྲུང་མོ་ཆོ་
འདི་པར་ཆ། ཆོ་འདི་པར་སོང་ཅ་ན་ཅི་བྱས་ཆོས་སུ་མི་འགོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་འདྲའི་བྱིད་དམིགས་སྤྱོད་བའི་
སྐབས་སུ་གོགས་ཀྱང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་གོ་བ་ཆགས་ཤིང་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བ་དང་འགོགས་དགོས་གྱི། ཆོ་འདིའི་
ཉིད་སོགས་བཞི་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆོས་གཟུགས་དང་། ས་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐོད་པ་ལ་མི་རྟོས་པར་ཁས་འཆེ་བའི་
རྟོགས་ལྡན་དུ་གྲགས་པ་རྟ་བུ་དང་རྟན་ཅིག་སྤོད་མི་རུང་། ཆོས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་རྟོན་པའི་མདོ་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལ་རྟ་
རྟོག་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཐ་སྙད་གྱི་རིག་གནས་དང་རྒྱལ་རབས་སོགས་གང་བྱུང་ལ་མི་རྟ། ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
ཆོགས་བསམ་ག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་པ་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་མ་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཐ་ན་རྟན་སྟོས་གྱིན་སེམས་པ་
ཚུན་ཆད་གྱིས་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་ཀ་མེད་དུ་བྱ་བར་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་གསུངས་པ་ཆོས་སྒོར་གཞན་ལ་འདྲ་བོ།།

འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་བསམ་པ།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་བསམ་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་ཡུར་ཚུགས་
གསལ་འདེབས་ཀྱི་འཕྲོར། སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་ལམ་རིམ་ལས་འགྱུར་བ་ལྟར་དང་། དེའི་རྒྱས་བྱངས་པའི་
མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་མདོར་བསྐྱེད་བསམས་པའི་རྗེས་སུ་འདི་ལྟར། ཅམ་ཞིག་འཆི་རྟེན་ཐོག་ཏུ་བབས་ནས་
འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མར་འཕོས་པའི་ཆོའང་རྣམ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པས་བདེ་འགོ་དང་དན་འགོ་གང་རུང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་
ཀྱི་ཡུང་པོ་ཞིག་ངས་པར་འཛིན་དགོས་ལ། ལྷ་མིའི་སྤྱེ་སྲིད་གང་འདོད་དུ་མེན་པའི་རང་དབང་མེད་ཕྱིར་ལས་དཀར་ནག་
གིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་སྤྱེ་དགོས། རང་རེ་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་
རྒྱུད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཁར་ཆོ་འདིར་ཡང་སྤོན་གོམས་ཀྱི་མཐུས་མི་དགོ་བ་གང་བྱས་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་གཉིན་པོ་མེད་པ་
གཞི་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་ཤ་སྤྱད་དང་། དགོ་བ་ཐན་ཐུན་བྱེད་ཁུལ་རྣམས་གཞུགས་བརྟན་ཙམ་རེ་མ་གཏོགས་རྣལ་མ་ཞིག་
དཀར་བར་སྤང་བས། ཤི་མ་ཐག་དན་སོང་དུ་སྤྱེ་བ་ལས་འོས་གཞན་མི་འདུག།

དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ།

དེར་མི་སྤྱེ་བའི་ཐབས་ཉམས་སྤྱུང་བ་ལ་ཐོག་མར་དན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་ཡིད་
འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བས་འདི་ལ་གསུམ། དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགོ་དང་། ཡི་དུགས་གྱི་སྤྱག་
བསྐྱེད་བསམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་མཚོ་མ་རྩོས་པ་ནས་
གཞལ་བའི་དཔག་ཆད་སྤུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་ལོག་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་
ན་གཞན་བདུན་རིམ་པ་བཞིན་བརྟེན་ཏེ་གནས་སོ། །ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་ལས་ཡང་སོས་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། རང་
སྤྱོད་ལུང་དུ་འཆི་ནད་ཀྱིས་ཟེན་པ་སྤྲོན་བཅས་རིམ་གྱོ་ཅི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་པན་སྤྱོད་མེད་པར་རྗེ་ཐུར་སོང་ནས་འཆི་ཁར་
སྤྱེབས་པའི་ཆོ་ལས་དབང་གིས་ལུས་ལ་འབྱུག་སྤང་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ཆ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤོད་ལེན་ལྷགས་བྲག་སྤྱེས་
པའི་མཚུག་ཐོགས་སུ་དབྱགས་གྱི་རྒྱ་བ་ཆད་མ་ཐག་ཡང་སོས་གྱི་བར་དོ་གྲུབ་པ་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་ནས་སྤྱི་འཇུགས་སུ་
འཛིགས་སྤྱག་གི་སྤང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་སྤྱང་བར་འགྱུར་ལ། དཔྱལ་བར་སྤྱེས་པའི་སྤྱད་ཅིག་དང་པོར་སྤོན་
གནས་བྲན་པའི་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་སྤར་མི་ལུས་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱང་དོར་ལོག་པར་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་ད་སྤྱག་
བསྐྱེད་འདི་ཉླ་བུ་སྤྱོད་དགོས་པར་འདུག་སྟེ། སྤྱང་བའི་སྤྱ་རན་བཟོད་སྤྱགས་མེད་པ་འབྱུང་། སྤྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་དེ་
འདྲ་བྲན་པའི་ལོང་མེད་པར་ཡང་སོས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་མཐོང་ཅམ་ཉིད་ནས་དགའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོང་ཁྱོ་ལྷགས་བྲག་
སྤྱེས་ནས། སོད། རུངས། རྒྱུབ། ཟེར་ཞིང་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་རལ་གྱི་དང་མདུང་སོགས་མཚོན་ཆ་སྤྱོད་ཆོགས་ལག་ཏུ་བྱུང་བ་
རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྤྲོན་ཏེ་ལུས་གཅོད་པ་དང་། དལ་བ་དང་། འབྱེགས་པར་བྱེད་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་
ཀྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཉམས་སྤྱུང་བ་དང་། ལུས་དུམ་བུ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གཏུབས་ཟེན་པ་ན་བྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་ཏེ་ས་ལ་འབྱེལ་
བར་འགྱུར་རོ།

དེར་རྒྱུད་བསམ་པ་བཞིག་ལངས་ནས་ལུས་ཀྱི་དུམ་བུ་འཐོར་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། རྣམ་མཁའ་
ལས་ཁྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་སྤྱུ་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་ལུས་སྤར་སོས་ནས་ཡང་སྤར་བཞིན་འཐབ་
པར་བྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམས་སྤྱུང་སྟེ་མིའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དེ་འདྲའི་བརྒྱལ་བེངས་བརྒྱ་དང་སོས་བེངས་
བརྒྱ་འབྱུང་བར་གསུངས། དུན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་ཆ་དཔྱལ་རྣམས་སུ་རི་རྒྱང་ནམ་མཁའ་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་མེད་མར་
ཀམ་མེ་བའི་ཁྱོད་དུ་བལ་དུམ་མེ་ནད་དུ་སྤྱང་བ་ཉླར་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ནད་ཀྱི་སྤྱེ་བྲག་སྤྱོད་ཆོགས་པས་
མནར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ཤིང་ཕལ་པའི་མ། ཤིང་ཆོར་མ་ཅན་གྱི་མ། ཅན་དན་གྱི་མ། རྒྱ་སྤྱེགས་གྱི་
མ། སོལ་མལ་གྱི་མ། དུས་མཐའི་མ། ཡང་སོས་གྱི་མ་རྣམས་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆ་བར་བཀའ་

གདམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། མདོ་ལས་དཔུལ་བའི་མེ་ལ་སྟོས་ན་མིའི་མེ་ཁ་བ་ཙམ་དུ་བསེལ་བར་གསུངས།
 དཔུལ་བ་པ་རྣམས་ལས་དབང་གིས་སྦྱེས་མ་ཐག་ནས་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་ལུས་ཀྱི་བོངས་ཚོད་རྫོགས་པར་
 འབྱུང་བས་ལུས་ཆེ་བའི་ཚོད་ཀྱིས་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཆེ་བ་དང་། ཤ་པགས་སོགས་སྦྱེན་གང་ཡང་མི་བཟོད་པ་པདྨའི་འདབ་མ་ཏྟ་
 བུའི་གཞོན་ཤ་ཙན་དུ་གསུངས་པས། ཐེག་བྱེད་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། བཟེག་བྱས་སྦྱེན་མི་ཐེག་པ་ལ་བསམས་ན་དཔུལ་བ་པ་
 རྣམས་ཡུན་ཙམ་ཞིག་ནས་མ་ཤི་བའི་ཐབས་མེད་པ་ཏྟ་བུར་སྤང་ཡང་། ལས་ཀྱི་འཕྱུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་འཆི་བ་ཏྟ་
 ཞོག་ཡང་སོས་པ་མ་གཏོགས་ཐེག་ནག་མན་ཆད་ལ་བརྒྱལ་རྒྱུ་ཡང་མེད། ད་ཏྟ་ཤ་རྗེན་ལ་མེ་སྟག་སོག་པ་དང་། སྤྱ་བའི་མེ་
 བཙའ་བཞག་པ་ཙམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་བའི་ཉམས་ལ་དཔགས་ན་དེ་ཏྟ་བུའི་སྦྱུག་བསྐྱེད་རང་ཐོག་ཏུ་དངོས་སུ་བབས་
 པའི་ཆེ་བཟོད་སྒྲགས་རི་ཏྟར་ཡོད། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཆེ་ཚད་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་
 རི་ཡང་སོས་པའི་ཆེ་ཚད་དུ་གསུངས་པས་དེའི་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་ས་ཡ་དགུ་དང་ཆེ་ཆད་ལ་མི་ལོ་བྲག་བྲིག་ཆེན་པོ་
 གཅིག་བྲག་བྲིག་རྒྱག་ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དཔུལ་བ་པའི་ཆེ་ཚད་འདི་རྣམས་སྟག་པར་འཛིགས་པ་སྦྱེ་
 བའི་གནས་ཞིག་སྟེ། ཆོ་བུང་ཤོས་ཡང་སོས་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་མི་ལོ་འབུམ་ལྷག་དགུ་བཅུ་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་
 རྫོགས་པ་པར་ཞོག་མི་ལོ་འབུམ་ཐེར་གཅིག་གི་རིང་དཔུལ་མའི་རྒྱོད་དུ་བཟེག་དགོས་ཚུལ་བསམས་ན་འདྲེས་པར་སྟོང་
 རྒྱུ་ལྡང་བའི་ལོས་སུ་འདུག །རང་ཙག་ནད་བྲག་པོས་གདུངས་པའི་སྐབས་སུ་མཚན་མོ་དེ་ཙམ་ལ་འདྲེས་རིང་པོའི་སྤང་
 བ་འཆར་བ་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས། དཔུལ་བའི་མེའི་ཆ་བྱེད་དེ་འདྲ་བ་རང་ལུས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་སྦྱོང་བའི་ཆེ་མེའི་
 ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ཡང་འཕྱུལ་ཐབས་དཀའ་ན་ལོ་ས་ཡ་དང་བྱེ་བ་སོགས་ཏྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་
 གནས་པའི་སྐབས་འདིར་དཔུལ་བའི་སྦྱེ་སྟོ་འགོག་པའི་ཐབས་སྦྱབ་པ་ལས་སྟག་པའི་དགོས་གལ་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་
 དེ་ཉིད་ཆགས་སུ་ཚུད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱལ། །དེ་ཏྟར་བྱེད་ཅུས་པར་བྲམ་མ་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བྲམ་མ་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་བསྟོལ། ཡང་སོས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཆད་མེད་པ་བསགས་པ་ལ་བཤགས་སྟོམ་
 མ་གྲུབ་པས་ཤི་མ་ཐག་གནས་དེར་སྦྱེ་དེས་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་སྦྱུག་བསྐྱེད་བཟོད་སྒྲགས་མེད་ལུགས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་
 ནས་འཛིགས་སྦྱག་བཙས་མིན་ཞིག་སྦྱེས་ན་ལོག་མ་རྣམས་བསྟོམས་པས་ཤུགས་རི་ཆེར་འགོ་བར་གསུངས་པས་ཐོག་མར་
 འདི་ཉིད་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྟོལ། རང་དཔུལ་བར་སྦྱེ་དེས་སུ་བསྟོམ་པ་དང་སྦྱེས་ཟིན་པར་བསྟོམ་པ་གཉིས་ཡིད་
 འཕུལ་གང་ཆེ་རང་སྟོའི་འཆར་ལུགས་ལ་དཔག་པས་ཤོས་སོ།།

ཐེག་ནག་ཏུ་སྦྱེས་མ་ཐག་པའི་ཆེ་སྟོན་གནས་བྲན་པའི་བར་སྤར་དང་འདྲ་ལ། སྤང་ཙག་གཉིས་པ་ནས་དཔུལ་
 སྤང་ཨ་བ་སྤང་མགོ་ཙན་དང་། གདུག་པ་སྦྱུལ་མགོ་ཙན་དང་། ཡག་ཤ་པག་མགོ་ཙན་ལ་སོགས་པ་གཤིན་རྗེའི་སྦྱེས་ཏུ་

འཛིགས་སྤྱི་རུ་བ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་གཡའ་བར་བྱེད་པ་དག་གིས་བཟུང་ནས་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞིར་གན་རྒྱལ་
 ལམ་ཁ་སྤྱུབ་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ། སྤྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་དང་རྒྱུ་མཐིམ་བར་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མར་ཐིག་ནག་པོ་བཞིའམ་
 བརྒྱད་དམ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་བཏབ་སྟེ་ཤིང་མཁན་གྱིས་ཤིང་རྫོན་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན། ལྷགས་ཀྱི་སོག་ལེ་མེ་རབ་ཏུ་
 འབར་བས་འདྲ་བར་བྱེད་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤ་རུས་ནང་ཁོལ་ཐམས་ཅད་དུས་ཟིན་
 པ་ན་སྤྱིར་འབྱར་ནས་སོས་འཕམ་སྤྱར་ཡང་འདྲ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉ་བུའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱན་པར་སྟོང་རུང་འཆི་རྒྱ་མེད་པ་ནི་
 སྟོན་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བར་སྤྱོད། གདགས་པ་ལས། ཐིག་རི་ལྟར་བཏབ་པ་བཞིན་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཉེ་རུས་གཞོག་པ་དང་། ཉེ་རེས་གསེལ་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་རྒྱུད་མེ་འབར་བས་མགོ་ནས་རྒྱུ་མེ་འབར་ལུས་ཐམས་ཅད་
 དཀྱིས་ནས་བསྐྱམས་པས་ཟན་འཆང་སྤར་མོར་བཅོར་བ་བཞིན་ཤུགས་ནང་ཁོལ་པགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་འབྱིན་པར་
 བྱེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉམས་སྤྱོད་བར་གསུངས་སོ། །སྤྱུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་ཆེ་ཆ་དེ་ནི་ཐིག་ནག་པའི་ཞག་གཅིག་སྟེ། མི་
 ལོ་བྱེ་བ་གསུམ་དང་ས་ཡ་དྲུག་གོ། དེ་རིམ་བོ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་སྟོང་ནི་འདིའི་ཆེ་ཆ་དེ་མི་ལོ་རབ་བཅུ་མ་
 གཅིག་ ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཉིས། ཁྲག་ཁྲིག་དགུ་ཁེར་འབུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དོ།

བསྐྱེད་འཛུལ་ནི། གཞན་སྤར་དང་འདྲ་བ་ལ་བཤན་པ་རྣམས་དེར་སྤྱིས་པའི་དུས་ཤར་སྟོགས་ནས་ལྷགས་ཀྱི་
 རི་ལུག་གི་གདོང་པ་ཙན་ཞིག་བྱུང་བས། སྤྱུག་སྟེ་རུབ་སྟོགས་སྤྱོད་པ་ན་རུབ་སྟོགས་ནས་ཀྱང་དེ་ཉ་བུ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་
 ཆེ་དམུལ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལས་མཐུན་པ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་རི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཆང་བར་
 བྱས་ཟིན་མ་ཐག་རི་གཉིས་ཀྱིས་བརྟུང་ཁ་བཀྱེ་བས་ཤ་རུས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཞིང་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་
 ཀྱི་རྒྱན་འབབ་པར་འགྱུར། རི་གཉིས་བཀྱེད་པའི་ཆེ་ལུས་སོས་པར་གྱུར་པ་སྤྱར་ཡང་སྤར་སྟེར་འཛུལ་པར་བྱེད་པའི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་པ་ལས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སྟོང་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ར་དང་པག་དང་མཛོ་གཡག་དང་ལྷ་བ་དང་།
 དགོ་བ་དང་། ཉུག་དང་། སྤྱང་ཆེན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གང་བསད་པའི་དུད་འགོ་དེའི་མགོ་བརྒྱན་ཙན་གྱི་རིའི་བར་དུ་འཆིར་
 བས་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྟོང་ཚུལ་རིགས་འགྲོལ།

ཡང་གཤམ་རྒྱུ་ལྟེ་སྤྱི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་ལྷགས་ཀྱི་འཕུལ་འཁོར་ཆེན་པོས་བྱར་ཤིང་བཞིན་
 འཆིར་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཤོང་ཆེན་པོར་སྤྱངས་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་རྟུང་བར་
 བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྤར་གང་བསད་པ་ཉ་བུའི་དུད་འགོ་བོངས་ཆོད་ཆེན་པོ་ཐིག་པ་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པས་སྟོང་ནས་བརྒྱུ་
 ཏེ་ལྷགས་ཀྱིས་སྟོ་མ་འཆག་པ་བཞིན་འཛུལ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་མཆིག་དང་མཆི་གྲུའི་བར་དུ་འཐག་པར་བྱེད་
 པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་ལྷགས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་སྟེང་དུ་སྤྱང་བས་ལས་མཐུན་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྟེབས་པ་སོགས་སྤྱུག་

བསྐྱུལ་གྱི་བྱེ་བྱག་ཐམས་ཅད་ཞིབ་པར་བརྟེན་གྱིས་མི་ལང་དོ། །འཐབ་བྲལ་བའི་ཆོ་ཆད་རྫོགས་པ་བསྐྱུས་འཛོམས་པའི་
 ཞག་གཅིག་སྟེ། མི་ལོ་དྲུ་ལྷུར་གཅིག་བྱེ་བ་བཞི། ས་ཡ་བཞི་ལོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ནི་
 འདིའི་ཆོ་ཆད་དེ་མི་ལོ་རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་གཅིག་ །ཐག་ཐིག་ཆེན་པོ་གསུམ། ཐག་ཐིག་དྲུག་ །ཐེར་འབྲུམ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
 ཡོད་དོ། །རང་རེས་སོར་མོ་དོ་བར་དུ་སྟོད་པ་དང་རྟེན་ལག་ཆག་པ་ལྟ་བུའང་མི་བཟོད་པ་ལ་བསམས་ན་བསྐྱུས་འཛོམས་
 གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་འདི་འདྲ་ཐོག་ཏུ་བབས་ཆོ་བཟོད་སྐྱགས་ཤིག་གཏན་ནས་མེད་པས་འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་སྐྱབས་
 གནས་ཤིག་དེས་པར་འཛོལ་རན་འདུག་སྟེ་དུ་བསམ།

དུ་འབོད་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱིས་ཉེན་པས་གནས་འཛོལ་དུ་སོང་བ་ན་སྐྱགས་གྱི་ཁང་པ་
 ཞིག་མཐོང་སྟེ། རང་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་སྟོ་དང་བུ་ག་སོགས་གཏན་མེད་པའི་དུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱགས་བཞི་སྟེང་
 འོག་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ལྷེ་འབར་བས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། སྤྱིར་ཐར་པའི་རེ་བ་མེད་ལྟ་བུས་ལུས་སེམས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
 བསམ་བཟོད་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཞིང་རྒྱན་པར་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་གྱིས་འོ་དོད་འབོད་པར་བྱེད་དོ། །རེས་འགའ་སྟོ་
 སྤྱེའམ་སྟེ་མི་ལོ་སྟོང་བ་ཤར་ཏེ་སྤྱིར་འབྲོས་ཅིས་བྱས་པ་ན་སྟོ་སྤྱིར་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དག་གིས་སྟོ་བཅད་ནས་སྐྱག་པར་
 ཡི་མུག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་། རེས་སྟོ་སྤྱེའམ་པས་བྲོས་ཏེ་སྤྱི་རེས་དུ་སྤྱེའམ་པ་ན་བྱ་དང་གཅན་གཟན་སོགས་གྱིས་གནོད་
 པ་སྟོ་ཆོགས་བྱས་པས་འབྲོས་ས་མ་རྟེན་པར། སྤྱིར་སྐྱགས་ཁང་དུ་སོག་པའི་ཆོ་ཡང་སྤྱིར་བཞིན་སྐྱག་པར་བྱེད་པའི་སྐྱུག་
 བསྐྱུལ་ཆད་མེད་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མི་རྣམས་གྱིས་རྒྱ་བྱ་ཞིག་སྐྱགས་ཟངས་ཁ་ཁེབས་བུ་ག་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ནང་
 ལ་བཅུག་ནས་འོག་ཏུ་མེ་སྤར་ཏེ་གསོན་པོར་སྐྱེད་པའི་ཆོ། བྱས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མ་བཟོད་པར་སྐད་ངན་སྟོ་ཆོགས་འདོན་
 བཞིན་ཆོ་རེག་སྦྱོབ་ཏུ་རེ་བས་རང་གི་སྟོ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་བརྟོགས་ནས་རྟེན་འོག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་བྱེད་ཅིང་། སྐབས་ཤིག་
 སྤྱིར་ཐོན་དུ་རེ་བ་ཡིན་འགྲོ་སྟེ་ཁ་ཁེབས་གྱི་བུ་ག་ནས་མཆུ་བརྟོན་ཏེ་ཁ་གདངས་པའི་ཆོ། སྤྱི་ཁོལ་མ་ཁར་སྐྱུགས་ནས་
 གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟགས་ན་སྟོག་འདོར་བར་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་གྱི་བྱུང་ཅམ་མ་གཏོགས་དུ་འབོད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་རྣམ་
 པ་འདྲ་བར་མངོན། རང་ལ་དགོས་པ་སྐྱུག་པོ་སྦྱོབ་རྒྱུ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོ་འདིར་འཁོན་འགས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དྲུད་འགྲོ་
 གཉོམ་རྒྱུང་ཞིག་ལ་དེ་འདྲའི་སྐྱུག་ལས་དྲག་པོ་རྒྱན་རིང་གཏོང་མོད་པ་གསལ་བྱ་དེའི་སྟོན་ལས་གྱི་མཐུ་མིན་ན་གཞན་ཅི་
 ཞིག་ཡིན། མི་ཡུལ་གྱི་དྲུད་འགྲོ་ལ་འདྲིམ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱུ་པོ་མོ་དེ་འདྲ་སྟོང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། སྟོན་བསགས་
 ལས་རན་གྱི་མཐུས་དམུལ་བའི་སྐྱུགས་ཁང་འབར་བར་ཡུན་རིང་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྟོང་མཁན་ཆད་མེད་པ་ཡོད་
 པར་ཐེ་ཆོམ་མི་འདུག །དག་འ་ལྟན་པའི་ཆོ་ཆད་ནི་འདིའི་ཞག་གཅིག་སྟེ་མི་ལོ་དྲུ་ལྷུར་ལྟ། བྱེ་བ་བདུན། ས་ཡ་དྲུག་གོ །དེ་
 རིམ་པོ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་སྟོང་སྐྱག་བཞི་ནི་དུ་འབོད་པའི་ཆོ་ཆད་དེ། མི་ལོ་རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། རབ་

བཀྲམ་གཉིས། བྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་དགུ། བྲག་ཁྲིག་བཞི། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅས་ཡོད་དོ།

དུ་འབོད་ཆེན་པོར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལྷགས་ཁང་སྒོ་མེད་ཉིས་རིམ་དུ་མེད་ཆ་བྱང་སྒྲ་མ་ལས་ལྷག་པས་སྐྱེག་པར་
བྱེད་པ་དང་ལྷགས་ཁང་ནང་མ་ལས་ཐར་ཀྱང་སྐྱེ་མ་ལས་མི་ཐར་སྐྱམ་དུ་ཡི་ཐུག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བླ་སྐྱུག་ཏུ་འབྱུང་།
གདགས་པ་ལས། ཉགས་ཆལ་གྱི་དབུས་སུ་ལྷགས་ཁང་ཉིས་རིམ་དུ་ཆུད་པ་ན་སྐྱེགས་བཞི་ལྷེ་མེས་ས་གཞི་ཉགས་ཆལ་
ལྷགས་སྐྱེམ་སེམས་ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་འབར་བས་མེ་འབའ་ཞིག་ལས། གཞན་མི་སྤང་བ་ཏྱ་བུའི་མེ་དཔུང་འབྱིས་བའི་
སྒོང་དུ་དུ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པའི་སྐྱད་འབྱིན་པར་གསུངས་སོ། །འཕྱུལ་དགའ་བའི་ཆོ་ཆད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་དུ་འབོད་
ཆེན་པོ་པའི་ཞག་གཅིག་སྟེ་མི་ལོ་ཐེར་འབུམ་གཉིས། དུང་ཕྱུར་གསུམ། ས་ཡ་བཞི་ལོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་
པའི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ནི་འདིའི་ཆོ་ཆད་དེ་མི་ལོ་གཏམས་དུག །རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་དུག །རབ་བཀྲམ་གསུམ། བྲག་ཁྲིག་
ཆེན་པོ་ལྷ། བྲག་ཁྲིག་ལྷ། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཅས་ཡོད།

ཆོ་བར་སྐྱེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་དཔྱུལ་སྐྱུང་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དག་གིས་བཟུང་སྟེ་དཔག་ཆད་དུ་མེད་ཆུ་
སྟོན་དང་ལྷན་པའི་ལྷགས་ཟངས་ཆེན་པོ་འགྱུར་བྱེད་གྱི་ཆུ་ཁོལ་མས་གང་བའི་ནང་དུ་འཕངས་ནས་འབྲས་བཞིན་དུ་
འཛོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷགས་གྱི་གསལ་ཤིང་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་བྱེན་དུ་བསྐྱངས་པའི་ཅེ་མོར་བསྐྱོན་ཏེ་འཕྲངས་ནས་
སྤྱོ་བའི་བར་ཐལ་བྱུང་དུ་ཕུག་པས། ནང་སྟོལ་ཐམས་ཅད་མེར་འབར་ནས་ཆོག་པའི་དུད་པ་དམར་ནག་མེ་སྟེ་དང་འབྲས་
པ་ཁ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་སྟོན་ནས་སྤྱོ་རོལ་དུ་ལྷབ་ལྷབ་འབར་བ་དང་། གཤིན་རྗེའི་མིས་ལྷགས་གྱི་ས་གཞིར་
ཏི་ཆོ་འབར་བའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་ལྷགས་གྱི་ཐོབ་འབར་བ་སྒྲུང་ལ་བསྐྱོར་ནས་བརྒྱངས་པས་ལེབ་ལེབ་མོར་བྱེད་པ་
སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བྱེད་པར་མཐའ་ཡས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་གསལ་ཤིང་གི་ཅེ་ནས་བྱུངས་པ་དང་ཐོབ་བ་བཏེགས་མ་
ཐག་ལྷས་འཕྱལ་དུ་སོས་པར་འགྱུར་བ་སྒྲུར་ཡང་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྐྱེ་མི་ཤེས་པ་སྟོང་ཚུལ་གོང་སྟོས་
དང་རིགས་འགྲེལ། གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་པའི་ཆོ་ཆད་ནི་ཆོ་བ་པའི་ཞག་གཅིག་སྟེ་མི་ལོ་ཐེར་འབུམ་དགུ། །དུང་ཕྱུར་
གཉིས། བྱེ་བ་གཅིག །ས་ཡ་དུག་གོ། །དེ་རིམ་པོ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་དང་སྟོང་ཆོ་དུག་ནི་འདིའི་ཆོ་
ཆད་དེ། མི་ལོ་གཏམས་ཆེན་པོ་ལྷ། གཏམས་གསུམ། རབ་བཀྲམ་བརྒྱད། བྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་བཞི། བྲག་ཁྲིག་གཅིག ཐེར་
འབུམ་ཆེན་པོ་དུག་བཅས་ཡོད།

རབ་ཏུ་ཆོ་བར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཤིན་རྗེའི་མིས་སྤར་བས་ལྷག་པའི་ཆོ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་འགྱུར་
བྱེད་ཁོལ་མས་གང་བའི་ཟངས་ཆེན་དུ་སྤྱོ་རུ་ཆུགས་སུ་བཅུག་ནས་འཛོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོ། ལྷགས་མཚམས་སྟེང་ལོག་
ཀུན་ཏུ་གཡེངས་ཏེ་འགྲོ་ཞིང་སྐབས་ཤིག་ཤ་པགས་རྣམས་ཟད་ནས་ཀེང་རུས་འབའ་ཞིག་ལྷས་པར་གྱུར་པ་ན་སྤྱིར་སྐྱུང་

ཉེ། ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ས་གཞིར་མགོ་ནས་རྒྱུ་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་བསྐྱེགས་པས་ལས་དབང་གིས་ཤ་
 བྱ་བཀའ་པ་སོགས་ཆགས་པའི་ཆོ་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བཞིན་འཆོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ངོ། །འོ་ན་རྒྱུ་པ་འབའ་
 ཞིག་ལྷགས་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་དེ་གི་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དཔྱུལ་བ་པ་གི་བའི་རྒྱུ་པར་ཁས་བླངས་ན་རྒྱུ་སྤྱེས་གི་བ་ལ་
 རོ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས། ཀེར་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་པའི་ཆོ་འད་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོད་བཞིན་
 མ་གི་བར་གནས་པ་གདོན་མི་བ། སོ་སོར་འཐོར་བའི་རྒྱུ་པ་རྣམས་དང་། བྱ་གི་བྱིགས་པ་ས་གཞིར་བབས་པ་ཚུན་ཆད་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཏང་བར་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་
 པས་ལུང་ཆད་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུ་རང་སྤྱོད་དུ་མི་འབབ་བའི་ཐབས་ལ་གཞོལ་བ་གལ་
 ཆོལ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་ཆེ་གསུམ་པ་མེ་འབར་བའི་ཆེ་མོར་བསྐྱོན་ནས་ལྷགས་ཐལ་བྱུང་དུ་སྤྱུག་སྤྱེ་སྤྱེག་པར་བྱེད་
 པ་དང་། ལྷགས་ལེབ་མོ་མི་རབ་ཏུ་འབར་བས་ལྷགས་ཐལས་ཅད་དཀྱིས་ནས་སྤྱེག་པར་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱུང་པ་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཆོ་བར་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཅོམ་བྱུང་པར་གསུངས།

མནར་མེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། ལྷགས་དཔག་ཆད་བཞིའམ་སྤྱི་ཆད་དང་སྤྱན་པ་སྤྱད་ཅིག་གིས་བྱུང་པར་བྱུང་པ་
 ར་སྤྱོགས་མཆོམས་བརྒྱད་དང་སྤྱོད་ལོག་གཉིས་ཏེ་བཅུ་ནས་མེ་སྤྱེ་དཔག་ཆད་དུ་མ་ཡོད་པ་འབར་ཞིང་མཆོད་པ་རྣམས་མེ་
 དཔུང་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བྱུང་དུ་འབར་བའི་མེ་སྤྱེ་བཅུ་གཅིག་གིས་ཤ་རྒྱུས་རྒྱུ་པ་རྣམས་
 ཅད་རྒྱུན་པར་བསྐྱེགས་པས་མར་མེའི་སྤྱོད་བུ་བཞིན་མེ་དང་ལྷགས་དཔྱེར་མེད་དུ་འབར་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་བཞོད་
 ལས་འདས་པ་སྤྱོད་སྤྱེ། ཉམ་ཐག་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དུ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་མེའི་ཡུང་པོ་ཉིད་ལས་སོ་སོར་འབྱེད་
 མི་རྒྱུ་པར་གསུངས། ཡང་རེས་འགའ་གཤེན་ཐེངས་ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ཞིབ་མའི་ནང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་མདག་མ་འབར་བ་
 དང་དཔྱུལ་བ་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འབྲལ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་མེ་འབར་བ་ལ་འབབ་འཛོག་བྱེད་དུ་
 བཅུག་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁ་ནས་སྤྱེ་བྱུང་སྤྱེ་བ་སྤྱང་གི་ཀོ་བཞོན་པ་རྒྱུང་བ་བཞིན་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་འབར་
 བའི་སྤྱོད་དུ་བརྒྱུངས་ནས་མཐའ་སྤོར་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ཡུར་པ་བརྒྱ་ལྷག་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དང་། གན་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེལ་ནས་
 ལྷགས་ཀྱི་བྱ་ལུམ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་ཅིང་། ཟངས་ཞུན་ཁོལ་མ་ཁར་སྤྱུགས་ནས་ཁ་དང་སྤོག་མ་ནང་ཁོལ་ཐམས་ཅད་
 སྤྱེག་པར་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བྱུང་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཆེས་མང་ངོ། །སྤོམ་དུས་མས་བསྐྱེགས་པ་དང་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་གཞན་རྣམས་སྤྱིར་བྱུང་བར་བསམས་ན་འཆར་བདེ་བར་མངོན། ཆོ་བར་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གཅིག་བྱུང་པས་དེའི་
 ཡུན་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་སྐབས་སྤྱད་ཅིག་ཅོམ་ཡང་མེད་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་གདུང་བར་བྱེད་པས་ན་མནར་མེད་པ་
 ཟེར། ཆོ་དཔྱུལ་བརྒྱད་ཀྱི་ལོག་མ་རྣམས་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆད་བར་ཡོད་པའི་སྤྱོད་དུ་གོང་ན་མེད་པའི་སྤྱུག་

བསྐྱུལ་གྱི་བྱུང་པར་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། མེའི་ཆ་བྱུང་ཀྱང་འོག་མ་འོག་མ་སྟག་པར་ཆེ་བའི་གསུང་
 རྒྱུན་སྒྲིང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་མནར་མེད་པའི་དྲུང་ན་ཆ་བའི་དཔུལ་བ་པ་གཞན་ནམས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་
 གྱི་སྟོན་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱན་སྒྲུབ་པའི་ཞལ་ནས། རབ་རྩ་ཆ་བ་ཡན་ཆད་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱུལ་ཐམས་
 ཅད་སྟོགས་གཅིག་རྩུ་བྱིས་བ་བས་མནར་མེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱུལ་ཤིན་རྩུ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། དེའི་སྤྱུག་བསྐྱུལ་ཤུགས་
 དྲག་པ་དང་རྒྱུན་རིང་བའི་བྱུང་པར་དཔུལ་བ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་མ་གཏོགས་དམན་པའི་སྒོས་རི་ཏྲ་བ་
 བཞིན་བསམ་པར་རྣམས་པ་ཞིག་མིན་པར་འདུག །དཔུལ་བ་པའི་ལུས་དེ་རྒྱུན་དུ་མེར་འབར་ཡང་བྱུང་ཤིང་ཕལ་པ་ཏྲ་
 བསྟེགས་ཟིན་ནས་མེ་ཞི་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། བྲག་དང་ཚུ་སེར་སོགས་རྟག་རྩུ་འབར་ཞིང་འོས་ཡང་ལས་མ་ཟད་
 གྱི་བར་སྐྱམ་འགོ་རྒྱུ་མི་སྟོན་པ་དང་། མནར་མེད་གྱི་མེ་སྟག་གཅིག་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྤྱུང་ན་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་
 གཅིག་ལ་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་ཆ་རྒྱབས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེས་དཔུལ་བ་པའི་ལུས་རྒྱུན་དུ་བསྟེགས་ཀྱང་། འཆི་རྒྱུ་མེད་
 པ་འདྲི་འཁོར་བ་པ་ནམས་གྱི་ཡིད་གྱི་ཟུག་རྒྱ་བྱ་ན་མེད་པར་སྒྲིང་།

མི་དགེ་བཅུ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ལས་ཆེན་པོའི་ནང་གསེས་གྱི་སྤྱི་ཡང་གི་བྱུང་པར་ལས་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་
 བརྒྱུད་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་སོགས་སུ་སྟེ་བར་གསུངས་ཤིང་། རབ་རྩ་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྟར་བ་སྤྱི་ཡང་བསྟན་པའི་
 མདོ་ལས། ཉེས་བྱས་བྱུང་དུ་བསང་པས་ཡང་སོས། སེར་བཤགས་བྱུང་དུ་བསང་པས་ཐིག་ནག །ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་
 བྱུང་དུ་བསང་པས་བསྐྱུལ་འཛམས། སྤང་ལྟར་བྱུང་དུ་བསང་པས་དུ་འབོད། ལྟག་མ་བྱུང་དུ་བསང་པས་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་
 དང་ཆ་བ། ཅ་ལྟར་བྱུང་དུ་བསང་པས་རབ་ཆ་དང་མནར་མེད་དུ་སྟེ་བར་གསུངས་ན། བདག་མི་དགེ་བའི་སྟོགས་ལ་ཐོག་
 མེད་ནས་གོམས་འདྲིས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་སྟོབ་གཉེར་དང་འབད་ཚོལ་མི་དགོས་པར་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྟེག་པ་ལ་
 གཞོལ་བ་དང་། བྱུང་པར་མཐའ་སྟོབ་གྱི་སྤྱན་སྒྲུབ་ཁས་བླངས་པའི་སྟོན་པའི་བསྐྱུང་མཚམས་ཐམས་ཅད་བྱི་ལ་འཕངས་
 པའི་དོ་བཞིན་རྒྱུད་བསྐྱུར་དུ་བྱས་ནས། ཉེས་ལྟར་དཔག་རྩུ་མེད་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་གསོག་གིན་ཡོད་པ་སྦྱོང་བས་བྱུབ་པས་
 ཞི་མ་ཐག་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་ནམས་སུ་འབྱུང་པར་སྟོམ་མི་འདུག །དེས་ན་རང་ཅག་ནམས་ལོང་མེད་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ཏྲ་
 བུའི་ཆེ་རྒྱུད་འདྲིའི་ན་ཆ་གོད་ཁ་སོགས་འབྱུང་བར་དོགས་ནས་བསྐྱོག་ཐབས་གྱི་ཁ་རྟོན་དང་རིམ་གོ་ལ་བཙོན་པ་མ་
 གཏོགས། ཆེ་སྤྱི་མར་དཔུལ་བའི་གནས་སུ་ལྟུང་ནས་སྤྱུག་བསྐྱུལ་སྦྱོང་ངམ་སྟོན་པ་ཡིད་གྱི་དགུ་ལའང་མི་འཆར་བ་འདྲི་
 རྒྱུད་འཕེན་པའི་བསམ་ལུགས་དང་བྱུང་མེད་དུ་སོང་བར་སྤང་བས། སྤན་ཆད་དེས་པར་གཏན་གྱི་སྦྱིད་སྤྱུག་ལ་བསམ་སྟོ་
 ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ན་དཔུལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱུལ་འདྲི་ནམས་རང་སྟེང་དུ་འབབ་དེས་པའི་ཚུལ་ཞིབ་རྩུ་བསམས་ནས་དེ་དག་
 རྩུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་སྟེག་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ཐབས་དང་། མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེར་འཛིགས་པ་ལས་སྟོབ་པའི་དཔུང་གཉེན་ལུ་ལ་

དུས་རྟག་ཏུ་འབད་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་ ཞིང་བསྐྱོམ།

གཉིས་པ་ཉེ་འཁོར་བ་ནི། དཔུལ་བའི་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཅིག་ངོས་ལ་སྒོ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱི་
རོལ་ན་དཔུལ་བ་ལྟག་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་རེ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འད་ལྷགས་ཀྱི་ར་བས་
བསྐྱོར་བའོ། །དེ་ལ་གཉིས། དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་སྟེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལྟག་མ་འདྲིར་སྒྲིན་པ་དང་། ཉེ་འཁོར་དུ་སྟེ་བའི་ལས་ཀྱི་
ནམ་སྒྲིན་ཅམ་ལ་སྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་དངོས་གཞིའི་སྟུག་བསྐྱེད་ནམས་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཞིན་ཡུན་
རིང་པོར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་མཐར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོ་སྟེའམ་སྟེམ་པ་ཤར་ནས་དཔུལ་བ་པ་ནམས་ཐར་དུ་རེ་བས་
བརྒྱགས་པ་ན། སྤང་མས་སྒོ་བཅད་པས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་འབྱེལ་ཏེ་སྟེང་ནས་མནན་པ་དང་འོག་ནས་
བསྐྱེད་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་ཡང་སྦྱོང་། སྐབས་ཤིག་སྟེས་དབང་གིས་སྟོ་སྟེ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱོས་པ་ན། དཔག་ཆད་མང་པོ་
བྱུང་པའི་མེ་མུར་ཀྱི་འོབས་ཕུས་མོ་ལྟ་ཅམ་ཡོད་པ་ལ་འགོ་དགོས་བྱུང་བའི་ཆེ་རྒྱ་པ་བཞག་ན་ཤ་ཁྲག་པགས་པ་ཀྱུན་
བསྐྱེད་ནས་རུས་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་འཇུག་ལ། བཏེགས་ན་སྒྲར་སྟེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡུན་རིང་སྦྱོང་།
ངོ་། །དེའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཕྱི་སའི་འདམ་རྩལ་རོ་རུལ་བ་ལྟར་མནན་པ་ཡོད་པ་ལ་བཞག་པའི་ཆེ། དེའི་ནང་དུ་འབྱེལ་ནས་
ལུས་ཐམས་ཅད་བྱིང་བར་གྱུར་པ་ན་འབྲུ་མཆུ་རྩོད་བྱ་བས་པགས་པ་ཤ་རྒྱས་རུས་པ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བྱུང་དུ་ཕྱག་ནས་
རྒྱ་འབྲུ་བར་བྱེད་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ངོ་། །

དེའི་ཉེ་འདབས་སུ་སྤང་ཐང་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེར་བྱིན་པ་ན། སྟུ་གིས་གཏམས་པའི་ལམ་བེར་བ།
སྟུ་གི་སོ་བྱེན་བསྟན་གཤེགས་པས་གང་བའི་སར་རྒྱ་པ་བཞག་པའི་ཆེ་ཤ་པགས་གཅོད་ལ། བཏེགས་པའི་ཆེ་སྒྲར་སོས་
པའི་སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱུན་རིང་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་འདས་པ་ན་ནགས་ཆམ་སྟོན་པོ་ཡོད་དུ་འོང་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེར་ངལ་གསོ་
བར་འདོད་པས་བྱིན་པ་དང་། རལ་གྱི་འོ་མ་ཅན་བྱ་བའི་ཆལ་གྱི་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་རལ་གྱི་རྩོད་པོར་གྱུར་པ་
རྒྱུད་དག་པོས་བསྟོད་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་དུམ་བུར་གཏུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱི་གཏུམ་པོ་ལྷགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན་གྱིས་སྟོ་
གཉིས་དང་བཤུལ་ཤ་ནས་ཁམ་དུ་བཅད་དེ་བཟུང་བྱེད་པ་དང་། ལུས་སྒྲར་སོས་པའི་ཆེ་དེའི་ཉེ་འདབས་ན་སྟོན་ཤིང་
འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེར་བྱོས་པ་དང་། ཤལ་མ་ལིའི་ཆལ་བྱ་བ་ལྷགས་ཀྱི་ཆེར་མ་རྩོད་པོ་གཟེངས་པའི་སྟོང་པོ་ཆེན་
པོའི་རྩེར་བུད་མེད་མཛེས་མ་ཞིག་གིས་འཐོད་པའི་སྤང་བ་ཤར་ཏེ། ཡར་འཛེགས་པ་ན་ཆེར་མ་ནམས་ཁ་བྱུར་དུ་བཟླ་བས་
ལུས་ཐམས་ཅད་འཕྲིགས་པ་དང་། རྩེར་སྟོབས་ཆེ་དེ་ན་མེད་པར་རྩ་བ་ནས་འཐོད་པར་མཐོང་སྟེ་མར་བབས་པ་ན། ཆེར་
མ་ནམས་ཁ་བྱེན་དུ་བཟླ་བས་ལུས་འཕྲིགས་ཤིང་གཤེག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁྲ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་བྱ་བས་གྲུད་པ་བཞོལ་
ནས་འཇུང་བ་དང་མིག་བྱས་ཏེ་བཟ་སོགས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་སྦྱོང་ཏེ་འདི་ནམས་མཆོན་ཆའི་སྟོར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ངོ་། །

དེ་དག་འདས་པ་ན་འགྱུར་བྱེད་ཁོལ་མས་གང་བའི་ཆུ་སྐྱུང་རབ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པས། གཤེན་རྗེའི་མི་རྒྱལས་
 གྱིས་དེད་ནས་བློས་པ་ཆུ་ནང་དེར་སྐྱུང་བའི་ཆེ་ཕྱིར་ཐོན་དུ་མི་སྟེར་བར་བཅོས་པས། ཤ་པགས་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་
 ལྷག་པ་མེད་པའི་རུས་གོང་དཀར་པོར་གྱུར་པ་ན་སྐྱུང་མ་རྒྱལས་གྱིས་ཕྱིར་སྐྱུང་སྟེ་ལྷགས་གྱིས་གཞིར་བཀྲམ་པ། ཤ་
 པགས་སོགས་སྐར་ཆགས་པའི་ཆེ་དཔྱལ་སྐྱུང་གིས་བྲིས་ལན་དང་བཅས་ལྷགས་གོང་འབར་བ་བྱ་བ་དང་། ཟངས་ཞུན་
 འབྱུང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཕྱོད་དོ། །དེ་ནས་སྐར་ལོག་སྟེ་ཆུ་བོ་རབ་མེད་དང་ཤལ་མ་མི་ནས་མེ་མུར་འོབས་
 གྱི་བར་རིམ་བཞིན་ཆུ་བ་དང་། ཡང་ཕྱིར་ཕྱོག་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་པ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་དོ། །སྟོགས་གཞན་གསུམ་ཡང་
 འདི་དང་རིགས་འགྲེལ།

གཉིས་པ་ཉེ་ལོར་ཅམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཅན་ནི། འདིས་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དངོས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཕྱོད་མི་དགོས་
 པས། ཉེ་ལོར་གྱི་གནས་སུ་རྒྱ་རྟེ་སྟེ་བ་མ་གཏོགས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཕྱོད་ཆུ་ལ་སྐྱེ་མ་དང་འདྲོ། རྒྱལ་སྐས་པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་
 ནས། དཔྱལ་བ་པ་འདི་དག་ལན་གཅིག་གཉིས་ཅམ་དེ་བཞིན་བྱས་པས་བྱེད་ནས་དེ་རྗེས་མི་བྱེད་ཐང་སྐྱམ་པ་གཅིག་བྱུང་
 བ་ལ། ད་ལྟ་སྟེ་འབྲུགས་བྱེད་པའི་མི་འདི་རྒྱལས་མཐོང་བས་དཔྱལ་བ་རང་བདེན་སྐྱམ་པ་བྱུང་གསུངས་པ་ལྟར། མི་རྒྱལས་
 གྱིས་གཡུལ་འབྲུག་ལས་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ཤེས་བཞིན་དུ། དེ་ལ་སྐྱོ་བས་འཇུག་པ་དཔེར་བླངས་ནས་དཔྱལ་བ་པ་
 རྒྱལས་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་སྟོད་མི་ཆུགས་པར་ཤལ་མ་ལའི་སྟོད་པོ་ལ་འབབ་འཛོགས་བྱེད་པ་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱོ་
 ཚོགས་དང་དུ་ལེན་པའི་ཆུ་ལ་དང་། རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཕྱོད་དེས་གྱི་ལས་དཔག་མེད་བསགས་པའི་
 ཆུ་ལ་ཞིབ་རྟུ་བསམས་ནས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱུག་པའི་སྐྱོ་ཅི་སྟེ་བྱེད།

གསུམ་པ་གང་བའི་དཔྱལ་བ་ནི། ཆ་དཔྱལ་བ་རྒྱུད་གྱི་ཐང་སོ་བྱང་སྟོགས་སུ་དཔག་ཆད་ཁྱི་སྐྱུག་གཅིག་གཞལ་བ་
 ན་གང་བའི་དཔྱལ་གནས་བརྒྱུད་པོ་བཅེགས་མར་གནས་སོ། །གང་དཔྱལ་གྱི་སྟེ་བ་འཕེན་པའི་ལས་ཅན་རྒྱལས་འཆི་ཁར་
 ལུས་ལ་ཆ་བའི་སྐྱུང་བ་ཤར་ཏེ་འབྲུགས་སེབ་གྱིས་སོང་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པའི་སྟེད་ལེན་དྲག་པོ་མཛོན་དུ་གྱུར་འཕྲལ། ཤི་
 ནས་ཆུ་བྱར་ཅན་གྱི་བར་སྟེད་གྲུབ་པ་གནས་དེར་སྟེས་པའི་ཆེ་སྐྱུང་བ་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཐུན་གློད་དུ། གངས་གྱི་རི་
 ཆེན་པོའི་ངོས་སམ་འབྲུགས་རོམ་གྱི་ཐང་ཡངས་པོར་གང་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཁང་བྱིམ་གོས་སྐྱམ་མེ་དང་ཉི་མ་སོགས་ཅི་
 ཡང་མེད་པར། ལུས་གཅེར་བྱར་གནས་པ་ལ་ཁ་བ་བུ་ཡུག་འཆུབ་པའི་སྐྱུང་དྲག་པོས་ཆུན་པར་བཏབ་པས་ལུས་ཐམས་
 ཅད་ཆུ་བྱར་གྱིས་བྱུང་པར་གྱུར་པ་ལ་ཆུ་བྱར་ཅན་ཟེར། དེ་ལས་སྐྱུག་པའི་སྐྱུང་གང་མོས་སྟོགས་བཞི་ནས་བཏབ་པས། ཆུ་
 བྱར་རྒྱལས་རྟོལ་བར་གྱུར་ཏེ་རྒྱག་ཁག་ཆུ་སེར་ཆུན་དུ་འཇོག་ཅིང་སྟེན་བུ་སྐྱོ་ཚོགས་གྱིས་རྒྱང་ལ་ཐུག་པའི་བར་བྱ་བར་
 བྱེད་པས་ཆུ་བྱར་རྟོལ་བ་ཟེར།

ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་དགུན་ལྷགས་པ་ཆེ་དུས་གཅིར་བུར་འབྲུགས་པའི་གས་སྐབ་ཏུ་རྩ་ཡུན་ཙམ་བསྐྱད་ན་ཁ་
 གྲག་མི་རྣམས་པར་འཆི་ལ་ཁད་དུ་འབྱུར་བ་དང་། ཁ་བ་བབས་ཆེ་རྒྱུ་རྩལ་ཅུང་ཟད་འགྲོ་བའང་མི་བཟོད་པའི་ངང་ཚུལ་
 ལ་དཔགས་ན། གྲང་དཔུལ་གྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུར་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སྦྱིན་པའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་འང་
 བཟོད་སྐྱགས་མེད་ཀྱང་མི་བཟོད་པའི་དབང་མེད་པར། ལོ་ཟེར་འབྲུམ་དང་། བྲག་ཁྲིག་དུ་མའི་ཡུན་ལ་མི་འཆི་བར་སྤྱོད་
 དགོས་པ་འདི་འོན་ཏུ་ཡ་ང་བའི་གནས་སུ་སྤྱང་། ཚུ་བུར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་རིལ་པོ་དང་ལོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བསམས་ན་
 དེས་པར་སྤྱིང་འགས་པའི་ཆོད་དུ་ཡོད། དེ་དག་ཏུ་སྤྱིང་བའི་རྒྱ་སྦྱིར་མི་དག་བཅུ་ཆེན་པོའི་བྱང་པར་གྱིས་ཡིན་ཀྱང་དག་
 བཞེས་སྤྱིང་བུ་ཟུར་བའི་གསུང་རྒྱུན་ལས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡུལ་བའི་མར་མེ་བརྒྱས་པ་དང་། རབ་བྱུང་གི་ན་བཟའ་ཕྱོགས་པ་
 དང་། གཞན་གྱི་ཁང་བྱིམ་དང་གོས་སྒྲིམ་ཕྱོགས་ནས་འབྲུགས་གྱིར་བསད་པ་སོགས་གྲང་དཔུལ་དུ་སྤྱིང་བའི་རྒྱ་དང་།
 གཙུག་ལག་ཁང་མེར་སྐར་བ་དང་། སེམས་ཅན་མང་པོ་གསོན་པོར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཆ་དཔུལ་དུ་སྤྱིང་བའི་རྒྱར་གསུངས་
 པ་མདོ་སྤྱིང་བྱུངས་དང་འབྲེལ་བར་མདོན། དེས་ན་བདག་གིས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དཔུལ་བར་སྤྱིང་བའི་ལས་ཆད་
 མེད་བསགས་པ་ལ་རིམ་སྒྲིམ་པར་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ལུགས་གཏན་མེད་པས། བཤགས་བསྐྱེད་དང་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་
 རྩེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དུས་ཉུག་ཏུ་འབད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་རྣམས་པར་སྤྱོད་ ། བཞིན་བསྐྱོམ།

བཞི་པ་ཉི་ཆེ་བའི་དཔུལ་བ་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དཔལ་ལྷན་བྱེད་པའི་ལྷན་པོའི་རིར་འཕགས་པ་མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུ་ལ་
 མཇལ་བའི་ཆོ། རྣམ་མཁའི་གནས་སུ་ལུས་ཆེན་པོ་ཁང་པ་བརྟེན་པ་ཙམ་ལ་མེ་འབར་ནས་སྐད་ངན་སྒྲོག་པ་ཞིག་
 གཟིགས་པ་བཤན་པ་ཞིག་གི་སྤྱིང་བར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་པ་རོལ་ན་རུས་ཤོད་རྒྱས་པས་སྤྱིང་བ་ཤར་རི་ཙམ་ཆགས་པ་
 ལ་བྱ་དང་གཅན་གཟན་དུ་མས་ཐོས་ནས་སྐད་ངན་འདོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་བཤན་པ་དེའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་གི་སྤྱིང་བར་གསུངས་
 པ་དང་། དེ་དང་མི་རིང་བ་ན་འབྲས་བུ་རིའི་གཏོས་ཙམ་གྲུབ་ནས་ལུས་རྩྱེད་ལྟར་ལ་བཏགས་པ་བཞིན་འགལ་བའི་ཆེ་སྐྱུ་ག་
 བསྐྱེད་པ་ཞིག་སྤྱང་བ། ཐུགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མཁན་ཞིག་གི་སྤྱིང་བར་གསུངས་པ་དང་བཅས་ཉི་ཆེ་བའི་དཔུལ་བ་གསུམ་
 གཟིགས་པར་བཤད། འཕགས་པ་དག་འདུན་སྐྱེད་རྒྱ་མཆོའི་འགྲམ་དུ་བྱོན་པ་ན་ཀ་བ། ཅིག་པ། འིང་བ། ལོ་མ། མེ་
 ཏོག་། འབྲས་བུ། ཐག་པ། ཐུགས་མ། གཞོང་བ། གཏུམ། སྤྱི་ཆེན་སོགས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའི་དཔུལ་བ་པ་མང་དུ་
 གཟིགས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་རར་སྐབས་ཀྱིས་མ་རུང་བར་བྱས་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་ཡོ་བྱད་གང་ཟག་ལ་བྱིན་པ་སོགས་
 ལས་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་རྣམ་སྤྱིན་དུ་གསུངས། གོ་བཞིན་སྤྱིང་རྒྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོའི་འགྲམ་དུ་ལམ་རྩོར་ནས་འབྲུམས་པའི་
 དུས་ཁང་བཟང་ཞིག་ན་བྱུང་མེད་ཆོན་གཅིག་ཉིན་མོ་ལྟའི་མོངས་སྤྱོད་དང་ལྷན་པ། ལུན་རུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཁང་པ་
 མེར་འབར་བའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ཤིང་སྐད་ངན་སྤྱོད་ཆོགས་འདོན་གྱིན་འདུག་པ་ཀ་ཏུ་ཡ་ནས་ཉིན་མོ་ལོག་གཡེམ་སྤོང་བ་ལ་

བཀོད་པའི་སྒྲིབ་འཛོལ་འགའི་སྒྲིབ་པར་གསུངས་པ་དང་། གནས་གཞན་ཞིག་ན་སྒྲིབ་པ་ཁ་ཅིག་མཚན་མོ་སྒྲིབ་བདེ་སྒྲིབ་
དང་ལྡན་པ་ནས་ལངས་མ་ཐག་ཁང་བྱིས་མེར་འབར་ནས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ། མཚན་མོ་སྒྲིབ་གཅོད་སྒྲིབ་པའི་བཤའ་པ་
འགའ་ཞིག་གི་སྒྲིབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཉི་ཅོ་བ་མང་ཙམ་བཤད།

བྱིས་བདག་དཔལ་སྒྲིབ་རབ་རྒྱ་བྱུང་རྗེས་མེད་འགའ་བྱེད་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲ་ལ་འཇུག་ནས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་བྱིན་
པའི་ཆོ། དགེ་འདུན་གྱི་དགོར་མ་བྱིན་པར་སྒྲིབ་ཏེ་བྱིས་པ་ལ་སྟེར་བའི་ཞལ་ཏུ་བ་ཞིག་གི་སྒྲིབ་པ། ལུས་ཤིང་སྤོང་ཆེན་པོའི་
རྣམ་པ་ཅ་ཅེ་ཡལ་ག་ལོ་འདྲའི་བྱི་བར་ཐམས་ཅད་སྟོན་བྱ་མང་པོས་ཐོས་པས་དུ་ཞིང་འཁོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དང་། རྟོན་
པ་ཞིག་གི་སྒྲིབ་པ་བྱུང་གཟུགས་མི་དང་འདྲ་བ་གཅིག་ཡི་དྲགས་མང་པོས་བསྟོར་ཏེ། མདེའུ་ལས་མེ་འབར་བའི་མདའ་
བརྒྱད་མར་འཕངས་ནས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་མཐོང་བར་གསུངས། ལས་བརྒྱ་པ་ལས་རྒྱ་སྒྲིབ་ཁང་ལྡན་གྱི་
འགམ་དུ་སེམས་ཅན་ལུས་མ་དང་སྟོན་བྱས་ཤིང་ལས་པ་ཞིག་། ཐང་དུ་སོང་ན་སྟག་གཟིག་སོགས་གཅན་གཟན་དུ་མ་རུབ་
ནས་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ནང་དུ་སོང་ན་དེར་གནས་པའི་རྒྱ་སྟོན་མང་པོས་ཟ་བར་བྱེད། རྒྱ་ཁར་ཐོན་ན་ནས་མཁའ་
ནས་བྱ་ཆོད་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱེད། རི་སྒྲིབ་དུ་བྱིན་ན་ལས་ལས་སྒྲིབ་པའི་གཤེན་རྗེའི་མིས་མཚོན་ཆ་འདེབས་པར་
བྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་དྲན་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྟོན་རྒྱལ་པོར་
གྱུར་ཆོད་དག་བཅོམ་པ་མང་པོ་བཀོདས་པའི་རྣམ་སྟོན་དུ་ལུང་བསྟན་པར་གསུངས་པ་སོགས། མདོ་སྟོན་རྣམས་སྒྲིབ་ཏེ་ཆོ་བའི་
དཔྱལ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་སྟོན་པ་ཆེས་མང་བས་ཞིབ་པར་དེ་དག་ལས་ཤེས་དགོས། ཉི་ཅོ་བ་ནི་ཆ་གང་གི་དཔྱལ་བའི་
གནས་ཀྱི་ཉི་འཁོར་ན་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་གོ་སྐབས་ན་གནས་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགམ་དང་། རི་བོའི་སྒྲིབ་
དང་། ལྷ་མོ་གྱི་ཐང་སོགས་སྒྲིབ་པས་གནས་ལ་དེས་པ་མེད་ཅིང་། གཅིག་ཕྱར་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཉེན་པ་དང་། མང་པོ་
རེ་སྟོན་ཅིག་གནས་པ་འདྲ་པོ་དཔར་གསུངས་སོ།

དེ་ཡང་ཐག་རིང་ཞིག་ན་འདི་འདྲའི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཅོམ་ལས་གཞན་མ་ཤར་ན་རྒྱུད་
འཁུལ་ཆབས་ཆེ་བ་མི་ཡོང་བས། རང་གི་རྒྱུད་ན་ཆོ་རབས་སྒྲིབ་རྣམས་སྒྲིབ་བསགས་པའི་དཔྱལ་བར་སྒྲིབ་འགྱུར་གྱི་ལས་
འབྲས་བྱ་མ་ལྟར་ཞིང་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་པ། ལྷག་པོའི་བང་མཛོད་བཞིན་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཁར་ད་དུང་ཡང་
ཉིན་རེ་བཞིན་སྟོན་པ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པས་བདག་ད་ལྟ་ཆོས་གོས་རྣམས་གསུམ་གྱིན་མཁན་གྱི་དགེ་སྦྱོར་རེད་དེ། ལྷ་བ་རྗེས་
མའི་དུས་དཔྱལ་བའི་ལྷགས་ཟངས་སྒྲིབ་པའི་དེས་པ་མི་འདུག །གསོན་པ་དང་དཔྱལ་བའི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་སྤྱང་བའི་བར་ན་
དབུགས་འགྱུར་འགགས་པའི་ཡུན་ཅོམ་ལས་མི་འདུག་པས་རྒྱུད་པ་ཡ་གཅིག་མི་ཡུལ་དུ་བཞག །ཡ་གཅིག་དཔྱལ་བའི་མེ་
ནང་དུ་བཞག་ནས་སྒྲིབ་བདེ་བར་སྤོང་ལྷགས་ཨོ་ཡོད། བྱིད་རང་དེས་པར་སྒྲིབ་ཤིང་དོན་གོ་བའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་སྟོན་ཆད་བྱ་

བཞག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཅམ་གྱིས་བསྐྱར་ནས། དཔྱལ་བའི་སྐྱེ་བ་གཏན་དུ་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་ཉིན་མཚན་ཁོར་
མོ་ཡུག་ཏུ་བཙོན་པར་འོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་པར་ འདེབས་ཤིང་བསྐྱོམ་མོ།

དུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་དུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིངས་ན་གནས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རྒྱ་སྤོང་
དང་། དུང་དང་། ཉ་དང་། སྤལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷན་གྱི་མདོག་དབྱིབས་དང་ཆེ་ཆུང་མ་དེས་པ་སྤྱོད་གསལ་ཆང་གི་སྤང་མ་
བཞིན་སྤྱངས་ནས་ཡོད་པ་ལས་ཆེ་བས་རྒྱ་བ་རྣམས་སྤྱར་མིད་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་བས་ཆེ་བའི་ལྷན་ཏལ་མར་འབྱེགས་པ་
སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉམས་སྤྱོད་སྟེ། དཔེར་མཚོན་ན་མ་ག་ར་དང་། ཉ་མིད་དང་། ན་ག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་སྤོང་པལ་
ཆེར་ལྷན་རི་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ། གཉིད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གཉིད་ཐུན་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་འང་མི་ལོ་བརྒྱ་ཡག་
བརྒལ་བ་འགྲོ། གཉིད་སང་ནས་སྟོགས་པའི་དུས་ཁ་གདངས་པས་མཚོ་རྒྱ་དང་སྟོག་ཆགས་འདྲེས་པ་རྒྱ་སྤོང་གཅོད་རོང་
དུ་འབབ་པ་ལྟར་ལུ་རུ་རུ་འགྲོ་སྟེ། སྤྱིངས་ཤིག་སོ་བསྐྱེལ་ཅམ་བྱས་རྗེས་ཏུ་ཞེས་རྒྱ་སྤོང་པོ་ནས་སྟོག་ཆགས་གསོན་པོ་
གངས་མེད་པ་ཁོང་པར་མིད་དེ་ཟས་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་སྤོང་གཉིད་ལོག་པའི་ཆེ་སྟོག་ཆགས་སྤོང་མང་པོས་རྒྱ་དང་
གྲགས་གཅིག་ནས་བརྒྱའི་བར་ལྷན་ཐལ་བྱུང་དུ་ཡུག་སྟེ་ཐོས་པས། གཉིད་སང་ནས་མ་བཟོད་པར་མཚོ་ནང་གི་བྲག་རིའི་
ལོགས་ལ་ཡུག་པས་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་སྤྱོད་མར་འབྱེགས་པའི་བྲག་གིས་རྒྱ་མཚོ་དཔག་ཚད་ཅམ་དམར་པོར་སྤྱར་བར་བྱེད་
པ་དང་། རྒྱ་སྤོང་འགའ་ཞིག་སྟོག་ཆགས་མང་པོས་ཐོས་པས་མ་བཟོད་པར་རྒྱ་ཁར་སོན་པ་ན། གཤིན་རྗེའི་སྤྱིངས་ལུ་དུ་མས་
ཅིབས་མ་སྟེ་རེས་གཞོག་པ་ལ་སོགས་པ་དུད་འགྲོའི་གཟུགས་ཀྱིས་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤོང་བའང་ཡོད་པར་གསུངས་
ཏེ་ཞིབ་པར་མདོ་སྟེ་ལས་ཤེས་སོ། སྤྱིང་བར་གྱི་ཐུན་པ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་དེར་མི་སྤྱོད་པས་ཆེ་གང་པོར་
རང་གཞན་སྤྱ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་ཐུན་ཁོད་དུ་གནས་དགོས་པ་དང་། བན་ཚུན་རང་རང་གི་ཁའི་ཐད་སོར་ཡོད་པ་དེའི་
ལྷན་ལས་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤོང་བར་གསུངས།

ཁ་འཐོར་བ་ནི་མིའི་ཡུལ་ན་རྒྱ་བ་རྣམས་ཏེ། འདི་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
གཙོ་བོ་ལྷ་ལས། གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི། རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་རྣམས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལ། ལྟག་སེང་
དོམ་དྲེད་འཕར་སྤྱང་སོགས་གཅན་གཟན་རྣམས་ནང་པན་ཚུན་སྟོབས་ཆེ་བས་རྒྱ་བ་རྣམས་གསོད་པ་དང་། རི་དྲགས་
ཉམ་རྒྱུད་རྣམས་ཟས་སྤྱོད་པས་དུས་ཏྲག་ཏུ་སྟོག་ལ་ཆོལ་ཞིང་། བས་བྱེད་དང་། བྱེད་ལུ་སྤོང་དང་། ཐོམ་སྟོག་སྟོག་
མ་སོགས་ཀྱིས་འབྲུ་གཞན་རྣམས་བསད་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པས་མཚོན་གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་པལ་
ཆེར་རང་རེས་དངོས་སྤྱ་མཐོང་བཞིན་པ་ལྟར་རོ།

སྤོང་ཅིང་གཏི་ཐུག་པ་ནི། དུད་འགྲོ་འདི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཐུན་པས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དང་། བདེ་སྤྱག་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་
ཡིན་པའི་རྒྱལ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོན་སོགས་སྤྱོགས་འགྲོ་ཅམ་ཡང་ཤེས་མི་ལྷན་པས་ཐར་པའི་བར་ཆད་ལ་ལོག་

ཉྱ་ཅན་གྱི་ལོག་ན་ངན་སོང་བ་གཞན་ལས་དྲུང་འགོ་ཁོ་ན་ཆེ་བར་གསུངས། དེར་མ་ཟད་གསོད་སར་བྲིད་པ་དང་ཕན་
འདོགས་པའི་སར་བྲིད་པའི་བྱུང་པར་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་། མཛོག་ཡག་སོགས་ཀྱིས་གཤེད་མ་རལ་གྱི་བཟུང་ནས་རྩར་
སྒྲེབས་ཀྱང་རང་གསོད་དྲུང་བ་མི་ཤེས་པ་ཉྱ་ལྟ་ཆེ་འདིའི་ཕན་གཞོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་འདར་ཤིན་ཏུ་ཆོངས། སྤྱང་ཤོས་སྤྱེལ་
ཡིན་མོད། དེས་ཀྱང་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐག་པའི་མདུད་པ་ཅམ་འགོལ་མི་ཤེས་ན་གཞན་ཉྱ་ཅི་སྒྲོས། ཆ་གྲང་ནི། རྒྱ་
མཚོར་གནས་པ་རྣམས་དབྱར་ཉི་ལོད་ཕོག་ཆེ་དུས་བ་ཚུ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཁོལ་ནས་ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། དགྲན་ཉི་མ་མེད་
པར་སྤྱགས་པས་ཉེན་དུས་འབྱུགས་རོམ་གྱི་ཁྲོད་དུ་གྲང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་བ་དང་། ཁ་འཐོར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཉི་ཆུན་
དང་གྲང་ངར་གྱིས་གདུངས་པས་འཆི་བ་དང་། འཆི་ལ་ཁད་དུ་འགྱུར་བ་ཆེས་མང་།

བཀྲེས་སྒྲོམ་ནི། ལྷུ་ལྷུ་མཚོ་སོགས་སུ་ཤ་སྤྱག་གྲུ་ཉྱ་ལྟའི་ལུས་ཆེན་པོ་ཁ་མིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དོད་ཅམ། ཀླང་
ལག་མེད་པས་གཞན་དུ་འགྱུལ་མི་རུས་པ། བཟའ་བ་ཁམ་གཅིག་མི་རྟོད་པར་ཆེ་གང་པོར་བཀྲེས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་
ཉེན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱང་གི་སོགས་གཅན་གཟན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་པར་གསོད་རྒྱ་ཞིག་ཨེ་རྟོད་བསམས་ནས་
འཆོལ་བར་བྱེད་ཀྱང་གང་འདོད་དུ་མི་སོད་པས་ཕལ་ཆེར་སྤྱོགས་པའི་ངང་ལ་གནས་དགོས། བྱུང་པར་གྲོང་གི་སྤང་བར་
དུ་འབྱུངས་པའི་བྱི་སྤྱོགས་རྣམས་བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱིས་ཉེན་པས་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཕལ་ཆེར་ཟད་ནས་དུས་གོང་པགས་པས་
གཤོགས་པ། ཟ་རྒྱ་ཞིག་རྒྱན་པར་བཅའ་ཡང་ཟས་བཟང་པོ་ཁམ་གཅིག་ཀྱང་མི་རྟོད། སྤྱོས་དབང་གིས་སྐབས་རེར་མི་
གཙང་བ་རེ་རྟོད་ན་དག་འཆོར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་དེ་ཅམ་གྱིས་འཆོ་བ། གཞན་གྱི་བྱིས་དུ་སོང་ན་བྱི་རྒྱན་འོང་བེར་ནས་རྩོ་
དང་དབྱུག་པས་བརྟུངས་པས་དུ་སྐྱད་ལྟ་ལྟ་འདོན་པ། སྤྱད་ཆད་ཕལ་ཆེར་གྱིས་རྩོས་བརྟེགས་པས་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་
དགྲར་ལངས་པའི་གནས་ཚུལ་མདོན་སྤྱོས་གྲུབ་པས་རང་སྤྱོད་དུ་བསམ་ཤེས་ན་འདི་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱོ་སྤྱོད་ཆེ་བ་
འབྱུང་བར་སྤྱང་།

བཀོལ་སྤྱོད་ནི། ཁ་འཐོར་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ། རྟ་རྟེལ་བོང་བུ་མཛོག་གྲང་སོགས་ལ་ཞིང་མོད་པ་དང་། ཤིང་རྟ་འབྲེན་
པ་དང་། ཁལ་ལྷུ་མོ་འགལ་བ་དང་། ཁལ་གྱི་སྤྱོད་དུ་ཞོན་ནས་འགོ་བ་སོགས་བཀོལ་ཚུལ་མང་། བོང་བུ་ཉམ་ཐག་འགལ་
ཞིག་ལ་བརྟུས་ན་འདར་ཤེས་ཏེ། ཁ་ཟས་ཕུབ་མ་ལས་མེད། རྒྱབ་ཐམས་ཅད་མར་སོང་བས་ཤུ་དམར་རྩེན་རྣག་ཁྲག་དང་
རྒྱ་སེར་འཛག་པའི་སྤྱོད་དུ་མི་འོས་པའི་ཁལ་ལྷུ་བ་བཀལ་ཏེ་ངལ་གསོ་དབང་མེད་པར་དབྱུག་པས་བརྟུངས་ནས་ལ་ཐུར་
འཕྲང་གསུམ་ལ་མཁྱེགས་པོར་འགོ་དགོས། དེའི་ཆེ་ཅུང་ཟད་ངལ་གསོ་རོགས་གནང་། མ་འདིའི་ན་རྒྱག་མི་རུས་པར་
འདུག །ཅམ་པ་ཅམ་ཡང་བེར་མི་ཤེས། སྤྱོག་མ་དོར་གྱི་བར་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་དགོས་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བས་མཚོན་རུས།
སྤྱོད་པའང་མུ་ཏིག་གི་ཆེད་དུ་ཉྱ་སྤྱོས་གསོད་པ་དང་། གི་མི་དང་མཆེ་བའི་དོན་དུ་སྤྱང་པོ། རུའི་དོན་དུ་ཤ་བ།

ཕགས་པའི་ཆེད་དུ་སྟག་གཞིག་དང་སྐམ་སྟགས། སྒྲ་ཅི་འདོན་དུ་སྒྲ་བ། ཤ་ཁག་གི་དོན་དུ་དགོ་རྒྱུ་དང་གནག་ལྷག་
 གསོད་པ་སྟགས་རང་ལུས་རང་སྟོག་འདོར་བའི་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གསོད་ལྷགས་ཀྱང་ཁུང་བུར་དུ་བས་བདུག་པ་དང་།
 རྒྱ་འདྲེན་པ་དང་། མེ་མདའ་བསྐྱུན་པ་དང་། གཡང་ས་ལ་བསྐྱུར་བ་དང་། རྒྱས་འཛིན་པ་དང་། ཡན་ལག་བཅིངས་ཏེ་
 དབུགས་སྒྲོམ་པ་དང་། མགུལ་བ་འབྲེག་པ་སྟགས་གསོད་ཚུལ་ཡང་བ་སྒྲ་ཆོགས་ལས་པལ་ཆེར་རང་རེས་དངོས་སུ་མཐོང་
 བ་སྟར་ཡིན། འབྲོག་ཏུ་གནས་པའི་རི་དྲགས་རྣམས་རྩ་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་འཆོ་བས་གཞན་ལ་གནོད་འཆོ་གཏན་མི་བྱེད་ཀྱང་།
 རོན་པ་དང་གཅན་གཟན་སྟགས་སྤྲད་ཆོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གཙེ་བས་གཞན་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས་འབྲོས་དགོས་
 པ་དང་། ཁང་བྱིམ་དང་ར་བ་སྟགས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཐང་སྟོང་གནོད་པ་སྐྱེལ་མཁན་རྣམས་གང་འདོད་དུ་འོང་ཆོག་པའི་
 སར་རྒྱུན་པར་སྟོད་པས་མཆོན་མོའང་གཉིད་སྐྱུན་གཅིག་བདེ་བར་ཕེབས་པ་མི་སྲིད། འཛིགས་སྐྱག་གི་སྤང་བ་ཁོ་ནས་ཆོ་
 ཡོལ་བར་བྱས་པའི་མཐར་དུས་ལ་བབས་ན་རི་རྩར་བྲོས་ཀྱང་མི་ཐར་བར་བཟོད་དཀའ་བའི་སྟག་བསྐལ་དང་བཅས་ཤིན་
 ཏུ་ཕངས་པའི་སྟོག་དོར་ནས། ལུས་གཞན་གྱི་ཁ་བས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ར་ལྷག་གནག་སྟགས་སྟགས་མིས་བདག་ཏུ་བཟུང་
 སྟེ་དེ་དག་གི་འཕེལ་རྒྱུ་དང་ཕྱི་དང་ནས་མོར་བསྐྱབས། རྒྱལ་གྱི་འཕེལ་སྤངས་པ་གོས་དང་གདན་དུ་བྱས། འོ་མ་བཞོས་ནས་
 ཡུན་རིང་འཁུང་བའི་རིན་ཅན་པ་མ་དང་འབྲ་བ་རྣམས་ཆས་པའི་ཆོ་རང་ཤིར་འགྲོ་དབང་མེད་པར་རང་གིས་ལག་བདར་
 རས་སྟེ་བྲེག་སྟེ་གསོད་པ་འཕམ། ཡང་ན་བཤན་པ་ལ་སྤྲད་ནས་གསོད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལོག་ཏུ་མཁན་འགའ་ཞིག་གིས་
 ཆོས་སྦྱོང་མཆོད་པ་ཡིན་ཟེར། ར་ལྷག་སྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བཅིངས་ནས་ཤིང་སྐམ་ཁོར་མོར་བརྟེགས་པ་མེར་སྐྱར་
 བའི་དབུས་སུ་བཞག་ནས་གསོན་པོར་སྟེག་པ་ཡུན་རིང་མི་འཆི་བར་ངན་སྤྲད་འདོན་པ་དང་། ལ་ལས་འདྲེ་མཆོད་ཕྱིར་
 དུད་འགྲོ་གསོན་པོའི་སྟོང་དམར་འདོན་བྱེད་པ་དང་། སྤྲད་རྒྱུང་འགས་རེ་ལྷག་སྟགས་གསོན་པོར་ཕགས་པ་བལྟས་ནས་
 ཡས་མས་སུ་འགྲོར་བཅུག་སྟེ་གདམ་མོ་བྱེད་པ་རྩ་བུས་མཆོན་ཡིད་ལ་དཔྱད་ཆོད་ཀྱི་སྟག་ལས་སྒྲ་དགུ་བཏང་ནས་གསོད་པར་
 བྱེད་པའི་སྟག་བསྐལ་དང་། གཞན་ཡང་ནད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མནར་བ་དང་། མེས་ཆོག་པ། རྒྱས་བྱེད་པ། སའི་ཐེབས་འོག་
 ཏུ་ནོན་པ། ཁ་ཆར་དག་པོས་འཆི་བ་སྟགས་སྟག་བསྐལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལྟོང་ངོ་།

རྒྱ་མཆོར་གནས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ཁོད་ན་བདེ་སྟོད་དང་ལྷན་པ་ཡོད་ཀྱང་། པལ་ཆེར་ཞིག་མགོ་ལ་བྱེ་ཆོན་གྱི་
 ཆར་འབབ་པ་དང་། རྩམ་མཁའ་སྤྱིང་གིས་གནོད་པ་དང་། དཀར་ནག་གི་རིགས་གཉིས་སྟོད་དང་སྟོད་མིན་གྱི་སྟོགས་སུ་བཟུང་
 རས་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་དང་། པན་ཚུན་ཁྲོས་ནས་དྲུག་གཏོང་བ་དང་། རག་སྟོགས་པ་རྣམས་རྒྱུན་པར་ཐུན་ཁོང་དུ་སྟོད་
 དགོས་པ་སྟགས་སྟག་བསྐལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། དཔྱད་པ་ཉེར་བཞག་ལས་དུད་འགྲོར་ནང་གསེས་ཀྱི་རིགས་མི་འབྲ་བ་བྱེ་བ་
 སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་རིགས་རེ་རེ་ལ་འང་སྟག་བསྐལ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟོག་

གྱིས་མི་ལང་ངོ་།།

ཆོ་ཚད་ནི། དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཆེན་བརྒྱུད་གྱིས་ཆོ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་ཐུབ་པར་ལུང་ལས་
གསུངས་པ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་བར་བསྐྱལ་ཙམ་དང་། ཐུང་བས་ཉིན་རེ་ལམ་ལུང་ཙམ་ལས་མི་ཐུབ་པའང་ཡོད།

དུད་འགོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་པ་མོར་གཏོགས་པའི་ཆ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲ་བ་ལ་མ་གུས་པ་སོགས་
མོངས་པར་ལྷུར་བའི་ལས་བསགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཁྲི་དང་། བ་སྤང་དང་། བྱ་རོག་དང་། སྤུལ་ལ་
སོགས་པའི་དུད་འགོརི་མིང་གིས་སྦྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་སོགས་ཏེ་ཞིབ་པར་མདོ་སྡེ་ལས་ཤེས་དགོས། དུད་འགོརི་སྤྱག་
བསྐྱལ་པ་ལ་ཆེར་དངོས་སྤྱི་མིག་གིས་མཐོང་བཞིན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེས་ཤེས་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བར་འོས་ཀྱང་རང་རེས་
དུད་འགོ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་མཐོང་ཆོ་སྟན་མོའི་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས། རང་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྦྱེས་ན་ཅི་
བྱེད་སྟམ་པ་གཏན་ནི་འཆར་བ་ནི། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གར་སྐྱེ་ཆ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་ཏྲགས་སྤྱི་མདོར།
དགེ་བཤེས་ཤི་ར་བའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་ཁང་ཕྱིར་ཁྲི་འདི་ཀྱན་དང་སྤྱི་འོག་བརྗེ་བ་ལ་ཆོགས་མེད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་
སྟུང་། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལུང་གིས་རྣམ་ནས་གོང་པའི་སྤང་འགག་གི་ཁྲི་སྤྱི་ཏུ་བྱུང་སྐྱེས་ན་ཆ་གང་བརྟུང་བརྟེག་
བཀའ་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་རྒྱན་པར་མཚར་བཞིན་དུ། ཁ་ཟས་ངན་དོན་ཞིག་ཨེ་ཉིད་ཀྱི་རེ་བས་ཡས་
མས་སྤྱི་འདུར་རྒྱག་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་སྤང་དོར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཞིག་ག་ལ་ཤེས། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་དུ་འགོ་
བ་ལ་མིག་སྟོག་སྤྱར་ཏུ་དགོས་ཀྱི། རྒྱང་རིང་དུ་བརྟམས་ན་ཐེམ་ཅ་རང་དུ་བྱལ་ཏུ་ཤི་ནས་གར་ཡང་མི་སྦྱིན་པ་སྟུང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོ་བ་ལ་སྤྱི་བའི་འཛོག་མཆོམས་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་འགག་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཁུལ་ཙམ་ལས། ངན་
སོང་གི་འཛིགས་པ་ལས་གོལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་རྒྱུར་སློ་མ་སྟོགས་ན། ཤི་ནས་ངན་འགོར་སྐྱེས་ཆོ་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཞོག་
སྟེ་མིའི་ལུས་ཏེན་ཙམ་ཡང་ཐོབ་པ་ཆེས་དཀའོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ནི།
ངན་འགོརི་སྐྱེ་བ་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཚུལ་འདི་ལ་བཙོན་པ་མི་སྟོད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ།།

ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ།

གསུམ་པ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཅ་བའི་གནས་ནི། མོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལོག་
དཔག་ཆོད་ལྷ་བརྒྱུ་རྩུ་ལ་གཞལ་བ་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མོང་ཁྱེར་སེར་སྤྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེར་ཡི་དྲགས་
ནམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཤེན་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བ་དང་རྩོགས་བྱེད་དགེ་བས་བྱས་པས་སྤྱི་བདེ་སྤྱིད་
ལྷ་བྱ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་གནས་སོ། །དེའི་འཁོར་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་སྣ་ཆོགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིགས་
ཆོས་མང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་རྒྱལ་པར་མདོ་སྤེལ་སེམས་དགོས། ཁ་འཁོར་བ་ནི། མིའི་ཡུལ་ན་རྒྱ་བའི་བཅན་དང་།
རྒྱལ་པོ་དང་། བསེན་མོ་དང་། ཐེའུ་རང་དང་། གཤེན་འབྲེལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མདོར་བྱེད་ན་བཀྲེས་
སྒོམ་གཉིས། ཆ་གྲང་གཉིས། དལ་འཛིགས་གཉིས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དུག་ཡོད་ཅིང་། བཀྲེས་སྒོམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
མྱོང་བའི་རྩོན་ཡི་དྲགས་རིགས་གསུམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས། དང་པོ་ཟས་སྒོམ་ལ་སྤྱིའི་སྤྱིབ་པ་ཅན་
ནི། ཟས་སྒོམ་འཆོལ་དུ་འགོ་བ་ན་རྒྱ་མིག་དང་མཆོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲམ་དུ་རྒྱ་བརྒྱུང་བར་འདོད་ནས་ཤིན་པའི་ཆོ། སྤྱིས་
བྱུར་ལ་གྱི་དང་མདུང་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཆ་སྣ་ཆོགས་ཐོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་བཀག་ནས་འཁྱུང་མི་རྒྱས་པ་དང་། འགའ་
ཞིག་གིས་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་རྒྱ་བྱུང་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་སྟེ་བརྒྱུང་བར་འདོད་ནས་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོས་དུང་དུ་སྤྱེལ་ས་པ་
ན་ནག་ཁྲག་རྒྱལ་བ་དང་། སྤྱི་ས་སོགས་མི་གཙང་བ་སྣ་ཆོགས་འདྲེས་པའི་ཁྱུ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་སོང་དུང་སྒོམ་པ་
མི་བཟོད་པས་འཁྱུང་དགོས་སྤྱམ་པ་སྤྱེས་མ་ཐག་མི་གཙང་བའི་ཁྱུ་བ་དེ་ཡང་གཏན་མེད་དུ་སོང་སྟེ་གྲམ་གཤོང་སྒྲམ་པོར་
གྱུར་པས་ཡི་ཆོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱོན་ཤིང་ལོ་འབྲས་ཤུན་སྤྱུ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པ་མཐོང་
སྟེ་བཟའ་བར་བྱའོ་སྤྱམ་ནས་རྩར་ཤིན་པའི་ཆོ་ཤིང་སྤྱམ་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ལ་ལས་ཐག་རིང་ནས་བཟའ་བཅའ་
ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ཡང་། ཟ་བར་འདོད་ནས་དུང་དུ་བསྤྱེགས་པ་ན་མི་གཙང་བའི་ཡུང་པོ་དྲེ་ཆོར་བ་ཅམ་གྱིས་ཡི་ག་རྩྭ་ག་
པར་འགྱུར་བ་སོགས་ནི་སྤྱོན་ལས་ཀྱི་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་སྣང་།

ཟས་སྒོམ་ལ་ནང་གི་སྤྱིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། ལས་ངན་གྱི་དབང་གིས་ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ། རྟེན་ཁ་ཁབ་ཅམ། ལུས་པོ་རིའི་
གཏོས་ཅམ། ཀླུང་ལག་འཇག་མ་ཅམ་པ་སོགས་མི་འོས་པ་ཤ་ལྟག་འཛོམས་པས་ཟས་སྒོམ་མི་རྟོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་།
དམ་དུ་རྟོད་ཀྱང་ཁར་མི་རྒྱུད་པ་དང་། ཐུན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱང་མགྱིན་པ་ནས་མི་ཐར་བ་དང་། དེར་ཐར་ནས་མིད་རྒྱ་བྱུང་ཡང་
སྟོ་བ་མི་ཁེངས་པ་དང་། ཡན་ལག་གིས་ལུས་པོ་མི་ཐོག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་འཁྱུང་བའི་
ཆོ་སྤྱེགས་པ་རེ་ཅམ་ཁར་སོང་བ་མགྲལ་ཤུག་རྒྱ་སྤྱིབ་ཀྱི་བར་ལ་ཁའི་དུག་གིས་སྤྱམ་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་
ཞིག་གི་ཁ་ནས་རྒྱུན་དུ་མི་འབར་བས་བཟའ་བ་ཁ་ནང་དུ་སྤྱངས་མ་ཐག་ཆོག་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་མི་ཡོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་

མྱོང་ཏེ། ད་ལྟ་མཚན་མོ་འདྲེ་མེ་ཟེར་བ་ཞིག་མཐོང་བ་འདྲ་ཡི་དྲགས་པ་དེ་འདྲའི་རིགས་ཡིན་པར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་
ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་པས་གསུངས། ཁ་ཅིག་གི་མགོན་པར་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་མིད་པའི་བྲུ་ག་འགགས་ནས་ཟས་ཏིལ་
འབྲུ་ཙམ་ཡང་ཁོང་བར་མི་འགོ་བས། བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་སོགས་གཞན་གྱིས་གོགས་མ་བྱས་པར་ཟས་སྒྲོམ་རྟེན་
ཀྱང་ལུས་རྟེན་ལ་སྒྲོམ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་ལུས་པས་བཀྲེས་སྒྲོམ་མི་སེལ་གྱི་རྟེན་དུ་སྟག་པར་སྟག་
བསྟུལ་བསྟེན་པའོ།

ཟས་སྒྲོམ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། མེ་ལྗེའི་ཕྱིང་བ་ཙན་ཟེར་བས་ཟས་ཟོས་པ་དང་སྒྲོམ་འབྱུང་བའི་ཆོ་ཟས་སྒྲོམ་
ལས་མེ་འབར་ནས་ཁོང་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་སྟེག་པར་བྱེད་པས་བཀྲེས་སྒྲོམ་མི་སེལ་བའི་རྟེན་སྟག་བསྟུལ་ཆད་མེད་
བསྟེན་པ་དང་། ལྷན་ལྷན་ཟ་བ་ཞེས་པས་ཟས་སྒྲོམ་གང་ཡང་ཁ་ནང་དུ་བཅུག་མ་ཐག་གཤམ་གཅི་སོགས་མི་གཙང་བའི་
ཡུང་པོར་གྱུར་ནས་སྟག་བསྟུལ་མྱོང་བ་དང་། ལ་ལ་བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱིས་ཉེན་པས་བཟའ་རྒྱ་གཞན་མ་རྟེན་པར་རང་གི་ལུས་
ཀྱི་ཙ་རྒྱས་བཏོགས་ནས་ཁར་འབྲུག་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ན་ཟུག་བཟོད་སྟགས་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་བྱ་བ་མི་
གཙང་བ་དང་། ཟོས་ན་གཞོད་པ་བསྟེན་པའི་རྒྱར་འབྱུར་བ་ཞིག་མ་གཏོགས། བཟའ་བཀྱང་གཙང་མ་དང་བཟའ་པོ་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་མི་ལུས་པར་གསུངས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱིས་ཉེན་པས་ཤུག་པགས་པ་ཀྱང་སྒྲོམ་ནས་ལུས་
སྟོང་དུ་ཆོག་པ་ལྟར་ནག་རོང་དེ་བ། གདོང་སྒྲས་ཁེབས་པ། མཚུ་ཤིན་ཏུ་སྒྲམ་ཞིང་ལྗེས་སྟག་པ། བཞིན་འབྱུར་ཏེ་གར་
བབ་བབ་ཏུ་འགོ་བཤོ།

ཆོ་གར་གི་སྟག་བསྟུལ་ནི། ཡི་དྲགས་པས་ཆེར་ཞིག་སོས་ཀ་ཆོ་བ་རྒྱས་པའི་དུས་སྤྱོད་འོད་ཟེར་དང་བྲུ་ཡུག་
འཁྱུ་བ་པའང་ཆོ་བའི་རེག་བྱ་ཙན་དུ་སོང་ནས་ཆོ་བས་ཉེན་པའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་། དགུན་སྟགས་པས་གདུངས་པའི་
དུས་མའི་ཆོ་དང་དང་། ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་ཀྱང་བསེལ་བའི་རེག་བྱ་ཙན་དུ་གྱུར་ནས་གར་བའི་སྟག་བསྟུལ་རེ་ཆེར་འགོ་བ་
སོགས་སྟོན་ལས་ངན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་སྒྲོམ་མི་འབྱུང་པར་སྟོང་།

ངལ་བའི་སྟག་བསྟུལ་ནི། ཡི་དྲགས་པས་མོ་ཆེ་མི་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རིང་ལ་བཟའ་བཀྱང་གཏན་མ་མྱོང་བའི་
དབང་གིས་ཤུག་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་སྒྲན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཤིང་སྟོང་སྒྲོམ་པོ་ལྟ་བུ།
པགས་པས་གཡོགས་པའི་རུས་པ་རྣམས་ཙ་དང་རྒྱ་རྒྱས་ཀྱིས་སྟེལ་བ་ལྟེར་བཟོའི་རུ་ཤིང་བཙོས་པ་ལྟ་བུ། ཡས་མས་སུ་
འགོ་དུས་ཅུང་ཟད་འགྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤིང་རྟ་དངས་པ་བཞིན་རུས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་འཐབ་པས་ཁྲོག་ཁྲོག་ཟེར་ཞིང་
རུས་མིག་ནས་མེ་སྟག་སྟོམ་སྟོམ་འབྱུང་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་སྟག་བསྟུལ་གྱིས་ཉེན་བཞིན་བཟའ་བཀྱང་རི་ལྟར་བཙལ་ཡང་རྟེན་
པ་དག་འཁོད། བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱི་དབང་གིས་མ་བཙལ་བར་སྟོད་མི་བཟོད་པས་རྒྱན་པར་འཆོལ་ཞིང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངལ་

བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆད་མེད་པ་མྱོང་ངོ་།།

འཛིགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། དབང་ཆུང་བ་རྣམས་ཡི་དྲགས་སྟོབས་ལྡན་གཞན་གྱི་གཞོད་པས་འཛིགས་པས་དེའི་
ཉེ་ལོར་དུ་འགྲོ་མི་རྣམས་པ་དང་། ལ་ལ་རྣམས་འབྱོར་པ་རྣམས་པ་དང་ལྡན་པས་རྩིས་སྐྱུགས་ཏིང་འཛིན་གྱིས་གནད་དུ་
གཟེར་བས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་མཆོན་ཆ་ཐོགས་པས་འཛིགས་པ་
བསྐྱེད་ཚུལ་ལྡར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡི་དྲགས་རྒྱ་འཕུལ་ཆེན་པོ་བ་ཁ་ཤས་མ་གཏོགས་བཀྲེས་སྒོམ་ཆ་གྲང་ངལ་འཛིགས་
གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུག་པོ་དངོས་དང་རྩིས་མཐུན་ཅི་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་ཁ་འཐོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡོད།

ཆོ་ཆད་ནི། སའི་དངོས་གཞི་དང་མཛོད་ལས་མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བ་གཅིག་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་
ཐུབ་པར་གསུངས་པ་མི་ལོར་བཙིས་ན་བྲི་ཕྱག་གཅིག་དང་སྟོང་ཆོ་ལྷོ། །དེ་ཉེར་མི་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་
ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་དུ་གསུངས་ཏེ། མི་ལོ་ལ་གཅིག་དང་འབྲམ་ཕྱག་བརྒྱད་དོ། །མི་དང་དུད་འགོ་ཁ་འཐོར་
བ་ལལ་ཆེར་བཟུང་བཏུང་མ་བྱས་པར་ཞག་བརྒྱན་ནམ་བརྒྱ་སྟོར་སྟག་ཅིག་སོང་ན་མ་གཤིབར་སྟོད་པ་མི་སྟོད་ཀྱང་། ཡི་
དྲགས་རྣམས་ལོ་བྲི་ཕྱག་དུ་མའི་བར་ཟས་སྒོམ་གཏན་མ་སྟུང་པས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཤིང་སྒྲུབ་ལྟར་གྱིང་པོར་
སོང་རུང་འཆི་རྒྱ་མེད་པ་ནི་ལས་ངན་གྱི་མཐུ་སྟག་པར་ཆེ་བའི་རྟགས་སུ་མངོན། གཞན་ཡང་ཁོང་པར་མེ་འབར་ནས་ནང་
ཁྲོལ་དང་མེད་པ་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་མེར་འབར་ནས་ཆིག་པར་གྱུར་པ་སྒྲར་སྐྱེ་ཞིང་སྟེག་པར་བྱེད་
པ་དང་། རི་གཉིས་ཀྱིས་བཙོར་ཏེ་པགས་རུས་ཐམས་ཅད་ལེབ་ལེབ་མོར་བྱེད་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་ཟ་བ་ལ་སོགས་
པ་དཔུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཆ་འདྲ་བ་མྱོང་བའང་ཆེས་མང་བར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་གསུངས།

ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། སྦྱིར་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་འབྱེད་དུ་སྟུང་པའི་ཆ་དང་། ཆེན་པོའི་སྟག་མར་གྱུར་པའི་ཆ་དང་།
ཁྱད་པར་ཉོན་མོངས་པ་སེར་སྒྲིའི་དབང་གིས་སྦྱིན་གནས་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་མ་བཏང་བ་དང་། དམ་པ་རྣམས་ལ་ཡི་དྲགས་
ཀྱི་མིང་གིས་ངན་སྒྲིས་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནས་ངན་དེར་སྐྱེ་བ་མང་སྟེ། སྟོན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་རྒྱ་སྦྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་མ་སེར་
སྒྲིས་ཅོན་ནས་སྟོང་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་གཏན་མ་བྱིན་ཅིང་། དགེ་སྟོང་དག་མཐོང་ཆེ་ཡི་དྲགས་འདྲ་བ་ཟེར་ནས་ཆིག་
ངན་སྒྲིས་པས་ཤི་ནས་ཡི་དྲགས་མོ་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས། སྦྱིས་རྒྱ་སྦྱེད་སྐྱེས་ཀྱིས་དག་བཙོམ་ཐོབ་རྩིས་རྒྱ་པོ་གསྒྲུབ་
འགམ་དུ་ལོ་མའི་སྦྱིལ་པོར་གནས་པའི་ཆོ། ཡི་དྲགས་མོ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་མཐོང་བར། སུ་ཡིན་དྲིས་པས། དུག་ཅིག་
གང་ལས་བཙས་པ་ཡི། །བྱམས་པའི་མ་ནི་བདག་ཡིན་ཏེ། །ཟས་དང་སྒོམ་དང་བྲལ་བ་ཡི། །ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
སྐྱེས། །བདག་ནི་ཤི་བའི་དུས་བྱས་ནས། །ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ལྷུ་ལོན་ཏེ། །རྒྱ་ཡི་བག་ཀྱང་མ་མཐོང་ན། །ཁ་ཟས་སྟོ་ཞིག་ག་ལ་

མཐོང་། ཞེས་ཟེར། མོའི་ཆོག་བཞིན་ཆུ་སྐད་སྐྱེས་ཀྱིས་རང་བྱིས་ཀྱི་ཚོར་ལས་ཡོ་བྱད་སྦྱར་རྟེ། སངས་རྒྱུ་དགོ་འདུན་
 དང་བཅས་པ་ལ་གདུགས་ཆོད་ཤུལ་བའི་སྐབས་ཡི་དྲགས་མོ་ཡང་དེར་འོངས་པ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་
 རབས་གསུངས་པས། མོ་ཞི་ནས་ཡི་དྲགས་རྒྱ་འཕུལ་ཆེན་པོ་ཅན་དུ་སྐྱེས། ཆུ་སྐད་སྐྱེས་ཀྱིས། ད་ཁྱོད་ལ་མཐུ་ཡོད་ཀྱིས་
 སྦྱིན་པ་ཐོངས་ཞིག་སྦྱས་པས། མི་རུས་ཟེར། ཅན་ཀྱིས་བསྐྱུལ་རྟེ་རས་ཡུག་གཅིག་བྱིན་པ་དགོ་འདུན་ལ་ཤུལ། དགོ་སྟོང་
 ཞིག་གིས་དེ་ཉེས་ནས་གདང་ལ་བཀལ་བ་མཚན་མོ་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་སྦྱར་བརྒྱས། ཆུ་སྐད་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕྱིར་བླངས་ནས་དགོ་
 འདུན་ལ་ཤུལ། དེ་རྟེན་རྒྱ་ཐོངས་ལན་གསུམ་གྱི་མཐར། ཕྱོགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་རྟེན་ལ་སྦྱོར་པས་རྒྱ་མ་རུས་པ་
 དང་། ཆོད་དཔོན་ཞིག་རབ་རྒྱ་བྱུང་ཡང་ཚོར་ལ་ཆགས་པས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་བསགས་པ་སེར་སྦས་ཟིལ་གྱིས་ཚོན་རྟེ་ཆོངས་
 པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ལ་བཀོ་བཤའ་མ་བྱས་པས་ཡི་དྲགས་ཆོས་གོས་གྱོན་པར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དགོ་འདུན་གྱི་དཀོར་མ་བྱིན་པར་བླངས་པས་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི། སྟོན་སངས་རྒྱུ་འོད་སྦྱངས་ཀྱི་དུས་ཁལ་རྟ་
 བ་ཞིག་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་རྩིས་རང་གིས་སྦྱད་ཅིང་འཆི་ཁར་ཉེ་དུ་རྣམས་ལ་བྱིན་པས། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཡི་དྲགས་ལུས་
 ཆེན་པོ་ཅན་ཤའི་སྒྲག་བྱ་འདྲ་བ་ས་གཞིར་སྟོག་ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཟ་ཞིང་། རེས་འགའ་ནམ་མའའི་གནས་སུ་ལུས་
 ལས་མེ་འབར་བ་སོགས་དཔྱལ་བ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པའི་སྒྲག་བསྐལ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། དགོ་སྟོང་མ་ཞིག་གིས་དགོ་
 འདུན་གྱི་དཀོར་མ་བྱིན་པར་སྦྱད་པ་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའི་ཆོ་ཆོག་ངན་སྦྱས་པས། ཞི་ནས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་
 དུ་ཡི་དྲགས་མོ་ཁ་སྦྱ་ཐམས་ཅད་སྟོན་བྱས་བྱས་པ། བྱི་གཏུམ་པོས་རྒྱན་དུ་འདྲད་པར་བྱེད་པའི་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་རྒྱ་སྐྱེས་
 པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་ཡོ་ཤེས་རྟོག་གདན་དུ་མཚོད་པ་ལ་འབྱོན་པའི་ལམ་དུ་ཡི་དྲགས་མོ་སྦྱ་གུ་མང་པོ་ཅན་
 ཞིག་གིས། འཕགས་པ་རྟོག་གདན་དུ་བཞུད་ན་ངན་བྱའི་བྱིས་ཐབས་དེ་ཕྱོགས་སུ་ཟས་འཆོལ་བ་ལ་སོང་བས། ང་ལ་སྦྱ་གུ་
 རྩ་བརྒྱ་སྐྱེས་ནས་ལོ་མང་པོའི་བར་བཟའ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མ་སྟོང་། ཞི་ལ་སྦྱ་ནས་ཡོད་པས་བཟའ་བ་བྱིར་ལ་ཤོག་བྱ་བའི་
 འཕྲིན་གསུངས་ཞེས་ཞུས་པར། དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་མི་ཤེས་ན་གསུངས་པ་ལ། དེ་གཞན་དང་མི་ཚོར་བའི་རྟགས་ཡི་དྲགས་
 གཞན་པས་དབང་ཆུང་བ། མིག་ཡོ་བ། ཞར་བ། ལག་པ་གཡོན་པ་ཞ་བ་ཞིག་ཡོད་ཞུས། སྟོབ་དཔོན་རྟོག་གདན་དུ་བྱོན་
 རས་གཟིགས་པས། ཡི་དྲགས་མང་པོའི་སྟོད་དུ་དེ་རྟེན་བྱ་ཞིག་གཟིགས་པ་ལ་ཆུང་མའི་འཕྲིན་བསྐྱར་བར། ངས་འདི་ཕྱོགས་
 སུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་བསྐྱད་ཀྱང་དགོ་སྟོང་བྱིས་ལྷན་ཞིག་གིས་ལུད་པ་དོར་བ་འདི་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མ་ཐོབ་ཟེར་
 རྟེ། ལུད་པ་སྐམ་པོ་ཞིག་ལག་མཐིལ་དུ་བཅོར་འདུག། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། སྟོད་ཀྱིས་སྟོན་ལས་ཅི་བྱས་པས་འདིར་སྐྱེས་པ་
 དན་ནམ་གསུངས་པར། ངས་སྐྱེ་བ་སྦྱ་མར་དགོ་འདུན་གྱི་གཙང་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་དར་བ་ལས་ཅུང་ཟད་རེ་
 བརྒྱས་ཀྱིན་བྱིས་ཐབས་ལ་བྱིན་པས་དེད་གཉིས་ཀ་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། ཞུས་པ་དང་། རོ་རྟ་རི་རྟོག་གདན་དུ་བྱོན་

པའི་ཆེ་འང་འདི་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་གཞིགས་པ་སོགས་སྔོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་མང་།

གཞན་གྱི་སྤྱིན་པ་ལ་གོགས་བྱས་པས་ཡི་དྲུགས་སུ་སྟེ་བ་ནི། མཆོག་ཟུང་བས་མཐའ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་ཆེ་འདྲུ་
འགོགས་ཀྱི་ཡི་དྲུགས་མོ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པ། ཟས་ཀྱི་རྩི་ཅམ་ལ་འང་མོངས་སྟོང་མི་རུས་པ། ཁ་ནས་སྒྲ་ནམ་པ་ལྟ་སྟོག་པ་
ཞིག་གཞིགས་པའི་སྤྱིན་གྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཞུས་ནས། སྔོན་གྱི་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཆུ་སྤྱིན། སྤགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་
བཅས་གསུངས་པ་དང་། སྔོན་རབས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་མང་། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མི་གཙང་བས་སྤགས་པའི་ཁ་ཟས་
ཡུལ་བས་ཀྱང་དེར་སྟེ་བ། སྔོན་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་བསོད་སྟོམས་ལ་བྱོན་ཆེ་བྱུང་མེད་ཅིག་གིས་འབྲས་ཆན་གྱི་ལོག་ཏུ་
ཆུང་ན་སྤགས་པ་བྱིན་པས་ཆེ་རབས་ལྟ་བུར་ཡི་དྲུགས་སུ་སྟེ་བ་ར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

གཞན་ཡང་ཕྱག་དོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆོག་ངན་སྤྱོད་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཟས་ཅོར་ཕྱོགས་ནས་སྟོགས་གིར་
བསད་པ་དང་། བྱན་ལ་ཟས་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱིན་པ་དང་། སྤྱ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྔོས་ནས་སྤྱི་བའམ་མ་ཡུལ་
བ་དང་། བསྔོས་པ་བསྐྱར་བ་དང་། དག་འདུན་གྱི་ཟས་སྟོམ་གྱི་ཡུད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཡི་དྲུགས་སུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཆས་
མང་སྟེ། རྒྱས་པར་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་ཤེས་སོ། །རང་རེ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་ནས་ཐོས་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་
པས་སྤྲིག་པ་གསར་བསགས་ཏུང་བའི་འོས་ཡིན་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཆེ་ངན་སོང་དུ་སྟེ་འགྱུར་གྱི་ལས་མང་དུ་བསགས་
ཤིང་། ད་དུང་འཕྲོ་གཅོད་དཀའ་བའི་སྒྲིབ་ཚུལ་ལ་དཔགས་ན་སྟེ་བ་ལྟ་མོར་བསགས་པའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་
འགྱུར་གྱི་ལས་ཆད་མེད་པ་རང་རྒྱུད་ན་ཡོད་པར་དེས། དེའི་སྤྱིར་ནམ་ཞིག་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྟེ་བ་འཕེན་པའི་ལས་ལ་སྟེད་
པས་ཡང་ཡང་གསོས་བཏབ་ཅིང་། ཟས་སྟོམ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ནད་ཀྱིས་ཟེན་ཏེ་འཆི་ཁར་ནད་གཡོག་སོགས་ཀྱིས་
བཟའ་བཏུང་བྱེད་པར་བསྐྱུར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱིན་གྱིས། ཟས་སྟོམ་མིག་གིས་མ་མཐོང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟོམ་པའི་བསམ་པ་སྟེས་མ་
ཐག་ཤི་ནས་སྤྱ་མ་དང་རབ་འབྱམས་པ་སོགས་མིང་སྟོན་པོ་གདགས་པའི་གཞི་ལུས་དེ་དུར་ཁྲོད་དུ་བྱ་བྱིས་ཟ། རྣམ་པར་
ཤེས་པས་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་གནས་སུ་ལུས་མི་སྤྲུག་པ་ཞིག་བཟུང་། ལོ་འབུམ་ཕྱག་དུ་མའི་བར་སྤྲུག་བསྐྱེད་པས་མ་གྱིས་མི་བྱུང་
པ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་ཡང་འཆི་མི་རུས་པ་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་ངེ་ལྟར་བྱ། ད་ལྟ་ཞག་ཁ་ཤས་ལ་རྒྱགས་ཆད་པའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་ན་ལོ་དེ་ཅམ་གྱི་རིང་བཟའ་བ་ཁམ་གཅིག་དང་སྟོམ་རུབ་གཅིག་ཅམ་ཡང་སྤྱད་དུ་མེད་པའི་
བཀེས་སྟོམ་ཐོག་ཏུ་བབས་ཆེ་བཟོད་སྤྲུགས་ངེ་ལྟར་ཡོད། དག་བཤེས་པོ་ཏེ་བས་རྒྱང་ཆ་དོར་ཚུལ་བྱ་བ་རྒྱལ་ལྟ་ཁང་ལ་
ཞེན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། ཁྲོད་རྒྱལ་ལྟ་ཁང་ལ་ཞེན་པ་ཏ་ཅང་མ་ཆེ། དེ་ལ་ཞེན་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱིས་ཡི་དྲུགས་སུ་སྟེ་བ་ནས་
ཆེ་ཆད་རྟོགས་པའི་མཐར། ཐ་ཐོ་འདིའི་མིར་སྟེས་ཀྱང་རྒྱལ་ལྟ་ཁང་བྱ་བ་འདིར་བྱུང་བའི་ས་ཆོད་རང་ཡང་མི་མདོན་
པར་འགོ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། ང་ཅག་ཆོས་དགོན་སྡེའི་སྟོང་རུང་སོགས་དོན་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་སྤྲུག་ལུས་ཀྱི་ཞར་ལ་

ཐུག་པའི་འདམ་དུ་བྱེད་ས་ནས་ངན་འགོར་འབྱམ་དགོས་བྱུང་ན་རང་གིས་རང་བསྐྱུས་ཚབས་དེ་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ཚར་ནས་དགེ་ཐུག་གི་འདོར་ལེན་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒོའི་རྣམ་པ་མེད་པས་སྤྱག་བསྐྱུས་ལས་གྲོལ་བའི་
ཐབས་སྤྱབ་མི་ཤེས་ཅི་ན་སྤྱག་བསྐྱུས་མི་བཟོད་བཞིན་དུ་བསྐྱུས་དགོས།

དེས་ན་སྤྱི་ནང་གི་ཆ་རྒྱུན་འཛིན་ས་པའི་དུས་འདིར་འཛིན་ས་པ་དེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྤྱབས་གནས་ཤིག་དེས་པར་
འཆོལ་དགོས་ལ། སྤྱབས་སུ་འོས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྱབས་འགོའི་
དམིགས་རྣམ་རྒྱུད་འབྱུང་དེས་སུ་སྐྱོད། སྤྱབས་འདིར་ངན་འགོའི་སྤྱག་བསྐྱུས་བསྒྲོལ་བ་སྤྱབས་འགོའི་རྒྱ་བསྐྱུས་པའི་ཆེད་
དུ་ཡིན་པས། ཆོ་དཔུལ་གྲང་དཔུལ་སོགས་དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེའི་མཁུ་ཏུ་འདར་སྤྱབས་འགོའི་དམིགས་རྣམ་རྒྱུར་ནས་
བསྐྱུངས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །དན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་ཡང་སོས་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་དཔུལ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བཅུ་
དྲུག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དཔུལ་གནས་བརྒྱད་དར་ཉེར་བརྒྱད་སོ་སོ་ན་སྤྱག་བསྐྱུས་ཀྱི་བྱུང་པར་རི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་
དག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་དབྱེ་དང་། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་རིགས་སོ་དྲུག་སོགས་ངན་འགོའི་སྤྱག་བསྐྱུས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་
པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་བསྐྱས་ནས་བྲིད་དམིགས་སྐྱོད་ཆེ་འདིར་བཀོད་པ་རྣམས་གཞིར་བྱས་པའི་སྤྱོད་དུ་གང་འཆོམས་རེ་
བསྐྱུས་ཏེ་སྒྲོལ། སྤྱིར་གསར་བུ་སྒྲོལ་མི་འཆུན་པའི་དོར་བྲིད་དམིགས་མདོར་བསྐྱུས་ལེགས་སུ་བྱ་བར་གསུངས་མོད། དེ་
དག་ཀྱང་ཐོག་མར་དེ་ཅུམ་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་སྒོ་གྲོས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཆོ་གསུང་རབ་དང་དགོངས་
འགེལ་རྣམས་ལས་ངན་འགོའི་སྤྱག་བསྐྱུས་རྟོན་པ་རི་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད། སྤྱབས་འདིའི་བྲིད་དམིགས་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་བསྒྲོལ་བ་དང་། ཆོས་སྒོར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བྱུངས་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་
གདམས་དག་ཏུ་འཆར་བར་འགྱུར་གྱི། བྲིད་ཡིག་ཉུང་དུ་རེའི་ཆོག་སྤྱི་ཅུམ་ལ་འབད་པས་ཐོགས་ཐོན་པ་ཤིན་ཏུ་
དཀའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལས། རྒྱས་པར་དན་པ་ཉེར་བཞག་ན་བཞུགས་པས་དེས་པར་བསྐྱུ་དགོས་ཤིང་
ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱུ་དགོས་ལ་བསྐྱས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པ་དང་དལ་
འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་སྒོར་རྣམས་གསུང་རབ་དགོངས་འགེལ་དང་བཅས་པ་ག་ན་འདུག་ཀྱང་སྤྱབས་དེ་དང་དེའི་ཉམས་
ལེན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱུངས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་ཉིད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱབས་གཞན་དུ་འདར་
དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ།
གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། བསྟེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྦྱབས་འགོ་
སྦྱང་བ་དང་། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགོ་སྐྱབ་བ།
དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་འོས་བཟུང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་དང་། སྐྱབས་སུ་སོང་
ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །

སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་འོས་བཟུང་བ།

དང་པོ་ལ། སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནད་གདོན་སོགས་ཉེར་འཛོམས་འཛིག་ནས་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བ་དང་། ལམ་རིམ་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་སུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་སོ་སོའི་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་མི་
འབྲ་བ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློ་སྦྱོང་བའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་བ་ནི། དཔེར་ན་རང་བྱིས་དུ་
བག་ཐེབས་པར་གནས་པའི་ཆོ་སྦྱེལ་མ་འཆོལ་བའི་སློ་མི་སྦྱོ་བ་བཞིན་ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཆོགས་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཙམ་
ལས་ནག་པོའི་ལས་འབྲས་མ་བསམས་པས་རང་རན་སོང་དུ་སྦྱེའམ་སྦྱུ་མ་པའི་དོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་ལ་མཆོག་གསུམ་རིན་
པོ་ཆེར་བྱི་མའི་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་པའི་དཔུང་གཉེན་ཞུ་བའི་སློ་རྣམ་མ་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ། རང་ཉིད་བྱེས་སུ་འགོ་བའི་
ལམ་འགག་ཏུ་དབྱ་མི་ཤ་བོས་བསྐྱགས་འདུག་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་ན་འཛིགས་ཡེར་གྱིས་སོང་ནས་སྦྱེལ་མ་སྦྱོབས་ལྷན་
འཆོལ་བའི་སློ་རང་གིས་སྦྱོབ་ལྟར། ཐེག་པ་སྤར་བསགས་ཆད་མེད་པའི་སྤྲེང་དུ་ཆོ་འདིར་ཡང་ཐེག་ལྟར་ཆབས་ཆེན་མང་
པོ་བསགས་པ་སྦྱོང་བས་བྱུབ་པས་ཤི་མ་ཐག་རན་སོང་དུ་སྦྱོབ་རེས་པ་དང་། དེར་སྦྱེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་བཞེད་སྤྱགས་མེད་
ཚུལ་བསམས་པས་འཛིགས་ཤིང་སྤྱག་པའི་སློ་བཙས་མིན་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་སྐབས་གནས་འཆོལ་བའི་འདུན་
པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དང་། དཔམ་ཉེན་པ་དེ་སྦྱེལ་མ་བྱུབ་རེས་ཀྱི་མི་དཔོན་གཅིག་དང་ཕྱད་ཆོ་འདིས་སྦྱོབ་ལྷན་
སྦྱུ་དུ་སློ་ཁེལ་ན་ཆོམ་ཆོམ་མེད་པར་དེ་ལ་འཆང་སྟེ་དའི་སྦྱིད་སྤྱག་ཁྱོད་རང་ཤེས་ཟེར་ནས་འཛིགས་སྦྱོབ་ཞུ་བ་བཞིན་
དུ། མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་རེས་པར་སྦྱོབ་ལྷན་སོ་
སྦྱུ་མ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཤིག་ཡོད་ན་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ནས་འཛིགས་སྦྱོབ་གྱི་དཔུང་གཉེན་ཞུ་བའི་སྐབས་འགོ་བཙས་
མ་མིན་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་སྤྱིར་རང་རན་འགོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་འཛིགས་པ་དང་། མཆོག་གསུམ་ལ་དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་
ལྷན་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ནི་སྐབས་འདིའི་སྐབས་འགོའི་རྒྱ་མེད་དུ་མི་རུང་བའོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱབས་འགོའི་ཕན་ཡོན་བསྐྱབས་བྱའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་
དང་། སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱས་བསྐྱེད་འཆོམས་པ་ཞིག་བསྟོམ། ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་དང་
སྐྱབས་འགོའི་ཆོས་སྟོར་གཉིས་སྦྱེལ་ནས་སྦྱོང་དགོས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་སྐབས་འགོའི་ཕན་
ཡོན་སོགས་དཀྱུས་གཅིག་ལ་བསམས་ཀྱང་རུང་། སྐབས་འགོ་གནད་དུ་འགོ་བ་རྒྱ་གཉིས་ཞིབ་ཏུ་བསྟོམས་པ་ལ་རག་ལས་
པས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་ཅག་རྣམས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་སྦྱོབ་ཅི་ཙམ་བྱུངས་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་
ཕྱོགས་རྒྱན་པར་གོམས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱུངས་ཏེ་ལས་ངན་གསོག་པ་ལ་རང་གིས་གཞོལ་བ་དང་།
གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲིན་ལས་ད་རེས་ཙམ་སློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཁུལ་ཡིན་ལྟོས། དགོ་བ་བྱས་པ་

ནམས་ལྷགས་ཆུང་བ་དང་། མི་དགེ་བ་གང་བྱས་ལྷགས་ཆེ་ཞིང་ཡན་ལག་ཆང་ལ་གངས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་རྒྱ་དེ་དག་ལ་
 དཔགས་ན་ཕྱི་མའི་འགྲོ་ས་ངན་སོང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་མ་འདས། དཔུལ་བ་ལྟ་བུར་ལྷུང་ན་གནས་དང་། ལུས་ཆད།
 ལྷག་བསྐལ་གྱི་བྱང་པར། ཆོ་ཆད་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་ལྷག་བསྐལ་བརྗོད་པའི་སྒྲགས་མི་འདུག་སྟུང་དུ་སྤར་བཤད་པ་
 ལྟར་བསྐོམས་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པའི་སྒྲོ་ཅི་སྒྲེ་བ། ངན་སོང་དུ་སྒྲེས་ཆར་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ནམས་ཀྱིས་
 བརྟེ་བས་གཟིགས་ཀྱང་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་སྒྲོབ་ཐབས་མེད་པ་དང་། བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་སྒྲག་
 བསྐལ་དང་འཇིགས་སྒྲག་གི་སྤར་བ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས། སྒྱབས་གྱི་སྤར་བ་གཏན་མི་འཆར་ཞིང་། དེའི་ཆོ་སྒྲག་བསྐལ་
 ལས་དུ་བསྐྱངས་ནས་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་སྒྲོབ་མཁན་མེད་ལ། བསྐྱབས་ཀྱང་ཤེས་མི་རུས་པས་ཉམ་ཐག་
 པའི་སྤྲད་འབྲིན་པ་ཅམ་ལས་བྱ་ཐབས་གཞན་མེད་པར་བསྐྱན་དགོས་པ་འབྱུང་།

དེས་ན་ཁེ་ཉེན་སྤྱོད་སྒྲག་ཀྱན་གྱི་འདམ་ཁ་རང་གི་ལག་ན་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་སྒྲོ་བདེ་བའི་གདེང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱ་
 དགོས་མོད། རང་ལ་རུས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེར་བརྟེན་ནས་བཙན་ས་ཟིན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ལ།
 དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་དེས་པ་རྟེན་པ་ལ་རག་ལས་པས། འདི་ལ་གསུམ། སྒྱབས་
 ཡུལ་རོས་བཟུང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། བྱང་ཆོས་ནམས་གཅིག་ཏུ་དེལ་ནས་སྒྲོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དག་
 བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོས། མི་ཁས་ཞན་ནམས་འཇིགས་པ་སྒྲོབས་ལྟན་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཐོབ་ཅི་རྒྱས་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དགོས་
 གྱི། བྱན་མོ་ཆུ་འཁུར་ལྟ་བུས་མི་ཡོད་པའི་དཔེ་དང་སྤྱར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་
 སྒྱབས་གནས་སུ་གྲགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་མི་རུས། དེའི་རྒྱ་མཆན་མི་པལ་
 པ་ནམས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་འདྲེ་ལ་སྒྱབས་སུ་འཛིན་ཀྱང་། མི་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱི་ཤེས་པས་སང་གནངས་བདེ་སྒྲག་ཅི་འདྲ་
 འབྱུང་བའང་མི་ཤེས། རུས་པས་རང་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་ཆོད་བྲགས་ཅུང་ཟད་བསྐྱང་བར་ཡང་མི་རུས། བརྟེ་བའང་
 མེད་དེ། དགའ་བའི་དུས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་། མ་དགའ་ན་སྒྲོག་འཕྲོག་པ་སོགས་གཞོད་པ་སྒྲོ་ཆོགས་ཚུམ།
 ཁོ་རང་ནམས་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོའི་སྤར་གཏོགས་པས་ངན་འགྲོའི་སྒྲག་བསྐལ་ལས་མ་གྲོལ་ན་གཞན་ངན་སོང་ལས་
 སྒྲོབ་པར་ག་ལ་རུས། ཕྱི་རོལ་པ་ནམས་དབང་ལྷག་དང་བྱབ་འཇུག་དང་ཉི་ཟླ་སོགས་ལ་སྒྱབས་སུ་འཛིན་མོད། དེ་ནམས་ལྟ་
 བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལས་དྲག་གསུམ་ཁ་བྱི་བ་ཅམ་ཡང་མེད། ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་
 པའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐོམས་པས་རྒྱན་ཞུགས་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བརྒྱ་དང་སྒྲོང་གི་ཆར་
 ཡང་མི་འགྲོ་བར་མདོ་ལས་གསུངས། ཁོ་རང་ཆོ་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ལ་གནས་ཤིང་སྒྲོ་ཤིའི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བས་གཞན་
 ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པར་རི་ལྟར་རུས། དེས་ན་རང་ཅག་འཁོར་བ་དང་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་

སྐྱབས་གནས་བསྐྱབ་མེད་པ་ནི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་
བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། མཐོང་སྤང་སྐྱོམ་སྤང་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་བྱུང་བདེན་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་འདྲའི་འགོག་ལམ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་སྟེ་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་
རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན། འདི་རྣམས་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། མཚན་ཅིམ་རྣ་བས་སོས་
པའང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ན། སྐྱབས་སུ་བསྟན་རྒྱ་བྱུང་བ་སྐལ་བ་བཟང་ཚུལ་སྟོས་མི་དགོས།

སྦྱིར་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་པ་སྣ་རེ་སེལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་ཉན་སོས་རེ་རེ་
ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཆོག་པ་མདོ་ཁམས་སུ་མི་གཅིག་ལྟག་གིས་བྱེད་བའི་ཆེ་ཁོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་
པས་འཕལ་དུ་ས་ལ་བཞག་སྟེ་དར་ཅིག་བཟླས་ནས་གཞན་དུ་སོང་བ་དང་། རྒྱ་མཚོར་བགོད་པའི་ཆོང་པ་མང་པོར་གནོད་
སྐྱོན་གྱིས་མཐོ་འཆམས་པའི་སྐབས་གང་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་
མོད། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྐབ་པ་ལ་སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀ་རེས་པར་ཆང་དགོས་ཏེ།
དཔེར་ན་ནད་ཆབས་ཆེན་གྱིས་སྐབས་པ་གསོ་བའི་སྐབས་སུ་སྤྲོད་དང་སྤྲོད་པ་ནད་གཡོག་གསུམ་གང་རུང་རེ་ཡོད་པས་མི་
ཆོག་པར་གསུམ་ཀ་ཆང་དགོས་པ་ལྟར། སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ཞི་བའི་གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་སྐབ་པ་ལ། ཀྱན་ཉོན་གྱི་ནད་
སེལ་ཐབས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས། ཐབས་དངོས་གཞི་ཆོས། ཐབས་སྐབ་པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་གསུམ་ཀ་ཆང་དགོས།
བསྐྱབ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་དུག་གི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནད་པན་ཚུན་གྱི་དེ་པོའི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་པོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་མཆོག་གསུམ་སོ་སོར་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་
བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འཕྱིན་ལས་འཇུག་ཚུལ་ལའང་བྱུང་པར་མཆིས་པས། ཐར་པ་དོན་
དུ་གཉེར་བྱིན་སྐྱབས་གསུམ་ཆང་བར་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེའི་སྦྱིར་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རིན་པོ་ཆེ་
རྣམ་པ་གསུམ་སྦྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་འཛིན་པའི་དམ་བཅའ་མི་སྟོད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྤྲོ་མ་ལྟག་པའི་
སྟེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་བསྟོམ་པ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདྲེན་འདྲ།

ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་པོ་རྟོ་བ་ཆེན་པོས། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལ་
དཔགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཆུང་རིམ་ནས་བསམས་ན་ངེས་པ་སྐྱེ་སྤྱོད་བས།
དེ་ལ་གསུམ། ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
སྤྱིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རི་རྩ་བ་བཞིན་རྟོགས་ནས་དེ་ལས་ཡིད་བྱུང་སྟེ་རང་གི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱའི་
ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ལ་བཅས་མིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐོན་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་
ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་པ་བཅུས་མཛེས་པའི་རྟེན་བཟང་འཐོབ་པ་དང་། རབ་རྒྱ་བྱུང་ཞིང་ནན་ཏན་གྱིས་སྤྱོད་པ་
ལ་འདུན་པ་ཞུགས་དུག་ཙམ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡན་ལག་དུག་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ནམ་པར་དག་པས་ཉེས་ལྟུང་སྤྱོད་
མོས་ཀྱང་མི་གོས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ལ་དམིགས་པའི་བྲན་པ་གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་དབང་པོ་དུག་ཆགས་སྤང་
སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུག་ལ་ཕལ་ཆེར་མི་གཏོང་ཞིང་ངེས་འགའ་ཡུལ་དབང་འདུས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་ཙམ་པ་ན་
དང་དུ་མི་ལེན་པར་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཆངས་སྦྱོད་འཕེལ་བྱེད་ཁ་
ཟས་ཆོད་ཤེས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། ཉིན་མོ་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྤྱད་ལ་རྩལ་འགྱུར་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་དང་། གཞན་འགྲོ་
འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པས་ཚུལ་མིན་ལས་
བསྐྱོག་ནས་ཅི་བྱས་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་དམ་པའི་ཚོས་སྟེ་
སྦྱོད་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་ཉན་ཅིང་ཐོས་པའི་དོན་རིགས་པ་བཞིས་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བར་
ཆད་སྤོང་ཞིང་དངོས་པོ་གང་ཡོད་མཚོག་དམན་གྱི་ཞིང་ལ་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་དང་། སྟོན་པ་སོགས་ལ་དད་ཅིང་མོས་པ་
ནས་གྱུ་མོས་པའི་བར་གྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་བཅུ་གསུམ་སྟེལ་བ་དང་། མི་སྤྱག་པ་དང་
དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་དྲན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ །ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ། རྒྱ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་སྟེ་བྱང་
སྤྱོད་སྟེ་ཆོན་དང་པོ་གསུམ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྩམས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པས། སྤྱིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་གང་ལའང་ཡིད་སྟོན་མི་སྐྱེ་བར་རྩམ་བྱང་སྤྱོད་ལ་
རྩམ་སྤྱོད་གཞུལ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བྱིན་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའང་གང་འདོད་དུ་བྱེད་ཅུས་ཤིང་།
མདོར་ཤེས་ལྷ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་རྩ་བུ་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་སྤངས་
རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་མངའ་བར་འདུག།

སྦྱོར་ལམ་དུ་ཚོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྤར་ལས་སྤྱག་པ་ལྡན་པར་མ་ཟད། རྟོད་ཅེ་བཟོད་

མཆོག་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསྐྱེད་པ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་རིམ་
བཞིན་ཐོབ་པས། མི་རྟག་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྤྱད་བྱུང་པར་ཅན་གོང་
འཕེལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ལོག་ཞུགས་རྣམས་ཉམས་སྦྱོང་ཆབས་ཆེ་བ་དང་། དབང་པོ་ལྷ་དང་སྟོབས་ལྷ་ཐོབ་པ་སོགས་
ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡིད།

ཆོས་མཆོག་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་
སྤྱུང་དུ་གཟིགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤྱད་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་དང་། རྟ་དན་གྱིས་ཀྱང་ནས་
བསྐྱེད་པའི་ལུས་དག་གི་ལས་དང་། དན་སོང་བའི་ཡུང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་སོགས་མཐོང་བས་སྤྱད་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་བོན་དྲུངས་ནས་སྤྱུང་བས། མདོ་ལས། ཆོས་མཐོང་བ། ཆོས་ཐོས་པ། ཆོས་རིག་པ། ཆོས་རྟོགས་པ། འདི་བཞི་རིམ་པ་
བཞིན་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་གོ། རང་གིས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
ཟད་པར་སྤངས་པས་སོམ་ཉི་ལས་བརྒལ་བ། གཞན་དག་གིས་བྱུང་པར་ཐོབ་པ་ལ་མི་བདེན་མོས་པའི་ཡིད་གཉིས་
སྤངས་པས་ཐེ་ཆོམ་ལས་བརྒལ་བ། ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་རང་ཉིད་མཁས་པས་གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་མི་འཛོག་པ། ཤེས་ནས་དད་
པ་ཐོབ་པས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་མི་བཞི་བ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལས་བརྒལ་སྟེ་གཞན་གྱི་བྱིང་བ་དང་
དེའི་ལན་ཡུང་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཛོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་བྱུང་
ཆོས་བརྒྱད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་སྤྱེས་གྱིས་བོན་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སྤྱུང་དུ་རྟོགས་ཟིན་ཡུན་རིང་གོམས་
པར་མཛད་པས་སྟོམ་སྤྱད་ཉོན་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་སྤྱེས་པ་ན་སྟོམ་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག་ལ། སྤང་བྱ་
རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་རྟར་འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་གྱི་སྟོམ་སྤྱད་ཉོན་མོངས་སྟོར་དགུ་ཆེ་རིམ་གྱིས་སྤྱད་བ་
ནས། སྤྱིང་ཅེའི་སྟོམ་སྤྱད་སྟོར་དགུ་རིམ་བཞིན་སྤྱད་བའི་བར་སྟོམ་སྤྱད་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཅིག་གི་དངོས་གཉེན་རིམ་ཅན་དུ་
སྤྱེས་པའི་ཐ་མ་དོན་རྟ་བྱའི་ཉིང་འཛོན་གྱིས་དྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་གཏན་བདེ་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་
མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན། ཅིག་ཅར་བ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་སྟོམ་སྤྱད་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་
སྤྱད་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་དགུ་ནས་རྒྱུད་དུ་ཆུང་དུ་དགའི་བར་སྤྱད་ཐེབས་རེ་ལ་མཉམ་དུ་སྤྱད་བར་
གསུངས། འབྲས་བུ་བཞི་ཞེས་གྲགས་པའང་མཐོང་སྤྱད་ཀྱང་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ།
སྟོམ་སྤྱད་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་མན་ཆད་སྤངས་པས་ཕྱིར་འོང་། འདོད་ཉོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་། ཁམས་གོང་
མའི་སྟོམ་སྤྱད་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་དགུ་བཙོན་པའི་འབྲས་བུ་བཞག་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་རྒྱུད་ལྷན་ལ་

འབྲས་གནས་དང་། འབྲས་བུ་དེ་དག་འཛོལ་བྱིར་དངོས་སུ་བཙོན་བཞིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་བློ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྐབས་སུ་
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རིམ་བཞིན་ཐོབ་ཅིང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏྲན་
སྡེ་ཚན་ཅི་རིགས་པའང་ཡོད།

དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏྲན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའང་མངའ་སྟེ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་
གྲོལ་བའི་དག་བཙོམ་ལྟ་བུར་མཚན་ན། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་རང་གིས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
དམིགས་སྒྲིལ་བྱེད་པ་འགོག་པ་དང་། སྒོན་ནས་ཤེས་པས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྒོག་གྱུར་རྣམས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
གཟིགས་ཏེ་ལུང་སྟོན་ལུས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། ཟེལ་གཙོན་བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་བཅུ་ལྟ་བུ་གྱིས་གཞུགས་
བཟང་དན་ཆེ་ཆུང་སྒྲ་ཚོགས་པ་གང་འདོད་དུ་སྒྲུལ་པ་དང་། ས་ཆུ་ལ་སོགས་པས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་སྒྲོ་ཞིང་
སྤྱད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་འགོ་འོང་བྱེད་པ་སོགས་ཆེ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་སྒྲ་བསམ་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་ལ་དབང་
འབྱོར་བ་དང་། མངོན་ཤེས་དུག་དང་ལྡན་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲ་དང་གཞུགས་པ་རྣམས་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོ་རབས་སྒྲ་མ་ནས་འབྲེལ་ཆེ་བའི་གདུལ་བྱ་དུ་ལྟ་གང་ན་ཡོད་པ་རི་བཞིན་གཟིགས་
པས་གནས་དེར་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱོན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། མང་པོར་གྱུར་ཅིང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
བ་དང་། སྤང་བ་དང་མི་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་གྱིས་ཅིག་པ་དང་རི་བོ་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་འགོ་བ་དང་། ས་ལ་བྱི་བྱུལ་
བྱེད་ཅིང་ཆུ་ལ་མི་འབྱེད་བར་འགོ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་སྤྱད་ལམ་བཞི་བྱེད་པ་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལག་པས་ཉུག་པ་
སོགས་རྒྱ་འཕྲུལ་ཡ་མ་བྱུང་དུ་མས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལེགས་པར་འདུན་པར་བྱས་ཏེ་ཁམས་དང་མོས་པ་རི་ལྟ་བུ་
བཞིན་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་བསྟན་ནས་སྤྱོད་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་བཞིའི་མཐུས་བཤད་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་དང་། རྩ་ས་
བརྟགས་སོགས་དོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་བཅད་ནས་ཡིད་ཆེ་མ་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་སྒྱུབ་པའི་དོན་ཅི་ཅམ་བྱས་
ཀྱང་མི་སྒྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པ་གོང་ལོག་གཉིས་སུ་ཉན་ཐོས་དང་སྤྱོད་མོང་བ་དང་། སོ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་མོང་བར་བཤད་
པའི་ཡོན་ཏྲན་སྡེ་ཚན་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཟད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པའི། མཛོད་ལས། ཟད་པ་ཤེས་པ་བདེན་རྣམས་
ལ། །ཡོངས་ཤེས་ལ་སོགས་དེས་པའོ། །ཡོངས་ཤེས་བྱར་མེད་ཅེས་ལ་སོགས། །མི་སྤྱོད་པ་ཡི་སྤྱོར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
ཉན་སར་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་ཟད་པས་བྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་སྤྱོད་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོར་བཤད། ཀུན་བརྟགས་
ཀྱང་ཕལ་ཆེར་འདི་དང་མཐུན། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏྲན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་

དག་བཅོམ་པ། འདོད་མིང་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་གསུམ་གཉིན་པོས་ཟད་པར་བྱས་པས། ཟག་པ་ཟད་པ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 གྱིས་ཐར་པ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ནམས་བྱས་པས། བྱ་བ་བྱས་པ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་བྱེད་
 འོས་པ་ནམས་བྱས་པས། བྱེད་པ་བྱས་པ། ཡུང་པོའི་ཁྱུར། ཉོན་མོངས་པའི་ཁྱུར། དམ་བཅས་པའི་ཁྱུར། བཙོན་པའི་ཁྱུར་
 བཞི་སྤངས་པས། ཁྱུར་པོར་བ། བྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་རང་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 ཐོབ་པས། བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཀྱན་སྦྱོར་དགུ་འཕགས་ལམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱས་པས། མིང་པར་
 ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དག་བཅོམ་པ་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་དག་རང་ཅག་ལྟ་བུས་ཡིད་ལ་བསམ་པ་དང་། ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པར་ག་ལ་རུས།

སྟོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། མཆོག་ཟུང་དཔུལ་བའི་རྒྱུད་ལྟ་བུར་གཤེགས་ཆོ་འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་
 བྱས་མོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཆ་དཔུལ་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་གང་བར་སྦྱུལ་ནས་དཔུལ་བ་པ་ནམས་ཀྱི་སྦྱག་
 བསྐྱལ་རེ་ཞིག་ཞི་བར་མཛད་པ་དང་། རྒྱས་བྱེད་ཆལ་བཞེངས་དུས་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་རིག་སྤྲུགས་གྲུབ་པ་ནམས་དང་དན་ཤོམ་
 པ་དག་ལྷ་རིའི་བྱས་རྒྱུ་འཕྱུལ་ཆེན་པོས་ཆར་བཅད་དེ་ཆོས་བསྟན་ནས་རིམ་གྱིས་དག་བཅོམ་པའི་བར་ལ་བཀོད་པ་དང་།
 ལྷ་དག་འཁོར་དང་ཉེ་དགའི་འཁོར་ནམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་སྟེང་དུ་མཆོན་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཆར་ཕབ་པ་
 འཕགས་པ་མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བྱས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཆགས་པར་བྱས་ཏེ་འཛིགས་པ་
 ལས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཉོན་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་འང་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་ལྷ་སྟེགས་རྒྱུ་འཕྱུལ་གྲུབ་པ་ཞིག་དང་
 འཕགས་པ་ཀྱན་དག་འཁོར་གཉིས་རྣམས་པ་འབྲུན་པའི་ཆོ། བ་རེལ་པོས་རིན་པོ་ཆའི་རི་བཞི་དང་སྟེང་མོས་ཆལ་ལ་སོགས་པ་
 སྦྱུལ་པ། འཕགས་པས་སྤང་ཆེན་གཏུམ་པོ་དུ་མ་དང་། རྟོ་རྗེའི་མཆོན་ཆར་སྦྱུལ་ནས་སྟག་མེད་དུ་བྱས་ཤིང་། ལུས་ཀྱི་
 བཀོད་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་བསྟན་པ་ནམས་ཀྱིས་འོད་འབྱེན་པ་དང་། ཆར་འབབས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱོད་ལམ་
 བཞི་བྱེད་པ་སོགས་ཆོ་འཕྱུལ་ཡ་མ་རྩུང་སྒྲ་ཆོགས་འདུ་བྱས་པས་དེར་འཁོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཆོས་
 བསྟན་པས་ཞག་བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་ལྷ་སྟེགས་པ་ནམས་ཀྱིས་གཙོས་སྟེ་པོ་བྲི་ཕྱག་བརྒྱད་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་།
 འཕགས་པ་ཉི་མ་གྲང་པས་ཁ་ཆའི་ཡུལ་གྱི་སྤྱ་ནམས་ཆོ་འཕྱུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བཀྲལ་བས། དེ་ནམས་ཀྱིས་སྦྱིལ་གྱུར་གིས་
 ཁྱབ་པའི་ས་འབྲུལ་བར་དམ་བཅས་པ་ན་འཕགས་པས་སྦྱིལ་གྱུར་གཅིག་གིས་ཁ་ཆའི་ཡུལ་དགུའི་ས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་
 ཙོན་པར་སྦྱུལ་ཏེ། ཁ་ཆའི་ཡུལ་འདི་སྟག་མཐོང་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ་ལུང་བསྟན་པས་སྦྱིན་དགོས་ཚུལ་གསུངས་
 ཤིང་། ཡུལ་དེར་སྟེ་པོའི་ཆོགས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་འབྲས་བུ་བཞི་ཅི་རིགས་ཐོབ་པ་འབྲུམ་ཕྱག་དུ་མ་བཟལ་བ་དང་། ཉོན་
 པས་མཆོན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་འཕགས་པ་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་གར་མཁན་དཔའ་བོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་

འཁོར་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་གོང་ཁྱེར་དུ་དགོས་འདོད་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་ཆར་ཕབ་ཅིང་།
 ལྷའི་གར་མཐན་དུ་མའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྤྱད་བྱངས་སྟན་པོ་བསྐྱགས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལྟ་མོ་ལ་སོང་བའི་ཆོ།
 འཕགས་པས་གར་མཐན་རྣམས་ལ་མེ་རྟོག་གི་ཕྱོད་བ་རེ་བཏགས་པས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྡིག་ཅན་འཁོར་བཅས་ལུས་རྒྱས་
 འཁོགས་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱད་པ་མགོ་དང་མགྱིན་པར་མི་རོ་དང་བྱི་རོ་རུལ་བ་བཏགས་པ། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱགས་པ་འབྲེན་
 པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དྲིས་ལན་དུ་མའི་མཐར་བདུད་མི་སྤྱང་བར་གྱུར། དེའི་ཆོ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འདུས་པའི་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་ལ་ཉིན་བདུན་གྱི་རིང་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་འབྱམས་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དང་། ཕྱག་པ་སྤིད་དུ་སྤྱ་
 བཅོ་བརྒྱད། རྒྱར་ཁྱི་བཅུ་གཉིས། དཔང་དུ་སྤྱད་པོད་པ་ཞིག་ཏུ། ཉེར་སྤྱས་ཀྱི་གདམས་པས་དག་བཅོམ་གཅིག་ཐོབ་པ་
 ན་ཤིང་བུ་སོར་བཞི་པ་རེ་འཕངས་པས། སྐབས་ཤིག་ཕྱག་དེ་ཤིང་བུ་དེ་འདྲས་གོ་མཆོམས་མེད་པར་གང་བར་གྱུར་པས་
 མཆོན་འགྲོ་དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ། རང་ཅག་ལྟ་བུའི་སྤོ་དམན་པ་
 ཞིག་གིས་བསམས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱུང་པར་འབྱེད་མི་ཅུས་པའི་དོན་གཉིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་དཔག་
 པར་དཀའ་བ་ཡོད་འདུག།

མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་དམན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
 བཞིན་དོན་ལ་གནས་ཀྱང་། བདག་འདྲའི་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲོག་ཏུ་ཚུད་པ་རྣམས་ལ་སྟོས་ན་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ངེས་པར་
 གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་འོས་ཏེ། ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པས་སྐྱེ་ཤི་བརྒྱད་པའི་
 འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ལས་གྲོལ། སྤིད་པའི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ཚད་ལ་མ་ཞོར་བ་མཁྱེན། ཆགས་སྤང་གི་
 ཕྱོགས་སུ་མ་སྤྱུང་བའི་སྤྱིང་རྩེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག། གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་ཅུས་ཤིང་དེ་ཡང་
 བདག་ཉིད་ལ་རག་ལས་པར་གཞིགས་ན་ཚུར་ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚད་བས་སོ། དེས་ན་ད་ལྟ་ཤེས་རྫོང་ཕལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁ་འཛིན་ལྟ་བུས་ཉན་ཐོས་
 རང་རྒྱལ་རྣམས་ཐེག་དམན་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་བརྟན་ཆོས་བྱེད་པའི་དུས་འདིར། བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་དྲིན་ལས་བདག་
 གིས་འཕགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཅམ་བསམ་མ་རྒྱ་བྱུང་བ་ངེས་པར་སྐལ་བ་བཟང་བས། དེང་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་
 ཅད་དུ་དག་བཅོམ་པ་འདི་རྣམས་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་བརྒྱུད་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་བསྐྱོལ། འདིར་མངས་སུ་དོགས་ནས་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མདོ་ཅམ་བཞོད་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་ཉན་ས་དང་། མདོན་པ་གོང་འོག་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་
 རྣམས་ཞིབ་ཏུ་སྤྱངས་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་དགོས།

རང་སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ཆོགས་སྤྱོད་པ་ཆེ་ཚུང་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བར་

ཚུལ་ལམ་ཅམ་ལས་མི་བཞུད་པ་དང་། སྒྲོར་ལམ་བཞུད་པ་མན་ཆད་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་ཅི་རིགས་
 བསྐྱེད་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་མོད། གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱའི་བྱང་ཆུབ་སྒོའ་དཔོན་ལ་མ་ཉྩེས་པར་ཐོབ་
 འདོད་ཀྱི་སྒོ་བཙས་མ་མིན་པ་སྟེས་པ་ནས་བཟུང་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ཤུག་གཅིག་གི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
 མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསེག་ཅིང་། སྟེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་།
 ཆུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྤྲོད་པར་བྱས་ནས། མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད།
 རྟེན་འབྲེལ། གནས་དང་གནས་མིན། བདེན་པ་སྟེ་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་
 བའི་ཞིང་དུ་སྤྱིང་གསུམ་ཀྱི་སྟེས་པའི་ལུས་སུ་གྱུར་ཏེ་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཤིང་། དུར་
 བོད་ཀྱི་རུས་གོང་རྟ་བུ་མཐོང་བའི་རྟེན་གྱིས་རུས་པ་འདི་ཅི་ལས་བྱུང་སྟུང་དུ་བསམས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་
 སྟེ་གཞི་དོན་རྟོགས་ནས་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་བསྟོམས་པས་ལམ་རྟག་མ་རྣམས་བཞུད་དེ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 པའི་བདུད་རྩི་འོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།

དེ་དག་གོང་ངམ་གོང་རུ་གང་དུ་གནས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུངས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་བསྐྱུངས་
 པ་དང་། དམ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པས་གོང་ལ་སོགས་པར་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་ཅིང་། གདུལ་བྱ་རྩིས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེ།
 སྤོན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་སྐུ་ལུས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དགོ་བ་བཅུ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སོགས་
 མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེ་འབྲས་པ་བསྐྱོག་ཕྱིར་རྒྱ་འཕུལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མས་པ་
 རོལ་པོའི་ཡིད་འདུན་པར་བྱེད་ཅིང་དགོ་ཅ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ནས་གཞན་དོན་མངོན། ཉན་རང་
 གཉིས་ལམ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་མཆུངས་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད་པས་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སྤར་བསྟན་བྱིན་པ་ལྟར་
 ཡིན།

སྟོབ་དཔོན་སྐུ་སྐུ་བ་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲུལ་མེད་རྟར་ན། ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་མཐའ་བྲལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་གཞིགས་པའི་དབུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོར་བཞེད་པས་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
 དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་བསམ། གནད་འདི་དག་རྟོགས་ན་སྤོན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་འགའ་
 ཞིག་ཉན་ཐོས་ལམ་ཞུགས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་དག་བཙམ་པ་གསེར་གྱི་རི་བོ་
 འདྲ་བ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་རྟ་བུའི་སྤྲིག་རྒྱུང་ཆབས་པོ་ཆེའི་སྟོ་རང་འགགས་སུ་འགོ་ཤོ། །མདོ་སྟེ་འགའ་ཞིག་ལས། ཉན་
 རང་ལ་སྤྱིང་རྩི་མེད་པ་དང་། འགོ་དོན་ཉི་ཆེ་བར་གསུངས་པ་འདྲ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེད་པའི་
 སྤྱིང་རྩི་ལ་སྟོས་ན་དམན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མངོན་ཆུལ་ལ་སྟོས་ན་འགོ་

ཕན་ཚུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་གཞན་དུ་འབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱུལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་
བཟོད་པའི་སྙིང་རྩེ་བྱ་གཅིག་པུ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བ་མཐོང་བའི་མའི་བློ་ཚོད་དང་མཉམ་པ་ཉན་རང་ལ་འང་ཡོད་
པར་བློ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་དང་། དག་བཙམ་པ་རྣམས་གྱིས་འགོ་དོན་ཇི་ཉར་མཛད་
ཚུལ་ལྟར་བསྟན་པས་མཚོན་ལུང་ཚད་མ་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་སྣ་ཇི་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་བྱང་བར་མི་ལྷུས་པའི་
ཕྱིར་རོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་ཞིང་བདེ་བས་ཡོངས་པའི་སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་དོན་
མཐའ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱར་དུ་འབྱེད་པའི་བྱམས་སྙིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་སྤྲེལ་མེད་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་
བསམ་པ་བཅོས་མིན་སྒྲིལ་པ་ན་རྒྱལ་སྤྱོད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་ལྟ་མིར་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་
བྱ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་ཕྱི་ལྷུང་དཔག་མེད་འདག་པ་དང་ཚྭ་སྐྱེད་ཆེན་སྤྱད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་ཞིང་། བྱང་པར་འཇུག་སེམས་བྱངས་ཕྱིན་ཆད་གཉིད་ལོག་པ་དང་ར་རོ་བ་ལ་
སོགས་པས་བག་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དང་ཆོད་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་
འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གསུམ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་འགོ་ཚྭ་པའི་ཆོ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་
དང་། ཆོད་མེད་བཞི་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉིར་གཅིག་སྟེ། རྒྱས་པར་བྱེན་ཡོན་
ཏན་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞིས་བསྐྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་
ལ་པབ་ནས་བསྐྱོམས་པས་སྤྱོད་བ་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་ཆད། དཔེར་མཆོན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་
བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་བྱ་གཅིག་བྱ་ནད་ཀྱིས་ཉེན་པའི་མའི་སྤྱོད་ཅོད་སྤྱོད་པ་
ལྟར་གཞན་རྣམས་ལ་འང་འདྲ་བར་བཤད་པ་དང་། ཚྭ་སྐྱེད་ལམ་ཆེན་པོའི་དུས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་
མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ལྔ་ཞིང་ཁམས་སུ་བྱོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཡུན་
རིང་མཇད་ཅིང་། ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་དེ་དག་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གདམས་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན་པའི་
དོན་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་རྟོགས་པ་ཡར་ལྷོ་བཞིན་འཕེལ་བར་གསུངས། ཉན་ཐོས་དང་བྱུང་མོང་བ་རྣམས་སྤར་བསྟན་
པས་ཤེས་པར་རུས།

ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྤོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྟག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ལམ་ཐོབ་
པའི་ཆོ། གྲོད་ཅེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་རེ་རེ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྲེ་བ་སོ་སོའི་སྐབས་གཉིས་སྤར་རགས་པ་
རྣམས་རེ་ཕྱར་སོང་བས། སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱིར་གསལ་སྤྱང་ཁྱད་པར་ཅན་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བའི་མཐུས་གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་བདེན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་དྲུག་ཉམས་སྤོང་པར་བྱེད་པ་དང་། སད་དུས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་བརྟན་
པའི་དབང་གིས་མི་ལམ་དུ་འང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་གཏན་
མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་དགོ་ཅ་སྟེན་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་ལམ་དུ་འང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་འཁོར་བརྒྱ་སྤོང་གིས་བསྐྱོར་ཏེ་ཚོས་གསུང་བ་དང་རྒྱ་འཕྲལ་སྟེན་པ་མཐོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་

ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྡེ་བ་དང་། སངས་མི་གཉིས་ཀར་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་སྤོང་བ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་།
 གྲོང་བྱང་མེས་ཆོག་པ་དང་། སྡེ་བོ་མང་པོར་གནོད་སྲིད་གྱིས་འཆོ་བ་ཞི་བར་བྱེད་ཅུས་པའི་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཅེ་སྦྱར་སྟོབ་པའི་རྟགས་ནམས་དང་། བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་སྦྱར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་སྟོབ་པ་
 རྣམས་ལ་ངོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བ་མངའ་སྟེ་མང་དོགས་ནས་མ་སྦྱོས། དཀོན་མཆོག་སྦྱིན་ལས། ས་
 འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སོ་སོ་སྡེ་བོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱང་གྱིས་པའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདས་པ། སྦྱགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལུ་མེད་པ་སྣང་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་
 པ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་འདའ་ཅུས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གཏན་པ་མེད་པའི་
 མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སྦྱིན་གཏོང་སྒྱུར་ལེན་པ། འགྲོ་བའི་ཡིད་དང་མཐུན་པར་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། ངན་
 འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱོབ་པ། སངས་རྒྱས་དཔག་རྟེ་མེད་པ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འཛིན་ཅུས་
 པ། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གཟུངས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གངས་མེད་པས་རྣམ་
 པར་རོལ་བ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྷའི་ཁ་དོག་མ་སྟོབ་ལ་མིའི་ཁ་དོག་ལས་འདས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་
 སེམས་འདི་ཡང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མ་སྟོབ་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་སོས་དང་། རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་དག་བཤེས་སྦྱོག་རུམ་པའི་ཞལ་ནས།
 ངས་སྦྱར་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་སངས་པ་ཞིག་བསྐྱེས་ན་ཁྱོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 དང་བྱང་མི་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ཁོན་ཉིད་མདོན་སྒྱུར་དུ་གཟིགས་པའི་འཕགས་ལམ་སྟོབ་པ་ན་ཡོན་ཏན་དཔག་རྟེ་མེད་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ས་དང་པོའི་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་སྟེ་ཆོས་གསན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྱ་ཆེ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་བརྒྱར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་ཕྱིར་
 ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་བརྒྱ་ཀུན་རྩ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་
 བརྒྱ་དང་ལྡན་པར་སྦྱོན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་སྟོབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྦྱོར་
 ཕྱག་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་གསུམ་པ་ལ་འདུམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་

ལྷ་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་རྒྱལ་པ་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་བྲག་
 ཁྲིག་འབུམ་པ་བཅུ་གཉིས་རབ་རྩ་ཐོབ་པོ། རྟེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ཀྱི་གནས་ཀྱིས་བགྲང་
 བར་མི་ལྷས་པས་ཞིང་གི་རྩལ་སྟེད་ཀྱིས་བགྲང་བར་བརྟན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གྲངས་
 དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ས་དགུ་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་འཛུལ་གྲངས་སྟེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 དང་། ས་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ནས། ས་བཅུ་པར་ཆོས་ཉིད་
 ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བར་ས་སོ་སོའི་རྗེས་ཐོབ་རྩ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ཁྱད་པར་
 ཅན་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། ས་བཅུ་པོ་རེ་རེར་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཀ་སྒྲིབ་པར་འདྲ་ཡང་ས་དང་པོར་སྒྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་
 ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་དང་། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་སོགས་ས་སོ་སོར་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་
 པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱན་བཏགས་བརྒྱ་
 དང་བཅུ་གཉིས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བཏགས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་ཅིག་ཅར་སྟོང་བར་བྱེད་ལ། སྒོམ་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱིས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག་དང་། སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་
 ཀྱི་ས་བོན་ཆེ་རིམ་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་སྟོགས་འཛོམས་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་
 འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་ས་ཆོད་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ། ས་དང་པོ་བས་འཛོམས་གྲིང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་བསྐྱར་
 དང་། ས་གཉིས་པ་བས་གྲིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་སྐྱར་གྱི་སྒྲེ་བ་འཛོན་པ་ནས། ས་བཅུ་པ་བས་གནས་གཙང་ལྟའི་
 རྒྱལ་པོའི་སྒྲེ་བ་འཛོན་པའི་བར་ལམ་ཆེར་ལྷ་མའི་རྒྱལ་པོར་སྒྲེ་བ་ཤས་ཆེ་ལ། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ཕྱིན་བྱ་དང་རི་དྲགས་
 སོགས་གང་འདུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཡང་སྟོན་པ་སྒྲེས་པའི་རབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།

གཞན་ཡང་ས་ཐོབ་ཆེ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲེ་རྒྱ་ན་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱུས་སོགས་འཁོར་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱུས་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛོན་ཐོབ་པས་
 དུག་མཆོན་མེ་ལ་སོགས་པ་ཉམ་ང་བའི་རྒྱུ་ཅི་འདྲ་དང་འཛོམས་ཡང་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གདུང་བ་གཏན་
 མི་འབྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཀྱང་སྤྲགས་དང་སྤྲན་གྱིས་བཙོམ་པའི་དུག་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་
 ལེན་པ་དང་རང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པ་དང་། འཆོ་བ་མེད་པའི་
 འཛིགས་པ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་འཛིགས་པ། འཆི་བའི་འཛིགས་པ། རན་འགྲོའི་འཛིགས་པ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
 བག་ཆ་བའི་འཛིགས་པ་སྟེ་འཛིགས་པ་ལྷ་དང་བྲལ་བ་དང་། ས་རབ་དགའ་ལ་གནས་ཆེ་བསྐལ་པ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་བྱེ་

བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲམ་ཕྱག་དུ་མ་ལ་རྟུག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་བསྟན་བཀྱར་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་བྱེད་ཅིང་དམ་པའི་
 ཆོས་འཛིན་པ་དང་། བསྐྱབས་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་སྤྲེལ་མེད་བྱང་
 རྒྱལ་རྒྱ་བསྐྱོད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་དགེ་ཅ་རྣམས་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་གསེར་ས་ལེ་སྤྲམ་མེར་
 བསྐྱེད་པས་སྤྱངས་པ་དང་མཚུངས་ལ། ས་གོང་མ་རྣམས་སྤྲུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
 ས་སོ་སོའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་རྟགས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་བཞེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་མངའ་སྟེ་ཞིབ་
 རྒྱ་སྟོབ་པར་ག་ལ་རུས།

བྱང་སེམས་ཆོག་པ་ལམ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བས་བྱང་ཕྱོགས་སྟེ་ཆོན་དང་པོ་གསུམ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་ཅི་
 རིགས་མངའ་བ་དང་། ཆོག་པ་ལམ་ཆེན་པོར་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སོགས་ཡོན་ཏན་ཆེས་མང་བ་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཡིད་འདུན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། རོད་
 གྱིས་བྱང་པར་བྱེད་པ་དང་། རི་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་ཕན་ཅམ་དུ་སྤྱད་ཅིང་རྒྱལ་ཕན་ཡང་རི་རབ་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱོང་
 བྱང་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། རམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱལ་བ་སྤྱོད་རོ་
 མཚར་བ་སྟོ་ཆོག་པ་གང་འདོད་དུ་སྟོན་པར་རུས་ལ། སྟོར་མཐོང་སྐབས་དེ་དག་ལས་ཆེས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ས་
 མཐོན་པོའི་ཆོ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་ལྟ་སྟེ་བ་དན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྩིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ནམ་མཁའ་དང་ས་
 གཞིའི་སྟོན་གང་བ་སྤྱལ་རྟེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། དྲག་ཞན་བར་མའི་སེམས་ཅན་རི་སྟོད་པའི་
 གཟུགས་སྤྱུ་སྤྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གང་པན་མཛད་ཅིང་རང་མོས་དང་འཆོམས་པའི་ཐེག་པའི་སྟོར་འཇུག་པ་དང་། ཟས་
 གོས་གནས་མལ་ཁང་བྱིམ་སོགས་སྤྱི་རོལ་མཁོ་རྒྱའི་ཡོ་བྱང་སྟོ་ཆོག་པ་སྤྱུ་སྤྱལ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཕྱག་གཡས་པའི་མཐེལ་ལམ་སྟོན་མཆོམས་ནས་མགྲུ་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་སྟོས་རྟེ་བསྐྱལ་བས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་ན་ལེགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
 བསྐྱེད་རྟེ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་རང་བཞིན་
 མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་ལྷན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཇུངས་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ་འགོད་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཆལ་བ་རྣམས་རྒྱལ་བྱིམས་ལ་སྟོར་བ་སོགས་མདོའི་དངོས་བརྟན་འོད་ཟེར་
 བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྷས་མཆོན་འོད་ཟེར་གསལ་གྱི་བྱེ་མ་སྟོད་བ་སྤྱའི་ཁུང་བྱ་རེ་རེ་ནས་སྟོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། རྟོང་
 གསུམ་གྱི་ཆོད་དང་མཉམ་པའི་པདྨ་སྤྱིལ་ཀྱང་གཅིག་གིས་བྱང་པར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་
 བསྟོར་བ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་སྤྱལ་ནས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་པ་སོགས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བཤད་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་
པས། རང་ཅག་ལྟ་བུའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤོང་བ་ཞིག་མིན་པར་སྒྲང་། བོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཚོགས་ཞིང་དུ་བཞུགས་པར་
མོས་པ་ཙམ་ལས་ཡོན་ཏན་རྟེན་ལོད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་མ་ཞུགས་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་འཇིགས་པ་ལས་
སྒྲོབ་པའི་དཔུང་གཉེན་ཞུ་བ་གཏན་མི་འབྱུང་བས། གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞིན་རྒྱས་པར་སྒྲོང་བའམ་མ་མཐའ་དང་
རགས་པ་འདི་ཙམ་རེ་ཡང་ཡང་བསམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལོ།

སྒྲོན་ས་མཐོན་པོའི་སྐབས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འདོར་མེན་དང་རིམ་བཞིན་པར་བཞུགས་པ་ལ་
དབང་ཐོབ་པའི་ལུས་དག་པ་དང་། གཞུགས་སོགས་སྤར་མེད་པ་སྤུལ་པ་དང་། ཡོད་པ་སྦྱར་བ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་ལོངས་
སྒྱིད་དག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ལུགས་དག་པ་
དང་། གཞུངས་ཀྱི་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་དག་པ་སྟེ་ཡོངས་དག་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་
པར་དབང་བཅུ་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཐོབ་པ་དང་། ས་དགུ་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་
ཐོབ་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཐོབ་པར་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་རྒྱས་པར་
བསམ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་གཞུང་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྟོས་ན་རྒྱ་
མཚོ་དང་མིག་རྗེས་རྒྱའི་དཔེ་ལྟར་འབྱུར་བར་གསུངས་མོད།

འདི་རྣམས་ལ་སྐབས་གནས་ཞུས་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་རྒྱ་མཚོན་མང་སྟེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པར་བཤོད་པའི་ལམ་ཀྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་རྩོལ་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཐོན་པས་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་
བའི་ཐབས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཤེས། ཐབས་ཤེས་ཀྱང་བརྟེན་པ་མེད་ན་ཡལ་བར་འདོར་གྱིད་པ་ལ་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅ་
འགེལ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་དུ་སྒྱུར་བ་གཞིར་བཟུང་ནས་ལམ་ཀྱི་བཤོད་པ་བྱང་ཞུགས་
པར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་རྗེ་འཕེལ་དུ་འབྱུར་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་པས་བརྟེན་པས་རྗེས་
སུ་འཛིན་པར་གེ་ཆོམ་མེད། བརྟེན་ཡང་རྣམས་པ་མེད་ན་སྒྲོབ་དཀའ་བ་ལ། བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་གོམས་པའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་མཐུ་དང་། མདོན་ཤེས་རྣམས་ཐར་ཟེལ་གཙོན་སོགས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་མཐུ་དང་། སྒོན་ལམ་རྒྱ་བས་པོ་ཆེའི་མཐུ་ལ་
སོགས་པ་འདོད་པ་ཙམ་ཀྱིས་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་རྣམས་པའི་མཐུ་བྱད་པར་ཙན་མངའ་བས་འཇིགས་པ་
ལས་སྒྲོབ་རྣམས་པར་འདུག །དེས་ན་རིམ་བཞིན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མ་བརྒྱལ་བ་དེ་གྱིད་དུ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་
བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྒྲོང་དགོས་པའི་འཇིགས་པ་འདི་དག་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྐབས་
དང་དཔུང་གཉེན་ཞུ་བ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་འདི་རྣམས་ཁོ་ན་ལགས་པས། དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་

བཅེའི་ལྷགས་ཀྱིས་མ་གཏོང་ཞིག་སྤྲོས་དུ་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་ཅི་ཐུབ་བྱ།

གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྡོན་སྒྲོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དེད་དཔོན་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ན་རྒྱ་
མཚོའི་དབུས་སུ་གྲུ་ཞིག་པའི་ཆེ་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཚོང་པ་ལྷའི་སྟོག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མཚོན་རྩོན་པོས་རང་ཉིད་སྟོག་དང་ཕྱལ་
བར་བྱས་པའི་སྐྱེ་ལུས་ལ་ཚོང་པ་རྣམས་འཆང་བཅུག་སྟེ་ཐར་བར་མཛད་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་མིག་བཟང་དུ་འབྱུངས་ཆེ་
འཛམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་ནད་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉེན་པ་ན་ཀུ་རུའི་གྲོང་དང་ཉེ་བར་སྟོག་ཆགས་དེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསམ་
བཞིན་སྟེ་བ་བཞེས་ཏེ། བར་སྤྱང་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོག་ཆགས་དེས་པའི་ཤ་ལ་སྐྱུས་ཚོས་པ་ནད་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་
ཚུལ་བསྐྱགས་པས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འདུས་པའི་ནད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཤ་ལ་ཅི་ཙམ་ཚོས་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པར་བྱིན་
ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་ནད་ཞི་བར་བྱས་མཐར་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་ལ་བཀོད་པ་དང་། སྤེལ་ལྷུ་ལྷུ་
པོར་འབྱུངས་སྐབས་རྒྱལ་པོའི་དམག་གིས་སྤེལ་རྣམས་ལ་མཚོན་ཆར་ཕབ་ཆོ། ཤིང་ཆེ་ནས་རི་ཞིག་གི་ཁར་མཚོངས་ཤིང་།
དེར་སྤྲ་ཐག་སྤྲ་བས་རང་གི་རྒྱུ་དང་པ་བཅིངས་ཏེ་སྤྲར་མཚོངས་པས་ཤིང་ཕྱོགས་ལྷུ་ཞིག་གི་ཡལ་གའི་ཆེ་མོར་སྤེབས་པ་དམ་དུ་
བཟུང་བའི་ལུས་ཀྱི་ཟམ་པའི་སྟེང་ནས་སྤེལ་རྣམས་ཐར་བར་བྱས་ཏེ་སྟོག་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་དུ་གྱུར་
ཆེ་ཉེ་ལོག་གི་རྒྱལ་པོ་གཞན་ཀྱིས་མངགས་པའི་བྲམ་ཟེལ་གྲང་པོའི་མཚོག་སྤྱིན་པར་བཏང་བའི་སྤྱིན་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ནས་
ཐུགས་པའི་ལམ་དུ་ཤིང་རྩ་དང་མཐར་སྐྱས་སྐྱས་མོ་བཙུན་མོ་བཅས་སྟོང་བ་རྣམས་ལ་ཞུས་པ་མེད་པར་བཏང་བ་དང་།
སྤྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ན་སྟག་མོ་སྟོགས་པ་ལ་ལུས་སྤྱིན་པར་བཏང་བ་དང་། དེད་དཔོན་ལེགས་པར་ལ་རོལ་རྩ་
ཕྱིན་པར་འབྱུངས་ཆེ་སྟོག་གཅོད་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བདེན་པས་ཚོང་པ་རྣམས་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་དུ་ཆུད་པའི་
འཛིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡོན་གྱི་སྤྱིས་རབས་རྣམས་སུ་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་དགའ་བ་ཞི་ལྟར་སྤྱད་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོང་དང་འཚམས་པ་ཁ་ཤས་རེ་ལེགས་པར་བསམས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སྐས་
གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། འདི་རྣམས་རང་འདོད་ཀྱི་འབྲི་བ་ཅུང་
ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གཞན་དོན་ཁོ་ན་བསྐྱབས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེས་པར་ཡ་མཚན་
ཆེན་ལྷུ་དུ་ཡང་ཡང་བསྟོམས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་བྲན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་གྱི་
ཡོན་ཏན་བྲན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོང་བར་པོ་རྟོ་བ་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ་།

བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ལྷ་མིན་སྒྲ་གཅན་དང་ཏམ་བུ་རའི་ཆུང་མ་དབྱངས་ལྷན་མ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཡང་ངོ་མཚར་ཆེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ཅི་སྟོས་སྤྲོས་དུ་བསམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡང་མོས་སྟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔགས་ནས་ས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཡང་ལོག་མ་ལོག་མའི་ཡོན་ཏན་ལས་

གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་བེད་འཕྲུལ་སྤྲོན་པོའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་མན་ངག་ཆེན་པོར་སྤང་
 བས་སྒོའི་རྣམས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་མངོན། སྤྱོད་ཆོས་འབྱུང་དེབ་ཐེར་རྣམས་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་པོའི་སློབ་དཔོན་ལྷ་བརྒྱ་དང་སྤྱ་སྤྱུབ་སྟོགས་མེད་ཡབ་སྲས་སྟོགས་དང་། བོད་དུ་
 ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམས་དང་། མཁན་སློབ་གཉིས་དང་། སྤྱ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། རྩོ་འབྲོམ་ཡབ་སྲས། སྤྱ་
 མཆེད་གསུམ། སྤང་ཤར་གཉིས། རྩོ་ཡབ་སྲས་སྟོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་
 ཡུག་རྩིས་ལ་དཔགས་ནས་ཀྱང་དད་པ་ཅི་འཕེལ་བྱུངོ། །ཏ་ཅང་མངས་ན་སྤྱོད་ཆུང་རྣམས་སྤྱིད་ལུག་སྤྱི་བར་དོགས་ནས་མདོ་
 ཅོམ་ལས་མ་སྤྱོས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་པལ་པོ་ཆེ་ལ་སྟོགས་པའི་གསུང་རབ་
 དང་། རྒྱན་རྣམ་གཉིས། བྱང་ས། སྤྱིས་རབས། བསྐྱབ་བུས། སྤྱོད་འཇུག་སྟོགས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་བཙའ་
 བར་བྱ་བ་ཁོ་ནསོ།

སངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན།

གསུམ་པ་སངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ། དབྱེ་སྒོ་མང་ཡང་སྐྱ་གསུང་བྲགས་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་ལ།
སྐྱའི་ཡོན་ཏན།

སྐྱའི་ཡོན་ཏན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ནི། རྒྱལ་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་དུ་ཅི་བས་སྟོང་དང་སྟེ་བ་ལྷ་བྱུང་ནམས་ཡོངས་སྐྱ་
རྫོགས་པའི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱའི་འབྲུང་གྱི་རི་མོ་བཞིན་ཆེས་གསལ་བར་བཀྲ་བ་དང་། ཞབས་མཐེལ་གཉིས་ཤས་མ་
ཁེངས་པའི་ཁོང་མེད་པར་ས་ལ་ཀླན་ནས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་རུས་སྒྲུལ་གྱི་ཉྟ་བ་འདྲ་བ་དང་། རྒྱལ་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་
ནམས་སོར་ཆེགས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུ་ཆེས་ཉེ་སོར་མོའི་བར་ལ་སངས་པོ་ཡང་མེད་ཅིང་སོར་གདུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་
ཡང་གཞུག་ཏུ་རུང་བ་མཛེས་པའི་པགས་པའི་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་
མཚན་སྐུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་ཞབས་ཀྱི་སེན་མོ་ནམས་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ཉྟར་དམར་མདངས་ཆགས་པ་དང་། མདོག་
སྐུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་རྒྱན་གྱིས་ཡོངས་སྐྱ་སྒྲུལ་པའི་མཛེས་སྐྱ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གི་
བདུད་ཅིར་གྱུར་ཅིང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐར་པའི་ས་བོན་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། མདོ་སྟེ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱ་མཐོང་བ་དང་གསུང་ཐོས་པས་སྒྲུ་དན་ལས་འདས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཐར་ཞབས་ལོག་
ཏུ་ཆུད་པའི་སྤོང་འབྲུ་ནམས་ཀྱང་ཞག་བདུན་དུ་བདེ་བ་མཆོག་དང་ལྷན་ཞིང་ཆོ་འཕོས་ནས་ལྷར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་
ཤེས་རུས་སོ།།

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་སར་གནས་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་འང་མཚན་དཔེ་རྫོགས་མཐུན་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་།
སངས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱིས་དག་པ་དང་། མཛེས་པ་དང་གསལ་བའི་བྱུང་པར་ཡོངས་སྐྱ་རྫོགས་
པས་དེ་དག་ལས་ཆེས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ལ། རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིན་ཆེན་ཕྱིང་བར་ཉན་ཐོས་དང་འཛོག་རྟེན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་བརྒྱུར་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱ་གཅིག་འགྲུབ་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་
བསོད་ནམས་བརྒྱུར་བསྐྱེད་པས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འགྲུང་བྱུང་མཐའ་ཡས་པ་
གསུངས་པ་གདུལ་བྱའི་སྒོ་རོར་ཆད་བརྒྱུད་བ་ཙམ་སྟེ། གནས་ཚོད་ནི་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་བྱུང་དུ་
འབྲེལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གོམས་པར་བྱས་པའི་གཙོ་བོའི་ལག་རྫོགས་ལ་མཚན་དཔེ་ནམས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་
འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་ཆད་གཟུང་དུ་མེད་པར་མཁས་པ་མང་པོ་བཞེད་དོ། །སྤྱི་མ་སྐྱེལ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་སོགས་རྒྱལ་ཞབས་
འཁོར་ལོས་མཚན་པའི་རྒྱ་དང་། སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་ཡི་དམ་བརྟན་པ་ཞབས་མཐེལ་མཉམ་པའི་རྒྱར་
བཞག་པ་སོགས་མཚན་ནམས་ལ་རྒྱ་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་དེ་ནམས་མཚན་དེ་དང་དེའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་

སྒྲུང་བས་འགལ་བ་མེད། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཆ་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་ཚུལ་སྒྲོས་མི་དགོས་ལ། མཚན་དཔེ་རང་གི་དོ་བོའང་རྣམ་ཀྱན་
གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པས་མཚན་དཔེ་རེ་རེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་གསུམ་དུ་
གཟིགས་པར་དང་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། མཐའ་གྲས་པའི་ཕྱོགས་
བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་ལ་ལར་སྐྱབས་ལྟམས་པ་དང་། ཞིང་གཞན་དུ་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་
ཚོས་ལའོར་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་དང་། ལ་ལར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཚུལ་དང་། ལ་ལར་བྱང་ན་ལས་འདའ་ཚུལ་
སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་བགང་བར་དཀའ་བའི་སྐྱུའི་བཀོད་པ་སྐྱ་ཚོགས་མིག་འཕྲུལ་བཞིན་ཅིག་ཅར་བརྟན་ནས་གང་འདུལ་
ཀྱི་མཛད་པའི་སྟོས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོན་གྲོལ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུའི་བ་སྐྱུའི་ཁུང་བྱ་གཅིག་ཏུ་དུས་གསུམ་གྱི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་སྟོབ་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་མཐའ་དག་གསལ་བར་སྟོན་ཅུས་པར་འཇུག་
པ་ལས་གསུངས་པ་དང་། དམ་ཟེ་དབང་པོ་ཞེས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱུའི་ཚད་བཟླ་བའི་ཕྱིར་རི་མཐོན་པོའི་རྩེ་མོར་
འཛིགས་ཏེ་བཟླས་ཀྱང་སྐྱུ་ཚད་རིམ་མོར་སོང་བས་འོག་ནས་བཟླ་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སོང་བར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་
པ་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། ཤར་ཕྱོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་འདུལ་ནས་བྱང་སེམས་ལྷགས་
འཆང་ཞིང་འདིར་འོངས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱུ་ཚད་བཟླ་བའི་ཕྱིར་རང་ལུས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དུ་སྐྱུལ་
ཆོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྱག་མང་པོའི་ཚད་ཅན་དུ་སོང་བས་ལྟ་མ་ཅུས་པར། རྒྱ་འཕྲུལ་གྱིས་སྟོང་ཕྱོགས་
སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསྐྱའི་སྐྱུང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འདས་པ་ན་པར་ཅན་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་པར་འདྲའི་དཔལ་གྱི་
རྒྱལ་པོའི་སྟོང་པོ་བཞུགས་པའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྩེ་མོར་མ་ཅུས་པས། སྐར་འོངས་ནས་ཆེད་དུ་བརྗོད་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱུའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྟོ་དམན་བདག་འདྲས་རི་བཞིན་བསམ་པར་
ག་ལ་ཅུས། མཚན་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་དོས་འཛིན་ཅུང་ཟད་འཆར་སྤྲ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དན་པ་ལ་མཁོ་ཆེ་བར་ཡང་
སྒྲུང་བས་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་ན་ལེགས་མོད། མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་བྲིས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འབྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་
དགོས་སོ།།

གསུང་གི་ཡོན་ཏན།

གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་འཚམས་པར་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་ཅ་མ་སྦྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་
དང་སྦྱེས་པ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་གསུང་མཉམ་པ་ལམ་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། རོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཉན་པ་
པོའི་ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་པས་གསུང་འཇམ་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་དང་རྟོན་འབྲེལ་སོགས་དོན་བཟང་པོ་སྟོན་པས་ཡིད་
དུ་ཤོང་བ་དང་། ལྷ་དང་འཕགས་པའི་ཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཆོག་འབྲུ་བཟང་བས་ཡིད་དུ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་
དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གསུང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཙམ་ལ་འད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཆང་བ་
དང་། བྱད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གཅིག་ཡུང་ན་ཡང་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་ལྷ་སྤྱི་མི་དང་བྱོལ་སོང་སོགས་
འགོ་བ་སོ་སོའི་སྐད་དང་མཐུན་པར་གོ་བའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་གཅིག་བསྟན་
པའི་ཆེ་འཁོར་གྱི་གདུལ་བྱ་སོ་སོས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་འཚམས་པའི་དོན་
དེ་དང་དེར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས། དོན་གཞན་དུ་མི་གོ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེན་པ་པོའི་ལེའུར། འཛིག་རྟོན་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཡོད་ཀྱིས་ངེ་བ་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་
ཞུས་ཀྱང་གསུང་གཅིག་གིས་ངེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་མཛད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་
ལས། མཚན་དཔེ་དང་བ་སྤྱི་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་བྱངས་ལས་འདས་
པའི་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་འབྱུང་བ་དང་། རྟོན་པ་བྱ་རྟོན་ཡུང་པོའི་རིར་བཞུགས་ཆེ་འཕགས་པ་
མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུས་གསུང་གི་ཆད་བཟླ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱིས་ཞིང་འདིའི་ཅུབ་ཕྱོགས་སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་
ཁམས་གཅིག་འདས་ཀྱང་གསལ་བར་རོས་པས་སངས་རྒྱས་དང་རང་གི་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས། ཅུབ་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་གསྐྱའི་སྤྱང་དགུ་བཅུ་ཅ་དགུའི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་པ་རོལ་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་ཁམས་འོད་ཟེར་རྒྱལ་
མཚན་ཞེས་པར་ཕྱིན་པ་ན་ཡང་། རྟོན་པའི་དྲུང་དུ་ཉན་པ་བཞིན་རོས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གསུང་གི་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསམ་བཞིན་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནར་སྤྱང་། མདོར་ན་རྒྱ་འཕྲུལ་ལྟ་བུས་དད་
པར་བྱེད་ཅུས་ཀྱང་། སྦྱེ་རྒྱའི་སྤྱག་ཀུན་གྱི་ནད་སེལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་
མཚན་ནི་གསུང་གི་མཛད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་ནས་དད་པ་བསྐྱེད་པར་འོས་སོ། །གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུའི་བྱད་
པར་རྣམས་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས་ཉི་ལྔ་དང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ཆེ་བའམ། མ་མཐའ་ད་རྒྱལ་དབང་བདུན་
པས་མཛད་པའི་བསྟོད་སྟོན་འབྲེལ་པར་བཟླ་དགོས།

ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན།

ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་
དང་བྱེད་ལས་རྣམས་ཆེས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། བྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
སྡེ་ཚན་ལ་འང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་
དང་རྣམ་ཐར་སོགས་མཁྱེན་པ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་
དང་། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སོགས་མཁྱེན་པ་དང་། སྤྱི་ཞི་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་དང་། སྤོན་
གནས་བླན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་སྟེ་སྟོབས་བཅུ་འེ་ཡོན་ཏན་
རྣམས་མདོར་བྲིས་ན་གོ་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སར་གསུངས་པ་བཞིན། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་
ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྟུག་སོགས་འབྱུང་གི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རི་ཏྲ་བ་བཞིན་
མཁྱེན། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དབང་པོ་མཆོག་དམན་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། བག་ལ་ཉལ་རི་ཏྲ་བུ་ཡིན་
པའང་མཁྱེན། དེ་རྣམས་ལས་ཉོན་དང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུག་ཅི་འདྲ་བས་གསུངས་པ་དང་། འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་
དུས་ཀྱང་མཁྱེན། སྟོབ་པའི་ཐབས་མདོན་མཐོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱིན་སྤོང་དགེ་སྒྲུབ་དང་། བསམ་གཏན་སྟོམས་འཇུག་སོགས་དང་།
ངེས་ལེགས་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། བྱད་པར་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་
པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའང་མཁྱེན། ཐབས་དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཐོག་པ་མཆོག་དམན་གྱི་མྱེད་འདས་
གཉིས་ཀྱང་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པས་ན་ཐབས་ལ་བསྒྲུབ་པའི་བདུད་དང་། སྒྲུབས་ལ་བསྒྲུབ་པའི་བདུད་སོགས་མི་
མཐུན་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྟུས་ཀྱང་འབྲན་དུ་མེད།

གཞན་ཡང་རང་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་ཕྱན་ཆོགས་དང་། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་
ཟད་པའི་སྤངས་པ་ཕྱན་ཆོགས་ཐོབ་པར་དམ་བཅས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཆགས་སོགས་ཐར་པའི་བར་ཆད་དང་། གཞི་
ཤེས་སོགས་ཐར་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྟོག་བཤོ་མེད་པའི་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ན་ལའོར་
རྣམས་གྲུས་པས་ཉན་པ་དང་། མི་གྲུས་པ་དང་། དེ་གཉིས་འདྲེས་མར་གནས་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་
དང་། ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པས་བསྒྲུས་པའི་བླན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་དང་།
སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་གཞན་གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས་བཅབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བའི་བསྒྲུབ་བཅེད་པ་
གསུམ་དང་། གཞན་དོན་དུ་སྒྲུབ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བླན་པ་ཉེར་བར་གནས་པའི་
བསྟོལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཙམ་པ་དང་།

སྐྱུ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུ་ནི་སྐྱེན་སྐྱུ་ནི་མ་སྐྱེན། སྐྱུ་ནི་མདོན་མཐོན་སྐྱོད། སྐྱུ་ནི་དེས་ལེགས་ཀྱི་སྦྱོང་ཅེས་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་
དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གཟིགས་ཏེ་པན་བདེ་བསྐྱུབ་པར་དགོངས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་ལ་
འབྱུང་སྤྱིད་པའི་སྦྱོན་དུག་ལས་བསོད་སྦྱོམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་བའི་ཆོ་གྲུང་པོ་ཆེ་དང་བྲི་དང་སྐྱུལ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་
སྐྱེལ་བ་དང་། འབྲོག་དགོན་པར་ཆོམ་རྒྱུན་དང་སྟག་ལ་སོགས་པས་འཛིགས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་
བ་དང་། འབྲོག་དགོན་པར་ལམ་ཅོར་བས་སྐྱེ་མཐོན་པོར་འདོན་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གད་མོ་ཆེར་དགོད་པ་
ལྟ་བུའི་ཅ་ཅ་མི་མངའ་བ་དང་། བརྗེད་ནས་བྱ་བ་ཤོར་བ་དང་བྱ་བའི་དུས་ལས་ཡོལ་བ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་
བ་དང་། སྦྱོམས་པར་ཞུགས་རུང་མ་ཞུགས་རུང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་
མི་མངའ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་ལྷུང་འདས་ལ་ཞི་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་དེའི་དོན་ཡལ་བར་
འདོར་བའི་བཏང་སྦྱོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྦྱོད་པས་བསྐྱས་པ་དུག་དང་། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛད་པ་སོགས་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འདུན་པ་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་འི་
སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་པའི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་སྦྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
སྦྱོད་པ་དང་དེ་འདུལ་པའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དུས་རྟག་དུ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
མཉམ་པར་འཛིག་པའི་ཏིང་འེ་འཛིན་དང་། གདུལ་བུའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཡུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
རི་ལྟར་འོས་པར་སྟོན་པ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་
ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ་རྟོགས་པས་བསྐྱས་པ་དུག་དང་། འོད་འགྲེད་པ་དང་སྦྱོད་ལམ་བཞི་སོགས་སྐྱུའི་འཕྱིན་ལས་
དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པ་དང་འཚམས་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྱིན་ལས་དང་། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
པའི་ཐུགས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་སྟེ་འཕྱིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་
གསུམ་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆགས་སོགས་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ངོ་
མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་ལོ།

གཞོད་སྒྱུན་གཏོགས་འདོད་དང་བློ་བྱེད་བྱ་བ་གཤེན་པོའི་ཆ་བྱད་དུ་བརྟུན་ནས་འོང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་མ་
 ཆེས་པས། དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཤུ་རྒྱུ་ཆམས་ཀྱི་བྱིས་ནས་རང་རང་གི་མིང་བྱང་བཅུག་པའི་འབྲུའི་བུ་པོ་རེ་
 བྱིར་ཤོག་གསུངས་པ་དང་། ཤུ་རྒྱུ་ཆམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱིར་འོངས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་པ་ན་སྤྱང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་ཁལ་
 འོངས་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ་སོར་ལུང་བསྟན་པ་རྒྱུན་པ་རྒྱུན་གཅིག་གྱུར་མ་འབྲུལ་བར་
 བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་འཛིན་བུའི་གླིང་གི་རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེགས་པའི་ཐལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་སྐྱུགས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་གསུགས་པའི་རྩལ་ཕན་རྒྱུན་ཀྱང་འདི་ནི་ས་
 ཕྱོགས་འདི་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་ཤིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་རྩལ་ཕན་ལོ་ཞེས་དང་། འདི་ནི་གཞན་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་རྩལ་
 རྩལ་ལོ་ཞེས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བསམ། ས་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའ་རྒྱུས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་མཉམ་རྒྱུ་རེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཅམ་ལས་ཅིག་ཆར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 མི་རྣམས་ལ། སངས་རྒྱས་པ་ན་རི་རྟ་རི་སྟོད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་མཐའ་དག་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་
 དང་། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྤྱང་དོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཁོར་བ་འཇུག་ལྷོག་ཐབས་དང་བཅས་པ་མངོན་
 སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མཐར་སོན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་མངོན།

བཙེ་བའི་ཡོན་ཏན།

བཙེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པས་ལའོར་བ་འདིར་
མི་སྟོད་པའི་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་ལ་བཙེ་མ་ལྟན་འདས་ནི་འགོ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་བ་དགོལ་བར་བཞེད་པའི་
སྟོང་རྗེས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱམས་ནས་ལའོར་བའི་གནས་འདིར་དབང་མེད་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་བས། དང་པོར་སངས་
རྒྱས་རང་ལས་ཀྱང་སྟོད་པའི་སྟོན་མཁུན་བཞིན་དུ་ལའོར་བའི་གནས་འདིར་རང་དབང་མེད་པར་བཞུགས་སུ་འཇུག་
མཁན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆམ་འོས་པར་གསུངས་པ་དང་། བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་
གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་
མི་སྟོང་བའི་གནས་མེད་ཅིང་། ཆ་གང་བཀའ་སྟོན་སོགས་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟེ་བྲག་དུ་མས་ཉོན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མཁའ་
དང་མཉམ་པ་དུས་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པས་ན། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཏག་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་པའི་སྤང་ཚུལ་མི་མཁུན་པའི་སྐབས་མེད་ལ། མཁུན་ཡང་བཙེ་བ་མི་སྟོང་བའི་སྐབས་
ཀྱང་མི་སྟོད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ནི། འགའ་ཞིག་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ཆོ་སྟུག་
བསྐྱལ་དང་བལ་འདོད་སྟེ་ལ། དེ་ཉིད་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་སྟོང་རྗེ་འི་ཅི་ཡལ་བར་འབྱུར་བ་ལྟ་བུ་ལས་ཆེས་བྱད་པར་དུ་
འཕགས་ཚུལ་ཤེས་སྟེ་བར་སྤང་། སྟེ་བོ་ཕལ་ཆེར་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད་ཀྱང་དེ་སྟུབ་པའི་ཐབས་ལ་ཤིན་ཏུ་མོངས་པས་
ཆགས་སྤང་དག་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྟོག་གཅིད་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་སྟེ་ཆགས་བྱས་པས་དོན་གྲུབ་པར་རྫོམ་
ཞིང་དཔུལ་བའི་ཟངས་ཆེན་དུ་མཆོངས་ལ་ཁད་པ་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་ལས་ཆེས་སྟུག་པའི་སྟོང་རྗེ་དུས་ཏག་ཏུ་སྟེ་པོ།

འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། ས་སྐྱེང་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་ཅིང་།

གཞན་དོན་སྒྱུར་གྲུབ་ཏུ་འདྲེག་པའི་འགལ་རྒྱུན་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཞེས་པ་ལྟས་དག་གི་ལས་འདུག་པའི་ཀུན་སྣོད་གི་རྟོག་པ་སྤྱོད་པའི་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་
 ཅམ་སྤངས་པ་ན་གཞན་དོན་འབད་མེད་སྒྱུར་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན། གཞུང་ཆེན་མང་པོར་གཞན་དོན་སྒྱུར་གྲུབ་སྐབས་
 རྟོག་པ་མེད་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ནི་དོན་འདི་ལ་དཔོངས་པར་སྒྲུང་། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་མཛད་
 པ་དལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལྟས་དག་གི་འབད་ཚུལ་ལ་མི་སྟོས་པར་མ་ཟད། ཀུན་སྣོད་གི་ཚུལ་བ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་འབད་སྟོས་པ་

མེད་པས། གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་སྒོད་རུང་དུ་གྱུར་མ་ཐག་འཕྲིན་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པ། དཔེར་ན་མེ་མོང་གི་
གཡའ་དག་པ་ན་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་མཚུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཀྱན་སྦྲོང་གི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་བཞིན་མཛད་པའི་ཚུལ་བཤད་བློན་ལྟར་ཡིན་པས་རྟོག་པ་མེད་ན་
མི་མཁྱེན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ག་ལ་འོང།

འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ནི། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དུ་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་གཉིས་ནི་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་
བྱང་པར་ཅན་རྣམས་སྟེ་བ་དང་གནས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡུན་སུམ་
ཚྭ་གསལ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱས་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མཐའ་དབུས་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་
འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཅན་དུ་གཟིགས་
ཏེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ལ་སྦྱིབ་
བྱེད་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱིབ་པ་འཛོམས་པའི་
རྒྱུན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དགོངས་ནས་ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་
ཡིན་ནོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་གཉིས་དང་། བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། དྲི་མ་ཉོན་མོངས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་དོན་གྱི་གནས་དུག་པོ་རྣམས་
རིམ་པ་བཞིན། རྒྱ་མཚོ། ཉི་མ། རྣམ་མཁའ། གཏེར། སྤྱིན། རྒྱུང་རྣམས་དང་མཚུངས་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་སྒྲར་བརྟེན།

མདོར་ན་སྤྱིར་བསྟན་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚྭ་གསལ་བསགས་ཤིང་བྱང་པར་ས་བཅུར་ཚྭ་གསལ་གཉིས་གོང་
འཕེལ་དུ་བསྐྱབས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་དམ་བཅས་ཤིང་སྟོན་ལམ་བཟབ་པ་སོགས་རྒྱ་ཡུན་སུམ་
ཚྭ་གསལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་ནམ་མཁའ་རི་སྟིང་དུ་
རྒྱན་ཆགས་པ་དང་། བསྐྱལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ལ་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་
བཞིན་གྱིས་དག་པ་གནས་པར་འདྲ་བར་གཟིགས་ནས་སྟོལ་རྒྱས་པར་མཁྱེན་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་ལ་དུས་ཏུག་ཏུ་དགོངས་ནས་གང་འདུལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མཛད་པས་ན། འཁོར་བ་མ་
སྟོངས་ཀྱི་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་སྟེ་བར་སྒྲུང་། རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་གྱིས་
སྤྱབ་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་གནད་འདི་དག་ལོགས་པར་གོ་ན། བྱང་ན་ལས་འདས་བྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་

གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲིལ་བའི་མཛད་པ་མཛད་དཀའ་སྒྲུལ་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་ཅུང་ཟད་འགྲངས་
འགོ་འཕེལ་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་མི་དགོས་པར་རང་དོས་ནས་དད་པ་ཅེ་གཅིག་པའི་སྒོས་སྐྱབས་གནས་ཞུས་མ་ཐག་སྒྲིབ་བྱེད་
ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇུག་པས། ཉང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམས་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་ཚུལ་དང་གཞན་སྒྲིབ་པའི་ལུས་
པ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེར་རོ།

འཕྲིན་ལས་ལ་དབྱེ་ན། བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་
རྒྱུ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱུ་གསུང་གྲགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་ལེན་སེམས་སྣ་
གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་བས་མཆོན་པའི་འཕྲལ་ཡུགས་ཀྱི་ཡུན་སྐྱུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་
དོ། །འདིར་མདོ་ཙམ་ལས་མ་བཞོད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་དང་།
གཟུངས་རྒྱལ་ཀྱིས་ཞུས་པ། མདོ་སྡེ་བསྐྱལ་བཟང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་
དང་། རྒྱུད་བླ་མ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅུ་འབྲེལ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། བྱང་སྟག་ཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ། རྣམ་
བཤད་རིགས་པ། སྐུ་བ་དགོངས་རྒྱན། བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ལུགས་
རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། ལམ་རིམ་དུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་པ་ཟུར་དུ་འབྱུང་ཡང་འདིར་
ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་སྟོན།

ཁྱད་ཆོས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་སྐྱོད་ཚུལ།

གསུམ་པ་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་སྐྱོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྐྱོད་ཚུལ་དངོས་དང་། ཁྱད་ཆོས་གཞན་
རྣམས་གང་དུ་འདུ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་བོའི་སྤྱོད་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྐབས་ལུས་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་
བཅེད་པར་སྤྱོད་ཏེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་ཆོགས་ཞིང་སྤར་ལྟར་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ། དན་འགྲོའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་བརྟན་པའི་དམིགས་སྐོར་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཞིབ་པར་བསྐྱེད་ཏེ་འཛིགས་ཤིང་སྤྱག་པའི་སྤྱོད་
ཅི་མ་ཡལ་བའི་དང་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕོན་ཏན་བཤད་ཟིན་ལྟར་རྒྱས་པར་སྐྱོད་བའོ།
མཁྱེན་བཙེ་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པའི་མཐར་འདི་ལྟར། རང་འཛིགས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་གཞན་སྐྱོབ་མི་
ལུས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དན་འགྲོ་དང་འཁོར་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤངས་པར་མ་ཟད་ཤེས་སྤྱོད་ཐོགས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤངས་པས་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། དེའི་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱང་
ཆུབ་སྒྲིང་པོར་བཞུགས་པ་ན་བདུད་སྤྱིག་ཅན་དཔུང་དང་བཅས་པས་མཆོན་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཆར་ཕབ་པ་མཆོད་རྗེས་སུ་
བསྐྱེད་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕམ་པར་མཛད་པ་དང་། གནོད་སྦྱིན་འབྲོག་གནས་དང་། ཀོ་ས་ལའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ཤ་ཟ་སྤྱོད་
སོགས་མི་མིན་གཏུམ་པོ་རྣམས་བཏུལ་བ་དང་། ལུ་སྤྱིགས་སྤོན་པ་དུག་སོགས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོས་ཆར་བཅད་པ་དང་།
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གཤེགས་པ་ན་སེཌ་རལ་པ་ཅན་དང་། སྤང་ཆེན་ནོར་སྐྱོད་སོགས་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་བཏུལ་བ་དང་། ཁྱིམ་
བདག་དཔལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྟན་འདས་བཀོད་པར་འདོད་ནས་མེདོང་ཆེན་པོ་བྱས་པ་མེདོག་གི་མཆོར་བསྐྱར་ཅིང་།
དུག་སྤྱོད་པའི་ཞལ་ཟས་རྣམས་ཆིམ་པར་གསོལ་ཀྱང་མ་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆེས་མང་བ་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།

གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མ་མཁས་ན་གཞན་སྐྱོབ་པ་དགའ་ཡང་། བཅོམ་ལྟན་འདས་ནི་གང་འདུལ་གྱི་
ཐབས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་ཚུལ། སྤྱད་ཅིག་རེ་རེར་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་གདུལ་བྱ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
གང་གིས་འདུལ་བའི་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བརྟན་ནས་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་འཆོམས་པའི་ཆོས་སྤོན་པ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲལ་
དང་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་ལ་སྐྱོར་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལྟར་དང་། སྤོན་གྱི་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་གྱིས་བདག་དཔལ་སྤྱོད་
ལོ་བརྒྱ་ལོན་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དགོ་ཅ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་འཕགས་པ་ཤུ་རེའི་སུ་སོགས་དགྲ་བཅོམ་མང་
པོས་མ་གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མོ་ལུ་འགལ་གྱི་སུ་ལ་གཏད་ནས་ཐབས་མཁས་དུ་མས་རིམ་གྱིས་ཐར་པ་ལ་བཀོད་པ་
དང་། གཙུང་དགའ་བོ་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པས་དུས་འདའ་བ་སྤོན་པས་ནན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱང་སྟེ་ལྟ་དང་དཔུལ་བའི་
གནས་སོགས་བརྟན་ཅིང་གདམས་དག་སྒོམ་བཅུག་པས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་རྒྱུད་པ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་བས་

བཅ་ཟེའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲིལ་ཞེས་པ་འད་ཡུན་རིང་སྒྲོབ་མ་རྣམས་པ་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་
 མཆིལ་ལྷམ་ཕྱི་བར་བསྐྱལ་ནས་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བཅུག་ཏེ་རིམ་གྱིས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་པ་དང་། སོར་ཕྱེད་
 ཅན་སྒྲོབ་དཔོན་དན་པས་བསྐྱུས་ཏེ་ཞག་བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་མི་དགུ་བརྒྱ་དང་གོ་དགུ་བསད་པའི་ཕྱིག་པོ་ཆེ་ཡིན་ཡང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདམས་དག་བརྟན་ནས་སྒྲོམ་བཅུག་པས་མྱུང་འདས་ཐོབ་པ་སོགས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་
 མཐའ་ཡས་ཤིང་། ད་ལྟའང་དབང་པོ་མཆོག་དམན་སུ་འདྲ་ཞིག་གིས་ཉམས་སུ་སྤངས་ཀྱང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་དག་འདི་ལྟ་བུ་འཛིག་རྟེན་ན་གནས་པ་འད་རྒྱལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་
 ཆེན་པོར་མཐོང་དོ།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པ་མེད་ན་ཉམ་ཐག་རྣམས་ཀྱིས་དཔུང་གཉེན་ཞུས་ཀྱང་མི་སྒྲོབ་པ་ད་ལྟ་
 པལ་པ་རྣམས་གོ་ས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབས་ན། ཉམ་རྒྱུད་དག་ལ་བརྟན་བཅོས་དང་བྱུང་གསལ་བྱེད་པ་ཅམ་ལས་
 ཆོག་ལེགས་པ་རེ་ཡང་སྒྲུ་མི་འདོད་པ་ལ་བརྟན་ན་ཤོས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་མཆོད་ཀྱང་དམན་པ་ལ་ལྷག་པར་བཙེ་བའི་ཆུལ་ནི་མཆོག་ཏུ་དད་པའི་གནས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བྱིམ་བདག་རྟོག་ལྷན་གྱི་
 བུ་ལེགས་འོངས་ཞེས་པ་སྒྲིལ་མ་ཐག་ནས་གཞོད་པ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་མི་རྣམས་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཟད། གར་སོང་ཡང་
 བཀྲ་མི་ཤིས་པས་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་པོར། ཁོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྱིན་པའི་སྤྱང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཟན་མ་རྟོད་པས་སྤྱང་
 བྱུང་ཡང་མ་རྒྱུད། ཡང་ཆོད་ཀྱིས་བརྟེན་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་སྟོན་པས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཕམ་ཕབ་གནད་རྟེ་ལས་
 དན་སྤྱང་བཅུག་ནས་རིམ་གྱིས་དག་བཅོམ་ལ་བཀོད་པ་དང་། བྱིམ་བདག་ཅིག་ལ་བུ་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱག་པ་ཞིག་བཅོས་པ་ཅུང་
 ཟད་ཆེར་སྒྲིལ་པ་ན་ཕ་མས་རང་བྱིམ་ནས་བསྐྱད། སྤྱོད་པའི་ལམ་སྤང་དུ་འབྱུངས་པ་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁུ་རྒྱུར་
 སོགས་རྟེན་ཅིང་སྒྲིལ་མོས་ཆལ་དུ་འད་མཐོང་ཆོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲེ་འོངས་ཟེར་ནས་བརྟེན་པས། ཉིན་མོ་གཤམ་ཅིང་
 མཆོན་མོ་དགའ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་པའི་ལྷལ་དུ་ཟས་ཅུང་ཟད་སྤུལ་བ་ཅམ་གྱིས་འཆོ་བ་སྐབས་ཤིག་སྟོན་པ་ཉིད་དེ་
 ལས་ཀྱང་ཆེས་མི་སྤྱག་པའི་གཟུགས་སུ་སྤུལ་ནས་འཕྲོས་ཆུལ་སོགས་བརྟན་ཅིང་། མཐུན་པའི་གཏམ་དང་ཁ་ཟས་ཀྱིས་
 ཆོམ་པར་མཛད་མཐར་སྐྱུ་དངོས་ཀྱིས་ཆོས་བརྟན་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་དག་བཅོམ་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པར་མཛད་པ་དང་།
 དགེ་སྦྱོང་ནད་པ་མལ་ནས་ལྷང་མ་རྣམས་པ་བཤད་གཅིའི་ནང་དུ་འདུག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནད་གཡོག་མཛད་པ་སོགས་
 སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉམ་རྒྱུད་ལ་རྟག་ཏུ་དགོངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་།

ཟང་ཟིང་གིས་མི་མཉེས་པར་སྐྱབ་པས་མཉེས་པ་ཞིག་མིན་ན་སྤར་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་བཏགས་པ་ལ་ལྟ་བས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འོས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ནི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་དག་གཉེན་ལ་ཉེ་

རིང་དང་ཟངས་ཟངས་ཅམ་ལ་གཞིགས་པ་གཏན་མི་སྲིད་པ། ལྷན་བྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ལོག་སྐྱབ་མང་པོ་བྱས་མཐར་
 འགྲན་སེམས་ཀྱིས་སྤོན་མར་སྤང་སྤྱུང་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཟོས་ཤིང་ཐུག་པ་འབྱུངས་པས་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ནས་འགྲོ་
 རྒྱུ་བྱེད་པ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུ་དུང་པོའི་རི་ཡུག་ནས་ཡུག་བརྒྱུངས་པ་མགོར་བཞག་སྟེ། སྐྱ་གཅན་འཛིན་
 དང་ལྷན་བྱེད་གཉིས་ལ་བྱམས་ཐུགས་མཉམ་པའི་བདེན་སྟོབས་གསུངས་པས་ནད་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་
 ཤེས་རྒྱས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཅོ་སྟམ་པ་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་བཅེ་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉན་རང་ལ་སྐྱབས་སུ་ལོས་པའི་རྒྱ་བཞི་མངའ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏུ་
 བསྟོམ། རང་ཅག་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་ཁ་ན་མར་རྟོག་སྤྱ་འབྲེད་ལ་ཁད་དུ་ཡོད་པ་ཆེས་འཛིགས་སུ་རུང་ཡང་ཡོན་
 ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྣམས་རང་རེའི་མགོན་དུ་བཞུགས་པ་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་བཟང་། འོན་ཀྱང་རང་
 རོས་ནས་ཏེན་འབྲེལ་མ་འགྲིགས་ན་སྟོབ་ཐབས་དཀའ་བས་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟོ་བཀའ་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་
 ཆེ། དེའི་ཕྱིར་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཛིགས་པ་མཐའ་
 དག་ལས་སྟོབ་པའི་དཔུང་གཉེན་ཞུ་བ་མ་གཏོགས། མཆོག་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་གནས་གང་དུ་འདེམ་མི་འཆོལ་
 བས་སྟིད་དུ་འཇུག་གཤ། སྤྱུག་ཏུ་འཇུག། མཐོར་གཏོང་ངམ། དམར་གཏོང་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་རང་མཁྱེན་སྟམ་དུ་
 གསོལ་བ་ཤུགས་བྲག་གདབ་ཅིང་བླ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་པའི་
 སྐབས་སུ་བདུད་རྩི་འབེབས་སྤང་བྱ་ཚུལ་གོང་དང་འགྲེལ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རེས་
 མོས་ཀྱིས་གཅིག་རྒྱས་པར་སྟོང་ཆེ་གཞན་རྣམས་མདོར་བསྟུ་བའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་དམིགས་སྟོར་རེ་རེའི་མཐར་
 འཛིགས་པ་ལས་སྟོབ་པའི་དཔུང་གཉེན་ཞུ་བ་ཡིད་འཁུལ་ངེས་སུ་བསྐྱུང་རོ།།

བསྐྱས་པ་ལ་མོས་ན་འདི་ལྟར་བསམས་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྤར་རང་གི་མཆོད་གོགས་དང་ཉེ་དུ་མཛད་པའི་ཤེས་དེ་དང་
 དེ་རྣམས་ཤི་བའི་དུས་སུ་བདག་ཤི་ནས་དུད་འགོར་ལུག་ལྟ་བུར་སྟེས་ཡོད་ན། ད་ལྟ་བཤན་པའི་ལག་ལོག་ཏུ་ཚུད་ནས་
 སྤྱུག་ལས་ཅི་ཅམ་བཏང་ཡང་མི་བཟོད་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་མ་གཏོགས། འཛིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གསུམ་
 རིན་པོ་ཆེར་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ག་ལ་ཤེས། འོན་ཀྱང་མ་ཤི་བར་དེ་རིང་སྐྱབས་གནས་བསྐྱབ་པ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་བརྟེན་དུ་
 ཡོད་པ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་། སྐྱབས་ཡུལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་ཅན་ཡོད་ཆད་དང་། གང་ལས་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟེ་བྲག་དང་། གང་གིས་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
 ཐམས་ཅད་མདོན་སྤྱུང་དུ་གཞིགས་པས་སྟོ་བཀའ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་མི་མཁྱེན་པ་མེད། བཅེ་བའི་ཐུགས་རྗེས་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་རྒྱ་བཅས་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཏྲག་ཏུ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བཅེ་བ་ལྟར་ཕན་པར་

དགོངས་པས་མཁུན་བཞིན་ཡལ་བར་འདོར་བའང་མི་སྲིད། རྒྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་སྟོབ་པ་ལ་འབད་
 རས་གཞན་རྣམས་ལུས་འགོ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་སྟོབ་དགོས་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་ལྷན་
 གྲུབ་ཀྱི་ངོས་ནས་རྒྱས་པ་ཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས། སྐལ་ལྷན་རྣམས་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་སླིན་གྲོལ་ལ་འགོད་
 པའི་ཕྱིར་སྟོབ་མི་རྒྱས་སྣམ་པའི་དོགས་པའང་མི་དགོས། དེས་ན་སྟོབ་པ་འདི་ནས་བཟུང་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོན་
 མཆོག་རྣམ་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་རེ་ལྟོས་ཞུ་བ་ལགས་པས། བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཕྲལ་དུ་མི་དགེ་བཅུ་དང་
 ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱལ་དང་། དུགས་སུ་སྟེ་ཤི་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་འཛིགས་པ་ལས་སྟོབས་ཤིག་སྣམ་དུ་བུགས་རྗེ་བསྐྱལ་ན་
 ལེགས།

ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པའི་ཁོངས་སུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནང་གསེས་
ཀྱི་བྱང་པར་ཤེས་པ་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཤེས་སྒྲ་ལ། ཁས་སྤངས་པ་དང་གཞན་དུ་མི་སྒྲ་བ་གཉིས་སྟོང་ཚུལ་མདོར་དེལ་
བའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ། །སྐྱབ་པའི་བྱང་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ཇི་ལྟར་ལག་ཏུ་སྤང་བའི་ཚུལ། བསྐྱུ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་
བསྐྱབ་བྱ་བཞི་ཚན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གསལ་ཞིང་ཁས་སྤངས་པ་དང་གཞན་དུ་མི་སྒྲ་བའི་ལག་ལེན་ཡང་དགག་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་སྐབས་ལས་འཆད་པར་འགྱུར་ངོ། །

སྐྱབས་སྐྱོང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ།

གསུམ་པ་སྐྱབས་སྐྱོང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཆཅ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སྐྱོན་པ་པོར་བསྟེན་འདོད་པ་དང་རྗེས་སྐྱོན་པར་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལས་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉིན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་དང་། སྐྱབས་དངོས་ཆོས་མཉམ་འདས་མདོན་དུ་བྱ་བར་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དམ་པའི་ཆོས་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་མཉན་པ་དང་། གང་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་བསྐྱོག་པའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཐར་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལྷན་གྱིས་སྐྱོན་པར་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་པ་ཐར་འདོད་རྣམས་དང་སྦྱོད་པ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་འོ། །བཞི་ཆཅ་གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལས་ཕྱིར་བསྐྱོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཅི་རྣམས་སྐྱེ་ལེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་བཏུ་བའི་བསམ་པས་གཞོད་འཆེ་སྤོང་བ་དང་། ཉིན་མཆོན་གྱི་དུས་སོ་སོར་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སྐྱོང་བའི་བསྐྱབ་པ་དང་ཐ་མ་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་པར་གཏོགས་པར་སེམས་སོ། །

མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས། སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དག་ག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྐྱོང་བས་འཛིན་རྟེན་པའི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་དང་ཁྲུག་ལ་སོགས་པ་འང་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སྐྱོམ་འཛིན་ན། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱིར་གཏོགས་པའི་ཡུལ་འདྲེ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་གནས་མི་འཆོལ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སྐྱོང་བས་མི་འཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆེའི་བསམ་སྦྱོར་སྤོང་ཞིང་ལྷན་སྐྱེགས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་ལོག་ཆོས་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་འཆའ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱོང་བས་ལྷན་སྐྱེགས་ཅན་སོགས་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པར་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་དང་མཛོད་མཐུན་བྱེད་པ་སྤང་བའོ། །བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་དང་བཅོ་ལྷགས་ཉིས་ཅི་འདྲ་ལ་འང་འཕྱས་གདགས་ཤིང་འོ་བརྒྱལ་སར་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྟན་ཐབས་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་ལྟར་གྲུས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཆོག་བཞི་པ་ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་འང་འགོམ་ཡུག་དང་ས་སྤྱོེ་བོར་འཛོག་པ་སོགས་མ་གྲུས་པ་སྤངས་ཏེ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལྟར་གྲུས་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་ལ་འང་བརྟན་སྟོན་བརྟེན་འཆོག་སོགས་གཏན་མི་བྱེད་པར་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལྟར་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །

ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་པ་དུག་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ནང་པན་ལན་ཚུན་གྱི་བྱེད་པར་རྗེས་སྐྱོན་པས་ཡང་ཡང་སྐྱབས་སྐྱོང་འགོ་བ་དང་། ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་བྱིན་དུ་ཤེས་ནས་བྱས་པ་གཞོ་བའི་

མྱེར་དུས་རྟག་རྟ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བཟའ་བརྟུང་གི་ཡུད་ཀྱང་དབུས་བ་དང་། བཅེ་བའི་བསམ་པས་ཅི་ལྟར་རུས་པ་
 བཞིན་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱབས་འགོ་ལ་འཁོད་པ་དང་། བྱ་བ་དང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་ཅི་འདྲ་མཐོང་ཡང་
 དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་བསྟེན་བརྟུར་སོགས་དགོ་བཞེས་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཐབས་ལྟ་པོ་གང་རུང་
 སྐྱབ་པ་ལས་ཐོན་གྱི་གཏོ་མདོས་སོགས་འཛིན་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྟོང་བ་དང་། སྐྱབས་འགོ་འི་ཕན་ཡོན་བསམས་ནས་
 ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་སྟོག་གམ་བཞད་གད་གྱི་མྱེར་ཡང་མི་
 གཏང་ཞིང་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སོ།།

བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་པའི་སྐྱབས་སུ་ཕན་ཡོན་བསམ་པར་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་མན་དག་ལས་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ལས།
 ཅན་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་སྐྱབས་
 འགོ་རྣམ་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། རྟེན་སྟོང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། ལྟ་བ་དང་། བསྐྱེད་རྟོགས་སྟོན་ཁུལ་
 སོགས་དགོས་ཅི་ཅུམ་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགོ་ལ། སྐྱབས་འགོ་བཅོས་
 མིན་ཞིག་སྐྱེས་མྱེན་ཆད་དེས་ཟེན་པའི་བཤད་སྐྱབ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་ན། རྒྱལ་
 བའི་བརྟན་པའི་འཇུག་སྟོ་གཉིས་པ་དང་བལ་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཁོ་ནས། རྒྱ་མཆོན་དེའི་དབང་གིས་རྩོམ་ཆེན་པོ་རྟ་
 སྟེ་མ་ཁུ་དཔོན་གྱིས་དཀའ་ཆོགས་ཆེན་པོས་གདན་དྲངས་སྐབས། བོད་མི་རྣམས་གསང་སྟགས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཤིག་གསུང་
 དུ་རེ་ཡང་། རྩོམ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཆོད་དང་མཐུན་པར་སྐྱབས་འགོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་རྒྱུད་པ་གསུངས་པས།
 མཆོན་ལ་འང་བྲམ་མ་སྐྱབས་འགོ་བ་དང་ལས་འབྲས་པར་འཁོད་པ་བྱུང་བ་ཉིད་མཁས་གྲུབ་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་དུ་
 འཕགས་པར་བསྟགས་པ་ཡིན་ནོ། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། སྐྱབས་འགོ་འི་རྒྱའི་སྐབས་དན་འགོ་དང་
 འཁོར་བའི་སྟག་བསྟུལ་ཞི་བའི་མྱུང་འདས་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་སྟོན་པ་སྐྱེ་བས་ན། སོ་སོར་ཐར་
 པའི་སྟོན་པ་རིགས་བརྒྱད་གང་ཡིན་ཡང་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་སྐྱབས་འགོ་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། བྱིས་གནས་པ་འང་
 སྐྱབས་འགོ་མ་བཏང་བ་ལ་རག་ལས། དཔེར་ན་ཞིང་ས་མེད་ན་ས་ཐོན་འདེབས་པ་དང་ལྷ་གྲུ་འཁྱུངས་པ་གང་ཡང་མི་
 འབྱུང་བས། དེ་དག་གི་གཞིར་ཞིང་ས་གལ་ཆེ་བ་དང་འདྲའོ། རྩོན་བསགས་པའི་ལས་སྐྱིབ་རྣམས་བསྐྱབས་ཤིང་འཛད་
 པར་འགྱུར་བ་ནི། ལུས་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྟའི་བྱ་ཞིག་ལ་འཆི་ལྟས་ལྟ་བུར་སྟེ། ཞག་བདུན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཕག་རྩ་སྟེ་བར་
 མཐོང་བས་སྟེ་སྟགས་སྟོ་ཆོགས་འདོན་པ་ན། བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བསྐྱུལ་བས་
 སྐྱབས་འགོ་བྱས་པའི་མཐུས་དགའ་ལྟན་དུ་སྟེས། བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་ལྟའི་བྱ་དེ་གར་སྟེས་བརྟགས་པས་མ་མཐོང་བར་བཅོམ་
 ལྟན་འདས་ལ་ཞུས་པས། དགའ་ལྟན་གྱི་ལྟའི་རིས་སུ་སྟེས་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་

བ། རྟེན་གྲུབ་ལོ་ལྔ་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཆོག་པ་ཅད་གསུམ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་འགྲོས་སྟོན་པ་ལྟ་གྲུབ་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་ལ། ལས་སྒྲིབ་བསྐྱབས་པ་ལས་ཆུང་དུ་སོང་བའི་སྟོན་བྱུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་
དད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་འདྲ་གཞལ་དུ་མེད་པས་ན། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐབས་དང་དཔུང་གཉིན་ཞུས་པའི་ཕན་
ཡོན་གཞུགས་སུ་ཡུབ་ན་ནམ་མཁའི་བྱོན་ལ་འདེམ་ཤོད་བར་གསུངས། མདོ་སྟེ་ནམས་སུ་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་བཅས་ལ་དད་
པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་། ཡུལ་མཆོད་བསྐྱོར་བའི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྤྱུལ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་གདམས་ངག་རྟེན་གྱི་དགོས། དག་པའི་སྐུ་སྤྱན་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱིའི་དུས་བྱང་གསེར་ཁར་ལན་གཉིས་བྱིན་
པས་ཐེངས་གཅིག་ཡེ་མ་རྟེན། རེས་གཅིག་བཞི་ནམ་ཞིག་རྟེན། བྱིས་རུ་སྟོང་དུ་ལམ་རིམ་བསྐྱོམས་པས་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཏེ་
གསེར་སྤང་སྟོང་ཡུག་བདུན་བྱིན་པར་གཏོང་རྒྱ་བྱུང་བ་སོགས་མཐོང་ཆོས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་
པའི་ནམ་ཐར་ཀྱང་མང་། རན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་ནི། རྒྱ་གར་དུ་གནས་གཞི་ཞིག་གི་དག་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་ལ་ཕམ་པ་
དང་པོ་བྱུང་བས་འགྱུར་པ་དྲག་པོའི་སྟོན་སྐབས་འགྲོ་ཁོ་ན་བྱེད་བཞིན་པའི་འཕྲོ་ལ་ཆེ་འཕོས། ཞི་མ་ཐག་དཔྱལ་བར་
སྐྱེས་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་ལག་ན་ཤག་ཏེ་སོགས་མཆོན་ཆ་སྟོ་ཆོགས་ཐོགས་པ་དུ་མས་རྒྱུ་བསོད་ཀྱི་སྐྱབས་སྐྱོམས་པ་ན་གཤིན་
རྟེན་སྐྱག་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགྲོ་བྱས་པས། པོ་ཉ་ནམས་ཀྱིས་མཆོན་རུབ་བྱས་ཏེ་བསད། དཔྱལ་བའི་སྐྱག་
བསྐྱེད་ཡུང་ཅམ་པ་དེ་ལས་མ་སྟོང་བར་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྟར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕན་ཡུལ་བ་མགོན་པོ་
ཟེར་བས་འབུམ་གཅིག་སྐྱུར་བཏང་བ་ལ། བྱིས་འགྱུར་ནས་སྟོན་བཤགས་སུ་དཔང་སྟོང་ཡུག་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་སྟོ་
ཆོགས་ནམས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བས། ལན་གཅིག་ནད་དྲག་པོས་ཟིན་ཏེ་འཆི་ལ་ཁད་པའི་ཆོ་ཁོའི་སྤང་བ་འགྱུར་ནས།
གཤིན་རྗེའི་མི་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལུན་ཁྲུང་དུ་མར་བེད་དེ་རི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་མེས་བྲུབ་པའི་དཔྱལ་གནས་སུ་སྐྱེས།
ཡར་བལྟས་ཆེ་མི་ཡུལ་བཀའ་ལམ་མེ་མཐོང་བས་ལྷ་རན་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པ་སྐྱེས་ཤིང་། གཤིན་རྗེ་ཨ་སྤྱང་དང་ཕག་མགོ་
ཅན་གྱིས་རང་ལ་བལྟས་ཆེ་ཡུལ་ཐལ་བར་སོང་ངམ་སྟུང་པའི་འཛིགས་སྐྱག་བྱུང་། གཤིན་རྗེའི་མི་བཞིས་བཟུང་ནས་སྟོང་
ཀྱིས་འབུམ་བཙོངས་པས་འདིར་འཆོད་པ་ཡིན་ཟེར། ལྷགས་ཟངས་ཆེན་པོ་ཟངས་ཞུན་གྱིས་གང་བའི་ཁར་བཏོགས་པ་ན་
དཔང་སྟོང་གི་སྟོ་ཆོགས་ལ་སྟོང་ནས་སྐབས་འགྲོ་བྱས་པས། ལྟ་ནམས་ནམ་མཁའ་བྱོན་ནམ་སྟུང་པ་དང་སྤྱར་དཔུགས་
ཡུང་བར་བཤད་པ་སོགས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་རེས་ཀྱི་ལས་སྟོབས་སྟན་བསགས་པ་ནམས་སྐབས་འགྲོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིགས་
པ་ལས་ཁོལ་བ་དང་། རན་འགྲོར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་སོང་ནའང་དེ་ལས་སྐྱུར་དུ་ཐར་པའི་
ཚུལ་རན་སོང་སྟོང་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་གཅོད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོར་བཤོད་པའི་ཚོང་པ་མང་པོས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཅན་
 དན་ས་མཚོག་གིས་གྲུ་བོ་ཆེ་བཀང་ནས་འོང་བ་ལ། ཅོར་བདག་རྣམས་ཁྲོས་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུད་བཏང་བས་གྲུ་བཤོད་པ་
 རྒྱ་མཚོ་ཁ་དོག་མི་གཅིག་པ་མང་པོ་བརྒལ་བའི་མཐར་ཐོག་ལྟུང་ལ་ཁད་པའི་ཆེ། ཅན་པའི་དགོ་བསྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་
 དེས་སྒྲོལ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། གྲུ་ཚུར་ལོག་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བདེ་བར་སྐྱེའམ་པ་སོགས་འཇིགས་པ་བརྩ་
 དུག་ལས་བསྐྱབས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རྣམས་དང་། རྒྱུད་ཞགས་གྲུབ་པའི་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་ཞགས་
 བཏབ་ནས་ལུ་ལ་མི་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཀྱང་། རྒྱུབས་འགོ་བྱེད་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་ཞགས་ཡེ་མ་བེའམ་པ་
 སོགས་དགོན་མཚོག་གསུམ་མམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་ནང་གི་ཉེར་འཆེ་བསྟོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ་འང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དགོས་པའི་རས་ལེན་འདོད་ཀྱི་རྒྱན་མས་ཟམ་ལོག་ཅིག་ཏུ་
 རྒྱུབས་འགོའི་ལད་མོ་སྟོས་པས་མི་མ་ཡིན་མང་པོ་ཟམ་པར་འགོ་མ་རྣམས་པར་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །ཅི་བསམ་ཐམས་ཅད་
 འགྲུབ་པ་ནི། དགོན་མཚོག་ལ་རྒྱུབས་སུ་སོང་བས་བསོད་ནམས་རྒྱུབས་པོ་ཆེ་གསོག་ཅིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་འདོད་
 དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པས་ན། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱུབ་པའི་ཐོག་མར་དགོན་མཚོག་ལ་མཚོད་ཅིང་རྒྱུབས་སུ་
 སོང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲུབ་པ་གདོན་མི་ཟ། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཆོས་མིན་གྱི་ཐབས་འཕྲུལ་ཡེ་མི་
 མཛད་པར་དགོན་མཚོག་མཚོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོས་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའང་བྱན་
 པར་བྱུང་། ལྷུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ནི། དུས་རྒྱུན་པར་རྒྱུབས་འགོ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་འཆི་ཁར་དགོན་མཚོག་རྗེས་སུ་བྱན་
 པ་འབྱུང་བས་བྱི་མར་དལ་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དེས་པར་རྟེན་ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་སྤྲ་མའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་དགོན་
 མཚོག་ལ་རྒྱུབས་སུ་འགོ་ཞིང་ལམ་བསྟོམས་པས་རིང་པོར་མི་སོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

དགོ་བ་གཞན་རྣམས་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བདེ་འགོ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 ཟིན་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་ཡང་འགོ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དགོ་ཅ་ནི་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་བསམ་
 པས་བྱས་པའམ་ལོག་པར་བསྟོས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། བདེ་
 གཤེགས་གཟུགས་དག་ཅིག་དོས་བྲིས་པ་ལ། །འབྲུགས་བཞིན་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་མཚོད་ན་ཡང་། །དེ་དག་རིམ་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་བྱེ་བ་མཐོང་། །མཚོད་རྟེན་དེ་ལ་གང་གིས་ཐལ་མོ་སྟོར། །ཡོངས་སུ་ཆོང་བའམ་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གམ། །ཡང་ན་མགོ་བོ་
 སྐད་ཅིག་བཏུད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ལན་ཅིག་ལུས་ཀྱང་བཏུད་པ་དང་། །གང་གིས་རིང་བསྐལ་གནས་པ་དེ་དག་
 ལ། །གཡངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བྱུག་འཆོལ་ཞེས། །ཆོག་གཅིག་ལན་འགའ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ཡང་། །དེ་དག་
 ཀྱན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་འདི་ཐོབ། །ཅེས་དང་། ལྷིང་རྗེ་ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོར་བྱིས་བདག་ཅིག་གིས་ཞིང་ས་

གཤམ་པོར་ས་པོན་གྱི་པོ་བཏུབ་སྟེ། དུས་དུས་སྤྱི་ཚུས་བཅུས་ཤིང་སྐམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་ནས། དུས་
གཞན་ཞིག་ན་ཁྱིམ་པ་དེ་ཞིང་གི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། གྲེ་ས་པོན་ཁྱོད་ས་པོན་དུ་མ་གྱུར་ཅིག །ས་པོན་ཁྱོད་མ་སྟེ་ཞིག །མ་འཕེལ་
ཞིག །ང་ལ་འབྲས་བུ་མི་དགོས་ཞེས་ཟེར་ན། དེའི་ཆོག་གིས་ས་པོན་དེ་དག་ས་པོན་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ།
སྟོང་པ་ལ་བསྟོད་ཅིང་སྟོང་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་པུལ་ནས་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདིས་བདག་ནམ་
ཡང་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཟེར་ཡང་དེས་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་མེད་གོ་
སྐབས་མེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱེད་པའི་དགོ་རྩ་དེ་དག་མི་འདོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་
བར་གསུངས་པ་རྟུང་རྟོ། དེ་རྟུང་བའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་ནམས་ཞིབ་རྒྱ་བསམས་ན་ཟབ་ཟབ་
གཞན་ལ་འགྲམ་ཆུ་མི་རྣམས་བར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོན་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་།

སྐབས་སྤྱི་མོང་ནས་དེའི་བསྐྱབས་བྱ་ལ་སྟོབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་དག་མ་རུང་བ་འགས་གཙུག་པའི་
རྒྱུ་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་མགོན་སྐབས་ཞུས་པའི་ཆོ་དབྱའི་ཉེར་འཆོལ་ས་སྟོབ་པར་བྱེད་མོད། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་
ཁྲིམས་མ་བཅིས་ན་དེར་ཡང་ཆད་པ་འཕྲོག་པ་བཞིན་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སྤྱི་མོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྟོག་རྟུང་
དཔག་མེད་འདག་པས་དེའི་འབྲས་བུ་རྟུག་བསྐྱུ་ལས་སྟོབ་པར་གཤམ་མེད་ཀྱང་། སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབས་བྱས་བསྐྱུས་
པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲིང་དོར་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིམས་བཞིན་མ་བསྐྱུངས་ན། དཀོན་མཆོག་གིས་ཀྱང་སྟོབ་
ཐབས་མི་རྟོད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ད་རྟུང་སྐབས་འགྲོ་སོགས་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགྲོ་ཙམ་དུ་བརྒྱུང་ནས་སྟོན་པའི་ཡང་རྩེར་
མཐོ་བསྟོགས་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་སྟོང་དུ་མིང་བཏགས་པའི་འབྲེང་ན་རེ་ལ་དཀོན་མཆོག་ལས་ཀྱང་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱུར་བར་
རྩི་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་སྐབས་འགྲོ་གཏོང་ཉེན་ཆེ་བའི་དུས་འདིར། རྒྱུན་ཅི་ལ་ཐུག་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟོ་ཁེལ་
ངས་ཀྱི་སྟོན་མཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱ་བ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ན། དེང་བྱིན་ཆད་སོགས་ལ་བབས་ཀྱང་
སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབས་བྱ་ནམས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བར་བྱལོ། དེ་རྟུང་བྱེད་རྒྱས་པར་བྲམ་མ་རྟུག་པའི་རྟུག་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱུ་བ་རྒྱ་གསོལ་ཞེས་ཐུགས་རྟེན་བསྐྱུལ་བ་དང་། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བར་བསྐྱུབ་
བྱ་ནམས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུང་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབས་བྱའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་སྟོན་ནམས་
ཞིབ་པར་བཀོད་ན་མངས་དོགས་པས་མ་སྟོན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།

བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ།
གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྒྲིབ་བའི་སྐབས་སུ་ལས་འབྲས་ལ་
དད་པས་སྤང་བྱེད་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ངེས་ལེགས་དང་སྣ་མིའི་མངོན་མཐོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མེད་དུ་མི་རུང་བར་
རྒྱལ་བས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དེའི་སྒྲོག་སྒྲོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་གང་ལྟས་བསྐྱོམ་པ་མ་གཏོགས་སྤང་
དང་འབྲ།

ལས་འབྲས་སྒྱིར་བསམ་པ།

དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྒྱིར་བསམ་པ་དང་། བྱི་བྲག་རྩ་བསམ་པ་དང་། བསམ་ནས་འཇུག་ཕྱིན་བྱ་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས་དང་། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསམ་པ་ལོ། །

སྤྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས།

དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱན་འབྲུམ་དང་བྱ་རམ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རོམ་ངར་བའི་
ས་བོན་བཏབ་ན་འབྲས་བྱའང་རོམ་ངར་བ་ཁོ་ན་འབྲུང་བ་ལས་ཆ་བ་སོགས་གཏན་མི་འབྲུང་ལ། དི་དེ་ལིང་དང་ཏིག་ཏ་ལ་
སོགས་པ་རོ་ཆ་ཞིང་ཁ་བའི་ས་བོན་བཏབ་ན། འབྲས་བྱའང་ཆ་ཞིང་ཁ་བ་ཁོ་ན་འབྲུང་བ་ལས་མངར་བ་གཏན་མི་འབྲུང་བ་
བཞིན་དུ། རྒྱ་དགོ་བ་བྱས་པ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་ཁོ་ན་འབྲུང་གི། ལྷག་བསྐལ་གཏན་མི་འབྲུང་ལ། རྒྱ་མི་
དགོ་བ་བྱས་པ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལྷག་བསྐལ་ཁོ་ན་འབྲུང་གི་བདེ་བ་འབྲུང་བ་གཏན་ནས་མི་སྤྲོད་པ་ཡིན། ལོ་ན་
ལྷག་བསད་པའི་ཤ་ཟོས་པ་ལས་བདེ་བ་འབྲུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་འདྲའི་བདེ་བ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་སྤྲོད་བསགས་
དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་མོད། ལྷག་བསད་པའི་རྒྱན་ལས་བྱུང་བས་མི་དགོ་བའི་སྤྲོད་བྱེད་འབྲས་
སྤྲུལ་སྤྲངས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། ལྷག་འཆལ་བའི་རྒྱན་གྱིས་ལྷས་ལ་གདུང་བ་སྤྱེ་བའང་དེའི་རིགས་པས་ཤེས་དགོས།
དེས་ན་དགོ་བའི་དབང་གིས་བདེ་འགོ་དང་མི་དགོ་བའི་དབང་གིས་ངན་འགོར་སྤྱེ་བ་དང་། རྟེན་དེ་དག་ལ་བདེ་སྤྱོད་གི་
བྱུང་བར་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱང་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་འབྲུང་བ་ཡིན།
འཇིག་རྟེན་ན་ཞིང་ལ་འབྲས་དང་བྲ་བོ་བཏབ་པའི་འབྲས་བྱ་འཆོལ་ནས་སྤྱེ་མི་སྤྲོད་པ་དང་འདྲ།

ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ནི། ཕྱིའི་རྒྱ་འབྲས་ལའང་འཕེལ་ཆེ་བ་ཡོད་མོད་ནང་གི་རྒྱ་འབྲས་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་འཕེལ་ཆེ་བའི་
ཚུལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཅུ་གྲོ་རྒྱའི་གྲོང་དུ་ཕེབས་པའི་ཆོ། སེར་སྐྱ་ནས་དེར་བག་མར་བཏང་བའི་བུ་མོ་ཞིག་གིས་དད་པས་
བསོད་སྟོམས་ལུལ་བ་རང་སངས་རྒྱས་ལེགས་སྟོན་ཞེས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལ། དེའི་སྤྱོད་བྱམ་ཟེ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིད་མ་
ཆེས་པར་སྟོན་པའི་དུང་དུ་སྤྲོད་ནས། བཤོས་ཙམ་གྱི་སྤྲད་དུ་རྒྱན་གསུང་ངམ་ཞུས་པར། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གྲོང་དེའི་
ཤར་སྤྱོད་སྤྱུ་རྒྱའི་རྒྱའི་སྤྲོད་པོ་ཆེན་པོ་ཡལ་གའི་འག་ནས་ཤིང་རྟ་ལྷ་བརྒྱུ་མ་རེག་པར་སོང་ཆོག་པ་ཡོད་པ་དེའི་ས་བོན་
ལུངས་ཀར་གྱི་བཞི་ཆ་ཙམ་ལས་མེད་པ་དཔེར་མཛད་ནས། ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་ལས་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྲུང་བ་ངས་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་པར་མཛད་པས་ཤེས། ཞིབ་པར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་
བསམ་དགོས་པས། རྒྱ་དགོ་བ་རྒྱུང་དུ་ལས་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྲུང་བ་སྤྲོད་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སྤྱེ་ངན་ལས་
འདས་ནས་དེའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་བཞུགས་པའི་སྐབས། ཁྱིམ་བདག་དབུལ་པོ་བཟའ་མི་གཉིས་ཀྱིས་དད་པ་དྲག་པོས་བུམ་
པ་གསར་པ་རྒྱ་གཙང་མས་གང་བའི་ནང་དུ་གསེར་གྱི་དོང་ཅེ་གཅིག་བཅུག། ཁེ་མོང་གིས་ཁ་བཅད་དེ་དགོ་འདུན་ལ་ལུལ་
བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་བཟང་ཞིང་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མཐར། མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་བདག་
ལྷག་པོ་ཞིག་གི་བུ་གསེར་ལྷ་ཞེས་པར་གྱུར་པ་ན་ཁྱིམ་དུ་སྤྲོད་པ་ཞིག་བཤོལ་བ་ལས་ཟས་གོས་སོགས་དགོས་འདོད་ཐམས་

ཅད་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་བ་བྱུང་། ཡུལ་ཙམ་པའི་བུ་མོ་གསེར་འོད་དང་བྲི་བུ་དེ་གཉིས་ཁྱོ་ཤུག་བྱེད་གྲབས་ཀྱི་སྐབས་བཙམ་
 ལྟན་འདས་ལས་ཆོས་ཉན་ནས་རིམ་གྱིས་དགྲ་བཙམ་པའི་བར་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་རྣམ་གཞིགས་འདས་ནས་བསྟན་པའི་
 གཟུགས་བརྟན་གྱི་དུས་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་གྲོང་ནས་བསོད་སྟོམས་བསྐྱངས་ཏེ། གྲོགས་དགེ་སློང་སློང་བ་པ་འགའི་འཆོ་བ་
 སྐྱར་བས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ལྟ་མིའི་ལོངས་སྟོང་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་མཐར། ཀོ་ས་ལར་བྲིམ་བདག་དན་
 གྱི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས། བྱིས་བཙམ་ལྟན་འདས་ལས་རབ་ཏུ་
 བྱུང་སྟེ་དགྲ་བཙམ་ཐོབ་པ་རྟ་བུ་དང་།

མི་དགེ་བ་ཆུང་དུ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤིང་ཆེ་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱངས་ཀྱི་དུས་
 དགེ་སློང་བསམ་གཏན་པ་ཞིག་འཆག་པའི་དུང་ན་ཤིང་ཨོ་ལའི་འདབ་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ལོ་མས་སྤྱི་པོ་ལ་ཤུད་པས།
 ཆོག་པ་ཐོས་ཏེ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གཞོད་པ་ཙན་གྱི་བྲིམས་སུ་བཅའ་བ་འདི་རྟ་བུ་མཛད་པ་ཟེར་ནས་ལོ་མ་དེ་བཅད་
 པས་སྤྱི་ཨོ་ལའི་འདབ། ཅས་པ་སྤྱི་པོར་ཤིང་ཨོ་ལའི་འདབ་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྤྱེས་པ་ཤིང་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་དུས་ཅ་བ་ནས་རྟག་
 རྟག་མང་པོ་འཛག་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མ་བྱོན་གྱི་བར་སྟོང་པར་གསུངས་པ་དང་། དགེ་སློང་སྟོང་བ་པ་
 ཞིག་གིས་བསམ་གཏན་བསྟོམ་པར་བཅམས་པ་དགེ་སློང་མང་པོས་གསུང་རབ་བསྐྱགས་པའི་རྟེན་གྱིས་བྱར་མ་བུའབ་
 པས་ཁོས་ཏེ། འོད་སྤྱངས་ཀྱི་དགེ་སློང་འདི་དག་མཚན་ཐོག་ཐག་སྐལ་པ་བཞིན་སྐད་འབྱིན་ཏེ་ཞེས་སྐྱས་པས་སྤྱེ་བ་ལྟ་
 བརྒྱར་སྐལ་པར་སྤྱེས་པ་རྟ་བུ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་བྲིས་མི་ལང་བས་མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ལས་ངེས་པ་བཙམ་དགོས།
 འདི་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ཕན་བུ་བྱས་པའི་མཐུས་འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་འཐོབ་འགྱུར་དུ་གསུངས། ཉེས་བྱས་ཕ་
 མོ་གཅིག་ཁྱེད་དུ་བསད་པས་ཡང་སོས་སུ་སྤྱེ་བ་དང་སོར་བཤགས་སོགས་ཁྱེད་དུ་བསད་པས་ཆ་དཔུལ་སྤྲུག་མ་རྣམས་སུ་
 སྤྱེ་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་རྟར་ཡིན།

ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ་ནི། ཞིང་ཐོག་ཏུ་ས་བོན་མ་བཏབ་ན་མུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། བདེ་འཕྲོ་དང་
 དན་འཕྲོའི་སྤྱེ་བ་འཕེན་པའི་ལས་མ་བསགས་ན། དེ་དག་ཏུ་སྤྱེ་བ་གཏན་མི་སྲིད་པ་དང་། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་འང་གཙུག་ཡུད་ཙན་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཡབ་ཆོས་དང་ལྟན་པ་བཀོངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཀ་ཏུ་ཡ་ན་
 ས་ཡུང་གིས་གཤམས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྲོད་ཏེ། ཡུལ་སྤྱོད་གསུམ་པ་རྣམས་སའི་ཆར་གྱིས་ནོན་སྐབས།
 སྟོན་པོ་ཉེ་རུ་ཀ་དང་། སྟེ་རུ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་མ་བྱས་པས་རང་བྲིམ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱ་སྤྱང་ནས་རིན་པོ་ཆེས་གྲུ་བཀའ་སྟེ་
 བོས་པས་སྟོན་མ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཤར་པའི་བཙུན་མོ་སྟོ་བསངས་ཙན་འཁོར་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པས་བྱིར་མི་འོང་
 སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱས་ཀྱང་། སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱི་བཙུན་མོ་ལྟ་བུ་རྒྱུར་ཆེ་རང་སངས་རྒྱས་གནས་

པའི་རྩེ་ལྷིལ་པོ་མེར་སྐྱར་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས། བཅ་ཟེ་མ་དུ་ཟེར་བས་བཅུན་མོའི་ཁང་བཟང་མེར་སྤྲིན་པ་ན། སྤྱོད་བསངས་
 ཅན་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁར་འཕགས་ནས། རྩུ་མོ་དག །བདག་ཅག་གིས་ལས་བསགས་པ་གཞན་སྤྲུས་སྤྱོད། ཞེས་སྤྲུས་ནས་
 མེར་མཆོངས་ཏེ་ལྷ་བརྒྱུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོག་པ་དང་། བཅ་མོ་སྐྱར་མཆོག་སྤྱོད་བཅུན་མོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མངག་གཞུག་མར་
 གྱུར་པ་ན་སྤྲིལ་པོ་ལ་མེ་སྐྱར་བར་བསྐྱལ་གྱུར་དང་དུ་མ་སྤངས་པའི་དབང་གིས། ཏྲོར་ཁུང་ནས་བྱོས་པས་མ་ཆོག་པ་ཏྲ་བུ་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་ཟ་ཞིང་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པའི་སྤྱོད་བྱུང་ཤིན་ཏུ་མང་།

ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲུའི་ས་བོན་ལོ་མང་པོ་ལོན་ན་རྟེན་ནས་ཐུག་མི་སྤྱོད་བ་ཡོད་ཀྱང་། རང་
 གི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་གཉིན་པོས་བཅོམ་པ་མ་གཏོགས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལོན་ཡང་རྣམ་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པས་སྤྱོད་ཆོགས་
 རྣམ་སྤྲིན་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་འབྲས་བུ་གཏོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་བྱ་སྤོང་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་
 འཕྱར་ཆེ་གིབ་མ་གང་དུ་ཡོད་པ་མི་མངོན་ཡང་། རིམ་གྱིས་ས་ལ་བབས་པ་ན་གིབ་མ་ལུས་འོག་ཏུ་སྤྱོད་བས་ཡོང་བ་ཏྲར་དགེ་
 སྤྲིག་གང་བྱས་འཕྲལ་དུ་ཤེས་རྒྱ་ཅང་མེད་མོད། འབྲས་བུ་སྤྲིན་པའི་དུས་ལ་བབས་ཆེ་བ་དེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཤིན་ཏུ་
 མངོན་པ་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་བ་ལས་ཤེས་ཏེ་སྤྲིག་ཅན་འཕགས་སྤྱོད་པོས་མེར་སྐྱར་དམག་བྲངས་སྐབས། མོ་ལུ་
 འགལ་གྱི་བྱས་བདག་གིས་དེ་དཔུང་བཅས་ཁོར་ཡུག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་འཕང་བར་སྤྱོད་བ་སོགས་ཞུས་པར། སྤོན་པས་སྤྱོད་ཀྱིས་
 དེ་ཏྲར་རྣམས་མོད། ཤུག་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཆུད་མི་ཟ་ཆུལ་གསུངས། དེའི་དམག་གིས་ཤུག་རྣམས་ཁ་བརྟགས་པར་བརྩམས་
 པ་ན་ཁོའི་ཞང་པོ་ཤུག་མིང་ཆེན་གྱིས་བདག་ཆུར་རུབ་ནས་ཕྱིར་མ་ཕྱུང་གི་བར་སུ་ཡང་མི་གསོད་པའི་ངོ་ཆེན་བྱས་ཏེ།
 ཤིང་གི་ཡལ་ག་རྩིང་དུ་རུབ་པའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་ནས་སྤོག་བརྟང་བས་ཅུང་ཟད་འགྱངས་པའི་རིང་ལ། ལས་མ་བྱས་པ་
 རྣམས་བྱོས་ཏེ་སྤོགས་སོ་སོར་སོང་། ལས་བྱས་པ་རྣམས་གོང་ཁྲེར་གྱི་ཤར་སྤོ་ནས་ཕྱུང་སྤེ་སྤེ་སྤོ་ནས་འཇུག །སྤོ་སྤོ་ནས་
 ཕྱུང་སྤེ་རུབ་སྤོ་ནས་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུར་འདུས། མིང་ཆེན་ཤེ་བ་ཤེས་འཕྲལ་ཤུག་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྤོང་རེས་གཅིག་
 ལ་བསང་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་སྤྱོད་པོ་སྤོན་པོ་བཅས་ཞག་བདུན་ནས་མེས་ཆོག་སྤེ་དཔུལ་བར་འགོ་
 བར་ལུང་བསྟན་པས། རྒྱལ་སྤོན་རྣམས་སྤྱོད་མོས་ཆལ་དུ་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་མེ་མ་བྱས་བར་སྤོད་རྒྱུའི་ཁུལ་བྱས་གྱུར་ཞག་
 བདུན་པ་ལ་ཡུལ་ངན་ཞིག་བྱུང་བ་སངས་པའི་སྐབས། བཅུན་མོ་ཞིག་གིས་སྤྲུས་ཀྱི་སྤྱིང་མེ་ཤེས་བཞག་ནས་རྒྱན་འདོགས་
 བཞིན་པའི་ཆོ་མེ་ཤེས་ལ་ཉི་འོད་པོག་སྤྱོད། སྤྲས་ནང་ཆོངས་ཅན་ལ་མེ་མཆོད་ནས་ཁང་བཟང་སོགས་འབར་བ་ན་འཕགས་
 སྤྱོད་པོ་སྤོན་པོ་བཅས་འབྲོས་པར་བརྩམས་པ། མི་མ་ཡིན་གྱིས་ར་བའི་སྤོ་བཅད་དེ་འོ་དོད་འོད་བཞིན་དུ་ཆོག་ནས་
 མནར་མེད་དུ་སྤྱོས་པ་ཏྲ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ད་ཏྲ་འང་མཐོ་དམན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པ་དུ་
 མ་ཞིག་འོང་གིན་འདུག་པ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་སྤྲིག་འབྲས་ཆུད་མི་ཟ་བའི་རང་མདངས་ཁོ་ན་པོ།

རང་གིས་ལས་དགོས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་རང་གིས་མྱོང་བ་མ་གཏོགས། གཞན་ལ་བཀོ་བཤའ་བྱེད་
 མི་རྣམས་པའི་དབང་གིས་མདོ་སྤེལ་ས། ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ནི་ས་ལ་མི་སྤྲིན། རྩོམ་མི་སྤྲིན། ཟིན་པའི་ཡུང་པོ་འབའ་
 ཞིག་ལ་སྤྲིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན། སྤྲོན་ཆད་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་པས་བདེ་སྤྱད་འབྱོར་རྒྱུ་ཅི་འདྲ་མཐོང་ཡང་
 གོ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། རང་གཞན་གྱི་སྤྲོད་ཚུལ་ལ་བསམ་ཤེས་ན་ཡིད་ཆེས་ཅུང་ཟད་སྦྱེ་བར་འོས་ཏེ། ས་མ་མཚུངས་
 པའི་བྱ་སྤྱད་ནམས་ཀྱི་སྤོད་དུ་གཟུགས་བཟང་ངན། ཤེས་རབ་ཆེ་ཆུང་། རྟོན་འགྲུབ་མི་འགྲུབ། རིགས་བརྒྱུད་ཡོད་མེད་སྣ་
 ཚོགས་དང་། རྩོམ་རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་འདྲ་བར་བཀོས་ན་འདྲ་སྤྱད་དཔུལ་བར་མ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་མདོན་སྤྱད་དུ་མཐོང་
 བ་འདི་དག་སྤྲོན་དགོས་པ་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་ཅིང་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ཤེས་སྤྱོད་པར་སྤྱང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ལ་ལ་ནད་དང་དགྲས་གཅིས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་བདེ་བར་འཆོ་བ་སོགས་ལ་དཔགས་ནས་མི་དགོས་པའི་ལས་
 ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་ཚུལ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་སྤྱོད་སྤྱད་གང་བྱུང་སྤྲོན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་
 པར་བྱས་ནས་རྒྱུ་ཅི་འདྲ་ཐོག་དུ་བབས་ཀྱང་ད་ལྟའི་མོ་མཁའ་ཆོའི་ངག་བཞིན་གཏོ་མདོས་ཀྱིས་པན་དུ་རེ་བ་དང་། འདྲེ་
 གཏོན་གྱིས་གཏོད་པར་དོགས་པ་སོགས་དགོས་མེད་ཀྱི་ཆབ་ཚུབ་མི་མང་བར་དགོན་མཚོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་སྤྱོད་ཁེལ་
 རེས་ཀྱི་སྤོས་སྤྱིག་སྤོང་དགོས་སྤྱོད་ལ་འབད་པར་བྱའོ་སྣམ་དུ་བསྐོས།

སོ་སོར་བྱེ་སྤྱེ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྤྱེ་བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ལ་འདྲུག་པའི་སྒོ་ནི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དུ་ངེས་
ཡིད། སྒོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དགོ་མི་དགོ་རགས་པ་རྣམས་ལས་ལམ་བཅུར་འདྲུབ་ཡིན། དེ་ཡང་མཚམས་མེད་ལྔའི་ལ་
མ་དག་བཅོམ་གསོད་པ་གསུམ་སྒོག་གཅོད་དངོས་གཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་བྲག་འབྲིན་པ་
སྒོག་གཅོད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་རྒྱན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ལས་མ་
དག་བཅོམ་མ་འདོད་ལོག་གིས་སུན་འབྲིན་པ་ལོག་གཡེམ་དང་། བྱང་སེམས་ངེས་གནས་དང་སྒྲོབ་པ་གསོད་པ་སྒོག་གཅོད།
དགོ་འདུན་གྱི་འདུ་སྒོ་འཕྲོག་པ་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འདྲུབས་མཚོན་མི་དགོ་བ་ཆེ་ཤོས་པལ་ཆེར་ནག་པོའི་ལས་ལམ་བཅུ་སྒྱུར་
དངོས་ཅི་རིགས་སུ་འདྲུལ། དེ་དག་སྤངས་པའི་དགོ་བའི་ལས་རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཅུར་འདྲུབས་ན། ལས་ལམ་རྣམ་པ་
བཅུ་ལ་སྤང་བྲལ་བྱེད་པ་ཉིད་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་རྒྱལ་བས་ཡང་ཡང་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ།

ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ།

དེས་ན་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། ཅག་པོའི་ལས་འབྲས་དང་། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་
སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཅག་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་དང་། ཟླ་ཡང་གི་བྱད་པར་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །

ནག་པོའི་ལས་ལམ་དངོས།

དང་པོ་ནི། སློག་གཅོད་ལ་རྒྱ་ཚོར་མོངས་སྟོན་རང་གིར་བྱ་བར་འདོད་ནས་བདག་པོ་གསོད་པ་དང་། སློག་སྒྲུའི་
རན་པ་སྤང་བར་འདོད་པ་དང་། ཤ་ཆེལ་པགས་པའི་ཆེད་དུ་གསོད་པ་སོགས་འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། མི་མཐུན་
པའི་དག་པོ་ཞེ་སྤང་གིས་གསོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གཉིས་ཆུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་བས་གསོད་པ་ཏྲ་བུ་ཞེ་སྤང་ལས་
སྦྱེས་པ་དང་། ལུ་ཏྲུགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཕྱགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱོན་ལས་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་། རི་དྲགས་དང་
ཕྱགས་སོགས་མོངས་སྟོན་བྱ་ཡིན་པས་བསང་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷ་མེན་དུ་སྦྱོན་པ་རྣམས་དག་གསོད་པ་
གསང་སྤགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་ཡིན་པ་སྤྲད་ཀྱི་ཁ་པོ་སློག་པ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་གསོད་པ་སོགས་གཏི་མུག་ལས་སྦྱེས་པ་
ཡིན། དེར་མ་ཟད་སྦྱོན་དང་ཅན་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་མའི་གསོལ་བ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་ལུག་དོའི་ཕྱིར་གནག་ལུག་བསང་པ་
ལས་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་འཛིན་པ་འདྲ། སོག་ཏྲ་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་མི་དགོ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པ་གལ་
ཆེ།

སྤྱུང་ཡང་གསོད་དགོས་སྟམ་པ་ཡོད་ན་འདྲ་ཤེས་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་འདྲ་ཡང་། དག་ལྷ་གཅིག་བསང་སྟམ་པས་
གཞན་ལ་འབྱུགས་ནས་བསང་པ་དང་། གསོད་འདོད་མེད་པར་མ་ཤེས་པར་རྒྱུ་འོག་ཏུ་སྦྱིན་འབུ་ཤི་བ་ཏྲ་བུ་སློག་གཅོད་
ཀྱི་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར། གསོད་འདོད་ཡོད་ཕྱིན་རང་གིས་བསང་པ་དང་གཞན་ལ་བཅོལ་བ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ལས་
ལམ་འབྱུང་བར་འདྲ། རང་སློག་པ་ལ་འཛོམས་ལུས་གྱིས་སློག་ཏུ་གཞན་ལ་བཤད་ནས་གསོད་དུ་འཇུག་པ་སྟག་པར་ཉེས་པ་
ཆེ། རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་སློག་གཅོད་ཉུང་བའི་འོས་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱོད་དག་འགོ་དོན་ལ་འབྱོན་སྐབས་གནག་ལུག་མང་པོ་
དེད་ཅིང་མི་སྦྱུ་ཁ་ཤས་ཕྱགས་ཕྱིར་ཁྲིད་དེ་ཕེབས་ཀྱིན་འདུག་པ་བརྟགས་ན་སློག་སྤྱོད་རྒྱབས་ཆེ་བ་དང་། ར་ཐབ་དང་ར་
ཞུས་སོགས་ཀྱང་བསམ་བཞིན་དུ་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ན་སློག་གཅོད་བྱས་བསགས་ཆོང་བའི་ལས་སྤྱུང་བ་ཡིན། ལ་ལས་
གནག་ཕྱགས་ཉམ་ཆུང་མང་པོ་བཤད་པ་ལ་འཆོང་བ་དང་། ཆར་རུའི་ཆེད་ལུག་གྱུ་ཏྲོང་ཕྱག་དུ་མ་གསོད་དུ་གཞུག་དགོས་
ཀྱི་རྒྱུ་ཆོང་བྱེད་པ་སོགས་ནི། ཕ་རོལ་པོས་སེམས་ཅན་ཅི་ཅམ་བསང་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་འཆོང་མཁན་ལ་འདྲ་
སློག་གཅོད་ཀྱི་སློག་པ་སྦྱོ་མོ་རེ་འབྱུང་བ་ཡིན། གྲུ་རྒྱུང་ཆོར་ཡང་ཤའི་ཆེད་དུ་མི་ནག་རེ་བཅོལ་ནས་ལུག་གསོད་པ་འདི་
འབྱུང་ཉེ་བར་སྤང་བས། རང་གི་ལག་བདར་ནས་མ་བསང་པ་ཅམ་རྒྱུ་མཆོན་དུ་བྱས་ཏེ་སློག་གཅོད་ཀྱི་སློག་པ་མེད་དམ་
སྟམ་དུ་འབྱུལ་མི་རུང་། སེར་དམག་དང་རན་སྤགས་སོགས་ཀྱི་སློག་པམ་པ་ནམ་བྱུང་དོས་མི་ཟེན་པ་འདྲ་ཡོད་མོད། གཞན་
སྦྱོན་གྱི་བྱ་ར་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར། ཀུན་སྦྱོང་དང་ཐབས་ཚུལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་སློག་གཅོད་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཡིད་
ཡུལ་བྱས་ཏེ། གཞན་རི་ལྟར་ཡིན་རུང་བདག་ལ་རེ་ཞིག་དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལས་བསྐྱོག་པའི་རྣམས་པ་ཞན་པས་བྱེད་ཐབས་

མེད། རང་ཉིད་དེ་འདྲིའི་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་སྒྲུབ་པའི་ཞེ་དམ་དང་གསོལ་འདེབས་ཡང་ཡང་བྱ། འདྲུལ་བར་ཆུ་ལ་འདེབས་སྒྲིབ་དང་། དྲུང་འགྲོ་གསོད་པ། ས་བརྒྱུ་བ་སོགས་མི་རུང་བའི་བཅས་པ་མཛད་པ་བཞིན་སློག་ཆགས་ཕྱ་མོ་ཆུན་ཆད་ལ་གཞོད་པ་སྒྲོང་བའི་ཐབས་ལག་རྟུ་ཨེ་ལོན་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་སོགས་གསོད་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་རྒྱ་བ་ནས་དོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷུག་བཞིན་གཅིས་པར་དགོངས་ཤིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་སློག་ལས་གཅིས་པ་གང་ཡང་མེད་པས། ཤ་ཁམ་འགའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གཞན་གཅོད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བཟོད་སྤྱུགས་མེད་པ་བསྐྱེད་པོད་པ་སྒྲོང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་ཁས་འཆེས་པ་དོ་ཆ་བའི་གནས་སུ་འདྲུག་ཅིས་རང་ལ་སྒྲོན་བགྲང་བའི་ཆུ་ལ་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ།

མ་བྱིན་ལེན་ནི། ས་རོལ་པོའི་ནོར་རྗེས་ཡིད་པོར་དུ་མཐོང་ནས་བརྒྱབ་པ་འདོད་ཆགས་དང་། དག་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཡོ་བྱད་འཕྲོག་པ་ཞེ་སྒྲུང་དང་། ལུ་སྤྲེགས་པ་འགའ་ཞིག་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཆངས་པ་དབང་བ་ཡིན་ལ། བྲམ་བེ་རྣམས་ཆངས་པའི་བྱ་ཡིན་པས་བྲམ་བེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ནོར་སྤྲངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་བདེན་པར་སེམས་པས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་གཏི་ལྷག་ལས་སྤྲོས་པ་ཡིན། འདྲུ་ཤེས་སྒྲར་དང་འབྲུ་ལ། ཀྱན་སྒྲོང་ནོར་ཀྱི་བདག་པོ་དང་དབྲལ་བར་འདོད་པས་རང་གིས་དངོས་སུ་སྤྲངས་པ་འཕམ། གཞན་ལ་འཕྲོག་རྟུ་བཅུག་ན་དེར་ཐོབ་སྒོ་སྤྲོས་པའི་ཆེ་སྤྲུལ་བ་པོ་ལའང་ལས་ལམ་འབྲུང་བ་ཡིན། དེས་ན་མི་དཔོན་དང་བླ་སྤྲུལ་ཆེ་བ་འགས་སྤྲོད་གི་དོན་དུ་དམག་ཆེན་བསྐྱུལ་བའི་ཆོ་དམག་མི་ཆོས་པ་རོལ་པོ་རྣམས་ཁ་བཏགས་ནས་ཡོ་བྱད་ལེན་པ་ན་ཅི་ཅམ་བསད་ཅིང་འཕྲོག་པ་དང་མཉམ་པའི་སློག་གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་ཀྱི་སྤྲེག་པའི་ཆར་འབབ་ཀྱང་མཆང་དུ་གོ་བ་དགོན་པར་སྤྲང་། གཡམ་བ་དང་བཅོལ་བ་སོགས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། ཆོང་བྱེད་སྐབས་རྒྱན་དང་བྲེ་ལོག་སྒང་ལོག་འཇུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་རིན་ཐང་གི་ཆོད་ལས་ལྷག་པར་ལེན་པ་དང་། ཁྲི་པ་དགེ་བསྐྱོས་ལྟ་བུས་གྲུ་པ་གཉེས་ཆུང་ལ་སྤྲོས་འགལ་གྱི་བསྐྱེད་བཏགས་ནས། སྒྲོད་རང་དངུལ་སྒང་འདི་ཅམ་ཁུར་བྱུང་ན་དེ་ཀ་ཡིན། གཞན་དགོན་པ་འདིར་སྤྲོད་ས་མེད་ཆུལ་བེར་ནས་དངུལ་འཕྲོག་པ་དང་། དཔོན་པོ་འགས་མངའ་ཞབས་སུ་མི་དོས་པའི་ཁྲལ་སྤྲད་པ་དང་། ཁྲིམས་འགལ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཆད་པ་ལེན་པ་སོགས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་འཕྲོག་ཆུལ་ཤིན་རྟུ་མང་། རང་རེ་རྟུ་བྱུར་བསྐྱེད་མེད་པར་འཕྲོག་པ་དང་། འཇམ་བུས་བརྒྱབ་རུང་ཟད་འབྲུང་རིང་ཡང་། གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བཅོལ་ནས་ལེན་པ་འདི་ལ་རྒྱན་པར་གཟབ་དགོས།

ལོག་གཡེམ་གྱི་གཞི་ལ། ཁྲིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་གི་རྒྱུང་མ་དང་སྤྲོས་པའི་གཟུགས་འཆོང་ལས་གཞན་པའི་རང་གཞན་པོ་མོ་མ་ནིང་དུང་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོད་བྱ་མིན་པ་དང་། མངལ་སྒོ་མ་གཏོགས་པའི་ཁ་དང་བཤང་ལམ་རྒྱུང་ལག་སོགས་ཡན་ལག་མིན་པ་དང་། སྤྱུག་སྤྱང་བྱགས་རྟེན་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་གནས་མིན་པ་དང་།

བསྟོན་གནས་ལ་གནས་པ་སོགས་དུས་མིན་པ་བཞི་ཡོད། རབ་བྱུང་ལ་འབྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་གཡེམ་དུ་འགྱུར་བས་
 ཅུང་ཟད་མི་འདྲ། ཉེན་མོངས་འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱེས་པ་ཤེས་སྒྲིལ་ཞིང་། ལམོན་གྱི་བསམ་པས་དགའ་ལྡན་མ་སྟོགས་ནས་
 སྦྱོང་པ་ཞེ་སྤང་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བརྟན་བཙས་སུ་བ་ལང་རྟར་བསྟོད་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོང་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་
 རྒྱར་བཤད་པ་དང་། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་ཐར་ལམ་དུ་བརྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཟོག་རྒྱ་མཐག་དུ་མས་བྱང་
 མེད་བསྟོན་པ་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་ཉེ་རྒྱ་བྱེད་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆོས་སུ་སྦྱོར་བ་བདེན་སྟོན་པས་བསྟོད་པ་སོགས་གཏི་མུག་ལས་
 སྦྱེས་པ་ཡིན། འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་དགོས་པར་བཞེད་པ་དང་། འབྲུལ་མ་འབྲུལ་འདྲ་བར་གསུངས་པ་འདྲ་ཡོད། དངོས་
 གཞིའི་ལས་ལམ་བསྟེན་པ་ལ་མི་ཆངས་པར་སྦྱོང་པར་འདོད་པས་སྦྱོར་བ་རང་གིས་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། གཞན་བྱེད་དུ་
 བཅུག་པ་ལ་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་། འོན་ཀྱང་སྟགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུངས་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་སྟོང་གིས་
 རབ་བྱུང་མང་པོར་ལོག་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ནི་མནར་མེད་གྱི་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྱིན་པ་ལོ། །རང་གི་དབང་པོ་དང་རང་གཞན་
 གང་ཡང་རུང་བའི་ཡན་ལག་སྤྱད་པའི་རེག་པ་སྦྱོང་བ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཡིན།

རྒྱན་གྱི་གཞི་ལ། གང་སྦྱ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་འཕགས་པའི་ཐ་སྟངས་བརྒྱན་དང་བྲལ་བ་དང་། གང་ལ་སྦྱ་བའི་ཡུལ་མིའི་
 འགོ་བ་སྦྱ་ཤེས་དོན་གོ་བར་ཅུས་པ་ལོ། ཉེན་མོངས་བདག་དང་མཛེའ་བཤེས་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་བཀྱར་འཛོལ་
 པའི་ཆེད་དུ་སྦྱ་བ་འདོད་ཆགས་དང་། དག་ལ་ཕན་པའི་དོན་འདི་དྲང་པོར་མི་བཤད་སྟོན་པ་དང་མགོ་སྟོར་ནས་གཞོད་པ་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱ་བ་ཞེ་སྤང་དང་། དྲང་སྟོང་དག་གིས་གནས་སྐབས་གལ་ཆེན་ལྟར་རྒྱན་བྱས་ན་རྒྱུད་བ་མེད་པར་བཤད་པ་
 བདེན་པར་བཟུང་ནས་སྦྱ་བ་སོགས་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མཐོང་བ་སོགས་བརྒྱན་ལས་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྟུར་
 བ་སྟེ་མཐོང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་སྦྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་རྟ་བྱ་དང་། དེ་རྟར་སྦྱ་བར་འདོད་པའི་ཀུན་སྟོང་གིས་བག་ཏུ་
 ཐོན་པ་འཕམ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྟོན་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་རོལ་པོས་གོ་བ་ན་དངོས་གཞིའི་ལས་ལམ་འབྱུང་།

གཤམ་པོའི་ཁ་ཆེམས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ལ་བསྟོར་རྟེན་འབྲུལ་དགོས་ཚུལ་ལབ་པ་བྱང་སེམས་སུ་ཡིན་
 མི་ཤེས་པས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཡུལ་བ་ཡིན། སྐབས་འཇུག་གནང་རོགས་ཟེར་བ་ལ་ཅང་མི་སྦྱ་བར་ལེན་པ་རྟ་བྱུང་རྒྱན་ཆེན་
 པོར་འགོ་བས་གཟབ་དགོས། དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་ཆོད་དང་ནོར་སྦྱོབ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱན་སྦྱ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་། བྱང་
 པར་མཁས་བཅུན་ལས་ཀྱང་ཟོག་པོ་བྱིན་པའི་དུས་ངན་འདིར་སྟོ་མཐོང་འདྲེ་མཐོང་གི་རྒྱན་གྱི་བྱེད་བས་གཞན་མགོ་
 བསྟོར་བ་རྒྱར་ལེན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས། སྤང་ཆོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རྣམས་ལ་མི་ཆོས་བླ་མའི་རྒྱན་ཡང་མི་འབྱུང་
 བའི་རེས་པ་དཀའ་བར་འདུག །ཕམ་པ་བཞི་ཞེས་གྲགས་པ་འདྲ་དགེ་སྟོང་ཞིག་གིས་ལས་ལམ་དང་པོ་བཞིའི་ནང་གསེས་
 བྱས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་དགག་པའི་ཕྱིར་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་རི་སྟོང་བཀའ་སྟུལ་

པ་རྒྱལ་ལ་འད་རང་རྣམ་དང་བསྐྱེད་པའི་ལག་ལེན་ཅི་ཐུབ་བྱ། རྒྱུ་སྐྱེས་དག་གི་ཉེས་པ་བཞི་པོ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་
བཅུག་པས་ལས་ལམ་འབྱུང་བར་བཤད་པའང་ཡིད།

ཕྱ་མའི་གཞི་ལ། གང་དཔྱེ་བར་བྱ་བ་སེམས་ཅན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡན་ཆད་དང་། སྤྱི་རྒྱུའི་དངོས་
པོ་བདེན་པའམ་མི་བདེན་པ་གང་ཡིན་ཡང་འདྲ། ཉེན་མོངས་རང་གི་མཛའ་གྲོགས་སྤྱིང་སྤྱག་ཅིག་གཞན་དང་སློ་མཐུན་
པར་སོང་བའི་ཆོ། རང་ལ་མི་མཛའ་བར་འགྱུར་དོགས་པས་དེ་གཉིས་འབྱེད་པ་འདོད་ཆགས་དང་། དག་དང་དེའི་མཛའ་
བཞེས་ཕྱལ་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་བཞེས་དང་། ཕྱ་མ་ཆོས་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཕོག་ལྟས་འབྱེད་པ་གཏི་མུག་ལས་སྤྱོད་པ་ཡིན། སེམས་
ཅན་མཐུན་པ་སྐྱོན་ལ་དེ་དང་དེར་འདྲུ་ཞེས་པས་དཔྱེ་བར་འདོད་པའམ་མི་འདྲུ་པར་འདོད་ནས། དཔྱེ་བྱ་གཉིས་སྤྱན་
ཅིག་འཛོམས་པའི་མདོན་སྤྱི་དཔྱེད་གཉིས་སྐྱོག་ཏུ་པན་ཚུན་ལ་ངན་སྤྱོད་དང་གཞོད་པ་སྤྱོད་ཆོགས་རྩོམ་ཡང་དེ་རིང་གིན་
ཏུ་མཐུན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་མཆོན་ཞེས་སྤྱོད་པའམ། ཅིག་ཤོས་ལ་སྐྱོག་ཏུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁོ་ལ་རྩིས་ཆེན་བྱེད་ཀྱང་ཁོས་བྱེད་ལ་
ཡག་པོ་མི་ཟེར་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་དཔྱེ་བྱས་གོ་བ་ན་ལས་ལམ་འཛོམས་པ་ཡིན།

ཆོག་རྒྱུ་བཞེས་དང་གིས་སྤྱོད་པའམ་སྤྱོད་ཞིང་། རང་གི་འཁོར་གཞན་གྱིས་ཁ་དྲང་བར་དོགས་པས་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་འདོད་
ཆགས་དང་། ཆོག་རྒྱུ་བཞེས་པ་ཉེས་པ་མེད་པར་ཞེན་པས་སྤྱོད་པ་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྤྱི་ཡུལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་
སྤྱོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱོན་ལ་དེར་འདྲུ་ཞེས་པ་དང་། ཆོག་རྒྱུ་བཞེས་པར་འདོད་པས། བྱན་མའི་བྱ་ཞེས་
པ་ལྟ་བུ་རིགས་དང་། ཞར་བ། འོན་པ། གྱུ་པོ་ཞེས་སྐྱོན་ལུས་དང་། སྤོམ་ཤོད། ཀྱུན་མ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་
སྤྱོན་སྐྱོན་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་མདོན་དུ་སྤྱོད་པའམ། གྲུལ་ཀ་དང་བསྐྱེས་ནས་ཆོག་ཟུར་གྱིས་མཚང་ལ་འབབ་པའི་གཏམ་སྤྱོད་
བ་པ་རོལ་པོས་གོ་བ་ན་ལས་ལམ་འབྱུང་། སྤྱོན་སྤོང་ཡུལ་དེ་ལ་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་མིན་པར་གང་ཟག་གཞན་གྱི་དྲུང་དུ་བཞོད་
པ་ལ་ཆོག་རྒྱུ་བཞེས་པ་ལས་ལམ་མི་འབྱུང་བས་དག་གྲུལ་ཅམ་མོ། རྒྱུ་གྱི་སྤོང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་བཞེས་པ་ལས་ལམ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་
མཐུན་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཕྱ་མ་ལའང་འདྲ།

དག་གི་ཉེས་པ་དང་པོ་གསུམ་དག་གྲུལ་ཡིན་མོད། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དག་གྲུལ་ལ། ཆགས་སེམས་གྱིས་སྤྱོད་
ལེན་པ་དང་། སྤྱོད་འཚོང་མའི་གཏམ་སྤོང་བ་དང་། རྟེན་བཀྱར་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་ཆོག་འཇམ་སྤྱོད་པ་སྐྱོན་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་། འཁོར་འཛིན་གྱིས་སྐྱོག་ཏུ་གཞན་སྤྱོན་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོག་པ་སྐྱོན་ཞེས་དང་། ལུ་སྤྱོད་པ་ཅན་བཅོས་
བསྐྱེད་ན་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་ཞེན་པས་འདོན་པ་སྐྱོན་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། གཞི་འམ་བཤད་རྒྱུའི་དངོས་
པོ་དོན་མེད་པ་དང་སྤྱན་པའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་དང་། སྤྱི་བྱའི་དོན་ལ་དེར་འདྲུ་ཞེས་པ་དང་། བྱུང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས།
ཉན་པ་པོ་ཡོད་དམ། མེད་ཀྱང་རུང་། དོན་མེད་པའི་གཏམ་ཁ་ནས་ཐོན་ཆོད་ཐམས་ཅད་དག་གྲུལ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན།

བཤད་རྒྱུ་ལ་མཚང་འབྲུ་བ་དང་། འཐབ་ཚོད་འབྲུག་མོང་གི་གཏམ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་ངམ་སྐྱེ་འབྲས་དཀར་
 ནག་ཁོ་ལྟ་བུའི་པོ་ན་ནམ། སྒྱུར་སྒྲོལ་དུ་གྲགས་པའི་འབྲིག་ཐབས་དང་དན་སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་གེའམ། ཏུ་ཤང་གི་སེམས་འཛིན་
 ཀྱི་གདམས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོག་པ་དང་། ཉམ་ཐག་ནམས་ཀྱིས་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་པའི་ལད་མོ་དང་། དགའ་ཅིང་དང་དགའ་མཁུར་
 སྤྱད་པའི་གཏམ་དང་། རྒྱལ་སྒོན་ཡུལ་སྒྲོགས་དམག་དང་རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་དང་། ར་རོ་བ་དང་སྒྲོལ་པའི་གཏམ་
 ཀྱི་ལད་མོ་དང་། ཁ་གསལ་གཞོགས་སྒྲོང་སོགས་ལོག་པའི་འཚོ་བས་སྐྱ་བ་རྟེ་གཞི་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས། དེས་ན་
 འཛམ་གླིང་གྱི་བཤད་དང་གེ་སར་གྱི་སྤྱད་སོགས་སྐྱ་བ་དང་། ཉན་པའི་གཞུང་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོག་
 པར་བཤད་པ་ནམས་སྒྲོག་པ་དང་། ཆོ་འདིའི་འཚོ་ཐབས་ཁོ་ན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་བཞིའི་
 སྒྲགས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། མཉམ་བཤད་རིགས་པར་རྟེན་བཀྱར་དོན་གཉེར་གྱིས་ཆོས་སྐྱ་
 བའང་དག་ཀྱལ་དུ་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། ད་ལྟ་བདག་འདྲའི་ཅོལ་ཆུང་ནམས་ཀྱིས་རྟེན་བཀྱར་སྤྱད་པའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་སྤེལ་བའང་ཅིར་འབྱུར་གེ་ཆོམ་པས། ཀུན་སྒྲོང་དང་བཤད་བྱའི་དོ་བོ་ལ་བརྟགས་
 པ་གལ་ཆེ། དག་ཀྱལ་འདི་ངོས་ཟིན་པ་དཀའ་ཞིང་འབྱུང་ཉེ་བ་དང་། མི་ཆོ་སྟོང་ཟད་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་སྤྱག་ཤོས་ཡིན་
 པས་དགག་ཅི་ཐུབ་བྱ།

བརྒྱུ་སེམས་སོགས་ལ་འདིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སོ་སྐྱམ་པ་སོགས་ཀུན་ནས་མཉན་སེམས་དགུ་པོ་གང་
 རུང་གི་མཇུག་ཏུ་དེའི་ཚོར་རྗེས་ནམས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པ་ནི་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱུ་སེམས་དང་། རྟེན་པ་
 སྐྱན་པ་སོགས་བཞི་པོ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོའི་མཇུག་ཐོགས་སྤྱད་པའི་གེགས་བྱེད་མཐན་ལ་གཞོད་པ་བྱ་འདོད་སྒྲེ་བ་ནི་འདོད་
 ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས་དང་། ཆགས་སྤང་གཉིས་ལམ་དུ་བཤད་པ་བདེན་ཚོ་སྐྱམ་པའི་མཇུག་ཏུ་འབྱུང་བ་གཏི་
 ལུག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། གཞན་ཤེས་སྒྲ། སའི་དངོས་གཞིའི་དགོངས་པ་རྟུར་ན་གཞན་གྱི་ཚོར་ལ་སོགས་པ་བདག་གིར་བྱ་
 འདོད་སྒྲེས་མ་ཐག་པ་ཀུན་སྒྲོང་གི་སྐབས་དང་། གཞན་ཚོར་གྱི་བྱད་པར་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་
 མཐུས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་རྗེ་ཆེར་སོང་བ་སྒྱུར་བའི་སྐབས་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཤུགས་དྲག་པར་སོང་སྟེ་ཚོར་སོགས་
 བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པ་འམ་བདག་གིར་བྱ་བར་ཐག་བཅད་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སྤྱོད་སྤྱོད་ན་འཐད་དམ་
 སྐྱམ། གཞོད་སེམས་སོགས་ལ་འདིའི་རིགས་འགྲེ་སྒྲོང་།

བསྐྱེད་པ་ལས་བརྒྱུ་སེམས་སོགས་ཡིད་གྱི་གསུམ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ཆོས་སྤྱ་རེ་ཆང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་
 ཆོས་འགའ་ཞིག་མངོན་གྱུར་དང་། ལ་ལ་དབང་གི་ཚུལ་དུ་ལྡན་པས་ཀྱང་ཆོག་པ་འདྲ། གཞོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་བསམ་པ།
 སྒྱུར་བ། མཐར་ཐུག་ནམས་ཀྱང་སྤྱ་མའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་ལུས། རང་ཅག་དྲན་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པར་སེམས་རྒྱ་

ཡན་དུ་བཏང་བ་རྣམས་ལ་བརྟུང་སེམས་དང་གཞོན་སེམས་ཀྱི་ལས་ལམ་རྒྱན་པར་འབྱུང་ཞིང་། བྱད་པར་བདག་གི་ཆེ་
 བསོད་དཔལ་འབྱོར་མངའ་ཐང་སོགས་རྒྱས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་དང་། བདག་མང་ཐོས་བསམ་གཏན་པར་གཞན་གྱིས་
 ཤེས་ནས་སྟོན་པའི་གྲགས་པས་ས་སྟེང་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་དང་། བླ་དཔོན་ཆེ་གཉན་སོགས་དྲག་ཞན་བར་མ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་གྲུས་འདུད་རྒྱུར་བླངས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་དང་། དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་གྲུབ་
 རས་བདག་ལས་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་སུ་ཡང་མེད་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་དང་། དག་ངན་འདི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་དོན་གཏན་
 མི་འབྲུབ་པ་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡུད་ཀྱིས་འགྲིབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་སྤྱོད་བས་
 གྲུབ་པས་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས་པར་སྒྲུབ་། དེས་ན་ཞི་རྒྱས་དབང་གི་ཀྱན་སྟོང་རྣམས་བརྟུང་སེམས་དང་། དྲག་པོའི་ལས་ཀྱི་
 ཀྱན་སྟོང་གཞོན་སེམས་སུ་འབྲུལ་ཉེན་ཆེ་བས། བདག་འདྲའི་པལ་པ་རྣམས་ལས་ཚོགས་ལ་མགོ་འཁོར་བ་རང་ཉིད་འཕུང་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་པའོ།

ཕྱོགས་ལྷ་གཏི་མུག་གི་རིགས་འདྲ་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་སྒྲུབ་ལ། ལྷ་བ་དེ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་
 བྱེད་པར་འབྱུར་རེ་སྟམ་ནས་དེའི་དོན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ལྷ་བ་འདོད་ཆགས་དང་། བདག་གི་དྲག་པོ་འདིས་
 རྒྱུན་པ་སོགས་ཡོད་པར་ལྷ་བ་དང་མཐུན་པར་འཛིན་པ་བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས་དེ་དག་མེད་པར་ལྷ་བ་ཞེས་དྲང་
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན། གཞིའམ་སྐྱར་བ་གདབ་ཡུལ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལྷར་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་།
 སྐྱར་བ་འདེབས་འདོད་ཀྱིས་རིགས་པ་ལྷར་སྐྱར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་མེད་དོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་སྐྱོར་བ་དང་། དེ་
 ལས་ལྷགས་དྲག་པར་སོང་སྟེ་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛིན། ཤེས་པར་ལྷ་བ་མཐའ་
 ཡས་ཀྱང་ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱོགས་ལྷ་ཞེས་ལས་ལམ་
 དུ་བཞག་པ་ནི། འདི་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་ཅམ་གྱིས་དགེ་རྩ་གཙང་ཅིང་སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་རྒྱུར་སྤྱོད་པའི་བྱེད་ལས་
 དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་ཅུང་ཟད་འབྱུང་རིང་བ་ལྷར་འདུག་ཀྱང་སྟོགས་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་བསོད་ནམས་དམན་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་གྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀླ་སྟོའི་ལྷགས་སྟོལ་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་བསམས་ན། ཡིད་པམ་
 པའི་རྒྱར་སྐྱར་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་འདྲའི་ཕྱོགས་ལྷ་མཐན་དང་མི་འཕྲད་པའི་སྟོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། སྟོན་
 ཆད་གཞན་སྟོན་ཁོ་ནར་རྟོག་པ་ཅམ་ལས། རང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་ཆོས་དང་བསྐྱར་བའི་དབྱུང་པ་བྱེད་རྒྱུར་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་
 དང་། མི་མ་བསད། ལྷ་མ་དེད་པས་སྟོག་པ་མེད་ཟེར་བའི་བཤད་སྟོལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྷ་བྱས་འབྲུལ་ནས། བདག་ལ་
 སྟོག་པ་ཆེར་མེད་སྟམ་པ་ཡོད་མོད། བདག་དང་སྐལ་མཉམ་པལ་ཆེར་སྟོག་པ་ལ་ངང་གིས་གཞོལ་ཚུལ་འདིར་བཤད་པ་
 ལྷར་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན། སྟོག་སྟམ་གྱི་སྤྱོད་པའི་བྱེད་དུ་དགོ་བར་འགོ་བ་ཉིན་མའི་སྐར་མ་ཅམ་མ་གཏོགས་པལ་མོ་ཆེ་མི་

དགེ་བ་ཤ་སྟག་རྩ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཆོགས་མེད་དུ་འབྲེན་ནུས། སྤར་དགེ་སྟིག་གི་ནམ་དབྱེ་རི་བཞིན་མ་ཤེས་
པས་དགེ་བ་བྱས་པར་རྫོམ་པ་ནམས་སྟིག་པར་སོང་བ་དང་། སྟིག་པ་ནམ་བྱས་ངོས་མ་བེན་པའང་ཤིན་རྩ་མང་། སྟིག་པའི་
གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་པར་ཤིན་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མི་བཟོད་བཞིན་དུ་ཚྱུང་དགོས། དེས་ན་
སྤྱི་བཤོལ་གྱི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཅིས་ཀྱང་བསྟེན་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསྐྱོམ།

ཕྱི་ཡང་གི་བྱང་པར།

གཉིས་པ་ཕྱི་ཡང་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུ་ལྔ་ཕྱི་ཡང་དང་། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒོ་བསྟུང་ཏེ་
བསྟན་པ་ལོ། དང་པོ་ནི། བསྟུང་དང་སའི་དངོས་གཞི་དང་བཞེས་སྤྲོད་ས་རྣམས་སུ་ཕྱི་ཡང་གི་བྱང་པར་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བྲིས་ན་དུག་ལས། དུས་རྟག་ཏུ་བྱས་པས་ཕྱི་བ་ནི། རྒྱུན་པར་འབྱུང་བའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་དུག་གསུམ་
དྲག་པོས་བསྟུངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། ཞིང་བྱང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་མིན་ཡང་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་
བ་ཡིན། རང་རེར་དག་ཀྱང་བརྟེན་པ་སོམས་གཞོད་སོམས་སོགས་རྟག་པར་འབྱུང་བཞིན་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ན་
སྤྲིག་པའི་གཏེར་དུ་མངོན་པར་མ་ཟད། སྤྲིག་པ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ལན་རེ་ཅམ་བྱས་པའི་སྤྲིག་པ་ལ་སྟོས་ན་ཞིན་ཏུ་ཕྱི་
བར་འགོ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དང་རྒྱན་མ་སོགས་ཀྱིས་སྟོག་གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་བྱས་པ་དང་། དགོ་
བའི་སྟོགས་ལ་ཡང་རྒྱན་པར་ཕྱག་འཆའ་མཐན་གྱིས་ཕྱག་རེ་རེ་འཆའ་བ་ལྟ་བུར་ལན་གཅིག་ཅམ་བྱེད་པ་ལ་སྟོས་ན་
ཆེས་ཕྱི་བར་ཞེས་དགོས།

མངོན་པར་འབྱུང་བས་ཕྱི་བ་ནི། ཉོན་མོངས་དྲག་པོས་རྒྱན་ནས་བསྟུངས་པའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་རྟག་པར་བྱས་པ་
དང་། གཉེན་པོ་མེད་པ་སོགས་མིན་ཡང་སྟོབས་ཆེན་པོར་འགོ་བ་ཡིན། ད་ལྟ་ཉོན་མོངས་སྟོགས་མ་བདེ་བའི་དུས་སུ་སོང་
བའི་དབང་གིས་རང་ཅག་ཆོར་ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་སོགས་ལྷགས་དྲག་རྒྱན་རིང་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་བས། མི་དགོ་བ་
ཅི་བསགས་པལ་ཆེར་ཞིན་ཏུ་ཕྱི་བར་འགོ་བར་གསུངས། སྟོག་གཅོད་དང་བརྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་རང་གིས་
བྱས་སམ་བྱེད་པ་ལ་ཞིན་ཏུ་དག་པ་དང་། དེ་འབྲུག་མཐན་གཞན་མཐོང་ན་དག་པ་དང་། ཡུན་རིང་ནས་ཡང་ཡང་
བསམས་ཞིང་བསགས་པའི་སོམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་བར་འགྱུར། འདི་རྣམས་བསྟུང་བར་སྦྱོར་བས་ཕྱི་བའི་སྟོབས་
སུ་གསུངས་ཀྱང་། གོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་དུ་བསམ་པས་ཕྱི་བ་ལ་སྦྱར་བ་རྟེན་བྱས་ན་རང་འགལ་བ་མེད་པར་སོམས།
དགོ་བ་ཡང་དུག་གསུམ་མེད་པ་དྲག་པོས་རྒྱན་ནས་བསྟུངས་པ་རྣམས་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བས། ཕྱག་མཆོད་བསྟོས་
བརྗོད་པུ་རེ་བྱེད་སྟོབས་རྒྱན་སྦྱོང་ཡག་པོ་ཞིག་གི་རྩིས་ཟིན་པའི་སྟོན་སྟེན་དག་འབཞིན་སྟོབ་ཞིན་བྱས་ན་ས་ཆོད་ཆེ་
ཆུང་ཞེས་པར་བྱ།

སྦྱོར་བས་ཕྱི་བ་ནི། སྟོག་གཅོད་རྟ་བུར་མཆོན་ན་གསོན་པོར་མེ་ལ་སྟེག་པ་དང་གསོན་པོར་པགས་པ་བཤུབ་
སོགས་སྟུག་ལས་ལྷགས་དྲག་རྒྱན་རིང་བརྟར་ནས་གསོད་པ་དེ། རྟག་པར་བྱས་པ་སོགས་ཕྱི་བ་གཞན་རྣམས་མིན་ཡང་
ཞིན་ཏུ་ཕྱི་བའི་ལས་སུ་འགྱུར། འཛིགས་པ་བསྐྱེད་ནས་བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་ཏེ་གསོད་པ་དང་། ཉིང་རྩེ་བར་སྟེ་
སྟུགས་འདོན་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་སོམས་མེད་པར་གསོད་པ་དང་། རང་ཡང་སྟོག་གཅོད་བྱེད་ལ་གཞན་དེ་འཛིན་དུ་འཇུག་

ཅིང་དེའི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱང་ཆེས་སྤྱི་བར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་མོར་བདག་ལ་བརྟམ་ཐབས་དང་བྱུང་
གསེད་གྱི་སྒོ་ནས་འཕྲོག་པ་མ་བྱིན་ལེན་སྤྱི་བར་འཛོག་པ་སོགས་གཞན་ལ་འང་རིགས་འགྲེལ་ཞིང་། སྤྱིན་པ་དང་མཆོད་པ་
སོགས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་གནད་འགྲོ་རེ་བྱུང་ན་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།

གཉེན་པོ་མེད་པ་ལས་སྤྱི་བ་ནི། སྤྲིག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་གང་རུང་ཞིག་ཀྱང་མེད་པ་དང་། དུས་དུས་སུ་
བསྟེན་གནས་སྤྱང་བ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྤྱིན་པ་དང་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་སྒྲ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དགོ་སྦྱོར་ཕན་བུ་རེ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམས་ལ་འདི་མི་
འབྱུང་ཡང་ཉོས་ཉོས་སོགས་དགོ་བ་སྒྲ་རེ་འང་མི་བྱེད་མཁན་ཤིན་ཏུ་མང་། སྤྲིག་པ་གཏན་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་བ་
བྱས་ཆོད་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྲོ་ཡང་ལས་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་དགལ།

གཞི་ལས་སྤྱི་བ་ནི། པ་མ་དང་སྤྱ་མ་དང་སྒྲོ་བ་པ་དང་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་དག་བཙམ་སོགས་གསེད་པ་དང་
རྩས་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་པ་བསགས་པ་རྣམས་ནི་ཕན་འདོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་
ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་མཆོམས་མེད་དང་ཉེ་བའི་མཆོམས་མེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་དཔགས་ན་འང་ཤེས།
གཞན་ཡང་དུད་འགྲོ་ལས་མི་འགྲོ་བ་བཟང་བས་མི་འམ་མིར་ཆགས་བསད་པ་སྤྱི་བ་དང་། དུད་འགྲོ་འང་སྤྱིན་འབུ་རྟ་བུའི་
ཕྱ་མོ་བསད་པ་ལས་ལུས་ཤོང་ཆེན་པོ་ཅན་བསད་པ་སྤྱག་བསྐྱུ་སྤྱག་པར་ཆེ་བས་སྤྱི་བ་དང་། དམན་པ་དང་དབུས་པོ་
དང་སྤྱག་བསྐྱུ་ལ་སྤྱི་བ་རྣམས་བསད་ཅིང་ཡོ་བྱེད་འཕྲོག་པ་ལུས་སེམས་ལ་གཞོད་ཆབས་ཆེ་བས་སྤྱི་བ་དང་། དགོ་
སྒྲོང་མ་སོགས་ལ་འདོད་ལོག་དང་། དགོ་འདུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱན་སྒྲ་བ་དང་། སྤྱ་མ་དང་སྒྲོ་བ་མཐམ། པ་མ་དང་བུ་སོགས་
ཕྱ་མས་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བར་གསུངས་ཏེ། དེས་མཆོན་ནས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། དགོ་བའི་ཕྱོགས་
ཀྱང་པ་མ་དང་དགོན་མཆོག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་རྣམས་བསོད་ནམས་སྤྱག་པར་ཆེ་བའི་ཚུལ་སྤྱར་གྱི་རིགས་པས་
ཤེས་དགོས། རང་ཅག་མཁན་སྒྲོ་བ་དགོ་འདུན་སོགས་དང་རྒྱན་པར་འགྲོགས་ཤིང་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་ཉེ་བར་སྤྲོད་
མཁན་རྣམས་ལ་དེ་དག་ལུས་དུ་བྱས་པའི་སྤྲིག་པ་འང་འབྱུང་ཉེ་བས་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས། སྤྱིན་བསམ་ཡས་སུ་སྤྱེ་ཙྴ་
ཤོར་བས་བསམ་ཡས་ཀྱི་སྤྱིང་གསེབ་ཏུ་མ་སྤྱིས་པ་འཆོང་བེར་བ་བྱུང་སྐབས། པོ་རྟོ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། བྱང་རག་ཤི་
ལུ་པ་ཁོ་ན་འཆོང་། དགོན་མཆོག་གི་སྤྱོ་ཐོས་པས་ཐར་པའི་ས་ཤོན་ནི་ཐེབས། རྟེན་མི་བཞུགས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་
པ་མི་སོག་དེ་མིན་ཐམས་ཅད་མཉམ་གསུངས་པ་འང་དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་པར་སྤྱང་།

རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་བ་ནི། ལས་ལམ་བཅུ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་སྤྱི་ཡང་ལ་བྱེད་པས་དག་ཀྱིས་ཙམ་ལས་ཆོག་རྒྱུ་བ་སྤྱི་བ་
ནས་རྒྱན་ལས་ལོག་གཡེམ་སྤྱི་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་ལས་སྤོག་གཅོད་སྤྱི་བའི་བར་ལུས་དག་གི་བདུན་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་

ལས་ལྷི་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལྷི་མ་ལྷི་མ་ལྷི་མ་ལས་ལྷི་བ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་གསུམ་ཀྱི་ལྷི་ཡང་ནི། བྱད་མེད་ཕྱོགས་པ་ལས་
 མོར་རྩ་ལོ་བྱད་རྣམས་དང་ཕྱལ་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་སློག་འདོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱག་པར་ཆེ་བའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་གཞན་ལ་འདྲ་རིགས་འགྲེ་ཞིང་། ལུས་དག་གི་བདུན་གྱི་ལྷི་ཤོས་སློག་གཙོད་དང་། མི་
 དགེ་བཅུ་འི་ནང་ནས་ལྷི་བ་ལོག་ལྟ་ཡིན་པར་བཤད། དགེ་བ་བཅུ་འི་ནང་གསེས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཡང་དེས་མཚོན་ནས་
 ཤེས་པར་བྱས། དེས་ན་རྒྱན་པར་སློག་གཙོད་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་གཏན་མི་སྦྱབ་པ་ཞིག་གིས་ཞེ་སྤང་དྲག་པོས་པ་མ་དང་སྟོབ་
 པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་བློ་དཀའ་བ་ལ་སྦྱར་ནས་གསོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱི་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། དགེ་
 སྟོར་བ་ཞིག་གིས་དུས་ལན་ཅིག་ཙམ་དུ་ཉོན་མོངས་ཞན་པས་ཞིང་ཐ་མལ་བ་ལ་དག་ཀྱལ་སྦྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མཐུ་ཆུང་བའི་
 ལས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་དག་གིས་མཚོན་ནས་ལྷི་བའི་བྱད་ཆོས་ལྡེལ་བཞི་ཆང་བ་ནས་གཅིག་དང་ལྟན་པའི་བར་གྱི་ལྷི་
 ཡང་གི་བྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དུས་རྒྱུན་པར་རང་གི་སློ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་རྣམས་
 དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་གང་དུ་འགྱུར་བ་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། མི་དགེ་བས་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་
 འབད་ཅིང་། གལ་སྲིད་གོས་ན་ཡང་མཐུ་ཆུང་བ་དང་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་སུ་འགྱོ་བ་རེ་ཨེ་ཡོང་དང་། དགེ་བ་གང་
 བྱེད་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་དང་བྱས་བསགས་ཆང་བའི་ལས་སུ་འགྱུར་བ་རེ་ཨེ་ཡོང་གི་ཆེད་དུ་འབད་པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་
 ཡིན་པས་ཚུལ་འདི་ལ་ཡིད་སྟོན་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བག་ཆགས་བྱེད་པའི་ཤེས་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསྟོམ།

ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ལྡན་ཏེ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ལྡན་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། ཞིང་གི་སྟོན་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི།
དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྤྱོད་མ་དང་སྤྱོད་མ་དང་འདྲ་བ་དང་པ་མ་ལ་སོགས་པ་ཞིང་གི་རྟུ་གཉན་པར་གསུངས། དེ་དག་
ལས་སངས་རྒྱས་ནི་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་འད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བྱ་བ་ཆུང་དུ་
ཞིག་བྱས་ཀྱང་དོན་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་ཡེ་མི་སྲིད་པ་ཡིན། འདས་ཆེན་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་
བ་གཅིག་རྟུ་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པ་བས་སངས་རྒྱས་སྐད་ཅིག་ཙམ་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བཅུ་
དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་པར་གསུངས་པ་དང་། མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས། ཁང་བཟང་བཤོད་པ་ལུན་སུམ་
ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་སྟོང་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་ལུལ་ཏེ། རི་སྲིད་འཆོའི་བར་
བདེ་བའི་ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོན་བཀུར་བྱས་པ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསེལ་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་སྐུ་རུ་
རའི་འབྲུ་ཆོད་ཙམ་བཞེངས་པ་དང་། སྐུ་གཟུགས་ཆོན་གང་ཙམ་བཞེངས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་པར་
གསུངས་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་མེ་རྟོག་གཅིག་ནམ་མཁར་དོར་བ་ཙམ་
ཀྱི་འབྲས་བུ་འདྲ་བཅས་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ།

ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཡང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཆོས་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བཟུང་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
ནི་ཆོས་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བས་ཆོས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱ་ཡི། ཟང་ཟིང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་
པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་སྟོང་གི་ཉིས་དམིགས་བསྟན་པས་ཤེས་སོ། །དགེ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་
འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པ་བཞི་འམ་ལྔ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
ནས། རྒྱལ་སྤྱོད་པོ་རྟོ་བས། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་ལུལ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་ལོངས་སྟོང་པའི་བསོད་ནམས་མི་འཐོབ།
དགེ་འདུན་ལ་ལུལ་བ་དང་ལོངས་སྟོང་པ་གཉིས་ཀའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པས། དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ཞིང་བྱང་པར་ཅན་དུ་
གསུངས་པ་དང་། དུན་པ་ཉིར་བཞག་རྟུ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་བརྒྱུས་པ་སྤྱོད་ལུལ་ན་འདག་ཅིང་། དགེ་འདུན་གྱི་
རྩ་བ་བརྒྱུས་པ་ཆོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་མི་འདག་ལ། ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྟོ་ཡིན་ན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་ཡིན་ན་
མནར་མེད་ཀྱི་འཁོར་ཐུན་གནག་ཆེན་པོར་སྟེ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིང་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་
པའི་ལུག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འགའ་ཞིག་སྟོས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཅོན་ར་ཐུན་གནག་རྟུ་བཅུག་པ་

བས། ཁྱོམ་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་ནས་མ་རུངས་པ་འདི་མི་བརྟེན་ཞེས་ཟེར་ན་ཕྱི་ཆེས་གངས་མེད་
 པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་གྱི་
 མིག་ལྟར་བ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མིག་སྒྲར་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་རར་བཅུག་པ་ནས་
 བཏོན་ཏེ་འཁོར་སྐྱར་རམ་ཆངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཞོད་པ་བས་རིམ་པ་རྟུར་བྱང་སེམས་ལ་དང་བས་བརྟ་བ་དང་། དང་
 བས་བརྟ་འདོད་ཅིང་དེའི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་
 ཞེས་པར་རུས་སོ། །རང་ཅག་རྟ་བྱས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཆོད་ཞེས་པར་དཀའ་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་བརྗོད་པ་སོགས་ཞིན་
 ཏུ་འབྱུང་ཉེ་ཅ་ན། གང་ཟག་སྦྱོད་པ་བཟང་ངན་ཅི་འདྲ་མཐོང་ཡང་དག་སྒྲུང་སྒྲུང་གང་ཟུབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གྲུས་པར་བྱ་བ་
 གནད་དུ་ཆེ་ལོ། །འོ་ན་ཆོས་སྤྱོད་གི་ཉེས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འད་དག་སྒྲུང་སྦྱོང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འཛིག་
 ཏེན་གདགས་པ་དང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སྒྲ་སྒྲ་བ་དང་། ཆོས་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་གཉིས་
 ཀ་ཆོས་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པས་ཆོས་གང་ལ་འད་བསྐྱགས་བཅད་བརྟར་བའི་གསེར་བཞིན་ལེགས་པར་བརྟགས་
 ནས་ཆོད་མར་བཟུང་བར་བྱ་ཡི། སྤང་ཆོད་ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྒྲུང་སྦྱོང་བའི་ཁུལ་གྱིས་ཆོས་སྤྱོད་བའི་རྟུར་རུང་། དེས་ན་
 གང་ཟག་ལ་དག་སྒྲུང་དང་ཆོས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་གདམས་ངག་ཆེན་པོ་ལོ། །

རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ཕྱི་པའི་ཉེས་དམིགས་མི་ཞེས་པས་སྤྲ་མ་ལ་འགྲོད་པ་དང་ཕྱི་མ་སྟོམ་སེམས་
 མེད་ཅིང་། ཕྱི་པའི་གཉེན་པོ་སྐྱབ་མི་མཁས་པའི་བྱུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་པ་གང་བྱས་སྦྱི་ལ། ཉེས་དམིགས་དྲན་ནས་
 འགྲོད་སྟོམ་དང་ཕྱི་པ་མི་གསང་བར་དེའི་གཉེན་པོར་དགོ་བ་སྒྲོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་སྐྱབ་ཞེས་པའི་མཁས་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱི་པ་
 པ་ལལ་ཆེར་ཡང་བར་གསུངས། མདོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་བྱང་སེམས་སྒྲ་གྲུར་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ཀོང་བུ་རྒྱ་མཆོ་
 ཅམ་ལ་སྟོང་པོ་རེ་རབ་ཅམ་གྱི་མར་མེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་ལས། བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་མར་
 མའི་སྟོང་པོ་འབྱུ་མར་གྱིས་བསྐྱས་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་དུང་དུ་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་པར་
 གསུངས་པས་རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ལ་དགོ་བ་བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བར་ཞེས་རུས་ཏེ། འདི་གཉིས་བསམ་པ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་
 དང་ཞིང་འདྲ་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་ཞེས་སྒྲག་ཀྱང་ཕྱི་མ་པན་ཡོན་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་བྱིས་པ་པལ་པ་ལས་
 དགོ་བ་སྟོན་རྟ་བུའི་སྟོམ་ལྟན་ལ། དེ་ལས་རབ་བྱུང་དང་། རབ་བྱུང་ཡང་དགོ་རྒྱུ་ལས་དགོ་སྟོང་རྟེན་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་ལ་དགོ་བ་བྱས་པ་ཞིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་ལོ། །སྟོམ་པ་གསུམ་བཟན་པའི་མདོ་ལས། བྱིས་པ་ཐ་
 མལ་བས་མི་དགོ་བཅུ་འཛིན་ཉི་ཏུ་སྟུང་ནས་དཔུལ་བར་སྐྱེས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལས་རབ་བྱུང་གིས་ཉེས་བྱས་གཅིག་
 བྱས་པས་དཔུལ་བར་སྐྱེས་པ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཆེ་བར་གསུངས་པ་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱི་པ་སྟོབས་ཆེ་རྒྱལ་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་རིན་

པོ་ཆེས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པའི་གམ་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྲིག་པ་བྱུང་བྱུང་ཡིན་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ལ་
ཐུག་པར་སྤང་། དེ་ལྟར་རང་ཅག་སྒོམ་པ་མང་པོ་ཁས་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སྤྲིག་གང་བྱས་ཀྱང་སྤྲིག་པར་མཐུ་ཆེ་བས་
ན། སྤྲིག་པའི་ཁོལ་པོར་མ་སོང་བར་ཆེ་མཇུག་སྐྱབ་པ་ལ་སྦྱེལ་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་བར་རིགས་སོ།

དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་དང་མཚོད་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་སྐྱབ་པའི་མཚོད་
པ་ཆེས་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། སྦྱིན་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དེ་ལས་བཞོད་པ་སྤྲིག་པས་མཚོན་སྦྱིན་སོགས་དུག་གི་དམན་
མཚོག་དང་། ལས་ལམ་བཅུ་འེང་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱི་ཡང་བཤད་ཟིན་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས།

བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། དད་པ་དང་དུག་གསུམ་མེད་པ་ཤུགས་དུག་རྒྱུན་རིང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
པ་རྣམས་སྟོབས་ཆེ་ལ། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ངེས་ལྷན་གི་བསམ་པས་ཟིན་པ་སྤྲིག་པར་མཐུ་ཆེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཅིས་ཟིན་པའི་དགེ་ཅ་ནི་བམས་ཅད་ལས་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་སོ་
སོ་ནས་མཚོད་རྟེན་རི་རབ་ཅོམ་བྱས་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟེད་དུ་མཚོད་པ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བམས་ཅད་མཐུན་
པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བས་མེ་རྟོག་གཅིག་ཅོམ་ནམ་མཁར་དོར་བ་བསོད་ནམས་མང་བར་གསུངས་པའི་སྦྱིར་རོ། ཉེས་
སྟོང་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཤུགས་དུག་རྒྱུན་རིང་བས་བྱས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་དང་། རྒྱ་ལབས་མེད་
པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་དང་། མདོན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲ་མ་སོགས་བྱུང་དུ་གསོད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དགེ་ཅ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛོམས་ཤིང་བཞོད་པར་དཀའ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱིན་པས་སོ།

འདི་རྣམས་ཞིང་དང་བསམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བར་འགོ་བས། བདག་ལྟ་བུ་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་ཅོམ་གྱིས་
ཞེ་སྤང་སྦྱེལ་ཁད་པ་རྣམས་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་དང་མི་འཕྲད་པའི་ངེས་པ་དཀའ་བ་དང་། དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཆིག་རིས་
བྱང་བ་དང་། ཁ་རྟོན་ཕན་བུ་རེ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲོམ་སེམས་ཀྱང་སྦྱེ་སྦྱ་བས་ན། རྒྱུན་པར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་རྟ་
མགོ་སྤང་ཅི་བྱབ་བྱ། དགེ་བཤེས་ཡུ་ཆུང་བའི་གསུང་སྒྲོས་ལས། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྤྲིན་སྒྲོམ་སེམས་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་
པས་སྒྲོམ་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་སེམས་པ་དང་། མཛའ་བཤེས་དང་སྦྱོང་
མོ་སྟེར་བ་མང་བའི་རྒྱུས་སྒྲོམ་སེམས་པ་རྣམས་དཔུལ་བར་སྐྱུར་དུ་འགོ་བའི་ཆོས་བཞིར་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན།
འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་བྱ་མཐར་ཐུག་རྣམས་རང་ཉིད་ཡུང་བའི་རྒྱུན་དུ་འགོ་ཉོན་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་གཟབ། སྟོབས་དང་ལྷན་
པའི་བསོད་ནམས་དེ་རྣམས་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན། ལམ་བྱིད་མདོར་བསྐྱུས་རེ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུར་ཀྱན་སྦྱོང་
བྱུང་པར་ཅན་སྟེན་པའི་ཡུན་ཆོགས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པས་བསམ་པའི་སྒོས་སྟོབས་ཆེ་བ་
དང་། སྦྱོར་བའི་སྐབས་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་མཚུལ་གསོལ་འདེབས་སོགས་ནན་ཏན་

བྱས་པས་ཞིང་གི་སྒོས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དགེ་སྟོང་གི་རྟེན་ལ་གནས་བཞུགས་པས་རྟེན་གྱི་སྒོས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་།
སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་སྒོས་སྟོབས་ཆེ་བ་སྟེ་བྱུང་པར་བཞི་ག་ཆོང་བ་དང་། སྦྱོར་དངོས་
མཚུག་གི་དམིགས་ཤིང་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཆེ་བ་བཞི་ལྟར་དངོས་སམ། དེ་འདྲེན་བྱེད་ཅི་ཤིགས་
པར་འགོ་བའི་ཚུལ་ལ་ངས་པ་ཆེན་པོ་སྦྱོས་ཏེ། དམ་པའི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་མཐིལ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་
འདི་ལ་སྟོན་ཏུ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་འབྱུང་ངོ་།

དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། ལས་ལམ་བརྒྱ་པོ་རེ་རེ་ལ་འད་རྟག་པར་
བྱས་པ་འཕམ་སྐབས་པལ་ཆེར་དུ་བྱས་པ་འཕམ་ལན་རེ་ཙམ་བྱས་པ་དང་། ཉན་མོངས་དུག་གསུམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལ་
བརྟེན་པ་སོགས་སྤར་བསྟན་པའི་ཕྱི་ཡང་གི་བྱུང་པར་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས།
སྟོག་གཙོད་སོགས་ཆེན་པོ་བརྒྱ་གང་རུང་ངམ་རེ་རེས་དཔྱུལ་བ། འབྲིང་བརྒྱུ་ཡི་དྲགས། ཆུང་དུས་དུད་འགོར་སྟེ་བར་
སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས། ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱོག་སྟེ་གསུངས་པ་སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་
ཟིན་མི་མཐུན་པ་ལྟར་སྤྲུང་ཡང་། ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བ་འབྲིང་གིས་འཕངས་པ་རྣམས་ལ་རྩོགས་
བྱེད་མི་དགོ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རིས་མི་དགོ་བ་ཆུང་དུའི་དབང་གིས་སྟེ་བ་
སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་ཆེར་དགོ་བའི་རྩོགས་འབྲས་བུ་དེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པས། ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་
གཉིས་ལ་མི་དགོ་བ་འབྲིང་དང་ཆུང་དུའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ་བ་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་སྤྲུར་ན་དགོངས་པ་མཐུན་
པར་སེམས། དན་སོང་གསུམ་གྱི་གནས་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཆོ་ཆད་སོགས་སྤར་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བསྟོམ།

རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱོད་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། བསྐྱེད་འཛུམས་སུ་ལྷགས་ཀྱི་རི་ལྷག་
གི་གདོང་པ་ལྟ་བུས་འཆིར་བ་སོགས་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་རྒྱ་མཐུན་དང་། དཔྱུལ་བའི་ལྷགས་བསྟེགས་ཀྱི་ས་གཞི་དང་
ནགས་ཆལ་རལ་གྱི་ལོ་མ་ཙན་སོགས་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་ཟངས་ཤོག་ཉི་མས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་མི་དགོ་བའི་
བདག་འབྲས་སུ་བསྟོན་དུ་མེད་པས། མི་དགོ་བའི་རྒྱ་མཐུན་དང་བདག་འབྲས་པལ་ཆེར་དན་སོང་དུ་མེད་པ་མིན་ཡང་།
ལམ་རིམ་གྱི་དངོས་བསྟན་ནི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དན་སོང་དུ་འབྱེན་པའི་རྣམས་པ་ཟད་ནས་བདེ་འགོར་སྟེས་པའི་
དུས་སུ་འད་སྟོན་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་སྤྱོད་ཆུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་དན་འགོ་ནས་མིར་སྟེས་ཀྱང་སྟོག་གཙོད་སོགས་
བརྒྱུས་རིམ་པ་བཞིན་ཆེ་ལྷང་ཞིང་ནད་མང་བ་དང་། འོངས་སྤྱོད་ཆུང་ལ་འོངས་སྤྱོད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། འཁོར་
གཤོག་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ཞིང་བྱིམ་ཐབས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲུལ་བ་མང་ཞིང་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་བ་
དང་། མཛེལ་བ་ཤེས་དང་བྱེད་བུ་དུ་འགོ་ལ་འཁོར་གཤོག་དན་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་གཏམ་ཐོས་ཤིང་འཐབ་མོའི་
ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོག་གཞུང་བར་མི་འོས་ཤིང་མ་དེས་པའི་སྟོབས་པ་ཙན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་ལ་ཆོག་མི་
ཤེས་པ་དང་། ཕན་པ་མི་འཆོལ་ཞིང་གཞན་གྱིས་གཙོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟ་བ་དན་ཞིང་གཤོ་སྤྱོད་ཙན་དུ་འགྱུར་
བར་གསུངས།

སའི་དངོས་གཞིར་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་གྱིས་ཆགས་སྤར་མོངས་གསུམ་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་བར་བཤད་ཅིང་།

རིན་ཆེན་ཕྱིར་བ་ལས། བརྒྱུ་མཐུན་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཛོམས། །གཞོན་སེམས་འཛིགས་པ་སྦྱིན་པར་བཤད། །ལོག་པར་ལྟ་
 བས་ལྟ་བུ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ད་ལྟ་འཛིག་རྟེན་འདིར་མི་དགེ་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏུ་མང་སྟེ། བྱིས་
 རྒྱུ་ཁ་ཅིག་བཙས་མ་ཐག་དང་སོག་ཐུབ་ཙམ་ན་འཆི་བ་དང་། ལ་ལ་རྒྱུ་དྲུས་ནས་ནད་གྱིས་ཟིན་ཏེ་ཆས་གྱི་བར་ནད་སྟ་
 ཆོགས་གྱིས་མི་གཏོང་བ་སོགས་སྟོག་གཅོད་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། འགའ་ཞིག་ནོར་ལོངས་སྟོང་གྱིས་ཡིན་ཏུ་དབུལ་ཞིང་འཆོ་
 ཆས་སྟན་བུ་ཡོད་པའང་དགྲས་སྟོགས་ནས་ལུ་གཤམ་འཆི་བ་སོགས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་དང་། བཟའ་ཆང་གི་སྟོང་ན་ཡིད་བརྟན་
 ལེར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་གཞན་དང་ཁ་འཆམ་པ་དང་རྒྱུ་མ་གཞན་གྱིས་སྟོགས་པས་སྟིང་རྒྱུང་ལྡང་ཡང་
 བྱེད་ཐབས་མི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལོག་གཤམ་གྱི་དང་། གང་དུ་བྱིན་ཀྱང་མ་ཉེས་པའི་ཁ་གཤམ་སོགས་སྟོ་སྟུང་བྱེད་མཐན་མང་
 བ་དང་སྟོ་གཏང་ས་དེས་རྒྱན་གྱིས་མགོ་བསྟོར་ནས་སྟུ་བར་བྱེད་པ་སོགས་རྒྱན་གྱི་དང་། གཉེན་མཛེས་བཤེས་སྤང་ཆད་
 ཐམས་ཅད་དང་ཞེ་མི་མཐུན་པར་རྒྱུ་གྱིས་སྟུ་འགོ་བ་དང་གཤམ་ལ་ཁོར་རྒྱུས་ལ་ལས་བཙལ་བ་བསྐྱུ་བ་ཏུ་མི་འདོད་པའི་
 གཤེས་ངན་པ་སོགས་སྤང་མའི་དང་། གཤམ་པོ་འགའ་ཞིག་ཆོ་གང་པོར་དཔོན་ཆུང་ག་ཅན་གྱི་བཀའ་བཀྱོན་ནམ་བཟའ་
 དཔོན་བཙན་པོའི་ཆོག་ངན་མི་འདོད་བཞིན་ཉན་དགོས་པ་དང་། གཏམ་སྟེང་བ་རྒྱུས་གཞན་གྱི་ཞེ་ལ་གཟན་པའི་འཐབ་
 མོའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཆོག་རྒྱུ་གྱི་དང་། གཏམ་བདེན་པར་སྦྱས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཆད་མར་མི་འཛིན་པ་དང་།
 དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པར་དགོས་མེད་ལ་རིག་པ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་མ་དེས་པའི་སྟོབས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དག་ཀྱམ་
 གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སོགས། རང་གཞན་ཀུན་གྱི་སྟེང་དུ་མི་འདོད་པའི་རྟེན་ངན་སྟོ་ཆོགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་
 ཐམས་ཅད་སྟོན་གྱི་སྟོག་འབྲས་སྟུ་གོ་ན་བར་ཆད་བརྟེན་ཐབས་གྱི་རིམ་གྱིར་སྟོག་སྟོང་དགེ་སྦྱུ་བ་ཁོ་ན་གཤམ་ཆེ་བར་རྟོགས་
 རུས་སོ།

བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། བྱ་བ་གང་ཡིན་ཡང་གོམས་པ་ཆེ་བ་དེ་བྱེད་སྟེང་འདོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས།
 སྟོག་གཅོད་སོགས་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྦྱེས་ནས། བྱིས་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་ཆོའང་སྟོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་བྱེད་
 པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དགའ་བས་སྦྱར་ནས་སྦྱར་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་བསྐྱུ་བས་ཏེ། སྦྱར་ཡང་ངན་སོང་དུ་འཁྱིད་
 པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལས་འབྲས་གྱི་གནད་ཤེས་ན་རྒྱུ་སྟོན་ལས་ཀྱང་འདི་ལ་འཛིགས་པར་འོས་སོ། །བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་
 གཞན་གྱིས་བསྐྱུ་བས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བྱ་ཅིག་སོགས་མཐོང་ཆད་ཐམས་ཅད་གསོད་གང་ཐུབ་
 བྱེད་པ་དང་། ལ་ལ་རྒྱུ་དྲུས་ནས་བྱིས་མཆོས་གྱི་ཟས་ལྟག་སོགས་བརྟུ་བ་ལ་བསྦྱིམ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་
 རྒྱན་སྟུ་བ་ལ་དགའ་བ་སོགས་སྟེ་བ་སྤྲ་མར་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སང་པར་ཡིན་ཏུ་རྟོགས་སྟུ་བ་ཡོད། འདི་རྒྱུས་གྱིས་
 དགེ་བའི་འཕངས་འབྲས་སྟུ་གྱུར་པའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་སྟོན་མི་དགེ་བ་གང་སྦྱང་ད་ལྟའི་སྟོང་རྒྱུ་གྱིས་དཔོག་རུས་པ་

ཡིན། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ལས། སྤྲེལ་ཅི་བྱས་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་སྒྲོས། །ཕྱི་མ་གར་འགོ་རང་གི་
 སེམས་ལ་བྱིས། །ཞེས་གསུངས། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི། སྔག་བཅད་པ་ལས་ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་བུ་དང་སྦྲན་
 སྔགས་མཐུ་ཆུང་བ་དང་འཇུ་དཀར་ཞིང་ནད་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་པལ་ཆེར་ཆེ་མ་ཟད་པར་འཆི་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་
 གྱི་ནི་ཐན་པ་དང་ཆར་ཆེས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཉུང་བ་སྔགས་དང་། ལོག་གཡེམ་གྱི་ནི། འདམ་རྩལ་དང་ལྡན་ལྡན་མང་བ་
 དང་ཉམས་མི་དགའ་བ་སྔགས་དང་། རྩན་དུ་སྒྲིབ་པའི་ནི། ཞིང་ལས་དང་གྲུ་སྦྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་
 སྔགས་དང་། སྤྲེལ་པའི་ནི། ས་སྒྲིགས་འབར་འབྱར་མཐོ་དམན་དང་བཤོད་དཀར་བ་སྔགས་དང་། དག་རྩལ་པོའི་ནི། ས་
 སྒྲིགས་སུ་སྤོང་དུ་མ་ཆེར་མ་དང་། རྩོག་སྔགས་ཀྱི་མོ་མང་བ་སྔགས་དང་། ཆིག་ཀྱལ་བའི་ནི། འབྲས་བུའི་སྒྲིན་ཤིང་ལ་འབྲས་
 བུ་དུས་སུ་མི་འཆགས་པ་དང་དུས་མིན་པར་འཆགས་པ་སྔགས་དང་། བརྒྱབ་སེམས་ཀྱི་ནི། དུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་པོ་དང་
 ལྷ་བ་དང་ཞག་རེ་རེ་ཡང་ཉམས་པ་སྔགས་དང་། གཙོད་སེམས་ཀྱི་ནི། ཡམས་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འབྲུགས་ལོང་མང་བ་
 སྔགས་དང་། ལོག་ལྟའི་ནི། རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་མཆོག་རྒྱལ་བ་སྔགས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་པ་དེ་དག་
 གནས་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐུན་མོང་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སུ་གསུངས་སོ། །རང་རེའི་ཡུལ་འདིར་ཐན་
 པ་དང་ན་ཆ་འབྲུག་ལོང་སྔགས་བྱུང་ཆེ། མོ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཤི་འདྲེས་གཙོད་པ་ཡིན་པས་མནན་སྔགས་ལྟ་བུའི་དྲག་པོའི་
 ལས་སྦྱོར་གལ་ཆེ་ཆུལ་སྔགས། སྦྱིད་སྦྱུག་ཐམས་ཅད་འཕྲལ་རྒྱུན་ཅིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པ། དྲག་ཞན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་བདེན་པར་འཇིན་པ་འདི་ལས་འབྲས་ལ་དེས་པ་སྦྱེ་བའི་གོགས་ཆེན་པོར་འདུག །མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དག་དབང་
 བྱམས་པའི་གསུང་སྒྲོས་ལས། བོད་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ས་དར་རྟོག་ཡིན་ཟེར་ཡང་ན་ཆ་སྦྱུག་བསྐྲལ་མི་
 འདོད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་དོ་གལ་ལ་ཐུག་པ་ན། མི་འདོད་པ་འདི་དག་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་ཟེར་མཁན་ཤིན་ཏུ་
 དགོན། འདྲེ་ཞིག་གིས་གཙོད་འདུག་ཟེར་ནས་ལེ་ལན་གཞན་ལ་བདའ་བ་མང་པོས་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་ནས་དེ་དག་བསྐྱོག་
 ཐབས་བྱས་ཀྱང་། ལས་འབྲས་ལ་མོངས་ནས་བྱས་པས་སྦྱུག་ཏུ་འགོ་བ་ལས་མི་ཡོང་། སངས་རྒྱས་ལ་བྱིས་ན། མི་འདོད་པ་
 དེ་དག་གར་ལས་བྱུང་ན། བྱིད་ཀྱིས་དུས་འདིའི་སྐབས་ལས་འདི་བྱས་པས་མི་འདོད་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ། རྒྱ་ཁོ་
 ན་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་ལེ་ལན་བདའ་ས་གར་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྤྲང་།

དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ།

གཉིས་པ་དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དཀར་པོའི་ལས་ནི། སློག་གཙོད་སྤོང་བའི་
ལས་ལམ་ལ་མཆོན་ན། ཁྱིམ་པ་པལ་པ་ཞིག་ལ་འགྲུལ་པ་གལ་ཆེན་གཅིག་སྟེ་ལུག་གསོད་དགོས་བྱུང་སྐབས། ཁོའི་
བསམ་པར་དྲུང་འགོ་གཉོམ་ཆུང་བྱུང་དོར་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མགོན་མེད་སྐྱབས་མེད་འདི་ཆོ་སྒྲིང་རེ་རྗེ། འདི་དང་དེད་
གཉིས་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཚུགས་མི་འདྲ་ཡང་སློག་ལ་གཅེས་པ་འདྲ་བར་འདུག། ཁོའི་ངོ་འཛིན་ཅིན་གྱི་ཆེད་དུ་རྣམ་སྤྲིན་མི་བཟང་
པ་འབྱིན་པའི་ལས་ངན་གསོག་ག་ལ་རུང་སྒྲུམ་པའི་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་སྤྲིག་པ་སྤོང་འདོད་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ།
གཞོད་འཆོ་སྤོང་བར་བཙོན་པ་དང་། གསོད་པ་སྤོང་བར་ཐག་བཅད་པ་ན་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བརྟུ་
འཕྲོག་བྱེད་དགོས་དང་ཐུག་ན། རོར་འདི་བསགས་བསྐྱང་བརྟུག་པའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་སོགས་ལུང་གྲོལ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་
འདིའི་ཕྱིར་དུ་ངན་འགོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་བྱེད་མི་རུང་སྒྲུམ་པའི་མ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་
ཏེ། ལས་དེ་སྤོང་བར་བཙོན་ཞིང་སྤོང་བར་ཐག་བཅད་པ་མ་བྱིན་ལེན་སྤོང་བའི་ལས་ལམ་དུ་འཛོག་པ་སོགས་གཞན་
རྣམས་ལ་འང་རིགས་འགྲོལ། །སོ་བར་རིས་བརྒྱད་གང་རུང་གི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་སློག་གཙོད་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཀྱི་
རྒྱུ་དང་ཐུག་ཆོ། ང་དགེ་སྤོང་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་བྱེད་མི་རུང་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྲུལ་གྱིས་སྒྲིམ་པ་དང་ལྟན་
པ་དཔོག་ཅུས་ལ། སྐབས་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་ཤེས་མི་ཅུས་ཀྱང་དང་པོ་ཁས་སྐྱངས་པ་ནས་བརྒྱུད་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་བར་
འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བྱ་དུ་ཡོད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱུན་མི་འཆད་
པར་འབྱུང་བ་ཡིན། གནད་འདི་ལེགས་པར་གོ་ན་རང་ཅུས་དང་བསྟུན་པའི་སྒྲིམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་ཞིང་བསྐྱང་བ་ལ་
སློ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ངོ་། །རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་སློགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀྱུན་
དགའ་ར་བ་འབྲུལ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པ་སོགས་བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཕེལ་བའི་དགེ་ཅུ་ལྟ་བུའི་སློ་
གཞན་ཡང་མང་།

འབྲས་བུ་གསུམ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་ནི། དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆུང་དུས་མི་དང་། འབྲིང་གིས་འདོད་ལྟ་དང་། ཆེན་
པོས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྟར་སྟེ་བ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་དང་བདག་འབྲས་ནི། སློག་གཙོད་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱིས་མིར་སྟེས་
དུས་ཆོ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་པ་དང་། བཟའ་བཀྱུང་དང་སྤྲོན་སོགས་མཐུ་ཆོ་ཞིང་ནད་མི་སྟེད་པ་སོགས་སྤར་བཤད་པ་ལས་
བརློག་སྟེ་མ་བྱིན་ལེན་སྤོང་བ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་སྤྱར་དགོས། དེ་ལྟར་ལས་དཀར་ནག་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ལ་
ཡིད་ཆེས་རྣལ་མ་ཞིག་སྟེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་འམ་རྩ་བ་ཚུགས་པ་ཡིན་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་གནས་ལ་ཡིད་ཆེས་
མེད་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་མདོ་སྤྲགས་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་གང་ལ་འང་ངེས་པ་རྟོད་པ་གཏན་མི་སྟིང་།

པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཆེས་སྒྲེ་བའི་རྒྱུར་བསག་སྒྱུར་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་། ལྷ་མར་གསལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་རྒྱ་
 ཚོགས་ལ་འབད་ཅིང་། བྱིད་དམིགས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་བསྐྱུང་བར་བྱལོ། །འདིར་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡེ་མིག་བྱས་ཏེ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ལ་ཡུན་རིང་འདྲིས་པར་བྱ་བ་
 འཛིན་ཏུ་གལ་ཆེ། རང་ཅག་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་དུས་སུ་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ལྟོམ་པ་
 འབྱུང་མོད་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ལས་འབྲས་བདེན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་པར་ཞོག །བདེན་ནམ་སྟོམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་ཡང་
 དཀའ། དེའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱལ་སྐས་པོ་རྟོ་བས། དཔུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དང་སྟོད་ལུང་པ་གཉིས་མི་ཤ་དང་ནོར་ཤ་ཆགས་ཏེ་འཁོན་
 ཆེ་བས། སྟོད་ལ་ལ་འབྲུལ་ཆད་ནས་འགོ་མི་རུས། རན་ཏར་གལ་ཆེ་དུས་མཚན་འགོས་བྱེད་དེ། གཉིས་ཀས་ཐོན་བྱེད་པས་
 དག་མེད་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་མོད། བརྒྱལ་བྱུང་ན་སྟེ་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པས་མི་འགོ་བ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་ལས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 འབྱུང་བ་བདེན་ནམ་སྟོམ་པ་ཡོད་ན། བརྒྱལ་བ་བདེན་ན་དེ་ལས་ཡུང་ཆ་བས་ཆེ་བ་མེད་སྟོམ་དུ་ངན་སོང་གིས་འཇིགས་ནས་
 སྤྲིག་པ་སྤངས་པ་ཞིག་ཡོད། རྒྱལ་གྱི་ཏ་ར་ཐང་ན་རྒྱ་མེད་པས་ལོ་ཡག་ཅམ་མི་འོང་བས་ས་བོན་བརྒྱུག་པའི་དོགས་པ་ཡོད་
 ཀྱང་། བརྒྱལ་ལོ་ཡག་ན་འཆོང་སྟོམ་ནས་བྱུན་སྤངས་ནས་ཀྱང་ས་ལ་གཏོར་རུས་པ་ལྟར་དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་
 བདེན་ནམ་སྟོམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཞིག་ཡོད་ན། རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། རང་རེར་ལོག་ཤེས་འབའ་
 ཞིག་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་ཡང་མེད་པས། སྤྲིག་སྟོང་དགེ་སྐྱབ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཆེ་འདིའི་དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོར་དང་ཡོ་བྱད་
 ཀྱི་སོག་རུམ་སོགས་ཅི་འབྲུབ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་འཛིན་ཏུ་མད། དེས་ན་སྐྱུ་ཐབ་པ་བས་སྐྱུ་རྩ་ལ་གཟབ་པའི་དཔེ་བཞིན།
 ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོར་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྟོམ་དང་སྤྲུགས་ལམ་མཐོན་པོའི་རྩད་གཅོད་ལས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་
 རྟེན་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

ཁ་ཅིག་ལྟ་བུ་རྟེན་ན་སྤྲིག་པས་མི་གཞོད་པར་སྐྱུ་བའང་ལྟ་བའི་གོ་ལུགས་གནད་དུ་མ་སོང་བའི་རྟགས་སུ་མངོན་
 ཏེ། དགེ་བཤེས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས། གནས་ལུགས་དག་ལག་པ་ཡང་སྟོང་པ་ཡིན། མེ་ཡང་སྟོང་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་སྟོང་པ་
 ཡིན་ནོ་སྟོམ་དུ་བསྒོམས་ཀྱང་སྒོམས། ཆོག་ཏུ་འང་བརྟེན་ལ་ལག་པ་མེ་ནང་དུ་ཆུག་དང་། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྤྲེག་བྱེད་
 ཡིན་པས་འཆོག་པ་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡང་གནས་ལུགས་དག་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཏེ་དེས་མི་པན། རྒྱ་སྤྲིག་པ་ལས་མ་ལོག་ན་འབྲས་བྱུང་ན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན། དེས་ན་རི་སྤྲིད་སྤྲིག་པ་བྱེད་
 རིང་ལ་མི་གཞོད་པ་མི་སྤྲིད། ལྟ་བ་རྟོགས་པ་སྟོམ་བྱེད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་བྱུ་ན་ཡོད་པ་ཡིན། ལག་པ་མེ་ནང་དུ་བཅུག་ཀྱང་
 མི་གཞོད་པའི་ཆོད་དུ་སོང་ཅ་ན་སྤྲིག་པས་མི་གཞོད་དེ། དེ་ཅ་ན་སྤྲིག་པ་བྱ་དོན་ཡང་མེད་པར་འགོ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །འདིར་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མངོན་ཅམ་ལས་མ་བཀོད་དེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱུས་པར་འདུལ་བ་ལུང་

དང་། བློ་པ་ཉིད་བཞག་དང་། མཛུངས་བློ་དང་། ལས་བརྒྱ་པ་དང་། ཉོགས་བརྒྱུད་བརྒྱ་པ་སོགས་མདོ་སྤེལ་དང་བསྟན་
བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

ལས་འབྲས་བྱེད་པ་ལས་པ།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་ལས་པ་ནི། རན་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་ནས་མངོན་མཐོ་ཅན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་
ལས་ལམ་བཅུར་སྤངས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་མོད། མིའི་རྟེན་བཟང་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱབ་པར་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཆོག་སྒྲིལ་ཆེན་གསོག་པར་བྱས་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་དཔེས་
པས། འདི་ལ་གཉིས། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱེད་ལས། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱལ། །དང་པོ་བརྒྱུད་ནི། སྤོན་གྱི་འཕེན་པ་བཞིན་
ཆོ་རིང་དུ་གནས་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་གསོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞུགས་བཟང་
བས་མཐོང་བ་ཅན་གྱིས་གདུལ་བྱ་དག་འནས་འདུ་ཞིང་དེའི་ཆོག་ཉན་པ་དང་། རིགས་མཐོན་པོར་སྦྱོས་པས་གཞན་རྣམས་
ཆོས་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་བསྐྱོད་པ་ལས་མི་འདུལ་བར་སྦྱབ་པ་དང་། མོངས་སྦྱོད་དང་གཉེན་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བས་སྦྱིན་
པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་སྤོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོག་བཅུན་པས་སྒྲན་པར་སྦྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་སྤྱད་ཅིང་སྤོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར་པས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོགས་བྱས་པས་དྲིན་གཤོའི་ཕྱིར་བསྐྱོད་པ་སྦྱར་དུ་ཉན་པ་དང་། སྦྱོས་པར་གྱུར་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྦྱོད་དང་འཁོར་དུ་མི་འཛིགས་པ་དང་སེམས་ཅན་མང་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་འགྲོ་བའམ་དཔེན་པར་གནས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་
མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གཤོད་པ་ཆུང་ཞིང་ནད་མེད་ལ་ཆོ་འདིར་དོན་གང་བརྩམས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུན་ལས་སྤྱད་པའི་
སྦྱོ་བ་ཆེ་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྦྱོབས་ཐོབ་པས། རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ལ་འང་མི་སྦྱོ་ཞིང་སྦྱོ་ཤུགས་ཆེ་ལ་བརྟན་པའི་དབང་
གིས་ལུས་སེམས་ལས་རུང་དང་མངོན་ཤེས་སྤྱར་དུ་འགྲུབ་པ་རྣམས་སོ།།

རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་བརྒྱུད་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་སྟོག་ལ་གཤོད་པ་བྱེད་པ་དང་མི་མཐོང་བ་ཞི་བ་ལ་དགའ་བ་
སོགས་ཆོ་སྤངས་པའི་རྒྱ་རྣམས་སྤང་ཞིང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་བཅེ་བའི་བསམ་པས་བཀྱེན་པ་ལ་ཁ་ཟས་སྦྱིན་པ་དང་གསོད་
སར་རྒྱུད་པའི་སྟོག་སྦྱོབ་པ་སོགས་ཆོ་རིང་བའི་རྒྱ་རྣམས་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལ་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱོན་བརྗོད་པ་
དང་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་བཞེངས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་སོགས་འགའ་རྒྱུན་སྤང་བ་དང་། བརྗོད་པ་བསྐྱོམ་ཞིང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྦྱ་དང་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། གཞན་ལ་མར་མའི་སྤྱང་བ་
དང་གོས་གསར་པ་དང་རྒྱན་ཆ་སྦྱིན་པ་སོགས་གཞུགས་མཛེས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་རན་
དུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ནས་རིགས་དང་ན་སོ་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱན་པ་དང་སྤྱེ་མ་དང་མཆོག་གསུམ་ལ་འཛིན་ཏེ་
གྲུས་པར་བྱ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། སེར་སྤྱ་དང་མ་བྱེན་ལེན་དང་ཕ་མ་སོགས་འགའ་རྒྱུན་སྤང་ཞིང་། སྦྱོང་བ་ལ་ཟས་གོས་
སོགས་སྦྱིན་པ་དང་། ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་དང་། ནད་པ་དང་བཀྱེན་པོངས་དང་བཤུལ་ཐག་རིང་པོ་

ནས་ལོངས་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་བའི་ཞིང་དང་། ཆོས་སྤྱོད་བ་དང་བྱང་སེམས་དང་སྤྱོད་མ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་རྣམས་ལ་
ཡོ་བྱད་གང་མཐོ་སྤྱོད་པ་ལོ།

ལྷ་པ་ནི། རྒྱན་སོགས་དག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་སྟོང་བ་དང་། བདེན་ཆོག་དང་ལའོན་པ་འདྲམ་པའི་ཐབས་སོགས་སྤྱོད་
པ་ལོ། འབྲུག་པ་ནི། ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སྤྱོད་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་ཆོགས་འབྲུང་བར་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་དང་པ་མ་དང་ཉན་རང་དང་སྤྱོད་མ་ལ་གྲུས་པས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ལོ། འབྲུག་པ་ནི། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་
བརྟན་ཐབས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་ཀྱི་མིང་གིས་འཛོད་པ་དང་། ཡུལ་གསུམ་གྱི་བྱ་བྱེད་པ་སོགས་བྱུང་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་སྤང་བ་དང་།
སྦྱོས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ཞིང་བྱུང་མེད་ལ་མི་དགའ་བར་ཉེས་དམིགས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུས་འཛོད་པ་
རྣམས་འདྲན་པ་སྟོན་པ་དང་། སོ་དབང་གཙོད་པ་རྣམས་ཐར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མ་འོད་ཀྱི་རྟོག་རྟེན་བཞིན་སྟོན་
ལམ་སྟོན་གྲོས་དང་། དབང་པོ་ཞི་དང་འཇམ་དབྱངས་ལ། བདག་ནི་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་མཆོན་བརྗོད་པ་རྟེན་སྦྱོས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པ་ལོ། འབྲུག་པ་ནི། གཞན་ལ་བརྟུང་བརྟེན་བྱེད་པ་
དང་། མི་མཛེལ་བ་ན་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་བྱུང་པས་བདུག་པ་སོགས་ནད་མང་བའི་རྒྱ་རྣམས་སྤང་
ཞིང་། བཀྲེས་པ་ལ་བཟའ་བརྟུང་སྤྱོད་པ་དང་ནད་པའི་ནད་གཤམ་དང་སྤྱོད་ཐོང་སྤྱོད་པ་སོགས་ནད་མེད་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་
དང་། རིན་ཆེན་སྟེང་བར་། བྱ་རམ་ཞུན་མར་སྤྱང་ཅི་རྟེན་མར་ལན་མུ་སྟེ་སྟོང་པོ་ལྷ་བྱིན་པ་དང་སྤྱག་པ་རྣམས་ལ་མི་
འཇིགས་པ་བྱིན་པས་སྟོབས་པོ་ཆེར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས། ཆོས་
དང་ལུས་སྟོན་འདོམ་པའི་ཆེན་ལུས་སྟོན་ཡལ་བར་འདོར་གྱི་ཆོས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
འདྲུང་ཅིང་རྒྱལ་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཉམ་ཆུང་གིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་ཅིང་ཁོང་
སྟོབས་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་མཆོག་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་འཇིགས་པ་རྣམས་ལ་མི་
འཇིགས་པ་སྤྱོད་པ་དང་། ནད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནད་ཡང་དག་པར་གསོ་བར་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དབྱུང་ཕོངས་པ་རྣམས་
ལ་ལོངས་སྟོང་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་རྟོག་ཐམས་ཀྱིས་བྱུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་རྟ་
དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོག་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དབྱུང་ཕོངས་པ་ཁྱུར་གྱིས་ཁྱུར་བྱེད་པར་སྟོན་
བ་རྟེན་ཕྱག་ན་རྟོག་རྟེན་བྱུང་ཕོངས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བཅུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལོ།

ཆེ་རིང་བ་དང་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པ་གསོག་པའི་རྟེན་དུ་སོང་ན་ཡུང་
ཆ་བས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་རིགས་དང་དབང་ཕྱག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སོགས་སྟོན་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་ཆེའི་རྒྱར་འགྲོ་
ཉེན་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། སའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། བཟོད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཙོ་བོའི་གནས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་སྟོན་

ལམ་གདབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྟོན་ལམ་རྣམས་པར་དག་པས་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་གལ་ཆེ་བས་ན། བདག་གིས་རྣམས་
 སྟོན་གྱི་རྒྱ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་
 ཏེན་བཟང་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཆོ་རིང་དུ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་སྟེན་དུ་
 མི་འགོ་བར་རང་གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཁོ་ནར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་
 པའི་སྟོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། དཔེར་ན་ཞིང་པ་ཀྱན་གྱིས་ན་ནིང་སོ་ནམ་
 ལ་འབད་ཚྱལ་བྱས་པས་ད་ལོ་སྟོན་ཐོག་ལོངས་སྤྱད་དུ་ཡོད་ལ། ད་ལོ་སོ་ནམ་ལ་འབད་པས་སང་ལོད་སྟོན་ཐོག་ལོངས་
 སྤྱོད་རྒྱ་ཡོང་བ་ལྟར། རེ་སྟོན་གྱིས་སྟེ་བ་སྤྲ་མར་བསོད་ནམས་བག་རེ་བསགས་པས་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ནས་ཆོས་
 སྐྱབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྟན་ལ། ད་ལྟ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་ལ་འབད་པས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་བདེ་སྦྱིད་ལུན་སུམ་ཚོགས་
 ཤིང་ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྟན་པར་འབྱུར་བས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོས་བསོད་ནམས་གསོག་ཅི་ཐུབ་བྱ་བར་
 གསུངས་པ་བཞིན། རང་རྣམས་དང་བསྐྱུན་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེ་རྒྱ་མཐའ་དག་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་པ་དང་། མདོན་
 མཐོའི་ཏེན་བཟང་རིམ་པར་བརྒྱད་པ་ལས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོང་ཁྱེར་དུ་བགོད་རྣམས་པའི་སྟོན་ལམ་སྟོན་
 ཐག་པ་ནས་གདབ་པོ།

བསམས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱ་ཚུལ།

གསུམ་པ་བསམས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་ཉིད་པ་ཞིན་ཏུ་དཀའ་
བས་ན་དམིགས་ཁྲིད་ལན་ཁ་ཤས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་རེ་བ་མི་བྱེད་པར། རུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་ཡུན་
བསྐྱེད་ནས་ལྷན་བཀོད་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་རྣམས་སྦྱོང་བ་དང་། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་པ་རྣམས་
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གར་འགྱུར་ཞིབ་པར་བརྟགས་ནས་ཉེས་སྦྱོང་གིས་གཏན་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་རྩལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་
འབད་དོ། །དམ་པ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་དཀར་ནག་མང་པོ་བསགས་ནས། མི་དག་
བའི་སེམས་རྒྱ་དྲིལ་དེ་ལྟར་པོ་རེ་བཞག །དག་སེམས་རྒྱ་དྲིལ་དཀར་པོ་རེ་བཞག་པས། དང་པོར་དེ་ལྟར་པོ་འབའ་ཞིག་
གི་ཡུང་པོར་འབྱུང་བ་ལ། སྤྱིས་རིམ་གྱིས་དེ་ལྟར་པོ་རེ་ལྟར་དང་དཀར་པོ་རེ་མང་དུ་སོང་སྟེ་མཇུག་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་འགོ་བར་གསུངས་པའི་ཡུག་ལེན་ལྟར་བསྐྱེད། འདི་ལ་དག་མི་དག་ལྟར་མ་བསྐྱེད་གསུམ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ངོས་
ཟིན་པ་ཞིག་དང་བྲན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོང་ཚུལ་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་སྒྲིག་པ་ཕྱིར་བཅས་ཚུལ།

གལ་ཏེ་བག་མེད་པའམ་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཕྱིར་བཅས་པའི་ཐབས་ལ་
འབད་དགོས་པས། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅས་ཚུལ་སྟོན་པ་གསུམ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། སྒྲིག་པ་ཕྱིར་བཅས་ཚུལ་
ལ་སྟོབས་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བསགས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་རི་སྟོང་ཅིག་མཆིས་པ་སོ་སོའི་ནུས་སྒྲིལ་རྒྱ་མཐུན་བདག་འབྲས་ནུས་རི་ལྟར་འབྱེན་པའི་ཚུལ་ལྟར་
བཀོད་པ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས། དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལས་ཀྱང་སྟག་པའི་འཁྱོད་པ་ལྷགས་དྲག་བསྐྱེད་པའོ། སྒྲིག་པ་
ལ་ཁ་ཅོམ་མིན་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་འཁྱོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། སྟོབས་གཞན་ནུས་ཀྱང་གནད་དུ་ཁེལ་བ་རེ་ཡོང་བས་འདི་
ཉིད་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའི་སྟོབས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟོན་གྱི་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་
དག་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་སོགས་གཞུངས་བྱུང་པར་ཅན་ནུས་སྟོན་པ་
དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་དང་དེའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་
སྐུ་བཅས་ཀྱི་མཆོན་བརྗོད་པ་སྟེ་བསྐྱབ་བུས་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དུག་དང་གཞན་ཡང་མང་། སྒྲིག་པའི་གཉེན་
པོར་འཁྱོད་པའི་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོ་ཀུན་སྟོད་དུ་གསུངས་པའང་སྟོང་། བཀའ་བློན་མཆོངས་མེད་སྟེ་མ་རིན་པོ་
ཆའི་ཞལ་ནས། སྟོན་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་པའི་གཉེན་པོར་ལུས་ཀྱིས་ལྷག་མཆོད་བསྐྱོར་བ་སྐུ་པར་དང་སྐྱེ་འདེབས་པ་སོགས་
དང་། དག་གིས་མདོ་སྟོན་གྱི་པ་གཞུངས་སྟགས་དང་མཆོན་བརྗོད་པ་སོགས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སྐྱབས་འཁྱོད་བྱམས་སྟོང་རྗེ་
སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བ་བསྟོམ་པ་སོགས་ལ་འབད་ན་གཉེན་པོ་ཀུན་སྟོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསུངས། ལུས་དག་གི་དགེ་
སྟོར་དེ་དག་ལ་འབད་པའི་སྐབས་སུ་འད་ཀུན་སྟོང་དག་པའི་རྩིས་ཟེན་པ་དང་། འདིའི་མཐུས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིག་ལྷུང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལྟག་མེད་དུ་དག་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

གསུམ་པ་ཉེས་པ་ལས་སྤར་སྟོན་པའི་སྟོབས་ནི། དུག་ནད་ཀྱིས་ལུན་རིང་ཉོན་པའི་མི་དེ་ཟས་དུག་ཅན་ལ་ཞེན་པ་
གཏིང་ནས་ལོག་པ་བཞིན། སྒྲིག་པ་ལྟར་བྱས་ལ་འཁྱོད་པ་དྲག་པོས་ཕྱིན་ཆད་སྟོན་ལ་བབས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་སྟོད་མི་
བྱེད་སྟུམ་པའི་སྟོན་སེམས་བསྟོན་པའོ། དེ་ལྟར་སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅོམ་དུ་མ་ཟད་ལག་ལེན་ལ་འད་སྟོང་སྟེ་བ་ནུས་
གཏན་མི་བྱེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་བ་ནུས་ཀྱང་མ་མཐའ་སྟེ་ཞག་ཁ་ཤས་རེའི་བར་སྟོང་ཅི་བྱུང་ལ་
འབད་པ་དང་། ཆོགས་ཞིང་ནུས་ཀྱིས་སྒྲིག་ལྷུང་འདི་དག་གཏན་དུ་སྟོང་བྱས་པར་བྱིན་ཀྱིས་སྟོབས་ཤིག་སྟུམ་དུ་བྱགས་
རྗེ་བསྐྱུལ་བ་དང་། བདག་གིས་སྒྲིག་པ་འདི་ནུས་ལྷུང་དུ་སྟོང་བྱས་པར་ཤོག་ཅིག་སྟུམ་པའི་སྟོན་ལམ་ཡང་གདབ།

བཞི་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། རྟེན་འབྲས་བཟོད་དཀའ་བ་ནུས་སྟོང་དགོས་ཚུལ་བསམས་ནས་འཛིགས་ཤིང་སྟག་
 པ་དང་། དགོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྟོབ་པའི་རྟེན་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་སྟབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་རྟེན་
 རྒྱུད་གིས་ཤེས་ཆེར་གོས་པའི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས། དགོ་ཙ་ཞན་ཅིང་རྟེན་པའི་གཏོར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ནུས་
 ལ་བྱམས་སྟོང་རྗེ་དང་། དེ་ནུས་ཀྱི་དོན་དུ་རྟོགས་བྱུང་བྱོལ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྟོལ་པའོ། སྟོབས་གཞན་
 གསུམ་གྱི་དམིགས་ནུས་སྟོང་ཚུལ་གྱི་ཅམ་བཤགས་པའི་སྟབས་སུ་བཀོད་པ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་བསྟག་ཅིང་དེའི་དོན་བཞིན་རྟེན་པའི་དབྱུང་པ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སོ་སྟེ་མཆོན་བཟོད་པ་
 སོགས་གཉིན་པོ་ཀུན་སྟོང་ཅི་རིགས་བསྟན་ནས་ལག་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཚུལ་གོ་སྟེ་བར་སྟངས་མ་གྲིས། བྱང་ཆུབ་ལྟུང་
 བཤགས་ལས་སྟོབས་བཞི་ཆང་བར་བསྟན་པ་བཞིན་ལྟུང་བཤགས་འདོན་དུས་སྟོབས་བཞིའི་དམིགས་ནུས་ལེགས་པར་
 སྟོང་རྟེན་ན་ལག་ལེན་སྟབས་ལྟུང་བཤགས་གཅིག་པུ་བསགས་ཀྱང་མི་ཆོག་པ་མེད། ལྟུང་བཤགས་ལ་སྟོབས་བཞི་ཆང་
 ཟེར་བ་ཅམ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་བསམ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་བཏོན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྟམ་དུ་འབྱུང་མི་རུང་། སྟོབས་ཀྱི་པ་
 སྟོང་བའི་སྟོན་མང་པོ་གསུངས་ཀྱང་གཉིན་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བསྟན་དུ་ངེས་པས། སྟོབས་
 བཞིའི་གཉིན་པོ་རྟོགས་པ་ལ་འབད་རྟེན་ན་བྱས་བསགས་ཆང་བའི་རྟེན་པ་སྟེ་ཤེས་ནུས་ཀྱང་འདག་པར་བརྒྱུད་སྟོང་
 འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས།

སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བསྟན་ལ་འབད་པས་རྟེན་པ་སྟག་མེད་དུ་དག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མང་སྟེ། སྟོན་པ་ཞལ་
 བཞུགས་དུས་སུ་གཙུང་དགའ་བོ་དང་སོར་བྱེད་ཅན་སོགས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནུས་དང་། དུས་ཤིས་སུ་འདུང་འཕགས་
 ཡུལ་གྱི་གནས་གཞི་ཞིག་རྒྱ་སྟོང་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་པཱི་རྟ་རྟམ་སིང་རྟ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཕམ་པ་དང་པོ་བྱུང་
 བས། འགྱོད་པ་ཤུགས་བྲག་སྟེན་གནས་དཔེན་པ་ཞིག་རྒྱ་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བསྟན་ལ་ཡུན་རིང་འབད་པས་རྟེན་
 པ་དག་པའི་མཆོན་མ་མང་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་སྟོང་འོང་སྟབས་ཚུ་བཟུལ་བའི་གྲུ་ནང་དུ་འཇུག་ཅིས་བྱས་པར་སྟོན་གྱི་སྟགས་
 པོ་དགོ་སྟོང་ཞིག་ན་རེ། སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་པས་ང་དང་གྲུ་གཅིག་རྒྱ་གཞུག་མི་བཟུབ་ཟེར་བ་ལ་རྟེན་པ་དག་
 ཡོད་ཚུལ་སྟེན་ཀྱང་ཡིད་མ་ཆེས་པའི་ཆོ། རྟམ་སིང་རྟས་བདག་གི་རྟེན་པ་མ་དག་ན་ཚུའི་གཏོར་དུ་བྱིང་བ་དང་རྟེན་པ་
 མེད་པར་དག་ན་མི་འབྱིང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེན་ཆོག་བཟོད་ནས། ཚུའི་སྟོང་དུ་བྱིན་པས་ས་ལ་འགྲོ་བ་བཞིན་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མ་བྱིང་བར་ཕར་ཁར་སྟེབས་པ་དང་། བོད་དུ་འདུག་ཅང་བཅུན་དཔལ་གྱི་དབང་ཤུག་ཟེར་བ་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་
 སྟབས་འགྱོད་པ་བྲག་པོས་ཆོས་སྟོང་བཅུའི་སྟོན་སྟབས་པ་ལ་འབད་པས། རྟེན་པ་དག་པའི་རྟགས་མཆོན་མང་པོ་
 དང་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་བརྟེན་ཤིང་ཆོ་གང་པོར་གཞན་གྱི་བསྟན་བཀའ་དང་དུ་མི་ལེན་པར་དགོ་སྟོང་ཁོ་ན་ལ་

གཞོལ་བ་བྱུང་བས། གནས་བརྟན་བགྲུས་པོ་ཞིག་གིས། དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཐ་སྙད་པ་མོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཐ་སྙད་
 གྱི་མིང་ཅི་ཡོད། དགེ་བསྐྱུལ་ཞིག་ཏུ་ཟད་མོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟོན་རབས་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་མང་། སྤིག་པ་བྱས་ཀྱང་
 མཁའ་ལྡན་པས་ཚོགས་སྙམ་ནས་བག་མེད་དུ་འཇུག་པའང་གཏན་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་ལག་བསྟན་པ་མྱིར་བཙས་སུ་ཡོད་
 པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཡན་ལག་བསམ་བཞིན་དུ་གཙུག་མི་འོས་པ་དང་འབྲ་བས་སོ། །མདོར་ན་ད་ལྟ་བུ་མཁའ་ལྡན་
 དམ་པའི་བྱིན་ལས། སྟོབས་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་ལག་ལེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམས་པའི་དུས་འདིར་རྒྱན་པར་
 སྟོབས་བཞིའི་མཁའ་ལྡན་ལ་འབད་ནས། འཆི་ཁར་འགྱོད་པ་མེད་པའི་གདེང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་
 པར་བླ་མ་ལྟག་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་བྱུགས་རྗེ་བསྐྱུལ་བཞིན་བསྟོམ་མོ། །

སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་སྤྱད་བ།

གཉིས་པ་སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་སྤྱད་བ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིར་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱག་
བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་དང་སྒྲིར་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་
དེའི་ལྷན་བྲངས་པའི་ཉེས་དམིགས་གང་འཚམས་བསྒྲོམས་པའི་རྗེས་སུ་འདི་ལྟར། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྟོག་སྤོང་དག་སྤྱབ་
ལ་འབད་པས་བདེ་འགྲོའི་གོ་འཕང་འཛོལ་པར་ངེས་མོད། སྤྱག་བསྐྱེད་ཅ་བ་ནས་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཞིག་མ་ཐོབ་ན་ལྟ་
མའི་བདེ་འགྲོར་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས། རང་སྒོ་བྱིན་ཅི་ལོག་
གིས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་གཅིག་ཏུ་བདེ་བར་འབྱུལ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བ་ན་ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་གཏན་
མེད། དེར་མ་ཟད་སྤོང་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཅི་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་ནམ་ཕུགས་ཀྱི་མཐའ་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ནག་
ཅན་ལྷ་བ་གཅིག་ནས་གསོད་པར་ངེས་པ་ཞིག་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཁྲིམས་ཀྱི་ལ་ཐིགས་དང་། དབྱུག་པས་བསྐྱེད་པ་སོགས་
ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དྲག་པོ་སྤོང་བ་ལ། འགའ་ཞིག་གི་དོ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དབྱུག་པས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་།
ཉིན་རེ་བཞིན་གསོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེ་ཉེར་འགོ་བས་བདེ་བའི་སྒོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་དུ། མངོན་མཐོའི་
རྟོན་བཟང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་སྤར་བྱས་ཀྱི་ལས་བཟང་པོའི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱང་སྟེ་ཕུན་རིང་ལ་
ལྷགས་དྲག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤོང་དགོས་པར་འདྲག་པས་སོ།།

ཐར་པ་དོན་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལའོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ།
དེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལའོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ལའོར་བ་ཕྱིར་སྤྱག་
བསྐྱེད་བསམ་པ་དང་། སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལོ། །

འཁོར་བ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་བསྐྱེད་པ་ལ།

དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། དེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། རང་ཅག་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ན་ཆོ་སྤྱོད་མའི་པ་མ་སྤྱོད་ཆེ་ལ་
སོགས་པའི་གཉེན་རྒྱུ་ལས། ཆོ་རབས་སྤྱི་མར་གནོད་པ་སྤྱོད་པའི་དགྲར་འགྱུར་ཞིང་དགྲ་རྒྱུ་ལས་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་ཏྟ་བུ་
དགྲ་གཉེན་མ་དེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་པ་བྱར་འགྱུར་ཞིང་བྱ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་དང་
མའི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་ཡི་དྲགས་དང་དྲུད་འགྲོ་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རན་
སོང་བ་རྒྱུ་ལས་ཏྟ་དང་མའི་སྤྱོད་པ་ཏྟ་བུ་འགྲོ་བ་མ་དེས་པ་དང་། རྒྱུ་པོ་དཔལ་པོར་འགྱུར་ཞིང་དཔལ་པོ་རྒྱུ་པོར་འགྱུར་
བ་ཏྟ་བུ་བདེ་སྤྱི་ལོ་མ་དེས་པ་ལོ། །ལས་རྒྱུ་ལས་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་མོ་ལྟ་འགལ་གྱི་བྱ་མ་ག་རྟར་བསོད་
སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། ཁྱིམ་ཞིག་ན་ཁྱིམ་བདག་པར་དུ་བྱ་བོགས་པ་ཞིག་གིས་ཉ་ཤེས་བྱ་ན་ཟེ་ཞིང་། ཁྱིམ་ནག་མོ་ཞིག་
མཁུན་དུ་འདུག་པ་ལ་ཉ་ཤེས་པ་འདོར་བ་གཟིགས་པ་ན། དེ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་མ་གང་ཡིན་བརྟགས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་ནས་
འོངས་པའི་སྤྱོད་པ་མཁུན་པ་ཞིག་དེར་འཁོད་པ་ལ་གདམས་པ། ཁྱིམ་བདག་འདིས་ཁ་ཟས་སུ་ཟ་བའི་ཉ་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་
པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱིམ་གྱི་ཀླབ་ན་རྒྱུ་ལས་ཉ་མང་པོ་བཅུས་ཤིང་ཟོས་པས་ཆོ་འཕོས་པ་དང་ཉ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ནད་དུ་
སྤྱོད་པ། ལྟ་འདིས་ལན་བརྒྱ་པ་དུ་མར་བཅུས་ཤིང་ཟོས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་། ཁྱིམ་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་པ་ཡིན་
ཏེ། ཆགས་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པས་སུ་ལའང་སྤྱོད་པ་མ་བྱིན། ལྟལ་ཁྱིམ་མ་བསྐྱེད་པར་ཁྱིམ་ལ་ཆགས་བཞིན་ཆོ་
འཕོས་ནས་ཁྱིམ་རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡང་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། པར་ན་འདུག་པའི་བྱ་རྒྱུ་དེ་འདི་ལྟར་མ་ལ་བྱེ་
བོ་བྱེད་པ་ཞིག་ཏྟ། མཆོན་མོ་ཞིག་ཁྱིམ་བདག་འདིས་གཤོ་ཐབས་གྱིས་བསད་པ་བྱུང་མེད་འདི་ལ་ཆགས་པས་འདི་ལྟར་
དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་གཅིག་གིས་མི་ཁྱིམ་ཞིག་གི་ཐད་ཀའི་ལམ་པོ་ཆེར་སྤྱོད་པ་ཞིག་སྤྱོད་
འབྱེད་ཅིང་གསོད་སར་བྱིད་པ་གཟིགས་ནས། རྒྱུ་ལས་དེ་སྤྱོད་ཆོང་པ་རྒྱུ་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཆོ། ལྟ་རྟེན་བཅུགས་ཏེ་ལོ་རེ་
བཞིན་སྤྱོད་པ་ཀྱི་མཆོད་སྤྱོད་བྱས། འཆི་ཁར་བྱ་ལ་མཆོད་སྤྱོད་རྟག་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བསྐྱོས་ནས་ཆོ་འཕོས་པ་དང་
རང་ཁྱིམ་དུ་རྒྱུ་ལས་སུ་ཡང་ཡང་སྤྱོད་པ་མཆོད་སྤྱོད་ལ་བསད་བསད་པ་ལས་འདི་ཉིད་ལན་དྲུག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
དང་། མཉམ་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་པོ་ཞིག་ཁྱིམ་ལ་ཆགས་བཞིན་ཆོ་འཕོས་པ་ཁྱིམ་དེར་གླུང་བུ་སྤྱོད་པ་ཅན་ཞིག་
ཡོད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཐག་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡང་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་
སྤྱོད་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་ངོ་།

སྤྱོད་ཤི་འཕོས་པ་ན་དེ་རྟར་འགྱུར་བ་མ་ཟད་ཆོ་འདི་ཉིད་ལའང་མི་ཆོ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ལོ་སྤྱོད་པ་ལྟར་གཉེན་
འགྱུར་ནས་འགྲོ་བ། དེ་རིང་ཡིད་གཅུགས་པའི་གྲོགས་བཤེས་ཡིན་ཡང་ཆོག་ཟེར་ལུགས་མ་མཛེས་པ་ཅོམ་ལ་རྒྱུ་རྟག་

འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཙམ་འབྱོར་ཞིང་མོངས་སྤྱད་པས་ཆོམ་པ་མེད་པར་མ་ཟད། སྤེད་པའི་སྒོམ་པ་རེ་ཆེར་སོང་སྟེ་སྤར་
ལས་ལྷག་པ་ཞིག་སྤྱབ་པར་འདོད་ནས་ཕྱིག་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེར་ཞུགས་པས། བདེ་བ་དེ་དག་གིས་ཆ་ཙམ་ཡང་འགྲན་མི་ཡོད་
པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བཟོད་དཀའ་བ་ཡུན་རིང་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོན་ཆད་སྤྱག་བསྐྱལ་དཔག་མེད་སྤངས་པའི་ཚུལ་བསམས་ན་འང་ཆེས་འཛིགས་སུ་རུང་སྟེ། དཔུལ་
བར་སྦྱེས་ཆོ་བཅས་ཞུན་ཁོལ་མ་འབྱུངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྦྱིལ་ན་རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་ལས་མང་བ་དང་། བྱི་དང་པག་ཏུ་སྦྱེས་དུས་
མི་གཙང་བ་ཟོས་པ་མ་གོད་པར་བཅིགས་ན་རི་རབ་ལས་ལྷག་པ་དང་། མཛེལ་བཞེས་དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས་དུས་པའི་
མཆི་མ་བསགས་ན་དེའི་སྤྱོད་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཆུང་བ་དང་། ཡན་ཚུན་ཅོད་པའི་ཕྱིར་མགོ་བོ་བཅད་པ་སྤྱགས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་ན་
ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། སྤྱན་བྱར་གྱུར་ཆོ་བ་གེས་པས་ས་ལུད་ཟོས་པའང་བསགས་ན་རྒྱ་མཚོ་འགོང་
ཅུས་པར་སྤྱང་ན་བསལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་ཙམ་སྤངས་པ་དང་།
ད་དུང་ཡང་ཐར་ལམ་ལ་མ་འབད་པར་ཉོན་མོངས་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་ན་དཔུལ་བའི་བཅས་ཞུན་གྱི་ཁུ་བ་སོགས་སྤར་གྱི་
དེ་བས་ཆེས་མང་བ་ཞིག་ངེས་པར་མོངས་སྤྱོད་དགོས་སོ། །དཔེ་ཆོས་ལས། སོས་དུས་མེད་པའི་ནད་པ། ཐར་དུས་མེད་
པའི་བཙོན་བྲ། རྟོལ་དུས་མེད་པའི་མགོན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐ་མལ་བའི་ནད་ཅི་འདྲའི་ཡུན་རིང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལོ་
ཁ་ཤས་སམ་ཏ་ཅང་འབྱུངས་ན་འང་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ནས་འཆོ་འཆིའི་ཐག་ཆོད་འགོ་ལ། བཙོན་མ་སོགས་ཀྱང་དེ་
དང་འདྲ། རང་ཅག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་མནར་ཞིང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ཆུད་པ་འདི་ལ།
སོས་དུས་དང་ཐར་དུས་ཡེ་མེད་པས་ནད་པ་དང་བཙོན་མ་གཞན་གྱི་དོ་རྩུ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་འཁོར་བ་ཐར་མེད་གྱི་
བཙོན་ར་འདི་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་ཁོ་ནར་འབད་རིགས་སོ།

ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། རང་གཞན་སུ་ཡིན་ཡང་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་འདིར། སྤྲོན་ཆད་མ་སྦྱེས་པ་དང་མ་ཤི་བའི་གོ་ས་ཁབ་ཅེ་གཞུགས་པའི་ཆོད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་
སྤྱལ་དང་སྤྱལ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགོ་བར་སྦྱེས་དུས་ཀྱི་ལུས་བསགས་ན་ཆད་མེད་པ་སྦྱོས་མི་དགོས། མིར་སྦྱེ་བ་
དཀའ་ཤོས་ཡིན་པར་གྲགས་མོད། མིར་སྦྱེས་ནས་ཤི་བའི་རུས་པའང་སྤྱགས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་ན་རི་རབ་ཙམ་དང་ཁག་
བསགས་ན་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ཡོད་པར་གསུངས། དེས་ན་ད་ལྟར་མི་ལུས་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་རྫོམ་སེམས་བྱེད་རིན་ག་ལ་ཡོད། དེ་
ལས་ལྷག་པའི་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་ངེས་པར་འདོར་དགོས་པས་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་མོ།

ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། ས་བཅད་སྤར་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འད་སྦྱེ་བའི་ཐོག་མ་མི་
མདོན་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བརྟན་པ་ལྟར་སྤྲོན་ཆད་མིའི་མངས་དུ་སྦྱེ་བ་བྲུངས་པ་དང་། དུད་འགོ་སོགས་འགོ་བ་

གཞན་གྱི་མངལ་དང་། རྒྱེ་གནས་གཞན་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ་རེ་རེ་ཡང་གྲངས་དང་ཆོད་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ན། འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་ཐོག་མ་གཏན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱེ་བ་འདི་ནས་བཟུང་སྐྱེ་བ་ལྔ་མ་རྣམས་ལྷགས་ལྷོག་ཏུ་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བསྐྱང་ཡང་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ལ་ཉེ་བར་འགོ་རྒྱུ་མེད་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐོག་མེད་ནས་སྐྱེ་བ་ཅི་ཅམ་སྤངས་པ་བཞིན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོད་མེད་པ་སྦྱོར་བར་གདོན་མི་ཟ་ལ། སྤྱན་ཆད་ཀྱང་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་མ་རྣམས་ན་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྦྱོར་བའི་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་འདི་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་སྤྱིང་རྒྱུད་ནང་བའི་འོས་སོ། །འཤེས་སྤྱིངས་སྤྱུ་མའི་ཐུག་མཐའ་མི་མངོན་པར་གསུངས་པ། སྐྱོ་བའི་རྒྱུར་འགོ་ལྷགས་བཞི་བརྒྱུ་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་དོན་ནི། གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲོས་སྤྱུ་རང་གི་མ་དེས་རང་གི་མ་དང་ཁོ་རང་གི་པ་མའི་བྱ་མོར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པས་མཆོན་མའི་མ་སོགས་ལའང་སྤྱར། རང་གི་པ་དེས་རང་གི་པ་དང་ཁོ་རང་གི་པ་མའི་བྱར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་ཤིང་པའི་པ་སོགས་ལའང་སྤྱར། རྒྱེ་བ་ལྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་པ་མ་ལའང་དེ་བཞིན་སྤྱར་ན་རང་དང་པ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་རྣམས་པན་རྒྱུན་འཁོར་བར་འཆིང་རྒྱུ་དུ་སོང་བའི་ཆ་ནས་སྐྱོ་བ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་བྱར་གསུངས་པ་དང་། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རང་གི་ལུས་འདི་པ་མའི་མི་གཙང་བ་ལས་བྱུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཉེར་ལེན་ཡར་དེད་ན་པ་མ་ཐུག་མེད་དུ་སོང་བས་ལུས་འདི་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་མི་གཙང་བ་ཆོགས་པའི་གོང་བྱ་ཡིན་པར་མཐོང་ན། ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་གོ་རྒྱུ་ཟབ་པར་སྤྲོད།

ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོང་མན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི། སྤྱིར་དམའ་ས་ནས་མཐོས་ར་འགོ་བ་སྤྱིད་པ་ཅམ་དང་། མཐོས་ནས་དམའ་སར་མི་ལྷུང་བའང་སྤྱིད་པ་ཅམ་ཡིན་པས། ལྷ་མའི་དབང་ལྷག་ཐོབ་པ་པལ་ཆེར་དམན་པའི་གནས་སུ་རེས་པར་ལྷུང་བ་ཡིན། རང་ཅག་ཐོག་མེད་ནས་མའི་མཆོག་འཁོར་ལོས་སྤྱིར་རྒྱལ་དང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕན་དང་བློན་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ནས་ཤི་འཕོས་ཆེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་མི་ཐུག་མཐོང་སྤྱིར་སྐྱེས་པའང་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས། རེས་འགའ་འདོད་ལྷའི་རིས་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སྤྱིར་ཉེ་གཞན་ལ་ཅོར་གྱི་དཔོན་གྱུབ་གང་འདོད་དུ་སྤྱོད་བའི་རྣམས་པ་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱིས་ཡི་དྲགས་སུ་གྱུར་ཆོ་རྒྱ་ཐིགས་གཅིག་ཀྱང་མི་རྟོད་པ་དང་། ཉེ་མ་དང་ལྷ་བ་ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཀྱིས་སྤྱིང་བཞི་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་བར་བྱེད་རྣམས་པར་གྱུར་ནས་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུངས་བསྐྱེད་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་སྤྱིང་བར་གྱི་ཐུན་ཐོད་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་བརྒྱ་བྱིན་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་གྱི་བདག་པོའི་བར་གྱུར་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་འོངས་སྤྱོད་ཆོད་མེད་པ་མངའ་ཞིང་། པལ་པ་གཞན་ལྟ་ཞོག །ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དུ་མས་ཀྱང་ཞལ་མཇལ་བར་དཀའ་བ་ཡིན་ཡང་ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བའང་བསྐྱང་གིས་མི་ལང་། དེར་མ་ཟད་གཞུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་གཉིས་དང་། གཞུགས་མེད་སྐྱེ་མཆོད་བཞིར་སྐྱེས་ཏེ་ས་ལོག་མའི་ཉོན་མོངས་མགོ་མནན་ཅིང་།

སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བསྐྱེལ་པའམ་བསྐྱེལ་ཆེན་དུ་མའི་བར་ཏིང་འེ་འཛིན་གྱི་ངང་ལ་གཡེ་མེད་དུ་གནས་
 ཀྱང་ཕྱོན་གྱི་འཕེན་པ་ཟད་ཆོ། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའང་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས།
 མདོར་ན་བསགས་པའི་ཐ་མ་འཛད་པ། མཐོན་པོའི་ཐ་མ་ལྟུང་པ། ཡུད་པའི་ཐ་མ་འབྲལ་པ། གསོན་པའི་ཐ་མ་འཆི་བ་ཞེས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུན་སྤུམ་ཆོགས་པའི་མཐའ་རྒྱད་པས་སྤྱད་པ་ནི་འཁོར་བ་སྤྱིའི་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན། དེས་ན་སྤྱིད་པའི་ཡུན་ཆོགས་ཅི་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་སྐབས་རང་སེམས་འབྲུལ་བའི་རྒྱུན་དུ་འགོ་བ་ཙམ་ལས། འཆི་
 ཁར་མི་ལམ་དུ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་མྱོང་བ་མིས་འཕྱོར་སད་པ་དང་འདྲ་བར་དཔྱད་ཡུལ་དུ་བཞག་ནས། མི་འདོད་བཞིན་ཉམ་
 ང་བའི་གནས་སུ་འབྱུང་དགོས་པས་ན་འཁོར་བའི་བདེ་འཕྱོར་གང་ལ་འད་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། སྤྱི་བའི་ཆོ་ཡང་རང་གཅིག་ཡུར་སྤྱི་ཞིང་། འཆི་བ་ནའང་རང་གཅིག་ཡུར་འཆི་བ་མ་
 གཏོགས་གཉེན་བཤེས་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱི་འཆི་བྱེད་པ་མི་སྤིང་ལ། ཉེ་འབྲེལ་མཛའ་བཤེས་སོགས་གྱིས་ཆགས་སྤང་
 སྤེལ་བ་དང་ཆོས་སྤྱོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ཙམ་ལས། དེ་དག་གི་དོན་དུ་བསགས་པའི་སྤྱིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་མྱོང་དུས་ཁོ་རང་
 ཆོར་བཅོ་བཤའ་བྱར་མེད་པས་རང་གཅིག་ཡུར་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་གཉེན་བཤེས་འཁོར་འབངས་སོགས་ཅི་ཙམ་
 ཡོད་ཀྱང་བར་དོའི་འཕྲང་ལ་འགོ་བ་དང་ལས་ངན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཐོག་ཏུ་བབས་ཆོ། རང་ཉིད་གཅིག་ཡུར་བསྐྱེད་དགོས་
 པས་ན་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་ཡིད་བརྟན་བྱུང་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནར་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱིང་པོར་བྱའོ་སྤུམ་དུ་བསྐྱོམ།

སོ་སོའི་སྤྱད་བསྐྱུང་བསམ་པ།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱད་བསྐྱུང་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ངན་འགོའི་སྤྱད་བསྐྱུང་དང་། བདེ་འགོའི་སྤྱད་བསྐྱུང་དང་།
དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུང་བོ། །དང་པོ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱུང་ནི་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རྒྱས་བསྐྱུང་ཅི་རིགས་བསྐྱོམ་པར་
བྱ་ཞིང་། བདེ་འགོའི་སྤྱད་བསྐྱུང་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས།

མིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ།

མིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། བསྐྱེད་དང་ལམ་རིམ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་འཁོར་བ་སྤྱི་ལ་སྤྱར་ཡང་། བདེ་ལམ་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐ་མ་དོན་བསྐྱེད་དང་། བདུན་མིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་སྤྱར་བ། དང་པོ་བདུན་མི་ལ་འབྱུང་ཉེ་བས་དེ་དང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམས་ན་སྒོ་སྒྲ་ལ་ཁུལ་ཆ་བས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་མིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད་ཏེ་འཆད་པ་ལ། སྤྱི་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་བརྟུན་ཏེ་སྤྱིས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྤྱི་བོ་སྤྱིས་བྱོད་གཤེར་ལས་སྤྱིས་པ་དང་། ལྷ་མཚན་མའི་བུ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སྒོ་ར་ལས་སྤྱིས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་གནས་གཞན་གསུམ་ལས་སྤྱིས་པའི་མི་ཡང་སྤྱི་དཔེ་ཅི་ཡིན་མོད། སལ་ཆེར་མངལ་ནས་སྤྱི་བ་ཡིན། དང་པོ་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་དུས་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་རྣམས་གཞལ་མེད་ཁང་དང་། སྤྱི་དམོས་ཆལ་དུ་འགོ་བ་དང་། ཡང་ཐོག་མཐོན་པོར་འཛོགས་པའི་སྤྱར་བ་འབྱུང་། བསོད་ནམས་རྒྱུད་བ་རྣམས་ཆར་རྒྱུད་གིས་ཉེན་ཏེ་ནགས་ཐེབས་པོ་དང་། ཅིག་པའི་དུང་དུ་འགོས་པའི་སྤྱར་བ་ཤར་བ་དང་མཉམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། ཉིད་མཚན་སྤྱར་མ་ཐག་པའི་དུས་རྣམ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་དམན་པ་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུར་ཡོད། ལྷ་བ་བརྒྱུད་དང་བཅུ་ནས་བཅའ་བའང་ཡོད་མོད། སལ་ཆེར་ལྷ་བ་དགུའམ་ཞག་བདུན་ཕྱག་སོ་བརྒྱུད་ལོན་ནས་བཅའ་བར་གསུངས་པས་དེ་ཅི་མ་གྱི་རིང་མངལ་དུ་སྤྱོད་དགོས། བདུན་ཕྱག་དང་པོའི་ཆེ་མའི་མངལ་དུ་ཟངས་ཆ་བའི་ནང་དུ་བཅོས་ཤིང་བཅོས་པ་བཞིན་ལུས་དབང་དང་རྣམ་ཤེས་རྟན་ཅིག་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་སྤྱོད་ཏེ་མེར་མེར་པོའི་སྐབས་སོ།

དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་རེ་རེ་བཞིན་ཀུན་སྤྱད་ཅས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་མི་འབྲ་བ་རེ་རེས་རེག་པས་རྟུར་རྟུར་པོ་དང་། ལྟར་ལྟར་དང་། མཁའ་འབྱུར་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཁམས་བཞིའི་བྱ་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་སོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འབྱུར་བའི་དུས་སུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྟག་པོ་རེ་འབྱུང་། བདུན་ཕྱག་ལྔ་པ་གོར་གོར་པོའི་སྐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་མཚན་མ་ཤ་འབྱུར་ལྔ་འབྱུང་བའི་དུས་སུ་མི་སྤྱོད་ལྔ་ལྔ་ཐང་ཀ་རྒྱུངས་བྱས་ཏེ། སྤྱོད་ལྔ་ལྔ་གཅིག་གིས་དབྱུག་པས་བརྟེན་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་རྗེས་ཞག་བདུན་ཆོན་རྣམས་ལ་སྐལ་ཆོགས་དང་སྤྱི་ཆོགས་དང་སོར་ཆོགས་སོགས་འབྱུབ་པ་དང་བུ་ག་དགུ་དོད་པའི་དུས་སུ་འདྲ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྔ་ལྟག་རེ་འབྱུང་། མངལ་དེ་རུ་མ་དོག་པ་དང་། ལུན་ནག་འཐིབས་པ་དང་། མི་གཙང་བ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་གང་བ་དང་། གྲི་མི་ཞིམ་པ་དང་། ཤ་མ་རྫོན་པས་དྲིས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཟོད་སྤྱུགས་མེད་པ་ཡོད། གཞན་ཡང་མས་བཟའ་བརྟུང་ཏེ་ཅང་ཆ་བ་བརྟེན་ཆོ་རྒྱུ་ཁོལ་མའི་ནང་དུ་འཛོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲུགས་པ་བརྟེན་དུས་གཅིར་བུར་ཆབ་རོམ་གྱི་ཁོད་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཟས་ཤིན་ཏུ་མང་བཟོས་ཆོ་བཤག་བར་དུ་བཅོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷུང་དུ་བྱོས་དུས་གནམ་ལ་དབྱངས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་ཞིང་།

ལྷན་པ་དང་། མཆོངས་པ་དང་། བརྟེན་འཛིན་པའི་ཆོ་རི་བོའི་ངོས་ལ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཁྲིག་པ་སྒྱུར་དུ་ཆོར་
ལྷན་གིས་བྲབ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་བཞག་།

དེ་ལྟར་མངལ་དུ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བཅས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོ་ཞག་བདུན་ཆོན་སོ་དྲུག་པ་ནས་
བཟུང་མངལ་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་འདུ་ཤེས་སྒྲིམ་ཏེ། བདུན་ཕྱག་བཅས་པའི་དུས་ཁ་བྱུར་དུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་གིས་མགོ་
མཇུག་བསྐྱོག་ནས་བཅའ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་ལྷན་གི་འཇུག་མིག་ནས་འདྲན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གོས་ལྟན་གི་སྤྱི་དེ་དུ་
བཞག་ཆོ་ཆོར་ཁུང་དུ་བསྐྱུར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་བསྐྱེད་མ་བཟོད་པར་ཁ་ཅིག་
མངལ་དུ་འཆི་བ་དང་། ལ་ལ་བཅས་ནས་འཆི་བའང་ཡོད་མོད། བདེ་བར་བཅའ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱན་བསྐྱེད་བྲག་པོས་ཉེན་
པས་འཆི་ལ་ཁད་པ་རྒྱུད་པ་བྱུང་ཡང་ལས་གི་དབང་གིས་འཆི་མི་རྣམས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་བཞག་གཅི་སོགས་མི་གཅིང་བ་སྤྱི་
ཆོགས་གིས་གང་བའི་དོང་ནང་ཞིག་ཏུ་ཞག་གཅིག་སྤྱོད་དགོས་ཀྱང་བསྐྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཉམས་ལ་དཔགས་ན། ཟླ་བ་དེ་
ཙམ་གི་རིང་མངལ་དུ་སྤྱོད་སྐབས་སྤྱན་བསྐྱེད་བཟོད་བཅས་མེད་པ་ཤེས་པར་རྣམས། ཁྱིས་པ་བཅས་མ་བྲག་པ་རྣམས་རྒྱན་
པར་དུ་བ་དེ་ཡང་སྤྱན་བསྐྱེད་མ་བཟོད་པས་ངན་སྦྱང་བཏོན་པ་ཡིན་པར་གོང་མ་རྣམས་གསུངས། མངལ་གི་སྤྱན་བསྐྱེད་
རྒྱས་པར་གྱིས་ན་མངས་དོགས་པས་དག་འཕོ་མངལ་འཇུག་དང་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་ཤེས་དགོས། བཅས་ཟིན་ནས་ཀྱང་
མིན་ལུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྤྱོད་གི་གནས་དང་། ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞིའི་རྟེན་དང་། བགགས་རིགས་སྤྱོད་ཕྱག་
བརྒྱད་ཅུས་གཞོད་པ་བྱ་བའི་གནས་དང་། ཆ་ན་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱན་བསྐྱེད་བཅས་
ཅད་གི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། སིམ་གདུང་བར་མ་གསུམ་ལ་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་སྒྲིམ་ཏེ་ལས་སྤྱི་ཆོགས་གསོག་པའི་
རྟེན་དུ་འང་འགྱུར་བས་ན། ལས་ཉོན་གི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་ལེན་པའི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་དུ་གནས་གང་དུ་སྤྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་
པར་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་མི་འདུག་གོ་སྤྱི་དུ་བསྐྱོམ།

ཆ་བའི་སྤྱན་བསྐྱེད་ཅི། སྤར་གཞོན་པའི་དུས་སུ་གཟུགས་དྲང་ཞིང་མཛེས་ལ་དཀར་དམར་གི་མདངས་ཆགས་པ།
སྤྱི་ནག་ཅིང་སོ་དཀར་གི་སྤོང་བ་ཅན། པགས་པ་སྐབ་ལ་གཞོན་ཤུཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་། ཁྱིས་ཆས་པའི་ཁུར་གིས་
ཙོན་ཆོ་ལང་ཆོ་བཅས་ཅད་འགྱུར་ནས་རྟེན་པ་སྤྱིར་བས་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ། བཞིན་རས་སོགས་ལུས་གི་བཀྲག་
མདངས་ཉམས་ནས་གཉེར་མ་འདུས་པ། མདོག་སྤོང་ལྷན་ལྟར་སྤོང་བཅས་སྤྱི་ཁོག་པ། ཁའི་སོ་སྤོང་འཛོར་ཞིང་སྤྱི་བ་མོ་
བཞིན་དཀར་བ་དང་སྤྱི་ཐེར་དུ་འགོ་བ། པགས་པ་འཇུག་ལ་འཇུར་ལྷན་དང་གཉེར་མས་ཁྱབ་པ། མགོ་དང་ཡན་ལག་
སོགས་རང་ཚུགས་མི་བྱུང་པར་འདར་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཉམས་པ་དང་། འདུག་དུས་ཡན་ལག་གི་སྤྱི་
ཆོགས་ན་བས་དལ་བྱས་སྤོང་མི་རྣམས་པར་སྤྱི་བྲག་པ་ཆད་པ་ལྟར་ཆོམ་གིས་སྤྱིར་བ། ལངས་པའི་ཆོ་ལག་པ་གཉིས་ས་ལ་

བཅུགས་ནས་གོགས་མ་བྱས་པར་ལྷང་མི་རྣམས་པ། སྤྱོད་པའི་ཆོ་ཆོག་གསལ་པོ་མི་ཐོན་པར་ལྷབ་སྤྱིའི་ཏུ་འགྱུར་བ། འགོ་དུས་
 གོམ་པ་འདེགས་འཛོག་སྤྱིའི་ཏུ་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པར་བཞོད་པ་བྱལ་བ། མེ་བྲོད་དང་སྟོབས་ཞན་པས་གོས་སྒྲིབ་ན་གྲང་ཞིང་
 འཐུག་ན་མི་ཐོག་པ། བསྐྱལ་བསྟོད་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་དབྱུགས་འཆང་ནས་སྤྱང་ར་རར་པོ་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པ་དང་། མིག་གིས་གཞུགས་བརྟ་བར་འདོད་ཀྱང་གསལ་པོ་མི་མཐོང་བ། རྒྱ་བས་ཆོས་འཆད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཐོས་པ། སྤྱི་དྲི་མི་ཆོར་ཞིང་ཟས་ཞིམ་པོ་ཟོས་ཀྱང་མི་ཞིམ་པར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་ལ་མི་སྤྱོད་བ།
 འཕོལ་སྟན་འཇམ་པོ་ལ་བསྐྱད་ཀྱང་རྩུབ་པར་འཆར་བ་ལྟ་བུ་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་ལ་མི་སྤྱོད་བ། སྤང་དོར་དང་བྱ་
 བཞག་ཐམས་ཅད་བརྟེན་དེ་དཔན་པའི་མཐུ་བྱི་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཉམས་པ་དང་། བཟའ་བརྟུང་ཉུང་དུ་རེ་མ་གཏོགས་
 གང་འདོད་དུ་སྤྱད་ན་འཇུ་དཀའ་བ་དང་། སྤྱི་གར་རོལ་མོ་ཆང་འཇུང་འབྲིག་བདེ་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་
 ཡང་མོངས་སྟོད་མི་རྣམས་པ་དང་། ཆོ་ཕལ་ཆེར་ཟད་པས་འཆི་བ་སྤྱི་བས་ན་རི་སྟར་བྱེད་སྟམ་དུ་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བའི་
 སྤྱག་བསྐྱལ་བཟོད་དཀའ་བ་ཕལ་ཆེར་རང་རེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཤ་སྤྱག་ཡིན། ད་ལྟ་གཞོན་པ་ཞིག་གི་མིག་སྟོ་བྱུར་
 དུ་མོང་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་བས་ཤི་བ་དགའ་ཟེར་བ་ལ་དཔགས་ན། ལྷང་འདུག་མི་རྣམས་ཤིང་མིག་ཞར་བ་རྒྱ་བ་འོན་པ་
 ལ་སོགས་པ་སྤྱར་བཤད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་ཐོག་ཏུ་བབས་ན་བཟོད་སྤྱགས་རི་སྟར་ཡོད། ཀ་མ་
 པའི་ཞལ་ནས། མས་པ་ཁད་གྱིས་ཁད་གྱིས་འོང་བས་དྲག །དུས་གཅིག་ལ་འོང་ན་བསྐྱེད་ཐབས་མེད་གསུངས་པ་སྟར་དོ།
 རྒྱ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི། མི་དར་བབས་ཤིག་ཡིན་ཡང་ནད་གྱིས་ཟིན་ཆོ་ཤ་པགས་བསྐྱམས་ཤིང་ལུས་སྟོབས་ཤོར་
 རས་མལ་སར་སྤྱང་སྟེ་ཐ་ན་ལུས་བསྐྱལ་བསྟོད་ཅམ་བྱེད་པའང་དཀའ། ཁམས་དྲིས་པའི་ལན་ཅམ་ཡང་འཕལ་དུ་སྤྱོད་མི་
 རུས། རྟོད་ཆོག་ཟོས་པས་གཞན་གྱི་བྱེད་སྟོད་ཐམས་ཅད་སྟོར་མི་འབབ་ཅིང་སེམས་རྒྱུད་སྤར་ལས་རྩུབ་པར་འགོ་བ་ལྟ་བུ་
 ལུས་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་དང་། འབྱུང་བཞིའི་འདུ་བ་མ་སྟོམས་པར་ཤས་ཆེ་ཆུང་དུ་འཐུགས་པའི་དབང་གིས་
 ལུས་ན་ཟུག་དང་ཡིད་ལྷུང་ན་གྱིས་གསུངས་པས། དུས་སྤྱང་དུ་ལའང་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་འདུ་ཤེས་འཆར་ན་ཉིན་མཆོན་
 སོགས་འདའ་བར་དཀའ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། གདོན་གྱིས་བསྐྱམས་པའམ་ཁ་ཅིག་ནད་གྱི་ཟུག་རྩུ་མ་བཟོད་པར་ཅི་དྲག་ལ་
 ཐུག་པས་སྤྱི་བ་འགག་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འཕེལ་བ་དང་། བཟའ་བརྟུང་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་ནད་
 ལ་གཞོད་པར་དོགས་པས་སྤྱན་པས་བཀག་སྟེ་སྟོད་དབང་མེད་ཅིང་སྟོད་ལམ་ཡང་གང་འདོད་བྱུར་མེད་པ་དང་། དུག་རིལ་
 སོགས་སྤྱན་ཡི་གར་མི་འོང་བ་དང་བཟའ་བརྟུང་དན་ཤོས་ནན་གྱིས་སྤྱད་དགོས་ཤིང་། མེ་བཙའ་གཏར་ག་སོགས་དང་།
 སྤྱད་པར་ཟངས་སྤར་མགར་གྱི་སོལ་མལ་ནས་བཏོན་མ་ཐག་པའི་དམར་སང་དེ་བ་དེས་བསྐྱེགས་པས་གསུར་དུད་ཆིལ་
 ཆིལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དཔུང་རྩུབ་པོ་རྣམས་བསྟན་དགོས་པ་དང་། སྤྱན་དང་རིམ་གོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཕན་པས་ནད་མི་

འཆོ་བར་ཐག་ཚད་ནས་མུ་རན་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་སོགས་ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ཡོད། གཞན་ཡང་འགོ་
 རྟེན་དྲག་པོས་ཟིན་ཆོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛོམ་དགོས་པས་གམ་དུ་འཁོར་མཁན་སྤྱ་ཡང་མེད་པར་འཆི་བ་དང་། མིག་ནད་
 ཀྱིས་མིག་ཞར་ནས་མོང་བྱེད་བྱེད་མཁན་ཡང་མ་རྟེན་པར་དབྱུག་པས་ལམ་བཅའ་ཏེ་འགོ་བ་དང་། ཀྱང་པ་ཞ་བས་ཆོ་
 གང་པོར་གོག་ནས་འགོ་དགོས་པ་དང་། མཛེན་དྲག་ཀྱིས་ཟིན་པ་དག་མི་བྱེད་ནས་བྱད་ཅིང་གཉེན་བཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བོད། གང་དུ་སྤྱིན་ཀྱང་རྒྱ་སྒོ་ཡན་ལ་མི་ཐར། ལུས་མས་བྱེད་རྟེན་ཀྱང་མགོ་ལག་མགོ་རྣམས་ཆད་ནས་རང་རོ་རང་གིས་
 མཐོང་བ་སོགས་ཉམ་ཐག་པའི་སྤྱང་ཚུལ་མཐའ་ཡས་ཏེ། རྟེན་གྱི་བྱེད་བྱེད་མང་སྤྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞིབ་པར་བརྟེན་གྱིས་མི་
 ལང་། ད་ལྟ་ནད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལུས་རྟེན་འདི་རྟེན་བྱེད་བྱེད་ཆད་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞི་འེན་དྲག་གསུང་བར་འགྱུར་
 བའི་ཆོས་ཅན་ལས་མ་འདས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བཞི་རྣམས་སྟོག་ཆགས་མི་མཐུན་པ་བཞི་རྣམས་ཅིག་འཛོམས་པ་བཞིན་
 འཕེལ་འགྱེད་ཏུ་འགྱུར་ལ་ཁད་དང་། རྟེན་ལོག་བར་གསུམ་གྱི་གདོན་རྣམས་གཞན་གདོན་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲིམ་པས་ནད་དྲག་
 པོ་ཞིག་གིས་འདེབས་ལ་ཁད་དུ་ཡོད་པས་ན་འཕྲལ་དུ་ནད་མེད་པ་ཅམ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་དོ་སྙམ་དུ་བསྒྲུབ།

འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། རྟེན་གྱི་ཟུག་རྒྱ་དྲག་པོས་གསུངས་པས་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ནས་རུས་གོང་
 པགས་པས་གཡོགས་པ་ཅམ་དུ་སོང་། ཉིན་མོ་བཟའ་བཏུང་སྟོང་མི་རུས་ཤིང་མཚན་མོ་གཉིད་མི་སོང་། མོ་བོན་སྤྲན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་མི་འཆོ་བར་མཐོང་ནས་བོད། གཉེན་རྣམས་ཀྱང་གསོན་པའི་རེ་ཐག་ཆད། རང་གིས་ཀྱང་སྟོན་ཆད་མི་ཆོ་སྟོང་
 ཟད་དུ་བཏང་སྟེ་འཆི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དམ་པས་གཏིང་ནས་འགྲོད། ལུས་མོངས་སྟོང་གཉེན་འཁོར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 རས་སྟོན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་སྤྱས་ཆེན་འདེགས་དགོས་པ་དངོས་སུ་ཤེས་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོ་ཡང་བྱ་ཐབས་མེད། བྱད་པར་
 སྤྱིག་ཅན་པལ་ཆེར་ཞིག་ལ་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཟོད་སྤྱགས་མེད་པ་འབྱུང་ཞིང་། ཉམ་ར་བའི་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་
 དང་། གཤིན་རྟེན་པའི་གཟུགས་མི་སྤྱག་པ་དུ་མས་ཞགས་པ་བཏབ་ནས་འཁྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་སྤང་དང་འཛིགས་སྤྱག་
 སྒྲུ་ཆོགས་པ་འབྱུང་། གཞན་གྱི་མཐོང་ཆོད་ལ་འང་རྒྱུ་ལག་གཡོག་པ་དང་། བཤང་གཅི་འཆོར་བ་དང་། ང་འཐེན་ཟེར་བ་
 དང་། སྐད་ངན་འདོན་པ་སོགས་ལ་ང་བའི་རྣམ་འགྱུར་མང་པོ་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟེན་ཡིན། འདི་ནད་ཡུན་
 སྤང་འཆོམས་པ་ཞིག་གིས་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་གཟའ་གདོང་སྤྱག་དང་པོ་སྤང་རྟེན་ལུས་འཕྲལ་དུ་འཆི་
 བ་དང་། མཛེན་དྲག་སོགས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་འཆི་བ་རྟེན་ལུ་སྒྲུ་ཆོགས་དང་། དྲག་མཚོན་མེ་ཆུ་སོགས་འཆི་རྟེན་མང་
 བས་འཆི་ཁའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞིབ་ཏུ་བརྟེན་མི་རུས་ཀྱང་རིགས་པས་དཔག་སྟེ་ཤེས་དགོས། མོ་མཁན་ཞིག་གིས་བྱེད་འཆི་ལོ་
 ཞེས་བརྟེན་པའི་སྤྱེ་ཐོས་པ་ཅམ་ལ་འང་འཛིགས་ན། འཆི་བ་མངོན་སུམ་དུ་རང་ཐོག་ལ་བབས་ཆོ་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་
 སྟོས་ཅི་དགོས། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གི་གསལ་ཤིང་གིས་ཟུག་སྟེ།

ཀླུ་གསུམ་པ་དང་ནི་བྲལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀླུ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་བསམས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་། སྤར་འཆི་
བརྟེན་དུ་གྱི་སྐབས་སུ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་པ་རྣམས་འདི་དང་གུང་བསྐྱེགས་ནས་བསྟོམ།

མི་སྤྱུག་པ་དང་ཕྱད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། རག་པ་ཏྲ་བུའི་དག་དང་ཕྱད་པའི་ཆོ་བས་རྟོག་མེད་སྤྱོད་
ཐམས་ཅད་འཕྲོག་ཅིང་རྒྱས་དང་མི་བསད་སོགས་ཀྱི་ཁག་རན་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲེལ། བརྟེན་འཆིང་དང་བྱིའི་མིང་གིས་
འབོད་པ་སོགས་བརྟན་ཆོས་སྣ་ཆོགས་བྱེད། མཚོན་གྱིས་བཏབ་སྟེ་འཕྲལ་དུ་གསོད་པ་འཕ། ཡང་ན་གཤེག་ཏུ་བཞོལ་ནས་
མི་ཆོ་གང་པོར་སྤྱུག་ལས་སྣ་དགུ་གཏོང་ཞིང་སྤྱི་སྤྱོད་མང་པོ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་འདི་བྱིར་ཕུང་ལ་སྤྱོར་བ་ཏྲ་བུའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཀླུ་པོའི་ཆད་པས་ལུས་སྟོག་མེད་སྤྱོད་ཀྱན་དང་བྲལ་བ་དང་། ནད་གདོན་གྱིས་གཙུག་པ་དང་། མོ་ཉེས་དང་
ལུ་གེས་མནར་བ་དང་། མེ་ཆུ་གཡང་སའི་འཛིགས་པ་སོགས་མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་མི་འདོད་ཤོས་བཞི་དང་
ཕྱད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སོ་སོར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་མོ། །བརྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉེན་མོངས་ལྷགས་
དག་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཆོ་བས་པོ་ཆེས་གོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུན་མི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྱི་པའི་གྲོགས་
པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་ཕྱད་པ་སོགས་ལས་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱུག་པ་དང་ཕྱད་པ་ཡིན་
པས། དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་སྤྱོད།

སྤྱུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། བུ་སྤྱུག་གི་བའི་པ་མ་དག་ལྷ་རན་གྱིས་གཟིར་དྲག་པས་དུན་པ་
སྟོར་ཞིང་སྤྱོད་པ་དང་། མཆི་མ་རྒྱུན་པར་བརྟོན་པས་མིག་མོང་བ་དང་། པ་མ་གི་བའི་དུ་ཕྱག་རྣམས་སྟོ་མ་རྟེན་པར་
འབྱམས་པ་དང་། བྱིས་ཐབས་ཁ་དྲག་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པ་འག་འཁྱིལ་སེམས་བྲལ་གྱིས་སྟོང་རྒྱུང་ལྡང་བ་དང་། ཕྱག་པོ་
དཔུལ་པོར་སོང་བ་དང་རྒྱལ་སྟོན་མངའ་ཐང་ཉམས་པ་རྣམས་ལྷ་རན་གཞན་ལས་ཆེ་བ་དང་། མིག་དང་རྣ་བ་ཉམས་པ་
སོགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འདོད་ཤོས་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་པ་ཡོད། བརྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དད་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་སོགས་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཉམས་པ་དང་། དེ་དག་འཕེལ་བའི་རྒྱུན་
དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དག་བའི་གྲོགས་པོ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་བྱལ་བ་སོགས་ལ་འཕྲལ་ཡུན་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
བསམ་གྱིས་མི་བྱལ།

འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྟེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། སོ་ནམ་བྱས་ཀྱང་སད་སེར་ཐན་པ་སོགས་གྱིས་བཙལ་
ནས་སྟོན་ཐོག་ལེགས་པོ་ཕར་ཞོག །ས་བོན་གྱི་དོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་། ཏྲ་གནག་ལུག་སོགས་བསྐྱུངས་ཀྱང་རྟུག་གཙན་
གཟན་དང་ཕྱགས་ནད་གྱིས་གོད་པས་གཞི་མེད་དུ་སོང་ན་འཕེལ་ཁ་ཏྲ་ཅི་སྟོས་པ་དང་། ཆོད་བྱས་ཀྱང་དག་དང་མེ་ཆུ་
སོགས་གྱིས་ཆོད་བྱོང་ཆུད་ཐོས་པས་ཁེ་མེད་པར་བུ་ལོན་ལེན་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ལག་བཞོ་སྣ་ཆོགས་པས་བཙལ་ཀྱང་

ཉིད་པ་གཏན་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་འཆོ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། སོ་ནམ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་ག་དང་བཀའ་སློམ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་ཞིང་མོ་བ། ལུང་སྟེལ་བ། ས་པོན་གདབ་པ། རྒྱ་འབྲེན་པ། ཡུར་མ་
 སོགས་ལས་ཀ་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་རྒྱུན་པར་འབད་པས་རྒྱུ་ལག་ཐམས་ཅད་སེར་ག་ཞིག་གེ་བར་སོང་། འཕྲོག་པ་ཆོ་དགུན་གྱི་
 རྟགས་པ་དང་དབྱར་གྱི་ཆར་པ་ལ་མི་འཛེམ་པར་བྱུགས་འཆོ་སྟོང་གི་ཕྱིར་རི་རྒྱུང་ཐང་གསུམ་ཉུལ་དགོས་པ་དང་། ཉིན་མོ་
 རིག་པ་ལ་སོ་དང་མཚན་མོ་རྒྱུན་མ་དང་འཕར་སྤྱང་སོགས་ལ་མེལ་ཆོ་བྱེད་པས་གཉིད་ཡུང་ཅམ་སྟོག་པའི་ལོང་ཡང་མེད་
 པར་དུས་འདའ་དགོས། ཆོང་པ་རྣམས་ཤར་ཅུབ་སྟོང་གི་ལྷ་ལམ་མང་པོར་བཤོད་པའི་ཆོ་ཉི་རྟགས་ཁ་ཆར་གྱིས་
 གདུངས་པ། ལ་ཐུར་འཕྲང་གསུམ་འགྲིམ་པའི་རལ་བ། ཏྲ་ཁལ་སོགས་ཤི་བརྒྱག་དང་ཟོང་སྟོར་བའམ་མ་བྲིན་པ་སོགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མང་།

དེ་ཏྲར་དཔུལ་པོ་སྟོ་རྒྱབ་གྱིས་ཤོངས་པ་དང་། ཡུག་པོ་རྣམས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཐབས་ཚུལ་སྤྱོད་ཆོགས་
 ཀྱིས་ནོར་རྩལ་འཆོལ་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆེ་བར་མ་བཟད། བཅའ་ཀྱང་མ་རྟོག་པར་ཡི་ཆད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་།
 རྟོག་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་དག་དང་འཐབ་ཅོད་བྱེད་པ་སོགས་སྟོག་ཡལ་བར་འདོར་དགོས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མང་པོ་
 དང་། བསྐྱེད་ཀྱང་མ་བྱུབ་པར་མེ་རྒྱ་རྒྱལ་པོ་དག་རྒྱུན་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། སྤྱིར་
 མོངས་སྟོང་ཅི་ཅམ་མང་བ་དེ་ཅམ་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱང་མང་བ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ལག་ཉུང་དུ་ཞིག་ཡོད་ནའང་
 དེའི་ཆོད་གྱི་སྤྱང་བ་དང་བརྒྱག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞིག་ངས་པར་ཡོད། ནོར་རྩལ་གཉེན་འཁོར་ཆེས་མང་ན། དེ་རྣམས་སྟེལ་
 སྤྱང་བརྒྱག་པ་དང་། དག་འདུལ་གཉེན་སྟོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོང་དུ། མངའ་ཐང་གི་
 མཐའ་རྒྱས་ན་སྤྱང་ན་གྱི་མཆོ་བདོལ་བེར་བ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན། ནོར་མོངས་སྟོང་གཏན་མ་འཛོམས་ནའང་ཉིན་ཟ་རྒྱ་
 མེད་ཅིང་མཚན་གྱོན་རྒྱ་མེད་པ་དང་། བུ་མོན་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བ་སོགས་སྤར་བས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོད།
 དབང་དང་མཐུ་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ན་སྟོབས་ལྡན་གཞན་དང་འགྲན་པར་འདོད་ནས་འཐབ་ཅོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞིང་། ཏྲ་ཅང་ཁས་ཞན་ནའང་ཀུན་གྱིས་བརྟན་ཐབས་དང་། སྤྱུག་ལས་བཏང་བ་མི་འདོད་བཞིན་
 བསྐྱར་དགོས་པས་སྤྲོ་མ་ལས་ཀྱང་ཐུ། དེའི་ཕྱིར་དག་ཞན་བར་མ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་ལུས་དང་ཡིད་གྱི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅི་རིགས་པས་མནར་གྱིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཚུལ། རྒྱལ་དབང་བདུན་པའི་གསུང་མགྱུར་ལས། མཐོ་
 དམན་སྐྱུ་བཙུན་པོ་མོ་སུ་འདྲ་ལ་བརྟན་ཀྱང་། །ཆ་ལུགས་རྣམ་འགྱུར་པོ་སྟོབ་ཆེ་རྒྱུང་ཅམ་མ་གཏོགས། །སྤྱུག་གིས་མི་ཆོ་
 བསྐྱེད་པ་མཉམ་མཉམ་དུ་འདུག་པས། །སྐལ་མཉམ་གྲོགས་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་ཚུལ་འདི་སྟོབ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཏྲར་
 རོ། །མིའི་ལུས་ནི་སྲིད་མཆོ་ལས་སྟོབ་པའི་གྲུ་ཆེན་དུ་བསྐྱགས་པ་བཞིན་རྟེན་འདིར་ཐར་ལམ་བསྐྱབ་ཅུས་ན་ཡ་མཚན་ཆེ་

བ་མ་གཏོགས། སྒྱིར་སྤྱལ་བསྐྱལ་དཔག་རྩ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་སྒྱིར། བདེ་འབྱོར་ཕན་བྱ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་
མི་བྱ་བར་འཁོར་བ་སྤྱལ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་སྤྲུམ་དུ་བསྒྲེམ།

ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ།

གཉིས་པ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། ལྷ་མ་ཡིན་འདིའི་གནས་ཆེན་པོ་གྲོང་ཁྱེར་ལོད་ཅན། ལྷ་བའི་ཕྱི་
བ། གནས་བཟང་པོ། མི་གཡོ་བ་སྟེ་བཞི་ནི་རི་རབ་ཀྱི་རྟེན་གཞི་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་སར་སྟེང་ལོག་ཏུ་
བཅུགས་ཏེ་ཡོད། གནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱུ་གཅན་དང་། མགུལ་ཕྱིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱོར་པ་ཕུན་སྲུང་ཆོགས་
པ་དང་ལྷན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་འི་དཔལ་འབྱོར་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཕྱག་དོག་དྲག་པོ་དང་ལྷན་པའི་དབང་གིས་དཔུང་
ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་པ་ཁྱུ་མཆོམས་ནས་སོན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་རོལ་མཆོར་གནས་པའི་སྤྱུ་རྒྱལ་དཀར་
ཕྱོགས་པ་རྣམས་དང་། ལག་ན་གཞོང་སོགས་པ་དང་། ཕྱིང་སོགས་པ་དང་། རྟག་ཕྱོས་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བཅས་བརྒྱ་
བྱིན་གྱི་སྤྱང་མ་ལྷར་གྲགས་པ་རྣམས་དང་གཡུལ་སྤྱད་པའི་ཆོ་ཕལ་ཆེར་དེ་དག་གིས་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་ལ། གལ་སྲིད་མ་
བསྐྱོག་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་དེའི་གནས་ཚུལ་ལྷ་འི་དབང་པོར་ཞུས་པ་ན། བརྒྱ་བྱིན་ཉི་དབང་སོ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དང་
བཅས་པ་སྤྱང་ཆེན་རབ་བརྟན་གྱིས་སྤུལ་པ་སྤྱུ་ཆོགས་བཀྲེ་བ་ལ་བཅེབས་ཏེ། རྒྱབ་འགྱུར་གྱི་ཆོལ་དུ་སྤྲུམ་བྱས་པས་
གཡུལ་ལ་མོས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་དཔུང་ཆོགས་བཞི་བཤམས་ནས། རི་རབ་ཀྱི་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་གཡུལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ལྷ་
རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་ཆ་སྤྱུ་ཆོགས་པའི་ཆར་འབེབས་ཤིང་། གཡུལ་རོར་སྤྱོད་པའི་སྤྱང་ཆེན་ས་ལ་རབ་བརྟན་སྤྱང་གཡོག་
དང་བཅས་པས་སྤྱུ་ལྷག་གིས་བརྟན་པས། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་བཅད་པ་དང་། དལ་བ་དང་། བྱེ་མའི་འཆིང་བུ་ལྟར་
འཁོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་དགོས། དེའི་ཆོ་མཆོན་ཆ་དང་རོལ་དུ་ལུ་
རྣམས་རྒྱ་མཆོར་ལྷུང་བ་ན་བྲག་གིས་མཆོའི་ཁ་དོག་དམར་པོར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་མིན་གྱི་གནས་གཉིས་པ་ལྷ་ཕྱིང་དུ་མཆོ་
ཀྱན་མཐོང་ཞེས་པ་དམག་འཐབ་པའི་རྒྱལ་པམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རི་བཞིན་འཆར་བ་ཞིག་ཡོད་པས། ལྷ་མིན་གྱི་བའི་ཉི་
དུ་རྣམས་དམག་མ་ལོག་གོང་ནས་སྤྱང་ན་ཆེན་པོས་གདུང་བར་གསུངས། གཞན་ཡང་ད་ལྟ་ཉི་ལྷ་གཟུང་འཛིན་དུ་གྲགས་པ་
ནི། ལྷ་ལྷ་མིན་གྱི་གཡུལ་འགྱུར་པའི་དུས་ཉི་མའི་གཟི་བྱིན་གྱིས་ཡར་བརྟ་མ་རྒྱས་པ་ན་སྤྱུ་གཅན་གྱིས་ལག་པས་བཀབ་པ་
དང་། སྟེང་པའི་དབང་གིས་ལག་པས་ལྷ་བའི་དྲུག་འཁོར་ལ་རེག་པ་དང་། གནམ་གྲུམ་པའམ་རི་དུར་བ་ཞེས་ཟེར་བའང་
སྤྱུ་གཅན་ཁྱོས་པས་སྤྱད་དན་བརྟོན་པའི་སྤྱུ་ཡིན་པར་བྲན་པ་ཉིར་བཞག་ལས་གསུངས། ས་ཐལ་ཞེས་ནམ་མཐའ་ནས་
དུལ་མང་པོ་འབབ་པའང་ཐགས་བཟང་རིས་ཀྱིས་རི་འཕངས་པ་ལྷ་འི་སྤྱང་ཆེན་ས་སྤྱང་བྱས་སྤྱུ་ལྷ་གཉོར་བའི་དུལ་
ཡིན་པར་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མ་
ཟད། འདི་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་གསར་དུ་མཐོང་བ་མེད་
པར་བཤད་དོ།

ལྟའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་བསམ་པ།

གསུམ་པ་ལྟའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་ལྟ་ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྟའ་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་
ནི། འདོད་ལྟ་རིགས་དྲུག་པོ་རྣམས་བདེ་སྦྱིད་ལུས་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྟན་ཡང་ནམ་ཞིག་བསོད་ནམས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་དེ་
འཆི་བར་ཉེ་བ་ན། ལྟའི་ལུས་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་ལུན་ཚོགས་དེ་ཉམས་ནས་ཁ་དོག་མི་སྐྱུ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་སྦྱིང་
རྒྱུ་ཅན་བཞིན་ལྟན་ལ་མི་ཆགས་པར་ཡིད་སྦྱོར་ཆམ་མེ་བ་དང་། ལྟར་རྒྱུ་སོ་མ་རེ་ལངས་ནས་མེ་རྟོག་རྟིང་པ་སྤྱད་ཅིང་
གསར་པ་འགྲེམ་པར་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པས་མེ་རྟོག་གི་མེད་བ་རྟིངས་པ་དང་། གོས་གསར་རྟིང་ཡང་སྤར་དེ་
ལྟར་བརྗེ་བ་ཡིན་མོད་ཕྱིས་བརྗེ་མཁན་མེད་པས་གོས་ལ་བྱི་མ་ཆགས་པ་དང་། མཆན་ཁུང་དང་བ་སྤྱིའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་
ནས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་རྟེ་འཆི་ལྟས་སྤྲ་དང་། གོས་རྒྱན་ལས་སྤྲ་མི་སྟན་པ་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་འོད་སྤར་བས་རྒྱུང་བར་
འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆུ་ཐིགས་ལུས་ལ་འཆགས་པ་དང་། སློ་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མིག་འབྱེད་
འཛུམ་བྱེད་པ་རྟེ་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་སྤྲ་གང་རུ་བྱུང་བའི་ཆོ། ལྟའི་མོངས་སྦྱོད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་གཏན་
བལ་དུ་འགྱུར་བ་དངོས་སུ་ཤེས་པ་དང་། འཆི་ཁར་གང་དུ་སྦྱེ་བའང་ཤེས་པས་དཔུལ་བ་ལྟ་བུར་སྦྱེ་ན་དེའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་
ཚད་མེད་པ་རྣམས་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་སྦྱོང་དགོས་པར་ཤེས་ནས་སེམས་ལ་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པ་འབྱུང་།
མདོ་ལས། ལྟ་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཕོག་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ལས་བཅུ་དྲུག་འགྱུར་
ཀྱིས་ཆེ་བར་གསུངས་པའང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ལ་ཕོ་དགོས། འཆི་ལྟས་ཕོག་པའི་ཡུན་ལ་ལྟ་རང་རང་གི་ཞག་བདུན་རེ་
ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་རིང་སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་སོགས་འདོད་ལྟ་དྲུག་གི་ཞག་བདུན་ཀྱི་ཡུན་ལ་རིམ་པ་
བཞིན་མི་ལོ་བྱེད་དང་བཞི་བརྒྱ། བདུན་བརྒྱ། རྟོང་བཞི་བརྒྱ། ཉིས་རྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། རྩ་རྟོང་དྲུག་བརྒྱ། བྱི་གཅིག་དང་རྟོང་
ཉིས་བརྒྱ་རྣམས་ཡོད་པས་སོ། །སློབ་སྦྱིངས་ལས། ལྟ་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ལྟ་བུ་འཆོ་བ་རྒྱ་བུར་ལྟ་བུར་
གཡོ་བའི་མི་ལ་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན། མི་རྣམས་ལ་ངན་སོང་གསུམ་ཀྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་
མང་ཡང་སྤར་ལྟ་བུ་མེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་འཛུམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ཆོ་ཁྱི་ལྟར་རིང་ཡང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་དགུ་བཅུ་ལས་སྟག་པ་མི་
ཐུབ་ལ། དེ་རིམ་པོར་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་སྦྱོང་ཡང་ལྟའི་ཞག་བདུན་ཀྱི་གམ་ན་ཡུད་ཅམ་ཡིན་པ་ཤེས་སྟེ། ལྟའི་བུ་ལ་འཆི་ལྟས་བྱུང་
སྐབས་ལྟའི་བུ་མོ་ཡང་དེའི་གམ་དུ་མི་སྦྱོད་པར། ལྟ་བུ་གཞན་དང་ལྟན་ཅིག་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་རོལ་བ་མཐོང་བའི་
རྒྱུན་ཕྱིས་ཆགས་སྤང་ཕྱག་དོག་དྲག་པོས་ཡིད་གདུངས་ཤིང་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་།

ལྟ་མོ་ལ་འཆི་ལྟས་བྱུང་ཆེ་ལྟའི་བུས་འདོར་བའང་སྤར་དང་། སྤར་ཀྱི་ཅིད་ཀྱོགས་རྣམས་ལ་བའི་གམ་དུ་ཤོག་
དང་། ང་ལ་རེག་དང་། ཕྱིས་ངས་ཀྱང་སྦྱོང་མི་མཐོང་། སྦྱོང་ཀྱིས་ཀྱང་ང་མི་མཐོང་ཞེས་བསྐྱུལ་བའི་ཆོ་ལྟའི་བུ་ཁྱེལ་ཆེ་བ་

དག་གིས་རྒྱུ་ནས་མེ་ཏོག་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་སྟོང་གར་བཞག་སྟེ། བྱོང་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་མེགས་པར་སྤྱད་པ་
 མིའི་འཇིག་རྟེན་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག། ཉེར་ཡང་དད་པའི་གཤོལ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མོད་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ཆོག་རེ་བརྗོད་ནས་འགོ། གཞན་ཆོས་མིག་གིས་ཀྱང་བརྟར་མི་སྟོ། རྒྱན་པར་སྤྱིའི་བུ་དེ་སྤོན་བུ་བྱེ་ཆོན་ལ་
 སྐྱེས་པ་རྟར་ཉམ་ཐག་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཐོན་པའི་ངག་གིས། གྱེ་རུ་དེ་ཤིང་རྩ་ཆོགས་ཆེ། གྱེ་རུ་དེ་མཆོ་ལུ་དལ་གྱིས་
 འབབ། གྱེ་རུ་དེ་སྤྱུག་པའི་རྣམ་ཤེས་སྟེ། སྐྱེ་སྤྱུགས་འདོན་ཞིང་ས་ལ་སྤྱུང་། ཞེས་སོགས་སྤྱུག་སྤྱུས་སྤྱོད་ཆོགས་འདོན་པར་
 གསུངས། སྐབས་གསུམ་པ་ཞེས་དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱེས་པ། གར་ནས་སྐྱེས་པ། ལས་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་སྐྱེས་པ་
 རྟེ་གནས་གསུམ་མཛོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཀྱང་། དེ་སྤྱིན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཡེངས་པས་བག་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་དགོ་བ་
 གསར་དུ་བསགས་པ་ཤིན་རྒྱ་དཀའ་བས། སྤོན་གྱི་དགོ་བའི་སྤྱུག་མ་མེད་ན་ཤི་འཕོས་རྗེས་ངན་སོང་གསུམ་པོ་གར་རུང་དུ་
 སྐྱེས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཐབས་མེད་པ་སྟོང་དགོས། གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་སོགས་འདོད་སྤྱོད་མ་རྣམས་གནས་
 ལུས་ལོངས་སྟོང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཆ་ནས་འོག་མ་དག་ལས་ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པས། དེ་རྣམས་ལ་འཆི་རྟམ་
 སོག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱང་སྤྱུག་པར་ཆེ་བ་ཤེས་རུས་སོ།།

སྤྱ་བཀོང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱ་རྣམས་ལ་དཔལ་འབྱོར་དང་གཟི་བརྗིད་
 དང་མཐུ་སྟོབས་ལུས་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་ལ། དེ་རྟེན་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལོངས་སྟོང་དམན་པའི་སྤྱིའི་བུ་ཁས་ཞན་དག་གིས་
 མཐོང་བ་ན་ཡིད་པམ་ཞིང་སྤྱ་བཀོང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་བར་གསུངས། བཅད་ཅིང་དལ་ལ་གསོད་པ་དང་
 སྤྱུག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། སྤྱ་རྣམས་སྤྱ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པའི་ཆེ་པ་རོལ་པའི་དམག་གིས་མཚོན་ཆ་སྤྱོད་ཆོགས་འཕངས་ཏེ་
 ཡན་ལག་དུམ་བུར་གཙོད་པ་དང་། ལུས་དལ་བ་དང་། གསོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་མ་མི་འདོད་བཞིན་སྟོང་
 དགོས། མགོ་བཅད་ན་འཆི་ལ་ཡན་ལག་སྤྱུག་མ་བཅད་པ་བདུད་རྩི་ཚོས་པས་སྤྱིར་སྐྱེ་ཞིང་འཆོ་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་སྤྱ་
 རྟེན་པས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུང་བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་བརྟེན་དང་། གསོད་པ་དང་། གནས་ནས་སྟོང་པ་དང་། སྤྱིའི་བུ་མོ་འཕྲོག་
 པ་ལ་སོགས་པའི་གཙོད་པ་སྤྱོད་ཆོགས་བྱེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱང་ཤིན་རྒྱ་མང་། སྤྱ་བཀོང་བ་དང་བཅད་
 དལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་མན་ཆད་ལ་ཡོད་པར་བཤད།

སྤྱིའི་བུ་དྲག་ཞན་རི་འབྲ་ཡིན་ཡང་མི་རྣམས་ལ་སྟོས་ན་བདེ་སྤྱིད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ཆེ་ཤིན་རྒྱ་རིང་བར་
 འདུག་མོད། བྱིས་པ་རྩེད་མོས་གཡེངས་པ་རྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བག་མེད་པར་སྤྱད་པས་དུས་རིང་པོ་ལའང་བྱུང་
 བའི་འདུ་ཤེས་འཆར་ཅ་ན། ཆོ་གར་ཟད་མི་ཤེས་པར་འཆི་རྟམ་གྱིས་སྤྱིའི་ཡོང་བ་ཡིན། མངའ་རིས་པའི་ཞལ་ནས། སྤོན་
 ཅ་ན་སྤྱིད་རྩེ་མན་ཆད་དཔུལ་བའི་གཡང་ཁར་གཞོལ་བར་གསུངས་ཀྱང་། ད་རུང་སྤྱ་ལ་བདེ་བ་ཞིག་ཡོད་སྟུམ་ནས་

འདུན་པ་འོང་གིན་འདུག་པ་ལ། ཕྱིས་དུན་པ་ཉེར་བཞག་ལན་ཁ་ཡར་མཐོང་བས། ལྷའི་བདེ་བ་དེ་མགོ་སྐོར་ཆེན་པོར་སོང་
ནས་ཆོས་བྱུང་མི་འོང་། དེར་ཅི་ཙམ་མོངས་སྤྱད་ཀྱང་དར་ཅིག་སྤྱད་པའི་ཆོད་ཀྱང་མེད་པར། ཞི་ནས་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བ་
འདུག །དེ་བས་སྤྱང་ནན་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་ཅིང་མ་ཉི་པ་སྟེ་བསྐང་བ་ཞིག་འདམ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ཞིན་ཏུ་མད།

ཁམས་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྤར་བཤད་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐལ་དེ་དག་མེད་ཅོད། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་
སྤངས་ཤིང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས། སྤྱོད་རྒྱུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྤར་མི་སྤར་བའི་ཚུལ་གྱིས་
མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་། རམ་ཞིག་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འཕེན་པ་ཟད་པའི་ཆེ་རང་ས་ནས་འཆི་བ་དང་། འོག་མའི་སྤིད་པ་
བར་དོར་འཕོ་བ་དང་། འོག་མ་འདོད་ཁམས་སུ་སྤྱང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་ཡང་ནི་
བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན་འོག་ལྷ་མི་སྐྱེ་ཡང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་
ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་ཐར་པར་འབྱུལ་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་
དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འབྱུལ་རྟེ། སྤར་མ་འཕོབ་པར་འདོད་པས་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་
གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམས་པས། རམ་ཞིག་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་མཐུན་བདག་འབྲས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཐར་པ་ཐོབ་པོ་སྟམ་དུ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་འབྱུང་། དེ་ཕྱིན་
ཆད་བསྐལ་པ་འམ་བསྐལ་ཆེན་དུ་མའི་ཡུན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྟོས་པས་གཉིད་འཇུག་འོག་པ་ལྟར་གནས། འཆི་ཁའི་
དུས་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་པ་ན་ཐར་པ་ལ་སྤྱར་འདེབས་ཀྱི་འོག་ལྷ་སྐྱེས་ནས་དེའི་དབང་
གིས་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ།

གཟུགས་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བར་བསྐལ་དང་བསྐལ་ཆེན་འབྱུར་གྱིས་བརྩི་དགོས་ཤིང་། ལྷ་པར་
གཟུགས་མེད་བཞིས་ཆེ་བསྐལ་ཆེན་ཉི་ཁྲི་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་ཐུབ་པར་གསུངས་པས། ཡུན་དེ་ཙམ་གྱི་རིང་སྤྱག་བསྐལ་
ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འདུག་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་གནས་འཕེལ་བའི་ས་བོན་བརྟན་
ཆགས་པར་ཡོད་པའི་དབང་གིས། རམ་ཞིག་སྐྱེན་དང་ཤད་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་གནས་འོག་མར་སྤྱང་
བས་ན་སྤྱགས་སུ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་དང་། ཐར་ལམ་དང་ཐར་པར་འབྱུལ་ན་ལྷག་པར་ཉེན་ཆེ་བའི་གནས་སུ་གདལ།
དེས་ན་འཁོར་བ་འདིར་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་མེ་འབར་བར་མ་ཟད། བདེ་འགོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་
སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་མ་གཏོགས། གཅིག་ཏུ་བདེ་བའི་གོ་སྐྱབས་ནམ་ཡང་མི་འདུག །དེ་ལ་
དགོངས་ནས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། སྤིད་པའི་རྩི་མོ་ཐོབ་ཀྱང་མནར་མེད་ཀྱི་ཟངས་ཁ་ན་གནས་

པའི་ཚོད་དུ་ཡོད་ཅིས་དང་། རྒྱལ་དབང་བདུན་པས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ཞེས་གྲགས་ལུགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ཁང་
 པ། རྩོགས་བཅུ་གང་དུ་བྱིན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྐྱོག་པས། རྟིང་ལ་གཟན་ཀྱང་རང་གི་སྤང་ཚུལ་དུ་འདུག་པ། གནས་
 ངན་འདི་འདྲར་འབྱམས་པའི་སྤང་ཚུལ་འདི་སྟོབ་། ཞེས་གསུངས་སོ། ལྟ་དང་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་བསམ་པའི་
 ཚོ་གནས་འདི་ན་འདི་རྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་སྟེ་ལྟ་ལ་རྟ་བུ་ཞིག་ཤར་བས་མི་ཚོག་པས་རང་རྟེང་དུ་བསམ་དགོས། དེ་ཡང་
 ལྷིང་པར་སྤྱེ་བའི་རྒྱན་ཚོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བྱིན། རིགས་དུག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤར་བཤད་པ་ནམས་ཀྱི་ཁོད་ན་ད་དུང་ལན་
 གངས་དཔག་དུ་མེད་པར་ཚྱང་མི་དགོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ན། འདི་ཐམས་ཅད་བདག་གི་གཏན་གྱི་བགོ་སྐལ་དུ་མོད་
 དགོས་པ་ཤ་རྟག་ཡིན་འདུག དེས་ན་པ་མཐའ་མི་མངོན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཞིག་
 ཅིས་ཀྱང་ལག་དུ་སྤྱང་བར་བྱའོ་སྟེ་དུ་བསྐྱོམ།

དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས་སོག་མའི་མེ་བཞིན་དུ་ཉེར་ལེན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
ལས་བྱུང་བས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ཞེས་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་དང་། ཡང་ན་འབྲས་བུ་འི་སྒྲིན་ཤིང་བཞིན་དུ་ཡུང་
པོ་ལས་ཉེར་ལེན་ཉོན་མོངས་རྣམས་འབྱུང་བས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ཞེས་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པར་གསུངས་པ་ཏྲ་
ཆོ་སྒྲ་མའི་ཡུང་པོ་ལས་སྟེང་ལེན་སོགས་དང་། དེ་དག་ལས་ཆོ་འདིའི་ཡུང་པོ་དང་། འདི་ལས་ཀྱང་སྟེང་ལེན་སོགས་དང་།
དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆོ་ཕྱི་མའི་ཡུང་པོ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དང་། སྤྱད་ཆད་ཀྱང་ལས་
ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཡུང་པོ་རྒྱ་ན་མི་འཆད་པར་ལེན་དགོས་པ་འདི་ལ་འཁོར་བ་ཟེར་བ་ཡིན། ཟག་བཅས་གྱི་
ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་སྟུག་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། བདག་རྒྱུན་
དབང་པོ་རྣམས་དང་། དམིགས་རྒྱུན་ཡུལ་གསུམ་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འམ་ས་བོན་ཡོད་
པས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་འཛོག་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་
གསུངས་ཤིང་། འཁོར་བ་ཁབ་གྱི་ཅེ་མོ་ན། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་གནས་ལུས་
མོངས་སྟོང་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་ཡིན་ཡང་། འཁོར་བའི་གནས་ཞེས་པའི་ཆེག་རིས་ལ་འབྲུལ་ནས་འཁོར་
བ་བྱ་བ་ལྟ་མའི་གནས་དང་དཔུལ་བའི་གནས་སོགས་ཡུལ་ཁམས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གོ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྩ་འབྲུལ་
ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་འདའ་རྒྱས་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་འཁོར་བར་འབྲུམས་ཟེན་པ་དང་འབྲུམས་འགྱུར་གྱི་
དོན་ཡང་། སྟེང་པར་འཆིང་བྱེད་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་རིགས་དུག་གང་རུང་གི་རྟེན་གྱིས་བསྐྱེལ་པའི་ཉེར་ལེན་
གྱི་ཡུང་པོར་བཅིངས་ཟེན་པ་འམ་འཆིང་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཟེར། འཁོར་བ་ལས་གོལ་ཞེས་པའི་གང་ལས་གོལ་རྒྱུའི་འཁོར་
བ་ནི། འཆིང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་མ་སྟེས་ན་ད་གཞོད་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཡུང་པོ་ངེས་པར་ལེན་པ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། ཐར་པ་
ཞེས་པ་འདར་གཉེན་པོ་སྟེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲོན་ཆད་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཡུང་པོ་འགྲུབ་པ་ལོག་པ་ལོ།

འཁོར་བ་དང་ཐར་པའི་ངོས་འཛིན་འདི་གོང་ལོག་གི་དམིགས་ཁྱིད་སྟོང་བའི་སྐབས་མང་པོར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་
བས་དུན་པར་གྱིས་ཤིག །སྤྱར་བཤད་པའི་འཁོར་བ་སྟེང་དང་སོ་སོའི་སྟུག་བསྐྱེལ་རྣམས་རིགས་དུག་གང་རུང་གི་ཉེར་ལེན་
གྱི་ཡུང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཤ་ཏྲག་ཡིན་པས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ནི་སྟུག་བསྐྱེལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་
ཁུངས་སུ་འདུག །དེའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ཞིག་གྲུབ་ཕྱིན་ཆད་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ལས་མ་འདས་
པ་སྟེ། ཆོ་འདིའི་ན་ཆ་འཆི་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་པན་ཆད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་དཔག་མེད་འདྲེན་པ་དང་། སྟུག་
བསྐྱེལ་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐྱེལ་གཉིས་ཀྱིས་བོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལས་

ཉོན་ལྷ་མའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱལ་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས་སོ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་དང་
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ན་ཆ་འཆི་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱལ་བསྐྱལ་གཉིས་མེ་དང་ཆ་བ་བཞིན་འབྲལ་མི་རུང་དུ་གནས་པ་ཡིན། འདི་ལ་
དགོངས་ནས་པོ་རྟོ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྦྱེས་པན་ཆད་ན་ཆ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་
འབྱུང་བ་ནི། ན་རྒྱ་ཞིག་ན་བ་ཡིན། འཆི་རྒྱ་ཞིག་འཆི་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་མི་ལོས་པ་ཞིག་སློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་མིན། འཁོར་བའི་
མཆོན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན། འཁོར་བར་གནས་རིང་ལ་དེ་ལས་མ་འདས། རང་ཅག་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ན་སྦྱེ་བ་སྟོང་
དགོས། དེ་ལ་རྒྱ་སྟོང་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ཉླར་འཁོར་བའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་རྣམས་སྤར་བཞོད་པ་ཉླར་བསམས་པས། དེ་འདྲའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུན་གཏན་
ཆོད་དུ་སོང་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྲུལ་པ་ཙམ་སྦྱེ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་ཡུན་རིང་པོར་སློ་རྣ་ཆོགས་ནས་ཞིབ་ཏུ་
བསྟོམས་ཏེ། སྤར་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ལ་སྦྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བའི་སྟོ་བཙས་མིན་དང་། ད་གཞོད་འབྱམ་དགོས་པ་ལ་
འཛིགས་ཤིང་སྤྱལ་བའི་སྟོ་ཆོག་ཙམ་མིན་པ་ཅི་སྦྱེ་བྱ། རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་སྟོ་ཆོད་ཀྱང་དཔེར་ན་ཁང་པ་མེ་འབར་བ་རྒྱུད་
གིས་བྱས་པའི་ནད་དུ་ཆུད་པ་ལས་འབྲོས་པར་འདོད་པ་དང་། བཙོན་མ་བཙོན་དོང་ནས་ཐར་བར་འདོད་པའི་སྟོ་ཅི་ཙམ་
སྦྱེ་བ་དེ་ཉླ་བུའི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་བཙོན་མ་མིན་པ་སྟེད་པའི་ཡུན་ཆོགས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཟེལ་གྱིས་
གནོན་ཅུས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྦྱེས་པ་ཡིན། དེ་ཉླ་བུའི་སྟོ་རྣ་སྦྱེས་ནས་ཀྱང་རྩེ་འཕེལ་དུ་གཏང་བར་གསུངས།

ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་ནད་དང་བཙོན་དོང་ཡུན་པས་ཁེབས་ཤིང་སྟོམ་སྟེག་སྤྱལ་ལ་སོགས་པས་གང་བར་ཆུད་ན།
དེ་ལ་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འདི་ལས་ཐར་པའི་དུས་ཞིག་ནམ་ཡོད་སྟུང་དུ་དེའི་ཐབས་ཁོ་ན་
འཆོལ་ཞིང་། འབྲོས་པའི་སྐབས་ཤིག་བྱུང་ན་གོས་སོགས་གདོས་སུ་གང་ཆེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུར་ནས་རང་གཅིག་ཕུ་ཅི་ཐར་
བྱེད་པ་དེ་དཔེར་བཞོད་པར་སྤྲང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་གོ་ན་དེ་དག་འཁོར་བའི་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། བྱིས་
མེ་འབར་དང་བཙོན་དོང་ནི་ཉེས་དམིགས་རི་ཉླར་ཆེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་ལུས་སྟོག་གི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འཁོར་བ་
ལས་མ་ཐར་བྱིན་མནར་མེད་དུ་ལུས་དང་མེ་དབྱེར་མེད་པར་བསྐྱལ་པའི་བར་གནས་དགོས་པ་འང་མཐའ་མེད་ཅིག་མྱོང་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འཁོར་བའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་དཔེ་བསྟན་པར་མ་ཅུས་ཀྱང་། སྟེད་པ་ལ་ཞེན་ལོག་རྣལ་
མ་སྦྱེས་པའི་སྟོ་ཆོད་ཤེས་ཕྱིར་དཔེ་དེ་རྣམས་བཞོད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྟོན་སུ་འབྲོག་དགོན་པ་
དང་། སྟོན་མའི་སྟོང་དང་། མཆོ་འབྱུགས་པའི་བྱ་དང་། མཐའ་མཐོང་བའི་བྱ་དང་། སྤ་མེན་མའི་བུ་སོགས་དཔེ་མང་པོ་
བཞོད་པ་རྣམས་དང་སྟོར་ཆུལ་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་སྟོ་འདི་ཆོག་ཙམ་དུ་

སོང་ན་ཐེག་པ་མཆོག་དམན་གྱི་ལམ་གང་ཡང་ཆོག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། མདོ་སྔགས་
གང་གིས་བསྐྱོད་པར་འདོད་ཀྱང་བསམ་པ་འདི་ཉིད་ལམ་གྱི་གཞི་རྟེན་མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་
བྱེད་པ་གལ་ཆེན།

ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།
གཉིས་པ་ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་ཚུལ་
ཤེས་པའི་སྤྱིར་ཀུན་འབྱུང་གི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་དང་། ཐར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་སོ། །

ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འདུག་རིམ་བསམ་པ།
དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉམ་མོངས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེས་ལས་གསོག་ཚུལ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཆམས་
སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །

ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་འབྲུག་པའི་རྒྱུ་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་དགོས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ནི་ལས་
ཀྱི་འང་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒོང་མཁན་ཡང་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ།
ལས་དེར་གསོས་འདེབས་མཁན་ཡང་སྤྱོད་ལེན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ལས་གསར་གསོག་དང་ཕྱིས་རྒྱུ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་
འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྒོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དེའི་ངོ་མོ་ཆོར་མ་འདོན་པ་ལྟར་སྒོང་མི་རྒྱས་པར་ཤེས་ནས། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་
གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ངོ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས། འདི་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་ངོས་བརྒྱད་བ། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་
པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །

དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་སྤྱི་ལོ་མཆན་ཉིད་ནི། ཆོས་གང་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམ་གཡང་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་
དང་། རྟོན་པ་དང་། རྟུགས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། འཛོམ་པ་མེད་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རྒྱུ་བས་རབ་རྒྱ་མ་ཞི་བར་
བྱེད་པའོ། །དེ་དག་གིས་མ་ཞི་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་གང་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་
ཅོམ་ནས་སེམས་འདོད་ལོན་ལ་རྣམ་པར་གཡང་བར་བྱེད་པའམ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་བྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱུ་འཛོམ་
པར་བྱེད་པའམ། སྤྱུག་པའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའི་རྟོན་པར་བྱེད་པའམ། རྣང་དུ་སེམས་མི་གསལ་བའི་རྟུགས་པར་
བྱེད་པའམ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་མི་བསྐྱུང་བར་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་བའི་བག་མེད་པར་བྱེད་
པའམ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་ངམ་གཞན་རྒྱུ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་འཛོམ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་གང་རྒྱུ་གིས་མ་ཞི་
བར་བྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས། མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་དོན་མདོར་བྲིས་ན། ཉོན་མོངས་གང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཅོམ་ནས་སེམས་ཡང་
དག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་རྒྱུ་མི་ཉླར་ཞིང་། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་སྦྱོར་བས་ལས་སུ་མི་རྒྱུད་པར་བྱེད་
པའི་དོན་ཡིན། ཀྱན་བརྒྱས་དར་རྒྱུ་ལས། སེམས་རྒྱུད་རབ་རྒྱ་མ་ཞི་བ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པའི་གཙོ་
བོ་ནི་ཉོན་མོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སེམས་སྤྱིད་པར་འཆིང་བར་
བྱེད་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་པ་འདྲ།

ཉོན་མོངས་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་ལ་བརྩུ་ལས། འདོད་ཆགས་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ནང་གི་ཡུལ་ཉེ་
བར་མེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྷུ་འམ་མིང་གཞིའི་ཡུང་པོ་དང་། བྱིའི་ཡུལ་གནས་དང་མོངས་སྤྱིད་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་
རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའོ། །རས་ལ་སྦྱུ་ཞུགས་པ་དབྱུང་དཀའ་བ་ལྟར་འདི་ཡང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་
མཆེད་པ་ནི་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དམིགས་པ་དེ་དང་དབྱལ་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཟེར། ཟག་

བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ཆགས་སུ་ངོས་འཛིན་དགོས་པས་ད་ལྟ་ལྷ་མ་
དང་ཚོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཆེ་བའི་བ་ཕལ་ཆེར་འདི་དང་ནོར་ཉེན་ཆེ་བར་སྒྲིབ་། ཆགས་པ་འདིས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་
འབྱུང་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། ཞེ་སྒྲིབ་དང་ཕྱག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་འདྲེན་པ་དང་། དགོ་མི་དགོའི་
ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་དང་། སྒྲར་བསགས་ལ་གསོས་བཀྲ་བ་ནས་རྩལ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པས་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་
ཞིག་ཡིན།

ཁོང་ཁྱོད་བཞི། རང་དང་མི་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། རད་ཀྱི་ཟུག་རྩ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
དང་། མཚོན་དང་ཆོར་མ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཀྱི་གནས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཀླན་ནས་མནར་སེམས་པ་འཕམ་གཞོད་པ་བྱ་
བར་སེམས་པ་ལོ། །འདིས་ཆོ་འདིར་ལུས་སེམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་ཤིང་། ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
དཔག་མེད་བསྐྱེད་པ་དང་། དགོ་བ་སྒྲར་བསགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་པ་མེད་པར་གསུངས།

ད་རྒྱལ་ནི། ཉེ་རྒྱུ་འཇིག་རྟའི་བདག་རྟེན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱིའི་མངའ་ཐང་འབྱོར་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་གི་རིགས་
གཟུགས་ཤེས་རྒྱ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་ལས་སྤྱུག་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཁེངས་པ་འཕམ་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
ནོ། །འདིའི་དབང་དུ་སོང་ན་ལྷ་མ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མི་གྲས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡར་སྐྱེད་མེད་པ་དང་། ལམ་
ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་མར་ངན་འགོ་འཕམ་བྱན་དང་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས།

མ་རིག་པ་ནི། བདེན་བཞི་དང་ལས་འབྲས་དང་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་མི་
གསལ་བའི་མི་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བདེན་བཞི་སོགས་རི་འདྲ་ཡིན་སྟེ་དུ་སྒྲོ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཆེ་ནག་ཐོམ་གྱིས་
སོང་ནས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་དེ་འདིའི་མཚན་གཞིར་བཞག་ན་གོ་བདེ། མ་རིག་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་ཞིང་སྤོང་དཀའ་བ་དང་
ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞེད་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཞལ་མཐུན་ཡང་། ངོས་
འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་།

སྒྲེ་ཆོམ་ནི། བདེན་བཞི་སོགས་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྟེ་དུ་ཡིད་གཉིས་ཟ་
བཤོ། །ལས་འབྲས་དང་དགོན་མཚོག་ལ་སྒྲེ་ཆོམ་ཟ་བས་མཐོང་རིས་ཀྱི་གོགས་དང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ལ་སྒྲེ་ཆོམ་ཟ་བས་
ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། ལས་འབྲས་དང་དགོན་མཚོག་དང་བདེན་བཞི་རྣམས་ལ་སྒྲེ་ཆོམ་ཐོས་ན། དེ་དག་
ལ་སྒྲིབ་དོར་བྱེད་པ་དང་སྤྱུབས་སུ་བསྟེན་པ་སོགས་མཐོང་རིས་དང་ཐར་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་
ཅད་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན།

འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་ངའི་ཞེས་རང་དབང་བའི་བདག་དང་

བདག་གི་རྩ་བ་ལོ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་མོ། །འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལེ་ཞིབ་ཆ་དང་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་སོགས་གཞན་ལས་
 ཤེས་དགོས། འདིས་རྩ་བ་དན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་གཞན་ཀྱང་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཞེད་པ་འད་ཡོད།
 མཐར་འཛིན་པ་ལོ་རྩ་བ་ནི། འཛིན་སྤངས་གང་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་པ་འཕ། རིས་མཐུན་
 བཏང་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཆད་པར་རྩ་བ་ལོ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་མོ། །འདི་ཡང་རྟག་ཆད་
 སྤངས་པ་དཔུ་མའི་ལམ་དང་འགལ་བས་ན་ལམ་དེས་འཁོར་བ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་གཅོད་བྱེད། རྩ་བ་མཆོག་
 འཛིན་ནི། འཛིན་སྤངས་དང་མཐར་རྩ་བ་དང་ལོག་སྤངས་གསུམ་གང་རུང་དང་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གནས་རྩ་བ་
 སོའི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་རྩ་བ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་མོ། །ཡུང་པོ་ལ་མཆོག་རྩ་བ་འཛིན་ཚུལ་ནི། རྩ་
 དན་དེ་དག་ཡང་དག་པའི་རྩ་བར་ཞེན་ན། རྩ་དན་དེ་དག་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་ཡུང་པོ་ཡང་རྩ་བ་རྣམ་དག་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 གྱིས་གང་ཟག་མཆོག་གོ་སྟོན་དུ་འཛིན་པ་རྩ་བར་གོ་དགོས། འདིས་རྩ་བ་དན་པ་རྣམས་ལ་མོངས་ཞེན་འཕེལ་བར་བྱེད།
 ཚུལ་གྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི། གཞན་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་འཆལ་ཚུལ་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིམས་དང་། རིས་བ་
 དང་ཆོངས་སྤྱད་དང་གཡང་གཞི་འཆང་བ་རྩ་བུའི་ཆ་བྱད་དང་། ཀྱང་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འབྲེད་སྟེ་ཉི་མ་ལ་བརྟུ་བ་རྩ་བུའི་
 སྦྱོང་ཚུལ་དང་། ལུས་དག་གི་འཇུག་པ་བ་ལང་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་རྩ་བུར་དེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དེ་
 དག་གི་གནས་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲིག་པ་འདག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་དེས་པར་
 འབྱེན་པར་རྩ་བ་ལོ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་མོ། །རྩ་དན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དན་པ་ལ་ཅི་
 ཅམ་འབད་ཀྱང་དེས་ལེགས་ཀྱི་འདོད་དོན་འབྱུབ་མི་སྲིད་པས། མར་འདོད་ནས་བྱེ་མ་བཅོར་བ་རྟུར་དལ་བ་འབྲས་ལུ་
 མེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན།

ལོག་པར་རྩ་བ་ནི། ཆོ་སྤྱི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་།
 དབང་ཕྱུག་དང་གཅོ་བོ་ལ་སོགས་པ་འགོ་བའི་རྒྱར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་མོ། །སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་སྤངས་
 དག་རྩ་བ་གཅོད་ཅིང་དག་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་མི་དག་བ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་
 དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་འདྲ། བྲིད་ཡིག་ལ་ལར་ཆགས་སྤངས་སོགས་
 མདོན་གྱུར་དུ་སྦྱར་བཅུག་ནས་དོས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་སྤྱོད་མན་ལ་འཆར་བའི་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཉེ་ཉོན་ཉི་
 ཤུའི་མཆོན་ཉིད་སོགས་ཀྱང་བརྟུས་རྩ་བ་འབྲེལ་དང་ཡུང་པོ་སྡེའི་རབ་བྱེད་ལས་ཤེས་དགོས།

གཉིས་པ་ཇི་རྟུར་སྦྱོར་བའི་རིམ་པ་ནི། འཕགས་པ་སོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱིས། དཔེར་ན་ཐག་ཁ་འབྲེལ་བ་ལ་མུན་
 པ་རུང་ཟད་བབས་ནས་ཐག་པའི་རང་བཞིན་མི་གསལ་བར་སོང་བའི་ཆོ་དེ་ལ་སྐུལ་འཛིན་གྱི་སྤྱོ་སྦྱོར་བ་རྟུར། ཡུང་པོའི་

གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་མོངས་ཅམ་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་ཡུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འབྱུང་བའི་འཛིག་ལྟ་སྟེ་ཞིང་། དེ་ལས་ཉོན་
 མོངས་གཞན་རྣམས་སྟེ་བར་བཞེད། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་དང་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་ལྟ་ཉིད་
 ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རེར་མང་པོའི་ཁྲོད་དུ་གཞན་གྱིས་
 བརྒྱས་བཅུགས་པའི་ཆེ། ང་ལ་ཉེས་པ་སྟེ་ཅམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་འདིས་འདི་འདྲ་ཟེར་བ་ང་ར་སྟམ་དུ་ང་རང་དབང་བའི་
 འཛིན་ཚུལ་གིན་ཏུ་གསལ་བ་ཉར། རྒྱན་པར་ཡང་སྟོང་ར་གཅེས་གིང་ཕངས་པའི་ང་ཚུགས་སྟབ་ཅིག་ཡོད་ཡོད་ཉར་
 འཛིན་པ་འདི་ནི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་ཡིན་ལ། འདིས་རང་སྟོགས་དང་གཞན་སྟོགས་ཞེས་སོ་སོར་རིས་སུ་བཅད་ནས་རང་
 སྟོགས་ཀྱི་ལུས་ལོངས་སྟོད་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སམ་བྱེད་པར་དོགས་པའི་གཞན་སྟོགས་
 ལ་ཞེ་སྤང་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞན་གྱི་མི་དོ་བར་འཛིན་པའི་ཁེངས་པ་དང་། རང་སྟོས་གང་བཟུང་
 ལ་ངས་བཟུང་བ་ཉར་འཐད་དོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པས་བདག་ཏུ་ཆད་དུ་འཛིན་པའི་མཐར་ཉར་དང་། ཉར་ངན་མཆོག་འཛིན་
 དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོད་ངན་མཆོག་འཛིན་དང་། ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་དང་། དེ་དག་
 ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྟམ་པའི་བློ་ཆོས་སོགས་སྟེ་བས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་ན་
 འཛིག་ལྟ་ལ་སྟག་པ་ཡིན། རྒྱ་མཆོན་དེའི་དབང་གིས་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་
 མགོ་གཞོན་བྱེད་ཅམ་ལས་ཀྱང་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འགོ་བ་དང་། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་
 པར་གསུངས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་སྟེ་བའི་རྒྱ་ནི་དྲུག་ལས། ཉེན་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ནམ་བག་ལ་ཉལ་ལོ། །དེ་མ་སྤངས་
 བ་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཆེ་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་བ་ངས་པར་སྟེ་སྟེ། ཉམས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཆུ་ལུད་བྱོད་གཤེར་འཛོམས་པའི་ཞིང་ས་
 དང་ཕྱད་ན་ལྷུ་གུ་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། དམིགས་པ་ནི། ཆགས་པའི་ཡུལ་བྱུང་མེད་སོགས་དང་ཞེ་སྤང་གི་ཡུལ་
 དག་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་མདོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྟེ་བའི་
 ཡུལ་དང་ཉེ་བར་གནས་ཕྱིན་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་ངས་པར་སྟེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། གོང་མ་
 རྣམས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བཞེན་པ་བས་ཡུལ་ངན་སྟོང་བ་དགའ་བར་གསུངས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་སྟོང་སྟོང་རྣམས་སུ་པ་ཡུལ།
 ཉེ་དུ། འཁོར་གཡོག་མཐུན་འཇུག་ཡོ་བྱད་སོག་རུ། ཆེན་པོའི་གོ་ས། གཞན་དོན་ལྟར་སྤང་སོགས་སྟོང་བར་བཤད་པ་
 རྣམས་ཉོན་མོངས་སྟེ་བའི་ཡུལ་དང་ཐག་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་པས་ཤེས་ནས་ལག་ཏུ་ལེན་པ་གལ་ཆེ། འདྲུ་འཛིན་གྱི་གོགས་
 ངན་པའི་རྗེས་སུ་སྟོབ་པ་ལ་ཟེར་རྟེ། ད་ལྟ་འང་ནག་ཆང་ལ་དགའ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ཆོ་ཐེག་པའི་ཅེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་
 འདོད་ཡོན་རྒྱན་དང་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ཡིན་པས། ཚུལ་བྱིམས་སུ་དོག་པོ་དེ་འདྲ་བསྟུང་བ་ལ་སྟོས་པ་མེད་སྟེད་

ཟེར་བ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རྣམས་འདུན་མ་གཏན་བརྒྱུ་ཏུ་འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ལྟར་ཡིན། རྩོན་འཕན་ཡུལ་རྒྱལ་དུ་ཆང་འཁྱུང་བ་དང་མི་འཁྱུང་བའི་བཅུན་པ་སྤྱན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཆང་འཁྱུང་བ་དེ་
 རྒྱུ་འབྱུང་དུ་སོང་བས་ཕྱིས་ཡུལ་དུ་ལོག་ཆེ་ཆང་མི་འཁྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་། ཆང་མི་འཁྱུང་བ་དེ་ལྟ་སར་སོང་བས་ཕྱིས་ཆང་
 འཁྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན། སེམས་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་རྟེན་དབང་དུ་འགྱུར་སྒྲ་བས་གོགས་
 ངན་སྤངས་ནས་གོགས་བཟང་པོ་རེ་ཉིད་ན་དེ་དང་ཤི་བྲལ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། བཤད་པ་ནི། མི་དག་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལས་ལོག་ཆོས་ཉན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཆོས་སུ་སྒྲ་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་ཕྱོགས་འདིར་མ་དར་ཡང་། དེ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐབས་ལམ་གྱི་བྲིད་དང་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་སངས་རྒྱ་བའི་གདམས་པ་ཟབ་མོར་གྲགས་པ་རྣམས་
 ཉན་པས་ཆེ་མཁྱེན་བཟའ་ཉོག་གི་བདག་པོར་སོང་བ་མང་པོ་མཐོང་བ་ལྟར་རོ། །སྤལ་པ་མ་ཅན་གཅིག་གིས་སྤལ་པ་ཐམས་
 ཅད་རུལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་མི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཕྲད་ཆད་ཐམས་ཅད་འཕྲུང་ལ་སྦྱོར་བས་ཤིན་ཏུ་
 གཟབ་དགོས། གོམས་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཡིན་ཡང་གོམས་འདྲིས་ཆེ་བ་དེ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལྟར། ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་
 བར་འབྱམས་ཆེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་གོམས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་སྒྲ་བ་ཡིན། ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ནི། ཆགས་ཡུལ་ལ་སྤྱག་པའི་བྱུང་པར་མང་པོ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། དག་
 ལྟ་བུ་ལ་སྤྱིར་གཞོད་པ་བྱས་ཚུལ་གྱི་མི་སྤྱག་པའི་མཆོང་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་
 བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལྟར་སྤང་མང་པོ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ལྟ་ངན་རྣམས་སྦྱེ་བ་ལྟ་བུལ། །དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་
 གཙོ་བོ་ནི་ཕྱ་རྒྱས་མ་སྤངས་པ་དང་། ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གསུམ་ཡིན། ཉོན་མོངས་
 པའི་རྒྱ་དེ་རྣམས་ལས་ཕྱ་རྒྱས་མ་སྤངས་པ་ལྟ་བུར་འཕལ་དུ་གཉེན་པོ་དཀའ་ཡང་། ཆགས་སྤང་སོགས་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་དང་
 གོགས་ངན་དང་ལོག་ཆོས་སོགས་ལ་འཛེམ་གང་ཐུབ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པའི་སྟོན་ཚུལ་མིན་ཡིད་
 བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་སྦྱེ་བར་རྩོམ་པ་ནས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརློག་ཅི་ཐུབ་ལ་
 འབད།

བཞི་པ་ཉེས་དམིགས་ནི། ཉོན་མོངས་པས་རང་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། འདི་དང་ཕྱི་མར་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མདོ་སྟེ་རྟུན་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྦྱོད་འཇུག་ཏུ་ལྟ་སྟེ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
 དགར་ལངས་ཀྱང་མནར་མེད་དུ་འབྲིད་མི་རུས་ལ། ཉོན་མོངས་པས་དཔྱུལ་གནས་དེར་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འཕེན་པས་
 གཞོད་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དག་ཐོག་མེད་ནས་ཐ་མ་མི་མངོན་པའི་བར་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལྟར་དག་
 གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡུན་རིང་མི་ཐུབ་པས་གཞོད་པ་དུས་རིང་བ་དང་། དག་ཕལ་པ་གཞན་ལ་མཐུན་འཇུག་བྱས་ན་ཕན་

འདོགས་པ་འང་སྤྱོད་མོད། ཉོན་མོངས་ལ་མཐུན་འདྲུག་ཅི་ཙམ་བྱས་པ་བཞིན་སྟག་པར་གནོད་པ་སྐྱེས་བ་དང་། ཐ་མལ་
 བའི་དག་ཉེ་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བས་པ་ལ་འང་འཛིགས་ན་ཡུན་རིང་པོར་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དག་དེ་
 སྟོང་ནང་དུ་རྟག་པར་གནས་བཅས་པ་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཆེས་མི་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་འཁོར་
 བ་འདིར་ཕྱིག་པ་དང་སྟག་བསྐྱེད་ཅི་སྟོན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་
 བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉེས་སྒྲོན་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་སུ་འདྲུབ་ཡིན། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་འདི་མི་དགེ་བ་སྣ་རེའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་དང་མི་འདྲ་བར་
 འིན་རུ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཞིབ་པར་བརྗོད་མི་རུས། གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་
 རས་འཕྲལ་དུ་སྤྱོད་ཅུས་པ་རྣམས་དག་གའི་ཐུབ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་རབ་དབྱེ་ཤེས་པའི་སྒྲོས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་ངོས་
 ཟེན་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དགར་བསྟར་བ་དང་། མགོ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་པར་བྱས་
 རས་བསྐྱེམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་སུན་འབྱེན་པར་གསུངས་པ་སྟར་བསྐྱེད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབན་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
 ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་རྒྱུ་བའི་དུས་སུ་ཕྱག་གཡས་པས་གཡོན་པ་ནས་འཐེན་གྱིན། བྱོང་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བ། བྱོང་གི་
 སེམས་ལུགས་སམ་བྱེད་ལུགས་ལ་སྟོས། བྱོང་དགེ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་ལ་མི་དགའ་བར་འབན་གྲུང་རྒྱལ་ལ་དགའ་
 འམ། ར་སྟོག་ཅིག་བསྐྱོན་ཏེ། ཡོན་བདག་ཀྱན་ལ་བཞུས་ནས་ཟན་ཁམ་རེ་སྟེར་བའང་གཙོད་དུ་གཞུག་གིས་གསུངས་ནས་
 དན་བརྗོད་དང་། དགེ་སེམས་རྒྱུ་དུས་ཕྱག་གཡས་པ་ནས་འཐེན་གྱིན་དགེ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་གསུངས་ནས་སྟོབ་
 བྱེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་བྱ་བ་ཀའ་གདམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་མིག་སྟོས་བྱས་ན་ལེགས།

ཉོན་མོངས་པས་ལས་གསོག་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསག་བྱའི་ལས་དོས་བརྒྱད་བ་དང་། དེ་རི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། ལས་སྤྱོད་འཛིན་རྒྱུ་འཛིན་སེམས་པ་བྱ་བ་དོ། །ཁབ་ལེན་ལ་ལྷགས་གཡོ་བར་བྱའོ་སྟེ་ལས་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་མེད་ཀྱང་
རིག་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷགས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སེམས་པ་འདི་ཡང་གང་གི་ལའོར་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་སྒྲོན་དང་
ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་བྱུང་པར་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། སྤྱིར་ལས་ཞེས་
པ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བྱ་བའི་སྐབས་ལ་ལས་ཀྱི་བརྟུན་བ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་ནའང་ལས་ཀ་ལས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་
བྱ་བ་ལ་ལས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་བཏགས་པ་ཡོད། དུག་གསུམ་མེད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱ་བ་བཟང་པོ་བྱས་པ་ལ་དགོ་བའི་
ལས་བསགས་ཟེར་བ་དང་། དུག་གསུམ་དྲག་པོས་བྱ་བ་ངན་པ་བྱས་པ་ལ་མི་དགོ་བའི་ལས་བསགས་ཟེར་བས་ཀྱང་ཤེས།
དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་འང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོད་སར་བྱ་བ་བཟང་པོ་བྱེད་མཁན་
ནམས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་བྱེད་མཁན་ཆད་ལས་ཀྱིས་ཚར་གཙོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། བྱེ་བྲག་སྐྱ་
བས་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་སྟོག་གཙོད་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་
གཟུགས་ཤིག་ཏུ་འདོད། མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱིས་ལས་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་བྱེ་
བའི་བྱུང་པར་སྟོག་གཙོད་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། རྒྱུ་འཛིན་ཀྱན་སྒྲོང་གི་སེམས་པ་ནི་སེམས་པའི་ལས་དང་། དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་གི་
སེམས་པ་ནི་བསམ་པའི་ལས་སུ་བཞེད་པས་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་པ་ལ་དོས་འཛིན་པར་སྒྲུང་།
ལས་ལ་དབྱེ་བ་མང་ཡང་འདིར་བསྟན་བསག་བྱའི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འཕམ་མི་དགོ་བའི་ལས་དང་། སོ་སྒྲུའི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། །ཁམས་གོང་མའི་སེམས་བསྐྱུས་པའི་མི་གཡོ་བའི་
ལས་ནམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལས་དེ་རི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ནི། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་བདག་དང་བདག་གི་བར་བརྒྱད་བ་ལས་
ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཤིང་ཕངས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་བདེ་བར་འདོད་ཅིང་སྐྱུག་བསྐྱེད་བར་མི་འདོད་པས། དེའི་སྐྱུབ་
ཐབས་སུ་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། ཆོ་
འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་བྱི་མའི་འདོད་པའི་བདེ་བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་
གསོག །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་ལོག་ནས་ཏིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་
གཉེར་བས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་ལ། ཆོར་བ་དེས་ཀྱང་ཡིད་སྐྱུན་ནས་ཆོར་
བ་བཏང་སྟོམས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་སྤིང་ཅེའི་བར་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ལོག་མ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ཅིང་གོང་མ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ལས་བྱས་ན་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་
 གྱིས། སྤྱིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀྱན་
 རས་བསྐྱངས་ཏེ་དགེ་བ་བསྐྱབས་ན། ལའོར་བ་ལ་རྗེ་རིང་དང་ཐར་པ་ལ་རྗེ་ཉེར་འགྱུར་བའང་འགྱུ་བ་པར་གསུངས།
 འཕེན་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སོགས་ཀྱང་སྤང་བྱ་ཡིན་ན་མངོན་མཐོའི་རྟེན་བཟང་བརྒྱད་པ་ལས་ཐར་པ་སྐྱབ་དགོས་
 པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཀྱན་འབྱུང་རང་དགའ་བ་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་ཞེན་ལོག་བསྐྱོམ་པ་བདེན་ཡང་། མངོན་མཐོ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གཞན་ཡོད་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྦྱོན་པ་དང་ཚུལ་
 འཁྲིམས་སོགས་སེམས་པ་དགེ་བའི་ལས་ནམས་ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་མཐུན་པ་དང་ཐར་པའི་རྒྱ་དངོས་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 དེའི་འབྲས་བུ་ལྟ་མིའི་ལུས་རྟེན་ནམས་ཀྱང་ཀྱན་འབྱུང་སུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྤྱུག་
 བདེན་དངོས་མིན་པར་གསུངས་པས། ངེས་འབྱུང་བཅོས་མིན་གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་གནད་སྤྱིན་རེ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡིད་སྦྱོན་
 ཚུན་ཆད་གྱིས་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱའོ།

འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཆམས་སྒྲིར་ཚུལ།

གསུམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཆམས་སྒྲིར་ཚུལ་ལ་གསུམ། འཆི་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་དང་། འི་ནས་བར་དོ་
འབྱུང་ལུགས་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་མཉམ་དུ་སྤྱོད་བཤེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཆོ་བས་ཅད་ཟད་
ནས་དུས་ལ་བབས་པ་དང་། ཆོ་མ་ཟད་ཀྱང་ཡོ་བྱད་མེད་པའམ། ཡང་བ་མ་སྤངས་པ་ལྟ་བུའི་འཆི་རྒྱུ་གང་ཡང་རུང་བས་
འཆི་བར་ཉི་བ་ན་སྤྱི་མཉམ་ལུས་རྟེན་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་ལ་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་
འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་ན། དེའི་ནང་ཆོན་སྤྱི་ཤོས་དེ་ལ་སྤྱོད་ལེན་གྱིས་
གསོས་འདེབས་པར་འགྱུར་ཞིང་། བྱེ་སྤྱོད་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་རྣམས་སྤྱིན་ཆོ་འདི་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་བར་
འདོད་ཀྱང་གོང་མ་རྣམས་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཡོད་པར་བཞེད། དེ་འདྲ་མེད་ན་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་
འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་སྤྱི་བ་དེ་ལ་སྤྱོད་ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་པ་
ལྟ་བུ་སྤྱི་རིམ་གྱིས་སྤྱིན་པར་འགྱུར། སྤྱི་ཡང་མཉམ་ན་དགེ་སེམས་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་གཉིས་ལས་གང་གོམས་པ་ཆེ་བ་
དེ་མདོན་དུ་གྱུར་ནས་ཆོས་ལུགས་དྲག་པར་འགྱུར་ལ། དེས་རང་དང་མཐུན་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་
དུ་བྱེད་པ་ཡིན། གོམས་པ་འདྲ་ན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དུ་མའི་ཁྲོད་ནས་སྤྱོན་བྱས་པ་དེ་ལ་གསོས་བཅུབ་ནས་སྤྱིན་པར་
གསུངས། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྤྱི་གང་དང་། ཉི་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས།

དགེ་སེམས་དང་ལྡན་པ་ནི། འཆི་ཁར་རང་གིས་དྲན་པའམ་གཞན་གྱིས་དྲན་པར་བྱས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱོད་པ་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་གུས་དང་། སྤྱི་མར་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལུས་རྟེན་འཕོལ་ཅིང་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བའི་སྤྱོན་འདུན་
སོགས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པས། ཆོ་སྤྱི་མར་མཐོང་རིས་ཀྱི་རྟེན་
བཟང་འབྱུང་པར་དེས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཁྲོད་ནས་སྤྱོད་པར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ལས་ཆེན་པོ་དང་། མི་ལམ་ལྟ་བུའི་
གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྱོད་ཆོགས་འཆར་ཞིང་། གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཤིང་ཆོས་ལྟ་ཆོས་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན། དད་ལྡན་འགའ་
ཞིག་འཆི་ཁར་མེ་རྟོག་སྤྱོད་ཆོགས་བཀྲ་བའི་ཆོས་དུ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་མཉམ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འཆར་བ་སོགས་འོང་གིན་
འདུག་པ་ལ་དཔགས་ན་འདྲ་ཤིང་། མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ནི། འཆི་བར་ཉི་བའི་ཆོ་མོར་རྣམས་ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་
ཆགས་ཞེན་དང་དགའ་ལ་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་ལུགས་དྲག་སྤྱོད་ནས་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བའི་ལས་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་
པས། རིང་མིན་ངན་སོང་དུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ལྟར་བཞེད་པར་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། གཟུགས་མི་སྤྱོད་པ་
དུ་མ་མི་ལམ་བཞེན་སྤང་ཞིང་། གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱེད་དྲག་པོས་གདུངས་པས་ཡང་བའི་རྣམས་འགྱུར་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོན་
པ་འབྱུང་། ད་ལྟ་འདྲིལ་ཅན་ལ་ལར་འཆི་ཁའི་སྐབས་རང་གིས་བསད་པའི་སྐྱམ་ལུག་སོགས་གཤམ་ནས་འོངས་ཏེ་སྤྱོད་

འདོན་ཅིང་བརྟུང་བ་དང་། གཤེན་རྗེའི་མིས་བཟུང་སྟེ་ཟངས་ཆེན་དུ་འཕེན་པའི་སྣང་བ་སོགས་གཞུང་ནས་བཤད་པ་རི་རྩ་
 བ་བཞིན་འབྱུང་གིན་གདལ། ཅད་ཀྱི་ཟུག་རྩུག་གཟིར་བ་མ་བཟོད་པར་ཡོད་སྐབས་དགོན་མཆོག་སོགས་ནན་གྱིས་གསལ་
 བཏབ་ན་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་མོད། ཁོའི་སྒོ་ལ་མི་འབབ་པ་གང་ཡང་མི་སྤྱོད་པར་ཁམས་དང་བསྟུན་ནས་མཆོག་གསུམ་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས་སུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོན་དང་གཟུངས་སྤྲུགས་བྱུང་པར་ཅན་རྩ་ལམ་དུ་
 བསྐྱགས་ན་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ལུང་མ་བརྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ནི། འཆི་ཁར་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་སེམས་གང་
 ཡང་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཤད་པས། འདིའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་པ་ནི་འཆི་ཁའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་འབྱུང་བ་
 འདྲ།

ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདྲ་ཤེས་རགས་པ་འགག་པར་ཉེ་བའི་ཆོ་ཡུན་རིང་གོམས་པའི་དབང་གིས་བདག་ལ་ཆགས་པ་
 དང་བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ནས་ལུས་ལ་དགའ་བ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལ་ལེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་སྦྱར་ཞིང་བར་དོ་
 འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན། བྱི་དབྱགས་ཆད་ནས་འདྲ་ཤེས་ཆ་ཕྱ་མོར་རྒྱ་བའི་ཆོ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་ཐམས་
 ཅད་ལ་འདྲ། ཆོ་འདིར་དགོ་བ་མང་པོ་བསགས་ཀྱང་འཆི་བར་ཉེ་བ་ན་གཤེས་འགྱུར་ནས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དགྲར་
 ལངས་ཏེ་ཆགས་སྣང་དྲག་པོས་མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པའང་ཡོད་དེ། སྦྱོ་བ་སྤྲུམ་འཕེན་བྱེད་དགོ་བ་དང་
 མི་དགོ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་མང་པོ་བསགས་པ་ལས། ཆོ་འཕོ་ཁར་དགོ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་སྲིད་ལེན་དང་ཆོགས་
 པས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རེ་ཞིག་སྦྱིན་པའི་གོ་བཀའ་ཀྱང་གཉེན་པོས་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེ། ཆོ་འདིར་བསགས་པའི་
 དགོ་བའི་ལས་རྣམས་ལས་སྦྱོ་བ་ཡིན་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྦྱིན་པ་འོས་མེད་ཀྱིས་འགྲུབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་འདིར་སྤྲིག་
 པ་མང་པོ་བསགས་ཀྱང་འཆི་ཁར་དགོ་སེམས་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཆོ་རབས་སྤྲུམ་འཕེན་བྱེད་དགོ་བའི་ལས་
 སྟོབས་ལྡན་མང་པོ་བསགས་པའི་ནང་ཆོན་ཞིག་ཆོ་འདིའི་མི་དགོ་བ་རྣམས་ལས་མཐུ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་སྦྱིན་པའང་ཡོད།
 འཆི་སེམས་ཕྱ་མོའི་སྤྲོ་ལོགས་དེར་དགོ་སེམས་མཛོན་དུ་གྱུར་ན་བདེ་འགྲོར་སྦྱོ་རེས་སུ་གསུངས་པ་སྣང་ཡང་བར་དོ་ནས་
 འགྱུར་བའང་ཡོད་པས་ངེས་པ་དགའ་བ་འདྲ། སྤྲིག་ཅན་ངན་སོང་དུ་སྦྱོ་བ་རྣམས་ཐོག་མར་རོ་སྟོད་ནས་དྲོད་བསྐྱས་པའི་
 རྗེས་སུ་སྦྱང་ནས་བསྐྱུ་བ་དང་། དགོ་བ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཐོག་མར་སྦྱང་ནས་དྲོད་བསྐྱས་རྗེས་སྟོད་ནས་བསྐྱུ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་ནི། འཆི་སྲིད་རྫོགས་པའམ་ཤི་བ་དང་མཉམ་དུ་བར་དོ་འགྲུབ་སྟེ། བར་དོ་བ་དེ་ཡང་དབང་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཆང་བ། གང་དུ་སྦྱོ་བའི་འགྲོ་བ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། ལས་ལས་གྲུབ་པའི་རྩ་འཁྲུག་དང་ལྡན་པས་རི་བྲག་སོགས་
 གང་ལ་འང་ཐོགས་མེད་དུ་བགྲོད་ཅུས་པ། ལྟའི་བར་དོ་བ་ནང་པན་ཚུན་དང་མིའི་བར་དོ་བ་ནང་པན་ཚུན་ལྟ་བུ་རིགས་
 མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་པན་ཚུན་མཐོང་ཞིང་། བསྐྱོམས་བྱུང་གི་སྤྱིའི་མིག་སྦྱོན་དང་བྲལ་བས་མཐོང་བར་གསུངས། མཛོད་

ལས་དཔུལ་བའི་བར་སྤྱིད་གྲུབ་ནས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བར་སྤྱིད་དུ་བསྒྲིག་པ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཀུན་བཏུས་སུ་བར་
 འོའི་སྐབས་བར་སྤྱིད་གཞན་དུ་སྒྲིག་པ་ཡོད་པར་བཤད། མི་ཞི་བའི་རྗེས་སུ་དགོ་སྐྱབ་ནམ་དག་བྱས་པས་བར་དོ་བ་ལ་
 ཕན་པ་འབྱུང་བ་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་སྒྲིག་སྟེ། རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། མེད་ས་སྤྱིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་གཤེན་པོའི་དོན་དུ་དགོ་ཆ་བྱས་ནས་བསྐྱོས་ན་ཕན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལས་
 དང་པོ་ཕ་མེས་ཞི་བའི་དོན་དུ་བྱ་ཆོས་དགོ་བ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ཡོ་བྱད་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་གཅིག་འདས་རྗེས་
 གཅིག་གིས་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དགོ་བ་ཞེས་སྟོན་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་དགོ་བ་སྐྱབ་རྣམས་ལ་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཡོ་བྱད་
 བསྐྱོས་དང་། གཅིག་ཞི་ཅ་ན་གཅིག་གིས་དགོ་བ་བྱས་ནས་བསྐྱོས་ན་ཕན་གྱིས། དེ་ཅུག་མིན་ན་བྱེད་མཁན་སོ་སོའི་དགོ་
 བར་འབྱུང་གསུངས་པའང་འདི་ལ་དགོངས་པར་སྤྱད། གསུམ་པ་སྒྲོབ་མ་ཞི་བའི་དོན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དགོ་བ་བྱས་པ་
 ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དེས་ན་གཤེན་པོ་རང་གི་ཚོར་རྗེས་ཀྱིས་དགོ་ཆ་རོས་དག་བསྐྱབས་ན་ཞིན་ཏུ་ཕན་པ་སྐྱོས་ཅི་དགོས།

དེང་སང་ཡུལ་གྱི་འགར་མི་ཞི་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་མའི་གསོལ་བ་སོགས་ལ་བསྟན་དེ་སྐྱམ་ལུག་མང་པོ་བསཤ་ནས་
 དགོ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོ་ལང་བྱེད་པ་ནི། རྒྱས་ཁྱེར་བ་ལ་གཏིང་དོ་བཏགས་ནས་མཆོར་སྐྱུར་བ་བཞིན་གཤེན་པོ་དེ་མཐོ་རིས་ཐོབ་
 པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཡང་རན་སོང་དུ་སྐྱུར་བར་གསུངས་པས་ཞིན་ཏུ་གཟབ། མདོ་ལས། དྱི་ཟ་བྱུང་བྱེད་དང་གཞོན་
 སྤྱིན་སྐྱེ་འདོད་དང་དྱི་ཟ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཉེ་བར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་ཆེ་འདས་ཀྱི་གཟུགས་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་སྐྱུལ་ནས། དན་རྟགས་དང་ལོ་རྒྱས་སྐྱུས་ཏེ་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་བསྐྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་
 སྒྲོབ་མ་ཐོན་པོ་ཞིག་ཞི་དུས་ཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་ག་བྱས་པའི་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩར་སྤར་ཞི་བའི་ཐོན་དེ་ཆང་འབྱུང་
 བཞིན་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཞི་བ་འོད་མངགས་པ་ན། ད་ཐོན་པོའི་སྤྱི་འབྲེལ་མཁན་
 བདུད་རང་མི་ཟན་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཐོས་པ་ཐག་རིང་པོར་སྤྱད་ཀྱིས་བརྟུན་ཏེ་མི་སྤྱད་བར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱས་ཞིན་
 ཏུ་མང་བས། ད་ལྟ་གཤེན་པོའི་བྱེད་དབྱིབས་ཅན་མདོན་སུམ་དུ་སྤྱར་འོངས་ནས་བཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། མིའི་ཁོག་ཏུ་
 བརྒྱམས་ནས་དན་རྟགས་མང་པོ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་པལ་ཆེར་མི་མ་ཡིན་དག་གིས་གཤེན་པོར་བརྟུན་ནས་བསྐྱུ་བྱིད་རྩོམ་པ་ཡིན།
 མི་ཞི་ནས་འདྲེར་སྐྱོས་པའང་སྤྱིད་མོད། རྒྱ་མཚན་སྤེལ་ལ་བརྟེན་ནས་གཤེན་པོར་འདྲེ་ཁོག་བརྒྱམས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ཆད་
 བདེན་པར་ཅི་བ་དང་། ཆོ་སྤེལ་མའི་ལུས་དབྱིབས་ཅན་དུ་ཡོད་སྟེ་ལ་འབྲུལ་ཆོབས་ཆེ་བར་སྤྱད།

རན་འགྲོའི་བར་དོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་སྤྱད་ལ་ཕྱུར་བ་ནག་པོ་འམ་མཚན་མོའི་མུན་ནག་ལྟ་བུ་འཆར་ཞིང་། ཁ་
 ཐུར་དུ་བརྟུན་ཏེ་སྤྱི་ལྷུགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྟ་དང་མིའི་བར་དོ་བ་ལ་སྐྱམ་བུ་དཀར་པོ་འམ་སྒྲོ་འོད་དང་བཅས་པའི་
 མཚན་མོའི་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་འཆར་ལ། བྱེད་དང་ཐད་ཀར་འགྲོ་བར་གསུངས། ཁ་དོག་ནི། མངལ་འཇུག་ལས། དཔུལ་བའི་

བར་དོ་སྒྲོང་དུ་མཆིག་པ་རྟ་བུ་དང་། དུད་འགྲོའི་བར་དོ་དུ་བ་རྟ་བུ་དང་། ཡི་དུགས་ཀྱི་བར་དོ་ཆུ་རྟ་བུ་དང་། འདོད་པའི་
 རྟ་དང་མིའི་བར་དོ་གསེར་རྟ་བུ་དང་། གཞུགས་ཁམས་པའི་བར་དོ་དཀར་པོར་གསུངས་པ་རྟར་ཅོ། གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་
 ན་གང་དུ་ཞི་བ་དེར་གཞུགས་མེད་ཀྱི་མིང་གཞིའི་ཡུང་པོ་འབྲུབ་པ་མ་གཏོགས་བར་དོ་མེད་པར་བཤད། ཆེའི་ཆད་ནི། སྐྱེ་
 བའི་སྐྱེན་རྟེན་ན་འཕྲུལ་དུ་དང་ཞག་གཅིག་རྟ་བུ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་ངེས་པ་མེད། སྐྱེན་མ་རྟེན་ན་ཞག་བདུན་རེའི་
 མཚམས་སུ་ལུས་བརྗེས་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་དུ་གནས་པ་ཡོད་ཀྱི། དེའི་རིང་ལ་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེན་རྟེན་པས་དེ་
 ཡན་ཆད་དུ་མི་གནས་པར་གསུངས། དེས་ན་དེ་ལས་རིང་དུ་གནས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཅན་དུ་
 ཞེས་དགོས།

གསུམ་པ་ནི། མངལ་དང་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེན་བར་སྲིད་པ་དེས་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་དབང་
 གིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་མོར་སྐྱེན་བྱུང་མེད་ལ་སྤང་ཞིང་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། པོར་སྐྱེན་སྐྱེས་པ་ལ་སྤང་ཞིང་
 བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་པས་ཉལ་པོ་བྱ་བར་འདོད་པས་ཉེ་བར་སྤྱོགས་པ་དང་པ་མའི་ཡན་ལག་གཞན་གང་ཡང་མི་སྤང་བར་
 པོ་མོའི་མཚན་མ་གཉིས་ཅམ་ཞིག་མཐོང་བའི་སྐྱེན་གྱིས་ཁྲོས་ཏེ་བར་སྲིད་འགགས་ཤིང་ཁུ་བྲག་གི་དབུས་སུ་ཉིང་མཚམས་
 སྐྱོར་བ་ཡིན། སའི་དངོས་གཞིར་པ་མའི་ཁུ་བྲག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བར་གསུངས། རྩོམ་མིན་ཅན་བཤན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བར་སྲིད་ཀྱིས་སྐྱེ་གནས་སུ་ལུག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་རྒྱག་པ་དང་། རྫོང་གཤེར་ལས་སྐྱེན་གྱི་འདོད་པ་
 དང་། རྩས་ཏེ་སྐྱེན་གནས་འདོད་པ་དང་། ཚ་དཔྱལ་དུ་སྐྱེན་ཏོ་བ་འདོད་པ་དང་། གང་དཔྱལ་དུ་སྐྱེན་བསེལ་བ་འདོད་པ་
 དང་། གཞན་པལ་མོ་ཆེས་སྐྱེ་གནས་སུ་རིགས་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཆགས་ཞེན་དང་
 ཁོང་ཁོའི་དབང་གིས་བར་སྲིད་འགགས་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་རྩར་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
 ཏེ་ལས་གསོག་ཅིང་ལས་ལས་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཞེས་ན། འཁོར་བ་རྒྱ་
 མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་བསྐྱོག་ཅིང་། སྲིད་ཅེའི་གཉེན་པོ་རི་རྩར་བསྐྱེན་པའི་
 ཚུལ་ལ་འབྲུལ་བ་མི་འབྲུང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྤར་བཀོད་པ་རྩར་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་སྤྱག་
 བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བ་དབང་འབྱེན་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཅིས་ཀྱང་བརྩོན་པར་རིགས་སོ། །

ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།
གཉིས་པ་ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་རྟེན་བྱས་པ་ལོར་བ་བསྐྱོག་
པ་དང་། ལམ་རྟེན་ལྟེན་བསྐྱོག་པས་བསྐྱོག་པའོ། །

རྟེན་རི་རྩ་བུས་འཁོར་བ་བསྐྱོག་པ།

དང་པོ་ནི། པོ་རྟོ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། དེད་ཅག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འབྱམས་པས་འདི་ཙམ་ཞིག་
འབྱམས་བྱ་བའི་ཆད་བརྒྱད་དུ་མེད། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འོ་སྟོལ་ན་མཉམ་པ་ཡིན། ཁོང་སངས་རྒྱས་ནས་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྩལ་ཕྱ་རབ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་མོན་མོན་དུ། རང་ཅག་རྣམས་ད་དུང་
འཁོར་བ་ལས་མ་འཕགས། བསྐྱོགས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་སྤངས་བཟང་བར་མི་འདུག། སྤར་དེ་ཙམ་ཞིག་འབྱམས་
པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཙ་ན་ད་ཡང་རང་ལོག་མི་འོང་བས་བསྐྱོག་དགོས། བསྐྱོག་དུས་ཀྱང་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་
དུས་འདིར་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་འཁོར་བ་བསྐྱོག་མི་ཅུས་པས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་
བསྐྱོག་དགོས་ཚུལ་སྤར་བཤད་བྱེད་ལྟར་ཡིན། དེ་ལས་ཀྱང་བྱིམ་གྱི་གནས་ནི་ཆགས་སྤང་ཕྱག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གཞི་དང་། འཐབ་ཚོད་འབྲུག་ལོང་སོགས་ཉེས་སྦྱོད་འཕེལ་བའི་སྒོ་དང་། ཞིང་ལས་དང་ཕྱགས་སྦྱོང་
དང་ཚོང་དང་བུན་སྦྱོད་སོགས་བྱིམ་གྱི་བྱ་བ་དུ་མས་གཡེངས་པས་ཆོས་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མང་ལ། རབ་རྩ་བྱུང་བ་ནི་དེ་
དག་ལས་བསྐྱོག་པས་ན། ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་རབ་བྱུང་མཆོག་རྩ་བ་སྤྲུགས་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་པར་བྱིན་དང་གསང་
སྤགས་གྱི་ཐེག་པའི་སྟོན་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
གཞུང་ཆད་ལྟན་དུ་མ་ལས་གསུངས་པས། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།

ལམ་ངེ་འདྲ་ཞིག་བསྐྱོམས་པས་བསྐྱོད་པ།

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྲོད་བ་ལ་དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་བསྐྱོད་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གཞིམ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གཉེན་པོ་ཡང་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་ངས་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པས་དག་འདུལ་གཉེན་སྤྲོད་སོགས་ཕྱི་རྒྱུ་གཡེང་ཐམས་ཅད་གཅོད་པས་སེམས་གཡེང་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱེད་པས་བྱིང་ཚོད་སོགས་ནང་གི་གཡེང་བ་རྒྱུས་གཅོད་པས་སེམས་མཉམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པས་བདག་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དུངས་འབྱེན་པས་སེམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ།

གོ་རིམ་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ལས་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲོད་བྲང་ལ་དཔྱད་ཤེས་ཚུལ་བཞིན་བརྟེན་པའི་མཐུ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་བ་བདེ་སྤྱག་ཏུ་འགྱུར་པས་ན། ཉན་ས་སོགས་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས། དེ་དང་དུས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ལྟ་སྟོན་རྣམ་དག་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་མི་འཁུལ་བའི་རིགས་པས་ཁོགས་པར་སྤྲང་། དེས་ན་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་བར་འདོད་པས་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལྷག་པའི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱ་དགོས། སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་རང་དགའ་བ་ལ་འབྲིང་ན་ཐར་ལམ་བཟོད་ལུགས་རྒྱས་པར་བརྟེན་དགོས་ཀྱང་། འདིར་ངས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅས་མིན་སྤྱིས་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འབྲིང་པ་ཡིན་པས། བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་འབྲིང་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་སྤོ་བས་བསྐྱེད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཞི་ལྷག་གི་སྐབས་སུ་བཟ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱེད་པ་ཚུལ་ཀྱང་རྒྱས་པར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་ལས་ཤེས་དགོས་པས་འདིར་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། སྤྱིག་པའི་ནད་གསོ་བའི་སྤྱན་དང་། སྤྱིང་པའི་ལམ་ཉམ་ང་བའི་རྒྱགས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདོམས་པའི་གོ་མཆོན་རྟ་བྱ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་རྣམས་ཐུགས་དབྱེས་པས་བསྐྱེད་པ་མཛད་ཅིང་། དཀར་ཕྱོགས་སྤྲོད་བའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟོད་པ་དང་། སྤྱན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས། འདུལ་བ་ལུང་ལས། འདུལ་བ་འཛིན་པ་གནས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ངས་སྤྲོད་བསྐྱེད་པ་དང་། གསལ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། འོད་སྐྱེས་པར་མཐོང་། ཕྱོགས་དེར་ད་ཐུགས་བྲལ་ཆུང་དུར་གནས། ཕྱོགས་དེ་ངས་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྲོད་མཐའ་གང་དུ་

གནས་པ་དེར་སྒྲོངས་མཉམ་སེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སོགས་སྦྱེས་པ་དང་། བཅོན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྟག་རྟག་གཞན་དོན་
 འབའ་ཞིག་དགོངས་པའི་དབང་གིས་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱེད་ན་འདིས་རང་མགོ་བོན་པར་འདུག་སྟེ་དུ་ཐུགས་ཁུལ་ཆུང་བ་
 དང་། སྤང་སྤང་གི་རྣམ་དབྱེ་སྟོན་མཁན་འདུལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་པས་སྦྱོགས་དེར་སྟོན་པ་བཞུགས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་
 པལོ། །བྱང་པར་དགེ་བསྟོན་གྱི་བསྐྱེད་པ་གཞི་ལྟ་བུ་བའི་དགེ་སྟོང་ཡང་མེད་པའི་དུས་ངན་ཞིག་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། ད་ལྟ་དགོན་སྡེ་བཟང་ཤོས་ལ་ལར་མི་ཆངས་སྟོང་ལ་སྟོན་པ་ཉམས་པའི་བ་སྟོང་
 ཅིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཡུལ་གྱི་ཕལ་ཆེར་དུ་རྩ་བ་བཞི་ལ་ཕམ་པའི་དོགས་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཆོས་གོས་རེ་སྟོན་པའི་
 དོད་དུ་འཆང་བ་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པར་ཉེ་བའི་དུས་འདིར། ཚུལ་བྱིམས་སྒྲ་གཅིག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་ན་འདང་།
 དུས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གསུལ་དུལ་གངས་དང་མཉམ་པར་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ལ། གུན་སྟོང་དང་བའི་སེམས་
 ཀྱིས་རྩལ་ཟས་སྟོན་དང་གཏུགས་དང་བ་དན་དང་མར་མེ་སོགས་ཡོ་བྱང་དཔག་དུ་མེད་པས་མཆོད་པ་བས་ལྷག་པའི་
 བསོད་ནམས་འཛོལ་པར་ཏིང་ལེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་དུས་ཀྱི་སྟོན་སྟོབས་ཆེ་བ་
 ཞེས་པའི་བ་སྟོང་མཛད།

ཚུལ་བྱིམས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་གསར་དུ་མི་སྦྱེ་
 བ་དང་། སྟོན་སྟོབས་ལྡན་པའི་མཉམ་པའི་དབང་འབྱུང་དགོས་པ་སོགས་འདུལ་བའི་སྟོན་སྟོབས་སུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་
 དང་། སོ་བཟུང་གི་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བས་གྲུབ་པ་རབ་འབྱིང་བ་གསུམ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པ་དང་། དེས་མཐོ་རིས་ཀྱང་
 མི་འགྲུབ་ན་ཐར་པ་ལྟ་བུ་ཅི་སྟོན་པར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རི་རྒྱར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུང་བ་འབྱུང་བའི་སྟོན་བཞི་པོ་མ་ཁེགས་ན་ཉེས་རྒྱུད་གིས་མ་གོས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་
 དག་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད་པས། སྟོན་སྟོབས་དག་གི་པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་
 འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞིར་སྒྱུར་པ་བྱེད་མཁན་ད་ལྟ་དགོན་ཡང་། དེའི་དོན་བསྐྱེད་པ་མདོ་རྩ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། མཆོ་རྟེན་
 རིན་ཆེན་སྟེང་བ་སོགས་བསྐྱེད་ནས་མཁས་པའི་དུང་དུ་མཇུག་བྱིད་ཞིབ་པར་མཐོས་ཏེ་སྤྱང་མཆོམས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ།
 མ་མཐའ་དང་འདུལ་འཛིན་བསྐྱེད་བྱ་ཆེན་མོ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་རྒྱུང་བ་རྣམས་ངོས་ཟེན་པ་བྱེད་དགོས། བག་མེད་པའི་གཉེན་
 པོ་དྲན་ཤེས་དང་རྩོམ་ཁྲིམ་ཡོད་སོགས་རྒྱུན་པར་བསྟོན་ནས་བཟའ་བཀུར་བྱེད་པ་དང་འགོ་འདུག་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་
 ཐམས་ཅད་བག་དང་ལྷན་པར་བྱ། བསྐྱེད་བྱ་མི་ཤེས་ན་སྤང་སྤང་དྲན་པ་དང་ལེགས་ཉེས་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྦྱེ་བའི་
 གནས་མེད་མོད། སྤྱང་མཆོམས་རྣམས་ཤེས་ནས་བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་མན་ངག་བཞིན་སྤྱང་དོར་མི་བཟྱེད་པའི་དྲན་
 པ་དང་། སྟོན་སྟོབས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟགས་ནས་ལེགས་ཉེས་གར་འཇུག་ངོས་ཟེན་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། བདག་དགེ་སྟོང་

ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་བྱེད་ག་ལ་རུང་སྟམ་པ་ཏྲ་བུ་བདག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་
 ཤེས་ན་དམིན་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ཁྲིམ་ཡོད་དང་། ཉེས་སྲོད་ཀྱི་ནམ་སྟོན་ལ་འཇིགས་ནས་བག་འཁུམས་པ་
 སོགས་ལ་རྒྱན་པར་བསྐྱབས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ངེས་པར་ཡོད་། མ་གུས་པའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པ་དང་དེའི་བཅས་པ་
 དང་དེ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོད་པ་ནམས་ལ་གུས་པར་བྱ། སྟིགས་མ་བདེ་བའི་དབང་གིས་འདུལ་བ་ཐེག་
 དམན་གྱི་ཆོས་སུ་བཟུང་ནས་ཐེག་པའི་ཡང་ཅེར་མཐོ་བསྟེགས་བྱེད་པ་མང་ཡང་། དུས་ལའོར་ཅ་རྒྱུད་དུ་དག་ཚུལ་དོ་རྩེ་
 འཛིན་པ་སོགས་ཡོད་སར་ཁྲིམ་པ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལ་མཚོད་ཅིང་གུས་པར་བྱེད་པ་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་དབུ་འཕང་
 དམིན་བྱེད་དུ་གསུངས་པས། གསང་སྟགས་པ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་ལ་གུས་པ་བསྟེད་འོས་པར་སེམས། སྟར་བསྟན་པའི་མཚོག་
 གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་རྩེས་སུ་བྱན་པ་དང་། མངའ་བདག་སྤྱི་རལ་གྱིས་རང་གི་དབུ་སྒྲར་དར་ཡུག་བཏགས་པ་དག་
 འདུན་གྱི་ལམ་དུ་བཏིང་བ་སོགས་གྱིས་བཀྱར་གཞོས་མཛད་པ་ཏྲ་བུ་སྟོན་བྱོན་དམ་པའི་ནམ་ཐར་བྱན་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་
 མདོ་ཐོས་པ་སོགས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་དུ་མའི་བར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཅིམ་ཡང་དགོན་པར་གསུངས་
 པ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་ནས་མཚོག་ཏུ་གུས་པར་བྱའོ།།

ཉོན་མོངས་མང་པོའི་གཉེན་པོར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟོན་
 དགོས་པས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་གཙང་བའི་རྩས་སོ་སྟག་འདུས་པའི་ནང་གི་མི་སྟག་པ་དང་། རོ་རུལ་བའི་
 ཚུལ་དུ་ནམ་པར་བསྟོས་པ་དང་ནམ་པར་རྟག་པ་དང་ནམ་པར་འབྱས་གཞིགས་པ་སོགས་སྤྱིའི་མི་སྟག་པ་དང་། འདོད་
 ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསྟོམ། མི་སྟག་པ་བསྟོམ་ཚུལ་མཛོད་དང་། བསྐྱབ་བཏུས། ཉོན་ས། ཉི་སྟང་
 ནམས་ལས་གསུངས་པ་ངེས་པར་བཏྲ་དགོས། ཞེ་སྟང་གི་གཉེན་པོར་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱམས་པ་བསྟོམ་པ་དང་།
 འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་དང་ཐར་པར་བསྟོད་ཚུལ་ལ་མོངས་པའི་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་ཀུན་ཉོན་དང་ནམ་བུར་སྟོགས་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་ཏུ་བསྟོམ་པ་དང་། རྒྱུལ་གྱི་གཉེན་པོར་སྟར་བཤད་བྱིན་ཏྲ་ན་ཆ་འཆི་བ་
 སྟག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟག་བསྟུལ་སོགས་དང་། ལས་སྒྲ་ཚོགས་མི་འདོད་བཞིན་བདག་གིར་བྱ་དགོས་ཚུལ་བསམ་པ་དང་།
 ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཉེན་པོར་བདེན་བཞི་དང་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་ནམས་རང་རང་གི་ཆོས་སྟོར་ལས་འབྱུང་བ་
 ཏྲ་བུ་བསྟོམ་པ་ལ་འབད་དོ། རྟན་སེལ་སྤྱིར་སྤྱི་འཛིནས་དང་སྟེར་སྟོན་སྒྲ་ཚོགས་བསྟོན་པ་བཞིན་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་བཤད་
 མ་ཐག་པ་ཏྲ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་གཉེན་པོར་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཏྲ་བ་བསྟོམ་དགོས་པར་གསུངས།

འོན་ཀྱང་གཉེན་པོ་ནམས་ཀྱི་མིང་ཤེས་པ་ཅིམ་གྱིས་མི་ཚོག་། དཔེར་ན་རང་ལ་གྱི་མཚོན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་དགྲ་
 ཐབས་མཐོང་མ་སྟོང་བ་ཞིག་གིས་དགྲ་བྱུང་ན་མཚོན་ཆ་འདེབས་རྒྱུའི་ཁ་ཕོ་སྒྲ་ཚོགས་འདོན་པ་ཏྲ་བ། གཉེན་པོ་ནམས་

རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཕར་ཞོག །གཉེན་པོའི་དམིགས་ནམ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཆོག་སྤྱི་ཙམ་ཡང་མི་འཆར་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་སྦྱེས་ན་
 གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲ་བ་བཞད་གད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བས། མ་མཐའ་དང་གཉེན་པོ་སོ་སོའི་དམིགས་ནམ་ཤེས་
 རས་ཡང་ཡང་འདྲིས་པར་བགྱིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྦྱེས་མ་ཐག་གཉེན་པོ་བཙས་མ་ཙམ་རེ་བྲན་ཐུབ་ངེས་བྱ། སྤྱེལ་ཐུར་པའི་
 ཞལ་ནས། ད་ལྟ་ནང་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཐབ་པ་འདི་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་མ་འཐབ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་
 པ་མི་འོང་། དེ་ཙམ་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་པ་དང་ཅད་ནས་སྤོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་མི་འོང་
 བས་འཁོར་བར་གཏན་དུ་འབྱུང་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པ་བསྐྱུང་བར་འདོད་ན་བྲན་ཤེས་
 ཀྱིས་སོ་བཅུགས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་གང་རུང་སྟེ་བར་ཙོམ་པའི་དུས་ནས་གཉེན་པོས་བསྐྱོག་ཅི་ཐུབ་ལ་འབད།
 གལ་ཏེ་གཉེན་པོས་བསྐྱོག་མ་ཐུས་ན་འང་དེའི་ཤུགས་ཞི་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་མ་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། དྲག་སྤྲལ་བསྐྱོ་
 བ་དང་། ལྟན་སྟོ་བ་དང་། སྟེ་གཏུ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། ཉོན་
 མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཐབས་ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལ་མི་འཆར་བར་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་སྟེ་ཉོན་མོངས་གང་སྦྱེས་དང་དུ་
 སྤངས་ནས་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟ་སྟོམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཕར་ཞོག །ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བའི་རེ་བའང་མེད་པས་མི་ནག་གི་
 གལ་དབུར་བཞུགས་ཤིག།

ད་ལྟ་མདོན་ཤེས་དང་གྲུབ་རྟགས་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བའི་ཚོག་རྒྱ་མཁན་ནམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟན་པ་དག་ལས་མཆོག་
 ཏུ་ཅི་བའི་སྟོགས་མའི་མཐར་སྟེབས་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་འདྲ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་སྟོན་རྟོག་པོ་ཡེར་པར་བཞུགས་ཆོ་དར་
 ཡུལ་མདོན་ཤེས་ཟེར་བའི་བདུད་ཀྱིས་ཁྲུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་སྤྱི་དྲུང་དུ་བྱུང་བ་ཁུ་སྟོན་ཀྱིས་རྩོམ་ལ་འདུལ་བར་ཞུས་ནས།
 ཁོའི་འགྲམ་པ་གཡས་གཡོན་དུ་དཀར་གོང་དང་སྔན་མ་བཅུག །རྩོམ་པོས་སྤྱི་སྤྱི་སྟོགས་དྲིས་པར། ལན་ཐོགས་མེད་དུ་
 བཤད་ཀྱིན་ཡོད་སྐབས། རྩོམ་མི་མ་ཡིན་བསྐྱུད་པར་མཛད། དེ་འདྲལ་འོ་ན་ངའི་འགྲམ་པ་གཉིས་ན་ཅི་ཡོད་དྲིས་པས་
 ལན་སྤྱི་རྒྱ་མ་ཉེད་པར་རུལ་ཞམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ་བཏུལ་བ་དང་། ར་རྩི་ཞིག་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱལ་བྱ་བས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུབས་ནས་ནམ་
 མཁར་འཕགས་ཏེ་རྒྱ་འཕུལ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་ན། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་ཉེ་འཁོར་དུ་ཕེབས་པ་ཙམ་གྱིས་ས་ལ་ལྷུང་ཞིང་ར་
 རྩིའི་ཆ་ལུགས་སྤྱི་གྱུར་པ་སོགས་སྤྱི་བ་པོ་གཉེན་པོ་ཞན་པ་ནམས་ལ་སྤྱག་འདྲེས་ཡི་དམ་གྱི་ལྟར་བརྟུན་ནས་བར་ཆད་
 བྱེད་པ་མང་བས། ཉོན་མོངས་རྩི་རྒྱུད་མ་སོང་བར་སྟེའི་ཞལ་གཟིགས་དང་མདོན་ཤེས་འཆར་བ་ཕལ་ཆེར་འདྲེས་ཁྲུང་
 བའི་རྟགས་ཡིན་པར་གསུངས། རྒྱ་ཨ་ལ་ཐོས་པའི་ར་ལུག་འགྲོ་ལམ་གྱི་རྩོམ་མིག་རྩིས་འབྱུང་བ་དང་། སྤལ་པ་རྩོ་བཞན་གྱི་
 རྟག་ལག་པར་བྱུག་ན་རྩོམ་སྤྱི་རྩིས་འཛོག་ཐུས་པ་དང་། ལྟག་གཟིག་གིས་ཐིག་ལེ་ཉིན་ཞག་ཏུ་འཛིན་ཐུབ་པ་སོགས་ཤེས་
 ན་འང་ད་ལྟའི་གྲུབ་རྟགས་ཕལ་མོ་ཆེའི་མཆོང་རྟོགས་པར་ཐུས། དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་དཔལ་ལྷན་དགོན་པ་བའི་ཞལ་

ནས། སྒྲུབ་པ་ལ། ཡི་འབར། སང་གནངས་ཙ་ན་བྱེད་ཀྱི་དགོ་བཤེས་པ་དེ་ཀུན་མན་དག་གི་མཐེལ་གང་ལ་བྱེད་ཟེར་
ནས་འདྲི་ན། མདོན་པར་ཤེས་པ་འཕམ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་བྱས་པར་འོང་དོ། །ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་རེ་དེས་རེ་
དེས་སོང་ནས་རི་རྩར་ཁས་བླངས་པའི་སྒྲོམ་པ་དག་པར་བསྐྱུང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་དང་། བསྒྲོམས་
པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་རེ་ཆུང་དུ་སོང་བ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་སོ།།

དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་སྐྱེ་ཁམས་ཅུང་ཟད་མ་བདེ་བའི་དུས་སུ་ནལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་གསང་ཕུ་ནས་
རུ་སྐྱེད་བར་དང་གཟིམས་ཆུང་གི་ཕྱིག་པ་ལ་འང་ཐག་ཐོགས་མེད་པར་བྱོན་ནས་བསྐྱུན་འདྲི་མཛད་པར། སྟོན་པས། བྱོད་
དོ་ཆ་བའི་གནས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་ནམ་གསུངས་ནས་བཀའ་བཀྱོན་མཛད་པ་དང་། དགོན་པ་གོང་དུ་སྟོན་པ་ཡབ་
སྐུ་ཞལ་འཛོམས་ནས་གསུང་གྲོང་མཛད་སྐབས། ཉེ་གནས་གྱིས་དེ་རིང་བཞེས་ཆས་མེད་ཚུལ་ཞུས་པ་ལ་དགོན་པ་པའི་
ཞལ་ནས། ཨ་པོ་ནི་ཕུ་སྐྱ་གདོང་ན་ཡར་བྱུང་བ་འདི་ཟ་བ་ཡིན་གསུངས། དར་ཅིག་ནས་ཡོན་བདག་གཅིག་གིས་བྱེད་
མར་བྱུང་འཁྱུར་བ་ཞོ་སོགས་རྟ་རྒྱུ་ཅིག་བཀའ་བྱུང་བས་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས། སྟོན་པས་ཡོན་བཤད་མཛད་ནས་ཡོན་
བདག་སོང་ལུལ་དུ་སྒྲོམ་ཆེན་པ་ཀུན་ཡོན་ཏན་བག་རེས་སྒྲོས་ནས་བྱིན་ཆད་དེ་འབྲ་ཟེར་རྒྱ་མ་ལགས་གསུངས་ཏེ་བཀའ་
ཕབ་མཛད་པ་འང་རྩུ་འཕུལ་སོགས་དགོས་མེད་དུ་སྟོན་མི་རུང་བར་འདོམས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱུན་པའི་རྩ་བ་སོ་
ཐར་གྱི་ཚུལ་གྱིམས་ལ་གཞོད་པའི་མིག་སྟོས་ངན་པ་འབྱུང་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཁ་ཅིག་ཁོ་བོ་གསང་སྐྱགས་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཡིན་པས་སོ་ཐར་ལ་རེ་མི་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བ་ངས་
གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། རྒྱལ་གྱིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། རྒྱགས་པ་གྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་ག་
སྤང་། རྟག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ། ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་བླངས་པའི་སྐྱགས་འཆང་གྱིམ་པས་ཀྱང་
བཅས་རྒྱུང་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སོ་ཐར་བཞིན་བསྐྱུང་དགོས་པར་གསུངས་ན། རྒྱགས་པ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་
པས་བསྐྱུང་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་བྱིར། གསང་སྐྱགས་བླ་མེད་པ་ཡིན་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཉེས་བྱས་ཡན་ཆད་གྱི་
བཅས་པ་ལ་བྱུང་གསོད་གྱིས་འགལ་བར་བྱེད་པ་བདེ་གཤེགས་བཀའ་འདས་གྱི་རྩ་རྒྱུང་དུ་འགྱུར་བས་རྟག་པར་གཟབ་
དགོས། དེས་ན་ཤ་ར་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུལ་བ་
ནས་རི་རྩར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ན། གདམས་དག་ཟབ་མོར་གྲགས་པ་ཞིག་ལ་མཐོ་བསྟོགས་བྱས་ཀྱང་ཆོས་དང་བསྐྱུན་པའི་
ཆོ་སྤང་ཡང་གཞི་ཚུལ་གྱིམས་ནས་བསྐྱུར་ཏེ་སྒོ་བ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། དང་པོ་ནས་ཚུལ་གྱིམས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་
ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས། ལྷ་བ་རྒྱུད་མི་དགོས་པ། ཉེས་རྒྱུད་གིས་མ་གོས་པས་ཞེ་བྲེལ་དགོས་པ་མེད་བྱིར། ཞེ་གཙང་
བ། ཚུལ་གྱིམས་ལ་ལུང་རིགས་རི་རྩ་བུའི་སྒོ་ནས་དཔུང་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་སྟེ་བས། བརྟག་བྱུང་པ། ཚུལ་གྱིམས་འཆལ་ན་

གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་ཡང་ཉམས་མི་དགའ་བ་དང་། མཁན་སློབ་སོགས་ཀྱི་བྱང་དུ་འགོ་ན་ཞུས་པ་སྟེ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ན་
 དེ་ལས་གོ་སྟོན་པས། ཉམས་དགའ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ན་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་མེད་པར་ཆེ་བྱ་བས་ཅད་ཀྱིས་གྲུས་
 འདུད་ལྟར་ལེན་པ་དང་། ཚོར་བས་ཀྱུན་ཏུ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཨང་ཀ་མ་འབྲུགས་པ་འབྱུང་བས་ཡོན་ཏན་རིམ་གྱིས་འཕེལ་རྟེ་
 གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བར་འབྱུང་བས། མཐའ་བཟང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བཅས་ཁྲིམས་མིག་
 འབྲས་བཞིན་གཅིས་པར་བསྐྱུངས་ན་འཕྲུལ་ལྟར་ཀྱུན་ཏུ་དགེ་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས། ཅམ་ཡང་ཉེས་ལྟར་གིས་མ་གོས་
 པར་བྱ་ཞིང་བརྒྱལ་ཅུང་ཟད་གོས་ན་འད་ལྟར་བ་དང་སྟོན་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ནས་ལམ་གྱི་གཞི་རྩ་བརྟན་
 བོར་ཚུགས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། །

སྒྱེས་བྲུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་བ།
གསུམ་པ་སྒྱེས་བྲུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་
བསྟན་པ་དང་། སེམས་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐའ་དག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ནས།
དེ་ལས་ཐར་བའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
གོ་འཕང་འཐོབ་མོད། སྤངས་རྟོགས་སྤྱགས་རེ་བ་ཡིན་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་ལས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། མཐར་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པས་ན། སྤོ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་
བཙས་མིན་སྐྱེས་པའི་ཆོ། དམན་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདུན་པ་དོར་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་རིགས་པ་ཡིན།
ཐེག་ཆེན་ལ་རྒྱ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ལམ་
གཉིས་པོ་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་གང་ཟག་དེ་ཐེག་
ཆེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་དེ་བཏང་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པར་གསུངས་པས་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་མིན་སེམས་བསྐྱེད་
རྒྱུད་ལ་ལྟན་མི་ལྟན་གྱིས་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

ལོན་སྤྱགས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་དབང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མཚན་བཙས་མཚན་
མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསྐྱེད་རྟོགས་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་དབང་
ཐོབ་ཕྱིན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པས་བྱབ་པར་ཐལ་བའམ། ཡང་ན་སྤྱགས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མ་
ཞུགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གསང་སྤྱགས་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལྟར་དུ་འཐོབ་པར་དམ་བཙས་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་བཙས་མ་མིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་སྤྱགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པར་བཞག་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
དགོངས་པར་འགོ་འམ་སྟམ། མཐའ་དཔྱོད་ལྷ་གྲུ་དང་། སྤྱགས་རིམ་སོགས་ལས། ཐེག་ཆེན་མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ལ་སེམས་
བསྐྱེད་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལ་ཐེག་པ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་དོན་
ཡིན་གྱི། བྱེད་པར་གཏན་མེད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱགས་རིམ་ལས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱ་ན་མེད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་བ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟག་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤིན་
རྒྱ་རིངས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྤྱགས་སྤྱ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱེད་པར་བསྟན་པས་རྒྱུད་སྤེ་གཞན་གྱི་གདུལ་བྱའི་སྟོང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡང་ཤེས་རྣམ་པའི་ཕྱིར།
ལོན་ཀྱང་ཆུལ་འདི་རྗེའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་སྤོ་གོས་ཞིབ་མོས་དཔྱད་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་མ་གཏོགས་འཕལ་དུ་
ཁ་ཚོན་བཙད་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་གསར་དུ་འབྱུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཞུགས་ཟིན་
 པའི་རྗེས་སུ་འདྲ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲོང་བ་གཞིར་བཟུང་ནས་ལམ་གོང་མ་ནམས་བསྟོད་དགོས་པ་ཡིན།
 སེམས་འདིའི་རྩིས་མ་ཟིན་ན་ལྟ་བུ་སྒོམ་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལའི་ནལ་འབྱོར་དང་ལྟ་བ་བསྒོམ་ཁུལ་སོགས་ལ་ཅི་ཙམ་
 འབད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པས། ཐེག་ཆེན་པའི་བཞུགས་གཤམ་དུ་བསྟེན་པར་འདོད་ན་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཙས་མ་མིན་པ་ཞིག་སྟེ་བའི་ཐབས་ལ་སྒོ་ལྷོ་ཆོགས་ནས་འབད་པར་རིགས་སོ།།

སེམས་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་སེམས་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སེམས་སྤྱང་བའི་རིམ་པ་དང་། ཚོ་གས་བརྒྱད་བའི་ཚུལ་

ལོ།

སེམས་སྤྱང་བའི་རིམ་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མན་ངག་རྒྱ་ལྟུང་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱང་བ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་སྤྱང་

བཞོ།

མན་ངག་རྒྱ་ལྟུང་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱད་པ།

དང་པོ་ནི། ཐུན་གྱི་ངོ་བོའི་སྒྲོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་དང་། ཐུན་མཚམས་གྱི་ཉམས་ལེན་གཞན་སྤར་དང་འབྲེལ།
སྒྲོར་བའི་ཡུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་གྱི་རྗེས་སུ། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་
དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་དང་མར་ཤེས་བྱིན་བྱིན་གོམ་བྱུངས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་
སྒྱེ་བར་བྲལ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་༥ བྱུང་པར་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་
སོགས་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་༥ ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་སོགས་གྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་
ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྱེས་པར་བསམ་མོ།

དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་གཉེན་གྱི་སྒོ་སྤྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེན་གྱི་སྒོ་སྤྱད་པ་དང་།
སྤྱད་ས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་དོན་གཉེན་
བསྐྱེད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཐོག་མར་ཕན་གཞོད་གང་ཡང་
མ་བྱས་པའི་བར་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་ན་བཏང་སྟོམས་སྒྱེ་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་བར་མ་དེ་ཉེ་རིང་གང་དུ་འདུལ་མི་འཛིན་པའི་
གནད་གྱིས་ཡིན། འོན་ཀྱང་བར་མ་ལ་དམིགས་ནས་འདིས་བདག་ལ་ཕན་གཞོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པས། ཆགས་དོན་དང་
སྤང་དོན་གང་ཡང་མེད་སྟམ་པ་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤྱུག་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པས། དེ་འབྲེལ་བཏང་
སྟོམས་སུ་འབྲུལ་མི་རུང་། དེས་ན་བར་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་འདིས་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་སུ་གཉེན་དུ་གྱུར་
ཏེ་ཕན་བཏགས་པ་དང་། དགར་གྱུར་ཏེ་གཞོད་བསྒྲུབ་བ་གཉིས་ཀ་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱས་པ་འབྲེལ། ཆེ་
འདིར་ཕན་པ་དང་གཞོད་པ་མ་བྱས་པར་ཡང་འབྲེལ་བས། འདི་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཕན་འདོགས་པ་དང་། རིང་བར་
བཟུང་ནས་གཞོད་པ་སྒྱེལ་བའི་ཆ་གཉིས་མི་བྱ་བར་སེམས་སྟོམས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱལ་སྟུང་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་གཉེན་གྱི་
དུངས་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་འདིས་ད་ལྟ་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་བསྒྲུབས་ཀྱང་སྤྱོད་དགར་གྱུར་ཏེ་གཞོད་པ་ཆད་མེད་
བྱས་ཆུལ་བྱན་པའི་སྒོས་སེམས་སྟོམས་པ་དང་། དེ་རྗེས་དག་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ད་ལྟ་བདག་དང་མི་མཐུན་པར་སྤང་
ཡང་སྒོན་ཆད་གཞལ་བར་དཀའ་བའི་བྱིན་གྱིས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་སྟུང་ཆུལ་བསམས་ནས་སེམས་སྟོམས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་
སེམས་སྟོམས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་སྟོམས་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་མན་ངག་ཆེན་པོར་སྤྱད་བས་གོ་རིམ་
དེ་བཞིན་བྱ།

སེམས་ཅན་སྒྱི་ལ་བསྐྱོམ་ཆུལ་ནི། རང་ཅའི་སྒོ་ངོར་གཉེན་དང་དག་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྱུང་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཕན་བྱེད་
དང་གཞོད་བྱེད་གཏན་དུ་བར་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། སྤར་ངོས་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བསམ་སྟེ། ད་

ལྟ་གཉིན་དུ་སྒྲུབ་བ་འདི་དག་གིས་སྒྲིན་ཆད་དག་བྱས་ཏེ་མགོ་བོ་བཅད་པ་འང་མ་གོད་པར་སྒྲུབས་ན་ཆདས་པའི་འཛིག་
 རྟེན་ལས་ཀྱང་མགོ་དུ་ལྟ་དགར་བཟུང་བ་འདི་དག་གིས་མ་བྱས་ཏེ་ལྷོ་འཁུང་བའང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིལ་ན་རྒྱ་མཚོ་བཞིའི་
 རྒྱ་ལས་སྟག་ཆོ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་དུ་འང་དག་གཉིན་བར་མ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་ནས་འགོ་བས། ཆོ་འདིར་པན་གོད་
 བཅུ་བུ་ཞིག་བྱས་པ་ཞེ་ལ་བཟུང་ནས་ཉེ་རིང་བྱེད་ག་ལ་འོས། རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལམ་རྒྱུན་ཆད་དུ་སྒྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
 ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བས་མི་དོམས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་
 པས། འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཆགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་མི་
 འབྱེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས། ཆགས་སྒྲུབ་འདིས་ཐོག་མེད་ནས་སྒྲུག་ཏུ་བཅུག་
 པར་མ་ཟད་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བཏང་སྟོམས་ཅམ་ཡང་སྐྱེར་མི་འཇུག་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པར་བསྟོད་པའི་ལམ་གྱི་བར་ཆད་ཆེ་ཤོས་སུ་འདུག །དེས་ན་འདིའི་དབང་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏང་ངོ་སྟུང་དུ་བསམ། གཉིན་
 ཀྱིས་པན་བཏགས་རྒྱུ་དྲན་ནས་གཅིས་པར་འཛིན་པ་ནི་འོག་ཏུ་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་རྒྱུ་དང་མཐུན་པས་
 དགག་མི་དགོས་སམ་སྟུང་ན། ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིན་ལ་གཅིས་པར་འཛིན་པ་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས་དེས་པར་འགོག་
 དགོས་ཤིང་། མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཆགས་ཞེན་གཏན་མ་འདྲེས་པའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་ལོ།

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མར་ཤེས་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཁ་
 སང་བྱ་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྟུང་དུ་བསམ་པ་དེ་རིང་དྲན་པ་དང་། བྱིས་པའི་དུས་ཀྱི་གནས་རྒྱུ་རྣམས་ད་ལྟ་འང་
 དྲན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་རིག་པ་འདི་རིག་པ་སྤྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པར་སྐྱབ་ལུས་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་དང་། བེལ་
 བཅས་མ་ཐག་པ་རྣམས་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་རྟོས་པར་ལྷོ་ལྷོ་འཁུང་བའི་ཚོལ་བ་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིན་གོམས་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སྤྲོ་བས། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཡང་ཆོ་སྒྲིན་མའི་རིག་པ་ལས་བྱུང་བར་
 འགྱུབ་པ་དང་། དེས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཆོ་རབས་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་རིག་པའི་སྒྲིན་དུ་འང་རིག་པ་སྤྲོ་མ་སོང་བར་སྐྱབ་
 ལུས་པས་རིག་པའི་ལ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུབ་ལོ། །དེ་ལྟར་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་
 དུ་བརྒྱུད་དེ་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་ས་ཕྱོགས་འདིར་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་གཅིག་གྱང་མི་འདུག །སེམས་
 ཅན་གྱི་རིགས་འདིའི་ལུས་མཐའ་ཡས་པ་མ་སྒྲངས་བྱ་བ་གཅིག་གྱང་མེད། སེམས་ཅན་འདིས་བདག་གི་མ་གྲངས་ལས་
 འདས་པ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་གྱང་མེད། སེམས་ཅན་རེ་རིས་གྱང་མིའི་རྟེན་ལ་བདག་གི་མ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་གྱང་མེད།
 བྱས་པ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་ལ། ད་དུང་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གཙོད་མ་རུས་ན་མ་གྲངས་མེད་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་

ཤ་སྟག་ཡིན་སྟེ་དུ་བསམ།

མར་ཤེས་འདི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བས་ཅི་བྱས་ཀྱང་སྟེར་མ་བརྟུང་ན་བསམ་སྟེ་ལ་འབད་པ་དང་།
གྲུང་གསེང་སྐབས་ཏྲ་བུར་མི་མེད་སར་ལག་པ་ལ་གཏད་ནས་ངའི་མ་ཆེན་ཞེས་དུ་སྐད་འདོན་པ་དང་། སྟོགས་
ཆོག་ཏུ་སྟོག་སྟོགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟེད་ཀྱི་མ་བྱས་པ་མི་བདེན། ཆོ་འདི་དང་སྟེ་བ་སྔ་མ་གང་ལ་ཡང་མ་
མེད་བྱས་ན། ཆོ་འདིར་མ་ཡོད་པ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། སྟེ་བ་སྔ་མ་ནུམས་ཀྱང་རྩལ་སྟེས་སོགས་སྟེ་གནས་གཞན་
འབའ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རྒྱས་པས། མངལ་སྟེས་ཀྱི་ལུས་སྒྲངས་སྐབས་མ་ཡོད་དགོས་སྟེ་མ་པ་འབྱུང་། འོ་ན་མངལ་སྟེས་
སྟེ་ལན་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་སྟེས་ཆོ་མ་ཡང་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་ཡོད་པར་འབྱུར་ལ། དེས་མཆོན་ནས་སྟེ་བ་ལ་སོག་མ་མེད་
པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་གི་མ་གྲངས་ལས་འདས་པར་བྱས་པ་དེས་པར་བདེན་བསམ་པ་ཡོད་གསུངས།

གཉིས་པ་བློན་བླན་པ་མི། སོག་མར་ཆོ་འདིའི་མ་ཆས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་མདུན་དུ་གསལ་བརྟུང་སྟེ། དེ་ལ་
དམིགས་ནས་འདིས་ཆོ་འདི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གི་མ་བགྲང་ལས་འདས་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཡིན། མ་
ནམ་བྱས་པའི་ཆོ་དང་པོར་མངལ་དུ་སྒྲུབ་པ་འོ་བཅུའི་བར་བཟུང་། མངལ་གྱི་བུ་ལ་གཞོད་དོགས་ནས་སྐར་གསལ་དམ་པོ་
བཅིང་མི་རྒྱས། རང་བཀེས་སྟོན་གྱིས་གསུངས་ཀྱང་བུ་ལ་གཞོད་པའི་བཟུང་བརྟུང་སྟོང་མི་ཡོད། འཕྲོ་འདུག་སོགས་ཀྱི་
སྟོང་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་བདེ་བ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་བུ་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་བྱས་ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་
ལུས་བྱིན་པས་སོག་མར་བློན་ཆེ། དུང་འཕྲོའི་ནང་ནའང་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་སོག་གིས་དོགས་ནས་གཞན་གྱིས་རྩོ་
འཕངས་ཆོ་འཕངས་སྟོན་པ་ཡོད་ན། མི་རྣམས་སྟོ་གོས་དང་ལྡན་པས་བུ་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་ཆེ་བ་སྟོས་མི་དགོས། བཅས་མ་
ཐག་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་བུ་དམར་རྩྭ་འདྲ་བ། ཀླང་ལག་དང་མཐིང་པས་ཚུགས་མི་ཐུབ་པ། རྒྱུན་གང་ཡང་མི་བཟོད་ཅིང་
སྒྲུང་དོར་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ། མི་གཙང་བ་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྲུགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་པོ་བའི་གནས་དེ་ལ་དབུལ་པོས་གཏེར་
རྟེན་པ་སྟེ་བུའི་དགའ་སྟོ་དང་བཅེ་སེམས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བྱས་དང་བྱེད་དོར་གང་འོས་བྱས། འཇམ་པའི་སྟན་ལ་བཞག་ཅིང་གོས་
ཀྱིས་སྦྱབས། དུ་བའི་ཆོ་སོར་མོ་བཅུའི་རྩེ་ལ་གཡེངས། འབྲུགས་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཉིན་མཆོན་ཀྱང་ཏུ་ཤིའི་རྟོད་ལ་སྦྱར།
བཅེ་བའི་འཇུམ་གྱིས་བསྟུས་ཤིང་དགའ་བའི་མིག་གིས་བརྟུས། གཅེས་མིང་སྟོ་ཆོགས་ནས་བོས། དུས་དུས་སུ་མངར་བའི་
རུ་ཞོ་བརྟུན། སྐབས་ལག་པས་བྱིས་པས་ཆོག་མོད་ན་ཟུག་འབྱུང་གིས་དོགས་ནས་ཁས་བྱིས། ཟས་ལག་པས་བྱིན་པས་
ཆོག་ཀྱང་ཟུག་རྩྭ་འབྱུང་དོགས་པས་སྦྱེས་བསྟོད། མི་གཙང་བ་ཤིང་བུས་བྱད་པས་ཆོག་སྟེ་ཟུག་ཡོད་གིས་དོགས་ནས་ལག་
པས་བྱིས། མཆོན་མོ་ཉལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་བུ་དབུགས་འཚུབ་ནས་ཤི་ཡིས་དོགས། འོག་ཏུ་ཚུད་ནས་བསད་ཀྱིས་དོགས་
པའི་སེམས་བྲལ་ཁོ་ན་བྱས། གཉིད་བྱུན་གཅིག་ཀྱང་བདེ་བར་ལེན་མི་ཡོད་པ་དང་། མི་ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་བུའི་འདུ་ཤེས་མ་

བརྟེན་པར་འབྱུང་།

འགོ་ཐུབ་ཅམ་གྱི་ཆེ་ལག་པ་ནས་བརྟེན་ཏེ་གོམ་པ་གཅིག་སྟོན་གཉིས་སྟོན་ཚུལ་གྱིས་འགོ་ཐུགས་བསྐྱབས། ཨ་པ་
ཨ་མ་ཟེར་ཐུགས་སོགས་གཏམ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས། མེ་ནང་དུ་ཆོག་པ་དང་ཚུས་ཁྱེར་གྱིས་དོགས། གཡང་ལ་
ཐབ་ཏུ་འབྲིལ་གྱིས་དོགས་ནས་ཉྱ་ཉྱེད་དང་། བཟའ་བཏུང་གི་དོ་གྲང་མཛུབ་མོ་སོགས་གྱིས་བརྟགས་ཏེ་ཆ་ན་ཁ་ཆོག་གིས་
དོགས་པས་ཕུ་རྒྱལ་པ་སོགས་བྱེད། ཅུང་ཟད་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་རང་འབྱོར་ལ་དཔགས་པའི་ཞུ་གོས་ལྷན་ལ་སོགས་པ་གང་
མཛེས་བཟོས། ཡན་གཞོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཐམས་ཅད་སྟེ་སྟེ་བསྟན། ཐ་ན་རྣ་རགས་འཆིང་ཐུགས་ཚུན་ཆད་བསྐྱབས། ན་
མཉམ་གྱི་བྱིས་པའི་ཁྲོད་ནས་ཐོངས་ཆོད་ཚུང་གིས་དོགས་པའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་དང་། མ་མཛེས་དོགས་པའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་སོགས་
བཅེ་གཏུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས། དཔལ་པའི་མིག་དང་ཁོག་པའི་སྟོང་བཞིན་དུ་གཅེས་པའི་སེམས་གྱིས་བསྐྱུངས་པས་
བར་དུ་དྲིན་ཆེ། ཐེག་སྤྱལ་གཏམ་ངན་ཐམས་ཅད་བྱུང་དུ་བསང་ནས་འབད་པས་བསྐྱུབས་པའི་རྒྱ་ཚོར་ཐམས་ཅད་བུ་ལ་
ཨེ་འཕྲོད་ཀྱི་རེ་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན། ནར་སོན་ཏེ་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བའི་ཆེ་རང་གིས་ཟ་མ་ཡོད། ཁྱོན་མ་ཡོད།
སྤྱད་མ་ཡོད་པའི་ཟས་གོས་ལོངས་སྤྱོད་ཁང་ཞིང་ཚོར་ཕུགས་ཐམས་ཅད་ལྷག་མ་མེད་པར་བུ་ལ་བྱིན་པ་ན་གཏན་གྱི་
འདུན་མ་གྲུབ་པ་ཉྱ་བུའི་དགའ་སྟོན་སྟེ། རབ་བྱུང་བྱེད་ན་དུས་ལ་བབས་པའི་ཆེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་བྱུང་དུ་
བསྐྱལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པའི་སྟོར་བཅུག། ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་བསྐྱིགས། འདི་ཕྱིའི་
ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བཅུགས་པས་ཐ་མར་དྲིན་ཆེ།

མདོར་ན་བུ་ན་བ་དང་། འཆི་བ་སོགས་བྱུང་ན་རང་ལ་དེ་འདྲའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་བྱུང་བ་ལས་ལྷག་པའི་མུ་ངན་དང་།
བུའི་དོན་གྲུབ་ཅིང་བདེ་སྦྱིད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱུང་ན་རང་ལ་བྱུང་བ་ལས་ལྷག་པའི་དགའ་ཆོར་བྱས། བུ་དེ་གཞན་དུ་
སོང་བའི་དུས་སུ་རང་འཕྲོད་ཆོད་བདེ་བར་ཡོད་དམ་སྟེ་དུ་རྟོག་རེ་འཛིན་གྱིས་དམིགས་པ་བཞིན་མ་བརྟེན་པར་བྲན།
རྒྱུན་པར་བདག་གི་བུ་འདི་ནད་མེད་ཅིང་ཆེ་རིང་བ་དང་། ཅི་བསམ་འགྲུབ་པ་དང་། གཞན་སུ་དང་མི་མཉམ་པ་ཞིག་བྱུང་
ན་ཅི་མ་རུང་སྟེ་དུ་ཕན་སེམས་འབའ་ཞིག་གི་སྟོན་ནས་བསྐྱུངས། ན་ཆོད་ཕྱ་མོའི་དུས་མ་མེད་ན་བུ་དེས་ས་འགམས་ནས་
འཆི་བའམ། གཡང་དུ་སྤྱང་བའམ། ཕུགས་གྱིས་བརྟེན་པའམ། ཚུས་ཁྱེར་བའམ། མས་ཆོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱིས་
འཆི་བར་ངེས་ཀྱང་མས་དེ་ཉྱ་བུའི་གཞོད་པ་ཆད་མེད་པ་ལས་བསྐྱུབས་པ་ཡིན། བོད་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། ཉི་མ་རེ་རེ་
ལ་སྟོག་མགོ་ཐོངས་བརྒྱ་བརྒྱ་བརྟོན་པའི་ཆོད་ཡིན་གསུངས། ཡན་བརྟགས་ཚུལ་ཡང་། བཟའ་བཏུང་ཞིམ་མངར་ཅན་བྱིན།
གོས་བཀྲག་མངངས་ཅན་བསྟོན། རྒྱུན་གང་མཛེས་བརྟགས། རོར་རྩེ་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་བྱིན། འཁོར་
ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ཅིག་སྦྱིན་དུ་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་རམ་སྟེ་མ་ལས་ཆེས་སམ་སྟེ་མ་ལས་འདྲུ་ཤེས་ཡེ་མེད་པའི་

ཆོད་ཀྱིས་ཕན་བདེ་ཆོད་མེད་པ་བསྐྱབས། ཡོ་བྱད་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་མེད་དུ་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པས། རྟོག་སྤྱད་
གཏམ་ངན་གང་ལ་འདྲ་མ་འཛེམས་པར་ཤ་བཅང་བཅང་དུ་བཅའ་ནས་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕ་མ་དབུལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བུ་ཕྱག་
སྦྱང་བའི་ཆོད་དུ་གདོང་ཤ་མི་ལ་བྱིན། བྱིན་ཤ་བྱི་ལ་བསྐྱར་ནས་གཞན་ལས་བརྟ་བསྐྱེད་དང་། སྦྱང་མོ་དང་། བུ་ལོན་ལེན་པ་
ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཟས་གོས་བཅའ་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན། བྱད་པར་ཆེ་འདྲིའི་མ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་བྱིས་པ་འབུ་ཕྱིན་ཏེ་བུ་
ཞིག་དལ་འབྱོར་ཆོད་བའི་མི་གལ་དུ་བཅུད་པའི་བྱིན་བསམ་བྱིས་མི་བྱུང་སྟེ་མིག་ནས་འཆི་མ་འབྱུགས་པ་དང་། ལུས་
ཀྱི་བ་སྦྱ་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྐྱོམ།

དེ་ལྟར་མིའི་རྟེན་ལ་མ་གངས་མེད་བྱས་པར་མ་ཟད་གནག་ལྷག་ཏུ་བུའི་རྒྱུ་འགྲོར་སྦྱེས་པའི་མ་བྱས་པའི་དུས་
སྤྱང་བཅེ་སེམས་ཀྱིས་སྦྱེས་བཞག་པ་དང་། ལུ་ཞོ་སྤྱད་པ་དང་། བུའི་ཆོད་དུ་སྦྱག་བཏང་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་། འདབ་
ཆགས་ཀྱི་མར་གྱུར་དུས་ན་འདྲ་གཟན་མ་བསྟོད་པ་དང་། གཤོག་པས་བཀའ་པ་དང་། བུའི་ཆོད་དུ་སྦྱག་ཡལ་བར་དོར་བ་
ཆོད་མེད་པས་མཚོན་འགོ་བ་གཞན་ཀྱི་རྟེན་ལ་མར་གྱུར་ཆེ་བཅེ་གདུང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྦོ་ནས་ཕན་བཏགས་པའི་
ཚུལ་ཡང་བསམས་ན་ལོགས། ཆོ་འདྲིའི་མ་ལ་བྱིན་བྱན་པའི་སྦོ་བཅས་མིན་སྦྱེས་པ་ན། ཕ་ལ་སོགས་པའི་མཛེལ་བཤེས་
གཞན་དང་། བར་མ་རྣམས་དང་། དག་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་ཏེ་སྦྱང་བ་ཐོན་དེས་བྱ་ཞིང་མཐར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས། འདི་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་གཉིས་དཀྱུས་གཅིག་ལ་སྦྱང་བར་
འདོད་ན་ལོག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར་མངོན་མཐོའི་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་སོགས་སྦྱབ་པ་དང་། ཕར་བྱིན་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཆོགས་
གཉིས་རྫོགས་པ་སོགས་སེམས་ཅན་ཀྱི་བྱིན་ལ་སྦོས་པའི་ཚུལ་བསྐྱོམ་མོ།

གསུམ་པ་བྱིན་གཞོ་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱིན་ཆེ་བར་ཤེས་ཀྱང་བྱིན་གཞོ་བྱེད་འདོད་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་པའི་
གནས་མ་རབས་ཀྱི་རང་ཚུལ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་ན་འདྲ་ཟས་གོས་ཕན་བུ་རེས་ཕན་བཏགས་པའི་ཁ་ལན་མེད་ན་ཁྲིལ་ཆུང་
དུ་ཅི། དེ་ལ་བྱིན་པ་བས་བྱི་ལ་བྱིན་པ་དགལ། བྱིས་ཀྱང་ཟན་སྟེར་མཁན་ལ་མཐུག་མ་སྒྲིལ་ཡོང་བེར་ནས་བརྟན་དམོད་
བྱེད་ན། རང་རེ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་བ་ངོ་ཆོ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་བྱིན་གཞོ་བྱེད་ལོས་པ་སྦོས་ཅི་དགོས། རང་
ཅག་དང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཉིས་མ་ཟན་སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་བྱིན་བསྐྱངས་པར་འདྲ་བ་ལ། ཐུབ་པས་
དཀའ་སྤྱད་དུ་མའི་སྦོ་ནས་བྱིན་གཞོ་མཛེལ་པས་ད་ལྟ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་ལ། བདག་ནི་བྱིན་ལན་འཇམ་འདོད་
མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པ་ཅི་འབྲོལ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ད་དུང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་བྱེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་
བྱད་པར་ལ་དཔག་ན་འདྲ་ཤོས། དེས་ན་ལ་རབས་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཤེས་པའི་སྦོ་ནས་བྱིན་
གཞོ་ཞིག་དེས་པར་བྱེད་དགོས།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་རང་གི་མ་ཆུན་དྲིན་མོ་ཆེ་དེ་ལ་མིག་ཡོད་ན་ལམ་དུ་འགོ་རྟུས་ཀྱང་མིག་གཉིས་ལོང་། མིག་མེད་
 ཀྱང་ལོང་བྱིད་བྱེད་མཁན་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོང་ཆོག་པ་ལ་འབྲིད་མཁན་མེད། དེ་མེད་ཀྱང་མ་སྦྱོས་ན་བརྟགས་
 རས་སོང་ཆོག་མོད་གདོན་གྱིས་སྦྱོས། སྦྱོས་ཀྱང་གོམས་ཚུགས་བརྟན་ན་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་འཆམ། ཐང་བདེ་བ་ལ་
 བཞོད་ན་འཕུལ་དུ་མི་འཆི་རུང་གཡང་ཁ་འགྲིམ་པ་བྱས་མཐོང་བཞིན་དུ་ཇི་མི་སྟོམ་པར་སོས་བདེར་སྟོད་པ་མི་རིགས་པ་
 ཉམ་། ཐོག་མེད་ནས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་མདོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བུའི་
 མིག་དང་བྲལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལོང་བྱིད་མེད། ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སེམས་དགྲུགས་པས་ཤེས་པ་ལ་
 རང་དབང་མ་ཐོབ་པར་སྦྱོ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཉེས་སྦྱོད་གྱིས་དབྱེན་བཅོས་པས་བརྟེན་འཆམ། སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་
 བྱུང་པར་ངན་འགོ་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་གཡང་ཁ་འགྲིམ་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡལ་བར་དོར་ན་ཁྲེལ་ཤིན་རྒྱ་ཆུང་བས། འདི་
 རྣམས་ཀྱི་དྲིན་ལན་གཙོ་བོ་ཅིས་ཀྱང་བདག་གིས་ཁྱེད་དུ་སྤྲོད་དགོས། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཕན་བྱུ་རེ་ལ་སྦྱར་
 ཡང་ཕན་པ་ཆུང་ལ་གཞོད་ཆོབས་ཆེ་བའི་རྒྱུར་འགོ་ཉོན་ཡོད། མ་ཆུན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
 པ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ནས་ཤེས་ཆོད་དང་རྟུ་ཆོད་གྱིས་འབད་པས་འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་འདི་མ་ཐོབ་བྱ་བ་མེད་
 མོད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུས་འདུག་པ་ཕྱགས་ཀྱི་ཕན་གཞོད་དོས་མ་ཟེན་པ་དང་། ཕན་པ་སྦྱབ་པ་དང་གཞོད་པ་སེལ་
 བའི་ཐབས་མ་ཤེས་པས་ལན་པར་སྤྲོད། བདག་གིས་ཀྱང་ཉོན་གྱི་སྦྱོན་དང་རྣམ་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཤེས་པས་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བྱིད་བྱིས་པའི་མགོ་སྐོར་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། གཏན་དུ་ཕན་ཐོགས་དེས་པའི་དྲིན་གཙོ་ཞིག་བྱ་དགོས་
 སྟེ་དུ་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། ཐོག་མར་སྦྱེ་སྦྱ་བ་
 མ་ལ་སོགས་པའི་མཛེས་བཤེས་དང་། དེ་ནས་བར་མ་དང་། དགྲ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་བསྒྲོམས་པའི་མཐར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ཉམ་བུ། སྦྱི་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི། མ་ཆུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་ལན་
 གཙོ་བོའི་སྒྲོམ་ཡང་བསྐྱུན་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྦྱག་བསྐྱུལ་སེལ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། འདི་དག་བདེ་བ་
 མཆན་ཉིད་པས་ཤིན་རྒྱ་མོངས་ཏེ། དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲུགས་པལ་ཆེར་དང་དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་སྤྲོད་བ་གང་ཤར་ཐམས་
 ཅད་སྦྱག་བསྐྱུལ་མི་བཟད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། བདེ་
 འགོ་བ་རྣམས་ལ་འང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་གཏན་མེད། ད་ལྟ་ཁོ་རང་ཆོས་བདེ་བར་སྦྱོམ་པ་འདི་དག་ནམ་འགགས་པ་ན་
 སྦྱག་བསྐྱུལ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བའི་འགྱུར་བའི་སྦྱག་བསྐྱུལ་ལམ། སྦྱག་བསྐྱུལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱུ་བ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱག་
 བསྐྱུལ་ཁོ་ནར་འདུག། བདེ་བའི་རྒྱ་སྦྱབ་མཁན་ཡང་ཤིན་རྒྱ་དགོན་པ་ཐར་པའི་ལམ་ལ་གཞོལ་བ་ཕར་ཞོག། མདོན་མཐོའི་

རྒྱུ་འགྲོ་ཤིང་གི་དགོ་བ་སྣ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་འདྲ་ཉུང་ཤིང་ཤིང་མ་གཏོགས་མི་སྣ་བས་ཤེས། དེས་ན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་། བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་
རྒྱ་དང་ལྷན་པར་བྱའོ་སྣམ་དུ་བསམ།

རྒྱས་པར་སྐྱོད་བའི་ཆོ་སྒྲར་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བདེ་འགྲོ་དང་ཅན་འགྲོ་བ་རྣམས་བདེ་བ་དང་དགོ་བས་
མོངས་ཚུལ་བསྟན་པ་བཞིན་ཞིབ་པར་བསྟོམས་པའི་མཐའ། མ་ཆན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་ནམ་
ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་གྱིས་མངོས་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་། མོག་འཆོས་མ་
བསྐྱད་པའི་ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་པའི་མོངས་སྐྱོད་མཁོ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་འཛོམ་པ་དང་། སྟོན་ལམ་མཐུན་པའི་
གོགས་བཟང་པོ་དང་ཡུན་ན་ཅི་མ་རུང་། ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པས་རྗེས་སུ་
འཛོན་ཅིང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་ངོམས་པ་མེད་པའི་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་། སྟོ་གསུམ་སྤྲིག་པས་གཏན་
མི་གོས་པ་དང་། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་སྦྱིན་པ་དང་
ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་མཐའ་དག་བསྒྲུབས་ན་ཅི་མ་རུང་། བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་སྐྱོབ་པ་དང་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བར་ཕར་བྱིན་དུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་གཉིས་གྱི་བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། བླ་ན་མེད་
པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ལོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རི་སྟོད་བསགས་པའི་མཐུ་
ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བདེ་དགོ་དེ་དང་དེ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་སྣམ་པ་དང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བདག་གིས་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་སྣམ་པ་དང་།
འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངན་སོང་བ་རྣམས་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན། བཀའ་པ་ལ་ཁ་ཟས། སྟོམ་པ་ལ་བུུང་བ། རྟ་
གྱིས་ཉེན་པ་ལ་སྒྲུལ། མོངས་པ་ལ་འོར་རྗེས་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་དགོ་ཡུན་སྐབས་ཆོགས་པ་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བས་རེ་འདོད་ཡིད་བཞིན་གྲུབ་པར་བསྟོམ་མོ།

བྱམས་པ་སྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཆོ་འདིར་སྟོ་མི་ཐམས་ཅད་བྱམས་ཤིང་ངང་གིས་དབང་དུ་འདུ་བ་དང་། རྒྱལ་
བས་ཀྱང་བདུད་སྟེ་བྱམས་པའི་སྟོ་བས་གྱིས་ཕམ་པར་མཛད་པ་ལྟར་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་པའི་བསྐྱུང་བ་
མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་དགའ་མང་བ་དང་། དུག་དང་མཆོན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་།
འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་པ་དང་། ཕྱི་མར་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་སྟེ་བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་
བརྒྱད་འཐོབ་པར་གསུངས། དེ་ཡང་གྲིང་གཅིག་གི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྟོམས་པས་དེ་ལ་དབང་བའི་འཁོར་སྐྱུར་དུ་
སྐྱེ་བ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྟོམས་པས་དེ་ལ་དབང་བའི་ཆངས་པར་སྐྱེ་བའི་བར་དང་། མཁའ་

ཁྱུང་གི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱེམས་པས་ཆངས་པ་མི་གནས་པའི་མྱུང་འདས་འཛོལ་པར་བཤད། སྤྱིན་གཏོང་ཆུ་
ཆེན་པོས་ཀྱང་འདྲིའི་ཆར་མི་ཕོད་པ་དང་། ཞིང་བྱེ་བ་ནས་དཀྱིགས་པའི་བར་མཆོད་རྩལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བཀའ་རྟེ་
སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་སོ།

གཉིས་པ་སྟོང་རྩེ་བསྐྱེམ་པ་ནི། དམིགས་ཡུལ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བསྐྱེམས་པའི་གོ་རིམ་བྱམས་པའི་སྐབས་དང་འབྲ།
སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྐྱེམ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མ་ཆན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕྲུལ་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་
པར་བྱ་དགོས་མོད། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མེས་བསྐྱེག་བཞིན་པའི་ཆེ་བཟའ་བརྟུང་ཞིམ་པོ་ཅི་འདྲ་
བྱིན་ཀྱང་མོངས་སྟོང་མི་ལུས་པ་ལྟར། ངན་སོང་བ་རྣམས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྤྱག་བསྐྲལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་
གསུངས་པ་འདྲི་དང་མ་བྲལ་བར་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། བདེ་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆགས་སྤང་གཏོ་ཟུག་སོགས་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་ཆད་ཐམས་ཅད་ངན་སོང་གི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་མི་དགེ་བ་ཁོ་
ན་ལས་མ་འདས། ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་ཆེ་སྤྱག་བསྐྲལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དཔུལ་བ་ལྟ་བུར་དཔགས་ན་ཤེས་ཏེ།
ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མེར་འབར་བས་སྤྱག་བསྐྲལ་དྲག་པོ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་འང་བཟོད་སྤྱགས་མེད་རུང་། མི་བཟོད་
བཞིན་དུ་སྤྲོན་གྱི་ལས་ངན་མ་ཟད་ན་ཐ་ན་འཆི་བའི་དབང་ཡང་མེད་པར་བསྐྱལ་ཆེན་དུ་མའི་བར་ཉམ་ཐག་པའི་ངན་སྐྱད་
ཅིར་རེ་སྟོང་དགོས། མ་ཆན་དྲིན་མོ་ཆེ་དཔུལ་བའི་མེ་སྟོང་དུ་བསྐྱར་ནས་བདག་སོས་བདེར་སྟོང་ལུགས་རི་ལྟར་ཡོད།
དེས་ན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྤྱག་བསྐྲལ་དང་སྤྱག་བསྐྲལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། སྤྱག་བསྐྲལ་དང་
སྤྱག་བསྐྲལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་རྒྱུར་ཅིག་། སྤྱག་བསྐྲལ་དང་སྤྱག་བསྐྲལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་
སྟེ་དུ་བསྐྱེམ།

རྒྱུས་པར་སྟོང་བའི་སྐབས་སྤྱ། ཐོག་མར་ད་ལྟ་མདོན་སྤུང་དུ་མཐོང་བའི་བཤའ་ལུག་ལྟ་བུར་དམིགས་ནས་
བསྐྱེམས་ན་འཆར་སྤྱ་བར་གསུངས་པས་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། འདི་སྤྲོན་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་གཉོམ་
ཆུང་། གཞན་ལ་གཞོད་ལན་བྱེད་མི་ལུས་པ། ཉེས་པ་སྤྱ་ཙམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་མི་དང་གཅན་གཟན་སོགས་འཕྲད་ཆད་
པལ་ཆེར་གྱིས་གསོད་པར་ཅོམ་པ། སྤང་དོར་གང་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་རྒྱུན་པར་སྤྱག་ནས་འཛིགས་ཡེ་རེ་ཡོད་པ། འཆི་བའི་
དུས་ལ་བབས་ཆེ་རི་ལྟར་ཤོས་ཀྱང་མི་ཐར་བར་གཤེད་མས་བཟུང་སྟེ་གསོད་སར་ཆུད་པ་ན་འཕུར་མི་ལུས་ཤིང་འཕྱོས་ས་
དང་གཤམ་མེད། སྤྱི་བ་མཐན་གྱི་མགོན་སྐབས་དཔུང་གཉེན་མེད། རང་གི་དཔུང་ཤིང་གྱིས་སྒོལ་མི་ལུས། ཡན་ལག་རྣམས་
ཐག་པས་བཅིངས་ཏེ་འགྲུལ་དབང་ཡང་མེད། རྟེན་ནས་ཤན་པས་ལུས་སྤྱིང་གྱིས་མནན། མཆུ་ཐ་གས་བསྐྲམས་ནས་
དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཀག་པས་སྤྱག་བསྐྲལ་ཆད་བཟུང་མེད་རུང་ཐ་ན་སྐྱད་ངན་ཙམ་ཡང་འདོན་དབང་མེད། ལ་ལ་སྤྱི་གྱི་

རྩོམ་པོས་མགུལ་བ་འབྲེག་པ་སོགས་གསོད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཤ་རུས་ཅའི་གནད་ཐམས་ཅད་རུས་གཅིག་ལ་ཆད་པའི་ཆོ་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྤྱེད་པ་ཉམས་སྤྱོད་། མིག་དང་བཞིན་རས་ལ་བསྟམས་ནའང་འཛིགས་སྤྱོད་བ་ཉླ་བུ་ཉམས་ཐག་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཅི་འདྲ་ཐོན་ཀྱང་སྟོང་མི་རྗེ་བར་ལུས་སྟོག་ཕྱལ་ནས་རྣམ་ཞེས་སྤྱི་མར་འཕོ་ཞིང་ལུས་གཞན་གྱི་ཁ་ཟས་སྤྱོད་འགྲུར་བ་འདི་སྟོང་རེ་རྗེ། མ་ཆན་འདི་ཉིད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་བསྒྲོམ།

དེ་ནས་སྤར་བཤད་ཟེན་པ་ཉླ་བུ་དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་གང་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རིམ་མཉམས་ཆུང་ཞིབ་རྒྱ་བསམས་ནས་དེ་ཉླ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དྲན་འགོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟབ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཉམས་ཆུང་བ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་བཀྲེས་སྒོམ་དང་རལ་འཛིགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། མིའི་སྤྱོད་ཆ་ན་འཆི་དང་མི་སྤྱད་པ་དང་ཕྱད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱག་དོག་འབབ་ཅོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། འདོད་ལྷའི་སྤྱོད་བཀོང་ཞིང་སྤྱད་པ་དང་བཅད་བྲལ་དང་གསོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། ཁམས་གོང་མའི་འཆི་འཕོ་སྤྱད་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྒོམས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །བྲལ་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱད་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་ཆུང་ཡང་། ད་ལྟའི་མི་དཔོན་ཁ་བྲག་བཙན་སྤྱད་འཛོམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་གང་ཐོགས་དང་། རང་གིས་དགེ་སྤྱད་གང་ཅུས་བྱས་ཆོག་པ་ལ་དེ་འདྲ་བྱེད་རྒྱ་ཡིད་ལ་མི་བྲན་པར་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ཆོ་འདིའི་དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོར་དང་། གྲགས་པ་ཕན་བྱ་རེའི་ཆེད་དུ་དམག་འབྲུག་སོགས་སྤྱི་པ་རྒྱབས་ཆེན་བྱེད་བྱེད་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལུང་ལ་སྤྱར་རྟེ་གི་མ་ཐག་དཔྱལ་བར་མདའ་འཕངས་པ་བཞིན་འགོ་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས། འདུན་མ་གཏན་བསྐྱེད་རྒྱ་བཏང་ཡང་དེ་མི་ཞེས་པར་འདོད་དོན་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་པར་སྒོམ་པ་འདི་རྣམས་ངན་སོང་བ་ལས་ཀྱང་སྟོང་རྗེ་བར་འོས། འདི་འདྲ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་རྗེ་སྤྱོད་བར་རིགས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་བ་དེ་རང་ཡང་ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཆོགས་ལ་ཞེན་པ་མ་ཁྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་གསུངས།

གཞན་ཡང་བདེ་སྤྱོད་འཛོམས་པ་ཉླ་བུ་སྤར་བའི་ད་ལྟའི་སེར་སྤྱོད་པ་མེ་ཆེ་བསྟན་པ་དར་བའི་ལུས་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་ཆོས་གལ་ཆེ་བ་ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལུལ་ན་མེད་པར་དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་སྐྱོད་འཕྲོག་པ་དང་། སེམས་ཅན་མང་པོར་གནོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་མནར་མེད་དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཤ་ཉླ་བུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ནས་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ཉླ་བུའི་ཆོ་སྤྱད་འར་ལུང་གིས་འདའ་བ་རྣམས་ཞིན་རྒྱ་སྟོང་རྗེ་བའི་འོས་ཡིན། འདི་ཆོས་ད་ལྟ་ཅི་དགོད་ཀྱི་རང་ལ་བྱས་པའི་སྤྱི་ལྟས་རྗེས་སོར་མཆི་མ་ཤ་ར་ར་བརྟོན་ནས་དུ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ་མི་ཞེས་པར་ཕོ་ཆོད་ཀྱི་ཡང་རབ་རྒྱ་ཅི་བ་སྟོང་རེ་རྗེ། འདི་རྣམས་སྤྱོད་ཞིབ་རྒྱུད་པས་ངོ་མ

ཤེས་པ་མ་གཏོགས། བདག་ལ་བློན་ཆད་མེད་པས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྟར་བཞུགས་པས། འདི་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་སོགས་དང་། དེས་མཆོན་ནས་སྤྱོད་བཞུགས་ཐོབ་པ་སོགས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་
 དྲུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྟར་ལས་སྤྱོད་ཆོག་པས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པས། ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་རི་ལྟར་སྤྱོད་
 བའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་བསམས་ནས་དེ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཉན་རང་ལམ་ལྟར་ལ་གནས་པ་ནས་ས་བཅུ་པ་བ་
 མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་ཞུགས་ནམས་ཀྱང་སྤྱོད་བྱེ་བྱག་ཀུན་ལྟར་རགས་ཅི་རིགས་དང་ལྟན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསམས་ནས། མ་
 ཆན་སེམས་ཅན་འདི་ནམས་སྤྱུག་ཀུན་ལྟར་རགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རྒྱུ་། བདག་གིས་བསམས་པའི་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་མཐུས་སྤྱུག་ཀུན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་སྤྱོད་ཅིག །དེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྤྱོད་དུ་
 བསྐྱོམ།

བསྐྱེད་བྱུས་སྤྱུ་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོན་པའི་ཆོག་པ་བཅད་
 ནམས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་པར་གསུངས་པས། དེ་དང་སྤྱོད་འབྱུག་བསྐྱེད་ལའི་ཆོག་པ་ལྟར་བཞུགས་སེམས་
 ཅན་ནམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བ་དང་། བདེ་བ་ལྟན་སྤྱོད་ཆོག་པ་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལྟར་བཞུགས་
 ལེགས། སྤྱོད་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པའི་མདོར། ཆོས་གཅིག་བཟུང་ཞིང་རྟོགས་པར་
 བབྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིམ་ན་མཆིས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་གཅིག་དུ་དེ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆེན་པོར་
 རོས་བཟུང་བ་དང་། ལའོར་སྤྱོད་ཀྱི་ལའོར་ལོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔུང་གི་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་མཆིས་པ་སོགས་དཔེ་དུ་
 མས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱམས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་རིགས་འགྲེས་ཀྱང་ཤེས་པར་ནུས་སོ།

སྤྱོད་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོན་པའི་ཆད་སྤྱོད་རིམ་དང་པོར། རྒྱུ་ལྟར་སྤྱོད་དུ་སྤྱུག་པ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པའི་མ་ལ་བྱ་དེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྟར་ཅི་ཅམ་སྤྱོད་པ་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ཆོད་ཅིག། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་དུ་ངང་
 གིས་སྤྱོད་པ་ན་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྟར་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེས་མཆོན་ནས་མ་དེ་ལ་བྱུང་མེད་པའི་
 བདེ་བ་དང་ལྟན་འདོད་ཅི་ཅམ་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆོད་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་ན་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་
 སྤྱོད་པའི་ཆད་དུ་ཤེས་དགོས། པོ་རྟོ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཆན་མོ་ཞིག་གིས་བྱམས་པ་སྤྱོད་པ་ཟེར་བའི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞུས་པར།
 བྱུང་ཀྱིས་བྱུ་ཐོ་ལོ་གསུམ་ལ་སྤྱོད་དུ་སྤྱུག་ཅིང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་
 ཞིག་ལ་བྱུང་གསུངས་པ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བཅོས་མིན་སྤྱོད་པའི་ཆད་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྟར་ཆེན་པོ་མ་མིན་པ་
 སྤྱོད་པའི་ཆད་མ་ཤེས་པར་སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཆོག་རིས་ཅམ་ཤར་བ་ལ་སྤྱོད་རྒྱུ་
 ཆེན་པོ་སྤྱོད་སོ་སྤྱོད་དུ་འབྱུལ་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་གཞུགས་བརྟན་ཅམ་དུ་འགྲོ་བས་ཟབ་གསང་གི་ཁ་པོ་ཅི་ཅམ་

བསྐྱགས་རུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆོས་རྣམས་རིམ་བུར་གཉེན་མ་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རྟེན། །དེས་ན་མྱོང་བ་
ཆོད་ལྷན་ཞིག་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་སྤྱིས་བུའི་ཅུལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཡུན་བསིངས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་ལོ།

གསུམ་པ་སྟེག་བསམ་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་དང་
བུལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་དུ་སྐྱོན་པ་ཅིམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཆོག་ཅིམ་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། མ་
ཁན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་
ཅད་སེལ་བ་གཞན་སྟུང་ལ་འདམ་མི་སྟོས་པར་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་ཁྱུང་དུ་བྱུང་བར་བྱའོ་སྟུང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོམ།
དེན་གཞོ་དང་བྱམས་སྟོང་རྗེའི་སྐབས་སྟུང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བདག་གིས་བྱའོ་སྟུང་པ་ཅིམ་ཡོད་ཀྱང་འདི་དང་བྱང་
པར་ཆེ་སྟེ། སྤུང་རྣམས་ཆོང་ཐག་མ་བཅད་པའི་དུས་སྟེར་ལོན་གྱི་ཆོག་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ། བྱི་མ་ནི་ཆོང་ཐག་བཅད་
པ་དང་འབྲེལ་བར་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེན་གྱི་སྒོ་སྦྱང་བ་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱུ་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་རྫོགས་པར་སྦྱབ་མི་རྒྱས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེར་མ་
ཟད་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉི་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱབ་མི་རྒྱས། བྱང་
སེམས་ཆོགས་སྦྱོར་བ་དང་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་གཞན་པན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོས་ན་གཞན་དོན་སྟོགས་
རེ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་མཛད་པའི་བྱང་པར་ས་ཆེན་པོ་
དང་རྟུལ་ཕན་ནམ། རྒྱ་མཚོ་དང་མིག་རྗེས་ཆུའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱུད་བྲལ་མ་ལས་གསུངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་གཤེགས་པ་ནས་ཆོས་སྦྱུ་མཛོན་དུ་མཛད་ཆུལ་གྱི་བར་དེར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་
དེ་ཡང་། ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་སྟུང་གྱུར་བར་དུ་འད་
སྦྱབ་མི་རྒྱས་པར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རང་དོན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་
གཞན་དོན་རྫོགས་པ་འགྱུར་པའི་གནས་མེད་ལ། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་འདིའི་ལུང་གི་འཕྲོས་སྟུང་བྱུང་བྱེད་ཞིག་སྤང་བ་གཞན་ལས་ཤེས། སྦྱབ་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་
སེལ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱ་བར་འདོད་ན་སྤར་བཤད་ཟིན་ལྟར་སྦྱུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་རིགས་མཐའ་དག་མངའ་ཞིང་སྦྱོར་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པར་མ་
བྱས་པའི་ཐབས་མི་འདུག་སྟུང་དུ་བསྐྱོམ།

གསུམ་པ་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་ཆུལ་ནི། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེལ་

མཐའ་དག་དང་བུལ་བ་དང་བདེ་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མྱུར་བ་མྱུར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱལོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་པར་བླ་མ་ལྷན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་
 གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལྷན་སྐྱེལ་ས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པས་རང་ཉིད་
 རྒྱལ་བ་ཤུག་བྱུ་བ་པའི་སྐྱུར་ལམ་གྱིས་ཀྱུར། རང་བྱུ་བ་པའི་དབང་པོར་གསལ་བའི་ངང་ནས་ལུས་ལོངས་སྟོང་དགེ་ཙམ་དང་
 བཅས་པ་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་སྣ་ལྡེ་རྣམ་པ་ཅན་ཆ་དཔུལ་གྱི་གནས་སུ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་བསེལ་བ་
 དང་། གང་དཔུལ་གྱི་གནས་སུ་འབྱུགས་གདུང་སེལ་བའི་རྫོབ་དང་། ཡི་དུགས་གྱི་གནས་སུ་བཀྱེས་སྒྲོམ་སེལ་བ་དང་། དུད་
 འགྲོའི་གནས་སུ་སྒྲེན་སྐྱུགས་སེལ་བ་སོགས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་བར་རྣམས་པའི་འོད་
 ཟེར་མཁའ་བྱུ་བ་ཏུ་སྒྲོས་ཏེ། རིགས་དུག་སོ་སོའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་སྤྱི་གླིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྐྱུངས་ནས་བྱུ་བ་
 པའི་དབང་པོའི་སྐྱུར་ཀྱུར་ཅིང་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པའི་ཞིང་དུ་ཀྱུར་པར་མོས། མཇུག་དང་བྱུན་མཆམས་སོགས་
 སྐར་དང་འདྲ།

བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བ།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བ་ནི། རང་གི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་དམིགས་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་རེད་རྒྱུད་ལ་སྒྲོན་གོམས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒྲོ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲེམ་དེ་ལྟར་འཛིན་མི་རིགས་ཏེ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པར་མཚུངས་ལ་སྤྱད་བསྐྱུལ་མི་འདོད་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གཞན་རྣམས་འདོད་པ་མཚུངས་པ་བདེན་ཡང་ཉེ་འབྲེལ་མཛུབ་བཞེས་རྣམས་མ་གཏོགས། གཞན་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་གཅེས་པར་འཛིན་མི་འོས་སོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་གཅེས་པར་འཛིན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་འབྱུམས་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བདག་གི་མ་བྱས་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲོ་ཚོགས་ནས་ཕན་བཏགས་ཤིང་གཞོད་པ་ལས་བསྐྱབས་པས་བཀའ་བྲིན་ཆད་མེད་ཚུལ་སྟེ། བཤད་བྱིན་ལྟར་ལ། ཆེ་འདིར་ཡང་ཆུང་དུས་པ་མ་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། རྩ་སོན་རྗེས་གོས་ཤིག་གྲོན་པའམ་སྟན་ཞིག་འདིར་ནའང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་པགས་པ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཐགས་སུ་འཐག་པའམ་མཉེ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཟས་ཞིག་ཟ་ནའང་སེམས་ཅན་གྱིས་ས་ཐོན་འདེབས་པ་སོགས་འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱེད་པའང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤ་དང་འོ་མ་མར་ཕྱར་སོགས་དང་། གནས་ཤིག་ཏུ་འདུག་ནའང་སེམས་ཅན་གྱིས་རྩོལ་བས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱད་པར་ཁང་བྱིས་ཡིན།

མདོར་ན་དེད་ཅག་གིས་ཞིང་ལག་མཐེལ་ཅམ་མ་བཏབ། ཆོང་རས་ཁ་གང་མ་བྱས་ཀྱང་རི་ཁོད་དུ་མཐུན་རྒྱུ་བཟང་འཛིན་གྱི་ངང་ལ་དགེ་སྦྱོར་བྱར་ཡོད་པ་འདི་སེམས་ཅན་གྱི་བཀའ་བྲིན་ཡིན། བརྒྱད་ནས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་བྲིན་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་མོངས་སྦྱོད་རྣམས་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཀྱན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཞུགས་མཛེས་པ་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བྱ་བ་གང་བྱས་ལམ་དུ་འགོ་བ་གཞན་ཕན་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྣམས་སྦྱིན་ཡུལ་དང་གཞོད་པ་སྦྱོང་ཡུལ་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན། རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྤྱད་བྱེད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བྱམས་སྟོང་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོད་པ་ལ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་རྗེས་པའང་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་ནམ་མཁའ་ཐིམ་དུ་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའང་དོན་བྱ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱོས་པས། ཐེག་པ་མཚོག་གི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ནད་ན་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེའི་ཕྱིར་ས་

ཐོན་གྲུབ་པོ་བཏབ་ན་རྟོན་ཐོག་ལེགས་པ་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་སྤྲུལ་སྤྱེད་པ་རྟེན།
སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་འད་སྤྱོན་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་བདེའི་ལོ་རྟོག་
ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སྤྲུལ་བའི་ལོས་སྤྱུབ་པ་ཡིན།

གཞན་གཅེས་པར་མ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྒྱུ་ཆེ་སྟེ། རང་གཅེས་པ་དང་གཞན་མི་གཅེས་པའི་
ཕྱོགས་གཉིས་སྤྱི་བཅད་པ་ལས། གཅེས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་གཅེས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྤང་དང་ཕྱག་དོག་
སོགས་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལས་སྤྲོ་ཆོགས་བསགས་པས་འཁོར་བའི་
སྤྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་། བྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་
འཛིགས་པ་བསྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ལས་ངན་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། མདོར་ན་འཛིག་
རྟེན་འདིར་ཉེར་འཆོ་དང་འཛིགས་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཉེས་
དམིགས་སྤྱི་འདུ་བ་ཡིན། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་རང་ཅག་རྣམས་ལ་དང་པོ་ནས་བཟང་ངན་གྱི་བྱད་པར་གཏན་ཆགས་སྤྱི་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར། ཐོག་མེད་ནས་བྱད་མེད་དུ་འཁོར་བར་འབྱུངས་ཏེ། རེས་འགའ་རང་འཁོར་ལོས་སྤྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་
དང་ཁོང་དེའི་བཅད་གྱི་ཐ་མར་གྱུར་པ་དང་། རང་གིས་སྤྱི་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་སྤྱོད་དུས་ཁོང་དཔལ་བར་སྟེས་ཏེ་སྤྱུག་
བསྐྱལ་སྤྱོད་བ་དང་། རེས་འགའ་དེ་ལས་གོ་བསྟོན་སྟེ་མཐོ་དམན་དང་སྦྱིད་སྤྱུག་ཆད་བཟུང་མེད་པ་ཞིག་སྤྱོད་བའི་
མཆམས་ཤིག་ནས། ཁོང་དཔལ་བའི་ཤིང་རྩ་འདྲེན་པའི་གྲུ་དུ་འབྱུངས་སྐབས་རང་བས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་
ཐུགས་ཀྱིས་སྒྲ་བོས་མའི་ཤིང་རྩ་འདྲེན་མ་རྒྱས་པར་ཡོད་པ་རང་སྟེང་དུ་ལེན་པར་བརྩམས་པས་སྟོག་པ་ཟད་དེ་མཐོ་རིས་
སྤྱི་སྟེ། དེ་ཆུན་ཆད་གཏན་དུ་སྦྱིད་པའི་འགོ་ཆུགས་ཏེ་ད་རྟེན་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱུབས་གནས་བླ་ན་
མེད་པར་གྱུར་པ་འདི་བྱུང་། རང་ཅག་རྣམས་སྟོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་འཛིག་རྟེན་
ཁམས་ན་ཤུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཆད་ཐམས་ཅད་རང་གཅིག་ཤུས་ཐོབ་ན་སྟམ་པ་དང་། བྱོར་དང་བྱབ་ཁ་ཐམས་
ཅད་གཞན་ལ་འགེལ་བར་འདོད་པས་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་རང་དོན་སྤྱུབ་པའི་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་བདེ་སྦྱིད་རིང་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་
སྤྱོད་མི་འཆད་པའི་སྤྱང་ཚུལ་ཡ་ང་བ་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན། ཐུབ་དབང་དང་རང་རེའི་མཆོག་དམན་གྱི་བྱད་པར་ལ་
བརྟགས་ན་འད་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་མ་བཟུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་དམིགས་རྟོགས་པར་རུས།

ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལས་ཀྱང་ཤིག་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡལ་བར་དོར་ནས་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། མོར་རྩས་རྒྱ་བ་
དང་། གཞན་གྱི་མཆིས་འབྱང་ལ་ལོག་པར་སྤྱད་པ་དང་། རྩུ་དང་ཕ་མ་དང་ཆེག་རྩུབ་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་སྤྱོད་
བ་དང་། བདེ་འགོར་སྟེས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་ཆེ་བྱུང་བ་དང་། མོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མོངས་པ་དང་། བྱིས་ཐབས་གཞན་གྱིས་

འཕྲོག་པ་དང་། སློ་གཏང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་དང་། མཛའ་བཤེས་དང་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱུ་འགོ་བ་དང་། ཁ་བྲག་གི་ཆོག་
 རྒྱལ་མི་འདོད་བཞིན་ཉན་དགོས་པ་འབྱུང་ལ། གཞན་ལ་ཕན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གསོད་སར་ཚུད་པ་ཐར་བར་བྱས་པ་དང་།
 སྐྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། འདོད་ལོག་སྤངས་པ་དང་། བདེན་པར་སྦྱ་བ་དང་། བྱེ་བ་འདུམ་པ་དང་། ཆོག་འཇམ་སྦྱ་བ་རྣམས་
 ལས་བདེ་འགོར་སྐྱེ་ཞིང་དེར་ཡང་རིམ་བཞིན་ཆེ་རིང་བ་དང་། མོངས་སྦྱོད་མཐོ་རྒྱ་འཛོམ་པ་དང་། བྱི་ཐག་རིང་བའི་
 འཁོར་གཤོག་འདུ་བ་དང་། ཆོག་བཅུན་པས་ཀྱན་གྱིས་ཆད་མར་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་བཤེས་དང་མཛའ་བ་བཅུན་པ་དང་།
 གཞན་གྱིས་བསྐྱུ་གས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ད་ལྟའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་སྤང་ཚུལ་
 ལ་དཔགས་ན་འདུམ་ཤེས་སྒྲིལ་ཏེ། མི་དཔོན་བླན་ལ་རྒན་པ་མི་སྟེར་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པའི་བྱ་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བླན་
 གཤོག་རྗེ་པོའི་དོན་དུ་ལས་མི་བྱེད་པས་ཟས་གོས་ཀྱང་ཉེད་དཀའ་བ་དང་། མངའ་འབངས་རྣམས་བྱམས་པས་སྦྱོར་བའི་སྡེ་
 དཔོན་དང་། རྗེ་པོའི་དོན་ལ་བཙོན་པའི་བླན་འཁོར་གྱི་འདོད་དོན་འབྱུང་བ་དང་། ཀྱན་གྱིས་ཡི་རང་གི་གནས་སྤྱོད་པ་
 མཛོན་སྤྱུལ་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་རོ།

སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་ངའོ་སྟུང་པའི་སློ་མི་སྐྱེ་བས་དེ་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་འཛོན་པ་བསྐྱེད་ཅུས་སམ་ཞེ་
 བ། གཞན་གཅེས་པར་འཛོན་པ་འདུག་གོམས་པ་ཡུན་བསྐྱེད་པར་ཅུས་ཏེ། དཔེར་ན་རང་འཛོན་གོམས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་རང་ལས་རྒྱུད་གཞན་པ་ལ་མའི་ཁུ་བྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ་ངའོ་སྟུང་དུ་གཅེས་པར་འཛོན་པའི་སློ་སྐྱེ་བ་དང་།
 སྤར་མིང་གོས་པ་ཅམ་གྱིས་འཛིགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགའི་དྲངས་མ་ཞིག་ཤིས་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་འདྲིས་ན་འབྲལ་མི་ཤོད་པའི་
 མཛའ་བཤེས་སྐྱུ་གྱུར་ནས་གཅེས་པར་འཛོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་རུང་ཡང་བསམ་པ་བཟང་བ་ཅམ་
 ཀྱིས་ཕ་རོལ་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་མེད་པས་རང་སེམས་ངལ་བ་ཅམ་དུ་བྱུང་དོ་ཞེ་ན། རང་རེར་སྤྲོན་ཆད་ཕན་སེམས་ཀྱི་སྟོན་
 དོད་པས་སྐྱུ་ལ་འདུམ་པ་ཕན་ཐོགས་པ་མ་གཏོགས། ཕན་སེམས་སྦྱོད་ཅུས་ན་འབྲལ་དང་ཡུན་དུ་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 འབྱུང་བར་རེས་ཏེ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་སེམས་བཙོས་མ་མིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན། མི་དང་མི་མ་ཡིན་རྣམས་
 ཀྱིས་མཐོང་ཅམ་ཉིད་ནས་གྲུས་པས་འདུད་ཅིང་བསྟོན་པ་ཉན་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྤང་སྤྱང་མདོར་བསྐྱུས་
 རེ་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཕན་པ་ཆད་མེད་འབྱུང་ལ། རིམ་གྱིས་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་ཅུས་པ་རེ་ཆེར་འཕེལ་ཏེ་ནམ་
 ཞིག་སྐྱུའི་འོད་ཟེར་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་འགོད་ཅུས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན།

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་བྱ་དཀའི་སྦྱོད་པ་དཔག་མེད་མཛོད་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་བརྟེན་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྟོར་བ་སོགས་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་མཛོད་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་
 ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཐུབ་དབང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པ་རྒྱས་པ་མཆོད་པའི་

མཚོག་ཏུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅིས་པར་འཛིན་པའི་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཞིང་འདི་གཅིས་པར་བརྟུང་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་ན་འཕྲུལ་དང་ཡུན་གྱི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 བའི་གཞི་རྟེན་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་ནས་ལོག་སྐྱབ་བགྱིད་པ་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེན་བྱེད་དུ་གསུངས་
 པས། ད་ཕྱིན་ཆད་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྟེན་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་སྟོག་ལས་
 ཀྱང་གཅིས་པར་གཟུང་དགོས། དེས་ན་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཙམ་མིན་པར་བདེ་མེད་སྟུག་
 བསྐྲུལ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་གཅིས་པའི་མ་ཟུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྲུལ་དང་སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་སྟོག་ཏུ་བླངས།
 རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བཏང་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུག་བསྐྲུལ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་ཡུན་སྟུམ་ཚོགས་པ་
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་བདག་གིས་ཅིས་ཀྱང་བྱལོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་བླ་མ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་
 བཏབ་པས་སྦྱི་བོའི་བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མཐའ་སྐོར་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་སྟུག་སྟུག་ལས་ཉོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཚུར་བྱངས་པར་རང་གི་སྟོང་ནང་དུ་བདག་གཅིས་
 འཛིན་གྱི་སྟེང་དུ་སྦྱིན་ནས་ཐུབ་ཏེ་བྱེད། སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུག་ཀུན་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་སོང་སྟུམ་དུ་བསྐྱོམ།

དེ་ནས་བླ་མའི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་
 རྣམས་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོངས་སྟོང་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་དགེ་
 ཚོགས་སུ་བསྐྱར་ནས་མཐའ་སྐོར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་བས་དེ་རྣམས་གསེར་འབྱུར་གྱི་རྩིས་ལྷགས་གསེར་
 དུ་བྱེད་པ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གིས་གནས་འབྱུར་ཏེ། གང་གིས་ལོངས་སྟོང་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། གང་ལ་
 ལོངས་སྟོང་པའི་ཡུལ་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱུ་པ་དང་། གོས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱུ་པ་དང་ཁང་པ་བཅེགས་པ་ལྟ་བུ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་
 བྱད་མཐོ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྟེན། གང་དང་ལྡན་ཅིག་སྟོང་པའི་འཁོར་ཡུན་ཚོགས་དང་ཕྲད། དེ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཚོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་གྱུར། གང་ལས་ཚོས་ཉན་ཡུལ་ཐེག་པ་མཚོག་གི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་དང་མཇུག། གང་ལ་ཐོས་
 བསམ་བྱ་བའི་ཡུལ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གསུང་རབ་སོགས་ཕྱིའི་རྟེན་རྣམས་འཛོམས། ཅད་གི་རྟེན་དད་སོགས་འཕགས་ཅོར་
 བདུན་དང་། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། བྱམས་སྟོང་རྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་རྒྱད་ལ་སྟེ། ཕྱིན་དུག་གིས་
 བསྐྲུལ་པའི་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མོས། རྒྱས་པར་སྟོང་སྐབས་དན་སོང་གསུམ་དང་།
 ལྷ་མི། བར་དོ་བ། ཉན་རང་། བྱང་སེམས་རྣམས་སོ་སོར་སྟེ་སྟེ་སྟུག་ཀུན་ལྟ་རགས་རྣམས་རང་སྟེང་དུ་ལེན་ཆུལ་དང་། ལུས་
 ལོངས་སྟོང་དགེ་ཅུ་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་ནས་རྒྱད་ལྟའི་འགོ་བ་དང་། བར་དོ་བ། སྟོབ་ལམ་པ། བླ་མ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སོ་
 སོར་གཏོང་བའི་ཆུལ་དང་ཡང་རེས་འགའ་ཐོག་མར་པ་མ་ཉེ་འབྲེལ་དང་། དེ་ནས་བར་མ་དང་། དགྲ་དང་། འཛོམ་བུ་སྒྲིང་

ཕ་དང་། མྱིང་བཞི་ཕ་དང་། རྟོང་དང་པོ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ལ་རིམ་བཞིན་བསྐོམ་ཚུལ་སོགས་སྒོ་སྤྱོད་
 རྟོན་བདུན་མའི་ཁྲིད་ཡིག་ཆད་ལྷན་རྒྱལ་ལས་ཤེས་དགོས། ལེན་པའི་སྐབས་སུ་སྟིང་རྗེ་དང་། གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་
 བྱམས་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅུ་འདོན་པ་ཡིན་པས་གནད་དོན་མ་ཐོར་བ་གལ་ཆེ། བྱམས་སྟིང་རྗེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་
 བསྐོམས་ཏེ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་ན། རྟུང་འགོ་འོང་ལ་བསྐོན་ནས་གཏོང་ལེན་དཀྱུས་གཅིག་ལ་བསྐོམ་མོ། །ནམ་མཁའ་དང་
 མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་རིན་པོ་ཆེ་མུར་བ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྤྱི་པོའི་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་ལས་
 རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་ཐམས་པས་རང་ཉིད་སྐབ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོན་ཏེ་སྟོན་བཅུད་སྤྱདས་
 བསྐྱར་གྱི་དམིགས་པ་སྤར་བཞིན་བྱ། རེས་འགའ་སེམས་ཅན་རི་སྟོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྐབ་དབང་སྟོན་ཏེ་འོད་
 དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་སྤྱདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པར་བསམ།

རྟོན་པ་སྐབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་དཔུལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་གྲུང་དུ་འཁྱུངས་པ་ན་རང་གོགས་ལ་དམིགས་
 རས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་སྤྱགས་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་ཟིན་དང་། བཅ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་དུ་འཁྱུངས་ཆེ་སངས་རྒྱས་
 རིན་ཆེན་སྟིང་པོའི་དྲུང་དུ་སྤྱགས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྩ་མཁན་གྱི་ཁྲིའུ་སྤར་བྱེད་དུ་གྱུར་ཆེ་ཤིང་སྐབ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་
 སྤྱགས་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། དེད་དཔོན་མཛའ་པོའི་བུ་མོར་འཁྱུངས་པ་ན་ནོར་བུ་ལྷན་དུ་འགོ་བར་
 བརྩམས་པ་བཀག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མའི་མགོ་ཐོར་རྟོག་པས་ཕུལ་ཏེ་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་གྲུ་ཞིག་ནས་མཚོ་སྤྱིང་ཞིག་ཏུ་ཐོན།
 དེར་གྱོང་ཁྱེར་བཞིར་བདེ་དག་འཕུན་རིང་སྤྱོད་མཐར་ལྟོ་སྤྱགས་སུ་སྤྱགས་ཁང་ཞིག་ན་མི་གཅིག་གི་མགོ་ལ་སྤྱགས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་མཐོང་ཆོ། ང་ཡང་མའི་མགོ་བོ་རྒྱུད་པས་ཕུལ་བའི་ལས་ཀྱིས་འདིར་ཁྲིད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཕ་དང་།
 རམ་མཁའ་ལས་བཅིངས་པ་གོལ་བར་འགྱུར། གོལ་བ་བཅིངས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྤྱ་བྱུང་མ་ཐག་འཁོར་ལོ་དེ་མགོ་
 ཐོག་ཏུ་འཁོར་བས་སྤྱག་བསྐྱལ་བཟོད་སྤྱགས་མེད་པ་སྟོང་། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་རང་འདྲའི་ལས་དན་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྣམ་སྟིན་བདག་གིས་བཟོད་པར་བྱ་ཡི། གཞན་རྣམས་འདིར་སྤྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟེ་དཔོངས་མ་ཐག་འཁོར་ལོ་
 རྟེང་གི་རམ་མཁའ་འཕགས་ཤིང་། ཁོང་དག་འཕུན་གྱི་ལྟའི་རིས་སུ་འཁྱུངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་པདྨར་འཁྱུངས་ཆེ་མངའ་
 ཞབས་སུ་ནད་ཡམས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་མི་མང་པོ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉེན་པ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྤྱང་རྒློག་བྱེད་དུ་ཉ་
 རོ་ཉི་ཏར་བསམ་བཞིན་སྤྱེ་བ་བཞེས་ནས་ཕུལ་མི་རྣམས་ལ་ཤ་ཟར་བཅུག་སྟེ་ནད་གསོས་ཤིང་དགོ་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་།
 དུས་སྤམ་ཆེན་པོར་འཁྱུངས་ཆེ་རྒྱ་མཚོར་གྲུ་ཞིག་པས་ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱུ་འཆི་བ་ལ་སྤྱག་པ་རྣམས་ཁྱུར་ནས་མཚོ་ལས་
 བསྐྱལ་བས་ཐང་ཆད་དེ་གཉིད་ལོག་པ་ན། སྟིན་བུ་བརྒྱད་ཁྲིས་ཁྲག་འཛིབ་པ་རྒྱར་འཇུག་པའམ་འགྲོས་ན་སྟིན་འབུ་རྣམས་

འཆི་བར་དོགས་པས་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཆེ་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའི་ཆེ་གནོད་སྦྱིན་ལྔ་རང་
འགྲུག་གིས་ཆོམ་པར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱེས་རབས་རྣམས་སུ་འཛིན་རྟེན་པལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
དོན་དུ་གཉེར་བའི་བདེ་དགའ་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ཅིང་། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིགས་པ་སྦྱེ་བའི་
དགའ་ཐུབ་ཀྱི་སྦྱོང་པ་དུ་མར་པདྨའི་ཆལ་ལ་བུང་བ་ལྟར་སྦྱོ་བཞིན་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རི་སྟོང་ཅིག་བསྟན་པ་
ཐམས་ཅད་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདིའི་བྱང་པར་འཕགས་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ།

མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོ་ལ་བྲལ་མ་མང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་གསེར་སྒྲིང་པའི་མཆོན་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྦྱོན་ཆབ་འདོན་
ཞིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་། འདས་མཆོད་ཆགས་མེད་མཛད་པ་སོགས་འགྲན་གྱི་དེ་མེད་དུ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆོན་རི་ལྟར་
ལགས་ཞུས་པར། བྲལ་མ་ལ་བཟང་ངན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་ང་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་པ་སེམས་བཟང་པོ་ཕྱིག་ཙམ་ཡོད་པ་འདི་
གསེར་སྒྲིང་པའི་བཀའ་བློན་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ཐེངས་གཅིག་ལྷག་བསྐྱུངས་པའི་ཆེ་འབྲོམ་སྟོན་གྱི་པར་དུ་བཞག་ནས།
སྟོང་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པས་འདི་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཤིག་གིས་དང་གསུངས་པ་དང་། ཁམས་བདེ་བྱེད་པའི་དོད་
དུའང་སེམས་བཟང་པོ་བྱང་ངམ་གསུངས་ནས་བཀའ་འདི་མཛད་པ་དང་། སྦྱོབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཏེ་མཛད་པའི་ཆེ་ཡང་
སེམས་བཟང་པོ་གིས་གསུངས་པ་དང་། རྩོམ་པ་དག་དག་ལ་འཁེབས་སྟོན་པ་ལ། དེད་སྐལ་བ་ཆུང་བས་རྩོམ་པ་རྩེ་ལྟ་གཅིག་དང་མ་
ཕྱད་ཟེར་ནས་མུ་ངན་བྱེད་པ་བྱུང་ན། རྩོམ་པ་མན་ངག་གི་མཐིལ་ཕྱུང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་འདི་ཡིན་པས་འདི་ལ་
སྦྱོབས་གིས་ཤིག་གསུངས་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐུགས་གཅིགས་ཆེ་བར་མཛད། རྒྱལ་སྐལ་པོ་རྟོ་བ་
ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྟོན་རབས་སྐྱེ་བའི་དུ་མར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་ན་ཤིན་ཏུ་
ཕྱ་བའི་དུས་སུའང་རྒྱ་ལམ་གྱི་འགྲུལ་པའི་སར་བྱོན་ནས། བཟོན་པོ་ཀུན་སྟོང་ཅག་ཡུལ་དུ་ལོ་ལོགས་པ་ཤོག་བྱས་སུ་དོན་
འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་མཛད་པ་དང་། ཞལ་ནས་ཀྱང་རང་གིས་བྱན་པས་པ་རོལ་པོ་རྒྱལ་ན་དགའ། བདེ་ན་
དགའ་བ་ལས། རང་རྒྱལ་བ་སོགས་བྱུང་ན་དགའ་སྟོམ་པའི་རྟོག་པ་འོང་མ་སྟོང་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་རང་
འཕྱུངས་སུ་བྱུང་། ཕྱིས་དག་ལ་འཁེབས་འབྲོམ་གྱི་མན་ངག་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་
པས། སྦྱོབ་མ་རྣམ་ཐར་མཐུན་པ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་འདུས་ཤིང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞེས་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་ན་སྐྱེ་ཆེ་
བ་འདི་ཉིད་དར་རྒྱས་སུ་གྱུར། འདའ་ཁར་ཡང་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱར་རྟེ་སེམས་ཅན་སྐྱབས་མེད་པའི་སྐྱབས། བཟོན་མེད་པའི་
མགོན། དེ་བཞིན་དུ་གནས་དང་། སྒྲིང་དང་། དཔུང་གཉེན་དང་། འབྲས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་སར་གྱུར་གསུངས་ནས་ཞི་
བར་གཤེགས་པའི་ཆུལ་བསྟན་པ་དང་། དག་ལ་འཁེབས་སྟོན་པའི་བྱུང་དུ། སྐྱེ་མཆོད་གསུམ་དང་ཁམས་པ་ལུང་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྦྱོབ་མ་ཞིག་མཛལ་དུ་བྱུང་བར། སྟོན་པས་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཆུལ་སོ་སོར་བཀའ་འདི་མཛད་པའི་ཆེ། པོ་རྟོ་བས་དག་

འདུན་བརྒྱུ་ཕྱག་མང་པོ་ལ་ཚོས་གསུངས་པ་དང་། དུ་ཆུང་བས་རང་གཞན་གྱི་ཡོ་བྱང་མང་པོས་རྟེན་གསུམ་བཞེངས་པ་
 དང་། དགོན་པ་བས་སྒོམ་འབའ་ཞིག་མཛད་ཚུལ་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་དོ་མཚར་ཆེ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གསུང་།
 ཁམས་ལུང་པ་གྲོག་ཁ་རེར་བཞུགས། དབུ་བརྒྱུམས་ཏེ་བལྟམས་པ་འབའ་ཞིག་མཛད་ཀྱིན་གདའ་ཞུས་པས། རྟོན་པས་
 དབུ་ཞུ་ཕུད། ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྒྱུར། སྒྱུན་ཆབ་མང་པོ་བྱུང་ནས་ཤིན་ཏུ་དོ་མཚར་ཆེ། ཚོས་བྱ་བ་ཁོང་གིས་བྱས་པ་ཡིན།
 འདིའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་བཤད་ན་ཁོང་མི་མཉེས་པར་འདུག་གསུངས་པ་དང་། སྤང་རི་ཐང་བའི་
 ཞལ་ནས། ཅི་འདྲའི་པོ་རྟེ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཞལ་སྤེལ་སྒྱུ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡིན། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྩོམ་ཐམས་ཅན་
 གྱི་ཡིན། དེའི་གནད་ཀས་ཁོ་དང་རྒྱལ་ཁ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བྱིན་ལ། ཁྱོད་དང་བྱབ་ཁ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་སྤང་སེམས་
 པ་མིན་པ་གོ་རྒྱུ་མ་རྟེན་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་སློལ་འདི་པའི་སྤྱོད་མ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་ཐམས་ཅད་
 བདག་བས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདིའི་བསྐྱགས་པ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཉིད་ཐུགས་དམ་
 གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་ནས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཚོ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བརྟེན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

ཁ་ཅིག་ལམ་རིམ་འདི་ལ་བག་ཆགས་ཤིག་བཞག་ནས་སྤྱིར་བར་གསང་སྟགས་ལ་འཇུག་རིགས་ཟེར་བ་སྟོང་རྗེ་
 དག་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་དེ་གཞན་དོན་རྒྱུ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཉག་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བས་དེ་སྤྱིར་དུ་འཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་
 ན་ཤིན་ཏུ་དོ་མཚར་ཆེ་མོད། ད་ལྟའི་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྤྱིར་རྒྱུར་དཀའ་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་
 སྤྱིར་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་ལས་སྤྲུལ་སྟམ་པ་ཡིན་ཆོ། མདོ་སྟགས་གྱི་ལམ་གང་གི་འདུག་མ་གོ་བའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ལམ་
 གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་སྤྱངས་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྤྱེས་ན་གསང་སྟགས་གྱི་ལམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལག་ན་དོར་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། འཇམ་དཔལ། གང་དག་བྱང་
 ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གང་གི་ཆེ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤྱིར་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། འཇམ་
 དཔལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཡོ་ཤེས་ཆེན་པོར་
 དབང་བསྐྱར་བའི་གཟུངས་སྟགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱ་ཡི། གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རྩོགས་པར་
 མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱར་ཡང་མི་གཞུག་གོ་ཞེས་དང་། རྒྱུད་དོར་རྗེ་རྩོམ་
 ལས། བསྐལ་པ་བརྒྱུ་ཕྱག་དག་ཏུ་ནི། ཅི་སྟེ་མདོན་པར་བརྩོན་བྱས་ཀྱང་། གང་ཟག་བཞིས་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ། བསྐྱབས་
 ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་སྤྱེས་དང་། བེ་ཚོམ་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ནི། བཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་བྱེད་
 པ། གད་པ་མེད་ཉིད་འགྲུབ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བཅོས་མིན་ཞིག་མ་སྤྱེས་ན་
 སྟགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། སྤྱེས་དུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་བཞིན་རྩོམ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་བརྟེན་ནས་བདག་པས་གཞན་

གཅེས་གྱི་སེམས་བཅོས་མ་མེན་པ་སྐྱེ་བའང་། ཡུན་རིང་པོར་འབད་པ་ཆིག་བྲིལ་གྱིས་ལམ་བསྐོས་པ་ཁོ་ནར་རག་ལས་པ་
 ལ་དགོངས་ནས། དག་བཤེས་སྟོན་པས། པོ་རྟོ་བ་ལ། རོ་བོ་སྟོང་ཆེ་འདི་ལ་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ཤིག །འདི་
 རི་རྟ་སྟོང་ལ་ཞོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། གར་རྟེན་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ཞོག་སྤྲུངས་པ་དང་། པོ་རྟོ་བ་ཆེན་པོ་གཞོན་དུས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཉན་ལ། ཁམས་སུ་ཕྱིན་ནས་སྟོན་གཅིག་བྱ་སྟམ་པ་ཡོད་ཀྱང་དག་བཤེས་སྟོན་པ་འདི་དུང་དུ་
 ཆོས་འདི་ཞུས་ནས་འཕྱིག་ཚུད་པས་ཆེ་འདིར་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་པའི་འདུན་པ་ཡང་ཆོད། ཁམས་སུ་འགོ་བའི་འདུན་པ་
 ཡང་ཆོད་གསུངས་སོ། །ཁངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པའི་ཡུན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྟོན་པའི་
 ལམ་རིམ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟམ་དུ་དགོངས་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་མཛད་པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གང་
 ཡང་མེད་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། རྒྱབ་དབང་རྣམས་གྱིས་
 འདི་ཉིད་ལན་པར་གཟིགས། ཞེས་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་དུ་མའི་བར་དུ་མད་དུ་བྱུང་བའི་
 མཁྱེན་རབ་གྱིས་ཆེས་ཕྱ་བར་བྱས་ཏེ་ལམ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ན་འདི་ཉིད་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དམ་པར་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་
 བཅས་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཟབ་ཆོས་གཞན་ལ་མཐོ་བསྟེགས་བྱེད་པའི་འདུན་པ་
 བསྐྱུངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱ་བར་རིགས་སོ། །

སེམས་བསྐྱེད་ཚེ་གས་བརྒྱད་བའི་ཚུལ།
གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚེ་གས་བརྒྱད་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་
པར་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །

མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ།

དང་པོ་ནི། ལམ་རིམ་དུ་སློན་སེམས་དམ་བཅའ་ཅན་ཆོ་གས་འཛིན་ཚུལ་དང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་རྒྱས་པར་
བསྟན་ནས། འཇུག་སེམས་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དུ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་
ཉུང་ཤེས་ནས་ལག་དུ་བྲུང་བ་གལ་ཆེ། འདིར་བདེ་ལམ་དུ་འབྱུང་བ་ཉུང་སྟོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་བྲུང་བའི་ཚུལ་ནི། གནས་
ཁང་བྱི་དོར་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགམ་ཞིང་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་བཤམས་པ་སོགས་སྦྱར་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་།
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བར་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་དམིགས་རྣམ་རྒྱུད་དང་འདྲེས་པར་བསྐྱུངས་པའི་
མཐར་སྦྱི་བོར་བྲུ་མ་སྟོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྟོང་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནམ་ཡང་མི་བཏང་ཞིང་། རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བཟུང་ནས་སྦྱོད་པ་རྒྲབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ་ནས། བྲུ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་སྒྲོས་པར་མོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཀྱན། །བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །རི་ཉུང་སྟོན་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལི་བསྐྱབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ཉུར། །བདག་ཀྱང་འགོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བཀྱི་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལི་བསྐྱབ་པ་ལ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བཀྱི། །ཞེས་ལན་
གསུམ་བཙུང་པ་རྫོགས་པའི་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལི་སྟོམ་པ་ཐོབ་བྱུང་སྟམ་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་
ནས། དེང་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཡོད། །མི་ཡི་སྟོང་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྟེས། །སངས་
རྒྱས་སྐས་སུ་ད་ཀྱང་རྟོ། །དེ་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། །སྟོན་མེད་བཅུན་པའི་
རིགས་འདི་ལ། །རྟོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ཉུར་བྱ། །ཞེས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་དོ།

ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་ཚུལ།
གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་ཚུལ་ལ།

སྒྲོན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ།

སྒྲོན་འཇུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་པ་
དང་། རྒྱུ་བ་གཞན་དུ་འདྲེད་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལོ། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མདོར་བསྟུན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རག་ལས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་དེ་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་
གསུངས་པ་རྟེན་པའན་ཡོན་བསམ་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས། གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ཅི་ལ་བྱུག་ཀྱང་སེམས་
བསྐྱེད་མི་གཏོང་བ་དང་སྟེ་ལ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་བརྒྱུད་པ་ལོ། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་
འགའ་ཞིག་གིས་ལོག་སྐྱབ་བྱས་པའི་རྟེན་གྱིས་དུས་ནམ་ཡང་འདིའི་དོན་མི་བྱལ་སྟོན་པ་རྟེན་བྱའི་སྒོ་རན་སྟེ་བ་དགག་
པ་ལོ། བཞི་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་འཕེལ་བའི་རྒྱར་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་བསམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཆོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་གྱིས་སྒྲུ་མ་དང་མཁན་སྟོབ་སོགས་ཀྱི་དབུ་སྟོར་བ་དང་།
གཞན་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་འགྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆོན་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་མི་སྟོན་པ་བརྟེན་
པ་དང་། ལྷག་བསམ་མ་ཡིན་པས་གཡོ་སྒྱུ་བྱེད་པ་སྟེ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་པ་ལོ། བཞི་ཆོན་གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་དུ་
རྒྱན་སྒྲུབ་སྤང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པའི་བསམ་པ་དྲང་པོས་གནས་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་རྟོན་
པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དོན་གནས་ཀྱི་བསྟན་པ་བརྟེན་པ་དང་བྱང་སེམས་གར་ཡོད་མི་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་དག་སྤང་སྤང་བར་བཤད། རང་གིས་སྟོན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཛིན་དུ་འཇུག་
པ་སྟེ་དཀར་ཆོས་བཞི་བརྟེན་པ་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལོ།

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། ཅ་ལྷུང་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཉེས་བྱས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དུག་གི་ཉེས་པས་ནམ་ཡང་མ་
གོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟུང་བལོ། དེ་རྟེན་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་
སོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་བར་དུ་བསྟུང་བའི་ཞེ་དམ་དང་། གལ་ཏེ་ཉེས་ལྷུང་གིས་གོས་ན་གཞུང་ལས་འབྱུང་
བ་ལྟར་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱལོ། རང་རེ་རྟེན་དབང་དུས་སུ་བྱང་སྟོམ་ལེན་ཁུལ་བྱས་ཟིན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སྟོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་སྤངས་ན་འད་འགལ་བ་མེད་མོད། སྟེར་སྟོན་སེམས་ཅན་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱར་རུང་ཡང་། སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་མི་རྒྱས་ན་སྟོན་སེམས་
དམ་བཅའ་ཅན་ལེན་མི་རུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སྟོབ་

འདོད་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱུང་མི་རྣམས་པ་ལ་འབྲུག་སེམས་ཆོ་གས་འབོགས་པ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་མི་
བྱུང་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། རང་གི་རྣམས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་སློན་འབྲུག་རིམ་ཅན་དུ་བྱུངས་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ།

སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ།
གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲིབ་པའི་གསོལ་འདེབས་ཡན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
སྐབས་དང་འགྲེ། དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྤྲིན་བྱེད་པར་བྱིན་དུག་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྤྲིན་
བྱེད་བརྒྱ་བ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པ་ལོ། །

རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིན་བྱེད་པར་སྤྱིན་བྱུག་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།
དང་པོ་ལ་བྱུག་སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་
རབ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །

སྒྱིན་པ་ལི་ཕར་སྒྱིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་དག་གི་དང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱབས་པའི་ལུས་དག་སྒྱིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་
དུས་ཀྱི་སེམས་པ་ནི་སྒྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་དག་ཅ་ཐམས་ཅད་སེར་སྒྱ་མེད་པར་སྒྱིང་ཐག་པ་
ནས་བཏང་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་པའི་སྒྲེའི་སེམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་སྒྱིན་པའི་ཕར་སྒྱིན་
དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་ནི། ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྟ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྒྲོད་དུ་རུང་བ་
རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚོས་སྒྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲོན་པ་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཁ་ན་མ་བོ་བ་
མེད་པ་རིགས་པར་སྒྲོན་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། མི་འཛིགས་པའི་སྒྱིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ཚོས་
རྒྱན་སོགས་མིའི་འཛིགས་པ་དང་། ལྷག་སེང་ཆུ་སྒྲིན་སོགས་མི་མ་ཡིན་པའི་འཛིགས་པ་དང་། མེ་ཆུ་སོགས་འབྱུང་བའི་
འཛིགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པའོ།

ཟང་ཟིང་གི་སྒྱིན་པ་ནི། མི་རུང་བའི་དགག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་དག་གཉེན་ཐ་མལ་བ་མཐོང་མཉམ་པ་ཡོན་
སྒྲོན་ཅན་སྒྱིད་པ་སྤྱག་པ་སྟེ་ཞིང་བཅུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ། ལྟ་བུ་མཚོག་འཛིན་དང་ཁེངས་པ་སོགས་ཀྱན་སྒྲོང་དམན་
པས་མ་བསྐྱད་པའི་སྒྲིའི་བསམ་པ་འདི་ལས་སྒྱིན་པའི་ཕར་སྒྱིན་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་།
དང་པོ་ནས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་ཟིན་པས་བཅོལ་བའི་རྣམ་ལེན་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྟམ་པ་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་
པ་དང་། ཡུལ་འདི་རྣམས་སྒྱིན་པའི་ཕར་སྒྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དག་བའི་བཤེས་སོ་སྟམ་པ་ཞིང་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་
པར་གསུམ་ལྡན་དང་། བྱེ་བྲག་སྐབས་སུ་བབས་པ་གང་རུང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱབས་ཏེ། འབྱངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་
བྱེད་པ་སོགས་ཚུལ་མིན་སྤངས་པའི་བཞིན་གསལ་ཞིང་འཇུག་པ་དང་གསོང་པོར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུར་བ་ཚུལ་དང་
མཐུན་པས། དངོས་པོ་གང་བཏང་བ་དེས་འཕལ་དུ་གདུངས་ཤིང་ཡུགས་སུ་གཞོད་པ་དང་འཕལ་བདེ་ཡང་ཡུགས་སུ་
གཞོད་པ་མི་གཏོང་བར། བཏང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཕལ་དུ་བདེ་ཞིང་ཡུགས་སུ་ཕན་པ་དང་འཕལ་མི་བདེ་ཡང་གཏན་དུ་ཕན་
པའི་བཟའ་བཏང་གོས་སྟན་ཁང་བྱིས་ས་ཞིང་རྟ་སྤྱང་དར་ཟབ་འབྱུ་སྒྲིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ལོངས་སྟོང་རྣམས་
དངོས་སུ་གཏོང་བ་འདང་། དཔེན་པར་སོང་སྟེ་བསམ་པ་དག་པས་སྒྱིན་པར་བྱ་བའི་མཁོ་རྒྱའི་ཡོ་བྱད་སྒྲ་ཚོགས་དཔག་རྟ་
མེད་པ་སྤྱལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱིན་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྒྱིན་པ་ལ་སྒྲོབ་པའོ།

དངོས་པོ་བཏང་རུང་མི་རུང་གི་ཚུལ་ཡང་དགའ་སྤྱད་ཀྱིས་ཡིད་མི་འབྱུང་བའི་སྒྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་མ་རྒྱས་
གོང་དུ་ལུས་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་རུང་བ་དང་། དགོས་པ་ཕན་ཆེགས་ཀྱི་ཕྱིར་ལུས་གཏོང་བ་དང་ཉེས་སྒྱིད་
བྱེད་དུ་གཞུག་ཕྱིར་སྒྲོང་བ་ལ་རང་ཉིད་སྒྱིན་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་རུང་བ་དང་། བདུད་རིས་དང་དེས་བསྐྱམས་པ་

ལ་ལུས་སྤྱིན་པ་ཏྲ་བུ་སྤྱོད་པ་པོའི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་དང་། དེ་དག་ལས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་སྤྱིན་དུ་རུང་བ་དང་། རབ་བྱུང་ལ་
 ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྟེར་བ་ཏྲ་བུ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་དང་། སྒོམ་བཙོན་ལ་ཟས་སྒོམ་གྱི་སྟག་མ་སྟེར་བ་དང་གཞོད་སྤྱིན་
 སོགས་ལ་བྱུང་བ་ལྟ་སོགས་སྟེར་བ་དང་ཐུ་སྟེགས་ཅན་གྲན་ཀ་ཚོལ་བ་ལ་སྟེགས་བཅ་སྟེར་བ་ཏྲ་བུ་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་
 རུང་བ་དང་། རང་གི་པ་མ་དང་སྟེར་བ་ལ་མི་མོས་པའི་བྱུང་བ་ཆུང་མ་སོགས་སྤྱིན་པ་དང་བྱུང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་ཚོས་
 གོས་གསུམ་སྟེར་བ་ཏྲ་བུ་དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་དང་། རང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ལ་དུག་དང་མཚོན་
 སོགས་སྟེར་བ་དང་རན་སྟགས་སྒོམ་པ་ཏྲ་བུ་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་དང་། དེ་དག་ལས་བསྐྱེད་པའི་དུས་དང་ལུས་
 དང་དངོས་པོ་དང་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་མོས་པ་ལ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྤྱིན་དུ་རུང་དོ། །སྤྱིན་སྤྱིན་པ་ལ་མ་གོམས་པ་དང་།
 མོངས་སྤྱོད་གྱིས་མོངས་པའི་རྒྱད་པ་དང་། སྤྱིན་རྒྱས་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྒྱུགས་བྱང་གི་པན་ལོན་མ་མཐོང་བ་སྟེ་
 སྤྱིན་པའི་གོགས་བཞེའི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞེན་མ་བྱིན་པའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ལ་བརྟགས་ཏེ་སྤྱིན་པ་དང་། ལའོར་བར་
 ལ་བྱམས་ཆེ་དོན་མེད་དུ་བརྟེན་སྒོམ་སོགས་སྟག་བསྐྱེད་མང་པོ་སྤྱོད་ན་གཞན་པན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་འདིའི་སྟག་བསྐྱེད་
 བཟོད་རིགས་ཚུལ་བསམས་ནས་གཏོང་བ་དང་། སྟག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས་ཆགས་ཞིང་ཞེན་པ་སྟག་བསྐྱེད་
 སྤྱོད་བྱེད་དུ་ཤེས་ནས་སྤྱིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་མོངས་སྤྱོད་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བཟླས་ནས་སྤྱིན་པ་
 གང་གཏོང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོ་བ་རྣམས་ལ་འད་བསྟུན།

མདོར་ན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བརྟང་བའི་པན་ལོན་རྒྱས་པར་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་རང་གི་ལུས་མོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཙུ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཕངས་པ་མེད་པ་གཏང་བར་མོས། དཔེན་པར་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྤྱོད་རྣམས་དག་པར་བསྟུགས་ནས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་བརྟན་པར་མོས་པ་དང་། འདུ་སྤྱིན་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་མེ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལས་སྤྱོད་
 པ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་དང་བྱ་བྱི་སོགས་ལ་ཟས་ཕན་བུ་རེ་སྟེར་བ་ཏྲ་བུ་རུས་པ་རྣམས་ལ་ད་ཏྲ་ནས་འདྲུག་ཅིང་ས་མཐོན་པོའི་
 སྤྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་བྱང་སྤྱོད་པའི་ལུས་དུ་བྱས་ནས་སྤྱད། སྤྱིན་པ་གང་རུང་ཞིག་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་ཕར་སྤྱིན་དུག་
 ལྟན་དུ་བྱས་ན་སྟོབས་ཆེ་བས་རང་གཅིག་པའི་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཡིད་བྱེད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། རྣམ་
 མཁུན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་ལ་གཞན་གྱིས་གཤེབ་སོགས་བཟོད་པ་དང་། སྤྱིན་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་
 སྤྱོད་པ་བསྤྱོད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། ཐེག་དམན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་དགེ་བ་དེ་རྒྱུགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་
 བའི་བསམ་གཏན་དང་། སྤྱིན་བྱ་སྤྱིན་བྱེད་ལེན་པ་པོ་རྣམས་བདེན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏྲ་བུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་གྱིས་
 ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་བྱུང་དོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ནི། གཞན་གནོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་སྤོང་པའི་
སེམས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དེའི་སྐོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར། དགྲེན་གསུམ་
ལས། སྤོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤོམ་ལྟན་རབ་བྱུང་ཡིན་ན་སོ་ཐར་རིས་ལྡན་གང་རུང་དང་། དགོ་བསྟེན་པ་
མ་ལྟ་བུ་ཁྲིམ་པ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་རིས་གཉིས་གང་རུང་དང་། ལྟ་ལྟ་བུའི་སོ་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤོམ་
པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་དང་བྱུན་མོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལུས་ངག་གི་བདུན་ནམ་མེ་དགོ་བཅུ་སྟོང་
བའི་སེམས་པ་ལོ།

དགོ་བཅོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤོམ་པ་བྲམས་པའི་ལོག་རྒྱ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་དགོ་བ་
བསགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་པ་
མ་དང་ནད་པ་ལྟ་བུའི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་ལ་གྲུས་པས་རིམ་གྱོ་བྱེད་པའི་སྟོན་སྟོན་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་
གྱི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ཅིང་གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་གི་ཆོག་བརྗོད་པ་དང་། པ་རོལ་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་སྟོན་ལས་སུ་
བརྟགས་ཏེ་བཟོད་པ་བསྟོམ་པ་དང་། སྟོན་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་རྣམས་རྫོགས་བྱུང་དུ་བསྟོ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། ཕྱིན་དུག་གི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་
འགྲུས་རྩོམ་པའི་བག་ཡོད་པར་གནས་པ་དང་། དུན་ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོའི་སྟོན་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ལས་སྤྱང་བ་དང་ཟས་ཀྱི་
ཆོད་རིག་པ་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བར་ནལ་འབྱོར་བསྟོམ་པ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཏེ་ཉེས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་སངས་རྒྱས་སྤྱས་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་བཤགས་བསྟུམ་བྱ་བ་སོགས་མདོར་ན་པར་ཕྱིན་
དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་དགོ་བའི་ཆོས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྟེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྟེས་ཟིན་མི་ཉམས་པ་དང་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་
ཇི་སྟེད་པ་ལོ།

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་རི་
ལྟར་རིགས་པར་སྐྱབ་པ་སྟེ། མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྲོགས་བྱེད་པ་དང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་ཀྱི་ཐབས་སྟོན་པ་
སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་ནད་པ་ལ་སྦྱན་སྦྱིན་པ་དང་ལོང་བ་ལ་ལོང་བྱིད་བྱེད་པ་སོགས་གྲོགས་བྱ་དགོས་པའི་དོན་བྱེད་པ་
དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གང་འཆམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་ནས་ཉེས་སྦྱོད་དང་སྤྱག་ཀུན་ལས་བརློག་པ་ཐབས་ལ་སྦོངས་
པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། པན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱས་པ་གཙོ་བའི་ཕྱིར་འཕུལ་དང་ཡུན་གྱི་པན་པ་སྐྱབ་པ་པན་འདོགས་
པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། གཅན་གཟན་དང་ཚུ་སྟོན་དང་རྒྱལ་པོ་དང་ཆོས་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱབ་པ་འཛིགས་

པས་ཉེན་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། པ་མ་སོགས་གཉེན་བཤེས་དང་མོངས་སྟོང་དང་བལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མུ་ངན་མི་རྟག་པ་
 བསྟན་པས་སེལ་བ་མུ་ངན་གྱིས་གཟིར་བའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། འཛོ་བས་མོངས་པ་ལ་ཟས་སྟོམ་དང་ངལ་དུབ་ཀྱིས་སྟུག་
 བསྐྱལ་བ་ལ་བཞོན་པ་དང་སྟེན་མོ་རྣམས་ལ་གོས་རྒྱན་སོགས་སྦྱིན་པ་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་མོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་
 རྣམས་ལ་ཟས་གོས་མལ་སྟན་སོགས་སྟེར་བ་དང་གདམས་ངག་བརྒྱད་དང་རྗེས་བསྟན་ལྟེ་ཆོས་སྟོན་པ་གནས་འཆར་
 བར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ངག་གི་སྟོང་པ་གང་གིས་སེམས་
 ཅན་དེ་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ་ན་དེའི་རྟེན་གྱིས་སྟོང་དགོ་སྟུག་ལ་འགོད་མི་རུས་ན་སྤངས་ལ་རུས་ན་
 འཇུག་པ་སོགས་སྟོ་མཐུན་པ་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། དད་པ་དང་ཚུལ་བླིམས་དང་ཐོས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་
 རྟན་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་གཏམ་གྱིས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པ་བྱེད་པ་རྒྱུ་
 འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་སྦྱ་དབབ་པ་དང་ཆད་པ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་ཆར་གཙོད་པ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་
 དང་། ཉེས་པར་སྟོང་པ་རྣམས་གདུལ་ཕྱིར་ཆ་གང་གི་དཔྱལ་བ་སྦྱལ་ནས་སྟོ་བར་བྱས་ཏེ་ཉེས་སྟོང་བསྐྱོག་པ་སོགས་རྩ་
 འཇུག་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ། ཚུལ་བླིམས་གསུམ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་དང་རི་
 རྩར་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་ཚུལ་བླིམས་ལེའུ་རྩ་འབྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས།

མདོར་ན་ཚུལ་བླིམས་བསྐྱུངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡུན་རིང་བསམས་པའི་སྟོ་ནས་
 བསྐྱུང་འདོད་ལྷགས་དྲག་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུངས་ཏེ་ཚུལ་བླིམས་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་
 གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་མིག་འབྲས་བཞིན་གཅེས་པར་བསྐྱུང་བ་ལ་འབད། མི་དགོ་
 བཅུ་སྟོང་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་པའི་གང་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་བླིམས་ལ་སྟོ་བ་འདོད་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱུང་ཞིང་ས་མཐོན་པོའི་
 ཚུལ་བླིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། བར་ཕྱིན་དུག་ལྟན་དུ་སྦྱབ་པའི་ཆེ་རང་ཚུལ་བླིམས་ལ་གནས་
 རས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ཚུལ་བླིམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་སྤར་དང་འབྲ།

བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནི། གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བྱུང་བས་མི་བརྗེ་བར་སེམས་ནལ་དུ་གནས་
པ་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་གིན་ཏུ་གནས་པའི་སེམས་པ་ནི་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་ལ་ཁོ་བ་དང་སྒོ་གི་བ་དང་མ་མོས་པ་
ནམས་འགོག་པའི་སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས།
གནོད་བྱེད་ལ་རིམ་གྱིས་ཕྱི་དྲགས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལས་དུ་འབྱེར་བའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པ་འགའ་ཞིག་པན་འདོགས་མཁན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ཀྱང་འདིར་རང་དབང་མེད་པའི་སྒྲིམ་ནས་མི་ཁོ་
བ་ལྟར། སྤ་རྒྱས་མ་སྤངས་པ་དང་ཡུལ་ཉེ་བ་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལས་ཞེ་སྤང་སྟེ། ཞེ་
སྤང་གིས་གནོད་བྱེད་དེ་དབང་མེད་དུ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཅི་ནའོ་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་རང་དབང་མེད་པས་ཁོ་མི་རིགས་
པ་དང་། ཉམ་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་ཡང་གསོད་པར་བྱེད་ན་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་པས་ཁོ་མི་
རིགས་པ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་འཆེ་བྱེད་པ་བྱིས་པ་མི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མེ་ཆ་ཞིང་སྟེག་པའི་རང་
བཞིན་ལ་ཁོ་མི་རིགས་པ་དང་མཚུངས་ལ། སྟོ་བྱར་བ་ཡིན་ན་ནམ་མཁར་དུ་བ་འཐུལ་བའི་སྟོན་གྱིས་ནམ་མཁར་ལ་ཁོ་མི་
རིགས་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཆེ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ལ་ཁོ་ན་དབྱུག་པ་དང་མཚོན་ཆ་ལ་འདྲ་བོ་
རིགས་ལ། བརྒྱད་ནས་གནོད་པ་སྟེལ་བ་ལ་ཁོ་ན་གནོད་བྱེད་དེ་ཞེ་སྤང་གིས་ཅད་པས་དེ་ལ་ཁོ་བར་རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་
ལ་དངོས་བརྒྱད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཁོ་མི་རིགས་པ་དང་། གནོད་བྱེད་བསྐྱལ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱ་ལ་ཁོ་ན་སྟོན་ཆེ་
གཞན་གནོད་བྱས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བས་དེ་ལ་ཁོ་རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ལ་ཁོ་མི་རིགས་པ་དང་། གནོད་བྱེད་ལ་ཁོ་བ་
སྤྱག་བསྐྱལ་མ་བཟོད་པས་ཡིན་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤ་མོ་ཞིག་མི་བཟོད་པ་དང་རན་འགོའི་རྒྱར་གྱུར་བའི་ཁོ་བ་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་
པ་གཉིས་འགལ་བས་ཁོ་མི་རིགས་པ་དང་། དྲགས་བཏབ་པའི་མཚོན་ཆ་དང་རང་གི་ལུས་གཉིས་ཀ་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདྲ་བས་རང་ལུས་ལ་མི་ཁོ་ན་ཅིག་ཤོས་ལ་འདྲ་བོ་མི་རིགས་པ་དང་། རང་དོན་ཁོ་ན་སྤྱབ་པའི་ཉན་ཐོས་
ནམས་ཀྱང་མི་ཁོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པན་བདེ་སྤྱབ་པར་ཁས་བླངས་ནས་གཞན་དོན་སྤྱབ་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་ནམས་
གཞན་ལ་ཁོ་བ་གཏན་མི་རིགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་གྲགས་པས་འདི་ཕྱི་གང་དུ་འད་པའི་མེད་ལ། སེམས་དོན་མིན་
ལ་གཡོང་བ་དང་སྟོ་ཤས་འཇིག་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སྤྱག་དོག་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཉེས་པ་མང་བས། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་
བསྟོད་གྲགས་སོགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་བདག་རན་འགོར་རྒྱུར་བ་སྤྱད་བྱེད་དང་ཆགས་པའི་འཆིང་བ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་
པས་དགའ་བར་རིགས་པ་དང་། བརྟན་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སེམས་གང་ལ་འད་མི་གནོད་ཅིང་རྟོད་པ་འཐོབ་པའི་བར་
ཆད་བྱེད་ཀྱང་འཕལ་དུ་བསྐྱར་དགོས་པའི་རྟོད་པ་སྤ་མོ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཆེ་རབས་མང་པོར་རྗེས་སུ་འབྱངས་པའི་ཁོང་།

ཁོའི་ཕྱི་ལ་བསམ་ག་མི་རིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་དམ་བཅས་ནས་མི་མངོན་པ་
 འགའ་ཞིག་གིས་རྟོག་བཀྱར་ངན་དོན་ཅི་རྟོག་པ་ལ་གདུང་བར་བྱེད་མི་རིགས་པ་དང་། གཞོན་བྱེད་རྒྱུད་ན་སྙམ་པའི་
 བསམ་ངན་ཅི་མ་གྱིས་དེ་ལ་མི་གཞོན་པས་རང་ངལ་བ་ཅི་རྒྱུ་ཟད་ལ། གཞོན་དུ་ཆུག་ནའང་རང་གཞན་ཕུང་བར་འགྱུར་
 བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་དགག་པ་སོགས་ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 ཁོང་ཁོའི་འཛིན་ཚུལ་མི་འབད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པའོ།

སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ནི། སྤོན་ལས་དང་འཕུལ་སྤྱོད་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལམ་དུ་སྤོང་
 བའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་སྤྱར་བཅས་སུ་ཡོད་ན་མི་དགའ་བ་བྱ་མི་དགོས་ལ་བཅས་སུ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་
 བྱས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་པས་མི་དགའ་བ་བྱས་པ་ལ་དགོས་ཚུས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལའོར་བ་
 ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཐེབས་ཆེ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐོ་བའི་དྲེགས་པ་སེལ་བ་དང་། སྤྱག་
 བསྐྱེད་མྱོང་བ་ན་དེ་མི་དགའ་བ་ལས་བྱུང་བས་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ན་རྒྱུ་ལས་ངན་བསྐྱོག་དགོས་པར་ཤེས་ནས་
 ཕྱི་ལ་ལ་འཛོམ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གདུངས་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་འདོད་ན་དེའི་རྒྱུ་དགའ་བ་སྤྱབ་དགོས་
 པར་མཐོང་ནས་དགའ་བ་སྤྱབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉེན་པ་
 རྣམས་ལ་སྤྱིར་རྟོག་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་མང་བས་ལམ་དུ་བྱེད་ཤེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་འདོད་བྱའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་།
 སྤོན་ཆད་ལའོར་བར་འབྲམས་ཆེ་དགོས་པ་དམན་པའི་འདོད་ཡོན་ཅུང་ཟད་རེའི་ཕྱིར་དུ་ལས་ངན་མང་པོ་བསམགས་པས།
 དཔུལ་བར་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་མྱོང་ཡང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། ཆོས་ཕྱིར་
 དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་རང་དང་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་སྤྱབ་ཕྱིར་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་རིགས་
 པ་དང་། ལུ་ཉེགས་ཅན་རྣམས་ལམ་ལྟར་སྤྱར་ལ་མོས་པ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་མདུང་ཆེ་གསུམ་ལ་མཆོངས་པ་དང་མེ་ལྷ་
 བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཞིང་ལས་དང་གཡུལ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་དུ་མ་བསྐྱན་བཟོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད་སྙམ་པ་དང་། གསལ་པར་བྱ་བའི་མི་ཞིག་སོར་མོ་བཅད་དེ་ཐར་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ལྟར། མིའི་
 དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱ་མོ་འདི་ལྟ་བུས་ལའོར་བ་མཐའ་མེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཏན་དུ་བསྐྱོག་ཚུས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
 སྙམ་དུ་དགའ་སྤྱོད་ཆད་མེད་པ་འོས་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུང་རིམ་དང་
 བསྐྱེད་ཀྱིན་དང་དུ་ལེན་པའོ།

དང་དུ་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། ཆོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་གནས་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྤྱོམས་སོགས་ངན་

པ་དང་ཉུང་བ་ཉིད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་མ་ཉིད་པ་དང་མི་སྟན་པ་སོགས་དགྲ་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འཆག་པ་དང་འདྲག་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྤྱོད་བའི་
 སྐབས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྒྲ་མ་ལ་མཚོན་ཅིང་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་དང་ཚོས་རྣམས་གཟུང་བ་
 སོགས་ཚོས་འཛིན་པ་བདུན་ལ་ཚོལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། སྤྱ་དང་ཁ་སྤྱ་བྲེག་པ་དང་གོས་བྱས་པ་དང་ཁ་དོག་
 དན་པ་སོགས་སྤྱོད་མོའི་འཆོ་བ་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། དགོ་སྤྱོགས་ལ་བཙོན་པའི་ཆོ་ལུས་སེམས་ངལ་བ་
 དང་དྲུབ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ལྷུང་བཟེད་དང་
 ཚོས་གོས་ཀྱི་ལས་སོགས་རབ་བྱུང་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་སོགས་བྱིམ་པའི་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ་བརྒྱད་དོ།

ཚོས་ལ་དེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་ནི། དང་བའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་།
 མདོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་
 ཆེན་པོ་དང་། བླང་བྱའི་ཡུལ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་འབྲས་བུར་བཅས་པ་དང་། དོར་བྱའི་ཡུལ་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་འབྲས་བུར་
 བཅས་པ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་ཡུལ་ཐོབ་བྱའི་དོན་བྱང་ཆུབ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཐམས་
 ཅད་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་དམ་པའི་ཚོས་ཏེ་ཡུལ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་ལུང་
 དང་རིགས་པས་དེས་པ་ཆུལ་བཞེན་བྱངས་པའི་དོན་ལ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་མོ་སྟུང་དུ་མོས་པ་བརྟེན་
 པོ་སྤྱོད་བའོ། །མདོར་ན་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཡུལ་བྱང་པར་ཅན་ལ་ཁྱོས་པས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་
 དགོ་རྒྱ་འཛོམས་པ་སོགས་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡུན་རིང་བསྐྱོམས་ནས། རྟེན་དན་རུ་འཛིངས་པའི་སྐབས་བཟོད་
 པའི་སྐྱོ་ནས་ལམ་དུ་འབྱེར་གང་ཐུབ་དང་ཡུལ་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་སྤྱོད་ཅི་ཐུབ་དང་། ས་མཐོན་པོའི་བཟོད་
 པའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། ཕར་བྱིན་དུག་ལྷན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་གཞན་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པ་
 བཟོད་པའི་སྤྱིན་པ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་སྤར་དང་འབྲ།

བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།

བཞི་པ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནི། དགོ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་
སྒྲིབ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ན་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར། དེ་ཕྱི་ན་
གསུམ་ལས། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེམས་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་ཆེན་ཏྲོང་དང་ཡུན་མཉམ་
པའི་ཉིན་ཞག་བསགས་པའི་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལྟམ་འགྱུར་དུ་སེམས་ཅན་དབྱེས་བའི་
ནར་གནས་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་དགོས་ནའང་སྒྲིབ་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱུགས་བྱང་གི་ཕྱིར་དུ་བཙུན་པ་མི་གཏོང་
ན། དུས་ཀྱི་ཡུན་དེ་ལས་ཐུང་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེས་ཆུང་བས་ཉུ་ཅི་སྒྲིབ་སྒྲིམ་དུ་བསམ་པའི་གོ་ཆ་གྱུན་པའོ། དགོ་བའི་
ཆོས་སྤྱད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། ཕྱིན་དུག་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་སྒྲིབ་པའོ། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྒྲིབ་པའི་བཙུན་འགྲུས་སོ།

བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་འགལ་སྐྱེད་མི་མཐུན་སྤྱོད་གསུམ་ལས། ད་དུང་ལོང་ཡོད་སྐྱེས་པའི་ཕྱི་བཞོལ་བྱེད་པའི་ལེ་
ལོའི་གཉེན་པོར། ཆོ་འདིར་ཡུན་རིང་མི་སྤྱོད་པར་འཆིབ་དང་གི་ནས་དན་འགོར་ལྟུང་བ་དང་སྒྲིབ་ཆད་རྟོན་བཟང་རྟོན་
དཀའ་ཚུལ་གསུམ་སྤྱོད་བཤད་ཟིན་ཏུ་བསྒྲིམ་པ་དང་། བྱ་བ་དན་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར། དོན་མེད་པའི་ལོང་
གཏམ་སྒྲིབ་དང་དགོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཤེད་རྣམས་ཆོ་འདིར་དགོས་ཏེ་ཉམས་བྱེད་དང་ཕྱི་མར་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱ་ཡིན་པས། འདི་འདྲ་ལ་ཆགས་ནས་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མར་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱོད་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་མི་རིགས་
ཚུལ་བསམ་པ་དང་། སྒྲིབ་ཀྱི་ཟུང་ཡོན་ཏུ་ཀྱན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་བདག་འདྲས་ཐོབ་ག་ལ་རྣམ་སྒྲིམ་དུ་ཞུས་པའི་
གཉེན་པོར། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱོད་དུ་དང་ཤ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་ན་བདག་མིར་
སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་དོར་ཤེས་པས་བཙུན་པ་མ་དོར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་སྐྱེས་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་ཟིན་གཅིག་གིས་ལམ་སྤྱོད་པ་མིན་གྱི་བདག་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ལམ་བསྒྲིམ་པས་གོ་འཕང་རྩེ་མཐོར་གཤེགས་
པའི་སྐྱེས་དུ་བསམ་པ་དང་། ཀྱང་ལག་སོགས་སྤྱོད་པར་གཏོང་བ་དཀའ་བས་མི་རྣམས་སོ་སྐྱེས་དུ་ཞུས་པའི་གཉེན་པོར།
འཁོར་བར་འབྱུངས་དུས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་གངས་མེད་པའི་བར་ལུས་བཅད་དམ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་གཤེགས་པ་སོགས་
སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པ་སྤྱོད་ཡང་དགོས་དོན་གཏན་མ་གྱུབ་ལ། བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ན་ཆུང་ཞིང་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཆེ་བས་བཞེད་རིགས་པ་དང་། ཡན་ལག་སྤྱོད་
པར་གཏོང་བ་ལས་དང་པོ་བའི་སྐྱབས་མིན་གྱི་ཆོད་མ་སོགས་སྤྱོད་པ་ལ་ཆུང་རིམ་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་ནམ་ཞིག་
རང་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ལོག་ཅིང་སྤྱོད་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཆོ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་གཏོང་མོད། གཏོང་བའི་

དུས་སྐབས་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་འཛིགས་མི་རིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་བསྐྱབ་ཕྱིར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡང་བྲུང་
 དགོས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་བཟོད་སྟུང་པའི་གཉེན་པོར། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་སྤངས་པས་ལུས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མེད་ཅིང་
 ཆོས་རྒྱལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་མེད་པས་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་སྐྱོད་ན་མེད་པ་དང་།
 ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པ་དཀའ་བས་མི་ལུས་སྟུང་དུ་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོར། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་དུ་
 སངས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་
 དམིགས་ནས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟུང་པས་སྟོན་པ་བཟུང་བ་ན། གཉིད་ལོག་གམ་བག་མེད་པར་གྱུར་
 ཀྱང་དུས་རྟག་ཏུ་བསོད་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་གསོག་ལུས་པས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་ཚུལ་བསམ་པ་ལོ།

བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་བསྟན་པ་ལ་སྟོབས་བཞི་ལས། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་སྤྱི་དང་བྱང་པར་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་དེ་དག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་སྟོབས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་སྐུ་ལའང་ལམ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་བ་མི་འཆའ་བར་རང་ཁོ་ནས་བསྐྱབ་པོ་སྟུང་པའི་ལས་ཀྱི་ང་
 རྒྱལ་དང་། ཕལ་པ་རྒྱལ་ཀྱིས་རང་དོན་ཡང་མི་ལུས་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ལ་བདག་གི་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པར་ལུས་སོ་
 སྟུང་པ་ལུས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་ཡི་ཉོན་མོངས་བདག་ལས་ནམ་ཡང་རྒྱལ་བར་མི་བྱའོ་
 སྟུང་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་ནས་དམ་བཅའ་བར་སྐབས་སྐབས་འདོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བྲན་ཅིང་། རང་གི་
 ལུས་པ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་གང་བྱ་བར་ཡི་དམ་བཅས་པ་ལས་མི་སྟོག་པར་མཐའ་འབྱེན་འདོད་ཀྱི་བརྟན་པའི་
 སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་རྒྱལ་ལས་བྱུ་བདེ་བ་འབྱུང་མི་འབྱུང་བེ་ཆོས་ཟ་བ་ལའང་འབད་ནས་འཇུག་ན་
 སྤྱད་པའི་བདེ་བ་འབྱུང་ངེས་ཀྱི་ལས་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་གྲིའི་སོ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱང་ཅི་ལྟར་འཕལ་བདེ་ཅུང་
 ཟད་ཡོད་ཀྱང་འདི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆོབས་ཆེན་སྟེར་བའི་འདོད་ཡོན་སྤྱད་པ་ལ་ཡང་མི་ངོམས་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་
 འཕལ་ལུན་གྱི་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱིན་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ངོམས་པར་ག་ལ་རིགས་སྟུང་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་དང་པོ་འཇུག་པའི་
 ཆོ་ཡང་དགའ་བཞིན་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་ཟིན་ནས་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད་པའི་དགའ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། བཙུན་
 འགྲུས་བརྩམས་པས་ལུས་སེམས་དུབ་པ་ན་རེ་ཞིག་ངལ་གསོས་ཏེ་སོས་མ་ཐག་ནས་རྩོམ་པའི་དོར་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ།
 རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོབ་ཆོ་ལུས་སེམས་སྟོབས་དབང་བསྐྱར་བའི་ལྟངས་པ་ཡང་བ་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་རྒྱུད་གིས་
 བསྐྱེད་པ་ལྟར་སོང་སོང་གི་བར་དུ་སྤྱད་བལོ། །འདོར་ན་བཙུན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་བཙུན་འགྲུས་

ཚེ་མ་ཅི་ཐུབ་དང་། ས་མཐོན་པོའི་བཙོན་འགྲུས་ཚེ་མ་ལྷགས་ནམས་ཀྱང་སྒོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། ཕར་བྱིན་དུག་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་
པའི་ཆེ་རང་བཙོན་འགྲུས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་སྤར་བཞིན་
ནོ།

བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ནི། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་མི་གཡེང་བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་
པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། དེའི་སྒོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་ན། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང་། རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་
དེ་གཉིས་རྒྱུ་དུ་འབྲེལ་བའི་རྟོགས་གསུམ་ཡོད། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་
པའི་བསམ་གཏན་ནི། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་དངས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་སོ། །ཡོན་
ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ནི། མངོན་ཤེས་དང་རྣམ་ཐར་དང་ཟད་པར་དང་ཟེལ་གཞོན་སྒྲིགས་ཉན་ཐོས་དང་
ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། དོན་བྱ་བ་བཅུ་
གཅིག་གི་དོན་རྣམས་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆེད་ལ་ཞེ་ལྷག་གཉིས་ལས་ཞེ་གནས་སྐབས་
འདི་དང་ལྷག་མཐོང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྒོམ་དགོས་པས་ཐོག་མར་ཞེ་གནས་བསྒོམ་པ་ལ། ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཞེ་ལྷག་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་དཔྱད་འཛིག་གི་སྒོམ་གང་ཡང་རུང་བའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པ་དང་།
ཞེ་གནས་བྱུང་ན་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱམས་སྤྱོད་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱང་བ་
དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲིགས་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རང་གི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ལ་
གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་འཇུག་པས་དགེ་སྦྱོར་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆེ་བ་སྒྲིགས་པ་ན་ཡོན་དང་། ཞེ་གནས་མ་རྟེན་
པའི་སྒོན་དུ་ཉམས་མེན་གང་བྱས་སྟོབས་ཆུང་བ་སྒྲིགས་ཉེས་དམིགས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་སྒོན་དུ་ཞེ་གནས་མེད་མི་རུང་
དུ་བསྒོམ་དགོས་ལུགས་རྣམས་བསམས་ནས། ཟས་གོས་སྒྲིགས་རྟེན་སྐྱབ་དང་མི་དང་མི་མིན་གྱིས་འཆོ་བ་མེད་པས་
གནས་བཟང་བ་དང་ནད་མི་བསྐྱེད་པས་ས་བཟང་བ་དང་ཆུ་ལ་བྲིམས་དང་ལྷ་བ་མཆུངས་པའི་གྲོགས་བཟང་བ་དང་ཉིན་
མ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མེད་ཅིང་མཆོན་མོ་སྐྱ་ཆུང་བས་ལོགས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་བྱང་ཆོས་ལྷ་ལྡན་གྱི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་
དང་། ཆོས་གོས་སྒྲིགས་བཟང་པོ་འཕེལ་མང་པོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཆོས་གོས་སྒྲིགས་ངན་དོན་ཅན་
རྟེན་པས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། ཉེ་ཆོད་སྒྲིགས་དང་སེར་སྐྱ་མང་པོར་འདྲིས་བཤེས་བྱེད་པ་དང་སྤྲན་སྟེར་བ་དང་སྐར་མ་ཅི་
བ་སྒྲིགས་བྱ་བ་མང་པོ་སྤངས་པ་དང་། སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་གཉིས་ཉེས་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པར་བསྐྱེད་བའི་
ཆུལ་བྲིམས་དག་པ་དང་། འདོད་ཡོན་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས་ནས་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པ་སྟེ་ཞེ་
གནས་ཀྱི་ཆོགས་དུག་ལ་གནས་པའི་སྒོམ་པ་པོ་དེས་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཡུན་
རིང་བསྐྱེད་ཞིང་། ལུས་རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་འཁོད་ནས། ཐོག་མར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་

པ་ལ་མི་སྒྲོ་ཞིང་དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་དག་པ་ལེ་ལོ་ལོ་གཞན་དབང་དུ་སྤོང་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྤྱོང་
བའམ་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱན་འབྲུད་མི་རྣམས་པར་འབྱུང་བས་དང་པོར་ལོ་ལོ་ལོ་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞི་གནས་
གྲུབ་ན་ལུས་སེམས་དག་པ་བདེས་རྒྱས་པས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཤིན་ཐུངས་ཀྱི་མཐུས་སེམས་དག་
བའི་དམིགས་པ་གང་ལ་གང་འདོད་དུ་བཀོལ་རུང་བ་དང་། ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་གཡང་བ་ཞི་བས་སྤྲིག་སྤོང་དག་སྦྱབ་སྟོབས་
ཆེ་བ་དང་། མདོན་ཤེས་རྒྱ་འཕྲུལ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྦྱབ་རྣམས་པ་དང་། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟེ་བས་
ལའོར་རྩ་གཙོད་རྣམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟོམས་པས་དེས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་
དད་པ་བརྟན་པོ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམ་པ་ལ་སྒྲོ་བྱགས་
ཆེ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྣམས་བྱགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཅི་སྟེ།

གང་ལ་དམིགས་པ་གཏང་པའི་ཡུལ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྲབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྤྱད་པ་རྣམས་སྤོང་གི་
དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉེན་མོངས་རྣམས་སྤོང་གི་དམིགས་པ་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་བཞི་
གསུངས་པ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོས་དམིགས་པ་གང་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ཚུལ་གྱི་བྲད་པར་མང་ཡང་། འདིར་ད་ལྟར་གྱི་
སངས་རྒྱས་མདོན་སྤུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྦྱེ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། སྦྱུ་དེ་རྣམས་པ་གསལ་ཞིང་
བརྟན་ན་ཕྱག་མཆོད་སྟོན་ལམ་སོགས་ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དང་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཞིང་དམིགས་པ་ལ་བྲད་ཆེ་བ་དང་།
འཆི་བའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་བསྟོམས་ན་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྲད་ཆེ་བ་
སོགས་དགོས་པ་མང་བས་དེ་ཉིད་དམིགས་རྟོན་དུ་བྱ། བློས་གསར་དུ་བསྟེད་པ་ཅམ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བཞུགས་
པ་གསལ་བཏབ་ན་དད་པ་སྦྱེ་བ་ལ་བྲད་ཆེ་བ་དང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་དང་མཐུན་པས་ལེགས། སྟོན་དུ་བྱིས་
འབྱར་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་སྦྱུ་བརྟན་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཡང་ཡང་ལྟ་ཞིང་དེའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་
བ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག་པའམ་བླ་མས་བདེ་སྤྱད་པ་ལྟར་ཡིད་དོར་འཆར་དུ་བཅུག་སྟེ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
འཆར་གང་ཐུབ་དང་། དབུ་དང་ཕྱག་ཞབས་སྦྱའི་ཁོག་གཞན་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ལན་འགའ་བྱང་གསལ་བཏབ་ལ།
སྦྱའི་སྦྱི་ཡིད་ལ་བྱས་ཆེ་ཡིད་དོར་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་ཆ་སྟེད་ཅམ་འཆར་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་དམིགས་རྟོན་རྟོད་པ་ཡིན་
པས་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ། ཡུན་འདི་ཅམ་གྱི་བར་ལ་བྱིང་རྟོད་གཏན་མ་བྱུང་བ་བྱ་ཞིང་གལ་ཏེ་བྱུང་ན་འདུལ་
དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤངས་ལྟོས་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བཏང་།

སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏང་པའི་དུས་སུ་དམིགས་རྟོན་བརྗེད་པའི་ཉེས་པ་འགོག་པ་གལ་ཆེ་བས་དེའི་གཉེན་

ཤོར། སྤར་ཡིད་དོར་གོམས་འདྲིས་སྤྱུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་གཟུགས་ཡན་ལག་རྣམས་རགས་པ་ཙམ་ཤར་བ་དེ་ཉི་
 བའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་དེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་ཆ་དང་།
 དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པར་སྤར་རེ་བྱན་ནས་གཞན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཤེད་བའི་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱན་
 པས་ཅི་ནུས་སྤྱུ་བཟུང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་བྱིང་ཤོད་བྱུང་བ་དོས་མ་ཟིན་ན་སྒྲིན་ཆེ་བས་དེ་
 འགོག་པའི་གཉེན་པོར། བྱིང་ཤོད་སྒྲིས་པ་འཕམ་སྒྲེ་བའི་གཤམ་བྱེད་པ་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱས་པས། ཡུལ་
 ཅན་གྱི་དྲངས་ཆ་དང་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་མ་ཤོར་ཡང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་འཕངས་དམའ་རུ་སོང་བ་ན་བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་
 བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དགག་པའི་བྱིར་བྱིང་བའི་གཉེན་པོར་དེ་སྤོང་བ་ལ་སེམས་
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པས་བསྐྱལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་གྲིམས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲོམ། དྲངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་
 དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་མི་གསལ་བའི་བྱིང་བ་རགས་པ་ཡང་ཡང་འོང་ན་བསྒྲོམ་འཕྲོ་བཤོལ་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་
 པ་དང་། སྤར་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་ཡིག་ཆུང་ཉེར་
 གཅིག་དང་མུར་ལམ་ལས་ཤེས། བསྒྲོམ་པ་ཅི་རིགས་བྱས་ཏེ་བྱིང་བ་སངས་པ་ན་སྤར་བཞིན་བསྒྲོམ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་
 པའི་རྣམ་པ་འཆར་ལ་ཁད་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤོད་པ་ཕྱ་མོ་བྱུང་ན་འཕམ་དུ་བཀག་ནས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས། ཡུལ་སྤྱུག་པའི་
 མཚན་མའི་རྗེས་སྤྱུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་མ་ཞི་བའི་ཤོད་པ་རགས་པ་ཤུགས་ཅན་བྱུང་ནས་བསྒྲོག་དཀ་འན་བསྒྲོམ་འཕྲོ་
 བཤོལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་རན་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སོགས་སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་སྒྲོམ་པ་དང་
 ཤོད་པ་བཅན་ཐབས་སྤྱུ་གཅོད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་བསྒྲོམས་ཏེ་ཤོད་པ་སངས་པ་ན་སྤར་སྤར་བསྒྲོམ།

གཞན་ཡང་བྱིང་བ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མུགས་པ་དང་གཉིད་དང་དེ་གཉིས་འབྲེན་པའི་ཆོས་སེམས་མཉན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 རྣམས་བྱུང་ན་སྒྲིད་ལམ་འཆག་པ་དང་། རྗེས་བྱན་རྒྱག་གང་རུང་ངམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དྲངས་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། གདོང་ཆུས་འཁྱུ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲོག། བྱིང་ཤོད་ཐུན་མོང་དང་སོ་སོའི་རྒྱ་
 རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤར་ཅི་ཐུབ་ལ་འབད། དེ་རྒྱར་བྱིང་ཤོད་ཕྱ་མོ་ཡང་བཅད་དེ་བསྒྲོམས་པས་བྱིང་ཤོད་ཀྱི་དབལ་
 ཆོགས་ནས་རེས་བྱིང་བ་དང་རེས་ཤོད་པར་འགྱུར་བའི་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཆོ། བྱིང་ཐོན་དང་ཤོད་ཐོན་ཆེན་
 པོ་བྱས་ཏེ་འདུ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པའི་གཉེན་པོར་རྩོལ་བ་སྒྲོད་པའི་བཏང་སྟོམས་བསྒྲོམ། དེ་རྣམས་ནི་
 དབུས་མཐའི་དགོངས་པ་རྒྱར་ཉེས་པ་ལྡེ་ལས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དང་པ་དང་འདུན་པ་དང་བཙུན་པ་དང་འགྱུས་དང་ཤིན་སྤངས་
 ཏེ་བཞི་དང་། བརྟེན་དེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱན་པ་དང་། བྱིང་ཤོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་

སེམས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་རྣམས་དུ་འཛོག་པའི་བཏང་སྟོམས་ཏེ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྐོས་ཚུལ་སོ།།

དེ་དག་ཀྱང་སེམས་གནས་དགྲུང་ཕྱེ་བ་དང་དེ་རྣམས་སྟོབས་དུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས་དང་ཡིད་བྱེད་བཞིར་སྤྱད་
ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་མེད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲུབ་པར་གསུངས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོབས་དང་པོ་སེམས་
དམིགས་པ་ལ་འཛོག་པའི་གདམས་པ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སེམས་གནས་དང་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་བསྐྱུས་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་སེམས་འཛོག་པ་ཞེས་པ་འབྱུང་། དེའི་ཆོ་དམིགས་པ་
ལ་སེམས་ཆེར་གནས་སུ་མི་བརྟུབ་པར་རྣམ་རྟོག་རིག་ཟེར་གྱི་འབབ་ཆུ་བཞིན་གཅིག་རྗེས་གཅིག་འཁྱུད་ཏུ་བྱུ་འོངས་པས།
ཉམས་ལེན་བྱས་པས་རྣམ་རྟོག་མང་དུ་སོང་ངམ་སྟམ་པ་རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟིན་པའི་ཉམས་ཞིག་འོང་། རྒྱར་སེམས་ནང་དུ་མ་
སྤྱོད་པས་ངོས་མ་ཟིན་པ་ལ་འདི་དུས་དྲན་ཤེས་བརྟེན་པས་ལམ་ཆེན་གྱི་འགྲུལ་པ་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཞུགས་པ་ཏུ་བྱུ་ཡིན་
པར་གསུངས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐོས་པས་སྟོབས་གཉིས་པ་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་གཉིས་པ་དང་པོར་
དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བསྐྱུངས་པ་ལས་རྒྱུན་འཁྱུད་ཏུ་པ་རྒྱུན་དུ་འཛོག་པ་ཞེས་པ་
འབྱུང་། དེའི་ཆོ་གཅོང་རོང་དོག་མོའི་འབབ་ཆུ་ལྟར་རེས་རྣམ་རྟོག་ཞི་ཞིང་རེས་རྣམ་རྟོག་ཐོལ་ལེར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་རྟོག་ངམ་
གསོ་བའི་ཉམས་ཤིག་འོང་། སེམས་གནས་འདི་གཉིས་བྱིང་ཤོད་ཆེས་མང་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏུ་དུ་ལས་མི་འོང་ལ་སེམས་
དམིགས་པར་གཏོད་པ་ལ་འབད་པས་སྒྲིམ་དགོས་པས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་ཚན་དང་པོ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་སྐབས་
སོ།།

དེ་ནས་སྟོབས་གསུམ་པ་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་གནས་གསུམ་པ་དམིགས་པ་ལས་གཡེངས་
ན་འཕྲལ་དུ་ཤེས་ནས་རྒྱར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སྟོན་པ་སྟུན་ཏེ་འཛོག་པ་ཞེས་པ་དང་། སེམས་གནས་བཞི་པ་དང་པོ་ནས་
དྲན་པའི་ལུགས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་ཡང་བསྐྱུས་
ཏེ་སྤྱ་བར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛོག་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་ཞེས་པ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྟོབས་བཞི་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་ལྷ་པ་རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཕྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས།
དེ་གཉིས་ལ་འཕྲོར་མི་སྟེར་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་དེ་ལ་དགའ་བ་དུལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དང་།
སེམས་གནས་དུག་པ་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་འགོག་པ་ཞི་
བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྟོབས་ལྷ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་བདུན་པ་ཆགས་སེམས་དང་
འཕྲོ་བ་དང་བྱིང་ཆུགས་སོགས་སྤྱོད་མོ་ཡང་སྐྱེས་མ་ཐག་དང་དུ་མི་ལེན་པར་ཚོལ་བས་སྤོང་བ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་
པ་འབྱུང་། སེམས་གནས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལྷ་པོ་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་བྱིང་ཤོད་ཀྱིས་

བར་དུ་གཙོད་པས་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སོ།།

དེ་ནས་ཡང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་བྲན་ཤེས་ན་རེ་བཞེན་ན་བྱིང་མོད་སོགས་མི་
མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་ཏིང་ལེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙོད་མི་རྣམས་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྦྱེ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འབྱུང་།
འདིའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་བ་རྒྱན་པར་བཞེན་ན་བྱིང་མོད་ཀྱིས་བར་གཙོད་མི་རྣམས་པར་བྲན་རིང་པོར་སྦྱོང་བྱུང་བས་སྐབས་སུ་
ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སོ།། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་པས་སྟོབས་དྲག་པ་ཡོངས་སུ་འབྲིས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་དགུ་པ་བྲན་ཤེས་བཞེན་པའི་ཚུལ་བ་མི་དགོས་པར་དམིགས་པ་ལ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་
མཉམ་པར་འཛིན་པ་ཞེས་པ་འབྱུང་། འདི་དུས་གཞུང་སོགས་འདོན་པ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་ཆེ་དང་པོར་འདོན་པའི་ཀུན་
སྟོང་བྱུང་ནས་འགོ་བརྩམས་ན་བར་སྐབས་སུ་སེམས་གཡངས་ཀྱང་ཁ་ཏྲོན་དེ་མི་འཆད་པར་ཚུལ་མེད་དུ་འོང་བ་ལྟར་
དང་པོར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་བྲན་པས་ལན་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག་ན་དེ་རྗེས་བྲན་ཤེས་བཞེན་མི་དགོས་
པར་རང་གི་རང་གིས་ཏིང་ལེ་འཛིན་དེ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་འགྱོངས་པ་འབྱུང་པས། ཚུལ་བ་མེད་
པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་འབད་ཚུལ་མེད་པར་སེམས་ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱི་རང་དུ་རྩིལ་རྩིལ་འགོ་བས་སེམས་གནས་དགུ་པ་དེ་ཞི་
གནས་རྗེས་མཐུན་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས། སྤར་ནས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་ཆ་ཕྱ་མོ་ཡོད་པ་རིམ་གྱིས་གོང་དུ་འཕེལ་
བ་ལས་གླུང་པ་སྦྱི་བེམ་པ་སྟོན་བྱེད་པའི་རྟམ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ། དགེ་བ་ལ་གང་འདོད་དུ་བཀོལ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་
ཞི་ནས་སེམས་ཤིན་སྤངས་སྦྱེ། དེའི་མཐུས་ལུས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བརྒྱས་
པས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ནས། དེག་བྱ་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ཤིན་སྤངས་སྦྱེས་པའི་ཆེ་
ལུས་ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་སེམས་ལ་འང་དག་འབདེའི་ཉམས་ལུས་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་། དེའི་རྗེས་
སུ་སེམས་དག་འཕལ་ལལ་བ་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་དུ་སོང་ནས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཏིང་ལེ་
འཛིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤིན་སྤངས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟའི་སྟོན་ཆེན་པ་ལལ་མོ་ཆེ་ལ་ཏིང་ལེ་འཛིན་བསྐྱུབ་ཚུལ་འདི་འབྲའི་ཐ་
སྟོན་ཅམ་ཡང་མ་གཤམས་ན་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོན། མདོར་ན་བྱམས་ཆོས་དང་ས་སྤེ་དང་དབྱུ་མ་སྟོན་རིམ་སོགས་གཞུང་ཆེ་བ་
རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཏིང་ལེ་འཛིན་སྦྱོན་མེད་སྦྱུབ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཞི་གནས་རྣམས་མ་ཅི་འགྲུབ་ལ་
བཙོན་པ་དང་། གྲུབ་རྗེས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ནས་དུས་དུས་སུ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ལེ་འཛིན་བསྟོན་པ་
དང་། བསམ་གཏན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་ལུས་དུ་བྱ། ཕར་བྱིན་དྲག་ལྟན་དུ་སྦྱུབ་པའི་ཆེ་གཞན་བསམ་གཏན་ལ་

འགོད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་པ་ཡིན་ལ་སྟག་མ་སྒར་དང་འབྲ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།

དུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནི། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཚོས་རབ་རྒྱ་ནམ་པར་འབྱེད་པ་ཤེས་རབ་དང་།
དེའི་སྐོམས་པ་རྫོགས་པ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། དོན་དམ་རྫོགས་པ་ནི། བདག་
མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་ལོ། །ཀྱང་རྫོགས་རྫོགས་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་
ལྡན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཁ་ན་མ་
ཐོབ་མེད་པར་བསྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་རྟག་མཐོང་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱོམ་པ་ལ། གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་པའི་མཁས་པ་བརྟེན་པ་དང་། འཕགས་མཆོག་སྤྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཅ་འབྲེལ་
ནམས་ལ་ཐོས་པ་བཅས་བ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་པའི་རྟ་བ་
བསྐྱེད་པ་ནམས་ནི་རི་རྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྟག་མཐོང་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་པས། ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་དང་
མཐུན་པར་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅས་བར་རིགས་ཏེ། སྤྱད་ཞིའི་རྒྱད་པ་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་དེ་རུངས་འབྱེན་བྱེད་ནི་དེ་དང་འཛིན་རྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་བདག་
མེད་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དོ།

དེས་ན་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ལས་རྟག་མཐོང་གི་གདམས་ངག་ཉན་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་རྟག་པའི་རྟ་བྱེར་
མེད་དུ་བྱས་ནས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསགས་སྦྱངས་ལ་འབད་པ་སོགས་རྟ་བའི་རྒྱ་
ཚོགས་ནམས་གནད་དུ་ཁེལ་དེས་བྱས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གནད་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་ངོས་ཟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ།
དགག་བྱ་རགས་པ་ཙམ་ལས་སྤྱ་མོ་ངོས་མ་ཟིན་ན་དེ་ཙམ་ཁེགས་བྱང་དགག་བྱའི་རྟག་མ་ལུས་པས་བདེན་འཛིན་ལ་ཅི་
ཡང་མི་གཞོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་ལུང་ལ། དགག་བྱ་ཐལ་ཆེས་ཏེ་ཚོགས་དུག་གི་ཡུལ་དུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་
དགག་བྱར་བཟུང་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ནམ་བཞག་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐར་ལུང་བས་ཉན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེས་ན་ངར་འཛིན་
རྟན་སྤྱིས་ཀྱིས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་རི་རྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་དུ་བརྟགས་པའི་ཆོ་ལམ་འཕྲང་དོག་པོར་
བགོད་སྐབས་ང་གཡང་དུ་ལྷུང་འགོ་འམ་སྟམ་པ་རྟ་བུའི་ཆོ་ལུས་བདག་ཏུ་སྤང་བ་དང་། སྤྱིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ང་དཔྱལ་བར་
སྤྱེའམ་སྟམ་དུ་དོགས་པའི་ཆོ་སེམས་བདག་ཏུ་སྤང་བ་རྟ་བུ་སྤྱེན་དབང་གིས་འཆར་ཚུལ་མང་ཡང་། ཐོག་མེད་ནས་རྒྱུན་
ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ངར་འཛིན་རྟན་སྤྱིས་ཀྱི་ངའི་སྤང་ཚུལ་རི་བཞིན་པ་ནི། ལུས་སེམས་ཚོགས་ཙམ་གྱི་སྤྱིང་ན་སྤྱ་རྫོག་གིས་

བདག་པ་ཅམ་མིན་པའི་དེ་ཞིག་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྱུ་བ་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ཀ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་ལ་གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏན་
སྒྲུ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་ཆོ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ལིང་དེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཡོད་ལྟར་འཆར་བ་དང་། མང་པོའི་
ཁོད་དུ་ནག་ཆང་དང་རྒྱས་ཁག་སོགས་གྱིས་སྒྲ་པའི་ཆོ་དེ་ཉེས་པ་མེད་པ་ཞིག་ལ་དགྲ་དན་འདིས་འདི་འདྲ་ཟེར་བ་
སྒྲུ་བ་དུ་སྒྲོན་གདགས་ཡུལ་གྱི་དེ་ཚུགས་ཐུབ་ཅིག་ཡོད་པ་ལྟར་འཆར་བ་དོས་འཛིན་སྒྲ་བར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་
སྒྲུ་གི་རྟོག་པ་ཞིག་གསལ་བཏབ་སྟེ་སེམས་བྱིངས་སྟོ་མཛོན་གྱུར་དེ་ལ་གནས་བཞིན་དུ། སྟོའི་ཟུར་གཅིག་གིས་དེས་ཇི་
ལྟར་བཟུང་ཚུལ་ཞིབ་པར་བདག་པ་ས་རར་འཛིན་སྒྲུ་སྒྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་འཕྲུགས་མེད་དུ་དོས་ཟེན་པ་ནི་གནད་དང་
པོ་དགག་བྱའི་དོན་སྟེ་དེས་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། ད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་ན་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་དང་དོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་
དུ་གྱུ་བ་དགོས་ཀྱི་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་གྱུ་བ་ལྷགས་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །དེ་ནི་སྟེར་གཅིག་དང་དུ་མ་
གཉིས་པ་ན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དདོས་འགལ་ཡིན་པས་ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཅིག་ཡིན་པ་མ་ཁེགས་པར་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་
མེད་ལ། ཐ་དད་དུ་མ་གྱུ་བ་པར་གཅིག་ཡིན་པ་ཁེགས་ཚུལ་མེད་པ་དང་། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐ་དད་པ་མ་ཁེགས་པར་
གཅིག་ཏུ་གྱུ་བ་པ་མེད་ལ། གཅིག་ཏུ་མ་གོ་བར་ཐ་དད་པ་ཁེགས་ཚུལ་མེད་པས་གཉིས་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་སྒྲུམ་མེད་
དོ། །རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་དོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་
དུ་གྱུ་བ་པས་བྱུང་པར་ཐག་ཆོད་པ་ནི་གནད་གཉིས་པ་བྱུང་པ་དེས་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་དབྱེ་བ་གཏན་མེད་པའི་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དོ་བོ་གཅིག་པ་དོན་དམ་དུ་གྱུ་བ་ན་དེ་གཉིས་སྟོ་གང་ལ་སྤང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་སྟོག་པ་ཐ་དད་པར་སྤང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ནི་ཀྱང་
རྫོང་གི་རྫུན་ཚུལ་ཡིན་པས་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་ལ་དེ་འདྲ་འགལ་བའི་ཕྱིར། བདེན་གྱུ་བ་གང་ལ་སྤང་བའི་སྟོ་དེ་ལ་དེའི་
གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤང་དགོས་པས་སོ། །དེ་ཡང་བདག་ཕུང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པ་
དེ་བདག་ཕུང་གི་གནས་ལྷགས་སྟེ་སོང་བས་དབྱེ་བ་གཏན་ནས་བྱུར་མེད་པར་རིགས་པས་འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཕུང་པོ་སྤྲ་མ་འདོར་བ་དང་ཕྱི་མ་ལོན་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་
ཡོད་པ་ལ་བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་སོང་ན་དེ་འདྲའི་བྱེད་པ་པོ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་འང་ཕུང་པོ་དུ་མ་
ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཕུང་པོ་སྟེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་སྟེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །ཐ་

སྒྲིབ་དུ་བདག་སྐྱེ་འཛིན་བྱེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་སྒྱུ་མེད་མོད། གང་ཟག་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཛིན་བྱེད་པར་
 འདོད་ན་སྒྲིབ་ཅིག་སོ་སོ་བ་རྣམས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚུགས་བྱུང་ཁྱུ་པས་བྱི་མ་སྤྲུམ་ལ་སྒྲིབ་པའི་འབྲེལ་བ་མི་འབྲེད་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཚུན་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་མི་རུང་བས་སྐྱེ་བ་བྲན་པ་མི་འབྲེད་པར་ཐལ་བ་དང་།
 ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཆོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་
 རིགས་པ་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་དཔྱད་པས་བདག་ཕྱང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་གནད་
 གསུམ་པ་གཅིག་བྲལ་ངེས་པ་ལོ།

བཞི་པ་ནི། བདག་དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ཐ་
 དད་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོ་བོ་དང་རྩལ་སོགས་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་ཀྱང་དོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་མི་དད་པ་ནི་རྩལ་པའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་པས་སོ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐ་
 དད་ཡིན་ན། ཕྱང་པོ་ན་བ་དང་ཆས་པ་དང་དོར་བ་སོགས་ཀྱིས་བདག་ན་བ་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་བས་བདག་ལ་ཕྱང་པོའི་
 མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཛིན་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཏྲ་སྤང་ལུག་གསུམ་ལས་ཏྲ་སྤང་གཉིས་སོང་ཤུལ་ན་ལུག་བཏུན་དུ་
 ཡོད་པ་བཞིན་ཕྱང་པོ་སྤྲོ་སོ་སོར་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་བདག་སྒྲོན་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འབྱུང་བས། བདག་ཕྱང་པོ་
 དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐག་ཚད་པ་ནི་གནད་བཞི་པ་དུ་བྲལ་ངེས་པ་ལོ། །འདི་ཡང་བདག་ཕྱང་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཐ་དད་པ་དེ་བདག་ཕྱང་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་སོང་བས་དེ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པའི་
 རྣམ་བཞག་གཏན་ནས་མི་འབྲེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཏེ། རིགས་པའི་འཕུལ་འདི་དབུ་མའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་
 ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་རྟོགས་
 པའི་སྒྲོ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་འགྲོ་ས་ལུང་པ་གཉིས་ལས་མེད་ས་ཞིག་ཏུ་བ་ལང་
 བོར་བ་བཅའ་བས་ལུང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕུ་མདའ་བར་གསུམ་གང་དུ་འང་མེད་པ་མཐོང་ཅམ་ནས་བཅའ་རྒྱུའི་བ་ཡིད་ལ་
 བཞག་པ་དེ་མི་འདུག་གོ་སྟམ་པ་ལྟར་གིས་སྐྱེ་བ་བཞིན། དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་སྤར་ནས་ངོས་བཟུང་སྟེ་ཞེ་ལ་བཞག་བཞིན་
 པར་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་དཔྱད་པའི་ཆེ་དུ་བྲལ་རྟོགས་ཟིན་མ་ཐག་ཡིད་དོར་འཇགས་པའི་དགག་བྱ་དེ་མི་འདུག་སྟམ་དུ་
 སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན་དབུ་མའི་རྟ་བ་རྟེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་སྒྲོན་ནས་གོམས་ཤུགས་ཆེ་བའི་དབང་རྣམ་རྣམས་ལ་
 དབུལ་པོས་གཏེར་རྟེད་པ་རྟ་བུའི་དགའ་སྟོན་དང་། རྟ་པོ་ལ་གཅེས་ནོར་སྟོན་དུ་རྟ་བ་རྟ་བུའི་འཛིན་སྐྱོག་འབྱུང་
 བར་བཤད། འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་མཚན་ནས་སེར་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་ལྟ་བྱིད་གནད་སྐབས་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེས་ལྟ་བ་རྟོགས་

པ་ན་འཛིགས་སྒྲུབ་ཏུ་ཉེ་ཕྱག་གིས་ན་བཟའི་གོང་བ་ལ་རེག་པ་རྗེས་མཁུན་ནས་དགྲིས་ཉམས་མཛད་ཅིང་། སྒྲུབ་ཐང་
པས་ཀླུ་རྫོབ་གོང་བ་ལ་བཞག་པ་རེད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ལྷུང་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་།

གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདུས་བྱས་ལ་བཅའ་ཤེས་
ལྷན་མིན་འདུག་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ལུས་རྩ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ཚོགས་ཅམ་པ་
འདིའི་སྟེང་དུ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཚུགས་བྱུང་བྱུང་པའི་ལུས་ཡོ་རེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟོན་མེད་དུ་
འཆར་བ་ནི་དགག་བྱའི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དེ་ཡོད་ན་ཡན་ལག་ལྔ་ཚོགས་ཅམ་པ་
འདི་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་བྱུང་ན་ཡན་ལག་ལྔ་
ཚོགས་ཅམ་པ་གདགས་གཞི་དང་ལུས་བཏགས་ཚོས་སུ་མི་འབད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱང་
ལྔར་འགྱུར་བའམ་ལུས་གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་མགོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ལྷལ་དུ་ལུས་འདིའི་ཞེས་བསྟན་ཆུ་ཡོད་དགོས་པ་
ལ། དེ་ལྟར་མི་འདུག་པས་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་གཏན་ནས་མེད་དོ་སྟམ་དུ་ཐག་གཅོད་པ་དང་། དེས་རིགས་
བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་ལྔ་ཕྱིའི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་རིང་གི་ལྔ་ཕྱིའི་ཤེས་པ་
དང་ཕྱི་ཕྱིའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཚོགས་ཅམ་ལ་བཏགས་པ་དང་། ལྷན་མིན་འདུག་པའི་གཅིག་ལྟ་བུ་སྟེ་བ་བཅུ་གཉིས་ཚོགས་
ཅམ་ལ་བཏགས་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནས་མཁའ་རྩ་བུ་ཤར་ཟུང་སྟེ་བྱང་གི་ནམ་མཁའི་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བཏགས་
པ་ཅམ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་གི་ཆ་ཤས་དེའི་སྟེང་དུ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་ན་ཆ་ཤས་དེ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན་དང་།
གཅིག་ཏུ་བྱུང་ན་ཆ་ཅན་མང་པོར་ཐལ་བའམ་ཆ་ཤས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན་ཆ་ཆ་ཅན་འབྲེལ་མེད་དོན་
གཞན་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ལྔ་མ་ལྟར་བསྐྱབས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དུལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་སང་མེད་དགག་
དེ་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་རྩ་བུའི་སྟོང་ཚུལ་ལོ། །འདིར་མངས་དོགས་
ནས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ཅམ་ལས་མ་བཞོད་པས། གཞན་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་དང་རྣམ་བཤུན་དང་རྟོ་
རྟེན་གཞེགས་མ་དང་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་དང་ལུ་བཞི་སྟེ་འགོག་ལ་སོགས་པ་རིགས་པའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས།
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཤེས་པར་བྱལོ།

སྒྱུ་མ་རྩ་བུའི་སྒྲུབ་པ་འཆར་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་རྩ་བྱང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་སྒྲུབ་པ་རྩ་བུ་གྱི་རྩ་བྱང་
མེད་པར་ཡོད་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་རྩ་བུའི་སྒྲུབ་པར་ངེས་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཐ་སྟོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པས་སྟོང་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་

གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྣམས་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར་གསུངས། དེས་ན་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏང་
 རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཉིད་བསྐྱེད་པ་གནད་དུ་སོང་ན། དེ་ལས་ལངས་པའི་ཆོ་ཡུལ་སྤང་གང་
 །ཤར་ཐམས་ཅད་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་རོ། །དམིགས་རྣམ་འཆར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་
 དཔའི་སྤྱོད་ནས་བསམ་ཚུལ་ནི། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་གང་དུ་སྤྱོད་པའི་མིག་ན་སྐྱེས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཡང་བྱད་དང་
 མེ་མོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་པར་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་དང་ཡུང་པོ་ལ་སྐྱེས་པའང་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་གྱི་ལས་ཉོན་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་མི་འགལ་ལོ་སྟམ་དུ་བསམ།

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སྤྱོད་པས་གྱིས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བྱེད་གྱི་རྣམ་བཞག་
 ལ་ངེས་པ་ལྟག་པར་འདྲན་པ་དང་། མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པས་རང་ངོས་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་ངེས་པ་
 འདྲན་ཡུལ་ཆེ་བ་བྱུང་ན་སྤྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཙམ་ལྟན་
 འདས་གྱི་དགོངས་པ་སྤྱོད་ན་མེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟ་བུ་ཙམ་ཙམ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་སྤྱོད་པ་རི་
 ཞིབ་དུ་སོང་སྟེ་ལས་འབྲས་གྱི་སྤྱོད་དོར་ལ་ལྟག་པར་བཙོན་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བུའི་གོ་ལུགས་གནད་དུ་སོང་བའི་གཏན་ཆོག་ས་
 འབྲུལ་མེད་དུ་ཤེས་དགོས། དེར་དུས་ལྟ་བུ་མཐོན་པའི་འདུ་གྱིས་འགྱུར་བ་འགལ་ཞིག་བག་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་དུ་མས་རང་
 གཞན་ཡུང་བར་བྱེད་པའང་ལྟ་བུ་ལོག་པར་གོ་བ་བའི་འབྲས་ཏགས་ཡང་དག་གོ། དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། དེ་ལ་
 དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །རྟག་དུ་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་སྤངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར། །སྤྱིན་པ་གཏོང་
 བར་འགྱུར་ཞིང་སྤྱོད་རྗེ་རྟེན་པར་བྱེད། །ཅེས་སྐྱེས་དང་། འགལ་ཞིག་གིས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པར་ཆད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་
 སྤྱར་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ང་ཆད་མ་ཆད་ངའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་པན་ཚུན་ངེས་པ་འདྲན་པའི་གོ་ལུགས་སུ་འགོ་བ་འདི་
 ཅི་ས་ལོག་གི་གཏོར་བཞིན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས། སྤྱོད་ཆད་གངས་རིའི་སྤྱོད་པ་ཀྱི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་སྤྲས་ཀྱང་རི་
 བཞིན་མཚོན་མ་ལུས་པ། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ནས་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བར་བཀོལ་ཏེ་སྤྲལ་བ་བཟང་ཐར་འདོད་ཡོངས་གྱི་སྤྱོད་པ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་བརྟེན་
 པོ་ཞིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་མཚོག་སྤྱོད་པ་གྱིས།
 ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བྱ་སྤྱོད་པ་གང་། །རོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་དོ་མཚར། །མད་བྱུང་བས་
 ཀྱང་འདི་མད་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་

རྗེས་སུ་དབྱུང་འཛོག་ཆ་མཉམ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས། དབྱུང་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་བྱུང་པར་
 ཅན་ཐོབ་པ་ན་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཤེས་རབ་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེམས་པའི་ཕན་ཡོན་
 དང་མ་བསྐྱེམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡང་ཡང་བསམས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚིས་ཟེན་པའི་སྟོན་པ་ཤེས་གཉེན་མཁས་
 པའི་བྱུང་དུ་ཐོས་པ་འཆོལ་བ་སོགས་ཚོགས་ནམས་སྦྱབ་ཅི་ཐུབ་དང་། ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་མདོར་བསྐྱེས་ཅེ་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་ལག་
 ཏུ་ལོན་པ་ནམས་ལ་སྦྱེས་བྱའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པ་དང་། ས་མཐོན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནམས་ཀྱང་སྟོན་
 པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། ཕར་ཕྱིན་དུག་ལྷན་དུ་སྦྱབ་པའི་ཆོ། རང་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཤེས་རབ་ལ་འགོད་པ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་སྤར་དང་འབྲ།

གཞན་གྱི་སྒྲིལ་བྱེད་བསྐྱེད་པ་བཞི་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་སྒྲིལ་བྱེད་བསྐྱེད་པ་བཞི་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཡིད་མགྲུ་ནས་འཁོར་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་
ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིལ་པ་གཏོང་བ་དང་། དེ་དག་ལས་ལ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་བས་ཁམས་འདྲི་བ་ལ་སོགས་
པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དང་། དད་སོགས་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རང་གསོད་པར་
ཚོམ་པའི་དགྲ་ལ་བརྟེ་སེམས་ཀྱིས་ཕན་པའི་ཆོག་བརྗོད་པ་དང་དབང་རྒྱལ་ལ་སྒྱུ་བ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པ་དང་།
སྤྱི་ཅན་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤང་སེམས་མེད་པར་ངན་པའི་གཏམ་སྒྲུབ་སོགས་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་འདྲོས་པ་དང་། རྒྱུད་མ་
སྒྲིལ་པ་ལ་སྒྲིལ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་དང་། སྒྲིལ་པ་ལ་ཡང་དག་ལུས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བག་མེད་པ་རྣམས་བག་ཡོད་ལ་
དགོད་ཕྱིར་སྐྱེལ་བ་དང་། བེ་ཆོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་འཆད་ཅིང་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པར་སྒྲུབ་
དང་། ཆེ་འདིའི་དོན་དུ་མོངས་སྒྱུད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། ཕྱི་མའི་དོན་དུ་རབ་བྱུང་ལ་འགོད་པ་
དང་། གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆགས་བྲལ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྟོན་དགེ་ཙ་
མ་བསགས་པ་དང་མོངས་སྒྱུད་ཆེན་པོ་ཅན་དང་ལུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ་རྣམས་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་སོགས་དོན་
སྒྱུད་དཀའ་བ་འདྲ་བ་པ་དང་། སྟོན་པ་མཉམ་འབྲེད་མཆོག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རང་མོས་དང་འཆོམས་པའི་གདམས་དོན་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་སྒྱུད་པ་དང་། ས་རོལ་གང་ལ་དགོད་པའི་དགེ་བ་དེ་རང་གིས་མ་
བསྐྱེད་ན་ངག་བཞིན་བྱེད་པ་དཀའ་བས་རང་ཉིད་དེ་དང་མཚུངས་པ་འཕམ་དེ་ལས་སྟག་པ་ལ་གནས་པའི་དོན་མཐུན་པ་
རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་དང་འབྱོན་འགྱུར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བགོད་པ་གཅིག་པའི་
གཞུང་ལས་ཕར་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱེད་དོས་བཞིའི་སྟོན་ནས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་ཅིང་གོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
བྱེད་ཅུས་པར་སྐྱེལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་གསལ། ཞེས་བྲགས་རྗེ་བསྐྱེད་པ་དང་། མཇུག་དང་བྱུང་མཆོམས་སོགས་སྤྱར་
བཞིན་ནོ། །ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱེད་བཞིའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་སྒྱུར་ཚུལ་ཞིབ་པར་བྲིས་ན་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མདོ་
ཙམ་ལས་མ་བཀོད་དེ། རྒྱས་པར་མདོ་སྟེ་རྣམས་དང་། བྱམས་ཆོས། རིགས་ཆོགས། ས་སྟེ། སྟེས་རབས། བསྐྱེད་བཀུས།
སྒྱུད་འཇུག །ལམ་རིམ་ཆེ་བ་སོགས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་ཡུན་རིང་དུ་སྒྱུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་རྒྱུ་ལམ་ཐུག་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ལམ་ཐུག་མོང་བས་རྒྱུ་ལྟུངས་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་གཏན་མ་
བཟོད་པར་ཤིན་ཏུ་རིངས་པར་དེ་དག་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ན་དེས་པར་དེ་རྒྱུ་
ཐུག་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་ཏེ། ལམ་དེ་ནི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས་དགོན་པ་དང་ལྟུང་དུ་ཆོགས་གཉིས་རྩོགས་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཤོ། །དེ་ཡང་དེ་རྒྱུ་ལྟུང་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་དྲུང་དུ་རྒྱུ་ཕྱེ་ཁུངས་མ་ལས་བཤད་པའི་དབང་གིས་རྒྱུ་
སྤེན་པར་བྱ་ཞིང་། དབང་དུས་སྤྱུ་ལས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་རྣམས་མིག་འབྲས་བཞིན་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་པ་
གཞིར་བྱས་ནས། ཕྱགས་རེ་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནལ་
འབྱོར་ཟབ་མོ་བསྟོན་པར་བྱ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་གནད་དོན་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
གཅིག་ཏུ་བྲིས་པའི་དམིགས་ཁྱིད་རྣམས་ཉིན་རེ་བཞིན་མ་ཆགས་པར་སྟོང་བའི་སྤྱབ་པ་ཆེ་དང་སྟོན་པར་བྱས་ཏེ་ལམ་སོ་
སོར་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཕྱོང་བ་འདོན་པ་ནི་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གཞན་
གྱི་རྒྱུ་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྤྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལོ།

ཐ་མར་དགེ་བ་མཐུག་གི་དོན།

འདིར་སྒྲུབ་པ། རྒྱལ་གསུང་ལོ་མའི་ཆུ་གཏེར་བསྐྱབས་སྦྱོར་ནམ་གྲོལ་ལམ་བཟང་མཚོན་པའི་མིག་། འགོ་ལ་ཕན་བདེའི་ཟེལ་དང་རྒྱན་བྱེད་ལུང་རྟོགས་པ་དང་ཚལ་སྦྱེལ་བའི་གཉེན། །ས་གསུམ་སྒོངས་པའི་མུན་པ་ཀུན་འཛོམས་ལེགས་བཤད་འོད་ཟེར་འབྱུང་གི་གཞི། །སྒྲོན་མེད་བསྟན་བཅས་ཉིན་མོར་བྱེད་གང་ནམ་དཔྱིད་བྱུང་སྒྲོན་སྦྱོར་གྱིས་དྲངས། །གངས་མང་འགོ་སྒྲོའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་སོང་བཅུ་གཉིས་མཛད་པའི་ཅེར་སོན་པ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཚས་ལུང་ཀུན་གྱི་གནད་དོན་སྟོང་པོའི་བཅུད་ལྷུང་བ། །ཐར་འདོད་ཉམས་སྤྲུང་བྱར་བསྐྱས་པ་འབྲུལ་བལ་མ་ཆང་མེད་པའི་ལམ། རྒྱལ་ཀུན་བགོད་པ་གཅིག་པའི་ཐེག་མཚོག་འདི་ལས་གཞན་འགའ་བཅས་དུ་མེད། །བཀའ་བསྟན་ཆད་མའི་ཉིང་ཁུ་ཡིན་གྱི་རང་བཟོའི་རྒྱན་ཚས་དེ་མ་ཡིན། །ཤིང་རྩ་ཆེ་ནམས་བཞེད་སྒོལ་ཡིན་གྱི་སྒྲུན་པོའི་རག་སྒྲོས་དེ་མ་ཡིན། །མཁས་གྲུབ་དམ་པའི་ཉམས་སྦྱང་ཡིན་གྱི་ཟ་ཟེའི་འབྲུལ་སྤང་དེ་མ་ཡིན། །སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ཡིན་གྱི་ཉམ་ངའི་གཡང་ས་དེ་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་དྲངས་བསལ་མངར་བའི་མཚོ་འགམ་དུ། །ལྟར་སྤང་བ་ཚུའི་སྒོན་པ་བརྒྱུ་བའི་རལ་བ་དོན་མེད་རྒྱང་བསྐྱར་ནས། །ལས་ཉོན་སྒོམ་པས་གདུང་བ་ཞི་སྤྲད་མན་རག་བདུད་ཅིའི་བཅུད་ལྷུང་སྟེ། །ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོར་བྲིལ་བས་གཏན་བདེའི་ཕོ་བྲང་བགོད་པར་རིགས། །སྒྲོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་རོལ་མོ་འདིས། །གཟུར་གནས་མཁས་ཀུན་རབ་དགས་སྦྱོས་པའི་ཆད། །ཡིད་བཞིན་ནོར་གྱིས་སྟོང་གསུམ་སྟོན་བཀའ་སྟེ། །ཕངས་མེད་བསྟན་པའི་དགའ་བས་མཚོན་རྟུལ་མིན། །ཞེ་མ་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཅམ་ཡང་། །བསྐྱང་ཡས་བསྐལ་པ་དུ་མར་རྟེན་དཀའ་ན། །ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སྤྲུང་ལེན་པའི་ཕྱི་ནང་རྟེན། །འཛོམས་པའི་སྐལ་པའི་མི་ལམ་མིན་ནམ་ཅི། །ངན་སོང་ཉམ་ངའི་བཅོན་ར་ལས་གྲོལ་ནས། །མ་ནོར་ཐར་པའི་ལམ་བཟང་རྟེན་དུས་འདིར། །རྟེན་བཀུར་སྟོན་མའི་འཛུལ་ལ་མི་ལྟ་བར། །དཔྱད་འཛིག་ཅང་ཤེས་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲོས་པར་འོས། །མཛོག་རྒྱང་སྟོང་པའི་ཡུན་ཚོགས་རྒྱབ་བསྐྱར་རྟེ། །དེས་པར་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྒྲུབ་བཞེད་ན། །འབྲུལ་མེད་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི། །གནད་དོན་སྟོང་པོར་བྲིལ་ལ་ཡིད་རྟོན་ཅིག །

རྒྱལ་དང་དེ་སྒྲུབ་འཕགས་ལུལ་མཁས་རྣམས་ལས། །རྟག་པའི་གདམས་རག་མཁན་པོ་སྟོང་གསུམ་སྟོན། །བསྐལ་བརྒྱར་འབད་པས་བཅས་ཡང་རྟེན་དཀའ་ན། །བཀའ་བསྟན་ལས་གཞན་མན་རག་འཚོལ་བ་སྒྲུན། །འོན་ཀྱང་དཔང་གྱུར་མཁས་རྣམས་རིམ་འདས་ནས། །ཆེར་སྟོགས་ལྔ་བདེའི་སྒྲག་གིས་བྱུང་པའི་དུས། །བདེ་ལེགས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སྤུབ་བསྟན་མཚོ། །བདུད་གྱི་རྩ་ལག་དུ་མས་རྣམ་པར་དཀྱུགས། །འདོད་ཡོན་གྱིས་སྦྱོར་ཆེར་སྒྲོམ་གཉིས་འབྱུང་པལ། །ཚོས་བརྒྱད་རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་འཕྱར་ཅམ་གྱིས། །འགོ་མང་ཕན་བདེའི་སྒོག་དང་སྟན་ཅིག་པར། །རྒྱལ་བསྟན་པ་དང་ཚལ་རུལ་

གཞོན་པ་ལེ། རྒྱལ་པ་ལེ་རྒྱལ་མཚན་གཤམ་མེད་སྒྲིབ་མཁས་པ་ལེ། རྒྱལ་བཙོན་ཀུན་སྤངས་ཚོགས་རྣམས་འཕེལ་གྱུར་
 ཅིག། གཤོད་ནས་རྣམ་དག་རང་སེམས་བེདུར་ཁམས། རྒྱུད་ཕྱིར་སྒོམ་བསམ་སྒོམ་པ་ལེ་བྱི་དོར་ལ། ཉེ་བར་གཞོལ་ཆེ་བྱི་
 རང་འགལ་སྒྱེན་གྱིས། མི་བརྗེ་མཐུན་པ་ལེ་ཆོས་རྣམས་འཛོམས་གྱུར་ཅིག། བདག་གྲང་དལ་འབྱོར་རྟེན་བཟང་རིམ་བརྒྱད་
 ཆོ། མཚན་ལྡན་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་མཉེས་བཞིན་དུ། རྗེས་བརྒྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་གསར་པ་ལེ་རོས། རྣམ་
 དཔྱད་ལུས་རྩལ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་ཤོག། ཤེས་བྱ་རབ་འབྱམས་སྒྲིབ་མེད་མདོན་གཟིགས་པ་ལེ། ཡོན་ཏན་གྱ་སྒྲོན་
 བཟླ་མི་མདོན་པ་ལེ་མཆོ། རྒྱགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་ཁྱོད་ཞབས་བྱར་ལུད་ཅེར། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་འབྲལ་མེད་མཚན་པར་
 སྒོམ། རྒྱལ་དབང་ལུང་དང་རྟོགས་པ་ལེ་ཆོས་མཛོད་ཀུན། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་འཛོན་བཟོད་པ། རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་
 གཅིག་ཏུ་བྱར་བདག་གྱུར་ནས། རྒྱལ་རྣམས་བཞེད་དགོངས་སྒྱུབ་པ་ལེ་མཐུ་ཐོབ་ཤོག། གཞུང་བཟང་འདིས་གྲང་སྒོ་
 གསལ་བྱེ་བ་བརྒྱལ། ཀུན་བྱང་སྤང་སྤང་ཏུ་བའི་མིག་སྤེ་སྤེ། བདེ་ལེགས་གོང་ཁྱེར་བསྐོད་པ་ལེ་སྒྱེན་གྱུར་ནས། རྒྱབ་
 བཟླ་སྒྲོན་མེ་ལུན་རིང་གསལ་བྱེད་ཤོག། རི་སྤྱིད་མཐའ་གྲས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་སེམས་ཅན་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་
 དུ། གང་འདུལ་སྒྱུ་འཕུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་སྒོ་ཞིང་བསྐྱུ་བའི་རོལ་གར་གྱིས། འགོ་མང་བརྒྱག་དཀའི་བྱག་རྩ་དུངས་
 འབྱོར་རབ་ཞིའི་བདེ་བ་མཚོག་སྒྲིན་པས། རྒྱག་བསམ་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་གསེར་སྒྱུངས་བཙོ་མའི་རྗེས་འགྱོར་
 ཤོག། རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྩལ་སྤྱོད་ལས་འདས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བའི་སྒྲིན་སྤྱ་རུ། དཔག་ཡས་ཀུན་བཟང་སྦྱོད་པ་རྒྱ་
 མཚོའི་ལ་མཐའ་གཞལ་ལ་མི་ངོམས་པས། ཉམ་ངའི་སྤྱིད་པར་འཕུན་པ་ལེ་འགོ་རྣམས་འཆི་མེད་བདུད་ཅིས་དབྱགས་
 དཔྱད་སྤྱད། སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་མི་མདོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལེ་ས་ཐོབ་ཤོག། མདོར་ན་ལེགས་བཤད་ར་
 སྒྲིབ་དབྱངས་ཀྱིས་འགོ་ཀུན་བག་མེད་གཉེད་ལས་སྦྱོར། བཤད་དང་སྒྱུབ་པ་ལེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱེ་རྣམས་མཁས་གྲུབ་མཚན་དོན་
 མཐུན་པས་གང། འཛམ་གླིང་ཙོར་འཛོན་ཡངས་པ་ལེ་ཐ་གྱུར་དགེ་ལེགས་འོད་སྤྲུང་ཟད་མི་ཤེས། སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་
 བཞེད་དོན་མཐའ་དག་གེགས་མེད་འགྲུབ་པ་ལེ་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །

ཅས་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་བྲིད་དམིགས་སྦྱོང་ཆུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྤྲུང་འགྲེད་
 པ་ལེ་ཉིན་བྱེད་ཅས་བྱ་བ་འདི་ནི། གཙང་བརྒྱད་དང་དབུས་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལེ་བྲིད་ཡིག་རྒྱས་བསྐུས་མང་པོ་
 སྤྲུང་བའི་བྲོད་དུ་ཆོས་སྒྲོར་སོ་སོའི་དམིགས་རྣམས་སྦྱོང་ཆུལ་གསལ་ལ་རྗོགས་པར་ནག་འགོས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཅུང་ཟད་
 དཀོན་པར་མཐོང་ནས། འདི་ཏུ་བྱ་ཞིག་འབྲི་འདུན་ཡོད་ཐོག་སྤྱོམ་བཙོན་སྦྱོང་བ་པ་དུ་མས་བསྐུལ་མ་ནན་ཆེ་བ་བཞིན་ས་
 སྤྲུང་ལོར་ཆོས་སྒྲོར་ཁ་ཤས་བྲིས་ནས་བཞག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བྲེལ་བས་རིམ་འགྲངས་སུ་ལུས་པ། ཉེ་ཆར་གདན་ས་ཆེན་
 པོ་སྐུ་འདུམ་བྱམས་པ་སྤྱིང་ནས་ཆ་གན་ཉོ་ཐོག་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོག་སྤྱལ་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རག་དབང་ལུང་

རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། བདག་གི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷེ་སྟོན་རབ་འབྱམས་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་མཁྱེན་སྟོན་
 མངའ་བ་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་ནན་ཆེན་པོས་སྤྱིར་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བ་དང་།
 གཞན་ཡང་རོང་པོའི་སྟོབ་རྒྱུ་ཆོས་སྟོན་ཡངས་པ་ཁྱི་རྟ་སྟུལ་པའི་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་དང་། དགོན་
 ལུང་མཁན་ཆེན་པོ་མཚོ་གསུལ་སྟོབ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་། ཀ་རིང་སྟོམ་སྟུལ་སྟོབ་བཟང་འཕྱིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། ར་རྒྱའི་
 གྲུན་སྤངས་དག་དབང་བསྟན་དར། མཚོ་སྟོན་ཞབས་དྲུང་དག་དབང་ཕྱུན་ཚོགས། གནམ་རྫོང་བྱ་བལ་བྱམས་པ་ཆོས་
 འཕེལ། ཉ་ལུང་རི་བོད་པ་སྟོབ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ཨ་རིག་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྟུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་མང་
 པོས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བའི་རོལ། དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
 པ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་རྗེ་བཙུན་ལེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཡབ་སྐུ་ཉི་
 ལྷ་ཉ་བྱ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་གྲུན་སྟོན་རྗེའི་བདག་ཉིད་འཕགས་མཚོ་གཤུག་ན་པ་སྟོན་སྐུ་འཕུལ་གཏན་གྱི་སྐུ་བས་གཅིག་རྗེ་རྗེ་
 འཆང་སྟོབ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཆོས་བཞིན་སྟོན་པ་དུ་མའི་ཞབས་རུལ་
 སྟོབ་བསྟན་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ལམ་བཟང་སྟོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མདོ་སྟུགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་མནོས་
 ཞིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིང་ལུགས་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་གུས་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ། མང་ཐོས་བསམ་གཏན་པའི་
 གཟུགས་བརྟན་གྱི་ན་བ་དེ་དགོ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་རང་གཞན་ལ་ཕན་དུ་རེ་བས། རྗེ་བཙུན་སྤྱོད་མ་དམ་པའི་
 ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཞིར་བཟུང་། བཀའ་གདམས་སྤྱིར་ལམ་བཟང་དུ་མའི་ལེགས་ཆས་ཁ་བསྐྱངས་
 ཏི་ཆུ་སྟག་སྒྲ་བ་དང་པོའི་ཡར་ཆོས་དགོ་བར། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་མ་གྲུང་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་འགྲམ་དགོ་
 ལེགས་ཆོས་རྫོང་དུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཁ་སྐྱང་རི་བོད་པ་འཕྱིན་ལས་འོད་ཟེར་དང་། མ་ཏི་སི་བྱ་བཏང་
 གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱིས་རེ་མོས་སུ་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྱུང་དང་བཅས་པའི་བཞེད་དོན་
 ཐམས་ཅད་སྟོན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག། །

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་ནམས་བརྟེན་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་མེ།
ཤུད་ཀྱི་དོན།

༡༡། །ཡེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་སོན་པ་རྣམ་ཀུན་གཟིགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། །སྒོ་བཟང་ཉམས་དགའི་པད་
ཆེན་སྒྲིལ་བྱིར་ལུང་རིགས་འོད་རྣོན་འབྱུང་ཕྱག་འབྱེད། །སྒྲོ་མཁས་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྲངས་བཟལ་བར་གྲགས་ཅན་ཐར་
པའི་ལམ་ཡངས་སྟོན། །འཇམ་མགོན་སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་མཆོག་ནམས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྦྱིང་ནས་བསྟེན། །དུས་གསུམ་རྫོགས་
སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་པའི་གཟུགས། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །འཕགས་ཆེན་འདུས་གཙོར་
གྲགས་པའི་དབྱངས་སྟན་ཅན། །སྟོང་རིན་གཞལ་བའི་པ་མཐའ་གང་དུ་བཅུལ། །འཁོར་བ་སྒྲིན་མོའི་གོང་ཁྱེར་
ལས། །འབྲོས་པར་འདོད་པ་འགའ་མཆིས་ན། །རྟག་ཆད་གཡང་སའི་དོགས་བྲལ་བའི། །དབུ་མའི་ལམ་དེ་འཆོལ་བར་
རིགས།

ལྷག་མཐོང་བྱུང་པར་ཅན་ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད།

འདིར་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་མཐའ་བྲལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་ཞིང་རྫོགས་པར་གྲུན་ལ་འབབས་པའི་ལེགས་

བཤད་འགྲམ་ལྷེ་མེད་པ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྟེན་བྱུང་དུ་དགོད་པ་ལ། ལྷག་མཐོང་བྱུང་པར་ཅན་
ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྐབས། སྟོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྤང་བ་བྱུང་བས་ཀུན་རྒྱལ་མོངས་
པའི་ས་བོན་ཤིན་ཏུ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྟོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། སྤང་མུན་གྱི་དཔེ་དང་སྤྱར་ནས་སྤར་
ལྟར་གསུངས་པ་ལྷག་མཐོང་བྱུང་པར་ཅན་བསྟོམས་པའི་ལག་རྒྱུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
སྤང་བ་བྱུང་མ་ཐག་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱུང་འགགས་པས། སྤང་བ་བྱུང་བ་དང་མུན་པ་འགགས་པ་
དུས་མཉམ་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྟོམ་རིམ་དུ། སྤྱིར་ལམ་བོད་ཅེ་སོགས་གྱི་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་
དོན་སྤྱིར་གསལ་སྤང་ཆུང་འབྲིང་སོགས་རིམ་པར་བྱུང་བ་ལ་ཤེས་པའི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་གསལ་བ་དང་། ཤེས་པའི་སྤང་བ་
འབྲིང་དུ་གསལ་བ་སོགས་གྱི་བ་སྟོད་སྤྱིར་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་དངས་པའི་ལུང་རྣམས་གྱི་དོན་སྤྱིར་ལྟར་ཤེས་དགོས། རྒྱུད་
བླ་པ། དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་དར་རྒྱུ་ལས། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མས་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱེད་དུ། ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བས་ན་དག་པ། ཞེས་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་ཡོན་
ཏན་བརྒྱད་ལྟན་གྱིས་བྱུང་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་རྣམས་ཡེ་ཤེས་དག་པར་བཞག་ཆོག་གམ་
སྟོམ་ཡང་། སྐབས་གཉིས་པའི་སྟོམ་ལམ་ཐད་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
གང་ཡིན་པ་དེ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཐུགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། ཅེས་པ་ལྟར་
རྣམ་བཤད་གསེར་ཤིང་གཉིས་དང་། མཐའ་དཔྱེད་མང་པོར། རྣམ་དག་ཅེས་པ་འཕོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཁོ་ནར་
སྤྱིར་བ་ལ་དཔག་ན། སྟོམ་རིམ་དུ། ཡེ་ཤེས་དག་པ་ཞེས་པ་གཙོ་བོར་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གོ་དགོས་པ་
འདྲ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དུས་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་དེ་འགགས་ཟེན་ཀྱང་དེས་དག་པ་མིན་བྱས་ན་བདེའམ་བརྟག།

སྟོམ་རིམ་དང་པོར་དངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཛིན་རྟེན་དག་ནི་ཏིང་འཛིན་སྟོམ་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ནི་
བདག་རྒྱུ་འདུ་ཤེས་འཛིན་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞི་རབ་འབྱུག་སྟེ། །ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་ཏིང་འཛིན་འདིར་
བསྟོམས་བཞིན། །ཞེས་པའི་དོན་འཛིན་རྟེན་པའི་དྲང་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིད་ཅེ་ལེ་སྟོམས་འཇུག་མན་ཆད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
རི་སྟོད་བསྟོམས་ཀྱང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོགས་པའི་དབང་གིས་བདག་འཛིན་གྱིས་བོན་སྤྱོད་མི་རུས་པས། ཉོན་མོངས་སྤྱིར་
ཡང་སྤྱོད་བ་དཔེར་ན་ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱིས་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་

པལ། །དེས་ན་སྒྲིམ་རིམ་གྱི་དོན་ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་བྱུང་ཚེས་དང་ལྡན་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ལའོར་བ་ལས་
 གྲོལ་བར་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་མེད་ན་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་
 སྤོང་མི་རྣམས་པར་མདོ་སྤེལ་ས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྱུར་ན་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་རྟ་ཤང་སོགས་སེམས་ཙམ་འཛོག་ཙམ་
 གྱིས་གྲོལ་བར་རེ་བ་རྣམས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགོ་ཚབས་ཆེའམ་སྟམ། སྤོན་གྱི་གསུང་རྒྱན་ལས་ལྷག་སྤྱོད་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་
 སྤོན་པ་ལ་འགྲན་སེམས་གྱིས་ཏིང་འཛིན་བསྒྲམས་པས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཐོབ་ཀྱང་གྱི་བས་སྒྲུ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་
 མཐོང་བའི་སྤོན་གྱིས་ཁོང་ཁྱོད་སྤྱོད་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་རྟ་
 བྱིས་པ་ཡིན་གྱི། ཏིང་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་འབྲེལ་རྟ་ན་ཏིང་འཛིན་བསྒྲམས་པས་རྒྱ་འཕུལ་ཐོབ་ཅེས་པ་ལས་
 བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་གྱི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་།

དེས་ན་སྤྱི་ནས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ནི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་བྱུང་དུ་དེས་དོན་གྱི་གཞུང་ལ་
 ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་ཡིན་པས། རྟ་ཤང་རྗེས་འབྲང་བཅས་གྱིས་དེ་རྟ་
 བྱའི་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པར་ནང་དུ་སེམས་ཅིང་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་བྱུང་པར་ཅན་སྤྱོད་སྟམ་
 དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ནི་རྒྱ་ཤི་ལས་གྲོལ་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པར་གདོན་མི་ཟ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡང་ཕར་སྤྱོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེར་སྤྱོན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏུན་ལ་སོགས་པས་
 རྟོགས་པར་མི་རྣམས་པས་ཞེས་པའི་གསུང་ཟིན་དང་བརྒྱན་ན་ཕར་སྤྱོན་དུག་འགལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་རྟ་སྣང་ཡང་།
 ཡིག་ཆར་ཕར་སྤྱོན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་བཞི་ལྡན་གཞིར་བཞག་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་སྤྱོན་
 པའི་ཕར་སྤྱོན་དང་། སྤྱང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱོན་དུ་འཛོག་པར་བཤད་པ་རྟ་ན་ཕར་སྤྱོན་དུག་
 མི་འགལ་བར་མ་ཟད་དོན་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲ། གསེར་ཤང་དུ། གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་
 དང་། སྤྱང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་སོགས། སྤྱོན་པའི་ཕར་སྤྱོན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱོན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 དུ་གསུངས་པ་རྟ་ན་ཕར་སྤྱོན་དུག་ལ་གཞི་མཐུན་མེད་པ་རྟ་སྣང་། གཞུང་གི་དོན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཆོས་རབ་རྒྱ་
 རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏུན་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་
 ཞེས་སྒྱུར་ན་བདེ། བསམ་གཏུན་སོགས་ལ་སྤྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་། དེ་རྣམས་སྤྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱོར་
 ཁས་བྲངས་ཆོག་པ་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་སྤྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱོར་འཛོག་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་མ་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཅེ་གཅིག་པའི་རིག་པ་སོགས་བསམ་གཏུན་གྱི་ཕར་སྤྱོན་སོགས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཆོས་རབ་རྒྱ་

ནམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་དཔྱོད་པ་ལི་ཤེས་རབ་ཤེར་བྱིན་དུ་འཛོག་པ་ལི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་
རྟོག་ཅེས་སོགས་ལུང་སྤྱི་ནམས་སྤྱི་ཤང་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགོ་ཚུལ་ཤེས་སྒྲ།

དང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངེས་བཟུང་བ།

དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བུའང་དང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞིག་གིས་བཅའ་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་གྱི་ཐང་ཐང་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དུ་དབང་རྩོན་ལྟ་བུ་རྟེན་པའི་སྤོན་དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་ཡིད་ཆེས་འབྱུང་
བའི་དོན་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་འབད་ལྡན་ལས། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉེར་ནི། ཁྱེ་ཆོས་ལས་ཀྱང་འཇུག་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལྟར་དབང་རྩོན་གྱིས་མདོ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་མི་འཇུག་པར་མཐོང་ནས་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མི་འབད་པར་
འཛིན་པའི་སྤོན་འདོགས་ཆོད་ལ། ཅེ་གཉིས་པའི་སྤོན་འདོགས་ཆོད་ཟིན་པ་མིན་ཡང་དོན་འགྱུར་ཙམ་ལས་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་
ཆོས་ཡང་ཆེར་མི་འབྱུང་བས། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་ཡིད་ཆེས་རྟེན་གྱི་སྤྱི་དེའི་
དོན་ལ་ཆོད་མས་ངེས་པ་རྟེན་དེ་སྤོན་འདོགས་ལྟག་མེད་དུ་ཆོད་པ་ན་ཡིད་ཆེས་ལྷགས་དྲག་རྒྱ་སོང་སྟེ་མི་སྤོག་པའི་དང་བ་
སྟེ་བ། འགྲེལ་ཚུང་ལས། གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྟེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་རབ་རྒྱ་དང་བ་
སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས། དབང་རྩོན་ཐེ་ཆོས་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་ཚུལ་འབད་
ལྡན་དུ་བཤད་པའི་དོན་གསེར་སྤེང་ལས། བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་དགོས་འབྲེལ་དག་གིས་དམ་
བཅས་པ་ན་རྟོག་ལྡན་དག་ཐེ་ཆོས་སྟེ་ལ། དེ་སྟེས་པ་ན་འདི་སྟམ་དུ་དག་འདིས་ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་
ལ་ཞུགས་ཏེ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ། ཡོད་ན་ནི་འཇུག་ཅིང་མེད་ན་ནི་སྤོག་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་འཇུག་པར་
འགྱུར། ཞེས་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་ན་འཇུག་ལ་མེད་ན་སྤོག་སྟམ་པ་དབང་རྩོན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྤོན་དུ་
རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། སྤྱབས་དེར་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སོ་སྟམ་དུ་
འཛིན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཤིག་འཇོག་དཀའ་པར་དབྱུང། གསེར་སྤེང་ལས། དབང་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་དང་དབང་རྩོན་ལ་ཐེ་ཆོས་དུ་
སྟེ་ཞིང་། ཞེས་པ་འང་དགོས་འབྲེལ་དག་གིས་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ན། དབང་རྒྱལ་གྱིས་འདི་ལས་དེ་
ལྟར་བཤད་པས་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་ངེས་སོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་
བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་པས། དཀའ་འགྲེལ་དུ་ཡིད་ཆེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འཇུག་པ་སྤྱན་
པའི་སྤོན་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་འང་བྱུང་མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་མིན་དབྱུང་དགོས།

མདོ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་མི་འཇུག་པར་མཐོང་ནས། གསུངས་པ་མདོའི་བརྗོད་བྱ་མདོན་གྱི་ལ་མདོན་སྟམ་ཆོད་
མས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་དང་། སྟོག་གྱུར་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་དོན་
དུ་འཆད་དགོས་ཆོ། ལྟ་བུ་རྟེན་པའི་སྤོན་དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་
རྟོགས་པར་ཐལ་བ་འབྱུང་ངམ་དོགས་ཤིང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཐོས་པའི་སྤོན་དུ་བརྗོད་བྱ་མདོན་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་མེད་

བར་མཐོང་ཚུལ་རིམ་ལྔ་ཡིན་ཞིང་ཏུ་དཔྱད་ནས་དགོངས་པ་བཅའ་བར་བྱའོ། རྟོན་པ་བཞི་ནི་ཆོས་དང་དོན་སྟགས་ལ་
 ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པས། དེས་དོན་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པ་ལས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡིད་དཔྱད་གིས་
 དེས་པ་རྟེན་དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་
 ཡིད་ཆེས་པ་དེ། རྟ་བ་རྟེན་པའི་སྒོ་དུ་བྱུང་དོན་ལ་མི་རྟོན་དེས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་མཚན་གཞིར་བཞག་ན་རྗེའི་བཞེད་པར་
 ཉེ་བ་འདྲ་སྟེ། རྟོན་བྱེད་ཆོག་གི་བྱང་དེས་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་པ་བཞི་པལ་ཆར་ཐོས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པས་སོ་སྟེ།

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལས། བྱང་དེས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཤེས་ནས་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་
 དགོས། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟངས་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། ཞེས་
 པ་ནས། དེ་འདྲ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་རྗེ་བཅུན་བསྟན་པའི་སྒོ་ན་མའི་བཞེད་པ་རྟུར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རྟོན་བྱེད་ཆོག་གི་བྱང་དེས་འབྱེད་པ་
 སྒོ་དུ་འགོ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གི་བྱང་དེས་འབྱེད་ཚུལ་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
 རྣམ་བཞག་ལ་སྐྱ་སྦྱིའི་གོ་བ་ཆགས་པས་རྟོན་བྱེད་བྱང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་སོ་སོར་དོས་བཟུང་
 བ་ལ་གོ་དགོས། བསྟན་བྱ་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པར་དེ་རྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་འཛོག་དཀའ་བས། རྟོན་བྱེད་
 ཆོག་གི་བྱང་དེས་བྱེ་བའི་ཆོ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་བྱང་དེས་ལའང་ཡིད་དཔྱད་གིས་གོ་བ་ཆགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་།
 ཤེས་མདོ་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་ཆད་མས་རྟོགས་པ་ལ། དེའི་བརྗོད་བྱ་དེས་དོན་ཡང་རྟོགས་དགོས་བྱས་ན་བདེ་འཇ་
 ལྟེ། གྲུང་ཐང་དཀའ་འབྲེལ་ལས། དོན་གྱི་བྱང་དེས་འབྱེད་པ་བསམ་བྱུང་གི་སྐབས་ཡིན་པས་དོན་སྦྱི་ལེགས་པར་ཤར་ཏེ་
 སྒོ་འདོགས་བཅད་ནས་འབྱེད་དགོས། གཅིག་ཤོས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབབས་ལུགས་ཡིན་པས་སྐྱ་
 སྦྱིའི་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བདེན་གཉིས་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་དེས་
 པ་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་བྱང་དེས་བྱེ་བའི་ཐ་སྟད་མི་ཐོབ་ཅིང་། བྱང་དེས་ཀྱི་མདོ་ལ་ཆོག་སྦྱིའི་གོ་བ་ཆགས་ནས་སོ་སོར་དོས་
 ཟེན་པ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་དེས་བྱེ་བའམ་ཆོག་གི་བྱང་དེས་བྱེ་བའི་ཐ་སྟད་འཐོབ་པས། རྟ་མ་ལ་ཆད་མས་དེས་པ་རྟེན་
 པ་དགོས་པ་དང་། སྦྱི་མ་ཡིད་དཔྱད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་ནམ་དུང་། དེས་ན་དོན་གྱི་བྱང་དེས་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་
 དེས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོག་གི་བྱང་དེས་ལ་ཆད་མས་སྒོ་འདོགས་ཆོད་པ་མེད་པ་རྟ་བུའི་དོན་དུ་མི་འཇུག་པར། དོན་བདེན་
 པ་གཉིས་དང་། དེ་དག་རྟོན་པའི་གསུང་རབ་གང་ཡིན་གྱང་། དང་པོར་སྐྱ་སྦྱིའི་གོ་བ་ཆགས་ནས་ཕྱིས་བསམ་བྱུང་གི་ཆད་
 མས་རྟོགས་དགོས་པར་འདྲ་ཡང་། མཁས་པའི་ཐ་སྟད་སྦྱོར་ཚུལ་དང་བསྟན་ན་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་བྱང་དེས་འབྱེད་པ་ལ་

བདེན་གཉིས་ཚད་མས་རྟོགས་པ་དེས་པར་དགོས་པས། ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་རྫོགས་པ་ནས་འཛིན་གོ། གཞུང་གི་ས་བཅད་
དུ། གྲང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དོས་བཟུང་བ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ས་བཅད་འདིའི་ཁོངས་སུ་གྲང་དེས་གྱི་
གསུང་རབ་དོས་འཛིན་ཚུལ་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ལ་གོ་དགོས་པས། ཆིག་གི་གྲང་དེས་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་
དང་མི་འདྲ།

སློབ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པ་ལས། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀྱང་རྫོབ་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། ལེགས་
བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་གྲང་དེས་སུ་མཛད་དེ་བརྗོད་བྱའི་སྟོན་སྐུ་གྲང་དེས་བྱེ་
བཤོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པ་གྲང་དོན་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དེས་དོན་ཡིན་པས། ལྷ་མ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་
སྟོན་པ་གྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བྱེ་མ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིན་ཅེས་པ་ལོ། སློབ་གྲོས་མི་ཟད་
པའི་བསྟན་པའི་མདོ་འབྲེལ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལས། ཀྱང་རྫོབ་སྐྱབ་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
མདོ་སྡེ་གང་ཀྱང་རྫོབ་གྱི་བ་སྟོང་མང་པོ་བ་སྟོང་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཅེས་བ་སྟོང་མང་
པོས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཀྱང་རྫོབ་སྐྱོམ་ཆོགས་པ་རྣམས་བ་སྟོང་དམ་ཀྱང་རྫོབ་ཙམ་དུ་བསྐྱབ་པའམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ། མདོ་ཆིག་གི་འབྲུག་ཉེར་བ་ལ་མཁོ་བར་འདུག མདོ་འབྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་གང་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བསྐྱབ་པ་
བསྟན་པ་ཞེས་པ་གོ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་དོན་དམ་པའམ་དོན་དམ་བདེན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

མདོ་སྡེ་གང་དག་ཆིག་དང་ཡི་གེ་སྟོམ་ཆོགས་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཀྱང་
རྫོབ་སྟོན་པ་ནི་ཆིག་མི་འདྲ་བ་སྟོམ་ཆོགས་པས་དོན་སྟོམ་ཆོགས་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་སྟོན་པ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་སྟོན་
པ་རྣམས་པར་བཅད་པའི་རོ་གཅིག་པ་སྟོན་པར་བཤད་དེ་འཛིན་ཚུལ་ལོགས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་ན། མདོ་ཆོན་ཐམ་
གཉིས་གྱིས། ཆིག་ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་དོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསྟན་པས་ཀྱང་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བསྟན་པར་འགོ་བའི་སྟོན་
ལུགས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། བདག་ནས་ཚོར་བ་པོའི་བར་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་སྟོང་གཞི་གང་ཟག་ཁོ་
ནའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་བཤད་པས། སྟོག་ཅེས་པའང་གང་ཟག་གི་མིང་དུ་ཞེས་དགོས། ཆིག་ཟེན་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་
གི་རྣམ་གངས་སྟོན་པ་གྲང་དོན་གྱི་མདོར་དོས་བཟུང་ཡང་། དོན་གྱིས་དེས་མཚོན་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སུ་
བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་དོན་དུ་བསྟན་ཏེ། མདོར་ན་ཡུང་སོགས་གྱི་ཆོས་དང་གང་
ཟག་ཡོད་པར་སྟོན་པར་མཐའ་དག་གོ། བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ཡོད་པར་སྟོན་ཆུ་དང་
མེད་ཆུ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་དགོས་ཆོ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་དོན་

དུ་སྒྲོར་དགོས་ཏེ། བ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱས་ན་བདག་པོ་མེད་ཚུལ་བཤད་དག་པ་ལས་སོ། ལྟོང་པ་ཉིད་ནས་མ་སྒྲིམ་པའི་
བར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་ནས་བདག་པོ་མེད་པའི་བར་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་
པ་ཤེས་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འདི་ལ་གཉིས་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་གོང་མ་ལ་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་
ཀ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།

འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དོན་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་མིང་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་
སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་དོན་ཆོས་ཉིད་གཅིག་པུ་མིང་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟན་པས། དེ་གཉིས་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་གཉིས་མིང་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདྲ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཟག་ལྟ་བུར་མཆོན་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་
མིང་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་དུ་དོན་གྱི་ཕྱོག་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་རྟོག་དོར་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་ལ། དོན་དམ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དོ་འོ་
ལྟ་བུ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས། ལྟོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སོགས་མིང་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་དོན་སྤྱོད་ལུ་འཆར་ཆོ། དགག་བྱུང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཅོམ་དུ་རོ་མཉམ་པ་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཆ་རུང་
ཟད་ཀྱང་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་པར་སེམས། ལྟོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སྟོན་མེད་རྣམས་ལ་རྣམ་ཐར་སྟོ་
གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་དང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་བཅས་ལ་རྣམ་ཐར་སྟོ་བཞིར་གྲགས་ཏེ། ཞིབ་པར་གྲུང་ཐར་
རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཅོམ་རྣམས་དང་སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཐད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཤང་སོགས་ཀྱང་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། དོན་
དམ་པ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་དེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་དོན་དམ་བརྗོད་བྱུང་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་དེ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
པར་བསྟན་ནས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོ་ཤེས་སྒྲུང་བའི་རྒྱན་ལས། བརྗོད་བྱུང་དོན་གྱི་དེས་དོན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པ་
དང་། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེས་དོན་དུ་གསུངས་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ཅོ། ཁོ་ན་ཞེས་པ་
གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲུ་སྟེ། ཆོས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དེ་གཞི་དོན་དམ་བརྗོད་པའི་གསུང་རབ་ལས་གཞན་ལ་ལྟན་པ་
གཅོད་པས་སོ།

དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལས་སོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་འདྲ་བར་བར་མི་རྣམས་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་
ལུགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་ཟིན་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་མཐར་ཐུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་ངེ་ལྟར་
བསྟན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་དུ་མེད་པ་དང་། དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཆད་མ་དང་ལྟན་པས་དེ་ལས་གཞན་
དུ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱུང་བར་མི་རྣམས་པའོ། ཁོ་ན་ལུགས་འདིར་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཆད་མ་དང་བཅས་
པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་བྱུང་བམ་ཞེ་ན།

མ་ཁྱབ་ཏུ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དེ་ལ་སྦྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་
 མཐར་ཐུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པས། གནས་ལུགས་གྱི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པའི་བྱང་དོན་དུ་འཛོག་པའི་
 བྱིན། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་སྦྱས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡོད་པས་དེས་དོན་དུ་འཛོག་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་
 པ་ལ་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཚད་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 བཤད་སྟོང་པོ་ལས། རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་བྱང་དེས་སུ་བྱེད་ན་ཚད་མ་དང་བཅས་པས་ཚོག་ཀྱང་།
 དེས་མི་ཚོག་པས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྱིས་ལས།
 དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཚོགས་དེས་པའི་དོན་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །ཁོ་ན་རང་ལུགས་ལ་གཞན་དུ་བྱང་དུ་མི་རྣམས་པར་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། སྦྱས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་བཅས་པས་དེས་དོན་དུ་འཛོག་པར་མི་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་འདྲའི་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་མེད་ན་
 དབུ་མ་སྤང་བར་འཛོག་ཚུལ་དེ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་བྱང་དོན་དུ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 མོ་ཟེར་ན་ལན་རི་ལྟར་གདབ་དབྱེད་དགོས། སྦྱ་རི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོའི་སྦྱས་ཟིན་གྱི་དོན་ཚད་མས་མ་
 གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། པ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། ཞེས་པའི་སྦྱས་ཟིན་ལ་པ་མ་བསད་པར་འོས་པ་འཛོག་
 ཟེར་རྒྱུན་འདུག་ཅིང་། པ་མ་བསད་པ་ཡོད་སྟབས་དེ་དེའི་སྦྱས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཛོག་མི་རུང་། སྦྱས་ཟིན་དེ་མདོ་འདིའི་
 བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། འདིས་པ་མ་བསད་འོས་པར་མ་བསྟན་པའི་བྱིན། དེར་ཐལ། པ་མ་གསོད་རུང་བར་སྟོན་དགོས་ཀྱི་
 གདུལ་བྱ་མེད་པའི་བྱིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། པ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱས་ཟིན་
 བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཡང་སྦྱ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་གྱི་མེད་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ལུགས་འདིར་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་སྦྱ་རི་བཞིན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པས། ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལས། གཟུགས་མེད། སྦྱ་
 མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆོག་རྣམས་མཐའ་དབྱོད་དུ་སྦྱས་ཟིན་སྦྱ་རི་བཞིན་པ་མིན་ཡང་། དངོས་བསྟན་སྦྱ་རི་བཞིན་པ་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་མེད་པ་སྦྱས་ཟིན་དང་། གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པ་དངོས་བསྟན་ལ་
 འཛོག་དགོས། གསེར་ཤིང་དུ་དངོས་བསྟན་དང་ཤུགས་བསྟན་གཙོ་པལ་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱས་ཟིན་མ་ཟིན་ལ་བྱེད་པའི་
 ལུགས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པ་གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་དེའི་བསྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དངོས་བསྟན་དུ་འཛོག་བྱས་ན་བདེ། ཁོ་ན་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། མདོར་བསྟན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་
 སྟོང་པར་གསུངས་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱད་དགོས་པས་དོན་གྱིས་སྤྱད་ཟིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ཤེར་སྟོང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྤྱད་བའི་བྱིན། དེར་ཐལ། གཞུང་དེས་དགག་བྱ་

རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲལ་སྟེ། དགག་བྱའི་བྱང་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པས། རྒྱས་མཁའ་དྲིལ་དེ་འབྲེལ་བྱང་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་ནས་མ་བསྟན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཞུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དངོས་བསྟན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་སོ། །གཞུང་ལས། ཆོག་ཅུང་ཟད་རེའི་ངོ་གདོང་གི་བསྟན་ཆོད་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་། ཞེས་གསུངས་པས། ཤེར་སྤྱང་གི་གཞུགས་མེད་ཅེས་སོགས་སྣེ་ཐོབ་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་མིན་པ་རྟོགས་སྟེ། གཞུགས་མེད་པ་ཆོག་དེའི་སྣེ་ཐོབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། གཞུགས་མེད་པར་སྟོན་རུ་གི་གདུལ་བྱ་མེད་པས་གསུངས་པ་པོས་ཆོག་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཞུགས་མེད་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་བཞེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དེ་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་པར་འཛིན་པ་ཆོག་དེས་བསྟན་པའི་གཞུགས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཆོད་མ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་བྱས་ན་བདེ་འཇམ། འདི་ན་མས་སྟོ་མང་ཡིག་ཆའི་གསུང་ཟེན་དང་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་འང་། ཡ་དང་མ་ནི་བསང་བྱས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་སྣེ་ཐོབ་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་པ་མིན་ཡང་བསྟན་དོན་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་པ་ཡིན་པས་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་པའི་མདོར་ཐལ་བ་དང་། ཤེར་སྤྱང་རྒྱས་མཁའ་དྲིལ་གཞུང་དེའི་སྣེ་ཐོབ་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྟེའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། ཡང་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་འདུག།

ཆོས་རྒྱུ་སྟོ་སྟེ་འདོད་འགལ་དུ། ལེགས་མཁའ་སྤྱང་པོར་དགག་བྱའི་བྱང་པར་སྐབས་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་ན་སྐབས་གཞན་དུ་དོན་གྱིས་སྐྱར་ཟེན་པས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལུགས་འདིར་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་པས་བྱལ་པ་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་དོན་ཡང་དགག་བྱའི་བྱང་པར་གོང་འོག་ཅི་རིགས་སུ་སྟོས་པ་མ་སྐྱར་ན་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཡང་སྤྱིར་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་པར་གཞུང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པར་མཁའ་། འོ་ན་ཤེར་སྤྱང་རྒྱས་མཁའ་དྲིལ་ཆོག་ཆོས་ཅན། དགག་བྱའི་བྱང་པར་དོན་གྱིས་སྐྱར་བའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་བྱང་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྣེ་ཐོབ་ཀྱི་དོན་གཞུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོད་མ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་པའི་མདོར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལམ་རིམ་དུ། ཆོག་ཅུང་ཟད་རེའི་ངོ་གདོང་གི་བསྟན་ཆོད་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོགས་གཙོད་འདི་མཛད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ལུགས་འདིར་ཆོག་དེའི་ངོ་གདོང་གི་བསྟན་ཆོད་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཤེར་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱའི་བྱང་པར་མ་སྐྱར་བའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་བྱང་པར་དོན་གྱིས་སྐྱར་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

དགག་བྱའི་བྱང་པར་མ་སྐྱར་ན་སྣེ་ཐོབ་ཞིན་པར་གཞུང་དུ་མི་རུང་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་བྱས་པ་མིན་ནོམེ་

ན། གཞུང་འདི་ཤེར་སྟོང་རྒྱས་བཤད་ལྟ་བུ་ཐད་དེའི་རྒྱས་ཟིན་ལ་དགག་བྱའི་བྱང་པར་མ་སྐྱར་བའི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་
 གྱི་གསུང་རབ་མིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ན། ཐད་ཀ་དེའི་རྒྱས་ཟིན་ལ་དགག་བྱའི་
 བྱང་པར་མ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ནས་དོགས་པ་སེལ་དགོས་ཀྱི། དགག་བྱ་མ་སྐྱར་ན་སྐྱེ་
 རི་བཞིན་པ་མིན་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོག་དེའི་དོ་གདོང་གི་བསྟན་ཆོད་སྐྱེ་
 བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཏན་མེད་ན། ལྷགས་འདིར་ཤེར་སྟོང་རྒྱས་བཤད་དུ་གཟུགས་མེད།
 སྐྱེ་མེད་ཅེས་སོགས་སྐྱས་ཟིན་ལ་དགག་བྱའི་བྱང་པར་སྐྱར་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་པ་སོགས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཆོག་གི་སྐྱས་དངོས་སུ་ཟིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དོན་གྱིས་
 སྐྱར་ཟིན་པས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱས་ཟིན་ལ་དགག་བྱའི་བྱང་པར་
 དངོས་སུ་མ་སྐྱར་བའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དོགས་པ་མང་ཅམ་ཡོད་འདྲ་བས་འཕྲལ་དུ་ཁ་ཆོན་མི་
 གཙོད་པར་རྗེའི་གསུང་རབ་རྣམས་བསྐྱར་ནས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །

དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་ལའོར་ལོ་དང་པོའི་རྒྱས་ཟིན་ལ་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་
 གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེའི་བརྗོད་བྱའང་བཞག་ཏུ་མེད་པས། དེ་ཉིད་དེའི་
 བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆད་ལྟ་བུ་བསྟོན་ཕྱིར་དེ་སྟར་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
 ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་རྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་མ་སྐྱར་བ་རྣམས་བྱང་དོན་ཡིན་པར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གྱིས་
 འདོད་ཀྱང་། ལྷགས་འདིར་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་གསལ་བ་བཞིན་ཤེར་སྟོང་མདོར་བསྟན་དུ་དགག་བྱ་ལ་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱང་པར་སྐྱར་བ་དེ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདྲ་སྐྱར་དགོས་ཤིང་། གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་
 པ་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་སྟར་སྟོན་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་པ་དང་། ཡང་ཡུམ་འབྲུམ་པར་དགག་
 བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱར་བ་དེ་ཉིད་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་མདོ་སྟེ་དགག་བྱའི་བྱང་པར་མི་གསལ་བ་ཐམས་
 ཅད་ལ་འདྲ་བ་སྐྱར་དགོས་པས། དེ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་འཛོག་པར་བཞེད་པའི་
 ཚུལ་གཉིས་སོ། །

གྲུང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་དུ། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལས། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་
 བཅད་དེས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྱག་མཚན་བསྟོམ་པ་བསྟན་པས་བྱང་དོན་དང་། རྗེགས་རིམ་པའི་རྒྱུད་གི་དོར་བསྐྱས་བསྟན་
 པས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་དབྱུང་པ་རང་ལྷགས་ལ་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་བྱང་ངེས་འཛོག་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྒྱུད་དུ་
 བཤད་པ་རྣམས་དབྱུང་པའི་ལྷགས་མིན་ན་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་གི་འདྲ་ལྷགས་སུ་བཞག་དཀའ་བས། རང་པའི་གྲུབ་

མཐའ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་མིན་པར་ཐལ་བ་ལ་དོགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལྟར་ཡང་དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྤེལ་བཞིན་གང་ལའང་
 ཐམས་ཅད་དབྱུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབྱུ་མ་པས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དེ་བྱང་
 དེས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་ན། བྱང་དེས་ཀྱི་གསུང་རབ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་དངོས་
 ལྟ་འགལ་བ་ལྟར་བས་བརྟག་། སྤྱོད་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་བའི་དོན་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ལྷུང་ཐང་དཀའ་འབྲེལ་ལས། ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུར་བྱང་དགོས་པས་བྱང་དོན་དང་། འབྲས་
 བུ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ནས་དེ་ལས་གོང་མར་བྱང་དུ་མེད་པས་དེས་དོན་དུ་འཛོག་པའི་དོན་དུ་བཀའ་ཀྱང་། དཀའ་གནད་
 བརྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་སྟུ། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེས་
 དོན་དུ་འཛོག་པ་གསུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་ལམ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་
 རབ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེད་སོགས་སྟོན་པ་བྱང་དོན་དང་། འབྲས་བུ་མུང་འདས་ལ་དངོས་སྟུ་འཇུག་པའི་
 ཐབས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དོན་དམ་སྟོན་པ་དེས་དོན་དུ་འཛོག་པར་གསུངས་པས། བརྗོད་
 བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛོག་ཚུལ་དང་དོན་གཅིག་པ་འདྲའོ།

ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་རི་རྩུབ་བྱུང་བ།

ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་རི་རྩུབ་བྱུང་བའི་སྐབས། དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་བརྟགས་པ་འདྲ་
གཉིས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་བློས་ལན་ཞིག་ཏུ། དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བའི་རྒྱ་པོད་
ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན་འགས། ལྷ་མ་རིགས་གྲུབ་པས་སྤང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་རྗེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྟག་མཐོང་དུ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པ་ལ་སྤྱི་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། རབ་རྩ་མི་
གནས་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ནས་སྤྱི་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་སྤྱི་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་མི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་
ནི། སྒོ་བ་དཔོན་དཔའ་བོའི་དོན་དམ་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོན་པ་ལས། ལྷ་མ་ཅམ་ལ་བརྟགས་པས་བསྐྱུས། སེམས་ནི་སྤྱི་
མའི་རྣམ་པ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱང་ནི་སྤྱི་མ་འདྲ། ཞེས་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ །ཡུལ་སྟོང་ནས་སམ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆོས་
འགའ་ཞིག་སྤང་སྟོང་ཚོགས་པ་སྤྱི་མ་ཅམ་དུ་འདོད་ཅིང་བརྟགས་པས་བསྐྱུས་ཏེ་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་
སེམས་སྤྱི་མའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་བདེན་མེད་སྤྱི་མ་འདྲ་བར་འདོད་ཅིང་སྤྱི་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་
འདོད་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་མིང་དུ་བརྒྱུད་སྤངས་ཏེ། སྒོས་བལ་འཇམ་དཔལ་མཐོང་བ་མིན། ཞེས་དབུ་མ་
པ་དེས་ཀྱང་སྤྱི་མ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྒོས་བལ་མཐོང་བ་མིན་པར་བཤད་ནས། ལྷགས་དེ་འགོག་ཚུལ། ལྷ་མ་སྤྱི་མ་
ཅམ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དེ་མི་འགྲུབ། གྲུབ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱང་། སྤྱི་མའི་ཆོས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་
པས། ལྷ་མ་རྩ་བུའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤང་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྤྱི་མ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་
སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤང་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྤྱི་མ་རྩ་བུ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་ཀྱི་དོས་ནས་
ཡོད་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱི་མ། སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་ན། གཞན་
མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱང་སྟོད་ལྷགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤང་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྤྱི་མའི་ཆོས་སུ་སྟོན་
བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀག་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་རྣམ་གྲངས་སྟོ། ལྷ་མ་འདྲ་སོགས་དཔེ་མཐའ་ཡས། ཐེག་
པ་སྤྱི་ཚོགས་ཐབས་ཚུལ་གྱིས། མི་གནས་དབུ་མ་ཉེ་བར་མཚོན། ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སོགས་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤྱི་ཚོགས་པའི་སྟོ་དང་། ལྷ་མ་འདྲ་བ་དང་སོགས་པས་མི་ལམ་དང་སྤྲིག་རྒྱ་སོགས་དཔེ་མཐའ་ཡས་པ་
དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟོ་སྟོང་སྤྱི་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་བཀྱི་བའི་ཐབས་ཚུལ་མང་པོ་བརྟན་པ་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་མཐར་གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ལ་རབ་རྩ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་གསུངས་པ་དང་། མཚོན་ཀྱང་མཚོན་
བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བསལ་བཞག་ཅི་ཡང་མེད། ཅིས་སོགས་ཀྱིས་དབུ་མ་པ་དེའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་ལ། གཞུང་འདི་རྩི་
བོའི་ཆོས་ཆུང་བརྒྱ་ཅའི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མ་གཟིགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཆད་མར་མི་འཛིན་པ་མི་

མེད་པས་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་དབྱེ་བ་རྗེས་ཀྱང་བཞེད་པར་ངེས་ཤིང་། རབ་རྒྱུད་པས་སྐྱུ་གྲུབ་པ་དེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཆོས་ཅན་སྐྱུ་གྲུབ་ཡང་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་བཞག་ཆོག་པ། དཔེར་ན། བུ་མ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་བུ་མ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ས་ཕྱོགས་དེ་སྤང་ཡང་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས། དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་མེད་དགག་ཅམ་ལས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པར་འཛིན་པར་གསུངས།

གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་ནས་རབ་རྒྱུད་པ་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པར་གསུངས་ཤིང་། རྩེད་སྐྱུ་གྲུབ་མཐའ་ཡང་རྗེ་ཙཱ་བཟང་པའི་བཞེད་པ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད། འདི་དག་གྱང་མཐས་པའི་བཤད་སྟེན་མཐོང་ནས་གནད་དོན་མདོར་བྲིས་ཏེ་བཤོད་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་ཡིག་རབ་དུ་སྐྱུ་མ་ཞེས་པ་ཁ་ཤས་ཅམ་ལས་ཆེར་མི་གསལ་གྱང་མཐས་པས་བཤད་ན་ཅི་ཡང་བདེན་ཟེར་བ་ལྟར་རབ་རྒྱུད་པས་ཆོས་རྣམས་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པར་སྐྱུར་ན་སྐྱུ་འགྲིགས་ཅམ་འདུག །འོན་ཀྱང་རབ་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སྤང་སྟོང་ཆོགས་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་ན། དེ་དཔེ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྟངས་ཅན་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་དེ་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་དེས་དེ་གྲུབ་པར་བཞག་དཀའ་སྟུམ། དཔེར་བུའི་གཞུང་གིས་སྐྱུ་མ་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་ཆུབ་གསལ་པོ་མི་སྤང་ཞིང་། སྐྱུ་སྐྱུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ། གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་གསུང་དོན་ཡང་མ་འཆལ། མི་གནས་དབུ་མ་ཞེས་པས་གྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་དུ་མི་གནས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ལས་དབུ་མ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་སྟོན་པའི་ངེས་པར་དཀའ་བར་སྤང་། སྟོན་ཡིག་གི་ལུང་དྲངས་ཟིན་པ་རྣམས་དང་། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས། སྐགས་ལ་རབ་རྒྱ་མི་གནས་ལས། །སྟག་པའི་རྩ་མེད་ཡོད་ན་ནི། །རྩ་དེ་སྟོན་བཅས་སྟོབ་དཔོན་མོངས། །འོན་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་དང་། ཅན་ར་ཉི་ལས་མཛད་པའི་རིན་ཆེན་མེད་བར། སྐྱུ་མ་རིགས་པས་གྲུབ་ན་ནི། སྐྱུ་མ་མ་ཡིན་ཡང་དག་ཐལ། །མི་འགྱུར་སྐྱུ་མར་གྲུབ་ཅེ་ན། །རིགས་གྲུབ་དོན་ནི་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་དང་། རོ་པོ་རབ་རྒྱ་མི་གནས་ནི། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་གཞུང་དུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྟོད་རྒྱ་གར་བའི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གྱང་འདོད་པར་གསུངས་པའི་ངོས་བསྟན་ནོ།

སྒོམ་ཡིག་དེ་དཔལ་པོས་མཛད་པ་དང་། དེར་དབུ་མ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་བསྟན་པར་ཁས་སྤངས་ནས། གཞུང་
ལས། དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་རིམ་ལྟར་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཡི། སྤ་མོ་རྣམས་སུ་ཞིག་གིས་མཁོད་པར་
རྟུ་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་དག་འཕྲེ། སློབ་དཔོན་དཔལ་པོའི་ལྷགས་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་དབུ་མ་པ་ཆེན་
པོའི་ལྷགས་མིན་པའི་དོན་ནི་ཞེ་ན། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་མཁོད་པའི་རྒྱ་གར་བའི་གཞུང་དེ་བློངས་ཤིག་ །དེ་ལྟ་
བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེའི་བཞེད་པ་རིམ་ལྟར་ཡིན་བཅས་ན་ལེགས་ཀྱི། ལོ་ཆེན་སློ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱུ་ཙ་མ་གཟིགས་སམ་སྐྱུ་མ་པའི་དོགས་པ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ལ་མི་ལམ་དུ་འང་འབྱུང་བར་མི་འོས་
སོ། །རྟག་བརྟན་ཆོས་འབྱུང་དུ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་རིམ་མཛད་མཁན་རྟ་དབྱངས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་དེ་
བོད་ཀྱི་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་དང་། ཡོ་གའི་སློབ་དཔོན་ཀུན་དག་ལ་སྟོང་པོ་སོགས་དང་དུས་རྒྱུས་པ་ཅམ་མཉམ་པར་
མཁོད་པ་དོན་གནས་སུ་སེམས། དེས་ན་ལེགས་མཁོད་སྟོང་པོ་ལས། སློབ་དཔོན་དཔལ་པོ་དང་། སྤུའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་
པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ཡོད་ཅོད་ཀྱང་། འདི་དག་གིས་བཀྲལ་བའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅས་འབྱུར་བ་མི་སྤང་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དེས་ན་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པའང་། ཞེས་པ་ནས། ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་སྤྱར་བས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་འདོད་ཚུལ་བཞག་པ་ཕྱོགས་སྤྱར་བཞོད།
སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟོན་ཅམ་རྒྱ་གར་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་འདོད་པར་བསྟན། སྤྱིར་དབུ་མ་པ་
ཁས་འཆེ་བའི། ཞེས་པ་ནས། མཁོད་པར་རྟུས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། རྒྱ་བོད་འགས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟོན་འདོད་ཀྱང་དབུ་མ་
པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་མིན་ལ། སྤ་མོ་རྣམས་མཁོད་པར་ཡང་མི་རྟུས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་རང་ལྷགས་ལ་མི་བཞེད་ཚུལ་
བསྟན། གཞན་ཡང་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱར་བས་པའི་འདོད་པ་འཁོག་ཚུལ་བསྟན་པར་ཤེས་དགོས་
སོ། །གཞུང་བརྒྱ་སྤྱོད་པ་དག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་མཆན་འགྲེལ་དུ། ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་ཆོན་འདིས་སྐྱུ་མ་
རིགས་གྲུབ་པ་དང་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྟོན་གཉིས་ཀ་བཀག་པར་མཁོད་པ་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
དཔྱོངས་པ་མ་མེད་པར་མངོན་ཏེ། སྤྱར་བས་པ་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ། སློབ་དཔོན་སང་བཟང་དང་ཞི་བ་འཆོ་
སོགས་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། རྒྱན་སྤང་དང་འགྲེལ་རྒྱུ་དོན་གསལ་ལས། འབྲུལ་པའི་མཆན་མ་མཐའ་དག་
སྤངས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱང་བའི་སློ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
གསུང་བེན་ལ་འབྲུལ་ནས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱང་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་

དངོས་སུ་རྟོགས་པ་སློབ་དཔོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཚུལ་གསེར་སྤངས་གི་རང་ལུགས་འཛིན་ཚུལ་དང་།
རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་དུ་སྒྲིགས་སྒྲ་འགོག་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ན་ཤེས་ནུས་སོ།།

སྒྲ་རབས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དབྱུང་པ་མཉམ་བཞག་སྤང་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་། སྤང་བཅས་སུ་འདོད་པ་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མའི་འདོད་པ་བརྟེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསེར་སྤངས་ལས། འཕགས་གྲོལ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས།
ཞེས་པ་ནས། བདེན་དངོས་མེད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་བཞག་གི་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང་།
ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་སྒྲ་རབས་པའི་འདོད་ལུགས་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་མི་
རུང་ཚུལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་ལས། གང་དག་སློབ་དཔོན་ཀྱི་བཞེད་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་རྟོན་འབྲེལ་
རྒྱན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། དབྱུང་ཐལ་རང་གང་གི་ལུགས་ལ་འང་ལེགས་པར་མ་སྤྱངས་
ཤིང་སློབ་དཔོན་ཀྱི་བཞེད་པ་ལོག་པར་འཆད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བའི་
འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཞིགས་དོར་རྟོན་འབྲེལ་སྐྱུ་མར་སྤང་བར་འདོད་པ་ལ་ནི་དབྱུང་པའི་བྱི་ཙམ་ཡང་
མེད་པས། སློབ་དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་སྒྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ།།

གསེར་སྤངས་ནི་ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་མ་མཛད་གོང་དུ་བཅུ་མས་པས། ལྟ་བའི་སྟོར་སྒྲ་རབས་པའི་
གསུང་སློབ་གཞིར་བཞག་ཡིན་གཤིས། ཐང་འདིར་ཡང་མཉམ་བཞག་སྤང་མེད་སྤང་བཅས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས་སྒྲ་མ་
ཚོད་པའི་གནས་ཆེ་བས་ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས་པར་གསུངས་འཕྲལ་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྟོན་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅིར་
ཡང་མི་འཛིན་པ་ལ་འདོད་པར་གསུངས་པས། འཕགས་སེང་གི་རང་ལུགས་མཉམ་བཞག་གིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་དང་
ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་གང་ལ་དོས་འཛིན་དགོས་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འདི་འདྲ་མང་། རྟོན་པ་སྒྲ་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་སྤང་ཀྱི་
འདོད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་མི་བཞེད་དེ།
གཞུང་ལས། ཐ་སྙད་ནི་རྒྱ་གར་བའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གྲང་འདོད་དོ། སྤྱིར་དབྱུང་པ་པར་ཁས་འཆེ་བའི། ཞེས་སོགས་
དང་། སྟོང་པོའི་རྒྱན་ལས། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་སློབ་དཔོན་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡང་དབྱུང་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱར་བ་
འདེབས་པར་ཟད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིགས་སྒྲ་མས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཁོ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་
དམ་དུ་མི་འདོད་འདྲ་ཡང་། རིགས་ཤེས་རྟོག་དཔག་དང་། སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དངོས་གཞལ་ཡིན་ཕྱིན་དོན་དམ་
བདེན་པ་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞུང་དུ། སྤང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ།
ཞེས་གསུངས་སམ་སྟུམ། སྒྲ་རབས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་ལྷན་བ་དང་ཞི་བ་ལྷ་སོགས་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབྱུང་པ་

པར་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་སྤང་བ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་པར་བཅད་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་ཚུལ་ཡང་། སློང་འཇུག་
ལས། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། སློ་ཡི་མཐུན་ན་མི་གནས་པ། དེ་ཆེ་རྣམས་པ་གཞན་མེད་པས། དམིགས་པ་མེད་
པར་རབ་རྒྱ་ཞི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་རིས་ལ་འབྲུལ་ནས་ཆོས་གང་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་
གཉིས་མེན་ལ་སོགས་པའི་སློབ་པ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སློབ་ཅིང་
ཡང་མི་འཛིན་པ་ལ་སློབ་བྲལ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས། དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་སྒྲིའི་ཡུལ་ལས་འདས་
པས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གྲང་ཡུལ་མེད་དུ་འཛོག་པ་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་དོ།

འདིའི་ལུགས་ཀྱི་སློབ་པ་བཅད་ཙམ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཞག་ཙམ་དང་། རྟོང་
ཉིད་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོར་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དུ་འཛོག་པ་དང་གཏན་མི་འབྲུལ་ཤེས་པ་གཤམ་
ཆེ། ཕྱོགས་སུ་འདིའི་འདོད་ཚུལ་དགག་བྱ་དོས་འཛིན་བྲལ་ཆོས་པའི་སྐབས་སོགས་རྗེའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་སུ་ཤིན་རྒྱ་
རྒྱས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མ་སློབ། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྷན་པས་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་འདོད་ཚུལ་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ། གསེར་ཤང་ལས་
སྦྱེ་ལགག་ཀྱན་བྱང་དགག་སྒྲུབ་ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་ཐད་དེར་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལྟར་བཀོད་པར་གསུངས་པས་སྒྲུབ་
བྱེད་དུ་འགྲོ་མིན་དཔྱད་དགོས། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་མཆན་དུ། སློབ་པ་བཅད་པའི་དོན་ཡོངས་གཙང་མ་ཡིན་
དགག་རྒྱ་བཤད་པ་ལྟར་ན་སྒྲུ་མ་རིགས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་དང་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། སྤྱི་ལོ་མཆན་དུ། རྟོང་བྱུང་གི་
གསུང་བྲིན་ལྟར་སྤང་བ་ལ་བདེན་པའི་སློབ་པ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་རྒྱ་བཤད་པ་ལྟར་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་
དང་བྱུང་མེད་དུ་འགྲོ་བས། དཔུ་མ་པ་གཞན་རྣམས་དེ་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལམ་བརྟག།

གཞུང་ལས། དེ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཙམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།
ཕྱོགས་སུ་དེ་དག་གིས་སྤང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་གཞལ་དུ་འདོད་པས། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་
དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དགོས་པར་སྤང་ལ། དེས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་སྤང་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་
དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་བཏགས་པ་བར་འཛོག་པ། དཔུ་མ་རྒྱན་
ལས། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། ཡང་དག་རྒྱ་ན་སློབ་པ་ཡི། ཆོགས་རྣམས་ཀྱན་
ལས་དེ་གྲོལ་ཡིན། ཞེས་དང་། དཔུ་མ་སྤང་བ་ལས། སྦྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་
ཞེས་བྱའི། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ན་དོན་དམ་པ་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་སམ་སྟེ། ལམ་རིམ་ཆུང་བར། རྒྱན་དང་སྤང་བའི་ལུང་དོན་ཡུལ་གྱི་དོན་

དམ་ལ་སྒྲོར་ཆོ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་དེ་རྟོག་མེད་གྱི་ངོར་སྒྲོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་
 ཡིན་ལ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་གྱི་ངོར་སྒྲོས་པ་སྒྲིགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བས་སྒྲོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་
 དམ་དངོས་མིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྟར་ན། གཞུང་གི་དོན་སྒྲར་བཞིན་བཤད་དགའ་ཡང་། ཅ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་དུ།
 དབུ་མ་སྒྲུང་བའི་ལུང་འདི་བྲངས་ནས་དོན་འཆད་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པའི་སྒྲེབ་སྟེན་སྟེང་པ་དང་གང་ཟག་གི་
 སྒྲིང་དུ་བཀག་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྒྲིང་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། རང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲོའི་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་དང་
 བཅས་པར་འཆར་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བར་མི་འཆར་བས་དོན་དམ་བཀགས་པ་བ་ཀྱན་རྒྱུ་མཆོཅ་ཉིད་པའོ། ཞེས་
 དང་། རྟགས་གྱི་དགག་བྱའི་སྒྲོས་པ་བཅད་ཙམ་ནི། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་པ་འདུག་ཞི་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་
 བདེན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲིང་སྒྲུན་དུ་འདུག་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན་གོང་སྟར་
 བཤད་རུང་བར་སེམས། དེས་ན་དབུ་མ་རྒྱན་དང་སྒྲུང་བའི་ལུང་དོན་ཡང་བདེན་པས་སྒྲིང་པའི་གཟུགས་སྟེང་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་
 བྱའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྒྲིང་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་དངོས་
 མིན་ཏེ། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོའི་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་དངོས་ནི་སྒྲོས་པ་
 ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། རང་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཟག་པ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་ནི་ཞེས་འབྲེལ་ཚུལ་དང་ལམ་རིམ་ཆུང་བ་སྟར་བཤད་ཚུལ་གཅིག་སྟེ། འཆད་ཚུལ་གྱི་
 རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་སོ།།

ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སྒྲུང་བས་སྒྲུ་གྲུ་སྟེན་བདེན་མེད་གྱི་སྒྲུང་བར་སྒྲུབ་པ་
 ཡང་། གཞི་དེ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་མ་ཆོད་པའི་གང་ཟག་རྟོག་ལྟན་ལ་ནི་དེ་སྒྲུབ་པའི་དོན་མེད་ལ། ཐེ་ཆོམ་
 ཆོད་པ་ལ་ནི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྒྲུ་མ་སྒྲུ་བྱུ་ལ་སྒྲུགས་ཞེན་ཆེ་བ་འགས་དེ་སྟར་
 འདོད་ཀྱང་། སྒྲུ་གྲུ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་མ་ཆོད་པ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྒྲུང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་
 སྒྲུང་བ་བསྒྲུབས་པས། སྒྲུ་གྲུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཕན་མི་བོགས་པས་དོན་མེད་ཅིང་། སྒྲུ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཟིན་
 མ་བརྟེན་པ་ལ་སྒྲུ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་མེད་པས་རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟར་ན་
 འབྲེལ་ལམ་གསུངས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲུང་བ་ལ་དགག་བྱའི་སྒྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་
 གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཙམ། ཞེས་སྟེན་གྱི་དོན། སྒྲིགས་སྒྲུ་མས་དོན་དམ་
 སྒྲོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་
 བཀགས་ནས་འཛིན་ཅིང་། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་བཀགས་གྱི་ཆ་དེ་ལ་ཡོངས་གཅོད་དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་འདོད་པ་དེའི་

དབང་དུ་བྱས་པར་ཆོས་རྗེའི་བདེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་ཏུ་བཤད་དོ། །འདིའི་རྣམ་བཅད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་འདྲ་
 ཞིང་། དེ་ལས་ཡོངས་གཅོད་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་རྒྱ་མཚན་དཔྱད་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཞེས། རྒྱལ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། བྱིས་རྣམས་སྐྱལ་པ་སྤང་དོན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་
 ཡིན། ཞེས་སྤྱོད་དོན་བཀག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་སྟོན་པ་སྤྱི་བཞིན་པ་མིན་པར་གསུངས་མོད། གཞུང་དེ་
 གསང་འདུས་ལས་འཕྲོས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འདིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་དབུ་
 མའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ལས་སྤྱིའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཛད་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ། སེར་མཚན་
 དུ། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་དོན་ཡོད་མེད་གསལ་བར་མ་མཛད་ཟེར་བ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་
 ལས། བརྟམ་པ་དག་རི་ལྟ་བུར། ཡི་གེ་སྤྱོད་མོ་སྟོག་འཇུག་ལྟར། བྱས། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་རྟེན་པ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་
 མི་རྟེན། ཟབ་མོ་ཁུ་འཕྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། བྱང་ཆུབ་སྐྱུ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ལོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་པ་བཤད། ལུང་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སྟོང་མན་འབྲིང་མཚོག་གསུམ་ལ་
 ཁམས་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་མཚན་གཞིར། ཁ་ཅིག་ལ་མངོན་མཐོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོན་པ་དང་། དོན་སྟོན་
 གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་
 ཅན་འགའ་ཞིག་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རབ་ཀྱི་
 ཐེག་ཆེན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྟོང་རྗེའི་ལས་བརྩམས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་མི་གསལ་
 གྱང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་ལུང་འདིའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ན། ཆོས་འགའ་ཞིག་བདེན་ཅིང་འགའ་ཞིག་མི་
 བདེན་པར་སྟོན་པ་རྣམས་གདུལ་བྱ་རབ་ལ་སྟོས་ཏེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་འདྲ། འོན་ཀྱང་ལྷགས་བསྟན་
 ཅམ་ལས་ཆོག་ཟེན་ལ་མི་གསལ་བས། འཕགས་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་དོན་ཡོད་མེད་གསལ་བར་མ་མཛད་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་དོགས་མེད་དམ་སྟུམ།

ཞང་ཡེ་ཤེས་སྟེས་མཛད་པའི་བརྗོད་བྱང་དུ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་སྟན་འབྲེད་དང་ཞི་བ་འཚོས་བསྟན་བཅོས་མཛད་
 ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་མདོ་སྟོན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་པའི་མིང་བཏགས་ཚུལ་ཅམ་ལས།
 སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་སྟོབ་བྲགས་པའི་མཚན་ཅམ་ཡང་མི་གསལ།

སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་བྲགས་པས་གྲུབ་མཐའ་སྟོབ་གཞན་དང་སྟོབ་མི་བསྟན་པས་མདོ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་
 ཚུལ་ནི། སྟོབ་པའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་དོན་དམ་པར་སྟོས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་རྗེ་བུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྟོས་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་

པའི་ཚོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་
 པར་བྱལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་མ་ཉམས་པའི་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚོས་དང་བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་
 མཚུངས་པར་མི་རིགས་པས། འཕགས་པའི་ལྷགས་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དངོས་པོར་སྦྱ་བའི་གྲུབ་
 མཐའ་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པ་ལྷགས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་རྣམ་གཞག་
 འགའ་ཞིག་མདོ་སྤེལ་དང་སེམས་ཅམ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་རྟ་བུ་མིན་པར། ཐལ་འབྱུར་བས་ནི་འཕགས་པའི་
 ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད། ཀྱན་རྫོབ་འཛིག་ཚུལ་ཡང་དངོས་སྦྱ་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའམ་མི་མཐུན་པར་འགྲེལ་པར་
 མཛད་དོ། །

འོག་ཏུ། ལྷགས་འདི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་གཞི་གཟུང་འཛིན་ཆ་
 མེད་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་མི་བཞེད་པ་ལ་ངོས་བཟུང་བའང་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་རྟེ། ལེགས་
 བཤད་སྟིང་པོ་ལས། དོན་སྦྱ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྦྱས་པ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པའི་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་གི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་མི་
 འདོད་ལ། དེ་དག་ནི་དེའི་སྤྱིང་ནས་འཛིག་པ་ཤ་རྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་
 གཉིས་སུ་འབྱེད་ན། རང་རྒྱུད་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བལ་བའི་དབུ་མ་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། ལེགས་བཤད་སྟིང་
 པོ་ལས། མཁས་པ་དེ་དག་གྲང་ཚོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་པའི་སྟོ་དུ་མས་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་
 ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་སོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བར། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་
 མཐའ་དང་། བདེན་དངོས་རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཚོས། དབུ་མར་འདོད་མཚུངས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་
 པ། ཞེས་རང་རྒྱུད་པས་གྲང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་དབུ་མ་པར་འཛིག་པར་གསུངས་མོད། རང་
 རྒྱུད་པས་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་འགོག་ཅེས་པ་ལས་རིགས་པས་ཞེགས་མ་གསུངས་པ་དང་། བདེན་མེད་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་བདེན་མེད་རྟོགས་མ་གསུངས་པའི་རྩས་པ་ལ་བརྟགས་ན། རང་རྒྱུད་པས་དབུ་མ་མ་རྟོགས་པར་
 མཛོན་རྟེ། རྩ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་དུ། དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའ་དང་། དེ་
 ལྟར་འཛིན་པ་དེའི་མཐའ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡོད་མཐའ་དང་། དེ་
 ལྟར་འཛིན་པ་དེའི་མཐའ་འཛིན་དུ་གསུངས་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ན་དེ་རྟ་བུ་འཐད་པར་འཛིན་པའི་མཐའ་འཛིན་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་སེལ་བྱེད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་མཐའ་འཛིན་རྒྱུད་ན་

ཡོད་ཕྱིན་མཐར་ལྷུང་བར་འཛིག་དགོས་ཏེ། ཅ་ཤེའི་ཁྲིཀ་ཆེན་ལས། གང་དུ་བརྒྱུང་བས་འཛིན་པ་པོ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་
མཐར་ལྷུང་ཞེས་བརྟགས་པའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའི། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་
རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀར་ལྷུང་བའི་དབུ་མ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས།

དཔལ་ལྷན་སྒྲིབས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཞིར་བཞག་དང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་འང་ལེགས་བཤད་
སྤངས་ཚུལ། ཚོག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་མཐོང་ནས་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་ལེགས་
བཤད་གང་། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ལས་འོངས་དང་བདག་གི་རྣམ་པར་སྤྲེལ་ས་རྟེན་པ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ།

སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ། འཁོར་བའི་ཉེས་སྒྲིལ་བསམས་ཏེ་ཡིད་འབྱུང་སྒྲེས་པ་ནས། འཛིག་རྟེན་
ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་གོམས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲིལ་མ་ཡུལ་པ་སྤངས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པའི་བར་གསུངས་
ཚུལ་ལ་བརྟགས་ན། དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ཉིད་དགོས་མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་སྐུ་ལ་གཙོ་བོར་གོ་དགོས་སམ། ཡང་ན་ལྟ་བུ་
རྟེན་པའི་སྒྲིལ་དུ་སྐྱབ་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པ་དང་། གུན་འབྱུང་ཅད་བཅད་པ་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་
རིམ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཟིན་མོད། དེ་བསྒྲེལ་པ་མཐར་ཐུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་
པས་ཐབས་ཡིན་བྱས་ཀྱང་རུང་བར་སེམས།

རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པའི་མཇུག་ཏུ། ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེས་བྱ་དག་ཁྲི་
ཟའི་གོང་བྱེད་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའི་
དབུའི་མཚམས་སྒྱུར་དུ་བཀོད་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་ན་
རྩོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱས་ནའང་དགག་བྱར་འགོ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས་རུང་བར་མངོན། བདག་དང་བདག་གིར་
འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་ཙམ་སྟེ་དམན་ལ་འང་ཡོད་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞུང་ལས། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྤྲང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི། ཞེས་བདེན་
སྤྲང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཆོས་སྐུར་གོ་སྟོན།

སྟོན་པའི་མཚན་མ་ཞེས་པ་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འཇུག་ཀྱང་། འདིར། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པའི་མཚན་
མ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཞུགས་སོགས་ཕྱི་དང་མིག་སོགས་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་སྤྲང་བ་ལ་བྱའོ། ཆོག་གསལ་
དུ། བདག་ལ་ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་གསུངས་པ་གོང་དེར་ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་
པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་འཛིག་གནས་པ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་དཔྱད་པའི་དོན་མིན་གྱི། བདག་རང་
དོས་ནས་ཡོད་ན་ཡུང་པོ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་བརྟག་པར་གསུངས་མ་ཐག་པ་ལ་གོ་དགོས་
པས། ཆོག་གསལ་གྱི་དོན་ནི། ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་མ་རིག་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་ཡུང་
པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་བདག་གང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་འཕམ་སྤང་བྱ་ཉིད་དུ་སྤྲང་བའི་བདག་འདི་ནི། ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་
པར་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡུང་པོ་ལས་

གཞན་ཅ་དང་དུ་ཡོད། ཅེས་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལོ།

འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་དོ་བོ་ལ་དམིགས་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུང་པོ་རང་བཞིན་
མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་དོན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
སློང་ཉིད་ཀྱིས་ཡུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྟེན་དུ་མི་འཛིན་པས་དེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མིན་ཞིང་ཡུགས་ལ་རྟོགས་
པའང་མིན་མོད། སློང་ཉིད་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་ཡུང་པོར་རང་བཞིན་མེད་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་
འདྲེན་ཅུས་པས་ཐ་སྙད་རགས་པ་ལ་སློང་ཉིད་རྟོགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཡུང་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་མི་ཅུས་ན་གང་
ཟག་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱུང། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཅུས་པས་བྱུང་བྱས་
ཆོག །འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དུ། གདགས་གཞི་ཡུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་སྤྱིན་ན་བཏགས་ཆོས་གང་
ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སུན་མི་འབྱིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་
ཡུལ་སུན་འབྱིན་མི་ཅུས་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ཅེས་པ་ལོ། །གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་
པའི་སློང་ཉིད་ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཡུང་ན་དེས་དེ་ཁེགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་སློང་ཉིད་
ཡུང་པོ་བདེན་མེད་ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡུང་པོ་བདེན་གྲུབ་ནས་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་
མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འབྱུང་། ཁེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་
པར་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འོང་ས་མེད་པས། ཞེས་པའང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་རྟོགས་སུ་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་སློང་ཉིད་སྟོབས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འབྱུང་
གྱི། ཡུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྟེན་དུ་གྲུབ་མཐས་སློང་འདོགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །སློང་ཉིད་རང་
དུས་སུ་ཡུལ་དེ་མ་རྟོགས་ཀྱང་སློང་ཉིད་སྟོབས་ཀྱིས་ཆད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མ་རྟོགས་པར་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
བསྐྱེད་པ་ནི་སློང་ཉིད་ཡུལ་དེ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཡུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ནི། ཅུས་འགྲེལ་ལས། སློང་ཉིད་
ཡིན་འདི་འདྲ་ཀུན། །མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། །དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཛིག་སློང་འབྱུང་། །ཞེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སློང་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སློང་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེས་པའི་ཆད་མས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཡུགས་ཀྱིས་རྟོགས་
པར་བཤད་པ་རྟ་དུ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཡུགས་ཏེ་ཅུས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་ཡུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་བསྐྱེད་པས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་སློང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་སྟོབས་ཡུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་བྱས་ཀྱང་རུང་།

སྤེ་བདུན་རྒྱན་དུ། རྟོག་དཔག་ཆད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཀ་དེས་ཤེས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ཡུགས་འདིར་

བཅད་ཤེས་ནི་སྤར་ངེས་ཟིན་གྱི་ཡུལ་དུན་པའི་སློ་ཡིན་ལ། དུན་པའི་སློ་ལ་རྟོག་པས་བྱུང་པས་མངོན་སུམ་སྤང་ཅིག་ཕྱི་མ་
 རྣམས་བཅད་ཤེས་སུ་མི་བཞེད། ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་ངེས་ཤེས་པ་གཙོ་བོར་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ལ་སྤྱར་བ་དང་། ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ཞེན་པས་འཛིན་པ་ལ་འང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་སྤྱར་བ་ཡོད། ལྷགས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསར་
 དུ་རྟོགས་པ་ངེས་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན་སྤར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། རྟོགས་ཟིན་
 རྟོགས་པའི་སློ་གཉིས་ཀ་ངེས་ཤེས་སུ་བཞེད་པ་འདྲ། ཡུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་སློར་
 འདོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་རྟོག་མི་བཞེད་པ་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷ་སྤྱ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ལྷ་སྤྱ་བདེན་མེད་
 ཡོད་པ་རིགས་པའི་རྟོགས་ལྷགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་
 དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་རིགས་ཤེས་ཉམས་སྦྱང་གི་རང་རིག་གིས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པས།
 རིགས་ཤེས་དེའི་རྟོགས་ལྷགས་ཀྱིས་དངས་པའི་བདེན་མེད་ཡོད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སློ་ངེས་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་གཏོགས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སློ་ངེས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་འདྲ།
 གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་བཏགས་དོན་འཆོལ་ཚུལ་ཡིན་པར་སྟོང་ཐུན་དང་ཡིག་
 ཆར་གསུངས་པ། ཅ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་གསར་དུ་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུ་འི་བྱང་མ་བྱེ་བར་སྤྱིར་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ཆད་
 མར་འཛིག་པས། ཞེས་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་སེམས། ལྷགས་འདིར་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་ཆད་
 མར་བཞེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་གསར་དུ་ཞེས་པའི་བྱང་པར་མ་གཤགས་པ་དང་སྒོ་བསྐྱུན་ནས་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
 ཟུར་དུ་གསར་དུ་ཞེས་པ་སྤྱིར་མི་དགོས་པར་བཞེད། འོན་ཀྱང་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་མི་འདོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་
 འདྲ་གཏན་མེད་ན་ཆད་མས་རང་ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་མི་རྟོག་སྤྱད་བསྐྱུ་ལ་སོགས་བདེན་བཞིའི་
 བྱང་ཆོས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་
 རྟོགས་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བས་ན། སྤར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སློ་དང་། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་སློ་གཉིས་
 ཀ་ཆད་མ་ཡིན་བྱས་ན་བདེ།

ཡུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེའི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ།
 སྟོང་ཐུན་ལས། རིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ངེས་པའི་རིགས་པ་ངེས་
 ཡུང་སོགས་ཀྱིས་སྟེང་དུ་འང་བདེན་མེད་སློ་ཁ་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་ཅུས། ཞེས་སོགས་དང་། ཅ་ཤེའི་རྒྱ་
 ཆེན་ལས། སློ་སྤྱ་མའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱབ་བྱེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། གཞུང་དུ་རིགས་པ་
 སྤྱ་མའི་བྱེད་པས་འགྱུར་པར་བཤད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པ་རྟོག་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་

དམ་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་ལས་གཏན་ཆོག་སྐྱུ་ལང་། རྣམ་བཤད་ལས། བྱི་རོལ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རེས་འགའ་རང་ཁོ་ནས་རྟོགས་ལ། རེས་
 འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
 རེས་སུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་རེས་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་དང་། རེས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་པས། ཆོས་གཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཆོས་གཞན་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་སྒྱུར་མི་དགོས་པས་མ་ཁྲུབ་འདྲ། དེ་འདྲའི་རྟོགས་ཡང་དག་དགོས་ཕྱིན་དེ་ལ་བརྟེན་
 རས་གཅོད་རྒྱུ་འོ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་དགོས་མོད། བྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཟིན་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་དམ་མེད་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་མཐོང་གྱུར་བ་འབྱུང་ན་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་བཞག་
 དཀའ་མ་དཔུང། ཕར་ཕྱིན་ཡིག་ཆར་ཐུག་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དབྱུ་མ་པ་མ་ཡིན་པས་
 མ་ཁྲུབ་པར་ཡང་གསུངས། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་རིགས་རེས་དག་བཅོམ་གྱིས་སྒྲོང་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་
 པས། དེའི་ཆོ་གཅོད་རྒྱུ་འོ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱུད་ལ་འཛོག་དཀའ་བར་
 བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་འདི་ལ་སྒྱུར་ན་ཨི་འགྲིགས་བརྟག་ །ཡིག་ཆ་གཞན་དུ། ཐེ་ཆོམ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་
 གཉིས་བཞག་པ་རྟུར་ན། འདིའི་ལན་སྒྲ་བར་སྤང་ཡང་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་འཛོག་པའི་ཁྲུངས་གར་ཡོད་བཅས།
 བྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་རེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྟོགས་སྒྱུར་ལ་རྟོགས་ན། ཆོས་གཅིག་གི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་སྒྲོ་བ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་འགའ་དོགས་པས་དཔུང།

བརྟན་པའི་ཏའི་ལུང་དོན་ནི། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཆོ་དེའི་བདག་གི་
 བ་ལུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ན། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་དེའི་
 བདག་གི་བ་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་པའོ།

རང་སྡེ་གང་ཟག་བརྟགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་
 པར་མི་འདོད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ན་ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོབས་
 །ལྷགས་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གནས་མ་བྱ་པ་ལས་གཞན་པའི་རང་སྡེ་དངོས་སྒྲ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 མིག་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གང་
 ཟག་བརྟགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་བརྟགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའམ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ན། མ་ཁྲུབ།
 ཅེས་ལན་གདབ་པར་དགོངས་པའོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་གྲུབ་

པར་འདོད་ཅིང་། རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡང་གྲུབ་པར་འདོད་པས། གཞུང་ལས། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་ཅེས་པ་ཕྱོགས་སྒྲིལ་རིགས་པས་འཕུལ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འབྲུ་སྒྲོན་སྐབས། དངོས་སྒྲིལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་མིག་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་ཞེས་སྒྱུར་ན་བདེ།

མིག་དང་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་རྣམས་དེ་དག་གིས་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པ། བྱེ་བྲག་སྒྲིལ་བ་དང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་མདོ་སྟེ་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་སྒྱུར་ན་བདེ་བ་འདྲ། དེ་དག་གིས་རགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་རྒྱུན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ་བས། དཔུ་མ་པས་དགེ་མི་དགེ་འི་ལས་ལམ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲིལ་པ་ལ་ཚོལ་དོན་མེད།

དེས་ན་དངོས་པོར་སྒྲིལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བྱེ་བྲག་སྒྲིལ་བས་མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བཅོམ་པ་འཕམ་སྒྲོས་སོ་སོར་བསལ་བས་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་རུང་བ་བཏགས་ཡོད་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་པ་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཆད་ཀྱང་དེའོ། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྟེ་པས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཆད་བྱེ་སྒྲིལ་དང་མཐུན་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་། ཡུང་པོ་དང་། དབྱིབས་རྣམས་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས། བྱེ་སྒྲིལ་དེ་རྣམས་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དང་མི་འདྲ་ལ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅིམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་ཅིམ་མ་ཡིན་པར་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པས་རིམ་པ་བཞིན་རྟག་དངོས་གཉིས་དང་དོན་གཅིག་པར་འགྲོ་ཞིང་། རྗེས་བཏགས་འཛོག་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་འཕ་སྒྲིལ་ཡང་འདི་པས་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་དུ་མི་འདོད་པ་དང་སེམས་བྱུང་ལ་རྗེས་བཏགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན་བརྟག་དགོས། སེམས་ཅིམ་པའི་ལུགས་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲིལ་གྱིས་བཞག་ཅིམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བཞག་ནས། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་རུ་མེད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀུན་རྫོབ་རུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ནམ་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱིས་དོན་དམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རུ་ཡོད་པར་འཛོག་པར་བཤད་པ་དང་། རྗེས་བཏགས་ཀྱང་བསྐྱུ་བ་ལྟར་ཆོས་དེ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་གཞི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་དེས་པར་སྒྲོས་པ་ནི་བཏགས་ཡོད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་མི་སྒྲོས་པར་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ནི་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ།

ཀྱམ་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིའི་ཤེས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་
བཤད་པ་ལྟར་ན། སེམས་བྱང་བཏགས་ཡོད་པ་ན་མས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་ཀྱང་སེམས་བྱང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་
བཏགས་པ་དངོས་ལྟགས་གང་ལ་འང་མ་རྟོགས་ཟེར་རམ་དཔྱད། རྟེན་བདུན་ཀྱམ་གྱི་ལྟགས་ལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་མྱོང་
རང་རིག་ཚད་མས་གྲུབ་པས་བྱང་པས་མི་འདྲ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས།

དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་མེད་ཡིན་པས། གནད་བཞིའི་སྐབས་དགག་བྱ་ངེས་པ་ཞེས་པ་མེད་རྒྱུ་འི་
དགག་བྱ་དེ་ཡོད་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་དགག་བྱའི་སྤྱི་སྒྲོ་ངོར་ཤར་བ་ལ་གོ་དགོས། དགག་བྱའི་སྤྱི་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཡོད་
པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་བྱེད་པར་ཡོད་པ་ལ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པས་བྱུང་པར་བཟུང་ནས་བཀག་ན་བྱུང་ཆེས་པའི་སྤྱོད་གྱིས་ཆད་མཐར་ལྷུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སོ་སོར་ངོས་མ་བཟོན་པར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མེད་པས་སོ། །ལྟ་བུ་རྙེད་པའི་
སྤོན་དུ་དགག་བྱའི་སྤྱི་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡོད་ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་ཤེས་པའང་ཡོད་ཅེས་
ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བུ་མ་རྙེད་གོང་དུ་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཡོད་པ་
ཙམ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་པ་མི་སྤྱིད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་
དེ་བཞིན་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་དཔྱད་དགོས། དེས་ན་ལྟ་བུ་མ་རྙེད་གོང་དུ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། ཡིད་དཔྱོད་
གྱིས་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་སྤྱི་སྤྱིའི་སྒྲོས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་བྱས་ན་བདེའམ་དཔྱད།

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཆེས་པ་དགག་པ།

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཆེས་པ་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སོགས་དེ་དག་འགོག་ཚུལ་དང་བསྐྱར་ནས་
གཞིགས་ན་ཤེས་སྒྲ། ཅུ་ཤེ་ལ་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་ཡོད་པ་ལས། རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་སྟེག་
གིས་མཆོན་པའི་ཐ་སྟན་འཛིན་ཚུལ་བསྟན། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ལ་འབྱུང་འཛིན་སོགས་
མི་རུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བའི་ཚུལ་ཏེ་ཐ་སྟན་གྱི་ནུས་བཞག་འབད་ཚུལ་བསྟན།
གཞན་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་ས་གཙོ་ཆེར་རང་བཞིན་འགོག་པར་མཛད། ཉེར་བཞི་པར་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་
སྟོང་ལ་ཐ་སྟན་གྱི་ནུས་བཞག་རུང་མི་རུང་གི་ཚུལ་འདི་རབ་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱེར་ཤེས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་
དྲུག་སལ་བས། མཆོན་ལས། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པས་ནི་གཙོ་ཆེར་ཞེས་པས་འབྲུལ་པ་སྦྱེད་ཉེན་ཆེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་
ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་སྟོང་པའི་དོན་དུ་
བསྟན་ལ། དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །ཞེས་པས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་ཆོག་རིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། རྒྱུ་ལ་གསུམ་པའི་ཐད་ཀྱི་ཆོག་གསལ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་
གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ནུས་པར་བཞག་གོ། །འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟེན་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་འདོགས་
ལ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང་གསལ་བས་སོ། །སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ་ལྷིང་བ་
བུམ་པའི་དོན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་བུ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ངེས་པར་འབྱུར་བས་མི་འབད་
པ་དང་། སྟོང་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་བརྗོད་པའི་སྟེང་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་གི་དོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པའི་
སྟོས་སྟོང་པ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་རྟེན་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་འད་མི་འབད་པར་ཅུ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་དུ་གསུངས། རྟེན་
འབྲེལ་ཆེན་མོར། སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེའི་དོན་དུ་འགོ་བཙེ་རྟེན་པའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པའི་དབུམ་པ་
ལ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་ཆོད་མས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་པར། ནམ་ཞིག་ངེས་འཛིན་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །ཞེས་
སོགས་དང་། ཅུ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་ལས། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འགོ་བཙེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོད་མས་
ཞིགས་པའི་དབུམ་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་ཅོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས། ཅོད་བརྗོད་ལས། གང་ཞིག་སྟོང་
དང་རྟེན་འབྱུང་དང་། །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །ཞེས་པས་དེ་གསུམ་ནུས་གངས་པར་བསྟན་པར་རྟེན་ཆེན་དུ་
གསུངས། དེའི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ནའི་ཆོས་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་། །དབུ་མའི་ལམ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་དང་བལ་
བའི་བདེན་སྟོང་གསུམ་དོན་འདྲ་བའི་དོན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོར་བཤད་པ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་ལ་བསམ་པ་
འདྲ། ཅོད་བརྗོད་རང་འབྲེལ་དུ། གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག །ཅེས་འབྱུང་བ་སྟར་ན་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་

གཉིས་རེ་རེས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་སེལ་བས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པའམ་འདྲ་བའི་དོན་དུ་སྒྱུར་ན་གོ་བདེ། རྟེན་
ཆེན་དུ་དེ་གསུམ་རྣམས་གྲངས་པར་གསུངས་པའང་དེ་གསུམ་མཐའ་གཉིས་སེལ་བར་དོན་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་དོན་
གཅིག་མིང་གི་རྣམས་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དཔུང།

དེས་ན་ཆོས་གང་ཞིག་རྟེན་འབྱུང་དུ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆད་མ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ངེས་པ་དང་། ཆོས་གང་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་བྱེད་པ་
ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་རྟེན་འབྱུང་དུ་ངེས་པ་ནི་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་འཛོག་
གོ། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་སྟོང་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་གཞིར་བྱས་པའི་སྟོང་པ་རྟོགས་པ་ལ་
ཟེར་བ་མིན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ངེས་པའི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ངེས་པ་ལ་ཟེར་རོ། །མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་
རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པས་རང་དབུ་སུ་ཆད་མཐའ་ཁེགས་ཤིང་། དེའི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་བྱངས་པ་
ན་རྟག་མཐའ་ཁེགས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ངེས་པས་རང་དབུ་སུ་རྟག་མཐའ་ཁེགས་ཤིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུག་ཐོགས་
དེར་ཆད་མཐའ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཅོ།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཆོས་དེ་དབུ་མ་ཡིན་ན་དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་རྣམས་
བཅད་ལ་ཁེགས་ནས་བཟུང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་
དུ་མེད་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡོངས་གཙོད་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ་བས་དཔུང། དེས་ན་ཡིག་ཆའི་དོན་
ཡང་ཆོས་དེ་དབུ་མ་ཡིན་ན་དེ་རྟོགས་པའི་སྟོང་པའི་རང་དབུ་སུ་མཐུག་ཐོགས་སུ་རྟག་ཆད་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་རིམ་བཞིན་
རྣམས་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་དགོས་པའི་དོན་དུ་སྒྱུར་ན་དགོངས་པར་འགོ་མིན་བརྟག། དབུ་མ་ཞེས་པ་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ངོས་
འཛོལ་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་ཀྱང་། མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་སྟོང་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲེལ་འདྲ་བས་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱང་དབུ་
མར་འཛོག་སྟེ། གཞུང་ལས། དབུ་མ་ཞེས་པ་གང་དང་ལྡན་ན་དབུ་མ་པར་འཛོག་པ་ཁས་བླངས་དགོས་པས་དོན་དམ་པར་
རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་འདོད་དགོས་པས་ཁས་
བླང་བར་བྱ་བ་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྟམ། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ན་མཐའ་གཉིས་ཀ་སེལ་བར་གསུངས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་རྒྱུ་བརྟགས་ཡོད་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གོ་དགོས་པ་འདྲ་
སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་ཁེགས་པའི་ངེས་པ་དཀའ་བས་སོ།

དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་མཛད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པའི་འགྱུར་ལས། དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་སྟོང་
པས་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚུངས་མེད་ཀྱིས། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཉེ་བར་

བཟུམ། ཞེས་དང་། ད་ཉེ་ལོ་རིགས་ཚོགས་ཁྲོད་ཀྱི་ཅ་བའི་འགྱུར་ལས། དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚུངས་མེད་པས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི། དངོས་པོ་རྣམས་སུ་ཉི་བར་བཟུམ། ཞེས་བྱུང་ངོ་། དོན་ནི་སྒྲིབ་པའི་འབྲེལ་པར་འདུག་ཅེད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བཟུམ་པའི་སྒྲིབ་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པའི་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་དང་ཤིན་ཏུ་འཕྱོར། སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་ལ་ཕན་པས་མཛད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པར། དངོས་པོ་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་ན་ལས་འདས་པར་གནས་པ་ཡིན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚུངས་པ་མེད་པས། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་འདི་བྱི་ཟའི་གྲོང་གྲུང་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉེ་ལུ་དངོས་པོ་ཉི་བར་བཟུམ་པར་བཤད་པ་འདྲ་འབྲུ་སྟོན་པ་ལ་ལེགས་པར་འདུག།

རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། བདག་གམ་འཛིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་པ། དེ་དག་གྱེ་མ་རྟག་མི་རྟག། ལ་སོགས་ལྟ་བུས་སྟོགས་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནི། གང་དག་གིས་ཕུང་པོ་ལྔ་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་མི་འདོགས་ཀྱི། སེམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛིག་པ་དེ་དག་གདོན་མི་ཟ་བར་ལྟ་བའི་ཆུ་བོས་སྒྲུང་འདས་ཀྱི་ལམ་ལས་དེད་ཅིང་གྲུང་བར་འགྱུར་རོ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ཡང་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་བེར་ཟུག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ཆད་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བྱུང་ནས་མེད་པར་གྱུར་པར་ཁས་སྤངས་པས་སོ། དེ་ལྟར་དེ་དག་གྱེ་མ་ལྟ་བུས་སྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། འཛིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་འདྲ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་དུ་འགྱུར་བར་སྒྱུར་རོ། ཡང་ན་འདིའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་ཏེ། གངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མེན་པར་བདག་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་རྟེ་ཕུང་པོ་འདྲ་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་གནས་ལ་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ནི་ལྷོག་པར་འདོད་དོ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐུ་སྟོགས་པ་རྣམས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་གྱེ་མ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུས་སྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཚིགས་བཅད་འདི་ལ་དོན་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སྤྲང་།

གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། དེ་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྟོན། དེ་དག་རི་ལྟར་འབྱུང་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་སྤེལ་གང་དག་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་བདག་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཇས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། གང་དག་མ་རིག་པ་དང་འདུག་པ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་འདྲ་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་སྟོན་རི་ལྟར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར། ཞེས་

པལོ། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། རྒྱལ་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་ནི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། འདོད་པ་དེ་དག་
 ལྟས་མི་འཕྲོག་ཅེས་པའི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དེའི་
 ཕྱིར་རིགས་པ་འདིས་གང་དག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱལ་ལྷ་བ་ལྟ་བུར་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཡང་དག་པ་འང་མ་ཡིན། གང་ནས་མེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ལོག་པ་འང་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་རྟག་པ་དང་
 ཆད་པར་ལྟ་བུས་འཕྲོག་པ་མིན་ཅོ། ཞེས་པ་སྟེ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་མཛད་པའི་འབྲེལ་པའི་ཆོག་སྣ་བསྐྱས་ཏེ་བྲིས་པ་ཡིན་
 ཅོ། ལོག་པ་མིན་པའི་དོན་འབྲེལ་པར་རྒྱན་པ་མིན་པ་དང་ཡང་དག་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་དོན་ནི། འབྲེལ་པ་ལས།
 འཛིན་རྟེན་ཡང་དག་པ་དང་འབྲེལ་བར་སྣང་བས་ལོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དང་། དེ་དམིགས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་མེད་པར་
 ཁས་སྐྱེད་བ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་འབྲེལ་བས་མས་ནས་སྤར་ལྟར་བྲིས་སོ།།

ལྷགས་འདིར་ཞེས་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པས་འགག་པ་འང་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་གནད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འགག་པ་
 ཞེས་གསུངས། གཞུང་ལས། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ངེས་པ་བྱངས་པ་
 རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ངེས་པ་བྱངས་ས་མེད་པར་གཞན་དོ་སོགས་ལ་སྦྱོལ་དགོས། ཞེས་པའི་ངེས་པ་
 བྱངས་པ་ནི་གོལ་སར་ཤོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་
 དགོས་པས་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་དོན་དུ་འང་མཐོང་དགོས། ཆོས་གྲར་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཡོད། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མེད་ཟེར་རྒྱན་ཡོད་པ་
 བཞིན་དེས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པ་མིན་གྱི། མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱུང་པར་མ་སྦྱང་པར་གང་ན་མེད་དུ་
 འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་བྱངས་བྱས་ན་བདེའམ་སེམས།

རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། དེ་ཆེ་དམ་ཆོས་གནས་མེད་པ། དྲ་ཟབ་མདོན་སྤྲུམ་མ་ཡིན་པ། ཟབ་མོ་དེ་ཀོ་ཇི་ལྟ་
 བུར། སེམས་ལ་བདེ་སྒྲག་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན། རིན་ཕྱིང་དར་རྒྱུ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་མཆོན་འཛིན་གྱི་
 དམིགས་གང་ད་བྱ་བའི་གནས་མེད་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཕྱ་རབ་དང་། སོ་སོ་སྦྱོར་བོས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་
 དགོས་པས་མདོན་སྤྲུམ་མིན་པ། ཟབ་མོ་དེ་ཀོ་སྟེ་དེ་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་སེམས་ལ་གོ་སྒྲ་ཞིང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བ་སོའི་མཆོན་དུ་འང་བཀོད་འདུག རིན་ཆེན་ཕྱིང་བའི་དབེ་མང་པོར། ཕྱ་རབ་མདོན་སྤྲུམ་མ་ཡིན་
 པ། ཞེས་བྱུང་བ་དར་རྒྱུ་དང་མཐུན་ཞིང་ཟབ་མོ་ཞེས་ལོག་དེ་མ་ཐག་འབྱུང་བས། ཕྱ་ཟབ་ཅེས་པ་མ་དག གནས་ཞེས་
 པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གང་ད་དམ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཛད་པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གང་ཡང་རུང་བའི་
 གནས་རྟེན་ནས། རྟོན་མོངས་སྤྱུལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། ཟིན་པར་འགྱུར་རོག་གི་སེམས། གནས་མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་

འགྱུར། །གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡོད་ལ། །ཉོན་མོངས་དྲག་ཆེན་ཅེས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ལྷ་བའི་འགྲེལ་
 པ་ལས། གང་དག་གི་སེམས་ལ་གནས་མེད་པ་ནི་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་། ཞེས་གནས་
 མེད་པ་དང་ཡོད་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་མ་ཁེགས་ལ་གསུངས་པ་སོགས་དང་མཐུན་
 པས། གནས་ལྷགས་སྤང་བའི་མཆོན་མ་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་དུ་བསྐྱུང་བའི་གནས་མེད་ཅེས་པའི་མཆོན་དོན་ལ་འབྱོར་མིན་
 དཔུང། རེ་ཞིག་ལྷས་འདི་མི་གཙང་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་བ་སོའི་མཆོན་དར་རྒྱུ་དང་མཐུན།

གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ལའོར་འདས་ཀྱི་རྒྱལ་གཞན་རྒྱལ་ས་ཐོང་དུ་མཛད་པ་

299 / 400

དེ་ལ་དབུ་མ་པས་ལན་རིམ་བཏབ་པ།

ཅ་ཤེས་པ། ཏ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། ཏ་ཉིད་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་བཞིན། ཞེས་པར་རང་སྤྱོད་མི་ཤེས་
པའི་དཔེ་ལོ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དོན་
བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་མིན་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་སྒྲིབ་པ་མིན་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྟེན་
འབྲེལ་སྒྲིབ་བཀོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དང་གཏན་མེད་
དུ་མི་སྒྲིབ་ན་ཅི་སྒྲིབ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འབད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིབ་པའི་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་མཐའ་གཉིས་
མི་སྒྲིབ་ཡང་དབུ་མ་སྒྲིབ་པར་བརྟན་ནོ།

སྤྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དུས་རྟག་པ་བདེན་གྲུབ་འདོད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ། འདས་པའི་དུས་སུ་འདི་རྟ་བུར་གྱུར་
ཞེས་སྤྱི་བ་བློན་པ་བཀོད་པའི་ལན་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཐོང་བློན་དངོས་པོ་མི་སྒྲིབ་ཞིང་། སྒྲིབ་ཡང་སེམས་སྤྱི་མིན་
དེས་ན། བློན་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། དོན་ལ་ལོག་པ་ཁོན་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སྤར་མཐོང་བློན་པའི་
དངོས་པོ་སྒྲིབ་མིག་གིས་མཐོང་བ་བཞིན་སྤྱིས་མི་སྒྲིབ་ཞིང་། སྤྱི་བ་སྤར་མའི་དོན་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་སེམས་སྒྲིབ་ཡང་
སྤྱི་བ་མིན་མོད། ད་རྟ་བའི་ཡུལ་རྟར་མཐོང་དོ་སྤྱོད་པའི་བློན་པ་སྤྱི་བ་དེས་ན་སྤྱི་བ་སྤར་གནས་བློན་པ་ལ་སྤྱི་བ་སྤར་
མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤར་བ་དང་། སྤྱི་བ་སྤར་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་སྤར་བ་དེའི་སྤྱིར། བློན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་
ད་རྟ་མེད་བཞིན་ཡོད་པ་རྟར་སྤར་བའི་རྟ་བའི་ལོག་པ་ཡི་དོན་ལ་ཡུལ་ཅན་བློན་པ་ཡུལ་ད་རྟ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་
རྟར་སྤར་བའི་ལོག་པ་ཁོན་འབྱུང་དོ་ཞེས་པ་དར་རྟེན་གྱི་དཔེ་དང་པ་རྟར་བཀོད་པའོ། སྤོན་གནས་བློན་པའི་མངོན་ཤེས་
ཀྱིས་སྤྱི་བ་སྤར་མ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དེས་ད་རྟ་བའི་ཡུལ་རྟར་མཐོང་དོ་སྤྱོད་པས། འདིར་ཅོད་
གཞིར་འཛིན་རྒྱུའི་བློན་པ་ནི་སྤྱི་བས་ཐོབ་པ་དང་ལས་ལས་སྤྱིས་པའི་སྤོན་གནས་བློན་པ་རྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས། སྤྱིས་ཐོབ་ཀྱི་
སྤོན་གནས་བློན་པ་སོགས་རྟོག་བཅས་སུ་ཁས་སྤངས་ཆོག་གམ་བརྟག། འོ་ན་ད་རྟའི་དུས་ཀྱི་སྤོན་གནས་བློན་པ་མངོན་
ཤེས་ཀྱིས་ད་རྟའི་དུས་སུ་སྤོན་གནས་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། འཇུག་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་རིང་རྟ་བུའི་དུས་ད་རྟ་བ་འདིའི་
དུས་སུ་དེ་ལ་སྤོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་པས་དུས་དེར་གཉིས་མ་གཞལ་ཡང་། དེ་རིང་གི་དུས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འགལ་ཞེས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མཁྱེན་
པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་ལ་སྤོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པས། དེ་རིང་གི་
དུས་སུ་དེ་ལ་སྤོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་ལ་སྤོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན། མ་བྱུང་། བྱུང་པར་ཐལ། བྱེད་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན་བྱེད་ཡོད་པས་བྱུང་པའི་

མྱེར་ནའང་། མ་ཁྱབ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་
 པའི་མྱེར་ཟེར་ན། རྩོད་གཞི་སྟོན་ཅན་གྱི་ལན་གདབ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྟོན་གནས་ཤེས་བྱ་མིན་པས་མངོན་ཤེས་གྱིས་མ་
 རྟོགས་ཀྱང་། མངོན་ཤེས་དེས་སྟོན་གནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མི་འགལ་བའང་དེ་དང་འདྲ། རྩོད་ལན་འདི་དབུ་མ་
 རྒྱན་གྱི་ཟིན་བྲིས་སུ་གསུངས་པ་རྟོག་ཆེན་དང་མི་མཐུན། ཡུལ་འདས་པ་ད་ལྟ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ཡུལ་དེ་
 གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགོ་ལ། ཡུལ་རྒྱན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཡུལ་ཅན་བྲན་པའང་རྒྱན་པར་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲར་སྒྲར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་
 གི་ཆེ་འདས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྲན་པའང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 མྱེར་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་ཞེས་པ་འགྲེལ་པའི་ཆོག་
 དང་། དེས་ན་ཞེས་པ་ཅུ་བར། སྒྲར་ཡང་སེམས་སྟེ་མིན་དེས་ན། ཞེས་པའི་རྟེན་པའི་མཐུག་ཡིན་པས། རོན་ནི་བྲན་པ་དེ་
 ཚུལ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལོག་པ་འཕམ་རྒྱན་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་གྱིས། དེས་ན། བྲན་པ་ཞེས་
 བྱ་ལོག་པ་ཡི། རོན་ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་། ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་པར་མཛད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དྲ་སྟེའི་མཆན་ལས།
 ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་གནས་པར་ནི་དེས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ཅུང་ཙོར་རམ་བརྟག།

འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་སུ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་མྱེར། ཞེས་པའི་དོན། འདས་པའི་དངོས་པོ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་ན་
 རྟག་པར་འགྱུར་བས་མྱིས་སུ་སྟོན་གནས་བྲན་པས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་པ་ལོ། །གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་
 ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དམ་མེད་བརྟག་པ་བྱེད་པས་ནི་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པར་འདོད་དགོས། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་
 ཁ་ཆོན་ཆོད་ན་ནི་ཡུང་གསུམ་སྟོག་དགོས་པས། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། སྒྲ་རབས་པ་ཕལ་ཆེར། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་
 ཀ་མིན། ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོག་རིས་ལ་འབྲུལ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དངོས་འགལ་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་། རང་
 ལུགས་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་སོགས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་མི་འཛོག་ན། ཕ་རོལ་པོ་འགོག་པའི་ཆེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་བཅད་ནས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཁ་དོག་ཏུ་ཡོད་ན་སྟོན་
 པོར་ཡོད་དམ་སེར་པོར་ཡོད་འདྲི་བ་ལྟར་འགྱུར་བས་སོ། །ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཡུང་གསུམ་སེལ་བས་ཁྱབ་སྟེ། དབུ་མ་སྒྲུབ་བ་ལས།
 ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་ཆོས་དག་ནི། གཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་
 མྱེར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་གང་
 རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་

གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་
 དང་པོས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་འཛོག་རྒྱ་གཉིས་ལས་གཅིག་ཤོས་སྐྱབ་པ་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་དགག་
 པ་མེད་པ་སྟེ། གཅིག་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པ་མེད་ན་གཅིག་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་མེད་པས་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བར་བསྟན་རྟོ། །དཔེར་ན། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་
 འགལ་ཡིན་པས། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་གཅོད་
 ལ་གྲུབ་པས་བྱུང་ཅིང། གཞི་གང་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་
 པས་བྱུང་པའི་ཚུལ། ཚྱོད་བསྐྱོག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་པ་
 རྟེན་རྟོ།

གཞི་གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་དང། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་
 པའི་ཚད་མ་མེད་ཀྱང། བྱོད་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་གང་དྲན་དྲན་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་གནད་གྱིས་དེ་
 ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་པར་ཡང་འཛོག་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ།
 དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཚྱོད་གཞི་སྟོན་ཅན་གྱི་ལན་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཆོས་
 ཅན། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་ཟེར་
 རྒྱན་འདུག །འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་བྱས་ཆོག །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་
 གཉིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ལས། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་པ་ཤེས་སྟེ། གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཡོད་ན་གཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་
 བཅད་པས་གཅིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་འཛོག་མི་རུས་པས། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཀྱན་
 ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དགོས།

ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། དངོས་འགལ་དུ་འཛོག་རྒྱ་གཉིས་ལས་གཅིག་ཤོས་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་མེད་ན་གཅིག་
 ཤོས་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་གང་གི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་ན། རང་
 བཞིན་ཡོད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་བྱུང་པ་ལྟ་བུལོ། །ཀ་བུམ་གཉིས་ལ་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་མེད་ཀྱང། ཀ་བ་
 ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེས་བུམ་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་མིན་རྟེ། དེས་དེ་ཁེགས་ན། ཀ་བ་ཡོངས་གཅོད་ལ་
 གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་གཞི་གང་དུ་བུམ་པ་མིན་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། བུམ་པ་རྣམ་བཅད་ལ་
 ཁེགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བུམ་པ་དང་བུམ་པ་མིན་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སློ་དེས་ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་རྒྱུ་ཀ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་པར་ཉ་
ཅད་ཐམས་ལོ། ཀ་བ་དང་ཀ་བ་མིན་པ་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ཀ་བ་ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་པའི་སློ་དེས་ཀ་བ་མིན་པ་རྣམ་
བཅད་ལ་ཁེགས་དགོས་སམ་སྟུང་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་བྱམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་གཞི་དེར་བྱམ་མིན་རྣམ་
བཅད་ལ་ཁེགས་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
དགག་བྱ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སློས་དགག་
བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྟུང་སྟེ་དཔྱད།

རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་དུ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སློ་ནས་ངེས་པ་ཅམ་གྱིས་སེལ་འཇུག་ཏུ་གྲུབ་པར་
གསུངས་པས། བྱམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་བྱམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་རྟོགས་ན་མིག་ཤེས་དེ་བྱམ་པ་ལ་སེལ་འཇུག་ཏུ་
འགྲོའམ་དཔྱད། ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་ཉིད་དུ་ཏྲག་པ་རྣམ་བཅད་
ལ་ཁེགས་པའི་སློ་དེས་མི་ཏྲག་པ་ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་དགོས་ན། སྤྱི་ཏྲག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་མེད་དགག་
རྣམ་ཅན་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་མ་ཡིན་དགག་མི་ཏྲག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་དོགས་པ་མང་
ཅམ་འཇུག་པ་ལས་འགའ་ཞིག་འོག་ཏུ་སློ་བར་འདོད་དོ། ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཡོངས་གཙོ་དེ། དབྱས་
མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཙོ་དང་དང་གོ་བྱེད་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་དེ་ཆད་མས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་
དུ་གསུངས། དབྱས་མཐའི་ལུང་དེས་ཡོངས་སུ་གཙོ་བྱེད་དང་གོ་བྱེད་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བསྟན་པར་
རིགས་རྒྱན་ལས་བཤད། གསེར་ཕྱེད་དང་དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བུས་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྗེས་སོབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གཙོ་དང་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པས་
རང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངག་ཀྱན་ནས་སློང་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།

དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་བེན་བྲིས་ལས། རྣམ་བཅད་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའི་དགག་པ་རྣམས་ཡོངས་གཙོ་དུ་མ་གྲུབ་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མེད་དགག་རྣམས་ཡོངས་གཙོ་མིན་པར་བཞེད་དམ་སྟུང་ཞིང་། སྤྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ཡོངས་
གཙོ་ལ་སྤྱི་བུ་པས་བྱམ་པར་འདོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི། ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཡོངས་གཙོ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བུ་པར་
འདོད་པ་ནི་ཡོངས་གཙོ་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པར་སྤྱི་བུ་སྟེ། གཞི་འདི་ཆོས་འདི་མིན་པ་དང་འདི་ལ་ཆོས་འདི་མེད་པར་
ཡོངས་སུ་བཅད་དགོས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་གྲུབ་ན་ཡོངས་གཙོ་ཡིན་
པས་བྱམ་པར་བཞེད་དོ། ཁོ་ན་གཞི་གྲུབ་ན་རྣམ་བཅད་ཡིན་པས་བྱམ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་གིས་རང་མ་ཡིན་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པས་བྱམ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མིན་

བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། བུམ་པ་དེ་བུམ་མིན་ལས་ལོག་པར་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་བཅད་དུ་འཛོག་
ན། ཞེས་བྱ་བཅས་ཅད་རྣམས་བཅད་དུ་འགྱུར་བ་བདེན་མོད། བུམ་ཟེ་ཆང་མི་བརྟུང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་སོ་སོའི་
དཔེར་བརྟེན་གྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར། རྣམས་བཅད་ནི་རང་རྟོགས་པའི་སྟོས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་
བྱ་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པས། རྣམས་བཅད་ལ་དགག་པས་བྱུབ་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགོ་འཇག་སྟུང་སྟེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་
རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ལུང་དེའི་འཕྲོས་སུ། སྟོས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་དང་། རང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཅམ་དགག་པ་མིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རྟོ།

རྣམས་བཅད་ཅེས་པའང་དགག་བྱ་ཆད་མས་ཁེགས་པའང་། དགག་བྱ་བཅད་པ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་
ནས་སྟུང་པས། དེ་ལྟ་ན་མེད་དགག་གི་སྟེང་དུ་རྣམས་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ།
དཔེར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་པར་བཅད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་
མེད་པར་ཆད་མས་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པས་མཚན་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི། ཅུ་ཞེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པ་
ཆད་མས་རྣམས་པར་གཅོད་པ་ན་དགག་བྱ་བཅད་པ་དེ་ཆད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅེས་
གསུངས། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགོ་འཇག་དཔྱད་པར་བྱའོ། རྣམས་བཅད་ཅེས་པ་བྱ་ལས་འདས་པའི་སྒྲི་དང་། ཡོངས་གཅོད་
ཅེས་པ་བྱེད་པའི་སྒྲི་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དགོས། རྩ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ཁྱེད་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་
འདོད་ནས་ཡོད་པ་རྣམས་པར་བཅད་པས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་པ་དང་། མེད་པ་རྣམས་པར་བཅད་པས་ཡོད་པ་ཡོངས་
སུ་མི་གཅོད་པ་སོགས་གཞན་ལ་འང་འདྲ་བས་རྣམས་བཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཁེགས་ཀྱང་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་
པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཆོས་གང་ལ་འང་རྟག་མི་རྟག་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བས། ཡོད་
དམ་མེད། ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་བརྟག་པ་བྱེད་ས་མེད་པར་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཅི་ཅམ་རྣམས་
བཅད་ལ་བཀག་ཀྱང་ངེས་པ་རྟེན་རྒྱུ་གཏན་མེད་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་གཞུང་ལས། དེས་ནི་
ཆོས་གང་ལ་འང་ཡུང་གསུམ་ཕྱོག་པའི་གྲངས་ངེས་བཟོས་མེད་པས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་
སོ།

ཅུ་ཞེ་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག་ཅེས་པའི་དོན་རྒྱུ་ཆེན་ལས། གང་
ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟེན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་ཕྱོག་པ་མེད་པས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་རྟག་ལྟར་འགྱུར་གྱི་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་མིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཞེས་

དགོས། རྩོམ་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ཁྲིམ་ཆེན་ལས། དུས་རྩོམ་མར་
 དངོས་པོ་བྱུང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་ནས་ད་ལྟར་ཏེ་ཕྱིས་ཞིག་ནས་མེད་ཅེས་ཁས་སྤངས་པ་དེས་ན་
 ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི་དུས་སྔ་མར་ཡོད་པ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་སྤངས་པས་མིན་
 ཅོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཆད་ལྟར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཁྲིམ་ཆེན་ལས། ཆད་རྒྱའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པ་སྔར་ཁས་སྤངས་ནས་ཕྱིས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལ་སྐྱར་བ་
 བཏབ་པས་ཆད་ལྟར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འདི་དེས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་བྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ཆོན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་ཅོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་།
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྔ་སྟོང་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ནམས་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་མིན་
 པར་འདོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་ཅོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་བ་
 ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དམ་བརྟག།

རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པའི་འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་མི་ཤེས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་ཙམ་
 གྱིས་བདེན་པར་སྤང་བར་བསྐྱེད་པར་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས། ཀུན་རྫོབ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོགས་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་ལྟ་བུའི་ཆོས་གང་ཞིག་ད་ལྟ་སྐྱུ་གྱའི་དུས་སུ་
 ཞིག་ནས་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། ས་བོན་དེའི་ཆོན་ནི་ཅི་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་དེ་ལྟར་སྔར་ས་
 བོན་རང་དུས་སུ་ས་བོན་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མ་དམིགས་པས། ཕྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་པའི་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་མི་རྟོག་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཆད་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །འདིས་ནི། རྩོམ་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །ཞེས་པས་བསྟན་
 པའི་ཆད་མཐའ་མི་ལྟུང་ཚུལ་བསྟན། སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཆད་མཐའ་གཞན་སྟོང་ཚུལ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཀུན་རྫོབ་གཞུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བ་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་པས། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་
 ལ་ཡང་གནོད་པ་ལ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྟག་མཐའ་སྤང་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་སྟོོ་
 འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྔར་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྟུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་རྟག་
 ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྟོང་ཚུལ་ད་ཀྱས་གཅིག་ལ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །

དབུ་མ་པ་ཆད་ལྟ་བ་དང་མི་འབྲ་བའི་སྐབས་བྱེད་དུ་ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་གསུམ་བྱངས་པའི་དང་པོ་ཕལ་ཆེར་གོ་སྒྲ།

མེད་པ་པས་འཛིན་ཏེན་འདིའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མཐོང་བཞིན་པ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་པ་སྟེ་བཟུང་
 བ་ནས། དེ་འཛིན་ཏེན་པ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འཛིན་ཏེན་འདི་ནས་པ་རོལ་དུ་འགོ་བ་མཐོང་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་གཞན་འཛིན་ཏེན་སྤྱི་སྒྲིག་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅེས་ཤེས་དགོས། ལུང་དང་
 པོའི་སྐབས་སུ་འདྲ་རྒྱ་མཚན་གྱི་བྱུང་པར་དང་དམ་བཅའི་བྱུང་པར་བསྟན་ཀྱང་། ཁོ་ན་དེ། རྒྱ་མཚན་མི་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་
 བའང་དམ་བཅའ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་པ་དང་རྒྱང་འཕེན་པ་གཉིས་ལས་འབྲས་སྒྲིགས་རང་བཞིན་
 མེད་པར་འཛིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་འདིའི་ཆ་ནས་མཚུངས་སོ་སྟུམ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱི་མས་རྒྱ་འབྲས་སྒྲིགས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་འཛིན་ལ། ཕྱི་མས་དེ་དག་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་པས་ལས་འབྲས་སྒྲིགས་རྒྱན་
 རྩོམ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ལ། རྒྱང་འཕེན་པས་རྒྱན་རྩོམ་ཏུ་འདྲ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལུང་
 གཉིས་པའི་དོན་ནོ། རྟོགས་ཞེས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གཉིས་བྱུང་བ་ལས་དག་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་ཅིང་། དོན་རང་
 བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་གོ་དགོས། ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི་དབུ་མ་པ་དང་རྒྱང་འཕེན་པ་གཉིས་གྱིས་ལས་འབྲས་སྒྲིགས་
 རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་འཕམ་སྦྱས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་འཕམ་དོན་ལའང་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པས་
 དེའི་ཆ་ནས་མཚུངས་སོ་སྟུམ་ན། གལ་ཏེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་བཞིན་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་
 པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་རྟོགས་པ་པོ་འཕམ་འཛིན་པ་པོ་ཐ་དད་པས་མི་མཚུངས་ཏེ། དཔེར་ན། མོར་བརྒྱས་པའི་མི་ཞིག་ལ་གཅིག་
 གིས་བརྒྱས་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བའི་སེམས་གྱིས་ཆད་པ་འགལ་འདོད་ནས་འདིས་བརྒྱས་སོ་ཞེས་སྦྱོབ་དང་
 གཅིག་གིས་བརྒྱབ་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་བརྒྱས་སོ་ཞེས་སྦྱས་པ་བཞིན་དངོས་པོ་ལ་བརྒྱས་པར་འདྲ་བས་ཐ་དད་པ་འཕམ་
 བྱུང་པར་མེད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་རྟོགས་པ་པོ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཐ་དད་པས་རྒྱན་དུ་སྦྱོབ་དང་བདེན་པར་སྦྱོབ་པའི་བྱུང་
 པར་འཐད་པ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་པས་ལས་འབྲས་སྒྲིགས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་སྦྱོབ་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་
 པས་དེ་དག་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ལྟ་བ་དང་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པ་མིན་ཞེས་པ་ལོ།

བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོན་གང་ཞིག་ཅེས་པ་འགྲེལ་པའི་ཆོག་ཡིན་ཀྱང་། རྩ་བའི་ཆོག་ཏུ་
 འབྲུལ་ནས་ཡང་སྦྱ་དེ་རྒྱང་པ་སྟོང་ཕྱིར་བསྟན་པ་འདྲ་སྟེ། འགྲེལ་པའི་དཔེ་ལས་དེ་ལྟ་ན་དོན་གང་ཞིག་ཅེས་པ་ཅམ་ལས་
 ཡང་སྦྱ་མི་འབྱུང་བས་སོ། སྦྱེས་པ་ལ་ནི་འོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་འགགས་ལ་འགོ་བ་མེད། ཅེས་པའི་དོན་ནི། དེའི་ཐད་ཀྱི་
 དར་རྒྱུག་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོབ་ཡོད་ན་སྦྱོབ་པའི་ཆོ། ལྷ་བ་ཤར་བ་ལྟར་ག་ཤེད་ནས་འོང་དགོས་ལ། འགག་པ་ནའང་
 ལྷ་བ་ལུབ་པ་ལྟར་ག་ཤེད་དུ་འགོ་དགོས་ན། དེ་ལྟར་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བས་སྦྱོབ་དང་འགག་པ་མིང་གིས་བརྟགས་པ་
 ཅམ་དུ་ཟད་པས། སྦྱོབ་འགག་སྦྱོབ་ལྟ་བུར་ཁས་སྤང་བར་བྱལོ། དངོས་པོ་སྦྱེས་པ་ལ་ནི་ག་ཤེད་ནས་འོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་

དུ་འགགས་པ་ལ་ག་ཤེད་དུ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འགོ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚོགས་པ་ཞེས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་
སྟེ་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་འགོག་པས་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་འདི་ལ་ཚོགས་པ་བརྟག་པ་ཟེར།

གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་མི་ཕྱིན་པར་བརྟན་པ།

རིགས་པས་དཔྱད་བཞེད་མི་བཞེད་བརྟགས་ནས་བཀག་པས་སྤྲོད་མི་ཐུས་པ།

གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་མི་ཕྱིན་པར་བརྟན་པའི་སྐབས་སྤྱ གཞུང་ལས། དེ་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་
པས་འཁོག་མོད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་བ་སོགས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་བབ་ཅོལ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་
རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པས་བྱལ་ཅས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། འོག་ཏུ་བདེན་འཛིན་དང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བདེན་གྱི་བ་
གཉིས་ཀ་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གསུངས་པས་སོ། །བདེན་འཛིན་རིགས་པ་གང་གི་དགག་བྱར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་ཡང་
དག་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང་། བདེན་གྱི་བ་རིགས་པ་གང་གི་དགག་བྱར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་ནི་རིགས་ཤེས་
དཔག་དང་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུར་ཡང་བྱེད་པས་གོ་རྒྱུ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས། དེས་
ན་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འདོད་མཁན་དེས།
ཆོས་རྣམས་གཅིག་དུ་བྲལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་ཀྱང་འཁོག་པར་
ཁས་ལེན་པས། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་ནི་བབ་ཅོལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་སྤྱོད་པས་སྤྲོད་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཆད་མས་བསལ་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་སྤྱི་སོགས་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་འགལ་འདུར་
འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྒྱུར་ཀྱང་རུང་ངམ་སེམས། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་འཛིན་པའི་བཤད་རྒྱུན་ལྟར་བདེན་
གྱི་བ་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་དགག་བྱ་ཡིན་ནོ་བྱས་པ་ལ། བདེན་གྱི་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལམ་
གྱི་དོ་ཐོར་གྱུར་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱལ་ཅས་ལན་
གདབ། འདིའི་སྤྱོད་པས་སྤྲོད་པས་ཆོས་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཞེད་ན་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་དོན་ཡོད་པར་རི་ལྟར་འཐད་
ཅས་ཟེར་བ་དང་། འག་འཁྱིལ། རིགས་པས་འཁོག་མོད་འོན་ཀྱང་སྤྱི་བ་སོགས་ཡོད་དོ་ཟེར་བ། གཉིས་ཀ་འདར་རིགས་པས་
དཔྱད་མི་བཞེད་པ་དང་། རིགས་པས་གནོད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པར་འདུལ།

སྤྱི་བ་དུན་རྒྱུན་ལས། ཆད་མས་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་ལ། སྤྱི་དེས་རི་ལྟར་བརྒྱུད་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མས་
གནོད་པའི་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་ཆད་མ་གནོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་གནོད་ཚུལ་དང་། སྤྱི་དེས་རི་ལྟར་བརྗོད་པ་ལྟར་གྲུབ་
པ་ལ་ཆད་མའི་གནོད་པ་འབབ་པའི་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་གནོད་ཚུལ་དང་། སྤྱི་
རྟག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱི་བ་ཆད་མས་འཁོག་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་བརྟགས་པ་ལ་གནོད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཆད་མས་བསལ་
བ་སྤྲོད་སྐབས། གནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། ཅིས་པ་འཛིན་ཚུལ་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས། རྣམ་འབྲེལ་
ལས། དེས་པ་དང་ནི་སྤྱི་འདོགས་ཡིད། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དོ་ཐོའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་གནོད་བྱ་དང་

བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལེ་ཤེས་རབ་གནོད་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་རིགས་པ་ལེ་དགག་བྱུང་གསུངས་པ་ནི་
 འཛིན་ཚུལ་དང་པོ་ལེ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་ལེ་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རིགས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་ལེ་རིང་ལ་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་སྟེ་བའི་གོ་
 སྐབས་བཅོམ་པ་ལེ་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལ་གནོད་པ་ལེ་བྱིར། དབུ་མ་ལེ་ཡིག་ཆར་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་ལེ་དགག་བྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་མི་གནོད་པ་ལེ་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐ་
 ལྷན་པ་ལེ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལེ་བྱིར་ན། མ་ཁྲབ་གསུངས་པ་འད་གནོད་ཚུལ་དང་པོ་རྟུར་གནོད་པ་ལེ་རོན་ཏེ། ཡུལ་དུ་
 བཏགས་པ་ལ་གནོད་ཚུལ་རྟུར་ན་ཐ་ལྷན་པ་ལེ་ཆད་མས་གྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་གནོད་པས་ཁྲབ་པས་སོ།།

གཞུང་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་སོགས་ལ་རིགས་པས་གནོད་པར་གསུངས་པ་དང་། དབང་ཡུག་
 གིས་བདེ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱིས་བདེ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་གཉིས་རོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལེ་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པར་
 མཚུངས་ཀྱང་། རིགས་པས་གནོད་མི་གནོད་མི་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་སོགས་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་པ་ལེ་དབང་དུ་བྱས་
 པར་མངོན་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་ན་རོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལེ་རིགས་པས་རྟེན་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་རྟེན་པས་
 རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་པ་ཁེགས་པ་ལེ་བྱིར་དང་། དབང་ཡུག་གིས་བདེ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྔ་
 མས་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པ་ལེ་རིགས་པས་རྟེན་པར་བསམས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། དེས་མ་རྟེན་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་པ་
 ཁེགས་པ་ལེ་བྱིར་སྟེ། ཡུལ་དུ་བཏགས་པ་ནི་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་སོགས་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་ནི་ཆད་མས་བསལ་བ་སྟེ།
 ཆད་མས་བསལ་བ་ཞེས་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལེ་རྫོག་ལྷེ་ཡིན་པས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་མཐས་གྲུབ་སྟེ་ལེ་ཉི་མས་གསུངས།
 རོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལེ་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་ན་རིགས་པས་ཁེགས་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་འད་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རིགས་ཤེས་ཆད་མས་བསལ་བར་ཁས་ལྷུངས་པ་ཡིན་པས་སྐྱུར་འདེབས་སུ་ཤེས་སྟེ། རོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལེ་ཆད་མས་
 བདེན་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་རྟུར་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། རིགས་ཤེས་གོམས་ན་བདེན་འཛིན་སྟོབས་ཆུང་དུ་འགོ་བའི་
 བྱིར། དེས་དེ་ལ་གནོད་པར་འཛིན་ཅིང་། བདེན་འཛིན་ཐ་ལྷན་པ་ལེ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དང་། རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་
 བདེན་འཛིན་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་པ་མི་ཁེགས་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ལ་མི་གནོད་པར་ཁས་ལྷུངས་ན་འད་
 བསམ་པ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད།

གཞུང་ལས། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོ་མི་བཟོད་ཀྱི་རོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་ལེ་རིགས་པ་དེས་རྟེན་མ་རྟེན་
 ཡིན་ལ། ཞེས་པས་རོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལེ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་
 རྟེན་རོན་གཉིས་རོན་གཅིག་པར་བཞུན་པ་མིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་ཀྱང་རིགས་

པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོ་རྩེར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་མིང་གི་ཐ་སྙད་བཀྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་
པར་ཐ་སྙད་བཀྲགས་པའི་དོན་བུམ་པ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་རི་ལང་ཞིག་ཏུ་
གྲུབ་དཔྱོད་པ་ནས་ལྷགས་འདིའི་དོན་དམ་དཔྱད་པར་འཛོག་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་རྟོད་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན་བཀྲག་པ་མཐའ་
བཟུང་གི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། རང་རྟོད་གི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་བཀྲགས་དོན་
བཅའ་ནས་ཆོས་ཅན་དེ་རྟོད་པ་དང་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་ལང་ཞིང་། དེས་དེ་ལྟར་བཅའ་བས་
མ་རྟོད་པ་དང་། དཔྱད་མི་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་ལང་བ་ནི་རྩེའི་བཞེད་པ་ལོ།

བར་ལུས། དེས་ན། རྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྟོང་བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོང་པར་
 ཐལ། བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་རྟོང་རྟོང་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཟུང་། ཟུང་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། རྟོང་ཆོས་དེ་རྟོང་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་རྟོང་ཀྱིས་རྟོང་པས་ཟུང་པའི་ཕྱིར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟོང་
 པ་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་རྟོང་ཉིད་རྟོང་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོང་ཉིད་དེས་མ་རྟོང་པའི་ཕྱིར་བྱས་ན་དགོངས་
 པར་འགོ་འམ་སྟེ། འདི་ཡང་རྟོང་པ་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་དེས་རྟོང་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པ་རྟོགས་པ་
 ལ་བསམས་ནས། དེས་རྟོང་ཉིད་རྟོང་པ་དང་། ཆོས་ཅན་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་བཀྲགས་དོན་དེས་མ་རྟོང་པ་ལ་བསམས་ནས་རྟོང་
 ཉིད་དེས་མ་རྟོང་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་ཡིན། ཡང་རྟོང་ཉིད་དེ་རྣམ་མཁུན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་རྟོང་དོན་ཡིན་
 ཀྱང་། རྣམ་མཁུན་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་རྟོང་དོན་མིན་ཏེ། རང་སྤྱིང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞི་གྲུབ་ན་རང་སྤྱིང་གི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་འི་རྟོང་དོན་མིན་པས་ཟུང་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ།

རྟོང་ཉིད་རང་སྤྱིང་གི་གཞན་དབང་དང་། རང་སྤྱིང་གི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། རང་སྤྱིང་གི་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་
 མའི་རྟོང་དོན་ཡིན་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མ་དེ་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་གང་གི་རྣམ་ཅན་ཡིན། དོན་དམ་
 རྣམ་ཅན་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཀྱན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་ཡིན་ན་རྟོང་ཉིད་དེའི་རྟོང་དོན་དུ་འཛིག་
 དཀའ་བ་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དང་། རང་སྤྱིང་གི་གཞན་དབང་གཉིས་དོན་གཅིག་ན། རྟོང་ཉིད་མིང་རྒྱུད་བཀྲགས་
 ཡོད་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པས། རྟོང་པ་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་
 དུ་འང་ཐལ་བ་དང་། རྟོང་ཉིད་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོང་གི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རྟོང་ཉིད་དེ་རྣམ་མཁུན་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོང་གི་
 ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མར་སོང་བའི་རྟོང་དོན་ཡིན་དགོས་པས། རྣམ་མཁུན་རྟོང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མར་སོང་བ་ཡོད་
 པར་ཐལ་བ་རྣམས་ལ་ལན་རིམ་གྱི་འདུག་པ་སོགས་དཔྱད་བྱེད་མང་ཡང་ཞིབ་ཏུ་སྒྲོ་མ་རུས།

འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་རྟོང་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆོས་སྤྱིང་ལམ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་
 ཚུལ་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་དེའི་རྟོང་དོན་དུ་བཞག་མི་རུས་སམ་ཞེ་ན། སྤྱིང་ལམ་མཉམ་བཞག་དེ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བསྐྱེད་ལྷན་ཡིན་པས། དེས་རྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟོང་པ་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད། དེ་ཉིད་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་ཅིག་ཅར་དཔྱད་པས་
 དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀྲགས་དོན་གར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་བཀྲགས་དོན་རྟོང་པ་གཏན་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དང་ག་ལ་མཚུངས།

མོན་ཀྱང་སྒྱུར་ལམ་མཉམ་བཞག་དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་
དཔྱད་པའི་སྒྲོར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཆོས་ཉིད་དེ་རང་སྟེང་གི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་སྒྲོའི་ཉིད་དོན་དུ་ཐལ་བ་དང་།
རང་སྟེང་གི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་སྒྱུན་འགོག་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས།

ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་མཐོང་གི་མཉམ་བཞག་སྐབས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པ་ནི། རྣམ་བཤད་
སྟོང་པོའི་རྒྱན་ལས། སྒྱུར་ལམ་བཞི་ལ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་
འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་རྫོགས་པའི་སྒྲོན་མ་བྱུང་པར་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། མཉམ་བཞག་དུ་
གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱུས་ནས་དེ་བདེན་པའི་སྟོང་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། དེ་དག་གི་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲིག་གསལ་པོར་ཤར་བ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་དར་རྒྱུ་ལས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐར་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་མཐར་ཐུག་པ་མཉམ་བཞག་དུ་
རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱུ་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་
སོགས་མང་ངོ་། །སྟོང་བྱུན་ལས། ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཆ་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་
དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་དོ་པོ་ཉིད་སྒྲུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་
ལོ། །དེ་འདྲོད་ན། ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོ་བུར་བྲི་བལ་གྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་
མགོན་གྱིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གསུངས་པ་སྡེ་མ་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན། རང་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མོད། རང་སྟེང་དུ་མ་
མཐོང་བས་འགལ་བ་མེད་བྱས་ན་བདེ།

གཞུང་ལས། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་རེ་ལ་འང་འཁྲལ་བ་བསྐྱེད་སྒྲུང་བས། ཞེས་པའི་དོན། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་
རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་པ་དང་དེས་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གོ་ཞིང་། རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཅོད་པ་དང་གཅོད་པ་
གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྔོན་དུས་ཀྱི་མཁས་དབང་ཚོ་ལོ་ཆེན་པོས། རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་ཀྱི་
བདེན་གྲུབ་གཏན་མེད་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་པ་འང་མི་འཐད་དོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་
ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གས། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཕྱིན་རིགས་པས་དཔྱད་
བཅོད་ལས་ཤོས་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས། ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདྲོད་པ་དང་། སྔོ་ལུང་པ་ཆེན་པོས། དོན་དམ་

དཔྱོད་པའི་སྒོ་གཅིག་པོ་དེར་རྟོག་ཆས་སྟེ་སྟེ་རིགས་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་མེད་ཅིང་རྗེས་དཔག་ཏུ་སོང་བའི་ཡུལ་ཡོད་
པར་བཤད་པ་སོགས་འབྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལོགས་བཤད་སྟོང་པོ་དང་སྟོང་བྱུན་སོགས་ལས་གསལ་བ་ལྟར་
རྟོ།

འཇུག་འབྲུལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཛིན་རྟོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་སོགས་གྱི་དོན་རྣམས་བཤད་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་
ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་པའི་སྤང་བར་རང་རྒྱུད་ལ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཆོགས་ཆེ་བས་ལམ་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་ནི་ལྷགས་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པར་འཇུག་ཤེས་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་སྤང་
བ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྤྱོད་ཕྱིར་ལམ་སྟོམ་པའི་དཀའ་སྤྱུད་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་པས་
སོ། མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲུལ་སྤང་དུ་བཞག་ཆོག་སྟེ་ཡང་།
གཞུང་དུ་ཡུལ་ཅན་འབྲུལ་པ་དང་ཡུལ་གྱི་འབྲུལ་སྤང་སོ་སོར་སྟེ་བའི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ན། གཟུགས་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་
ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ཡུལ་གྱི་འབྲུལ་སྤང་དང་། མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་
ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲུལ་སྤང་དུ་བཞག་ན་བདེ་ལམ་སྟེ།

རྟོག་ལྡན་ལ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འཁོག་མི་འཁོག་ལ་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། ཁ་ཅིག་
གཟུགས་སོགས་ཐ་སྤྱང་དུ་མི་འཁོག་ཅེས་པ་གནག་རྗེས་སོགས་གྱི་དོན་མི་འཁོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་
རིགས་པས་འཁོག་གོ་ཟེར་བ་མི་འབད་དེ། བྱོད་ལྟར་ན། དཔུ་མའི་གཞུང་དུ་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྤྱང་དུ་མི་འཁོག་པར་
གསུངས་པས། གཟུགས་སོགས་གནག་རྗེས་སོགས་གྱི་དོན་མི་འཁོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་དགོས་མོད། རྟོག་ལྡན་ལ་དེ་ཉིད་
དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འཁོག་མི་འཁོག་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བས་དེའི་བྱུང་པར་གསལ་བར་སྟོན་དགོས་ཀྱི། གཟུགས་སོགས་
གནག་རྗེས་དོན་འཁོག་གམ་སྟེ་པའི་དོགས་པ་དཔྱོད་ལྡན་ལ་མི་འབྱུང་བས། དེ་དག་གནག་རྗེས་སོགས་གྱི་དོན་མི་འཁོག་
པར་སྟོན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འཁོག་ན་དགག་པ་དེ་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྤྱང་
དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གཟུགས་སོགས་གནག་རྗེས་སོགས་གྱི་དོན་འཁོག་པར་ཐལ། ཐ་
སྤྱང་ཅེས་པ་གནག་རྗེས་སོགས་འཛིན་རྟོན་རང་དགའ་བ་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།

ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སྤྱན་འབྱེན་མི་རུས་པ།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་མངོན་སྲུང་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བརྟགས་ནས། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དོན། ལྷགས་འདིར་ཡུལ་ལ་མངོན་སྲུང་གི་སྒྲོ་དངོས་མིང་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་བརྟགས་མིང་དུ་འཇུག་པར་བཞེད་པས་
དངོས་སྒྲོ་བ་རྣམས་དབང་ཤེས་མངོན་སྲུང་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་མངོན་སྲུང་དུ་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་པ་སྟེ། མངོན་སྲུང་ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ་གཞན་དུ་ཤེས་དགོས་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་
པ་ལྔ་པོ་ཡུལ་ལྔ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་
རྟེན་ན། ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ནོ། །དོན་ནི་
སྒྲོ་འཇིག་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྟོད་སྟོན་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྟོད་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་
བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྟོད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་འཇིག་ཤེས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བར་ཐལ། སྟོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྟེན་
པ་སྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་
མཚན་ལ་ཚད་མར་འདོད་ན་སོ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་དོ། ཞེས་
བསྐྱུ་བས་ན་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པར་འགོ་འཇགས་སྟེ།

འདུས་བྱས་རྣམས་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པའི་ཁྱད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་གྲགས་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སྟོང་
དག་འདུས་བྱས་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྟེན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དེ་ནི་བསྐྱུ་
བའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་དང་། གཟུགས་ནི་དབྱེ་བ་བདོས་པ་འདྲ། །ནས། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟར། ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྤྱུ་ལ་རྟོ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་སོ། །གང་ཞིག་རྟེན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་
ཅན་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས། རྟེན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་
པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་བསྟན་པར་གོ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟུང་ན་ཚད་མ་གཏན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བས་
སོ། །དེས་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དང་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོག་སྟེ་མི་བསྐྱུ་བ་གཉིས་གཏན་མི་འད་
བས། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཁས་སྤྱངས་ན་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྟོང་
ཐུན་ལས། ཁོ་རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཞལ་བྱ་

དེ་ཁོས་རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྒྱུན་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལས། བསྐྱུ་བར་གསུངས་པས་མི་བསྐྱུ་བ་བཀག་ནས་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་སོགས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚས་ཅན་དུ་གསུངས་པས་གཞུགས་
 སོགས་དོན་ལྡང་ཡང་བསྐྱུ་བའི་ཚས་སུ་གྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་ལྡང་གཞུགས་སོགས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གནས་པའི་
 གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྣང་ཚུལ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་མ་ཙོང་བཤོ། །བསྐྱུ་ལུགས་གང་ཡིན་གསུངས་པའང་དབང་ཤེས་རྣམས་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 ལ་བསྐྱུ་ཚུལ་གང་ཡིན་སྟེ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

ལུང་འདིའི་ཆོག་རིས་ལ་འབྲུལ་ནས་སྒྲ་པ་ཤེར་རིན་པ་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་མི་བསྐྱུ་བ་དང་ཚུགས་སྒྲུབ་
 ཏུ་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གོ་སྟེ་ལུགས་འདིར་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་
 ཚད་མ་ཐམས་ཅད་རིམ་བུ་སྟེ་རྟུར་གྲུན་མེད་དུ་སྒྲས་པའི་ཆོག་སྟེང་རྣམས་རང་གཞན་དུ་མས་ལེགས་བཤད་མཚོག་ཏུ་
 བསྒྲགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པར་སྣང་། དེ་དག་གིས་གཞུང་འདིས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་
 སྒྲུབ་པ་བསྐྱུན་པར་འདོད་པས། རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་དེ་རྟག་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མར་བཞེད་པ་ནི་མིན་ལས་ཆེ།
 ཤེར་རིན་པའི་གྲུབ་འབྲེལ་ལས། འདི་ནི་ལྷ་བ་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་
 ཉིད་དུ་ཐལ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བརྟག་
 པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷ་གྲགས་ལ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་ལྟ་བུའི་འགལ་
 འདུ་རགས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཡང་མི་རིག་པ་ལ་རིགས་སྒྲུབ་པའི་མཚོག་ཏུ་སྒྲོམ་ཞིང་གྲགས་པ་ནི་བསྐྱུན་པ་ཉམས་པའི་སྒྱུན་ཁོ་
 ཅན་པོ། ཞེས་བཤད་པའི་ཐལ་བ་དེ་བཞི་བརྒྱུ་པའི་འབྲེལ་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོམས་ནས་རྩི་རིན་པོ་ཆེས་དབང་ཤེས་གཞོད་མེད་
 རྣམས་གཞུགས་སོགས་འཇལ་བའི་ཚད་མར་བཞེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། དེའི་དོན་བཤད་ཟིན་
 ལྟར་སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ། གནས་ཚུལ་རང་མཚན་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་
 སྣང་བར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བརྟག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། སོ་སྟེའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་
 ཡུལ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བས་སྒྲུབ་པས། དེ་འདྲ་འགལ་ཞིག་རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྣང་ཚུལ་མཚུངས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་དགོས་པར་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ཡིན་པས། ལྷ་བ་གྲགས་པ་ལ་
 འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་འགྲོ་བའི་དོགས་པ་མེད་སྟེ།

འོན་ཀྱང་ཅག་རིགས་པས་དབྱད་པས་སྐྱེ་ལགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྒྲ་བའི་རིང་ལུགས་སུ་
 འདོད་པ་འང་སྒྲ་བ་གྲགས་པ་ལ་གཞིན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་
 ཉེ་བར་གཞལ་བའི་གྲོན་མེད་དུ་བཤམ། རྣམ་པར་དབྱད་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་བྱས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཙོ་མ་པ་པོ་ལ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་
 བུའི་འགལ་འདུ་རགས་པ་འང་མི་རིག་པ་ལ་གནས་ལྟ་རིག་པར་རྫོམ་ཞིང་གྲགས་པ་ནི་བསྟན་པ་དར་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་རུང་
 ངམ་ཅི། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་གལ་ཉེ་རྣམ་པར་དབྱད་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་
 བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་དེ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་
 གིས་ཉེ་བར་གཞལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པས་དེ་
 དག་དང་བསྟན་པར་མི་བྱེད་གྱི། དེ་དང་མི་འགལ་བ་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ནི་བྱེད་དོ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་
 བསྟོན་ག་ལ་ལུས། སྒྲ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་སྟོན་བྱོན་མཁས་དབང་དུ་མས་ལུང་རིགས་གྱི་མཆོན་
 ཆར་ལབ་བྱེད་པས། འདིར་ཙོང་ལན་རྣམས་སུ་མི་གསལ་བའི་སྐབས་བབས་འགའ་ཟུང་ཙམ་ལས་རྒྱས་པར་མི་སྟོལ།

རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཆོག་གསལ་སྟོང་བུ་གྱི་ཆད་མའི་རྣམ་པ་ཤད་དུ། རྣམ་ཤེས་གྱིས་ཡུལ་དེ་བཟུང་
 བ་ལྟར་རྒྱན་པ་རྣམ་ཤེས་རྒྱན་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་འདྲ་ཞིག་སྤང་བ་དབྱད། རྣམ་ཤེས་གྱི་གནས་ཚུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་སྤང་ཚུལ་རྣམ་ཤེས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ནི།
 རྣམ་ཤེས་རྒྱན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སུ་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ལ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་
 ཡང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱན་པ་དེ་ཡུལ་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་དོན་ནམ་སྟམ།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། གང་དོན་ལ་མིང་དང་རིགས་སུ་ལྷག་པར་སྟོང་འདོགས་པར་ཞུགས་པའི། ཞེས་པ་
 ཆད་མ་མདོ་ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྟོར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མདོན་སུམ་མོ། ཞེས་མདོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་
 འཆད་སྐབས་བྲལ་བུའི་རྟོག་པ་ལ་མིང་སྟོར་རྟོག་པ་དང་། རིགས་སོགས་སྟོར་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དེའོ། །སྒྲ་མ་
 རང་ལུགས་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྱི་མ་གཞན་ཕྱི་ལུགས་གྱི་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དེ། མི་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ལ་
 ལྷས་བྱིན་ཞེས་བརྟན་པར་རྟོགས། དེའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཉེ་མིང་དང་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མིང་
 སྟོར་རྟོག་པ་བློར། རིགས་པ་ཅན་པས་རྟོག་པའི་བདག་རྟོགས། རིགས་གྱི་སྒྲ་བ་ལང་ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་བ་ལང་
 དགར་པོ་ཞེས་པ་དང་། བྱ་བའི་སྒྲ་འབྲས་འཆད་པ་ཞེས་པ་དང་། རྗེས་གྱི་སྒྲ་སྟོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་
 གཉིས་གྱིས་དབྱེ་བས་དབྱུག་པ་ཅན་དང་རྒྱ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་གང་ཡང་རུང་བས་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་དོན་

གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་ཅིང་། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛིན་པས། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་
 དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བར་རིགས་སོགས་སྒྱུར་བའི་རྟོག་པ་ལྷ་མ་ལས་ལོགས་སུ་བཤད། ཚད་མ་མདོའི་དར་
 རྒྱུ་ལྟ། རིགས་སོགས་སྒྱུར་བའི་རྟོག་པ་དོན་སྒྱུར་རྟོག་པར་གསུངས། བད་དུས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དོན་སྒྱུར་
 རས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་མིང་སྒྱུར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དཀར་ཟེལ་འདི་བ་ལང་དེ་སྟེན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྟ་
 ལུ། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཚུལ་སྒྱུར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དོན་སྒྱུར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྟེན་ལུ་འདི་
 དཔུས་པ་ཅན་ལོ་སྟེན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྟ་ལུ། ཞེས་སྟེ་བདུན་རྒྱུད་དང་རིགས་རྒྱུན་སོགས་སུ་དོན་མཐུན་པར་འབྱུང་
 རོ། །སྟེ་མི་རྟོག་རྟོགས་ཀྱི་རྟོག་དཔག་ལྟ་ལུ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་བཞག་ཚེ་ཤེས་རྟོག་པ་འདི་གཉིས་འགལ་བ་ནི་
 མིན་ནོ། །བ་ལང་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་དཀར་ཟེལ་ལྟ་ལུ་གཅིག་གཞིར་བྱས་ན། འདི་རོག་སོགས་དང་ལྷན་པས་ན་བ་
 ལང་དེ་ཞེས་བད་སྒྱུར་བའི་དུས་ནི་བད་དུས་དང་། དེ་ལྟར་བད་སྒྱུར་བ་དོ་འཕྲོད་པའི་རྟོག་སུ་ནག་སྒྱུར་སོགས་མཐོང་བ་ན་
 བ་ལང་དེ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བའི་དུས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སོ། །

འདྲུ་ཤེས་གཡེར་པོ། ཞེས་པས་རྟོག་པ་འདྲུ་ཤེས་སུ་བརྟན་པ་མིན་ཀྱང་། དེའོ་འདིའོ་ཞེས་ཡུལ་ལ་འདྲུ་ཤེས་པའི་
 ཚུལ་དང་། གཡེར་པོ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒྱུ་རིས་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་དོན་དུ་རྟོག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་གསུངས། ཡུལ་གྱི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་འཇུག་ཏེ་ཚེས་པ་དངོས་སྒྱུ་བ་ནམས་མིག་ཤེས་སོགས་ཡུལ་ལྗེའི་རང་
 མཚན་ལ་ཚད་མར་འདོད་པའི་དོན་ཏེ། རང་མཚན་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་སྒྲུས་བཟོད་པ་དང་
 རྟོག་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ལུས་པས་རང་མཚན་བཟོད་མེད་ཟེར། སྟོན་པོ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྟེ་འཛིན་
 རྟོག་པ་ལ་གསལ་བར་མི་འཆར་བ་ལྟ་ལུར་གོ་དགོས། སེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་བཟོད་མེད་ཀྱི་གོ་དོན་གྲུང་ཐང་
 རིན་པོ་ཆེའི་དྲང་དེས་མཚན་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེར་བརྟེན།

རིགས་རྒྱུན་དང་སྟེ་བདུན་རྒྱུན་ལས། དངོས་སྒྱུ་བས་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལོག་ཏུ་འདོད་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པར་
 གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་། རྟོག་གེ་པས་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བས་གཞལ་ན་དགག་བྱའི་
 རང་མཚན་འཇོག་ཚུལ་དུ་སོང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་འབྱུལ་མི་རུང་སྟེ། དངོས་སྒྱུ་བས་འདྲས་མ་བྱས་
 ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་རང་མཚན་མིན་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་
 བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་དུ་འདོད་པ་ལྟ་ལུས་ཤེས་ལུས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ལོགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། རྟོག་གེའི་གཞུང་ནས་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཁོ་ན་ལ་རང་མཚན་དང་། མདོན་

པའི་མདོ་ལ་སོགས་པར་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚན་པ་མེད་ཆ་བ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་
དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གྲུབ་མཐའ་དན་པ་ཡིད་ཀྱི་གཞོན་པའི་རྒྱུར་གསུངས་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་དན་པས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན།
འཛིན་ཏེན་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡུལ་བཅས། དེགས་ཤེས་ལ་མ་སྟོས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་སྤང་བ་ལྟར་མ་
གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པར་འདོད་པ་འགོག་སྐབས་འདོགས་བྱེད་དང་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བཏགས་པ་བྱས་ནས། འདོགས་བྱེད་སྒྲ་རྟོག་གཉིས་
རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལུང་པོར་གཏོགས་པས་གཞན་དབང་ལ་སྤྱར་འདེབས་སུ་བཤད་པས་
གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཆེས་གསལ་བར་གཞུང་འདི་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་གསུངས།
ཡང་ཤེས་རབ་སྟོན་མ་ལས། ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་
སྤྱལ་གྱི་སྟོང་བཞེན་མོ་ཞེན་ནི་ཀུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདྲ་བས་སྟོང་གིས་འབྲུལ་པས་ཀུན་བཏགས་
པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱལ་འབྲུལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཙམ་པ་ན་
ལེ། བྱིས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་སྒྲ་རྟོག་གིས་གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གཉིས་སུ་
ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྤྱལ་འཛིན་གྱི་སྟོང་སྤྱལ་དུ་བཏགས་ཀྱང་དེ་སྤྱལ་དུ་
མེད་པ་བཞེན་མོ། །དེས་ན་འདོགས་བྱེད་དང་བཏགས་པའི་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས་བྱི་མ་ལྟར་ཁས་ལེན་མོ། །ཞེ་ན།
གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཐག་ཁྲ་དེ་སྤྱལ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་
བས་སྟོང་འབྲུལ་པས་སྤྱལ་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། སྤྱལ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤྱལ་འཛིན་གྱི་སྟོང་སྤྱལ་དུ་བཏགས་པའི་
དོན་མེད་པ་མིན་པ་བཞེན་དུ། ཚོར་བ་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ཀྱང་གཟུགས་རུང་ལ་
གཟུགས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པས་གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སོ་སྟུང་དུ་
ཞེན་པའི་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཕྱོགས་སུ་འགོག་ཚུལ་ལ་དཔག་ན།
ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཀུན་བཏགས་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་
ཆེས་གསལ་བར་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་དང་དེའི་དཀའ་འབྲེལ་དུ་གསུངས། ལུགས་འདིར་ཐག་ཁྲ་ལ་སྤྱལ་དུ་བཏགས་པའི་
བཏགས་དོན་ཡོད་ཀྱང་ཐག་ཁྲ་ལ་སྤྱལ་དུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ། ཡོད་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་
ཡོད་མེད་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་དོན་སྐབས་དང་པོའི་མཚན་དུ་བཀའ་ཚུལ་དཔྱད། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་འདི་གཟུགས་

སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་བའི་ཞེས་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་དེས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པས་དོན་
 དམ་པར་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་ལུགས་ལ་
 འདི་གཟུགས་སོ་སྟམ་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྟོ་བཏགས་དེ་ཡོད་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་དང་། ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པ་མེད་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་འདྲའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ནི་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་གསུངས།

འོན་ལུགས་འདིར་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་ན། མཆན་ཉིད་དོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་བཞག་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་འདིས་
 མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་
 དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞེད་པས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མི་
 འཐད་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཆན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་
 རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་པ་དག་གིས་རི་རྟར་བཀལ་བ་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་སྟོལ་འདི་ནི་
 ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སྟོབ་ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་པས་བཤད་པ་རྟར་མདོའི་དོན་མིན་པར་སྟོབ་པའོ། །ཞེས་
 དང་། སེམས་ཙམ་དུ་ཅིང་སྟོབ་ཞེས་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་སྟོབ་ལ་བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་སྟོབ་ལ་བཀག་པ་དེ་མདོ་
 གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱད་དུ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
 ཀྱིས། སྟོབ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པ་སོགས་སེམས་
 ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཐམས་ཅད་མདོའི་དོན་པལ་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་རང་བཟོར་
 འདོད་པར་བཤད་པ་རྟར་ན། མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྟོབ་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་
 གྱི་དོན་དུ་འགྲོ་བས་དེའི་སྟོབ་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་འཛོག་ཟེར་
 དགོས་པ་འདྲ་བས། དེ་རྟར་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་
 པའི་སྟོབ་ཟིན་ལ་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས། དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་མེད་པ་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
 ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་སྟོབ་ཟིན་ཡིན་གྱི། གཅིག་ཤོས་སྟོབ་ཟིན་པས་ན་མདོན་སུམ་
 ལ་བསྟོན་པ་རྟར་བྱར་ཐལ་བ་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་
 མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད། ཅེས་པ་དེ་རྟར་སྟོབ་ཟིན་ལ་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ན། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྷགས་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་འདི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་དང་། རྒྱུ་བ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འདི་དོན་རྒྱུས་པ་འདི་ལན་དུ། རིམ་པ་བཞིན་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་ལན་བཏབ་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དྲི་བ་འདི་ལན་སྟོན་པ་ལ་མི་མཁས་པར་ཐལ་བ་
 དང་། ལེགས་ལྡན་གྱི་ལྷགས་ལ། གྲུབ་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་མཚན་གཞིར། ཤེར་
 སྟོང་ལྟ་བུ་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་མ་སྒྱུར་བ་རྣམས་འཛོག་ན། དེ་འདྲའི་ཤེར་མདོ་དང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་པ་འདི་སྐབས་ཀྱི་
 དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་དོན་དམ་པ་འདི་བྱུང་པར་ཆེག་ཟེན་ལ་མ་སྒྱུར་བར་འགོག་པ་འདྲ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་དྲང་དོན་དང་། བྱི་
 མ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་འདི་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་གྲུབ་པ་འདི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ལམ་སྟོན་འབྱེད་པ་ལོ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་དབྱེད་བྱ་ཤིན་ཏུ་མང་།

དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་
 དོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་དགོངས་ཚད་ལ། མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་
 གང་ཡིན་པ་ལོ། དེ་ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ནི་མིང་བརྟན་བཞག་ཙམ་
 ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་འདི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་
 འགྲེལ་བྱ་ཡིན་འདྲ་བས་དེ་ཆེག་རྒྱུད་པས་སྟོང་ཉིད་མ་བསྟན་ཀྱང་། དེ་བ་དང་ལན་གཉིས་བསྟོམས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་པས་སོ། དེས་ན་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱི་གང་ཡིན་དེས་པ་འདི་ལན་དུ་བདེན་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལོ། ཞེས་དང་། གང་ལ་
 དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་འགོག་པ་ཡིན། ཞེས་དེས་པར། གཞན་དབང་ལོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་འབྲེལ་ཆགས་པས་ཐལ་བ་
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་འཇུག་པ་འདི་སྟོན་མེད་ཅེས་བཤད་ན་དགོངས་པར་འགོ་འམ་བརྟག་སྟོབ་དཔོན་འདི་དང་། ཀ་མ་
 ལ་ཤི་ལའི་ལྷགས་ཀྱི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་འཛོག་རྒྱུ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་ཤེས་དགོས། ལྷགས་འདིར་གཞན་
 དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ནི། དབུ་མ་སྒྲོང་བ་
 ལས། མཚན་ཉིད་མེད་པ་འདི་དེ་བོ་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མཚན་ཉིད་མེད་པ་འདི་དངོས་པོ་
 ནི། །འགའ་ཡང་གང་ན་འདྲ་མ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཞུང་འདིར་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་བཞེད་རྒྱུ་གསུངས་པ་འདི་དོན་ནི། སྟོབ་དཔོན་དེས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཤེར་མདོར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི་དགོངས་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་བསྟན་པས་མཐའ་གཉིས་དང་

བལ་པའི་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་འབུམ་པ་སོགས་ཤེར་མདོ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་གཞུང་
 འཇུགས་པར་མཛད་པར་བཞེད་ཅེས་པ་ལོ། །དགོངས་འགྲེལ་དུ་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་ཚུལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། བ་
 སྟན་དུ་མེད་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྟངས་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྟོ་
 འདོགས་པར། ཞེས་སོགས་ལྟར། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་ལྟར་བྱེ་སྒྲིལ་འདོད་པའི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་།
 གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྟངས་བ་བཞིན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་སྟོ་འདོགས་པ་སེལ་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། ཤེར་མདོར་སྟེ་
 བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་སྟེ་བཞིན་པ་བཀག་པས་དེ་དག་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། སྟེ་འགག་སོགས་
 དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་ལ། དེས་ནི་བ་སྟན་དུ་སྟེ་འགག་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས་སྟུར་
 འདེབས་སེལ་ཚུལ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བསྟན་པར་དབུ་མ་སྟངས་བ་ལས་བཤད་དོ།

དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྟེ་བཞིན་པ་བཀག་པར་བཤད་པའི་ཤེར་མདོ་ནི་ཡུམ་འབུམ་པའི་ཆ་ཤས་དགག་བྱ་ལ་
 དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་ལྷགས་ལ་སྟུར་བའི་མདོ་ཆོག་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷགས་འདིར་མདོ་དེའི་སྒྲིལ་ཟིན་སྟེ་བཞིན་དུ་འཛིན་མི་
 རུང་བར་གསུངས་པའི་སྒྲིལ་ཟིན་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེ་བ་མེད་པ་སོགས་འཇོག་དགོས་པ་འདྲ། ཡིག་ཆ་
 གསར་པ་འགར། སྟེ་འགག་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མདོ་འདིའི་སྒྲིལ་ཟིན་ལ་བཞག་པ་ལྟར་ན། དབུ་མ་སྟངས་བ་ལས། དེའི་
 ཕྱིར་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྟངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་བཞིན་
 བཞིན་དུ་རྟག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མདོ་སྟེ་འགར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྟེས་པ་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྒྲིལ་ཟིན་སྟེ་བཞིན་པར་བཟུང་ན་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བས་དེ་སྟངས་ཕྱིར་སྟེ་
 ཇི་བཞིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྒྲུབས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འདིས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀལ་ཏེ་སྟེ་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་
 བསྒྲུབས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། ལྷགས་འདིར་སྒྲིལ་ཟིན་སྟེ་བཞིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་
 དོན་དུ་འཇོག་སྟེ་མདོ་སྟེ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྟུང་དུ་དོགས་སོ།

ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་དོན་གྱིས་སྟུར་བའི་མདོ་
 རྣམས་སྒྲིལ་ཟིན་སྟེ་བཞིན་པ་མིན་ཀྱང་། དངོས་བསྟན་སྟེ་བཞིན་པ་མིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་
 ཆོག་ཟིན་ལྟར་ན། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་ལྷགས་འདིར། ཡུམ་འབུམ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བ་སྟན་དུ་ཡིན་གྱི་ དོན་
 དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་དངོས་སུ་སྟུར་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གཞུགས་

འདུས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྲོ་མི་མཐོང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པའི་བྱང་པར་ལྷགས་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་ལ།
 སྒྲིལ་བཞིན་སྒྲིལ་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་ཀྱང་དེས་དོན་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། དངོས་བསྟན་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་
 དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་སྤྱིར་བྱས་ན་བདེའམ་སྟམ། དེ་གཉིས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་དེས་
 དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་གཞུང་སྟོན་བཅུགས་པར་དབུ་མ་སྒྲུབ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་དེས་དོན་དུ་བསྒྲུབ་སྒྱུ་ལེ་ལའོ་ལོ་བར་
 པའོ། །འདི་པས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་དངོས་ལྷགས་གང་ལའང་མ་སྦྱར་བའི་ཤར་མདོ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་།
 དེའི་མཚན་གཞིར་ཤར་སྟོང་ལྟ་བུ་འཛིན། །དེ་ཉིད་དགོངས་འགྲེལ་གྱུ་དོན་ལས་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པའི་ལའོ་ལོ་བར་
 པ་སྟེ་སྒྲིལ་བཞིན་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པས་བྱང་བའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་གྲུབ་དོན་ལས་བྱང་དོན་དུ་བཤད་
 པའི་ལའོ་ལོ་བར་པ་དང་། འགལ་སྔོང་དྲིས་ལན་སྐབས་དེས་དོན་དུ་བསྒྲུབ་སྒྱུ་ལེ་ལའོ་ལོ་བར་པ་གཉིས་མདོ་སོ་སོ་བ་
 ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་གསུངས། ད་དུང་དབྱེད་དགོས་མང་ཡང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་
 བྱོལ།

འདུག་འགྲེལ་ལས། སྦྱུལ་དེ་ཐག་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་སྦྱུལ་དངོས་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འགོ་བ་ལྟར། རང་བཞིན་
 ཡང་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྟེན་
 འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་རྣམས་གཞན་དབང་དང་། གཞན་དབང་གཤེས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་
 གཤེས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པའོ། །ལེགས་བཤད་
 སྟོང་པོ་ལས། ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན། ཡིན་ལུགས་གཞན་དབང་ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་བཏགས་སུ་འཛིན་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། ཡིན་
 ལུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལ་སྟོས་ནས་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་ནི། ཡིན་ལུགས་དེ་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གང་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་རི་སྟེ་ཡུལ་དུ་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་
 དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་དུ་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལས་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་གཏན་མེད་པས་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་སྤྱིར་
 རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་གཞིགས་པའི་རོ་ཞེས་པ་རྣམ་མཐུན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་
 ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱུང་བོ།

རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་སྟེང་པ་གཞིགས་པའི་རོར་རི་ལྟ་བུ་མེད་པའང་སྔ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། རྣམ་མཐུན་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་
 བྱེད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལམ་རིམ་ཚུང་བ་
 ལས། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་འཇལ་བ་ན། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་གང་དུ་

སོང་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཡུལ་སོ་སོར་མ་ངེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འོང་བ་ཡང་ཤེས་པར་རུས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན། ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟོང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ལ། གཅིག་ཤོས་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་ཡུལ་མ་ངེས་ཀྱང་། མཐུན་པ་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་གི་ཀྱན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་དུ་མ་སོང་། ཇི་སྟོང་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་གི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་མ་སོང་བས་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དང་ཀྱན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འོང་ཞེས་པའོ། །བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱན་བཏགས་སུ་འཛོག་ན་དགག་བྱ་ཡིན་དགོས་པས་བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དགག་བྱ་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛོག་དགོས་མོད། ཆོས་ཉིད་དེ་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱན་བཏགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ལྟར་བྱམ་པ་གཤེས་ལུགས་སུ་གྱུབ་པ་བྱམ་པའི་སྟོང་གི་དགག་བྱར་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ།

འོན་ལུགས་འདིར་ཀྱན་རྫོབ་རྣམས་གཤེས་ལུགས་སུ་མ་གྱུབ་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གཤེས་ལུགས་སུ་གྱུབ་པར་བཞེད་དམ་སྟུམ་ན། སྟོང་ཐུན་ལས། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཤེས་གྱི་དོན་ཡོད་པས་གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་པར་སོང་ཡང་། གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟུང་མོད། ཅུ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། རྟེན་འབྱུང་གི་གཤེས་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཉིད་གྱི་གཤེས་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་ན་གཤེས་ཡིན་པ་རིགས་ཤེས་གྱིས་དགག་རུས་པས་གཤེས་ལུགས་ལ་གྱུབ་པ་མིན་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དོན་དམ་དང་ཆོས་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཤེས་ལུགས་རྣམས་མེད་པར་མི་འཐད་ལ། ཡོད་ནའང་དེ་དག་ཏུ་མ་གྱུབ་ན་གཞན་གང་དུ་གྱུབ་ཅེས་སྒྲ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་གྱུབ་མ་གྱུབ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་མོ། །ཞེས་རང་ཉིད་རང་གི་གཤེས་སུ་གྱུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་གཤེས་ལུགས་སུ་མ་གྱུབ་པ་དང་། གཤེས་ལུགས་ཡོད་ན་གཤེས་ལུགས་སུ་མ་གྱུབ་ན་གཞན་གང་དུ་གྱུབ་ཅེས་པ་དང་། དོན་དམ་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་ན་གཞན་གང་དུ་གྱུབ་ཅེས་སྒྲ་བ་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་དུ་གསུངས་པས་ཆོས་ཉིད་གཤེས་ལུགས་སུ་གྱུབ་པར་མི་བཞེད་དོ། །དེས་ན་སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་ཟིན་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་གྱུབ་པའི་དོན་དུ་བཀལ་ན་བདེ་ལམ་སྟུམ།

ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། རྣམ་བཏགས་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་རྟེན་འབྱུང་གི་གཞན་དབང་ལ་བྱ་སྟེ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཀྱན་བཏགས་སུ་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཤེས་སམ་རང་བཞིན་ལ་བྱ་ཞིང་། ཞེས་ཉི་མའི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ཆེན་རྣམ་གཏགས་ནི་སྟོང་གཞིའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྱུང་གི་གཞན་དབང་ལ་གོ་དགོས་མོད།

སྤྱིར་གཞུགས་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་བར་ཀྱན་ཉིན་ཕྱོགས་ང་གསུམ་དང་རྣམ་བུར་ཕྱོགས་ང་ལྔ་སྟེ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཅ་བརྒྱད་
 གི་གས་སུ་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཟགས་ཏེ་གཞན་དབང་དུ་
 འཛོག་པ་དང་། ཀྱན་བཟགས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་དམ་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པས། རང་
 གི་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་དགག་བྱར་འགྲོ་བ་ནི་བདེན་གཉིས་གང་ལ་འང་འདྲ་བར་ཤེས་སྒྲུལ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
 ལུགས་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་ཡིན་ལུགས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཀྱན་
 བཟགས་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་ཡིན་ལུགས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཀྱན་བཟགས་སུ་བཞག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་འདྲ་ཡང་། ཆོས་
 གཅིག་གཞི་གཅིག་ལ་ཀྱན་བཟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་པས་ཚད་དུས་ཆོག་སྟོན་འབྱུང་ཉིན་
 འདུག །གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འཛོན་པའི་བདེན་འཛོན་སྟོན་སྟེ་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་ཡང་མ་
 སྟོན།

གཞུང་འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་
 བྱས་ནས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཤད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་སྒྲུ་རི་
 བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་འཛོག་རྒྱུའི་མཚན་གཞི་ནི། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ལུགས་འདིར་གཞུགས་སོགས་རང་འཛོན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་བཞེད་པས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་གསུམ་གྱི་གས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་དང་མི་ལྟན་པ་ཞིག་འཛོག་དཀའ་མ་སྟུང་སྟེ་བརྟག །རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྟེ་གཞན་
 ཡང་ནི། དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྟེན་ཆེན་དུ་སྒྲུ་རི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་
 དུ་འགྲེལ་རྒྱུར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཀྱན་
 གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་མདོ་
 ཚན་བཞི་འཛོག་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་རུས་སོ།།

ལུགས་འདིར་གཞུགས་སོགས་ཐ་སྟོད་ཀྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བཞེད་ན་གཞུང་འཛོན་
 རྩས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའང་བཞེད་དམ་སྟུང་ན། ལུགས་འདིར་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པས་གཞུང་འཛོན་རྩས་ཐ་དང་དུ་འདོད་
 ཀྱང་ཟབ་མོའི་གནས་མཐར་ཐུག་རེ་ཞིག་སྟོན་མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བརྟན་བྱའི་གཞུང་འཛོན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ནི་རྒྱལ་ཆ་མེད་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་དང་། དེ་དང་རྩས་ཐ་དང་པའི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་རྒྱུ་མཐུད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་པ་འདྲ་བས། དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་བཞེད་པར་མདོན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྟེན་ཆེན་

ལས། དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་པས་རྩལ་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་དང་དེ་ལས་རྣམས་ཐ་དང་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་
 བཀག་པ་ཡང་ཆད་མས་འགྲུབ་ཅིང་། དེས་འདྲུལ་བའི་གདུལ་བྱས་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན། དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བ་དང་མཐོང་བློན་གོམས་པར་བྱེད་པ་འགྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་དེའི་སྟེང་ནས་ས་བཅུ་དང་ལམ་སྲིམ་གསུམ་བཞུད་པ་
 དབུ་མ་པས་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་གཞི་བསྟན་དགོས་པ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་དགག་དགོས་པས།
 གཞུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཙམ་ཞིག་གི་སྟོང་དུ་རུང་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཞུང་ལས། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ནི་གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་མཛད་པས་གཞན་དབང་ལ་
 ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མི་བཞེད། ཅེས་པའི་དོན་ནི། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ་གཞན་
 དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐ་སྙད་དུ་འཇུག་པའི་བཞེད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་
 ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་པ་ལས། གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའོ། །ལུགས་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་རིགས་པས་འཕུལ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་བྱས་ན་བདེའམ་སྟམ་སྟེ། ད་ལྟོའི་མཚན་དུ། རང་གི་དོམས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཡིན་
 ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀར་འཛོག་ཚུལ་འཆད་དཀའ་བ་འདྲ།

སེམས་ཙམ་པས་རྩལ་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་དབང་གིས་རྩལ་ཕྱ་
 རབ་རེ་རེ་བའམ་ཡན་གར་བ་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་དེ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྩལ་དུ་མ་འདུས་པ་
 སྟེ་བསགས་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྟེན་མིན་ཏེ། རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་ལན་དུ། རྟོག་གི་འབར་བར། མ་
 བསགས་པའི་ཕྱ་རབ་འབའ་ཞིག་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་དམིགས་སྟེན་མིན་པར་བསྐྱབས་ན་གུན་བྱེད་བསྐྱབ་པར་
 གསུངས་ནས། ཕྱི་མའི་ལན་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་རིགས་གཅིག་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་འདུས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རིགས་
 གཅིག་པ་སྟེ་མཐུན་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་འདུས་པའམ་ཚོགས་པ་སྟོགས་ཏེ་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 དམིགས་པའི་རྒྱལ་སྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲུ་ན་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
 ཏེ། འདི་ལྟར། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་གཞི་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་
 ཡན་ལག་ཅན་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་སྟོར་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རྩལ་ཕྱན་མང་པོ་འདུས་ནས་མཐུན་པར་སྦྱར་བས། དེ་ཡུལ་
 གྱི་དོམ་ཡན་ལག་སྟེ་དམིགས་སྟེན་དུ་བྱས་ནས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཏུ་འདུས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་སྟོ་སྟེ་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་
 པའི་རྩལ་ཕྱན་རྣམས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ་ཕྱ་རབ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཕྱ་རབ་ཀྱང་གཞུགས་དྲི་རོ་རིག་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་གི་རྩལ་རྣམས་

བརྒྱད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རྩལ་སྤྱུ་འདོད་པ་ལྟར་དེ་བསགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྩལ་
སྤྱུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་མིན་པའི་མེད་རྩལ་རྩལ་ཡན་གར་བ་ལྟ་བུའི་འབར་ཞིག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་བཤད་ན་དགོངས་པར་འགྲོ་འམ་སྙམ་ཡང་དབྱུང་དགོས།

ལྷགས་འདིར་འདུས་པ་བརྟགས་ཡོད་དང་བསགས་པ་རྩལ་ཡོད་དུ་འདོད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། རྟོག་
གེ་འབར་བ་ལས། བསགས་པ་དང་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྩལ་སྤྱུ་རབ་རིགས་མཐུན་པ་
དག་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྱིར་པ་དང་སེང་སྤེང་ལ་སོགས་
པའི་རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞི་བྱ་དང་པ་འདུས་པ་ལ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པར་གདགས་པ་ནི་འདུས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེས་ན་ལམ་རིམ་དུ་བྱུངས་པའི་ལུང་འདིར་རིགས་གཅིག་པའི་རྩལ་སྤྱུ་རབ་འདུས་
པ་ཞེས་སོགས་སྤྱིར་འདུས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལན་འགའ་བྱུང་བའང་འདུས་བསགས་གཉིས་ཀྱི་བསགས་པ་ལ་གོ་དགོས་
ཀྱི། འདུས་པ་ལ་བྱས་ན་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་སྤྱུ་རབ་རྣམས་རིགས་གཅིག་པ་མིན་པར་འགྱུར། ལེགས་ལྡན་རང་
ལྷགས་ཀྱི་རྩལ་བརྟགས་འཛོག་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་དབྱུང་དགོས།

འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཟུགས་རགས་པ་ལ་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་ཀྱིས་བྱུང་པར་འདོད་ན། བུམ་པ་ལྟ་
བུའི་གཞི་གཅིག་གི་ཚོགས་པར་ཡོད་པའི་རྩལ་རྩལ་རྣམས་རིགས་མཐུན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རྩལ་རྩལ་རྣམས་རིགས་མི་
མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་ལྷགས་འདིར་རིགས་མཐུན་པར་འདོད་དམ་སྙམ་ཞིང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་རིགས་
གཅིག་པའི་རྩལ་སྤྱུ་རབ་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་པའམ་མཐུན་པར་འཛོག་རྒྱ་ནི། མེད་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་
མེད་རྩལ་སྤྱུ་རབ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་སྤྱུ་རབ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པར་བཤད་པ་
དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་སོགས་རིགས་མི་མཐུན་པར་བཤད་པས་གོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྤྱུ་རབ་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་
ཡིན་པས། བརྒྱད་འདུས་མིན་པའི་རྩལ་རྩལ་ཡན་གར་བ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་མ་བསགས་པའི་རྩལ་སྤྱུ་རབ་ཡོད་
པར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཚུལ་ཤེས་སྟེ། དམ་བཅའ་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་དང་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཕྱོགས་བརྟགས་པ་
བར་བཤད་པ་ལས། འདིར་ཕྱོགས་སྤྱུ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱར་ན་གོ་བདེའམ་སྙམ།

གཞུང་ལས། རྩལ་ཆ་མེད་དམིགས་སྟེན་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་སྣང་སྤྱུ་གྲུབ་མཐར། རིགས་པས་ཅི་ཙམ་
བརྟགས་ཀྱང་གཏན་ནས་ཆ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཆ་མེད་ལ་མི་བྱའི། རིགས་ཤེས་ལ་མ་སྟོས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་དེ་
ལས་སྤྱུ་བའི་ཆ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྱུ་རབ་ལ་དགོངས་པར་བྱས་ན་འགྲིག་གམ་སྙམ་སྟེ། ད་དུང་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ལེགས་ལྡན་གྱིས་རྩལ་སྤྱུ་རབ་ལ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་སོགས་ཆ་དུ་མ་

དང་བཅས་པས་ཆ་བཅས་སུ་བཞེད་ཀྱང་། རྩལ་དེ་རང་ལ་ཆ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པས་ཆ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་ཟེར། དེ་ལྟ་ན་
 བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་ཆ་མེད་དེ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་བཅས་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་སོགས་འདོད་པས་དེ་ཆ་བཅས་སུ་འདོད་
 པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་ཆ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་ན། རྟུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོགས་སྒྲར་འགྱུར་བས་ཆ་
 བཅས་སུ་མི་བཞེད་པར་ཐལ་ལོ་སྟམ། རྟོང་ཐུན་ལས། ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་སྒྲངས་ན་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་དགོས་
 པར་འདོད་པ་ལ་ནི་དབྱུ་མ་པ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་དོ། ཞེས་དང་། རྩལ་འཁོར་རྟེན་ཆེན་ལས། གྲུབ་
 མཐའ་གོང་ལོག་སྤྱི་ལྷགས་ལ་འང་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་དེ་བདེན་དངོས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པས་དཔྱད་གཞི་ཆེ་བར་སྦྱང་ཡང་། ལྷང་སྦྱ་གྲུབ་མཐའི་གསུང་ཟིན་ལྟར་རིགས་ཤེས་སམ་ཆར་སྤྱེ་བའི་རིགས་
 པས་དཔྱད་ན་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཆ་བཅས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ལ་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཡན་གར་བ་མི་སྦྱང་ན་དེའི་ཆ་ཤས་ལྟ་ཅི་
 སྟོས་པས། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལས་སྤྱ་བའི་ཆ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རྩལ་ཆ་མེད་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་བྱས་
 ན་བདེའམ་དཔྱད་དགོས། དབང་ཤེས་ལ་རྩལ་སྤྱ་རབ་མི་སྦྱང་ན། དེ་ལས་སྤྱ་བ་ཞེས་སྦྱར་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཅུ་ཡང་
 མི་སྦྱང་བའི་སྦྱར་སྟམ་ན། སྤྱ་རབ་ཡན་གར་བ་མི་སྦྱང་ཡང་རགས་པའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་དབང་ཤེས་ལ་
 སྦྱང་ཞིང་། དེ་ལས་སྤྱ་བ་མི་སྦྱང་བས་དེ་ལྟར་སྦྱར་བར་མཛོན།

དྲང་ངེས་ནས་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས་དཔྱད་ན། དཔྱད་མཐར་ཡང་ན་ཆ་
 མེད་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ཡང་མི་འཐད། ཡང་ན་ཆ་ཐུག་མེད་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་
 རྟུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་ཐུག་མེད་ཡིན་ན་སྦྱིབ་པ་དང་རྒྱ་
 ཐེགས་སོགས་སྤྱི་ནད་གི་དངོས་པོ་གང་ལ་འང་འཛད་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་དོན་ཡིན་ཆད་རྟོག་བཏགས་སུ་འགྱུར་
 ཞིང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་དང་། དེའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་མི་སྤྱིད་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་བཅས་ཀྱང་མི་སྤྱིད་དེ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས་དཔྱད་ན་སྤྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་ལ་ཐུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཆ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན། སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་རྟོག་པས་
 བཏགས་པ་ཅུ་ཡང་སྤྱི་དངོས་པོར་མི་རུང་དོ། ཞེས་པ་དྲངས་སོ། །འདིའི་དོན། ཆར་སྤྱེ་བའི་རིགས་པས་རྩལ་སྤྱ་རབ་
 ལ་ཆ་རྟུག་རྟུ་སྟེ། དེའི་ཆ་རྟུག་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་ཆ་རྟུག་རྟུ་སྟེ། དེའི་ཆ་སོ་རྟུག་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་ཆ་རྟུག་རྟུ་སྟེ། འབྱེད་པས་
 རིགས་བསྐྱེས་ནས་ཆ་ཅི་ཅུ་སྤྱེ་ཡང་མཐར་ཐུག་རྒྱ་མེད་པ་ལ་ཆ་ཐུག་མེད་ཟེར་བས་དེ་ལྟར་འདོད་ན། རྟོག་པས་ཆ་སྤྱི་
 བར་བཏགས་པ་ཅུ་ལས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཆ་མེད་མི་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་འང་།
 རྩལ་མཐའི་སྤྱད་ཅིག་མ་དང་། རྩལ་སྤྱ་རྒྱུང་དུའི་མཐར་ཐུག་ཡོད་པར་འདོད་པས། དེ་དག་ལ་མཐའ་ཟེར་དོན་དེ་ལས་སྤྱ་

བའི་ཆ་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཆ་མེད་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཆ་སྟེ་ནས་མཐར་ཐུག་རྒྱུ་མེད་ན་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་
དང་། ཆ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས། ཆ་མེད་དང་ཆ་ཐུག་མེད་གང་འདོད་ཀྱི་བརྟག་པ་ལ་ལན་ཅི་ལྟར་གདབ་དཔྱད་པར་བྱའོ།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རི་སྤྱིད་སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་སྤྱང་གི་བར་དུ་ཆ་གསུམ་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
ཤིང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བསལ་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱང་བ་འགག་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆར་སྟེ་བའི་རིགས་པས་དུས་
མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཆ་སྟེ་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱང་བ་འགག་པར་བཤད་པ། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་
བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་དཔྱད་ན་སྟོང་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དང་མཐུན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་མོད། རོན་ཀྱང་
དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སྤྱང་བ་འགག་ཁ་མའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཆ་འབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ཆ་བཅས་མིན་པར་
འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཆ་སོ་སོར་བསིལ་ཆོ་སྐད་ཅིག་མའི་ཆ་ཤས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱང་བ་མི་འགག་པར་
ཐལ་ལེ་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཀྱང་ཆ་མེད་དང་ཆ་ཐུག་མེད་གང་དུའང་ཁས་ལེན་མི་རུང་
ལ། རིགས་པས་ཆ་བསིལ་ན་སྤྱ་རབ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བྱས་ན་འདྲ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་འགག་ཁ་མའི་སྤྱ་རབ་ལ་ཆ་འབྱེད་
རྒྱུ་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་པར་བྱའོ།

འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་གང་ཞིག་ཅེས་པ་ནས། མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྒྲིམ་པ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་དང་། བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་རང་གི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱ་རབ་
ཁས་བླང་པར་མི་རིགས། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྡེ་ལེགས་ལྡན་ཡིན་ཚུལ་ལྟར་སྒྲུབ་མཐར་གསལ་བ་ལྟར་ན། ལེགས་ལྡན་
ཀྱིས་མདོ་སྡེ་པས་རོན་དམ་པར་འདོད་པའི་རྩལ་ཆ་མེད་དབུ་མ་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་རོན་དུ་འགྲོ་
བས། ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་རྩལ་ཆ་མེད་པར་འདོད་པར་སྒྲུབ་པས་བཞེད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ། གཞུང་དུ། རྩལ་ཆ་མེད་
དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཞེད་པར་གསུངས་པའང་རྒྱུ་མཚན་འདི་དག་ལས་ཡིན་པར་མདོན། བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དབང་
པོའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་པ་བཀག། ཅེས་པ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་
ཡོད་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་འདོད་པ་བཀག་པའི་རོན་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྩལ་
སྤྱ་རབ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པས། ཞེས་པ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་
དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ། རང་བཞིན་ཀྱིས་གཞན་དུའང་མ་གྲུབ་པས། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ཡིན་ཞེས་པའི་རོན་ནོ།

འཛིག་རྟེན་ན་སྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་མདོན་སུམ་དངོས་སུ་གྲགས་པ་དང་། ཅུའི་མེ་
དང་སོག་མའི་མེ་ཞེས་རྒྱུའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་བཞིན་ཡུལ་མདོན་སུམ་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུའི་

མིང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་རྣམས་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་
 བརྟགས་པ་བར་བཞེད་པར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས། གཞུང་ལས། སློབ་དཔོན་འདི་ཐ་སྙད་དུའང་འདི་དག་
 འཇུག་པར་བཞེད་པ་ཡིན་མོ། །ཞེས་པའི་འདུན་པའི་དོན་ནི། གཞུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་
 རིགས་ཤེས་ལ་རྟོས་ན་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་འཇུག་པར་འཛིན་པར་མ་ཟད། གཞུགས་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 བཀག་པའི་ཆ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་དོན་ཡང་འཇུག་པར་བཞེད་ཅེས་པའི་དོན་ནས་སྟུག། འདི་ནི་རིགས་
 ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཞིག་སྟེ། གཞུང་འདིར། རང་བཞིན་རིགས་པས་འཕོག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་
 མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་དེ་དེར་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་འཇུག་པ་ཡིན།
 ཞེས་རང་བཞིན་འཕོག་པ་གང་གི་དོན་བྱ་བ་གསུངས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་འཇུག་ཚད་མའང་འདི་ཀའོ།

གཞུང་ལས། དེ་རྣམས་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན། ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་རྒྱ་རྩོབ་ཀྱི་རྣམ་
 དབྱེའང་འབད་པ་ཡིན་མོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། འཕྲལ་གྱི་འཇུག་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་
 སྟོན་ཤེས་པ་དུག་པོ་འཛིན་རྟོག་ཤེས་དོ་ལ་རྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གམ་འཇུག་ཤེས་སུ་
 རྟོགས་པ་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་རིགས་ཤེས་ལ་མ་རྟོས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཇུག་པར་རྟོགས་མི་རྟུས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཀྱིས། འཛིན་རྟོག་པལ་པ་ལ་ཤེས་པ་མ་འཇུག་པར་གྲགས་པ་དེར་འཛིན་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པའི་
 ཚད་མ་དེས་མ་འཇུག་པར་རྟོགས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་འདི་རྣམས་འཇུག་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་གཉིས་སྤང་དང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་
 དུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སྟོན་མི་འཛིན་རྟོག་ཤེས་དོ་ལ་རྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་
 སྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དེ་རྣམས་འཇུག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་
 དེ་དག་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ལྷ་གཉིས་དང་བྱད་བཞིན་སྟོན་མེད་པར་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལོ།

གལ་ཏེ་རིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་འབད་པ་
 ཡིན་མོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ནི། གཞུགས་བརྟན་སྟོན་སྟོན་བྱད་
 བཞིན་སྟོན་སྟོན་སྤང་བའི་དོན་དང་གཞུགས་སྟོན་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་གཉིས་མེད་པར་འདྲ་
 ལ། རང་མཚན་ཀྱིས་སྤང་བའི་གཞུགས་སྟོན་དང་། བྱད་བཞིན་སྟོན་སྟོན་པའི་གཞུགས་བརྟན་སྟོན་སྟོན་ཡོད་པར་

ཡང་འདྲ་བས། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ལོག་གི་བྱུང་པར་མི་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་པའི་སྒོ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་དེ་
 འདྲའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇུག་འགེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་
 ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནམས་རྒྱུ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་མི་
 རུས་པས་སྟོན་པོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཇོག་ལ། གཞུགས་བརྟན་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་མ་
 སྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་པར་རྟོགས་རུས་པས་འཇིག་
 རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་མི་འཇོག་པས། ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་བདེན་རྒྱུན་ནམ་ཡང་
 ལོག་གི་བྱུང་པར་འཐད་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལ་འདྲ་དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལོ། །ལམ་
 རིམ་ཆུང་བ་ལས། ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུག་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུག་ཡང་དག་ཀྱང་
 རྫོབ་ཏུ་འཇོག་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
 འཇོག་གི། །འཕགས་པའི་གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་སྟོས་ནས་མིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པ་དང་མི་རུས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་
 དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པའི་དོན་དུ་ཆེས་གསལ་བས་གཞུང་འདི་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ནོ། །

དེར་མ་ཟད་ཙུ་འཇུག་གི་རྒྱུ་ཆེན་གཉིས་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དུག་གིས་བཟུང་བའི་ཀྱན་
 རྫོབ་པའི་དོན་དང་། དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཇོག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་
 སྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རི་རྩར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡང་། གཞུགས་སོགས་དུག་རང་འཇིན་ཤེས་པ་ལ་རི་རྩར་སྤང་བ་
 ལྟར་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཞོན་པ་མེད་པས་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྟོས་
 ཏེ་ཡང་དག་དང་། གཞུགས་བརྟན་སོགས་རང་འཇིན་ཤེས་པ་ལ་རི་རྩར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་འདྲའི་ཚད་
 མས་གཞོན་པ་ཡོད་པས་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་ལོག་པར་འཇོག་པའི་དོན་དུ་གོ་སླ་བས། སྤང་བཞོད་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པའི་བཞེད་པ་མ་ནོར་བལོ། །སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་སྤང་མ་ནི་གཞུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དང་། ཕྱི་མ་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ནོ། །

འཇུག་འགེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདྲ་རྒྱུན་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པའི་དོན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་རྒྱུན་པར་རྟོགས་རུས་པའི་
 གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་སྒོ་མ་སྟོགས་པའི་བདེན་བྱུང་གི་ཀྱན་རྫོབ་གཞུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་

རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་སྟོས་ནས་བདེན་པ་མིན་ཞེས་པ་ལོ། ཁྱིམ་ཆེན་གཉིས་དང་ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། བད་ལ་བྱང་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དེ་བྱང་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པས་དེ་ལ་སྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། གཟུགས་བརྟན་སྟགས་བད་བྱང་གི་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་བསྐྱབ་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡིག་ཆར། དེ་མ་རིག་པའི་ངོ་ཅམ་དུ་འང་བདེན་པར་མ་རྟོགས་པས་སྟོ་དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡང་མ་རྟོགས། ཞེས་བད་བྱང་གི་སྟོ་འི་ངོར་གཟུགས་བརྟན་སྟགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པའི་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་འདྲ་ཞིག་སྟེང་བའི་ཆོག་ཟིན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཞན་དུ་འབྱུང་བར་མི་བྱལ།

ལྷང་སྒྱུ་གྲུབ་མཐར། ཐལ་འབྱུར་བས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་ཡང་དག་ནི་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་ཡང་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རྟུན་མས་རྣམས་བརྟན་པ་བདེན་པ་དང་མ་བརྟན་བརྟན་པར་འཇོག་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་བདེན་པ་ལྟ་བུར་གོ་དགོས་པས། ཡང་དག་སྒྱུ་གཉིས་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་མཆུངས་པར་གསུངས་པ་བཞིན། ཆོས་རྗེ་དག་དབང་དཔལ་ལྷན་པའི་ཡིག་ཆ་ནམས་སྤྱུང་བ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་མཛོན་ཏེ། སྒྲ་མའི་རྒྱ་མཆོན་འཕགས་པ་ཞེས་པ་དང་དབུ་མའི་ལྷགས་ཞེས་པ་དོན་འདྲ་བར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷགས་འདིར་འཕགས་པའི་གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་སྟོས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་བཞེད་པས། དེའི་སྟོན་སྟོན་མི་བཞེད་སྟུང་ཡང་དག་ནི་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོ་མའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་ཡང་དག་ཅེས་པ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་སྟངས་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་མ་འབྱུང་བར་གྲགས་པ་དང་། གཟུགས་དེ་ཆོད་མ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་ལོག་པ་ཞེས་པའང་གཟུགས་བརྟན་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྟངས་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལ་སྟོས་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་ཤེས་དང་རྟུན་པར་གྲགས་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། དབང་ཤེས་ནམས་སྟངས་པ་ལ་འབྱུང་བར་འདྲ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་སྟངས་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྟོ་ནས་གཟུགས་བརྟན་སྟགས་སྟངས་བའི་དབང་ཤེས་ནམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་གཞོད་མེད་ནམས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྟངས་འདིའི་སྟངས་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་མེད་ནི་གཟུགས་ཡོད་པ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལ་བྱང་བཞིན་མེད་

པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས། གཞུགས་དེ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བ་སྟར་ཡོད་དགོས་
 པས་གཞུགས་སྒྲུབ་བ་སྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་ཡིན་མིན་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་། ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་ཅེས་པའི་
 ཡང་དག་དང་འཛིན་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་ཅེས་པའི་ཡང་དག་གཉིས་གཏན་མི་གཅིག་ན། འཇུག་པ་
 རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ནི་འཛིན་རྟེན་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 འཛིན་རྟེན་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་བདེན་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་སྒྲོག་ཟླའི་བདེན་པ་
 གཉིས་དོན་མི་གཅིག་དགོས་པས་འཛིན་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོག་འདིས་བདེན་འཛིན་དང་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་སྟར་འཕགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་མ་ཡིན་ཞེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་
 རང་མཚན་ཡོད་དམ་སྟུང་པའི་དོགས་པ་གཅོད་ག་ལ་དགོས་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་པས་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་དང་ལོག་པའི་ཀྱང་
 རྫོང་གི་དབྱེ་བ་འདོད་པ་བཞིན། ལྷགས་འདིར་ཡང་འདོད་དམ་སྟུང་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་མེད་པར་
 བསྟན་བཞེད་ནས། འཕགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་བཟླ།

གཞུང་ལས། གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་འབྱུང་པ་དང་འགལ་ལོ་
 སྟུང་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་
 འབྱུང་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་འབྱུང་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཇི་སྟར་སྒྲུབ་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་
 ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་སྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་མ་འབྱུང་བར་འཛིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་
 པའི་ཚད་མ་དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཅིང་། འཛིན་རྟེན་པས་པ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པར་གྲགས་པ་དང་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་
 པ་མི་འགལ་བས། ཚད་མ་དེ་གཉིས་པན་རྒྱུན་གཅིག་གི་འཛིན་སྟངས་ལ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གཞོད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའོ།

རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་འབྱུང་པར་རྟོགས་པས་
 ཚད་མ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་འབྱུང་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་གྱང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གང་ལ་སྟོས་ནས་
 ཡང་ལོག་དུ་འབྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི། རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་མིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་བྱེད་པས། སྱིར་
 གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་སྟོས་ནས་འབྱུང་ཤེས་མིན་བྱས་ན་བདེ། མཁས་པ་འགལ་
 ཞིག །འཛིན་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་སྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་འཛིན་རྟེན་ན་བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཛོལ་རུང་
 དང་། རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཛོལ་རུང་ཞེས་སྒྱུར་བ་སྟར་ན། རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཛོལ་རུང་ནི་རྒྱུ་ལས་
 གཞན་དུ་འོས་མེད་པའི་རྒྱུ་ཆོག་དང་ནོར་ཉེན་ཆེ་བ་དང་། བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཛོལ་རུང་ནམས་བདེན་ཡིན་བྱས་

ན་ཐ་སྙད་རྩུང་ཟད་མི་བདེ་བར་མཐོང་ནས། སྤར་བཞིན་འཛིག་རྟེན་ཕལ་པ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པ་དང་དེ་ལ་རྩུན་པར་
གྲགས་པ་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་མོད། མཐུན་དཔྱོད་ཡངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་དོན་མི་འབྲུལ་བའི་སྙད་དུ་ཐ་སྙད་
གང་ལོས་སྦྱར་ན་ལོགས།

མཐའ་དཔྱོད་དུ། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བར་
བཤད་པ། འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། བདག་འཛིན་སྟན་སྟེས་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ནི། གཙོད་པ་མེད་པའི་
དབང་པོས་བཟུང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཡིན་
མོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་མདོན་ཀྱང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས། འཛིག་རྟེན་
ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡོད་པས་བྱུང་བར་བཞེད་
པས། དེ་སྤར་ན་འཛིག་རྟེན་ཕལ་པ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་དོན་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་
པས་མ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་རྒྱ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམས་དང་
གཟུགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ན་བདེན་རྩུན་དུ་སྟེ་བའི་བདེན་པའི་གས་སུ་འཛིག་ཀྱང་
ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་བདེན་པར་
གྲགས་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐལ་བ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ཕལ་པ་ལ་བདེན་པར་མ་གྲགས་ཀྱང་འཛིག་
རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཤེས་ལ་མ་སྟོས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་
མི་རྣམས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་དུག་རྩ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། མི་རྟག་སོགས་བཞིར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་འདིར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་དགག་བྱའི་རང་མཚན་གཉིས་གཏན་
མེད་དུ་འདྲ་ཡང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་སྟོས་ནས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་ཀུན་
རྫོབ་ཡོད་པའི་བྱུང་བར་དང་། ཡང་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་བུམ་པ་
གཉིས་ཡོད་པར་འདྲ་མོད། བུམ་པ་ཡོད་པར་འཛིག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་སྦྱར་མི་དགོས་
ཤིང་། གཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་འཛིག་པ་ལ་དེ་འདྲའི་བྱུང་བར་སྦྱར་དགོས་པའི་སྒྱུ་མཚན་དང་། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཆོས་
ཅན། ཚད་མ་གང་ལ་སྟོས་ཀྱང་བྱོད་ཡོད་པར་འཛིག་མི་རྣམས་པར་ཐལ། བྱོད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྙད་
པའི་ཚད་མ་ལ་སྟོས་ནས་བྱོད་ཡོད་པར་འཛིག་མི་རྣམས་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན་ལན་རྩེ་སྤར་གདབ་ཚུལ་སོགས་ལ་ཆོག་གི་
ཞིབ་ཆ་ཕན་བྱ་དགོས།

སྟོང་ཐུན་དུ། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་པ་གཟུགས་སོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པའི་དོན་དུ་

སྐྱུར་ཞིང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་གཏན་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྱི་
 མཚོའི་དབུ་མའི་དཀར་འབྲེལ་དུ། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་ལོག་འབྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་
 དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོང་རང་དགའ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བར། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས།
 ཞེས་ལན་གཉིས་བྱུང་བའི་སྣ་མ་ཚད་མིན་དང་། བྱི་མ་ཚད་མ་ལ་སྟོར་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཚད་མིན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་
 སོགས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་ལ། མཐའ་དཔྱད་དུ་འདྲ་། རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱི་ལགས་བཤད་
 རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་ནས་རང་ལུགས་སུ་བཀོད་པས། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་ཅེས་པའི་ཤེས་པ་
 ལ་ཚད་མིན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་བདེན་འཛིན་ཡིན་གཞིར་བཞག་དང་། དེའི་ངོར་ཡང་དག་ཅེས་པ་བདེན་
 གྲུབ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། ཡང་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་ཅེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མའང་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་ཅེས་པ་
 བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཡུལ་སྤྱང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་སྐྱར་ནས་ཀྱང་གསུངས་པ་སོགས་ཆོག་ཟེན་སྣ་
 བྱི་མི་མཐུན་པ་མང་མོད། འདིར་ནི་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྷན་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དང་དོན་མཐུན་པའི་ལུགས་
 སུ་མདོ་ཙམ་བཀོད་པའོ།

གཞུང་འདིར། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱར་ཞིང་གྲགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་
 ཚད་མ་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་མི་གཞོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ན། རྟོང་ཉིད་སྤྱང་བའི་ཐ་སྙད་
 པའི་ཤེས་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སོ་སྟེའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རྟ་བ་རྣམས་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་མདོན་སུམ་དུ་མི་སྤྱང་ཡང་། སྤྱིར་དོན་
 དམ་བདེན་པ་སྤྱང་བར་འདོད་དགོས་སོ། ཞེས་པའི་གསུང་ཟེན་རྟ་བ་ སྟོབ་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོང་ཉིད་སྤྱང་
 བར་ཁས་སྤངས་ན། དེ་ལ་རྟོང་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པར་འབྱུང་བས། དེས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ཞིང་།
 ཡིག་ཆར། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་རྟོགས་དང་རྟོང་ཉིད་ལྷགས་རྟོགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ། ཡང་
 རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དངོས་ཡུལ་བདེན་རྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་པ་སྤྱང་
 བ་དང་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་མི་སྤྱང་བའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་དཔྱད་དགོས། སྟོབ་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་
 བདེན་རྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་སྟོས་བྱུང་བར་བཤད་པ་མང་ཡང་། རྗེས་སྐྱོབ་པའི་རྒྱུ་ན་མཉམ་རྗེས་གང་ཡང་མིན་
 པའི་འཕགས་ལམ་ཡོད་པས་དེའི་རྒྱུ་གྱི་རྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལ་རྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མི་སྤྱང་
 རུང་། རྟོང་ཉིད་སྤྱང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྟོ་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་སྤྱང་བ་ལ་རྟོང་ཉིད་གྱི་དོན་སྤྱི་སྤྱང་བར་
 འཛིག་པས་སོ། །ཁྲིག་ཆེན་གྱི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་བཤད་ན་འགྲིག་གས་བརྟག།

མཉམ་བཞག་གིས་དངས་པའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མདོན་སྒྲུ་འཕྱོགས་པའི་རྗེས་སྐྱོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལུགས་ལ་
 རྟོགས་པས། བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་བཞག་ཆོག་རྗེས་སྐྱོད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་
 གྱུར་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་མིན་ཟེར་རྒྱུ་འདྲུག་གིས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་ཞིག་
 འཛིན་དཀའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤང་ཕྱིན་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་
 འགྱུར་བས་སྟོང་ཉིད་སྤང་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཞིག་འཛིན་དཀའ་མ་སྟེ། འོན་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ན་
 ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པས་བྱུང་སྟེ། ཐག་བྲ་སྒྲུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་
 མས་གཞི་དཔས་གཏན་མེད་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དགག་བྱ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་བཀག་ཅམ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཅེས་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པས། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་སྒྲི་སྤང་
 བ་ལ་ཐ་སྙད་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་ཞིང་གྲགས་པ་ཞེས་སྒྱུར་ཆོག་གམ་སྟེ་དཔྱད་
 པར་བྱལོ།

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་མཚམས་ནི། གཤུང་པོ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བཏགས་པ་ཅམ་
 ཀྱིས་མ་ཆིམ་པར་གང་ཟག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཤུང་པོ་རྣམས་སམ། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པ་
 ཞིག་སྟམ་དུ་དཔྱད་པ་ལྟ་བུ་ནས་འཛིན་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། གཞུང་འདིར་སྒྲོ་ལ་དེ་
 ལྟར་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་ནམ། དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་བམ་སྟམ་དུ་དཔྱད་པ་དོན་དམ་དཔྱད་ཚུལ་དུ་གསུངས་
 པའང་། དཔེར་ན་སྟོང་ཉིད་པའི་སྒྲུལ་པ་ཞེས་རྟོག་པས་བཞག་པའི་ཆེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་དོན་སྒྲོས་བཞག་པ་འདི་ཀའམ།
 འདི་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་དུ་དཔྱད་པ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆིམ་པར་བཏགས་དོན་འཆོལ་བ་ཞིག་
 ལ་གོ་དགོས། ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདྲུག་པ་མ་གཏོགས།
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡིན་ཚུལ་རི་ལྟར་གྲུབ་མི་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་སོ།

ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པ་མེད་པས་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོ་ལ་མ་དཔྱད་པའི་
 ཤེས་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲོས་དཔྱད་པ་བྱེད་མི་རུང་བ་གཏན་མིན་ཏེ།
 ཞི་གནས་དང་ལྟ་བ་བསྒྲོམ་ཚུལ་མ་གཏོགས་པའི་འདིའི་ཆོས་སྟོར་པལ་མོ་ཆེ་དཔྱད་ནས་སྒྱུར་བར་གསུངས་པ་ཐ་སྙད་
 པའི་སྒྲོས་དཔྱད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིན་རྟོག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱང་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཉིན་
 མཚན་སྟེལ་ནས་དཔྱད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པས་གཞན་
 འགྱུར་གྱི་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་རམ། དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་དུ་གནས་སམ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དམ་དཔྱད་པ་དང་ཡིན་ཚུལ་མི་དཔྱད་པའི་མ་བུ་གསལ་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་འདི་
 འདྲ་མེད་དམ་སྒྲུབ། ཡིག་ཆར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་དང་། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་ཏྲར། རྣམ་མཁུན་ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས། དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་དགོས་པ་འདྲ། སྐབས་འདིའི་
 དོན་དམ་དཔྱད་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་འཛོག་ཚུལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གཞིར་བཞག་དང་ལས་དང་པོ་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པར་མངོན་ཏེ། ལུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ན་ལོ་ན་ཏྲ་ཡིན་ནམ་གྲང་པོ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པའི་དཔེ་བཟུན་པས་ཀྱང་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར།

སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་མདོ་སྤེལ་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་རྒྱུན་འདོད་པའང་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་
 དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་བཞག་པ་མིན་ཡང་། བཀྲགས་དོན་འཆོལ་བའི་རིགས་པས་དབྱེད་དེ་ཉིད་པའི་ལུགས་
 ལུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། ལུགས་འདིའི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་ཁས་ལེན་དགོས། རྟོང་བྱུན་
 ལས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་རྟུར་མ་
 གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས། རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་སྒྲ་མི་འབྲུལ་ན། མིག་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོ་རང་གི་མཚན་
 ཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་རྟུར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས། མིག་ཤེས་སྒྲོན་པོ་ལ་འབྲུལ་བར་སྒྲུབ་ཅུས་པ་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་རྗེས་དཔག་རྣམས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འང་འབྲུལ་བར་གསུངས། གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་སྟེང་བར། སྒྲ་མི་རྟག་
 རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲུལ་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་
 མི་རྟག་པ་ལ་འབྲུལ་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བེད་བ་སྒྲུང་མོད། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཡང་དེ་
 རྟུར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་འབྲུལ་བར་འཛོག་ན། ཞེན་ཡུལ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བས་དེ་ལ་མ་
 འབྲུལ་བར་བཞག་དགལ། ལུགས་འདིར་རྗེས་དཔག་རྣམས་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་འཛོག་པ་
 དང་། དབང་ཤེས་རྣམས་དེ་དང་མི་འདྲ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར། གཞུང་ལས། ཡུང་པོ་མི་རྟག་སྐགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་ནི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཀྱང་དེའི་འཛིན་སྒྲངས་ལ་ཆད་མའི་གཞོད་པ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་མ་འབྲུལ་བ་ཞེས་
 བྱ་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་པས་མ་འབྲུལ་བ་ཞེས་མི་
 བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་རྟུར་ཡིན་པས། རྟོང་བྱུན་གྱི་གསུང་བློར་རྟུར་ཁས་ལེན་མི་ཅུས་སམ་སྒྲུབ། དེས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་
 ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་རྟུར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རྗེས་དཔག་དེ་
 སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་གྲུབ་ཀྱང་། དེས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་གཏུན་བསྒྲུབ་མི་ཅུས། ཆད་མ་པའི་ལུགས་ལ་འང་སྒྲ་མི་

རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྩིས་དཔག་ཚད་མའི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་སྤྱོད་མོང་མེན་པའི་རང་བཞིན་དེ་སྤྱོད་མོང་གི་རང་བཞིན་དུ་
 སྤྱང་ཡང་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས། རྩིས་དཔག་དེ་སྤྱང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་ཅུས་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་
 བར་སྐྱབ་མི་ཅུས་ཚུལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མེན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་
 བཞེད། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་ནི། །རྟགས་ན་འབྲུལ་པ་ཚད་མ་མེན། །བསམ་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར། །འབྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་
 ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དཔུ་ཚད་གཉིས་རྩིས་དཔག་སྤྱང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་འཛོག་ཚུལ་ཅུང་
 ཟད་མི་འདྲ་ཡང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་མི་འབྲུལ་པར་བཞེད་པ་ལ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ཅོ།

ལྷགས་འདིར་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུར་སྡོན་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས། སྤྱང་
 ཡུལ་སྡོན་པོ་ལ་འབྲུལ་བར་འཛོག་ཀྱང་དེ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བ་མི་འགལ་ཏེ། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་
 འདྲེན་ཅུས་པ་དང་། ཡུལ་དེར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱེ་བའི་དོན་དུ་བཞེད་པས་
 སོ། །ཤེར་རིན་པས། ཡུལ་དེར་འབྲུལ་དང་དེ་ལ་ཚད་མ་འགལ། །ཞེས་པའི་ལན་ཡང་འདི་ཀས་འབྲུས་ཚུལ་ཤེས་སྟེ།
 བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རྟག་ཚད་པའི་བརྒྱལ་ལན་ལས། རིགས་ཤེས་རྩིས་དཔག་ཚུལ་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་
 ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་གཞུང་འདིར་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟག་པ་
 སྤྱང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཀྱང་འཛིན་སྤངས་ལ་མ་འབྲུལ་བར་གསུངས་པ་དང་ཅུང་མི་མཐུན།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་རྒྱུ་བཏགས་པའི་དངོས་
 པོའི་རང་བཞིན་ཁོན་ལ། སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་སྡོ་འདོགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཏི་
 མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་གཞན་དག་ཀྱང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱིས་
 ཀུན་རྒྱུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁོན་ལ། ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཚུལ་མིན་ཡིད་
 བྱེད་ཀྱིས་སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་སྡོ་འདོགས་པ་སྟེ་སྡོ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་ལས་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་སྡོན་
 དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 པའོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འཇུག་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས། ཆགས་སོགས་རྣམས་གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་
 པར་འཇུག་པ་ནི། གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་གི་དེ་དང་བལ་བར་མི་འཇུག་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་
 པའི་དར་རྟེན་ལས། ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀའི་འཛིན་སྤངས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྤངས་འདྲེས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་

བྱལ་ཞེས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའོ། ཁྲིཀ་ཆེན་ལས། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་བྱང་པར་སློབ་འདོགས་པ་ནི། ཆགས་སྣང་
 གཉིས་སྒྲེབ་ལི་རྒྱ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས། ཆགས་སྣང་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྣང་སྟོན་པ་མིན་ཅོ། ཞེས་པའི་དོན།
 འགེལ་པར། རྒྱལ་པ་དང་མི་རྒྱལ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་སློབ་འདོགས་པ། ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོག་འདི་ཆགས་སྣང་གི་རྒྱ་
 ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི། ཆགས་སྣང་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །འདིས་ཆགས་སྣང་
 གཉིས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་བྱང་པར་སློབ་འདོགས་པའི་འཛིན་ཚུལ་མེད་པར་སྟོན་པ་གཏན་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་དེ་
 འདྲའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཚུལ། ཁྲིཀ་ཆེན་རང་ལས། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་དང་། མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྲུགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆགས་པ་དང་སྣང་བར་འགྱུར། ཞེས་ཆེས་གསལ་བས་
 སོ། །དེས་ན་འགེལ་པའི་གཞུང་དེས་བདེན་འཛིན་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་། ཆགས་སྣང་སོགས་སྒྲེབ་ཚུལ་རིམ་བཞིན་
 སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་ན་འགྲིགས་པའི་ཚུལ་གཞུང་འདི་དང་ཁྲིཀ་ཆེན་ལ་བལྟས་པས་ཤེས།

ཆགས་སྣང་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཁས་བླངས་ཤིང་། དེ་
 ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་ཐལ་ཏེ། བདེན་འཛིན་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་དགོས་པས་སོ། །རིགས་སྒྲིལ་གྱི་བཤད་རྒྱུ་
 ལ་འང་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཡིན་པ་དང་། རྟག་འཛིན་དང་
 མཚུངས་ལྡན་རྣམས་རྟག་འཛིན་ཡིན་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སློབ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 སློབ་ཡིན་པ་སོགས་འཛིན་ཚུལ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་།
 གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཡང་གཏི་མུག་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཤེས་རབ་ཡིན་
 མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཟེར་རྒྱུ་འདུག །ཡང་སྤྱོད་མོང་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་མོངས་ཅོམ་གྱི་མ་
 རིག་པ་ལ་འང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར། འཛིན་ཚུལ་མེད་པའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ལ་དེ་འདྲའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་ན་སློབ་ཅི་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མཐར་ལྟའི་ཆད་རྟ་
 དང་། སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་རྟ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་ན་སློབ་འདོགས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆགས་སྣང་
 སོགས་འགའ་ཞིག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཡང་། ཉོན་མོངས་ལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 ཀྱིས་བྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་རམ་བརྟག །ཡང་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཆགས་སྣང་སོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ན། སྤྱོད་མོང་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་རྣམས་དེས་བྱངས་པ་མིན་ན་བདེན་འཛིན་
 ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། གཏི་མུག་ཀྱན་ལ་གནས་འགྱུར་
 ཏེ། ཞེས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ལ་ལན་རིམ་གསལ་བ་དཔྱད། དོགས་པ་འདི་རྣམས་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པའི་

འདྲུག་པའི་ཆོག་འགྲེལ་དུ་བྱུང་ཙམ་འདྲུག།

ཆགས་སོགས་རྣམས་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་
རྣམས་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པ་ལ་བསམས་
ནས་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་བྱས་ན་བདེ། ཡང་གོང་ཏྟར་དང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བྲངས་ཤིང་
བདེན་འཛིན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་གཞིར་བྱས་ཏེ། ལོག་པར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དང་
མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ན། ལོག་ཤེས་ལ་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་བྱུང་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་
འཛིན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལོག་ཤེས་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་
ལྷན་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བར་ཡང་ཐལ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་སྟོགས་རེའི་གཉེན་པོ་དང་། གཏི་
མུག་གི་གཉེན་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཤད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
གཅིག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཆགས་སྤངས་སོགས་སྟོགས་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྩ་བར་ཁས་སྤངས་ན་
ཐལ་ཆེན་པོར་འགྲོ་ཡང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷན་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བའི་འཛིན་རྒྱུའི་བདེན་འཛིན་ནི། རང་སྟོབས་
ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་ལ་ངོས་བཟུང་ན་བདེའམ་སྟམ་ཞིང་། འདོད་ཆགས་རེ་ཞིག་མགོ་གཅོན་བྱེད་ཀྱི་
གཉེན་པོ་མི་སྟུག་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་
མི་འགྱུར་བ་དང་། བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་
པོར་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགྲོ་འམ། ལོག་ཤེས་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དང་
མཚུངས་ལྡན་དུ་ཁས་སྤངས་ན་དོགས་གཞི་ཤིང་ཏུ་ཆེ། ཆགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་
ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བྲངས་པའི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཏྟ་བུ་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
རྟག་འཛིན་ཡིན་པས། བདེན་འཛིན་དང་རྟག་འཛིན་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཏྟ་ན་རྟོག་པ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་
མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཐལ་བ་སོགས་ལ་ལན་གང་ལོས་དཔྱད། གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་མཛེས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་
ཡོད་མོད་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ནི། མཛེས་པའི་བྱུང་པར་དངོས་གནས་ལ་མེད་པ་ཞིག་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཏྟ་
བུར་གོ་དགོས་ཤིང་། ཚྱོད་ཆོ་མཛེས་པའི་བྱུང་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞེས་སྟུར་ན་འཛིན་བདེ།
ཡིག་ཆར་དམིགས་རྣམས་མི་འཛིན་པའི་དུག་གསུམ་སྟོག་གྱུར་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ས་པོན་གྱི་ཆ་ལ་དགོངས་པ་ཏྟར་སྤང་
ཡང་། ཉོན་མོངས་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་ན་དཔྱད་བྱ་མང་།

འདིར་ཆགས་སྒྲུང་སོགས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་རིགས་པས་སྤྱན་དབྱེད་རྣམས་པར་གསུངས་པ་བདེན་འཛིན་དང་ཚུལ་
 མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྒྱུར་ན་འཆར་སྟེ། མེས་ས་དགའ་བའམ་དང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་དེ་རང་ངོས་
 རྣམས་ཀྱུ་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་སོན་ཡིན་གྱི་དད་པ་མིན། དད་པ་ལ་དགེ་བས་བྱུང་པས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 བདེན་འཛིན་མེད། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་འདྲ། འདིར་སྟོབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། རྟེན་པ་གསལ་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྣམས་རྣམས་པར་འཛིན་པ་ཆེས་དཀའ་བར་
 གསུངས་པ། ཞེས་རིན་པའི་གྲུབ་འབྲེལ་དུ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་འཁོད་ལུགས་
 ལ་དཔག་ནའང་ཤེས་སྟེ། ལུ་བཞིའི་སྟེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འཁོག་པས་སྤྱན་དབྱེད་མི་རྣམས་པར་བརྟན་པའི་སྐབས་
 གོ་སྟོབ་བར་སྒྲུང་བས་དོགས་གཙོད་མི་དགོས་སྟེ།

མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སྤྱན་འབྲེན་མི་རྣམས་པར་བསྟན་པ།
 རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་དམ་མེད་དྲིས་ན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སྟབས། གཞུང་ལས། དེ་འདྲ་
 བའི་དངོས་མེད་ཀྱང་འགོག་གོ། ཞེས་པ་དངོས་མེད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་ན་བདེ། ཚ་ཤེ་ལས།
 གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། ཁྱེད་མོགས་ཆེག་གསལ་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲས་པ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་བའི་འབྲུ་སྟོན་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་རྟེན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའི་སྟོང་པ་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་འང་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་བདག་མེད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་བདག་གིས་མི་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་
 པ་མིན་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཞེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས་གསུངས། དེས་ན་རྟེན་པ་
 དང་པོའི་སྟོང་མིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མིན་པ་དང་། རྟེན་པ་གསུམ་པའི་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཅིས་པ་
 སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་སྦྱར་དགོས།

དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མུ་བཞི་ཀ་འགོག་པ་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ།

རྒྱུ་ཆེན་དུ། རྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པའི་
རྒྱུ་མཚན་དུ། རྟེན་ཆོས་ཅན་མེད་པར་བརྟེན་པའི་ཆོས་གནས་མི་སྲིད་པ་སོགས་བཀོད་པ་ཆོག་གསལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བ་
དང་། རྩོམ་པའི་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་མཛད་པར་མངོན། ཡང་རྒྱུ་ཆེན་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་རྟེན་པས་
བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྩུམ་འདི་ལ་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། གུང་ཐང་དཀའ་
འགྲེལ་དུ་དགག་བཞག་མང་པོ་མཛད་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱམས་པ་ཆེ་བརྟན་སོགས་ལ་བསྐྱེད་མང་བ་གཞན་ལས་ཤེས།

གཞུང་ལས། རྒྱ་གྲུའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱ་གྲུའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་ནི་རྒྱ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གྲུའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྒྱ་གྲུ་རང་ངོས་ནས་
མ་གྲུབ་པ་དེ་རྒྱ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་སྟུར། བཞི་
བརྒྱུ་པ་ལས། རྟོང་མིན་མེད་པར་རྟོང་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷ་བའི་འགྲེལ་པ་དང་། རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་
འགྲེལ་པ་ལྟར་འཆད་ན། དགག་བྱ་རྟོང་པ་མིན་པ་ལ་མ་རྟོས་པའི་འགོག་བྱེད་རྟོང་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་
ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་རྟོང་པ་ཉིད་མིན་པ་ཅུང་
ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་དེའི་གཉེན་པོ་རྟོང་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོང་པ་མིན་པ་མེད་པར་རྟོང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།
གཅིག་ཤོས་དགག་བྱ་རྟོང་མིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྟོང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། ལྷ་བའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། གཅིག་ཤོས་ཞེས་པ་
རྟོང་པ་མིན་པ་ལ་སྟུར་བས་འདི་ཀ་བཞིན་འཐད་དམ་སྟུམ་མོ། །ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱི་ནི་སྤྱེའུའི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་ཞེས་
པ་རྟོང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟོང་མིན་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་འཛིག་པའི་དཔེའོ། །དར་རྒྱུ་ཏུ། གཅིག་ཤོས་གཞི་ཆོས་
ཅན་བདེན་གྲུབ་ནི་མེད་པར། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདེན་གྲུབ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ཅུ་ཤེད་དོན་
དང་མཐུན་པར་བཀལ་བ་ཡིན་ཆོད་དུ་མངོན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟེར་དོན་དཔྱད།

དངོས་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟོན་པའི་ཆོག་ཀྱང་
རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་རྟོག་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཅུད་རྗེས། ཅོད་བརྟོག་ལས། དེ་སྤྱི་མ་འབྲིན་ལྟ་བུའི་
ཞེས། །ཁྱོད་སྟོ་སེམས་ན་འདི་མི་འཐད། །འདི་ལ་སྤྱི་ནི་ཡོད་པ་ཡིས། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བརྟོག་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར།

དངོས་སྒྲུབ་པ་ན་རེ། སྒྲུབ་མ་འབྱེན་ཞེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པ་བཞིན། ཆོག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེས་དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་བསྐྱོག་པའམ་རུང་ངོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་མ་འབྱེན་ཞེས་སྒྲུབ་བའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་འབྱེད་བསྐྱོག་
 པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱོག་བྱེད་གྱི་ཆོག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། དཔེ་དེ་
 དང་ག་ལ་མཚུངས་ཞེས་བཀག་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་ཡང་། སྒྲུབ་མ་འབྱེན་ཞེས་བྱ་བཞིན་ཞེས། བྱོད་
 གྱིས་གང་བརྩམས་དཔེ་འདིས་མིན། དེ་ནི་སྒྲུབ་པ་བསྐྱོག་པས། འདི་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཅོ། ཞེས་བྱོད་གྱིས་བཞོད་པ་དེ་
 དཔེར་མི་རུང་སྟེ། སྒྲུབ་སྒྲུབ་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་འོ་
 ཞེས་པས་ཆོག་གི་བརྟུན་པར་བྱེད་པ་དང་རི་ལྟར་མཚུངས། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་
 གྱིས། ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་བསྐྱོག་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གལ་
 ཏེ་ཆོག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གྱིས། ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱོག་པར་བྱེད་ན། སྒྲུབ་སྒྲུབ་བསྐྱོག་པར་
 བྱེད་པ་དང་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་འགྲོ་བས་དཔེ་དེ་འཐད་པར་ཡང་འགྱུར་ན། ཆོག་རང་བཞིན་མེད་པས་དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགོག་པར་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པར་བཀག་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལོ། ཚེད་བསྐྱོག་རང་འབྲེལ་དང་བསྐྱར་ནས་དཔྱད་པ་བཞིན་ཁྱུ་ལ་གསལ་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་
 ཟུངས་ཤིག།

གཞུང་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་བསྟར་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། ཤེར་སྟོང་མོགས་ལུང་
 གསུམ་ཅམ་བྱངས་ནས་ལུང་ལུངས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་པ་དགོངས་དག་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ཚེད་སྐྱོག་རང་འབྲེལ་ལས།
 ཁོ་པོ་ཅག་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མཐའ་ཡས་སོ། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆོགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་ལ་སྟོང་པ་ནི། ཡིན་དང་མཚན་
 མས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་གྱུར། ཞེས་པ་ངོ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བཞོད་པ་སྟེ།
 ཀྱང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལའང་འབྲེ། ཡིན་དང་། ཞེས་པ་ནི་དང་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚན་ཆོ་སྐབས་གདམས་དག་ལྟ་ལ་འཇུག་
 པའི་ནང་ཚན་རྒྱ་མཚན་ལ་འཇུག་པ་ལོ།

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཆུང་བ་དགག་པ།

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཆུང་བ་དགག་པའི་སྐབས། འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་མས་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་རང་བཞིན་
དེ་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཞིག་ཏུ་འདོད་པར་མཛོན་ཏེ། དེས་དེ་ཆོས་ཉིད་དུ་འདོད་
ན་རང་ལུགས་ལ་འང་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་གྱུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྱུབ་དང་། ཡོངས་གྱུབ་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་
བཏགས་སུ་འབྱུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་སྐབས་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་
ཡུལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་དགག་བྱར་མི་འཛོག་ཟེར་དགོས། ཕྱོགས་སྒྲ་
རང་བཞིན་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་འདྲ་ཡང་། རང་ལུགས་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱུང་པར་
དེ་རྣམས་བཞེད་པར་སྒྲུང་། འོན་འདྲིར་རང་བཞིན་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་དེ་གྱུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་ཁོ་ནས་བཏགས་པར་
གསུངས་པའི་ཉེ་ལྟར་ཡིན་སྒྲུལ་ན། དེ་ནི་གངས་ཅན་གྱིས་རྩ་བའི་རང་བཞིན་འདོད་ལུགས་ཉེ་བུ་ལ་སྦྱར་ན་ཨོ་འགྲིག་རྣམས་
འཛོག་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་ཞེས་པ་རྣམས་པར་འཛོག་བྱེད་ལ་གོ་དགོས་པས་སྟོས་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་
ཉེ་བུ་འཕྲུལ་བརྟག།

རྩ་ཤེས་ལས། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་དང་དྲུག་གིས་
དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོན་ཏེ། འབྱུ་སྟོན་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་འདྲུ་བྱེད་དང་
ལྷུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི། མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་ནི་འབྱུང་བར་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་སྟེད་བྱེད་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་སྟེས་པའི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་
རང་བཞིན་ཁོ་ན་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་སྒྲུལ་ན། དེ་ཉེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་
དུ་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བྱས་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པའི་སྒྲུལ་ན། བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ཅོ་
ཞེས་ངེས་ཉེ་བུར་ན་སྒྲུ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཙས་མ་བཙས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
བྱས་པ་ལ་བཙས་མས་བྱུང་ལ། རང་བཞིན་ལ་མ་བཙས་པ་དགོས་པས། བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་ཡིན་པ་གཉིས་
གཞི་གཅིག་ལ་འདྲར་མི་རུང་ངོ། །རྒྱ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་འཛོག་པ་དེ་ཉིད་
སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱས་པ་དང་རང་བཞིན་འགལ་ན། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་
རང་བཞིན་ཡིན་ཅོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་ནི་ཆུ་འཛི་ཆ་བ་ཉེར་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་བཙས་མ་མིན་པ་
དང་། ཕ་རོལ་ཆུ་རོལ་དང་། རིང་ཐུང་ལྷ་བུ་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་ལོ།

སྦྱིར་མའི་འདས་པའི་དུས་དང་། མའི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་མེད་ཆ་བ་གང་ཡང་མེད་མོད། ཆོག་གསལ་གྱི་དོན་

ཅི། དུས་གསུམ་གང་དུ་འང་མེ་ཡོད་སར་ཆ་བའང་ངེས་པར་ཡོད་པས་མེ་ལ་མི་འབྱུལ་ཞེས་པ་ལོ། ཉི་མི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་
 ལེའུར། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒོ་བྱར་བར་གསུངས་པ་བཅས་མའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི་མིང་གིས་བཏགས་ཅོམ་གྱི་བཅས་མ་
 ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་མ་བཅས་པ་གསུངས་པ་ནི་ཆུའི་ཆ་བ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་སྤར་མེད་གསར་དུ་བྱས་པའི་བཅས་མ་མིན་
 པའི་དོན་ཡིན་པས་མི་འདྲ། ལྷ་གྲུ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྤར་ལ་དང་། དེ་འགགས་པའི་རྩེས་སུ་ལྷ་གྲུ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆོས་
 ཉིད་དང་། ཆོས་ཅན་ལྷ་གྲུ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གང་ཡང་མེད་ཟེར་དགོས་པས་ལྷ་གྲུ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྤར་མེད་
 གསར་དུ་གྲུབ་པ་དང་གསར་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། སྤར་མེད་གསར་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་པ་དང་། དེ་
 འདྲའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྤར་ཡོད་གསར་དུ་སྒྲིག་པ་ཡོད་ཀྱང་། གསར་དུ་ཞིག་པ་དང་འགགས་པ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ན་
 ལྟབས་བདེ། དེས་ན་ཆོས་ཉིད་སྤར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་ཟེར་དགོས་སམ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། སྤར་མ་གྱི་བྱང་བ་
 ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ཚུལ་ཤེས་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་འཆད་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལས་ཆེར་
 འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། བརྟེན་ནས་
 འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། འབྲུབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་སོགས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ལྟ་
 བྱ་ལན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འབྲུབ་པ་ནམས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་དུ་བཞག་
 ཆོག་པར་ཅ་ཤིང་ཤིག་ཆེན་དུ་གསུངས། མདོ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་
 བ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། མཛོད་ལས། འདིར་ནི་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད། ཅིས་འབྱུང་བ་
 རྒྱ་དང་བྱུང་བ་འབྲས་བྱ་ལ་སྦྱར་བའང་འདུས་བྱས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས། རིན་ཆེན་མེད་པ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་
 འདི་འབྱུང་དཔེར། རིང་པོ་ཡོད་ན་བྱུང་དུ་བཞིན། ཞེས་པན་ཚུན་སྟོས་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་དང་། འདི་སྟོས་པས་ན་འདི་སྟོ་
 དཔེར། མར་མེ་བྱུང་བས་འོད་བཞིན་ཅོ། ཞེས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོས་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་སྟེ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་སྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་སྟོས་གྲུབ་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་མོད། འདིར་སྟོས་པ་
 མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐག་པ་བྱུ་གང་བ་དེ་རིང་པོར་འཛོག་པ་མཐོ་གང་ལྟ་བུ་ལ་སྟོས་ནས་འཛོག་གི། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་སྟོས་
 པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རིང་པོར་ངེས་པ་མིན་ཏེ། འདོམ་གང་བ་ལ་སྟོས་ན་བྱུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། བདེན་མེད་མའི་རང་
 བཞིན་དུ་འཛོག་པ་ཆོས་གཞན་སྟོས་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་སྟོས་ནས་མིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གྲུབ་
 པའི་དོན་དུ་སྟོང་བྱན་ལས་གསུངས།

ཆོག་གསལ་དུ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ཅ་འཇུག་གི་ཤིག་ཆེན་

གཉིས་སྤྱའང་སོར་བཞག་མཛད་པ་དང་། འདིར་གཞན་ལ་སྟོས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་འོ་ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས།
 གང་ཞིག་གི་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རེ་ཞིག་པའི་བརྟན་པོ་རང་
 དབང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་གཡར་པོ་ལྟ་བུའི་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ནི། རང་བཞིན་དུ་འཛོག་རྒྱུའི་བདག་གི་བ་མིན་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ཚུ་རོལ་དང་པ་རོལ་ལས། རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་ལྟར་ཞེས་དཔེ་བཞེད་པ་སོགས་ལ་དཔག་ན་གཞན་ལ་
 སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་བེན་ལྟར་སྟོས་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་
 ལ་སྟོས་ནས་རང་བཞིན་དུ་བཞག་པ་ཙམ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་མི་རུས་པ་མིན་པ་སྟེ། འགྲེལ་ལུགས་
 གཉིས་དགོས་སམ་དཔྱད།

བདག་མེད་རྟོགས་ཆོ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་། ཞེས་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས། རྟག་པའི་བདག་ཙམ་ཞིག་སྤོང་བ་སྟེ་
 མེད་པར་མཐོང་ཞིང་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། འབྲུ་གཉེར་གཞན་མཆན་ལྟར་བྱས་ཆོག་། གཞུང་ལས། སྟོ་བྱར་དུ་རང་
 བཞིན་ཁས་སྤངས་པ་ཞེས་པའི་སྟོ་བྱར་ནི་སྟོ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྟོ་བྱར་དུ་བཙས་མ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འཕྲོས་སྟེ། བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཞེས་ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་
 བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་འབྲེལ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་འདི་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འང་རྣམ་
 པར་བཞག་གོ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ནི་སྟོ་བ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
 ཟད་ཀྱི། པ་རོལ་པོ་དངོས་སྟེ། བ་གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་རུས་པས་རང་བཞིན་འདི་ནི་བརྩད་པའི་
 མཐར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་པའོ། འདི་ནི་དབྱུ་མ་པས་སྟེ་ཆོས་
 དངོས་སྟེ། བ་ལ་བརྩད་པའི་མཐར་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཆད་མ་སྟེད་རུས་པའི་དོན་ནོ།།

གཞུང་ལས། གཉིས་སྤྱང་དེ་མ་ལོག་པས་སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་
 དོན། ལམ་རིམ་ཆུང་བར། དོན་དམ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཙན་གཉིས་ལས་ཡུལ་ཙན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གཟིགས་པའི་
 རོར་བདེན་པ་དང་། གཉིས་སྤྱང་གི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་གཙོད་རུས་པས་དོན་དམ་དངོས་དང་། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལྟ་
 བུའི་རྟོག་བཙས་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་དུ་བདེན་པའི་སྟོས་པ་འཁོག་རུས་ཀྱང་གཉིས་སྤྱང་གི་སྟོས་པ་གཙོད་མི་རུས་པས།
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་དང་རྗེས་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་འཕྲོས་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་
 རོར་ནི་སྟོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ལ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཙས་ཀྱི་རོར་ནི་སྟོས་པ་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བས་སྟོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་མིན་གྱི། སྟོང་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མིན་
 ཟེར་བ་མིན་ནོ།། ཞེས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རོར་སྟོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལས་སྟོས་པ་ཐམས་

ཅད་བྲལ་བ་མིན་སྟབས། སློས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་བར་
བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མིན་པར་སྟོན་པ་མིན། ཞེས་པ་ལོ།

སྟོང་ཉིད་དེ་སློས་པ་སྟོགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། སློས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བའི་དོན་དམ་དངོས་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པར་འདྲ་ལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དོར་སློས་པ་སྟོགས་གཅིག་ཙམ་དང་
བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དང་། རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་གྱི་དོར་སློས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཡིན་ལྟ་
མཉམ་ཡིན་སྟབས། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་གྱི་སྟེང་ནས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པའི་བྱུང་པར་འབྱེད་མི་ལུས། དེས་ན་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོའི་དོན་འབྲེལ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གྱིས་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཙམ་ལས་དབྱེ་བ་གཞན་
འབྱེད་དཀའ་ལས་སྟོན། ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། སྟོ་འགའ་ཞིག་གི་དོར་གཉིས་སྣང་གི་སློས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་
གཏོགས་པ། བདེན་སྟོང་དེ་སྣང་བའི་སློས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གཉིས་སྣང་
གི་སློས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ཅོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་དེ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་
བུའི་དོར་གཉིས་སྣང་གི་སློས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས། སློས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མི་སྲིད་
པར་གསུངས་པ་དང་། ཅུ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་ལས། དེ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སྟུང་དུ་གཟིགས་པའི་དོར་
གཉིས་སྣང་གི་སློས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་པ་ལ་བྱ་ཡི། སྣང་བའི་སློས་པ་མེད་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་
ཅན་སྣང་བའི་སློས་པ་གཉིས་ཡེ་མི་འབྲེལ་བས། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་དབུ་མ་རྒྱན་
དང་སྣང་བར། དོན་དམ་དངོས་སློས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་བཤད་པའི་དོན། མཉམ་བཞག་གི་དོར་གཉིས་སྣང་
ལྟ་བུ་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་རུང་གི། སློས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱ་ན་ཆོས་ཉིད་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་རང་རྟོགས་པའི་རིགས་
ཤེས་གྱིས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དེ་དང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་དགོས་སྟབས། རང་རང་གི་ཆོས་ཅན་དེ་གཉིས་
ཆོས་ཀྱི་སློས་པར་འཛོག་ལ། ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྣང་གི་སློས་པ་གཉིས་ཡེ་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སློས་པ་
དང་བྲལ་བ་ཡེ་མེད་པས་ན། བྱོང་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ལ་སློས་བྲལ་དགོས་ཕྱིན། དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་མི་སྲིད་
པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་བསྟན་པར་བསྟོན་དུ་མེད་དོ།

དེས་ན་གཞན་སྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྟེལ་ལྟར་སློས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཁས་ལེན་མི་
རུང་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྷན་པའི་བདེན་གཉིས་སྟུ་རྒྱ་ཆེན་གྱི་ལུང་འདིའི་དོན་འདི་ལས་གཞན་དུ་
བཤད་པ་དཔུང། གཞུང་འདིར། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དོར་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་སྟོགས་ཀྱི་གཉིས་སྣང་མ་ལོག་པས་
དེའི་སྟོང་དོན་སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བར་གསུངས་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་སློས་པ་ཐམས་ཅད་

མེག་པ་ཙམ་ལ་འཛོག་པར་བཤད་པ་སོགས་གསུང་བྱེད་ལྟར་མ་བཟུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལམ་རིམ་ཆུང་བར། ཚུལ་
 འདིས་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་འདི་དག་གི་ནམ་བཞག་བཤད་པ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཚུལ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་སྟུ་དོན་དམ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གསུངས་པའི་དོན། རིམ་བཞིན་
 བདེན་བྱུང་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དང་། ལྷང་སྟོང་ཚོགས་པ་སྟུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ཀྱང་རུང་ཚུལ་གོང་དུ་
 བཀོད་བྱེད་ལྟར་རོ། །སྟོན་པ་དང་བལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཚོས་ཙན། སྟོང་མཉམ་བཞག་གི་དོར་ཡོད་པར་ཐལ། མཉམ་བཞག་
 གི་དོར་སྟོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་བེར་དགོས་སམ་སྟུམ།

གཞུང་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་འདི་དག་སྟངས་གཞིར་བྱས་པའི་
 སྟོང་དུ་སྟངས་སྟུ་ཡོད་པས། སྟོ་གཅིག་གི་ཡུལ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མི་འགལ། ཞེས་པའི་དོན། རིགས་ཤེས་རྗེས་
 དཔག་གི་དོར་སྟངས་གཞི་སྟངས་ཡོད་པའི་དོན་དུ་གོ་མི་རུང་སྟེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དེས་དོ་པར་ཞོག །སྤང་དོར་
 ཡང་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཀག་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་མ་ཡིན་དགག་དང་སྦྱབ་པ་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་
 ན་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟེ་ཡང་མི་སྤང་ངམ་ཞེ་ན། ཡིག་ཆར། རྗེས་གསུང་དུ་གཉིས་སྤང་ཙན་གྱི་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མར་གསུངས་པ་སྟངས་སྟུ་མཛད་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟེ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་
 གཞལ་བྱར་གསུངས། ལ་ལས། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟེ་རྟོགས་ཀྱང་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་
 རྟོགས་པ་མིན། ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་མཐོང་མོད། ཅུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་
 དོ་སྟུམ་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་གཞན་གང་དུ་ཡང་མི་འཛོན་པ་དང་། དེ་
 ལྟར་འཛོན་ན་ཚོས་གཞན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཕངས་པས་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས།
 དེས་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་མ་ཡིན་དགག་སོགས་རྟོགས་ན་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་ཚོས་གཞན་འཕངས་
 པས། རྟོན་དོན་དེ་མེད་དགག་མིན་པར་འགྱུར་སྟབས། དོན་སྟེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྟོགས་ལྷགས་རྟོགས་གང་དུ་བཞག་
 ཀྱང་དོགས་པ་ཆེ་བར་སྤང་། གཞན་ཡང་། རིགས་ཤེས་དེ་ལ་བདེན་བྱུང་བཀག་ཙམ་ལས་སོགས་སྟུ་དོན་སྟེ་སོགས་སྤང་ན།
 དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་སྤང་བ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་ཤེས་དེར་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཅད་ཙམ་སྤང་བ་ལ་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟེ་འཛོག་དགོས་པས། དེ་ལས་ཟུར་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟེ་སྤང་ཚུལ་ཞིག་རྟོན་དཀའ་བ་དང་། དོན་སྟེ་སྤང་
 ནས་རྟོགས་ན་དངོས་རྟོགས་སྟུ་འགྲོ་བས་བདེན་བྱུང་བཀག་ཙམ་དེའི་དངོས་གཞལ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཐལ་ལོ།

ལམ་རིམ་ཆུང་བ་དང་། སྟོང་ཐུན་སོགས་ལས། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དོར་གཉིས་སྤང་གི་སྟོན་པ་གཙང་མི་
 རུས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། རྗེས་དཔག་དེར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟེ་ཤར་བ་ལ་གོ་དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ། དོན་སྟེ་དེ་

གཉིས་ཚས་ཡིན་པས་སོ། །འཇུག་རྒྱུ་ཆེན་མོ་ལས། ཤེས་པ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་
 འཇིག་རྟེན་ན་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མར་གྲགས་པས་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཅིག་འོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། རྟོང་བྱུང་གི་གསུང་
 ཟེན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་ཡིག་ཆ་མང་པོར། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པས་བྱུང་བ་དང་། ཤེས་པ་ཡིན་
 ན་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། སྒྲ་རྟག་འཇིན་རྟག་པ་སོགས་རང་ཡུལ་མངོན་
 གྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའང་ཡོད། རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱང་། ལྷ་གཅིག་ལྷ་གཉིས་སུ་སྣང་
 བའི་དབང་ཤེས་དེ་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་དེ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་མིན་ཟེར་བ་དང་། ལྷགས་འདིར་
 གཞལ་བྱ་ཅན་གྱི་ལོག་ཤེས་ཡོད་ལྟམས། སྣང་བ་དེ་འཇལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་བཤད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་
 པར་མངོན། འོན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་མི་རྟག་པ་དང་། བདེན་མེད་སོགས་རྟགས་ཟེར་བ་རྟགས་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་
 རབ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་རྟགས་པ་ན་ཡུལ་དེར་གེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པའི་དབང་གིས་དེ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་དེ་རྟགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན། རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་འཇོག་པའི་
 ལོག་ལྟ་དང་། སྒྲ་རྟག་འཇིན་རྟག་པ་སོགས་ལོག་ཤེས་རྣམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པས་ཡུལ་དེ་རྗེ་རྟེན་
 རྟགས་དཔྱད་དགོས་པར་སྣང་། གུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ལྷགས་འདིར་སེམས་ཀྱི་
 ས་མང་བཅུའི་ནང་ནས། ཡུལ་ངེས་ལྷ་བསལ་ཏེ་དགེ་སེམས་ཁོ་ནའི་ལའོར་དུ་བཞག་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དོགས་པ་སྤར་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ཡང་། ཚས་རྗེ་དག་དབང་དཔལ་ལྡན་པའི་པར་ཕྱིན་ཟུར་མཆན་ལས། ཁ་ཅིག་ཡུལ་ངེས་
 ལྷ་དགེ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་མངོན་པ་གོང་ལོག་སོགས་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་བར་བཤད། འདིའི་
 རྒྱུ་རྟེན་སའི་དངོས་གཞི་ལས། དུ་ཞིག་ས་ཐམས་ཅད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་།
 ཐམས་ཅད་མིན་ཞེ་ན། ལྷ་ཁོ་ན་སྟེ། འདུན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ལ་ཐུག་པ་ཡན་ཆད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཡིན་པར་མངོན། འདི་
 དག་ལས་བརྩམས་པའི་དོགས་གཙོད་རྒྱས་པར་བཀོད་པ་ཞིག་སྤར་མ་མཐོང་བས་སྒྲོ་གསལ་གཟུ་བོར་གནས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ།

ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་ཕྱིར་རྒྱུ་ཆེན་དུ། སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཤེས་པ་གང་
 ཡིན་ཡང་རང་གི་སྣང་ཡུལ་དེ་རྟགས་སྒྲུར་སོགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡུལ་དུ་བྱེད་རྣམ་པས་མངོན་གྱུར་དུ་འཇོག་པར་མངོན་
 ཞིང་། ཤེས་པ་རྣམས་སྣང་བ་ལ་མི་བསྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཚད་མར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན་
 རང་གི་སྣང་ཡུལ་དེ་རྟགས་པའམ་ཡོད་པར་འཇོག་བྱེད་གང་རུང་དུ་འགྲོ་བས་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་སྟེ། སྒྲོ་དོན་

མཐུན་ཆུང་སྤྱི་མ་ཐད་སྒྲིག་འཛིན་རྟོག་པ་ཏྲ་བུར་ཡང་རང་ལ་སྒྲིག་པར་སྒྲུབ་བས། སྒྲུབ་བ་དེ་ཐ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་
 ལ་གྲགས་པར་བཞག་རུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཐ་སྒྲུབ་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་སྒྲིག་པར་སྒྲུབ་བ་དེ་ཐ་སྒྲུབ་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་རྟོག་པས་སོ། །དེས་ན་ལོག་ཤེས་ཆུང་རང་གི་སྒྲུབ་བ་
 དེ་ཡོད་པར་འཛིན་བྱེད་ཚད་མ་དང་འབྲ་བའི་དབང་གིས་ཚད་མར་བཏགས་པ་ཡིན་ནམ་བཏགས། །ཁ་ཅིག་སྒྲིག་འཛིན་
 རྟོག་པ་དེ་སྒྲུབ་བ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་། འཛིན་སྒྲུབ་མེད་པའི་ལོག་ཤེས་གཉིས་ག་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཚད་མ་
 དང་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་བླངས་ན་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་ཡང་ཅེ་དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཅུང་མི་
 མཛེས་པར་སེམས། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལས་རིགས་ཤེས་དཔག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མ་རྟོགས་པར་ཁས་བླངས་ན།
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་དགོངས་པར་མི་འགལ་
 ལམ་སྟམ། འདི་རྣམས་གསར་བཤད་ཏྲ་བུར་སྒྲུབ་བས་བྱི་བར་མི་འོས་ཀྱང་། རྒྱུར་ཏྲ་གྲགས་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱན་ཙམ་
 ལ་སྐྱབས་སུ་མི་མཆི་བར་ཟབ་མོའི་གཞུང་དོན་འཆོལ་བར་འདོད་པ་དག་ལ་ཕན་དུ་རེ་བས་བྱུར་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་
 འབད་མིན་བཏགས་དགོས།

སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིས་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་
 དབང་གིས་བདེན་སྒྲུབ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཏྲ་བ། རིགས་ཤེས་རྟོག་དཔག་དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་
 བའང་ཡོད་མི་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཕར་བྱིན་ཡིག་ཆར། གཞི་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་ཆ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ན། ཆ་མེད་མི་
 འཆར་བ་དང་། ཆ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ན་གཅིག་ཤོས་མི་འཆར་བ་ཆ་བཅས་ཆ་མེད་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་སོགས་ལ་དཔག་ན། གཞི་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
 རྣམ་པ་མི་འཆར་ཟེར་དགོས་སམ། གཞི་གཅིག་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་སོགས་སུ་སྒྲུབ་ཚུལ་
 མི་ཤེས་པར་སྒྲུབ་། སྟོ་གཅིག་ལ་གཞི་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཁས་བླངས་རྟོག་
 དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་འདྲ་བྱས་ན་དངོས་འགལ་དུ་འགྲོ་འམ་སྟམ། གཞུང་ལས། དེ་ཏྲ་ན་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་ལོག་པ་ཙམ་ལ་འཛིན་པས། ཞེས་པའང་ལམ་རིམ་ཆུང་བ་
 དངས་ཟིན་ཏྲ་ཏྲ་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་མཉམ་བཞག་གི་དོར་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

ཆོག་གསལ་ལས། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་དམིགས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། རྟོག་
 ཆེན་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་དམིགས་པ་འདི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཆུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་
 འདི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་བྱ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་
 རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་བྱ་བཀག་པ་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སོ་དགོས། དངོས་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་། ཞེས་སོགས་ལུང་ཚན་ཕྱི་མའི་འབྲུ་སྟོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལོ། །མཚན་ལས་གཞན་དུ་འགྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དཔྱད། རྩོ་
 རང་པས། རྟོང་གཟུགས་དེ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་ངེས་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་འདྲ་བས། རང་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་གསལ་
 གཉིས་མེད་དང་མི་འདྲ་སྟུང་།

རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།

དངོས་ཀྱི་དོན་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།

རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས། ཡིག་ཆར་རིགས་པ། འབད་པ། རུང་བ་རྒྱམས་དོན་གཅིག་པ་
དང་། རྒྱ་སྐད་ལ་འབད་རིགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཡོ་ཁིར་སོགས་དང་། རྩོམ་གི་སྐད་དོད་བིབྱ་སོགས་མི་འདྲ་ཞིང་། བོད་སྐད་
ལ་ཡང་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བར་བཤད་ཀྱང་བརྟག་དགོས། འབད་སྐབ་སོགས་རིགས་པ་བཞི་པོ་དོན་དམ་དཔྱད་
བྱེད་དང་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་སུ་འདྲུ་བར་གསུངས། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཤད་སྟེན་ལ་གཞི་བྱུང་ན་
འབད་སྐབ་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། འདུས་བྱས་ལ་ཁྱོས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ཀྱང་། ཡིག་ཆར་
རིགས་པ་ཡང་དག་དང་། རྟགས་ཡང་དག་དོན་མི་གཅིག་པར་གསུངས་པ་རིགས་པ་ལྟར་སྤྲད་དེ་རིགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་
ཁས་བླངས་ན་མི་འབད་པར་དགོངས་པ་འདྲ། རིགས་པ་བཞི་འཛམ་བཞག་འདི་ཀའི་ལྷག་མཐོང་གི་རབ་དབྱེའི་ཐད་དུ་
ཉན་ས་ལྟར་བཀོད་པ་ལ་བཟ།

རིད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ས་བཟང་པཎ་ཆེན་གྱི་ཀུན་བཏུས་རྒྱུ་ཤར། རིགས་པས་དཔྱད་བྱའི་དོན་མདོན་གྱུར་
དང་ཕྱོག་གྱུར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱམས་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ཁྱོས་པའི་རིགས་
པ་ནི། ལྷ་ལྷ་ས་བོན་ལ་ཁྱོས་པ་དང་། རྒྱུ་ལེས་རྒྱེན་གསུམ་ལ་ཁྱོས་པ་སོགས་སོ། རྒྱ་རྒྱམས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་རྩེས་
སུ་མཐུན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། ས་བོན་གྱིས་ལྷ་ལྷ་སྟེད་པ་དང་། མིག་གིས་མིག་ལེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་།
གཟུགས་ཀྱིས་དམིགས་རྒྱེན་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་མེའི་
རང་བཞིན་ཆ་བ་དང་། རྒྱུ་ལེས་རང་བཞིན་གཤེར་བ་སོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་སོགས་སྤྱི་འཆོན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཆོས་རྒྱམས་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲགས་
པའོ། ཕྱོག་གྱུར་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་དཔྱད་པ་འབད་སྐབ་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་རྒྱམས་མདོན་
སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་སྟེ། བྱས་པ་ལས་མི་རྟག་
པ་དང་། དུ་བ་ལས་མི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུར་བཤད། ཀུན་བཏུས་དར་རྒྱུ་ཀྱང་། རིགས་པ་དངོས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་ལ་
བྱ་བར་གསུངས་པས་རིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་པར་མི་བཞེད་དམ་བརྟག།

ཚྱོད་སྒྲིག་ལས། དེ་ལ་ཆོག་ནི་མེད་ཅེས་པར། ཁོ་བར་བྱེད་ཀྱི་སེལ་བྱེད་མིན། ཞེས་པའི་དོན། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་
ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་སྟེ། ཡང་དག་མཐོང་
ནས་རྒྱམ་པར་གྲོལ། ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་སྤར་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་མེད་ཅེས་སྟོ་

འདོགས་སེལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྤར་མེད་བཞག་པར་བྱ་བ་མེད་ཅེས་སྤྱར་འདེབས་སེལ། དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་ཡང་
དག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཡང་དག་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་
ཡུན་རིང་གོམས་ན་སྤང་པ་ལས་གྲོལ་ཞེས་འབྱུ་སྒྲོན་ཚུལ་གོ་སྟེ། འདིའི་སྤྱར་འདེབས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་
འཛིན་པ་ལོ། །བདེན་འཛིན་སོགས་ལོག་འཛིན་རྣམས་རིགས་པ་འི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་རིགས་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་དམ་
སྟམ་ན། རིགས་ཤེས་དང་བདེན་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་ཞིང་ཞེན་ཚུལ་དོན་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་
བྱུང་པར་ཡོད་ལྟར་ལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པ་འི་རིགས་ཤེས་སྟོབས་རྩེ་ཆེར་སོང་ན། བདེན་འཛིན་ཤུགས་རྩེ་ཆེན་དུ་འགོ་
བས་དེས་དེ་ལ་གཞོད་པར་འཛིན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཞོད་ན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་བམ་ཞེ་ན། བདེན་འཛིན་དེར་ཡུལ་དུ་
བཏགས་པ་ལ་གཞོད་ཚུལ་སྤྱར་མི་གཞོད་པས་སྒྲིན་མེད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན། ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་གོང་དུ་ཟུར་ཅིམ་
གསལ།

གཞུང་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འི་རང་བཞིན་སྟོ་འདོགས་པ་འི་སྟོ་ནི་འདིར་
མ་རིག་པ་སྟེ། ཞེས་པ་འི་དོན། འཁོར་བ་འི་རྩ་བར་གྱུར་པ་འི་མ་རིག་པ་ནི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འི་སྟོ་ལ་དོས་བཟུང་བ་ལོ། །འོ་ན་ཆགས་སྤང་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པ་འི་སྟོ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པར་
འཛིན་གཤེས་ཞེ་ན། ཆགས་སྤང་སོགས་གྲོགས་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པ་འི་སྟོ་རྣམས་མ་རིག་པར་འཛིན་མི་དགོས་
ཚུལ་གོང་གསལ་ལྟར་རོ། །སྟོང་དོལ་བླ་མས། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་བཤལ། མ་རིག་པ་ཡིན་པ་འི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་འི་རིགས་པ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་མི་མཁྱེན་པ་ག་ལ་ཡིན་ཡང་། བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་གོ་
རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་ཚུལ་དགེ་བཤེས་བསྟན་དར་ཟེ། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་འི་དོན་འབྲེལ་ལས། གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་
པར་གྲོགས་མ་རིག་པ་འི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་ཚུལ་ཤེས་པ་འི་ཆེད་དུ་ཞེས་སོགས་སྟོ་གསར་པ་རྣམས་མགོ་འཁོར་བ་འི་རྟེན་
དུ་འགོ་འཇུག་སྟམ་པས། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་སྟན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་གྲོགས་མ་རིག་པ་འི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེས་སྤྱར་ན་བདེ་བ་
འདྲ། གཙོ་སེམས་སུ་གྱུར་པ་འི་བདེན་འཛིན་དེ་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་གང་དུའང་བཞག་དཀའ་བས་ཉོན་སྤྱིབ་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་
མོངས་མིན་བྱས་ན་བདེ་འཇུག་སྟམ།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྤང་པ་འི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྱུ་སྒྲོན་ནི། སྤང་པར་སྟེ་བའི་ས་བོན་ནི།
དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་འཛིན་པ་འི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་

འཛིན་དེ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །དེ་དག་དང་ལམ་རིམ་ཆུང་བར་ལུང་འདི། ཇི་སྲིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། ཅེས་པ་
 དང་དོན་འདྲ་བར་གསུངས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་སྦྱར་དགོས།
 རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རྟེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་རྟོག་ཡང་། དེ་
 ཡན་ལག་དང་པོར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་འབྲེད་ཅིང་། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བའི་ལུང་དོན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ལ་ལམ་གསུམ་སྟེད་པའི་རྣམས་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་ངར་འཛིན་དེ་འབྱུང་ཞེས་བྱངས་དགོས་པར་སྐབས་
 དང་པོའི་མཆན་ལས་བཤད། རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པའི་མཆོམས་སྦྱར་བུ་ལྷ་ལྷ་ཉ་ལས། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་རྟོག་ཅིག ཅེས་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་མཆོམས་སྦྱར་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ་དང་། ཉེར་བདུན་པའི་བཤད་བྱ་སྣ་ལུ་ལྷང་པའི་
 མདོ་སོགས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་དོན་དམ་པའམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྟོག་
 ཅིག ཅེས་པ་ལོ། །རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པར། རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་འཕོག་
 ཚུལ་མ་གསུངས། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པར། རྟོན་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་རྒྱས་ཀྱང་དེར་རྟོན་པ་ཉིད་རིགས་པའི་
 རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་བཏྲན་བྱས་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་མཐུན་པར་བཏྲན་པ་ཡིན་མིན་སོགས་དཔྱད་
 བྱར་སྟེང་།

གཞུང་ལས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡན་
 ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པར་འབྱུར་བ་འདི་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན། ཉན་རང་ལ་རྟོན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་
 ཆེན་པོ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ངོས་བཟུང་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
 འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་སྟོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཆོས་
 བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་པ་ལོ། །རྩ་ཤེ་ལས། དེ་ཕྱིར་མི་མཁས་བྱེད་པོ་ཡིན། མཁས་མིན་དེ་ཉིད་
 མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྟོག་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་མི་མཁས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཁོ་ན་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འབྱུར་གྱི། མཁས་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སྦྱར་དུ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གསེར་ཕྱིང་ལས། སྒོ་མ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་མེད་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དེ།
 དཔེར་ན་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྤང་དག་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་འཕགས་
 པའི་རྒྱུད་ན་མེད་པར་གསུངས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་

ན་འཕགས་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད། རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་ནམས། ལས་སྤར་བསགས་ལ་ཉོན་
 མོངས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་སྤྱོད་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། འབྲུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉོན་མོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདྲུབྱེད་གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་
 པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་
 པར་མངོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྤོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་དང་། སེམས་གང་། ཆོར་བ་ལ་སོགས་
 པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྤྱང་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་བཅས་ཅད་དུ་མི་སྤྱང་
 རོ། །ཞེས་ཉོན་རང་དག་བཅོམ་དང་དག་སའི་བྱང་སེམས་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་མ་རིག་པ་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་
 གསུམ་གྱི་སྟོའི་དོར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྤྱང་བའི་བཅོས་མ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མིན་
 པ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྤྲོན་སྟེས་གྱི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པས། གཞུགས་སེམས་སོགས་བདེན་
 པར་སྤྱང་བར་གསུངས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ན་མེད་པར་སྤྱོ་མི་རྒྱས་པས་གོང་ཏྱར་འབྲུ་བསྒྲན་པ་
 ཡིན། འདིར་བྱངས་པའི་ལུང་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་བུ་རྩ་ལྷ་ཏྲ་ལས། མ་རིག་པ་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་བསྟོམ་པས་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་བརྟན་པོ་ཉིད་དུ་བྱས་པས་སོ་ཞེས་མ་རིག་པ་འགག་པའམ་
 ཟད་པའི་བཅས་ནི། ཉེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་ནས་བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། སྟོབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཉོན་རང་ལ་འང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བཞེད་པར་ཤེས་སྟེ།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདག་ནི་མྱ་ངན་འདས་འགྱུར་ཞེས། སྟོང་མིན་སྟོང་ཏྱར་མཐོང་མིན་ཏེ། འཕྲིན་ཏྱས་མྱ་ངན་མི་
 འདའ་བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་པའི་འབྲུ་སྟོན། ཟླ་བའི་འགྲེལ་པ་དང་། རེད་ཀྱི་ཏྱར་ན།
 ཅི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་སྟོང་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནམ། རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པར་ཏྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 བསམས་ནས་དངོས་པོ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ཏྱར་མཐོང་བས་མྱང་འདས་འཐོབ་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་
 གཞན་དུ་གནས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་འོག་ཏྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་འོག་ཏྱས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་
 བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཞེས་སྟུར། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་
 ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཞེས་སོགས། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། སོགས་ལ་
 ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། སྟོང་པ་ལྡན་པ་སྟེ་ཞིག་འཛིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ལ།
 འདིའི་དོན་འགྲེལ་པའི་ཆོག་ཟིན་ཏྱར་ན། ཆུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་

གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་ཡོད་ལ། རྟོག་པ་མེད་ན་མེད་པའི་དོན་དུ་སྒྱར་བ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་། དར་ཁྲིག་ཏུ། ཙྴ་
 འགྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིའི་དོན་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྟེན་ཅན་དུ། གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅེས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་
 ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་གདམས་སུ་གོར་མ་ཆགས། དེའི་དོན་འཇིག་རྟེན་ནམ་ཉིར་
 ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་རྣམས། མ་རིག་པ་ལས་ལས་དང་། ལས་ལས་རྣམ་ཤེས་སོགས་འབྱུང་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ཏེ། རྟེན་འགྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོག་བཏགས་ཅམ་དུ་བསྐྱབས་པའོ།
 ལྷ་བའི་ཞབས་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། མ་རིག་པ་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
 འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་དུ་འཐད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ཅམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །རང་གི་དོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཐུན་ཁུང་ན་མིའི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་
 ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་
 ཞེས་པའི་རྟོག་པ་འདོགས་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྒྱར་ན་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འཁུམས། འཇུག་པའི་རྟོག་ཆེན་དུ། ཡང་དག་
 དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། ཞེས་པའི་འབྱུར་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་། འབྱུར་འགའ་ཞིག་ཏུ། ཡང་དག་དོན་དེ་རྟོག་པ་ཞེས། ཞེས་
 བསྒྱུར་བ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་འདྲ་སྟེ། ལྷ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་ན་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་
 ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས། འོན་ཏེ་ལྟོས་ན་ནི་འདི་རིམ་ལང་དག་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་ཡང་དག་པའི་དོན་ནམ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་རྟོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
 གསུངས་སོ། །

བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པར། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན། འགྲེལ་པ་རང་དུ་རྒྱ་རྟེན་ལ་
 རག་མ་ལས་པ་ལ་སྒྱར་བ་ལྟར་མངོན་ཡང་། གཞུང་དུ། རྒྱ་རྟེན་ལ་རག་མ་ལས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་
 པ་ལ་གཞན་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལོག་ཏུ། རྒྱ་རྟེན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བྱས་ནས། དེ་བཀག་ན་ནི་
 རང་སྟེ་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་ཁྱིམ་གྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཉིད་པར་འཇོག་མི་ཅུས། ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱ་རྟེན་གཞན་
 ལ་རག་མ་ལས་པའི་རང་དབང་བ་འདིའི་དགག་བྱར་བཞག་ན། རང་སྟེ་དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་
 ཁྱིམ་ཟེན་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཉིད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་བཀག་པས་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དགག་
 བྱ་དེ་ངོས་འཛིན་དགོས་སྟབས། ཡུལ་ཅན་འདོགས་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རང་དབང་བ་དེ་དགག་

བྱུང་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཀྱང་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་མི་
འབད་པས། ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་མིན་པར་གསུངས། ཡིག་ཆ་གཞན་མང་པོར། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་
པར་བཤད། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྷན་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཚན་དུ། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་ཅ་འཇུག་གི་
ཀྱི་ཀ་ཆེན་དང་། ལྷག་མཐོང་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ལུང་མང་པོ་བྱངས་པ་པལ་ཆེར་དོན་གནས་ཡིན་འདྲ། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་
འཛིག་ལྟ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་ལུལ་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་
འཛིག་ལྟ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བའ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བའ་སྐྱེས་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྷན་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ལྟར་ན། ལུང་པོ་
ཆོགས་ཅམ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བའ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བའ་འཛིན་པའི་
སྒོ་དེའི་དམིགས་ལུལ་ང་ཡི་བའེ། ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མིན་པར་
ཐལ་བའི་སྒྱུན་མེད་ཟེར་རམ། ཡང་ན་མིག་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བ་དང་། རྣ་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བ་
སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་དག་གིས་ང་ལ་དམིགས་ནས་མིག་
གམ་ན་བ་སོགས་ང་དེའི་ཡིན་པར་མཐོང་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་སྐབས། དེའི་དམིགས་
ལུལ་ལ་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་སྒྱུན་མེད་བྱས་ན་བདེའམ་བརྟག་ཡིག་ཆའི་གསུང་ཟེན་ལྟར་བྱེད་ན་འདྲ་མིག་
ལ་བཏགས་པའི་ང་ཡི་བ་དང་། རྣ་བ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཡི་བ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་དེ་དག་
གིས་ང་ལ་འདྲ་དམིགས། མིག་གམ་ན་བ་སོགས་ང་དེའི་ཡིན་པར་བཏགས་པ་ལ་འདྲ་དམིགས་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པས། དེའི་དམིགས་ལུལ་ལ་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་སྒྱུར་ན་རུང་བར་
མངོན། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་དེའི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཀྱང་། ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་ཡ་
གྲུལ་གྱི་ང་ལ་དམིགས་པ་མིན་བྱས་ན་བདེའམ་སྙམ། ང་ཡི་བ་གང་ཟག་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་ན་ང་ཡི་བ་མང་པོ་ཡོད་པར་
འཛིག་མི་རུང་བར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་མགོ་དང་ཡན་ལག་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་། གཟུགས་ཆོར་སོགས་སོ་
སོ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཡི་བ་རྣམས་པན་ཚུན་གཞི་མཐུན་འཛིག་དཀའ་བར་སྤང་བས་བརྟག་ཤིང་ལྟོག་པའི་ཆོག་འབྲེལ་དུ།
མིག་ན་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེས་ང་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མིག་ན་
སོགས་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་ཆོད་མ་དེས་ང་ལ་དམིགས་ནས་མིག་ན་སོགས་ང་དེའི་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཞེས་
བཀོད་ཅིང་དེ་འདྲའི་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་

དོན་ཡང་གོང་གསལ་ལྟར་རོ། །ད་མཛེས་སོ་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་གཟུགས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་གྱི་ད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་
 རས་དཔོ་སྟམ་པ་སྟེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ད་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ད་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་ཚོར་བ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་གྱི་ད་
 དེ་ཚོར་བའི་རྣམ་པ་ཤར་རས་དཔོ་སྟམ་པ་སྟེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ད་ཡིན་པ་སོགས་རིགས་བསྟེ། འོ་ན་རྒྱུད་གཅིག་ན་ད་
 མང་པོ་ཡོད་པར་བཤམ། ད་འགལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལ་བཏགས་པའི་ད་རས་འདུ་བྱེད་ལ་བཏགས་པའི་
 དའི་བར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་དཔྱད། ད་ལ་དམིགས་རས་ཅ་ལག་ཡོ་བྱད་རྣམས་ད་དེའི་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཚོས་ཅན། འཛིག་ལྟ་ཡིན་པར་བཤམ། ལྷ་མ་དང་འཛིན་ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ད་ལ་འང་
 དམིགས། ཡོ་བྱད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ད་ཡི་བ་ལ་འང་དམིགས་པས། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་ད་ཡིར་འཛིན་པའི་
 འཛིག་ལྟ་གང་དུ་ཁས་ལེན་བརྟག།

དེ་དག་གི་བྱ་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་དང་མི་སྒྱུར་བའི་ཚུལ།

གཞུང་ལས། དེ་དག་ལ་བསམ་ངོན་སྒྱུར་དགོས་པའི་སྐབས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།

དངོས་སྒྱུ་བས་འདོད་པའི་སྒྲོ་བཏགས་རྣམས་འགོག་པ་ན་གཟུང་བ་རྩལ་ཕན་ཆ་མེད་དང་། འཛིན་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་
བུ་དེ་དག་གིས་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་སྒྲུབས་དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་སྒྱུར་ན་ཁོ་རང་གི་བསམ་ངོར་སྒྲོས་པའི་
དགོས་པ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་སྒྱུར་མི་དགོས་ཞེས་པ་ལོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས།
དེ་དག་ནི་སྤྱི་ཙམ་མོག་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། མ་དག་པའི་སྒྲོང་བཅུད་སོགས་སྤྱི་ཙམ་མོག་མ་རིག་
པས་བྲངས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་སྒྲོས་དཔྱད་པ་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཏྲགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབས་པ་ལྟ་བུའས། ཡང་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་
སྒྱུར་བ་སྤྱི་ཙམ་མོག་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས། སྒྱུར་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་
དཔྱོད་པའི་སྒྲོས་དཔྱད་པ་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྒྱུར་ན་བདེ།

དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྦྱར་མི་སྦྱར་གྱི་ཚུལ།

རྒྱལ་བའི་ཡུལ་ལས། ཐོབ་པའང་ཡོད་མཛོན་པར་རྟོགས་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་
ན། ཞེས་པའི་དོན། ཐོབ་བྱ་འགོག་བདེན་དང་། འཛོལ་བྱེད་ལམ་བདེན་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཐོབ་བྱ་འཛོལ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་
བཀྲགས་དོན་བཅའ་བ་ན་དཔྱད་བཟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །སའ་མ་ཞེས་པ་སྤྱག་མ་མང་པོ་གྱེན་དུ་
བསྐྱངས་པ་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ཚུལ་དུ་ར་བ་སོགས་ཀྱི་དོད་བྱེད་པ། ཡུལ་སྐད་འགར་སའ་བརྒྱབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་འདྲ། དཔེ་
འགར་སོག་མ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བར་བཤད། སྦྱོར་དཔོན་ལེགས་ལྟན་གྱི་བདག་སྦྱེ་སོགས་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་
པར་སྦྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཅ་ཤེའི་མཚོད་བཟོད་སྐབས་མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་འགག་སོགས་བརྒྱད་མེད་
པ་ཚོས་ཉིད་དུ་བརྟན་པས། བདག་སྦྱེ་འགོག་པ་སོགས་ལའང་དོན་དམ་པའི་བྱང་པར་སྦྱར་དགོས་སྟེ་དཔྱད་པར་
མཛོན། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་
མཐུན་དཔེ་དེ། གངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བྱ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ཁོས་དེ་མ་སྦྱེས་པར་འདོད་པས་
དེའི་སྤྱིང་དུ་དེ་སྦྱོབ་ཀྱི་བྱང་པ་སྦྱོབ་སྦྱོབ་པ་ལ་བསམས།

རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་གང་དག་སྦྱོ་བམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།
དོན་དམ་བདེན་པ་སྦྱོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་དོར་མེད་པས་དོན་དམ་པར་
མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ནང་འགལ་བར་སྤང་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་མེད་དུ་བཤད། སྦྱོའི་ཡུལ་མེན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་བ་སྤྱད་པའི་སྦྱོའི་ཡུལ་དུ་བཤད། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོར་ཉིད་དགག་པ་
ཡི་གེའི་ཡུལ་ལས་སྦྱོར་རྟོག་གི་དོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཅུད་པའི་ལན་དུ། དོན་དམ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་
དོན་སྦྱོ་བརྒྱད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། ཟག་པ་མེད་པ།
རང་གི་དོར་གཉིས་སྤང་གི་སྦྱོས་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ།
མཉམ་བཞག་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། མཛོད་སྤང་གིས་དག་པ། འཇིག་རྟེན་པའམ་བ་སྤྱད་པའི་ཡེ་
ཤེས་རང་གི་དོར་སྦྱོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་བསྟན་ན་དགོངས་པར་འགོ་འམ་སྟེ། ཚིག་ཟེན་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་
སྦྱར་བ་འདྲ་ཞིག་སྤང་མོད། རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། འདིར་དེ་དམ་བཅའ་བའི་
བྱང་པར་དུ་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་སྤྱོད་གཞིའི་བཀྲགས་དོན་དཔྱད་པའི་དོར་མེད་པ་ནི།
དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་བའི་བྱང་པར་དུ་བརྒྱུད་བས་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྦྱོན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །འདིར།
དོན་དམ་པ་ནི་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། ཕྱི་མ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་

མཉམ་བཞག་གིས་གཞིགས་ཚུལ་གོ་དགའ་བ་དང་། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ལ་སྦྱར་ན་འཆར་སྤྲོ་བས། ལས་དང་པོ་བ་ཏྟ་
བ་གསར་དུ་འཆོལ་བའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་དོར་ཆོས་ཅན་དེ་མེད་
པ་ངེས་སུ་གཞུག་སྤྲོ་བ་ལ་དགོངས་པ་དང་། དེ་ལ་སྦྱར་ན་སྐབས་ཀྱི་ཚུན་ལན་དུ་འབྲེལ་ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་
འདྲ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་དུ་མི་འཛིན་པར་བརྟན་པ་མིན་ཏེ། ཅུ་ཤེའི་
མཆོད་བརྗོད་དུ་འགག་སོགས་བརྒྱད་མཉམ་བཞག་གི་དོར་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་དང་། དབུ་མ་
སྤང་བ་ལས། ཐོས་བསམ་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འདིའི་དོན་དམ་དུ་འཛིན་པར་བཤད་པས་ཤེས་
ཅུས་པའི་སྤྱིར།

གཞུང་དུ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱུང་། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་
དཔག་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱུང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ནས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་
དཔག་བར་འདིའི་དོན་དམ་དུ་འཛིན་ཅེས་པའོ། བསམ་གཞུགས་ཆེན་མོར། ཞི་གནས་ཡིན་ན་བསྐྱོམས་བྱུང་དང་། རྗེས་
དཔག་ཡིན་ན་བསམ་བྱུང་ཡིན་དགོས་པ་རིགས་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
བཞག་ཏུ་འང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད། འདི་མཛོད་འབྲེལ་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་བ་སོགས་གཞུང་མང་པོའི་གསུང་བྱིན་དང་
མཐུན། བསམ་གཞུགས་པར་གསར་དུ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཞེས་བཅས་
འདུག །ཡར་སྤྱོན་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
ཐོས་བྱུང་ལ་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཁུངས་སྡེ་བདུན་རྒྱན་དུ། ཐོས་བྱུང་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཉིས་
རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པས་བྱུང་བའོ། དེ་ལ་ཆོད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི།
གཞན་གྱི་རག་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་བྱན་པ་སྦྱེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་དང་། བསམ་བྱུང་གི་
ཤེས་རབ་ནི། གཞན་གྱིས་བརྟན་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡང་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གྲན་ཆོགས་ལ་རིམ་བཞིན་
གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རང་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་བར་གསུངས། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་ཆོད་
མ་ཡོད་ཆེ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེ་འདིའི་དོན་དམ་དུ་བཞག་ན་བདེ། དབུ་མ་སྤང་བར། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། ཞེས་པའི་དོན། ཡུལ་དོན་དམ་པ་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ཞེས་ཡུལ་གྱི་མིང་ཡུལ་ཅན་ལ་བརྟགས་པར་བཤད་པས་སོ།

མདོན་སུམ་དང་བརྒྱུད་པས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་དེ། ཞེས་པའི་དོན། ཐོས་བསམ་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་

བའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཉམ་བཞག་དང་། རོན་སྤྱི་བརྒྱད་པས་ཆོས་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པའམ་བྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པའོ། རྗེས་དཔག་གིས་སྟོང་ཉིད་བརྒྱད་ནས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་བརྒྱད་པ་ཞེས་པ་དངོས་བརྒྱད་
 གྱི་ནང་ཆོན་ལ་མི་ཟེར་གྱི། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོལ་ཟླ་དོན་སྤྱི་བརྒྱད་པ་ལ་གོ་དགོས་པས་སྟོན་མེད་སྟུང་། རྟོག་གི་
 འབར་བར། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དམ་པ་ཡུལ་ཅན་དང་། དོན་ཡུལ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དང་
 དམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྦྱར་བ་གསུམ་ལའང་པའི་ལུང་གོང་དུ་བྲངས་པ་རྟེན་ཡིན། དང་པོའི་སྐབས་དམ་པ་ཞེས་པ་
 མཆོག་གི་དོན་དུ་འགོ་ཚུལ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གོམས་པས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་བྲངས་འབྲིན་པས་མཆོག་ཏུ་
 འཛོག་གམ་སྟུང་། དབྱུ་མ་རྒྱན་དཀར་འགེལ་དུ། ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཉིད་ལ་
 སྦྱར་བ་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཆོས་ཉིད་
 གྲུང་གནས་ལུགས་ཡིན་ཡང་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཆུལ་གོང་དུ་གསལ།

དབྱུ་མ་རྒྱན་དཀར་འགེལ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ཞེས་པའི་
 དོན་ཡང་། ཆོས་རྣམས་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་ན་སྟོང་ཞེས་པའོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་སྒྲུང་ཡང་ཡོད་པ་རྟེན་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པས་སྟོང་མི་སྟོང་དབྱེད་ན་སྟོང་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་སྟོན་གྱི་ལུང་ཆོན་དང་པོའི་དོན། བ་རོལ་པོས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཡོད་པར་སྒྲིབ་གཉིས་ནང་འགལ་བས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་པའི་
 ཆིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱར་བ་བཟབ་པའི་སྟོན་ཡོད་དོ། ཞེས་བརྟན་པའི་ལན་ལུང་ཆོན་གཉིས་པར་གསལ། ཞེས་སྟོན་ལས།
 དོན་དམ་པར་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་པན་རྒྱན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་
 པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་མངོན། ཁ་ཅིག་འདི་བྱེད་པར་སྟོས་པ་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་ལའང་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 བརྟག་ཞེས་སྟོན་ལས། བརྟེན་པ་བྱེད་པར་ཅན་བརྟེན་པ་ཉིད་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན། དངོས་པོ་
 རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པ་བརྟེན་པ་བྱེད་པར་ཅན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བྱེད་པར་སྦྱར་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟེན་པ་ལ་
 སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནམ་དབྱེད་དགོས།

གཞུང་ལས། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཡིན་ཆུལ་ལ་རི་རྟེན་ཡིན་ཆུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་
 པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་དེས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་ཡང་རང་
 གི་ཡིན་ཆུལ་རི་རྟེན་ཡིན་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱེད་པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་རང་མེད་པ་ནི། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་

རོན་དུ་འཛིག་པ་ལ་ཐལ་རང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ཞལ་མཐུན་ཅོ་ཞེས་པ་ལོ། །འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དང་པོའི་
 རོན་དམ་དང་དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟུང་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཡིན་
 ཚུལ་རིམ་ལྡན་ཡིན་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཆོས་ཅན་དེ་མེད་པ་ནི། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རིགས་ཤེས་དེའི་
 ཡུལ་དུ་འཛིག་པའི་རོན་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྷན་པའི་གྲུབ་མཆན་དུ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་
 ཆོས་ནམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་རིམ་ལྡན་ཡིན་དཔྱད་པའི་དཔྱད་བཞེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ལུང་འདིའི་རོན་དུ་བཞག་པ་
 འཐད་ལྷན་ཡིན་པ་འདྲ། ཆོས་རྗེའི་ཡིག་ཆ་མང་པོར། རོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་
 གྲུབ་པ་རོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཆད་དང་། དེས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་རོན་དམ་པར་མེད་པའི་རོན་དུ་བཞག་པ་
 རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཞེད་དུ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསམ་པར་མངོན། འདིའི་ཁྲུངས་ལྷག་མཐོང་གི་ལུང་འདི་
 དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། རོན་དམ་པར་སྒྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྒྱེ་བར་མ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཞག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དགག་བྱ་ལ་རོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྱུར་བའི་
 རོན་དམ་ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་རོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེས་སྤར་བཞག་པ་
 ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་དང་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་། རྗེ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་གསུང་དུ་དེ་དག་ལས་གསལ་བའི་ཁྲུངས་མེད་
 དམ་སྟུང་། ཐ་སྙད་དེ་སྤར་མ་གྲགས་པའི་གསར་བཞག་ཏུ་བྱུང་འདུག་ཀྱང་དཔྱད་ཚུལ་ཞེས་པ་རོན་དམ་དཔྱད་ཚུལ་ལ་
 བསམ་པ་འདྲ་བས་སྤར་བཞག་པ་ལྟར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་གཞིའི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་དེ་ཡོད་པ་དང་
 མེད་པ་ལ་བྱས་ན་པལ་ཆེར་འཐད་དམ་བརྟག་ རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་ལ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ལ་ཆོས་
 ཉིད་དུ་འགྲོ་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དུ་སྒྱུར་མི་རུང་བ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་བཞག་ཆོག་པར་དགོངས་པ་འདྲ།

རོན་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དང་། རིགས་བཞག་སྟོང་པོ་སོགས་སུ་དགག་བྱའི་ཆད་འཛིན་རིགས་པས་དཔྱད་
 བཞེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་རིམ་ལྡན་སྟུང་ན། དེ་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཞེད་དུ་གྲུབ་པ་བདེན་
 འཛིན་ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་བྱའི་ཆད་མིན་པའི་རོན་ཡིན་པས་འདི་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཞིག་གིས་
 འཛིན་ཚུལ་ལ་སྒྱུར་ན་འགྲིག་གམ་དཔྱད། རོན་ལེགས་བཞག་སྟོང་པོ་དང་། ལམ་རིམ་སོགས་རྗེའི་གསུང་དུ་མར་བདག་
 འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་བསྟན་པས་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་
 གཞོད་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱད་པར་ལེགས་བཞག་སྟོང་པོ་ལས། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེར་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱད་
 པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཞེད་དང་། ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རང་བཞིན་བྱད་པར་གསུམ་ལྷན་སོགས་སུ་ཡོད་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་འཕེན་ཅུས་ཀྱི། དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་དག་བཀག་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་
 འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་པས་དཔྱད་བཞེད་དུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་པས་བདེན་མེད་ཀྱི་
 དོན་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པས་དཔྱད་བཞེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་རབས་པ་
 དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཞེད་དགག་བྱའི་ཆད་དུ་འདོད་མཁན་དེའི་སྒོ་རོར་རིགས་པས་དཔྱད་བཞེད་དུ་
 གྲུབ་པ་བཀག་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགྱུར་པའི་དོན་ཡིན་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགོ་འཕྲིན་ལྷན་ཡང་ཁ་ཆོན་གཙང་མི་
 སྒྲ་བར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ།།

ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རིགས་པས་དཔྱད་བཞེད་དུ་གྲུབ་པ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་དགག་བྱའི་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཀག་པ་ལས་ལོགས་སུ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རིགས་པས་དཔྱད་བཞེད་དུ་མེད་པ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་སྒོར་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན། མ་གྲུབ་ཟེར་དགོས་སམ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་མེད་པ་ཞེས་པ་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ལའང་
 སྒྱུར་ཆོག་སྟེན་ཡང་། ཆོས་རྗེས་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་བ་རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་དོན་དུ་
 བཞག་འདུག ཁེགས་བཤད་སྟོང་པོར། རྟོག་གེ་འབར་བའི་ལུང་འདིར་དེ་དམ་བཅའ་བའི་བྱད་པར་ཉིད་དུ་བཟུང་བས་
 ཞེས་སོགས་བྲངས་པའི་འཕྲོས་ལས། དེ་ལྟར་ན་དབྱུ་མ་པ་དང་གཞན་དག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་
 མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། གཞི་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་རོར་མེད་པ་སྟེ་དེས་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ལ། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་
 ལྷག་མཐོང་གི་ལུང་བྲངས་ཟིན་ལྟར་དབྱུ་མ་པ་དང་། དངོས་སྒྲ་བ་གཉིས་ཚོད་པའི་གཞི་དེའི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རིགས་
 ཤེས་ཀྱི་རོར་གཞི་དེ་མེད་པ་ནི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་བྱས་ན་བདེ།

དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ།

ཐལ་རང་གི་དོན་དོས་བཟུང་བ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པ།

དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ་ལས། གཞན་ལུགས་རྩ་ཡ་ཨ་མ་རྒྱའི་འདོད་པ་དགག་པའི་སྐབས།
གཞུང་ལས། ཚང་མང་གི་སྤྱི་དུ། རྩའི་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་བྱུང་པ་བསྐྱབས་པ་ན། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཚང་མང་
ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། གཞི་འདིའི་སྤྱི་དུ་དེས་དགོས་པའི་གཞི་བསྟན་དགོས་སོ། ཞེས་དང་། ལེགས་ལའགད་སྤྱི་དུ་ལས།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་དང་ལྟན་པའི་ལ་ལ། ཞེས་པ་ནས། དཔའི་ཆོས་ཅན་ཟུར་པ་ཞིག་སྟོན་ཅིག། ཅེས་པའི་དོན་ནི། མཐུན་
དཔའི་སྤྱི་དུ་བྱུང་པ་བསྐྱབས་པ་ན་དེས་ཡུལ་གྱི་གཞི་ནི་ཚང་མང་ཡིན་ལ། དཔའི་སྤྱི་དུ་རྟོགས་སྤྱི་དུ་དོན་ནི། རྩའི་ལ་མེ་
ཡོད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཚང་མང་གི་རྩའི་ལ་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་བྱུང་པ་བསྐྱབས་པ་གཏན་མིན་སོ། །གལ་ཏེ་
ཡུལ་སྤྱོད་པ་ལེ་བའི་བྱུང་པ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན། རྩའི་ལ་མེ་ཚང་མང་གི་རྩའི་ལ་མེ་ཡོད་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་
པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅོད་གཞིའི་སྤྱི་དུ་དེ་སྐྱབས་ཀྱི་བྱུང་པ་བསྐྱབས་པའི་ཆོ་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་ལ། ཆོས་སུ་བཟུང་བ་
དེས་བྱུང་པ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། དཔའི་སྐྱབས་ཚུལ་ཡང་ཚང་མང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རྩའི་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་
བྱུང་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཚང་མང་དེ་སྐྱབས་ཀྱི་མཐུན་དཔའི་མི་རུང་བར་ཐལ། མཐུན་དཔའི་ཡིན་ན་དཔའི་
སྤྱི་དུ་དེ་སྐྱབས་ཀྱི་རྟོགས་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱི་དུ་འདྲ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་དུ་ལྟན་གྱི་
ལའི་སྤྱི་དུ་ཚང་མང་གི་མེ་དུ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐུན་དཔའི་དང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་དུ་
དེ་སྐྱབས་ཀྱི་རྟོགས་ཆོས་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་ལྟན་པའི་མཐུན་དཔའི་ཟུར་པ་ཞིག་སྟོན་ཅིག་བྱས་ན་གཞུང་གཉིས་ཀའི་དགོངས་
པར་འགོ་འམ་སྟུལ། རྩ་ཡ་ཨ་མ་རྒྱའི་འགོ་ལ་ལའགད་ལས། ཐལ་འགྱུར་གཏན་ཆོགས་སུ་འདོད་ན། ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་དཔུ་
མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་དུ་འདོད་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་འདྲ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཞེས་པ་ཁོ་རང་གི་
ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱས་ན་བདེ། ཁོའི་ལུགས་ལ་བྱུང་པ་སྐྱབས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་ཀྱང་ཟེར། བྱུང་པ་ཉི་ཆོ་བ་འགྱུར་
པའི་མངོན་རྟེན་ཡོད་ཀྱང་ཟེར་མོད་དེ་ཆད་མ་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་འདྲ། གཞུང་ལས། ཁས་སྤངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
འབྱེད་ན་ནི་བསྐྱབས་བྱ་དང་མཚུངས་ལ། ཞེས་པའི་དོན། ཁས་སྤངས་འདི་འདྲས་འགྱུར་ཅིང་འདི་འདྲས་མི་འགྱུར་ཅེས་
ཁས་སྤངས་པ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་ན་ལའགད་ཟེན་ལྟར་སྐྱབས་བྱེད་དེ་ལ་རྣམས་པ་མེད་པས་བསྐྱབས་བྱ་དང་མཚུངས་ཞེས་
པའོ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་།

ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་དམ་དོན་དམ་དུ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་དམ་ལ་

དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྟོན་དམ་དུ་ཁས་
 ལེན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་པ་སུ་ཡང་མེད་པས། དེ་མི་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱུང་ཆོས་སུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་
 ཞེས་པའམ་དཔྱད། དབྱུ་མ་ཞེས་པ་གང་དང་ལྡན་ན་དབྱུ་མ་པར་འཛོག་པ་ཁས་སྤངས་དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གོང་དུ་
 གསལ། ཚུང་སྒྲོག་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་
 སྒྲོན་ནི། རང་འགྲེལ་དང་བསྐྱར་ན་མངོན་སུམ་སོགས་ཆད་མ་བཞི་ཀའམ་གང་རུང་ཞིག་གིས་དོན་འགའ་ཞིག་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་ན་ནི། དེ་རང་ལུགས་སུ་བསྐྱབ་པའམ་ལུགས་གཞན་སྒྲོག་པར་ཡང་བྱ་ན། རྟོན་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་མ་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་རང་ལུགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཡང་མི་བྱ། དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ལུགས་བསྒྲོག་པར་ཡང་མི་བྱ་བས། བྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་གྲུན་ཀ་དེ་ང་ལ་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། རྟོན་རི་ལྟར་ཡང་མ་དམིགས་པས། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་ཡང་མི་བྱ། བསྒྲོག་པར་མི་བྱ། ཞེས་པ་ཆད་མ་
 བཞེས་རང་མཚན་གཏན་མ་དམིགས་པས། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རང་ལུགས་ལ་བསྐྱབ་པར་ཡང་མི་བྱ། དེ་དང་མི་
 མཐུན་པ་དགག་པར་ཡང་མི་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ནམ་སྟེ་ནས་སྤར་ལྟར་གྲིས་པ་ཡིན། གྲུན་ཀ་ནི། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་མངོན་
 སུམ་གྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་གྱུར་དང་། དེ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ལ་ཆད་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་དམིགས་ནས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཆད་མ་དེ་དག་གྱུར་མེད།
 དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡང་མེད་པས་ཞེས་གྲུན་ཀ་སྒྲུབ་གང་ཡིན་པའི་གྲུན་ཀ་དེ་ང་ལ་མི་འབྱུང་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་བཞོད་པའི་གྲུན་ཀ་དེའོ། །དེ་ནི་ཕྱོགས་ལྔ་མས་བྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་འདོད་པས་དངོས་པོའི་ནང་དུ་རིགས་པ་དང་། ཆད་མ་དང་། དམིགས་བྱའི་
 ཡུལ་སོགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་དེ་རྣམས་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེས་ན་དེད་ཀྱི་ལུགས་འགོག་པའང་མི་འཐད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅུད་པར་སྤྲང་། དེའི་ཕྱིར་རང་འགྲེལ་དུ། བྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་
 ནས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཞེས་སྒྲོག་པར་བྱེད་ན་ནི་རུང་ན་ཞེས་པའང་གོང་དུ་བཞོད་པ་ལྟར་འབྲུབ་སྒྲུན་ཆོག་
 པར་མངོན། དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དམིགས་བྱ་ལ་གོ་དགོས་པ་བྱངས་ཟིན་པའི་རང་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས།
 བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྒྲོན་ནི། དངོས་
 པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རྟོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏན་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ནི་གང་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་ཡུན་
 རིང་པོ་ནའང་གྲུན་ཀ་བརྗོད་པར་རྟུས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ།

རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག་ནམས་ལ་སྤྱོད་མེད་ཅོད་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་
 འབྲུ་སྒྲོན་ནི། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དབུ་མ་པ་དེ་དག་ནམས་ལ་དངོས་པོ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་
 པའི་སྤྱོད་མེད་ལ། དེ་ཁས་སྤངས་ནས་སྤྱོད་མེད་ལ་ཅོད་པ་མེད། གང་ནམས་ལ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྤྱོད་མེད་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་མེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ག་ལ་
 ཡོད་ཅེས་པ་ལོ།

འདིར། རྒྱུས་པ་དང་མ་རྒྱུས་པའི་ཆོས་གང་གིས་མ་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅེས་སོགས་འདྲུག་འགྲེལ་དུ་
 ཡུམ་བྲངས་པ་ལས། ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཅི་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་རྒྱུས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། རས། འོན་
 ཏེ་མ་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་རྒྱུས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲོས་པ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བུ། ཁོ་
 བོ་ནི་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་རྒྱུས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་རྒྱུས་པས་ཀྱང་མ་རྒྱུས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་
 མི་འདོད་དོ། །ཞེས་ལྷ་རིའི་བུས་བྲིས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་བཏབ་པའི་དོན་བསྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 སྟོང་པོར། རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་རྒྱུས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་འཐོབ། ཅེས་ཐོབ་བྱེད་རྒྱུས་པ་རྒྱུད་པ་
 དང་། ཐོབ་བྱ་རྒྱུས་མ་རྒྱུས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བ་མདོའི་གསུང་ཟིན་དང་ཅུང་མི་མཐུན་པར་སྤང་ཡང་། འདི་བཏགས་དོན་
 འཆོལ་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དཔྱད་ཀྱང་རུང་བ་ལ་དགོངས་སམ་སྟེ། འདིའི་དོན་རྗེ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་བྲང་ངེས་
 དཀའ་འགྲེལ་དུ་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ན། རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་དབུས་ན་རྒྱུས་ཟིན་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་ན་སྦྱར་བྱེད་དོན་མེད་
 ཅིང་། རང་དབུས་ན་མ་རྒྱུས་པའི་ཐོབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐོབ་པ་འདུང་ཅེས་པ་ལྟར་ན་བདེ།

འདྲུག་པ་ལས། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཀྱང་པར་ནམས་ཞེས་སོགས་གོ་སྒྲུབ་ཡང་ཉི་མ་
 གཟས་བཟུང་བའི་ཆེ་ཆེ་ཅི་ཅི་ཙམ་བསྐྱབས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱོད་པར་ནམས། །གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་ན། ཉི་
 མ་དང་གཟུགས་བརྟན་སྤང་མ་སྤང་སོགས་བཏགས་དོན་འཆོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་ན་སྤྱོད་པ་མི་རིགས་མོད། ཉི་མ་དང་
 རྒྱ་སྒྲོད་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། མི་
 མོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱང་བཞིན་དུ་མི་བདེན་ཡང་། བྱང་བཞིན་མངོས་པར་བསྐྱབ་ཕྱིར་གཟུགས་
 བརྟན་དེ་ལ་ནི་བྱང་བཞིན་ལ་བྲི་མ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་གདོང་གི་མ་རིག་པའི་བྲི་མ་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ལ་རྣམས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཆོག་སྟེན་འབྲེལ་དང་། གཅིག་དུ་
 བལ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྦྱབ་པའི་འཐད་པ་དང་བལ་བ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཞེས་
 ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལོ། །ལུང་ཆོན་ཕྱི་མའི་དོན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཙམ་

གྲིས་འཛོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲིན་བསམ་དུ་
མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྒྱུར་ན་བདེ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གོ་སྒྲ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། རྒྱན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞེས་པའི་ཉིད་
ཅེས་པ་དོན་དུ་མར་འཇུག་པ་ལས། འདིར་རྒྱན་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
བདེའམ། འཇིག་རྟེན་པ་ནམས་གྲིས་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པར་འཛོག་པ་དང་མཚུངས་པས་འདི་པ་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྒྲིས་ཤིང་
ཙམ་སྒྲིས་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་གཙོད།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

རང་ལུགས་བཞག་པའི་སྐབས་སུ། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་འབྲུང་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་
ཟེར། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལ་ཆོག་དོན་དུག་དང་། རྗེས་དགུ་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདོད་པ་ལས་ཡོན་
ཏན་རྣམས་རྗེས་སེ་སེའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྱུར་སྐབས་སྒྲ་རྣམས་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ། སྒྲ་མི་
རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མི་རྟག་པར་རགས་པའི་བྱུང་
པར་དབྱེད། གསལ་བྱེད་པ་ཟེར་བ་གངས་ཅན་པའི་ནང་ཆོན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་དུས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་
རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་སྒྲེས་པའི་བྱ་སྒྲུབ་འདོགས་པར་སྒྲ་བ་དེ་རྟ་བུའམ་བརྟག། འཛིག་པ་རྒྱ་དང་བཅས་མ་
བཅས་ནི། འཛིག་པ་ཕྱིས་འབྲུང་གི་རྒྱ་ལ་སྒྲོས་མི་སྒྲོས་ལ་བྱེད། བྱུང་པར་འཛིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔྱག་པ་དང་། རྗེས་སུ་
དཔྱག་པར་བྱ་བའི་བྱ་སྒྲུབ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི། རྩ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་རང་རང་གི་བྱུན་མོང་མིན་པའི་འདོད་པས་
བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་འཛིན་ན། རྗེས་སུ་དཔྱག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔྱག་པར་བྱ་བའི་བྱ་སྒྲུབ་
མེད་པར་བལ་བ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱེད་མཆུངས་པར་འགྱུར་བའོ།

ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་བ་ཞེས་པའི་དོན་གཞུང་འདིའི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ན། ཕྱི་ཆོལ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་
ཅན་ཆོད་མ་ངེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཆོད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་རྩ་ཆོལ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་འདྲ་གྲུབ་
པར་འདོད་པའོ། རྩ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་
བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་བྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྩ་ཆོལ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་
བདེན་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་བཞག་ཏུ་རུང་མོད། ཕྱི་ཆོལ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་
བྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་འཛིག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། དེའི་ལུགས་ལ་བདེན་པའི་བྱུང་པར་དོར་
བའི་མིག་སོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་མིག་སོགས་ལ་ཆོད་མར་སོང་ན་དེ་དག་གི་རང་མཆོན་ལ་ཆོད་
མར་སོང་བས་བྱུབ་པར་འདོད་པས་རང་མཆོན་གྱི་བྱུང་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་འཛིག་མི་རུང་བས་སོ།

ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་བྱང་། ཞེས་པ་
ནས། རང་ལུགས་ལ་མི་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཆོན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཤེས་ན་སྒྲོ་སྟེད་ཆེ་བར་
སྒྲུང་བས་ཉུང་གསལ་ཞིག་འབྲི་ན། གལ་ཏེ་ཆོད་མ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པའམ། དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་
དེས་བྱང་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་སྟོན་པའི་ཆེ་མི་རྟག་པའི་ཆོད་མ་ཞེས་པ་རྟག་རུང་གིས་བྱུང་པར་
དུ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ལ་རང་མཆོན་སྒྲུང་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་གང་རུང་དུ་

ངེས་ཀྱང་། ཚེས་ཅན་འཇམ་བའི་ཚད་མ་རྟོན་པའི་ཚེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་མི་དགོས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་ཡིན་ཡང་སྤྱོད་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་སྤྱོད་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་མ་རྟོན་ཀྱང་སྤྱོད་འཇམ་བའི་འགལ་བ་ལྟར། མིག་སྟོགས་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་གང་རུང་ཁ་ཚོན་ཚོད་མོད། ཚད་མས་བདེན་རྒྱུན་གང་རུང་མ་རྟོན་ཀྱང་མིག་སྟོགས་འཇམ་བའི་འགལ་བས། བདེན་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་དོར་བའི་མིག་སྟོགས་ཅམ་ཚེས་ཅན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་འཐད་དོ་སྟམ་ན། ཡོད་པ་ནམས་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་སྤྱོད་བ་ནམས་ཚད་མ་ལ་དཔྱོད་དུས་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་རང་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལྟར་དང་། རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་རང་གིས་རང་མཚན་ངེས་པ་བཞིན་གྲུབ་པའི་ནམ་པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱིས་ཚད་མ་དེ་དག་སྣང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྲལ་བར་འཛོག་ཅིང་། ཚེས་ཅན་སྟོགས་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་རྟོས་ཏེ་མ་འབྲལ་པའི་རྟོན་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པས། ཚེས་ཅན་སྟོགས་ལ་དཔྱོད་དུས་སློང་ར་བདེན་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པར་སོང་སྟེ། རང་མཚན་ལ་མ་འབྲལ་བའི་རྟོན་དོན་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པའི་ནམ་པར་འཛོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་གནད་རྟོགས་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཡུལ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་འཛོག་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཐལ་འབྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་འཛོག་པ་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམས་ཤེས་པར་འབྱུར་རེ་ཞེས་བཤད་ན་དངོས་སྤྱོད་བ་ནམས་ཀྱི་སློང་ར་བདེན་པས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཚེས་ཅན་འཛོག་ཚུལ་མེད་པ་ཤེས་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སློས་འབྲུབ་པ་ལ་མ་ཚོད་པ་རྟ་བྱ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་དང་། སློང་ར་མ་ཚོད་པ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་པའི་སློང་རེ་རིམ་པ་བཞིན་ལེགས་སྟུན་སྟོགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་འབྲལ་མ་འབྲལ་དཔྱད་ནས་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འབྲལ་བར་ཐག་ཚོད་པའི་ལུགས་སྟུབྱེད་ལྟབས། དེ་རྟར་དཔྱོད་པའི་སློང་ར་མིག་སྟོགས་ཚེས་ཅན་ལ་དཔྱད་ནས་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་རྟོས་ཏེ་མ་འབྲལ་བའི་རྟོན་དོན་དུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པའི་ལུགས་སྟུབྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དཔྱོད་བྱེད་ལ་སོ་དགོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་དཔྱད་པ་བཏང་ནས་ཁ་ཚོན་གཙོད་པ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་ལ་རྟོས་ཏེ་མ་འབྲལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟོན་དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་འཛོག་ན། མེ་མོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཚེས་ཅན། ཡང་དག་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་འཛོག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛོན་པའི་ཤེས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ལུགས་ལ། གཟུགས་བརྟན་འཛོན་པའི་མིག་ཤེས་ལ། གཟུགས་བརྟན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཆད་དཀའ་ཡང་། གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ལོག་པར་འཛོག་ཟེར་དགོས་སམ་བརྟག།

ཚིག་གསལ་ལས། གང་གི་ཆེ་འདིར་སྟེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་སྟུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་དོན། གཞུང་འདིའི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ན། གང་གི་ཆེ་དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་བསྐྱབ་པའི་སྟེར་བ་འཁོད་པའི་

སྐབས་སུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པས་ན། ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་
 པར་ལེགས་ལྟན་འདིས་ཁས་སྲུངས་པ་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་མིན་པའི་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་རྟུན་པ་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་དགོས་པས་ན། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། མ་
 འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཤི། འབྲུལ་བའི་
 ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དང་། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རྟེ། སྤྱི་ཚོལ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་རང་མཆོན་སྒྲུང་བ་
 ལ་སྟོས་རྟེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆོད་མའི་རྟེན་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཛིན་ཚུལ་མེད་ལ། སྤྱི་ཚོལ་དབྱུང་མ་པའི་ལྷགས་ལ་
 གཟུགས་སོགས་རང་མཆོན་ལ་འབྲུལ་བའི་ཆོད་མའི་རྟེན་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ན་གོ་བདེའམ་སྟེ། གང་གི་
 ཆོ་རབ་རིབ་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་རང་མཆོན་མི་འབྲུབ་ལྷགས་སྟོན། རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་སྒྲུབ་སོགས་རྟུན་པ་རྣམས་ཆ་ཅིམ་ཡང་
 མེད་པར་བཟོན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་གི་ཤེས་བྱེད་བཞོད་པའི་རྗེས་སུ་དོན་བསྟུས་པའི་ཚུལ་ཤེས་སྟེ།

དོན་མི་འབད་པ།

ལེགས་པ་ཤད་སྟོང་པོ་ལྟར་ན་ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ལེགས་ལྟན་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་
ཡོད་པར་བཤད་པས། ཆོས་ཅན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྟོན་པ་མིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་དེས་ན། བདེན་
རྟུན་གྱི་བྱུང་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་མི་རུང་བར་ཐལ། མིག་སོགས་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་
ཆད་མའི་རྟོན་དོན་གང་ཞིག །མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མའི་རྟོན་དོན་ལ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མའི་རྟོན་དོན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་དངོས་འགལ་གྱིས་འགྲུབ་ཅེས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལས།
མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྟོན་པ་མིན་པར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །འདི་
ལྟར་ན། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་གོང་དུ་སྒྲུར་ནས། གང་གི་ཆོ་འདིར་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་
ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་མ་དུས་སུ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས་ཞེས་གོང་ལྟར་སྒྲུར་བ་མ་གཏོགས།
སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་མིན།

ལེགས་པ་ཤད་སྟོང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་རྟོན་པའི་དོན་དང་། ཞེས་པ་ནས། མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་
ཤེས་པས་རྟོན་པའི་འཕོག་པ་མིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་རྟོན་དོན་དང་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་གཉིས་འགལ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་རྟོན་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟོན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྟོན་པ་
མིན་ན། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟོན་དོན་ཡིན་པས་བྱུང་ན། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟོན་
དོན་དུ་ཐལ། ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྟོན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་རི་སྟོད་པ་མཐུན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
འཇམ་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཙམ་སྒྲས་མ་འབྲུལ་བས་རྟོན་པ་གཙང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་
པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོན་ཀྱང་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དོན་མིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྣ་ཤེས་ཀྱིས་རྟུན་པ་ཡིན་པའི་
དུང་སྒྲ་རྟོན་ཀྱང་དུང་སྒྲ་རྟུན་པ་མ་རྟོན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ།

ཆོག་གསལ་དུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟོན་པ། ཞེས་པའི་ངེས་བཟུང་ཙམ་སྒྲ་སྒྲོར་མཚམས་
ལ་བལྟས་ན་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོན་པ་གཙང་དམ་སྒྲམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ཡང་བརྟོན་འདོད་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་
པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དོན་ཡིན་པ་དགག་པར་འདོད་ནས་ཙམ་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ཡིན་པས། གོ་བདེ་བར་བྱེད་ན་ཤེས་པ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་གིས་རྟོན་པ་ཙམ་གྱི་བདག་གིས་དངོས་པོ་ཞེས་སྒྲུར་ན་འགྲིག་པར་མངོན་གསུངས། རྗེའི་གསུང་དུ་ཆོག་གསལ་གྱི་
ལུང་འདིའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ཡང་། རང་རྒྱུད་འཕོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་མིན་པར་ལེགས་

བཤད་སྟོང་པོར་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་ལྷགས་ལ་འཇལ་བྱེད་ཆད་མ་དེ་རང་མཆན་སྤང་བ་ལ་ཉེས་ཏེ་
 འབྲུལ་པར་སོང་ན་ཡུལ་དེ་ཉིད་པར་འཛིག་མི་རྒྱས་པར་བཤད་པས། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྟོང་
 ཉིད་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་སྤང་ན། དེས་དེ་ཉིད་པར་འཛིག་མི་རྒྱས་ལ། སྤང་ན་དེའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་མེད་དགག་མིན་
 པར་ཐལ་བ་དང་། མཉམ་བཞག་དེ་མཆན་མ་ལ་སྟོང་པར་ཐལ་བ་སོགས་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ལེགས་ལྷན་རང་ལྷགས་ལ་སྟོང་
 ཉིད་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྟེ། གཞུང་ལས། ཏྲོག་མེད་གྱི་ཤེས་པས་
 བཟུང་བ་ནི། སྤང་བ་ཅམ་ལ་བྱ་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ཆོག་གསལ་དུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་
 དུ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྟོན་ཕྱིར་སྟོང་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའི་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
 སྤང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དབང་ཤེས་དེས་དེ་འཛིན་པའི་ཐ་སྟངས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་སྟོན་པོ་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པའི་སྟོང་མིན་བྱས་ན་བདེ། མིག་ཤེས་དེས་སྟོན་པོ་འཛིན་ཞེས་པ་དང་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་
 གཉིས་དོན་འདྲ། སྤང་བ་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྒྲས་མིག་ཤེས་སྟོན་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པ་གཙོང་
 དེ། སྟོང་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ཅམ་ལས་དེས་དེ་འཛིན་པ་མིན་ཞེས་གོ་དགོས་པས་སོ།།

ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་ཞེས་པའི་དོན་གཞུང་འདིར། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཆད་མ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཆད་མ་དེ་
 འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྟོར་ལ་ཡང་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་རྟེན། སྟོར་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་གཉིས་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་
 འདོད་པ་མཐུན་པ་ལ་འཛིག་ཟེར་ན། དངོས་སྒྲ་བ་གཉིས་གཅིག་སྟོར་ལ་དང་། གཅིག་ཕྱི་རྒྱལ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
 ཏྲོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྟེད་པ་ཡོད་སྟབས། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན་ཆད་
 མས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལ་ཡང་འདོད་པ་མཐུན། དེས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་
 ལ་ཡང་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པན་ཚུན་རི་སྟེད་པ་འགའ་ཞིག་ཏྲོགས་ཕྱིར་ཚོད་པའི་ཆོ། སྟོན་
 བ་དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་རང་མཆན་ལ་ཉེས་ཏེ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མས་
 ཉིད་དོན་དུ་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡིག་ཆའི་ཆོག་ཟེར་རྟེན་ན། དངོས་སྒྲ་བ་ནང་པན་ཚུན་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་
 ནང་པན་ཚུན་ཚོད་པའི་ཆོ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་མེད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་སྤང་མོད། དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟེན་
 གིས་ལས། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ཐ་སྟངས་ཤིང་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་དཔག་བསྟེད་པར་འདོད་པའི་ཆོ། གྲུབ་
 མཐས་བཞག་པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་
 འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སྟོན་ཕྱི་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཆོ། གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཆོས་
 ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་སྟབས། དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པར་

གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་བདེ།

དེས་ན་ལུགས་འདིར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་དོན་སྒྲ་ཚོལ་ཐལ་འགྱུར་བས། བྱི་
ཚོལ་དངོས་སྒྲ་བ་ལ་མིག་སྟགས་བདག་ལས་མི་སྒྲིབ་ར་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སྒྲ་
ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་ཆོས་ཅན་ཆོད་མ་ཅི་འདྲ་བས་གྲུབ་པ་ལ་འདོད་པ་གཏན་མི་མཐུན་པས། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་
སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཚོལ་བྱི་ཚོལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་འདོད་མཐུན་མེད་པའི་དོན་མིན་ནི་ཞེས་
བཤད་ན། གཞུང་ལས། དེ་ཡང་པ་རོལ་པོ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་རང་རྒྱུད་དགོས་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ། །གྲུབ་མཐའ་
ཙ་བར། སྐབས་འགར་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྒྲིབ་ཆོད་གྲུབ་དང་། རྟོགས་ཙམ་བཞེད་ཀྱང་རང་དབང་ཆོད་མིན་ཕྱིར། །རང་
རྒྱུད་མི་འདོད། ཅེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པན་ཚུན་བཟལ་བརྟགས་ཀྱི་ཆེ་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་གསུངས། འོ་
ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ཚོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱང་ཡོད་ཟེར་རམ་ཞེ་ན།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་ཞེས་པ་རང་མཚན་སྒྲིབ་པ་ལྟོས་རྟེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆོད་མའི་རྟེན་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་འཛོག་
དགོས་སྐབས་དེ་འདྲའི་ཚུལ་གསུམ་ལུགས་འདིར་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས། གཞུང་དུ། རང་རྒྱུད་དགོས་པ་འགོག་པའི་ཚུལ།
ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། དབྱུ་མ་པ་དང་། དངོས་སྒྲ་བ་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
གཏན་ཆེགས་མེད་པར་བཤད་པ་གནད་འདྲ་སྐབས་རང་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས། གོ་རྒྱུ་ནི་པ་རོལ་པོ་ལ་རང་
བཞིན་མེད་རྟོགས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིབ་པ་དགོས་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བ་
ནང་པན་ཚུན་རི་སྟེད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་འགོད་ཆེ་ཆོས་ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་
མཐུན་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་དབྱུད་པ་རེ་ཞིག་བཞག་ཅེས་འབྲུ་བསྐྱེད་ན་འཆར་བདེ།

སྟོང་ཐུན་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆོད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་སྒྲ་
ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྒྲིབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། སྒྲ་ཚོལ་གང་ལ་དཔག་འདོད་ཞུགས་པའི་
བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་སྒྲ་བཤོད་པ་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ཡང་། ཚོལ་བ་གཉིས་ཀར་རང་མཚན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆོད་མས་རྟེན་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་པའི་
གཏན་ཆེགས་སྒྲ་བཤོད་པ་དེ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་རང་རྒྱུད་རྟོགས་ཀྱི་དོན་འཛོག་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དགོས་རྟེ།
ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། བྱི་ཚོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་འབྲིས་པར་ཆོད་མས་དོན་གྱི་སྟོང་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་
ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་། རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་གྲུབ་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་ཞིག་

རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ན་སྟོང་ཐུན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་
 ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འགའ་ཞིག་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ནང་པན་ཚུན་
 བཀོད་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཐུན། བོད་གསལ་དཀའ་གནད་བརྒྱུད་
 ཀྱི་ཟིན་བྲིས་སུ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་མི་སྲིད་པར་བཤད་པ། གཞུང་འདིར། ཡུང་པོ་མི་རྟག་
 སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་པས་མ་འབྲུལ་བར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུབ་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཆད་མ་གཏན་མི་སྲིད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ནའང་འཛིན་
 སྟངས་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྒྲུབ་བ་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཐ་སྟད་སྒྱུར་བ་འདྲ་བས་རང་
 མཚན་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་མི་སྲིད་པའི་དོན་དུ་ཤེས་དགོས། ཆེག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 སྟོན་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྟོན་ལྟོག་པ་མེད་པས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དབུ་མ་པ་དང་། དངོས་སྒྲུབ་གཉིས་
 ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ལོ། །

དཔེ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བ།

ཚིག་གསལ་ལས། དཔེ་ལ་འདྲ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། དཔེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་
པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྦྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན། གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་འབྱུང་འབྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་
ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྦྱི་སྦྱ་ཅམ་ཞིག་ལ་ཆད་མར་སོང་ཞེས་བརྟན་དུ་ཡོད་ལ། མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྦྱེ་བར་
བསྐྱབ་སྐབས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྦྱ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པར་སྦྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་འབྱུལ་བའི་
ཤེས་པས་གྲུབ་པའི་རྒྱན་པ་དང་། མ་འབྱུལ་བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་
ཆོས་ཅན་མིག་གི་སྦྱི་འདི་ཅམ་ལ་ཆད་མར་སོང་ངོ་ཞེས་བརྟན་དུ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་ན་གཞུང་འདི་དང་། ལེགས་
བཤད་སྟོང་པོའི་དགོངས་པར་མཐུན་སྟུམ། ཚིག་གསལ་ལས། ཀུན་རྒྱུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ། རོན་དམ་པར་ཡང་མ་
ཡིན་པས། ཞེས་པ་བདེན་བརྒྱན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མ་བྱས་པ་ལ་གོ་དགོས་པས་འབྱུ་སྟོན་སྐབས་དོན་གཞན་དུ་མ་
འབྱུལ་བ་གལ་ཆེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེ་ནི་སྤྲོ་ཆོལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་
པའི་དོན། གོང་དེར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྦྱི་བརྟན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་
ཡོད་མེད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྦྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་བསྐྱབ་མི་ལུས་པར་གསུངས་པ་དེ། ལེགས་
རྟན་སྤྲོ་ཆོལ་བྱས་ཆེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་སྐབས། དེའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་
མི་ལུས་ཏེ། རང་ངོས་ནས་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་འབྱུར་བས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟུམ། ལྷ་གྲུ་ཡོད་འཛིན་ལ་
སྟོ་དོན་མཐུན་གྱིས་བྱབ་ཟེར་བ་མཆོན་ཉིད་པའི་བཤད་སྟོལ་ཡིན་ཡང་། འདིར། ལྷ་གྲུ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་
ཡོད་འཛིན་ཡིན་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་པའི་དོན། ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡོད་མཐར་འཛིན་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
སམ་བརྟག།

ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་སྦྱའི་དོན་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཆད་མར་སོང་ཞེས་
སྦྱས་པ་ལྟར་གྱི་ཆད་མ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་རང་སྟེ་དངོས་སྦྱ་བ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དེ་
སྦྱ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཆད་མར་སོང་ཞེས་སྦྱས་པ་ལྟར་གྱི་ཆད་མ་མེད་པའོ། །རྗེས་དཔག་
ནམས་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་ཚུལ་སྦྱ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྦྱ་དང་སྦྱ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བྱས་པ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ལྟ་བུས་ཤེས། ལེགས་རྟན་ལྷགས་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀས་ལུལ་རང་མཆོན་པ་འཇལ་བར་འདྲ་
ཡང་། རྗེས་དཔག་འབྱུལ་ཤེས་ཡིན་སྐབས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྟོན་མེད་དུ་འཛིན་པ་མངོན་སུམ་མ་འབྱུལ་
བས་གྲུབ་བྱས་ན་སྦྱབ་བྱེད་ལུས་པ་ཆེ་བར་དགོངས་སམ། རྟོག་གྱུར་འཇལ་བ་ནམས་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་ཚུལ་ཡང་ཡང་

གསུངས།

ཆོག་གསལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྟངས་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ནི་རྟོག་གི་བ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་ཤེས་པ་འབྱུང་པས་རྟོན་པ་དང་། མ་འབྱུང་པས་རྟོན་པ་
གང་ཡིན་བརྟགས་ནས་ཆོལ་བ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྟངས་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་མེད་པར་བཤད་པ་འདི་ནི།
ལེགས་ལྡན་འདིས་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་པར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་སྟེང་དོས་སྟོབ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་གི་སྟེ་མཆོད་རྣམས་
སྟེང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་སྟོར་བ་བཞོད་པ་ལ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་སྟོབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཡིན།
སྟེ་མ་ཡིན་ན། རྟགས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བྱེད་རང་ལ་མ་གྲུབ། ཕྱི་མ་ཡིན་ན། རྟགས་ཀྱི་དོན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་
དེད་ལ་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་རྟགས་སྟོབ་ཀྱི་དོན་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བདེན་
གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྟོན་བརྫོད་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱི་ཐུགས་ལ་དོས་སྟོབ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
རྣམ་བཞག་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་འཛོག་པས། དེ་སྟོབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོབ་ཀྱི་དོན་
པ་དེ་ཁོ་འོ་སྟོང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ཡོད་ཕྱིར་མི་འཐད་དགོངས་ནས་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་གྱི་
བརྟག་པ་མཛོད་དེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ན་བྱེད་རང་ལ་མ་གྲུབ། དོན་དམ་པར་ན་དེད་ལ་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ན་
རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་བ་གསལ་པས་དོས་སྟོབ་སྟོབ་རྣམས་རྣམ་བཞག་གང་བྱེད་
ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་འདི་སྟེང་ནས་ཡིན་པས། ཁོས་ཆོས་ཅན་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བྱེད་
པར་དུ་མ་བྱས་པ་ཟེར་ཡང་སྟོང་དོན་བདེན་པའི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པར་སོང་བས་མི་འཐད་སྟུང་དུ་དགོངས་ནས། ཆོས་ཅན་
དེ་འབྱུང་པའི་ཆོད་མས་རྟོན་པ་ཡིན་ནམ། མ་འབྱུང་པའི་ཆོད་མས་རྟོན་པ་ཡིན། སྟེ་མ་ལྟར་ན་བྱོད་ལ་མ་གྲུབ། ཕྱི་མ་ལྟར་
ན་དེད་ལ་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ན་ཆོས་ཅན་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་གཉིས་རིགས་པའི་འགྲོས་
ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རྒྱུན་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་
གསུངས། །ཞེས་ཡང་དག་མཐོང་བ་སྟེ་འཇུག་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དོན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་རྒྱུན་པ་
མཐོང་བ་ཐ་སྟོང་པའི་ཆོད་མའི་རྟོན་དོན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཉིས་གནད་ཤིན་ཏུ་འདྲ་
བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་མེད་པར་བཤད་པ་འདི་ཡང་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་པར་སོང་ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནང་གི་སྟེ་མཆོད་རྣམས་ནི་སྟེང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་ཡོད་དེ།
དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་བྱེད་རང་དང་། དོན་

དམ་དུ་ཡིན་ན་དེད་ལ་མ་གྱུབ་པོ་ཞེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་
ཤེས་པ་གང་གིས་རྟོན་ཅེས་བྱེད་བྱུག་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་དང་། གཞུང་འདིར་རྒྱས་པར་
གསུངས་ཚུལ་ལ་དཔག་ན་སྤར་ལྟར་འཐད་དམ་སྟུམ།

གཞུང་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། དོན་དམ་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ཡི་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་དེ་དོན་དམ་
མམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་སོང་བས། སྤར་ཆོས་ཅན་སོགས་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་
པ་བཞག་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྱུབ་པར་འདོད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས། འགལ་འདུ་
རགས་པ་དེ་འདྲ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་པཱི་ཏ་འདི་འབྲུལ་བ་ག་ལ་སྤིང་ཅེས་པ་ལོ། །ཤར་སྒྲིན་དུ། བརྟག་པ་གཉིས་
ལས་མ་མཛད་པ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་བཤད་ཆེ་འགལ་འདུར་འགྲོ་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་ཤར་སྒྲིན་གྱི་དགོངས་པ་
སྤངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེས་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གསུམ་ལས། གང་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་དྲིས་པ་ལྟར་ན་
ནང་འགལ་མི་འབྱུང་སྟེ། བརྟག་པ་ཐ་མ་དེ་བདེན་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་ལེགས་
བཤད་སྟིང་པོར་གསུང་ཚུལ་དེ་ལྟག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སྤར་ཡོང་ངམ་ཞེ་ན། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། རྟགས་ལ་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཛད་པ་ལྟར་ན། རྟགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་
ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཅམ་པོ་དང་བཅས་པའི་བརྟག་པ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ། རྟགས་སུ་གང་འགོད་ཅེས་དྲི་
དགོས་སོ། །ཞེས་ཤར་སྒྲིན་གྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མི་བྱེད་པའི་ལུགས་དང་། དགོངས་པ་སྤངས་ནས་
བརྟག་པ་གསུམ་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཀ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་གཞུང་འདི་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟུམ། འོ་ན་ལེགས་སྤུན་གྱི་
ལུགས་ལ། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྒྲིར་བ་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ལ།
པ་རོལ་པོས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་སྤར་ལྟར་བྱས་ནས་བཀག་ན་སྒྲིན་འཇུག་གམ་ཞེ་ན། འདི་སྐབས་དངོས་སྒྲིབ་པའི་
བསམ་ཆོད་ལེགས་སྤུན་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དགོངས་ནས། དེ་འདྲའི་བརྟག་པ་མཛད་དེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རྒྱ་སོགས་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་བསྒྲུབས་པ་ཁོ་ན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིར་བ་ཡང་དག་
གཞན་འགོད་མཐན་གྱི་བསམ་ལུགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་མེད་པས་དེ་འདྲའི་སྒྲིན་མི་འཇུག་ཟེར་དགོས་སམ་བརྟག།

གཞུང་ལས། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་མ་གྱུབ་ཅེས་རི་ལྟ་བུ་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ནི་ཅོད་ཚུལ་ལ་
ཞིབ་ཆ་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དྲིས་ནས། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། གཞན་དངོས་སྒྲིབ་པས་དེ་ལྟར་མི་

འདོད་པས་དེ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བསྒྲུབས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་འདྲ་བས་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་མོད། ཀུན་རྫོབ་པ་
 ཡིན་ན་ཞེས་པ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཐོག་རྩ་མ་ཁྱེར་བར་སྒྱིར་བཏང་ལ་སོང་ན་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་མི་རུང་
 གྱེ། རང་གི་སྒྲེམ་ཆེད་ཀྱང་དངོས་སྒྲུབ་ལ་མ་གྲུབ་པར་བཤད། ཀུན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་པའི་སྒྱིར་ཞེས་པའོ། །ཤེས་རབ་སྒྲིན་མེ་ལས།
 གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དང་། འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་རྗེའི་འཇུག་པའི་ཆེག་འགྲེལ་དུ།
 ཏྲགས་ཀྱི་དོན་དེ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར། ཀུན་རྫོབ་རྩ་གྲུབ་ན་འགལ་བའི་གཏན་ཆེགས་
 སུ་འགྱུར། ཞེས་བརྟག་པའི་མཐའ་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ཆེགས་དེ་མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཆེགས་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་ཏྲགས་དང་འགལ་ཏྲགས་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་སྒྱིར།
 ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བརྟག་པའི་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཏྲགས་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་
 སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་མ་གཏོགས། ཏྲགས་དེ་དེ་སྒྲུབ་མ་གྲུབ་པའི་ཏྲགས་སུ་བཤད་པ་མིན་ཟེར་བ་བཤད་ལྡན་
 ཡིན་པ་འདྲ། དེའི་ཐད་ཀྱི་པ་སྟེའི་མཆན་དུ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་ཐ་སྟོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་
 ཤིན་རྩ་འགལ་བས་གཏན་ཆེགས་འགལ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་སྒྱུར་བ་དེའི་བསྒྲུབ་ཆོས་ལ། དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པ་འཛོག་སྒྱིར་བརྟག་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པའི་འཇུག་འགྲེལ་དུ་ལེགས་བཤད་མང་བས་ཞིབ་རྩ་བརྟ།

གཞུང་ལས། དམ་བཅའ་གཞན་ལ་བརྟ་བ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའང་དབྱུ་མ་པས་འདོད་པའི་སྒྱུར་བ་འདི་
 འདྲ་ཆམས་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཅེས་ཟེར་གསུངས་པ། རྩ་རབས་པ་རྣམས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་
 དང་ཏྲགས་སོགས་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤད་པ་ལ་ཟུར་ཟ་བའི་ཆེག་གོ། དབྱུ་མ་པས་འདོད་པས་
 སྒྱུར་བ་ཞེས་པའི་ས་མཐའ་རྗེས་མ་དེ་མ་དག་པར་མངོན་པས། འདོད་པའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་དུག་སྒྲུར་ན་ལེགས། ཆེག་
 གསལ་ལས། སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་རྟ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་པའི་
 རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་གཞིར། མིག་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟ་གྱེ། རང་ལ་མི་རྟ་བའི་
 སྒྱིར། དཔེར་ན་བུ་མ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་རྟ་བུའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་འཛོག་དགོས། སྒྱུར་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་
 ལུགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས། དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་རྟར་སྒྲུབ་དུ་འདོད་པའི་སྒྱིར། དངོས་སྒྲུབ་རང་ལ་གྲགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་རི་རྩར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྱུར་བ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སྒྲུབ་རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་པ་བདེན་ཡང་། དེའི་ཆོས་
 ཅན་མིག་དང་། ཏྲགས་རང་ལ་མི་རྟ་བ་དང་། མཐུན་དཔེ་བུ་མ་པ་སོགས་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཆན་སྒྲུབ་པ་ལ་
 རྟོས་ཏེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་དུ་འདོད་པས། དངོས་སྒྲུབ་རང་ལ་གྲགས་པར་འཛོག་པ་ཡིན། དངོས་སྒྲུབ་རང་
 ལ་གྲགས་པ་དང་། དབྱུ་མ་པ་ལ་རྟོས་ཏེ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་རྩ་གསུངས།

རྒྱུ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་འཇལ་བ་ལ་བསམས་ན་
 གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་བྱས་ཆོག་མོད། ཆོག་གསལ་ལས། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དང་། རང་ལ་གྲགས་
 པའི་རྗེས་སྤྱད་པག་པ་ཞེས་དང་། དེ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སྤྱད་པག་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཅན་དང་
 རྟགས་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་བསྟན་དུ་མེད་པས། པ་རོལ་པོས་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འབྲུལ་
 བའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་འབྲིས་ནས་སྦྱོར་བ་བཀོད་པས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་། དེས་
 སྦྱོར་བ་རང་ལ་གྲགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་ལྷགས་འདིར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྟགས་
 སོགས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ཡང་གཞན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་མིན་ཏེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། དེའི་རྟེན་དོན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན། གཞན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་དེ་ནམས་ལྷགས་འདིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་།
 དེའི་མིང་རང་ལྷགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བཤད་ཟིན་ཏེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་བསྟན་དུ་མེད་
 ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡིན། སྦྱོར་བྱུན་ལས། ཆོས་ཅན་དང་ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་ལྷགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཁས་
 སྤངས་ལ་འབྲིས་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། ཆོས་ཅན་སོགས་དངོས་སྦྱོར་བའི་ལྷགས་ལ་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་
 གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་འབྲིས་ནས་ཞེས་པ་ལོ།

གཞུང་ལས། ཕྱི་ཆོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བར་འཛོལ་ཅེས་
 གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྦྱོར་བ་ལ་གྲགས་པར་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལ་མི་ལྟ་ན་གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་མི་ལྟ་བས་བྱུང་བ་དང་། གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ན་རང་ལ་ལྟ་བས་བྱུང་བ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཡིན་པས།
 གཞན་ལ་གྲགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛོལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའང་རྟོགས་པར་ཅུས་པས། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མའི་མཐའ་
 དཔྱོད་དུ། དངོས་སྦྱོར་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་རྟོགས་
 པ་ནམས་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཤར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་འང་པལ་ཆེར་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་
 སྒྲས་ཟིན་ཏེ་ལས་ལེན་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་
 ཆོལ་ཡང་དག་ལ་དངོས་སྦྱོར་བ་ཡོད་ཟེར་དགོས་པས། དེ་ལྟར་དེ་འདྲའི་དངོས་སྦྱོར་བ་དེས་མཐུན་དཔའི་སྟེང་དུ་དེ་སྦྱོར་བ་ཀྱི་
 བྱུང་བ་གཉིས་དེས་པའི་ཆོ་རྟེན་འབྲེལ་བཅེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ལྟ་བ་མ་རྟེན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དེ་འདྲའི་དངོས་སྦྱོར་

བས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེས་པའི་ཆོ། རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་།
 ཡང་དེས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བྱབ་པ་དེས་པའི་ཆོ་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཟིན་པས།
 ཆོས་འགའ་ཞིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྤྲོས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཡང་། དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་རྟེ། དངོས་སྐྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དེ་
 འདྲའི་དངོས་སྐྱ་བ་ཡོད་ན་ལམ་རིམ་དུ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ནས་དངོས་སྐྱ་བའི་
 གྲུབ་མཐའ་བརྟང་བར་གསུངས་པ་དང་ཡང་དངོས་སྐྱ་འགའ་སོ། །

དེས་ན་ཡིག་ཆར་དངོས་སྐྱ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བརྟང་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་
 འཐད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པ་བྱབ་མཐའ་བཟུང་དཀའ་ཡང་པལ་ཆེར་ལ་དེ་རྣམས་དུས་རགས་
 པ་ཙམ་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་རྟེ། ལམ་རིམ་གྱི་གསུང་ཟིན་ལའང་། མིག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་རྟ་བར་
 ཐལ། གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པས། རང་བཞིན་ཁས་སྤངས་པ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་མཐོང་ནས་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་
 གང་ཟག་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལག་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་རྟོགས་པའང་
 འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་གསལ་བས། དེ་རྣམས་དུས་མཉམ་མིན་ཡང་གཅིག་གི་བྱེད་པ་ལས་གཅིག་ཏུ་ཅང་མ་འགྱུངས་
 པར་འགྱུར་བས་དེ་རྟར་གསུངས་པར་སྤང་། བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་
 པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། ཆོས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་དེས་པ་དང་། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་མམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་
 ཆོམ་ཅན་ཞིག་དགོས་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་པས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཆོམ་ཡང་དག་ལ་དངོས་སྐྱ་བ་ཞིག་
 བཞག་དཀའ་བར་སྤང་། གོང་གསལ་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་
 རུང་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་སྐྱ་བ་རྟ་བུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་དང་། དངོས་སྐྱ་བ་འགས་དབུ་མའི་བརྟན་བཙས་ལ་
 སྐྱངས་པས་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་དུ་སོང་བ་རྟ་བུ་འདྲ་ཡོད་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པས། ཆོད་མ་པའི་ལུགས་ལ།
 སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཅོད་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་གྲུབ་པར་
 འཐད་ལྟན་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་། ལུགས་འདིའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མངོན། མཐའ་དཔྱད་དུ།
 རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་མཆོན་གཞིར་དངོས་སྐྱ་བ་
 འགས་དབུ་མའི་བརྟན་བཙས་ལ་སྐྱངས་པས་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་བཞག་ན་འགྲིགས་སྟུམ།

ཕྱང་སྐྱུ་གྲུབ་མཐའ་། གྲུབ་མཐའ་ལོག་མ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དབུ་མའི་རིགས་པ་ལ་སྦྱངས་ནས་རང་གི་བྱུང་མོང་མིན་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་འབབ་པར་ཤེས་ནས་སྤར་གྱི་དེས་ཤེས་ལོག་ནའང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་སྦྱེས་པའི་
 གནས་སྐབས་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དངོས་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བཞིན་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེ། རང་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་
 བ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མིན་ཟེར་དགོས། རྟོག་སྤྱིང་འབྲེལ་སོགས་སྤྱི་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་གྲངས་དེས་པར་གསུངས་པ་དང་།
 ཡར་བྱིན་ཡིག་ཆར་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་
 ཡུང་གསུམ་སོགས་ཆོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་འདྲ། དབུ་མ་ཆེན་མོར། སྤྱི་གུ་ཆོས་ཅན། རྟོན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགོ་ཁ་མ་དང་། སོང་མ་ཐག་སྤྱི་གུ་བདེན་ཞེན་
 གྱིས་འདོད་པས་བྱུང་པར་གསུངས་མོད། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་མ་ཐག་པ་དེས་བདེན་གྲུབ་ལ་རྟོན་འབྲེལ་མ་ཡིན་
 པས་བྱུང་པ་དང་། རྟོན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་བྱུང་པ་རྟོགས་བྱེད་སྐབས། བྱུང་པ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་པར་མཐོང་བའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པས་སྤྱི་གུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པར་བཞག་དཀའ་སྟེ། དེས་རྟོན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཆོས་
 གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཅུས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་
 འགོད་པ་སྐབས་སྤྱི་བབས་པ་དེས་རྟོགས་ལ་ལན་མི་ཐེབས་པའི་སྤྱི་བའི་དུ་སྤྱི་གུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པ་བཀོད་པ་
 ཡིན་འདྲ་ཡང་བརྟག།

གཞུང་ལས། བྱི་ཆོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་འཐད་པས་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་དེས་སུ་བཅུག་ནས། ཞེས་པའི་དོན། རྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་རུང་གི་དངོས་སྤྱི་བ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཅན་མིག་དང་། རྟོགས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་སོགས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། རྩ་
 དང་ལྷན་པའི་ས་ལ་བརྒྱན་ཡོད་ན་རྩ་ལ་བརྒྱན་ཡོད་པས་བྱུང་པ་དང་། རྩ་ལ་བརྒྱན་མེད་ན་རྩ་དང་ལྷན་པའི་ས་ལ་བརྒྱན་
 མེད་པས་བྱུང་པ་སོགས་ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཆོད་མས་རྟོགས་སུ་བཅུག་སྟེ། སྦྱོར་བ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་བབས་པ་ན།
 མིག་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་ལྟ་སྟེ། རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་བྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་བཀོད་པ་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ཏུ་
 སོང་བ་ན། ཁོ་རང་ཡང་བྱི་ཆོལ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བས། མཐུན་དཔེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་དེ་སྤྱི་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་གི་བྱུང་
 པ་བསྐྱབས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན། དེའི་བྱིར་སྤར་རྩ་དང་ལྷན་པའི་ས་ལ་བརྒྱན་ཡོད་ན། རྩ་ལ་བརྒྱན་ཡོད་
 པས་བྱུང་པ་སོགས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་བྱུང་པ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། བྱུང་པ་དོ་མ་མིན་པ་
 ཤེས་དགོས། དེས་ན་རྩ་ལ་གསུམ་བྱི་ཆོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པར་གསུངས་པའི་དོན། མིག་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། བྱུང་པ་
 གཉིས་མཆོན་པའི་དཔེ་གོང་གསལ་དངོས་སྤྱི་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཆོད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་སྤྱི་བའི་བྱུང་པ་
 གཉིས་རྟོགས་པའི་དངོས་སྤྱི་བ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འབྲུལ་མི་རུང་། ཅུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་དུ། བྱི་ཆོལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་

གྲགས་ངེས་པར་བརྟུན་མི་དགོས་ཤིང་། ཞེས་པ་ལྟར། བྱི་ཚོ་ལ་དབང་ཚོན་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ཅུས་པས་སྟོར་བ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས། དབང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ཐལ་འགྱུར་བཀོད་པས་ཐེ་
ཚོམ་ཅན་དུ་སྤང་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྟོར་བ་དགོད་པ་ལ་སྟོས་པའང་ཡོད།

གཞུང་དུ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནས་དངོས་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་
བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། རི་སྤྱིད་དངོས་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་དོར་བར་དུ་ཁོའི་སྟོ་ངོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་འཇལ་བར་སྟོམ་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་ལ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་
པ་ནས་དངོས་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བར་མ་ཟད་དབུ་མ་པར་གྱུར་ཟེན་པས། སྟོ་ངོར་རང་མཚན་འཇལ་བ་ལ་སྟོས་པ་
ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པའོ། མིག་གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བུ་མིག་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་གྱང་། བུམ་པ་གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
མི་ལྟ་བུ་ཚོས་ཉིད་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་ཤེས་དགོས། ཅུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། འདི་ནི་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
ན་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་བས་རང་ལ་མི་ལྟ་བུར་མཚུངས་བཞིན་དུ་མིག་གཞུགས་ལ་ལྟ་ལ། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མི་
ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་མེད་དེ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལ་ལྟ་མི་ལྟ་མཚུངས་པའི་རིགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིག་གིས་
གཞུགས་ལ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྟོ་ལ་གང་ལ་ཡང་མ་སྟོས་པའི་རང་དབང་བར་སྤྱར་བ་ལྟར་
གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་ལ་སྟོས་པ་འགལ་བས་མིག་དབང་དང་ན་དབང་གཉིས་རང་ལ་མི་ལྟ་བུར་མཚུངས་བཞིན་དུ་མིག་
གཞུགས་ལ་ལྟ་ལ། ལྟ་བུ་དེ་ལ་མི་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། དབང་པོ་དེ་གཉིས་མིག་དབང་འགྲུབ་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མ་བསྐྱེད་པར་འདྲ་བས་སོ། མིག་གིས་གཞུགས་ལ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་ལ་སྟོས་པ་འགལ་བས་མིག་རང་ལ་འདྲ་ལྟ་བུར་ཐལ། རང་ལ་ལྟ་བུ་དང་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་གཉིས་རྒྱུ་ལ་མ་
སྟོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྐྱབས་པ་འདྲ།

བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། མེས་ནི་ཆ་བ་ཉིད་སྟེག་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྟོན་ནི། བྱུང་ཤིང་མེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པས་
ཆ་བར་གྱུར་པ་ནི་མེས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆ་བ་མ་ཡིན་པ་རི་ལྟར་བསྟེན་སྟེ་མེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་
ལས་མ་གཏོགས་པའི་བསྟེན་བྱ་གཞན་ཡང་མེད་པ་དེས་ན། མེ་ལ་མ་སྟོས་པའི་བྱུང་ཤིང་ཞེས་བྱ་བར་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་ཤིང་མེད་ན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མེ་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ། །དར་ཁྲིག་ཏུ། ཆ་བ་མིན་པ་བསྟེན་བྱའི་བྱུང་
ཤིང་མིན་པར་བཤད་པ། ཆ་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྟེག་བཞིན་པའི་མེས་བསྟེན་བྱ་མིན་པ་ལ་གོ་དགོས། རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་
ཀྱིས་ཐུག་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་བྱི་ཚོ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བ་ཞིག་གིས་དེ་བསྐྱབ་ཀྱི་བྱུང་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་རྗེས་དཔག་ལས་འོས་མེད་པས། དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་སོགས་བརྟག་པར་བྱ་

བ་ཤིན་རུ་མང་ཡང་མ་སྒྲོས། ཚིག་གསལ་ལ་ས། གང་ཞིག་གང་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་པ་ལམ་སྐྱབ་འབྱིན་
པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ནི། ཚད་མ་མདོ་ལ་ས། གཉིས་ཀར་རབ་རུ་གྱུབ་ན་ནི། །སྐྱབ་འབྱིན་པ་ལམ་སྐྱབ་
པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚེས་ཅན་སོགས་སྒོལ་ཕྱི་སྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྱུབ་པར་འདོད་པ་ལོ།

བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ།

འཇུག་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པའི་མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་ཕྱང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
པའི་འབྲུ་སྟོན། ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་ལྷགས་ལ་འདུ་བྱེད་ཕྱང་པོ་འདི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་སྟེ། འདི་ལ་དེ་འདྲའི་
སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་དགོས་པ་འདྲ། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལྷགས་ལ། འདུ་བྱེད་ཕྱང་པོ་འདི་བདག་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་སྒྱུར་ན་བདེ། འོ་ན་ཆོག་རྒྱུ་འདིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་སྟོན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྩ་བ་
འདིས་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་བདགས་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པ་
ཡིན་གྱི། ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་བ་ལས། གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་ཕྱང་པོ་གང་ཟག་
གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་གསུངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

རི་རྩུབ་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྟོན་སྐབས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་སོ་སོར་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་
ཡོད་ཚུལ་གྱི་ཐུང་ཐུང་འཛིན་པོ་ཆེའི་དྲིས་ལན་ཞིག་ཏུ་གསལ། སྒྱུ་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་སོགས་དཔེར་བཤེད་པ་ནི། དེ་རྣམས་
འཇིག་རྟེན་ཤེས་པའི་སྟོན་ཏེ་ལོག་པའི་རྒྱན་རྩིབ་ཡིན་པས་རྩ་བ་དང་བྱེད་བཞིན་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་ཀྱང་ཤེས་
པས། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན། རྣམ་བཤུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤིང་རྩ་དཔེར་བྱས་པའང་
ཤིང་རྩ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལས། ཤིང་རྩ་རང་བཞིན་མེད་པ་འཆར་སྒྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། འོ་ན་བདག་མེད་གཉིས་
ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ན། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་ནི། གང་ཟག་རང་བཞིན་
མེད་པ་རྟོགས་རྗེས་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་སྟོན་དུ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མི་སྲིད་པའི་དོན་
དུ་འབྲུལ་མི་རུང་། རྗེ་བཙུན་པའི་སྒྲི་དོན་དུ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་
ཅམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འཇོག་པར་གསུངས་པའང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གདགས་གཞིའི་
ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་འབྱུང་ཡང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གོ་རིམ་གྱི་དེས་པ་མེད་པའི་དོན་ནམ་སྟེ་ན། མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོར། རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་
བཤད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས། ཞེས་པ་རྩུར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ལྷགས་ལ་
ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྟེ་ཡང་། བདག་མེད་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་གཞུང་
མང་པོར་གསལ་བས་ཡིག་ཆའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

རིགས་པའི་སྟོབས་ལུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་པ་འདྲ། འདིའི་རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་འདེགས་ལ། སྟོང་འཇུག་
 དང་རྟེན་ལས། བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲུལ་ཡང་མེད་དེ། གཞི་གང་ཟག་དང་ཡུང་པོ་ལ་རྩ་སྟོན་ཡོད་དང་བཀྲགས་
 ཡོད་ཀྱི་ཕྱ་རགས་ཀྱང་མི་འབྱེད་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་མི་འབྱེད་པས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས། སྟོང་འཇུག་དང་། རིན་ཆེན་མེད་པའི་དར་རྟེན་ཏུ། གང་ཟག་དང་ཡུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ།
 རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོར་བ་འཁོད་པར་བཤད་པ། དགོད་ཡུལ་དེས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་ན་
 བདག་མེད་གཉིས་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སྤྲུལ་དང་གུང་འགྲིག་པར་མངོན། འོན་ཀྱང་ལམ་རིམ་རྒྱུང་
 བར། གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་ལ་ཕྱ་རགས་མེད་ཀྱང་། བྱུང་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་
 གི་སྟེང་དུ་དེས་སྤྲུལ། ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན་བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་
 དཀའ་སྤྲུལ་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བས་དར་རྟེན་གི་དོན་ལ་བཀྲགས་པར་བྱའོ།

ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་
 མི། རོ་བོ་གཅིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གཤིས་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས། ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་སྟོ་གང་ལ་
 སྤྲུང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་སྤྲུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤྲུང་བའི་སྟོ་ལ་རོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུང་ན་
 གནས་ཚུལ་གཅིག་པ་དང་མི་མཐུན་པས་གནས་ལུགས་སྤྲུང་བའི་སྟོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བསྐྱབས་ན་ལམ་རིམ་རྒྱུང་
 བའི་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྟུམ། ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་
 པ་དེ་གཤིས་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་སྟོ་གང་ལ་སྤྲུང་ཡང་གཅིག་ཏུ་མི་སྤྲུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤྲུང་
 བའི་སྟོ་ལ་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་རོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུང་ན་སྤྲུང་ཚུལ་དེ་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དང་མི་མཐུན་པས་སོ་ཞེས་
 རིགས་བསྟེན། །ཐ་སྟོང་དུ་ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་གཉིས་པར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་ལུགས་འདིར་རྒྱ་
 འབྲས་པན་ཚུལ་ཕྱོགས་གྲུབ་འདོད་པ་དང་འདྲ། རང་སྟེ་དངོས་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཁས་སྤྲངས་པར་
 གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཅམ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་
 ཡན་ལག་ཅན་མི་འདོད་པ་ལ། འོ་ན་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཅམ་ནི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མིན་པས། སྟོང་གྱིས་ཡན་
 ལག་ཅན་གཏན་མེད་དུ་ཁས་སྤྲངས་པར་སོང་ཞེས་རིགས་པས་འཕུལ་བའམ་སྟུམ། ཕྱོགས་སྤྲུལ་སྟེང་སྤྲུལ་ལུགས་སྤྲངས་
 པ་ནི། ཡན་ལག་རྣམས་རྩ་སྟོན་གྲུབ་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་རྩ་སྟོན་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གོ་དགོས་འདྲ། རིགས་པས་སྐབས་
 ཚུལ། ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་འདུས་པའང་མེད་པར་ཐལ་བས་
 ཡན་ལག་གི་ཆོགས་པ་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སོ། །ཕྱོགས་སྤྲུལ་འདོད་པའི་རྩ་སྟོན་བཀྲགས་ནི། མཛོད་ལས་བཤད་

པ་ལྟར། བཅོམ་པ་ལམ་སྒོས་ཆ་སོ་སོར་བསལ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོར་རུང་བ་བཀྲགས་ཡོད་དང་། དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་
རྣམས་ཡོད་དོ།

གང་གི་རྟོ་བ་ལྷིང་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྟོན་ནི། གང་གི་རྟོ་བ་ལྷིང་བ་དང་མགིན་པ་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་བྱམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། རྟོ་བ་ལྷིང་བ་སོགས་བྱམ་པར་མི་འདོད་དོ། །གཞན་དུ་ན་དེ་རྣམས་བྱམ་
པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་རྟོ་བ་དང་མགིན་པར་ཡང་ཐལ་ལོ་ཞེས་པ་ལོ། །ལས་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་ཞེས་པ་
སྟོགས་སྒྲ་མས་ལས་རྣམས་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་སྟེང་པར་འདོད་ཚུལ་ལོ། །རང་ལུགས་ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་
བདེན་པ་གཉིས་སྒྲ་འཆོལ་བ་སོ་སོར་མི་དགོས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དོན་དམ་པར་བཅའ་ན་མི་རྟོན་
ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྟོན་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་སྟེར། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ལམ་འཛིན་རྟོན་དུ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་
འགྲུབ་འགྲུར་མིན་མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས། སྒོ་མས་ཡན་ལག་ཅན་བསྟེགས་ཡན་ལག་གོ། ཞེས་ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་པས་ཡན་ལག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་པའང་གོང་གསལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེས་ཡུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་པའི་རྟོགས་ལྷགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་འདྲ། སྒར་
ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱལ་ནས་སེལ་བྱུང་གནས་པའི་ཆོ། དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཡིན་འདྲ་བ་
ཞིག་གསུངས་པ་ཐ་སྙད་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས། འོག་རྒྱ་ཡན་ལག་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱལ་བའི་ཆོ་འཁོར་ལོ་སོགས་ཤིང་
རྟའི་ཡན་ལག་མིན་པར་བཤད་པ་ཐ་སྙད་ཕྱ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྟེ་མ་འདི་རང་ལུགས་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་རྟུར་ཁས་མི་
ལེན། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཡང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བསྐྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེ་ཞིང་། མི་
རྟག་པ་ལ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བསྐྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་དེ་ཙམ་མེད་པས། བྱས་པ་ཁྱབ་བྱ་དང་། མི་རྟག་པ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་
འཛིན་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཁྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཁྱབ་བྱེད་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ལས་མི་
འདའ་བར་གསུངས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་ཁྱབ་བྱ་འཛིན་ཚུལ་ཡང་དགོས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་འབྱེད། ཤིང་རྟའི་སྟེང་ནས་རྣམ་
བདུན་གྱི་དཔྱད་པའི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ནི་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལོ།

གཞུང་ལས། ཆོས་དེ་སྒྲ་བཅས་སྒྲ་སྒོས་ཡོངས་སྒྲ་བཅད་པ་ན། སྒྲ་མེད་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ལ། ཞེས་སོགས་ནི།
ཆོས་གང་གཅིག་རྒྱ་རྟོགས་པ་ན་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཁེགས་དགོས་ལ། ཆོས་གང་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ཁེགས་
དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་སྟོན་པ་ལོ། །བདག་ཡུང་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་རྒྱ་གྲུབ་
ན་གོང་གསལ་རྟུར་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་གཤེས་ལུགས་སྒྲ་འགྲུར་བས་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་རྒྱ་ཐལ་ལ། དེ་རྟུན་
བདག་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡུང་པོ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་མོད། དེ་འདྲའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡུང་པོའི་

ནམ་གངས་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ། །བདག་ཡུང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་གཤེས་
ལུགས་སུ་གྱུབ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་ན་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་
དཔྱད་བཞེད་དུ་འགྱུར་པས་གཤེས་ལུགས་སུ་གྱུབ་པ་ལས་འོས་མེད་དོ།

བདག་ལྟ་ཕྱི་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན། ཕྱི་མ་ནམས་ལྟ་མ་ལ་རྟོས་པ་མི་འབད་པར་ཐལ།
བདག་ལྟ་ཕྱི་ནམས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚུགས་སུ་བརྟུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་ལྟ་ཕྱི་ནམས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་
བས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འབད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཟ་བར་ཐལ་བ་སོགས་སོ། །འདས་པའི་དུས་ན་བདག་ཡུང་བར་རྟ་
བ། མ་ཡུང་བར་རྟ་བ། དེ་གཉིས་ཀར་རྟ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྟ་བ་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་
ཀ་གཉིས་མིན་དུ་རྟ་བ་བཞི་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བདག་ལྟ་བར་། མི་ལྟ་བར་། གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་རྟ་བ་བཞི་
དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན། མི་ལྷན། གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་རྟ་བ་བཞི་སྟེ་རྟ་དན་བཅུ་དྲུག་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་
པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་དེ་འཇོག་པ་ལ། འདས་པའི་དུས་ན་ཡུང་གྱུར་ཅེས། ཞེས་སོགས་སོ། །ལྟ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གི་
འདོད་ཚུལ་དེ་རྟ་དན་དང་པོར་གསུངས། མདོ་སྟེ་ནམས་སུ་སྟོན་གྱི་ཡུང་བ་བཞེད་ནས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དེ། གཞན་ཞིག་
ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་དེ་རྟར་མི་བརྟ་སྟེ་ཞེས་པས་རྒྱུད་གཞན་བཀག་ནས། ད་ཉིད་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་དེར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་
རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པར་གསུངས། སྟོན་པའི་དུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ། ད་ལས་ལྷུའི་དུས་ཀྱི་དར་གྱུར་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དེ་རྟར་དྲན་པ་མིན་ཡང་། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ་ལས། སྐྱེ་བ་དྲན་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་
པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་ད་ཞེས་དྲན་པའི་དྲན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། ཅ་
ཤེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། ཆོ་འདིའི་རྟས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་དའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་
ཆོ་རབས་ལྟ་མ་ནམས་སུ་ཡོད་པས་དེ་རྟར་དྲན་པ་མི་འགལ་ལ། ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྟར་། ཡུལ་དུས་
སོགས་བྱེ་བྲག་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར། ད་ཆོ་རབས་ལྟ་མ་ནམས་སུ་འདི་དང་། འདིར་སྐྱེས་འདུག་སྙམ་དུ་དྲན་པ་
དང་། ད་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་དན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་དོགས་ནས་སྟོན་དགེ་སྐྱབ་ལ་འབད་པ་ཤིན་ཏུ་རུང་། དེས་ན་སྐབ་
དབང་གིས་ད་སྟོན་གྱི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་ད་ལས་ལྷུར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་དྲན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྟོན་པས་ད་ལས་ལྷུའི་དུས་
ཀྱི་བདག་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བདག་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡིན་པར་དྲན་པ་ལ་བྱས་ན་བདེ། ལྟ་དན་འདས་སྟོན་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྟོན་ནི། ལྟ་དན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོན་གྱི་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི་ཡུང་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྐྱེ་
འཇིག་བྱེད་པ་རྟར་། བདག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བའི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་རྟ་ན་ད་
སྟོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ད་ལས་ལྷུར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་བདག་འགགས་ནས་ཆོ་འདིར་

དེ་དང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དང་པའི་བདག་གཞན་སྒྲིམ་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དོ། སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་
 གྱིས་གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པས་ལས་གནས་པའི་རྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མེད་པས། ལས་
 ཚུལ་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་དོ། གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཚུལ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་
 ཚུལ་སྤྱི་ལོངས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་མེད་དམ་སྟུང་ན། དེའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཚུལ་སྤྱི་ཚུལ་གཞན་གྱིས་ལོངས་
 སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་དོ། ཞེས་པའོ། དེ་བཞིན་
 དེར་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པ་ཆོ་སྤྱི་མའི་བདག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གཤིས་ལྷགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པས་
 ཏྲག་པར་གནས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་འདྲ།

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་ཚུལ་ལས་གཞན། ཕྱང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན། བདག་ཕྱང་པོ་ལས་
 རོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དང་པར་ཡོད་ན་བདག་ཕྱང་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། བདག་ཕྱང་པོའི་མཆོན་
 ཉིད་སྤྱི་འཛིག་གནས་པ་དང་མི་ལྟན་པར་ཐལ། བདག་སྤྱི་འཛིག་དང་ལྟན་ན་ཕྱང་པོའི་སྤྱི་འཛིག་ལ་སྤྱོད་ནས་བཞག་དགོས་
 པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་འདྲ། སྤྱི་འཛིག་གནས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། བདག་ཏུ་
 ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིར་མེད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྤྱིར་བལོ། སྤྱི་བ་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་གསུང་དུ། འཇུག་ལྷོག་གང་ཡང་མི་རུང་ཞེས་པ་མཆོན་དུ། བྱང་བའི་སྤྱོད་ནས་འཇུག་པ་དང་། དོར་བའི་སྤྱོད་
 རས་ལྷོག་པ་གང་ཡང་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟུར་བྱས་ན་བདེ། ཆད་མ་པའི་ལྷགས་ལ། སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་ཙ་བ་མངོན་
 ལུམ་ལ་ཐུག་པར་བཤད་པ་དང་། འདིར་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཙ་བ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐུག་པར་གསུངས་པ་དོན་འདྲ།

སྤྱི་མའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཆོགས་ལ་བྱ་ཞིང་། འདི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་ཀྱང་རུང་། སྤྱོད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བའི་སྤྱང་བ་སྤྱི་མ་རྟུ་བུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་བས། ལམ་རིམ་རྒྱུད་
 བ་ལས། འདི་ལ་ནི་དེར་སྤྱང་བ་དང་སྤྱང་བ་རྟུར་ཀྱི་དོན་ཡོད་པས་སྤྱོད་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱི། རི་བོང་གི་རྒྱ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་
 བུ་རྟུར་སྤྱང་བ་ཙམ་དུ་ཡང་གཏན་མེད་པ་དང་། སྤྱང་ཡང་སྤྱང་བ་རྟུར་ཀྱི་དོན་ཡོད་པས་སྤྱོད་པར་མི་འཆར་ན་ཡང་སྤྱང་བ་
 སྤྱི་མ་རྟུ་བུའི་དོན་སྤྱོད་ལ་མི་འཆར་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྟུར་གཟུགས་སོགས་རང་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ལ་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་
 པར་སྤྱང་ཡང་དེར་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཆོགས་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མ་གཞི་རྟུ་བུ་སྤྱང་ཡང་རྟུ་བུ་སྤྱང་གིས་སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་
 མཆུངས་པའོ། ཁོ་ན་འདིའི་སྤྱང་སྤྱོད་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་
 སྟུང་ན། སྤྱང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྟུ་བུ་ལ་འཆར་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་དེ་རྟུར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། དེ་ཙམ་
 གྱིས་མི་ཆོག་པ་ལྷག་མཐོང་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀར་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྤྱོད་མེད་དུ་སྤྱང་བ་དང་།

དེ་ཉིད་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྟེན་སྟེ། གང་ཟག་དེ་
 སྐྱེ་མའམ་རྒྱན་པའི་སྤྱང་བར་ངེས་པ་སྟེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་
 བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་པར་རྟོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། སྐྱེ་མ་ཉི་ཤུར་ཤར་བ་ལུགས་འདིའི་ཐ་སྙད་ཕྱོགས་རྟོགས་པའི་
 མྱོང་འཛིག་པས་སོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་གཞུང་དུ། རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བའི་སྤྱང་
 བ་སྐྱེ་མ་ཉི་ཤུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱི་མ་ལ་སྤྱི་མའི་སྐྱེ་མའི་དོན་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན། ཚས་ཉིད་རང་མཛོན་སྐྱེ་བའི་རྟོགས་པའི་
 མྱོ་ལ་སྤྱང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན། སྤྱང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་སྐྱེ་མའི་དོན་མེད་ཅེས་པའོ། །འོ་
 ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་རི་སྟོད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་ལ་སྤྱང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་མཐུན་པས་རྒྱན་པ་
 མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་བདེན་སྤྱང་མེད་ཀྱང་གཞན་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྱང་བ་གཟིགས་ཤིང་། གཟུགས་རྣམ་
 མཐུན་ལ་སྤྱང་ཚུལ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གཟིགས། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱང་ཚུལ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་གཟིགས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྒྱན་པ་ཡིན་པར་གཟིགས་པ་ནི་སྤྱི་མའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་རང་མཛོན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱང་ཚུལ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 རང་མཛོན་གྱིས་སྟོང་པ་གཉིས་མི་མཐུན་པར་གཟིགས་པས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱང་ཚུལ་ལ་མ་སྟོས་པར་རྣམ་
 མཐུན་གྱིས་རྒྱན་པ་གཟིགས་ཚུལ་བཞག་དཀའ་པར་འཇགས། སྟོན་གྱི་གསུང་རྒྱན་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱང་ཡང་སྤྱང་བ་
 ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་གནས་ཚུལ་དང་སྤྱང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་དོན་དང་། དོན་དམ་རོ་གཅིག་པར་
 སྤྱང་བ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲུབ་པ་གནས་ཚུལ་སྤྱང་ཚུལ་མཐུན་པའི་དོན་དུ་འཛིག་སྟོན་ཡོད་མོད། རིགས་པ་
 དུག་ཅུ་པ་ལས། ལྷ་འདྲུ་འདྲུ་པ་བདེན་གཅིག་པུར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་གསུངས་པ། །དེ་ཆེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་
 ཞེས། །མཁས་པ་སྤྱི་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན། ལམ་རིམ་ཆུང་བར། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་རང་མཛོན་སྐྱེ་བའི་
 མཐོང་བའི་སྤྱི་མའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྤྱང་བའི་བསྐྱེད་པ་མེད་ལ། ལྷག་མ་འདྲུ་བྱེད་རྣམས་རང་མཛོན་
 སྐྱེ་བའི་སྤྱི་མའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྤྱང་བའི་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན།
 བཤད་རྒྱན་སྤྱི་མར་རྟོག་བཞོས་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་འདྲ།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ།

ཉིང་དེ་འཛིན་ཚུལ་པོ་ལས། ཚོས་འདི་རྣམས་ནི་དབྱ་བ་ཚུ་ཤིང་འདྲ། །ཞེས་པའི་དབྱ་བ་མི་རྟག་པའི་དཔེར་སྦྱར་
བ་མང་ཡང་། སྐབས་འདིར། གཞུགས་ནི་དབྱ་བ་རྟོག་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་དང་དོན་འདྲ་བར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཁར་
དབྱ་བ་མང་པོ་བསགས་པ་ལ་དོན་མཐུན་རྣམས་ཐང་དུ་སྦྱང་ཡང་དེས་སྟོང་པ་བཞིན། གཞུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་
སྒྲུབ་པར་སྦྱང་ཡང་དེ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། རྒྱ་ཤིང་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པ་ལྟར། ཚོས་རྣམས་རིགས་ཤེས་གྱིས་དཔྱད་ན་
བརྟག་བཟོད་པའི་སྟོང་པོ་མེད་པ་དང་། སྟོག་དེ་དང་པོར་འདི་ནས་བྱུང་། བར་དུ་འདིར་གནས། ཐ་མར་འདིར་འགྲོ། ཞེས་
ངོས་བརྒྱུད་མེད་པར་ཡུད་ཅམ་ཞིག་དཀར་ལམ་གྱིས་སྦྱང་ནས་འགག་འགྲོ་བ་ལྟར། དངོས་པོ་ད་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱ་འབྲས་
ངོ་བོ་གང་གི་སྟོན་ནས་བཅའ་ཀྱང་བརྟགས་དོན་མི་རྟོག་པར་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཞིག་སྟེ་ཡལ་འགྲོ་བ་ལ་སྦྱར་ན་
དགོངས་པར་འགྲོ་འམ་བརྟག། བོད་སྐད་ལ་ཅིག་གཞུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཟེར།
གཞུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཚོས་ཅན། ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱལ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཚོས་གཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཅུས་པར་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྒྲུབས་པར་མངོན། ཉི་ཆེ་བ་ཞེས་པ་སྟོགས་རེ་བའི་དོན་ཡིན་ཡང་། ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཅས་པ་སྟོང་
གཞི་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གོ་མི་རུང་། དགག་བྱ་སྤྲ་བ་ནས་མ་ཁེགས་པར་སྟོགས་རེ་བ་ཅམ་ཁེགས་པ་ལ་གོ་
དགོས། སྟོང་པ་གསུམ་བརྟན་པའི་ལུང་གི་འབྲུ་སྟོན་ནི། འཛིག་རྟེན་རྟག་ཆད་དུ་སྦྱོ་བའི་སྟེ་རོལ་པ་རྣམས་ང་ལ་སྟོང་གྱིས་
བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་ཅེས་ཚོད་གྱི། ང་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་མི་ཚོད་དེ། འཛིག་རྟེན་ཐ་སྦྱད་པའི་ཆད་མས་གང་ཡོད་
པར་འདོད་པའམ་གཞལ་བ་དང་། མེད་པར་གཞལ་བ་དེ་རྣམས་ང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས་དེ་མི་འགོག་ཅེས་པའོ། །རྗེ་
སྟོང་མང་པོ་བཤད་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ལ་དྲེགས་པ་སྟེ་བ་མེད། །ཅེས་པ་ནི་རྗེ་སྟོང་མང་པོ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་ཚོགས་པ་བཤད་
ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་དེ་ལ་དྲེགས་པའམ་བདེན་འཛིན་སྟེ་བ་མགོ་གཞོན་ཅུས་པའི་དོན་ནོ།

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཞུང་ལས། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བྱས་པའི་ཆོ། དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྦྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་
དམ་བཅའ་སྦྱབ་པའི་སྦྱར་དག་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དབང་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆོ་སྦྱ་གྱུ་
ཆོས་ཅན། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་སྦྱེ་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་རང་བཞིན་
མེད་པ་སྦྱབ་པའི་སྦྱར་དག་འགོད་པ་མེད་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་ན་བདེ། དབང་རྣམས་གཞན་གྲགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་
པའང་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེ་དང་། རྒྱ་ལ་མ་རྟོག་
ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྱལ། ཞེས་པས་སྤྱི་ཚོལ་དབང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ལ། ཐོག་མར་ཐལ་འགྱུར་
བཀོད་པས་བདེན་ཞེན་གྱི་དམ་བཅའ་དོར་ནས་དོན་འགྱུར་རམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་དུ་སོང་སྐབས་གཞན་གྲགས་
གྱི་སྦྱར་བ་བཀོད་པ་ལས་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་སྤྱི་ཚོལ་དེ་ལ་གཞན་གྲགས་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་
མིན་ཅོ་ཞེས་པའོ། །བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། འདི་ཀྱན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐབས་
ཀྱི་རང་དབང་དེ་རྒྱ་རྟོན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཀག་ན། རང་ལ་སྦྱབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་
བས། ཡུལ་ཅན་འདོགས་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བྱེད་དགོས། གཞུང་དུ། རང་གི་དོ་བོའི་སྟོན་ནས་རང་
ཚུགས་སྟབ་པའི་སྟོང་ལུགས་ལ་རང་དབང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་རང་ཚུགས་སྟབ་པའང་འདོགས་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་གཞན་
ལ་རག་མ་ལས་པའོ། །དངོས་སྦྱ་བའི་རྒྱུད་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཡོད་སྟབས། འདིར་
རྟེན་འབྲེལ་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ལུགས་འདིའི་སྟུན་མོང་མིན་པའི་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་
ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བྱས་ན་བདེ།

ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་ས་བོན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀ་བདེན་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་
གྱིས་བཞག་པར་འདྲ་ཡང་། སྤྲུལ་བདེན་འཛིན་གྱི་གཏི་མུག་དང་ཆགས་སྤངས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྦྱེད་པས་ཉོན་སྦྱིབ་ས་
བོན་གྱི་ཆར་འཛོག་ལ། ཕྱི་མ་ནི་འཇུག་ཤེས་དུག་ལ་ཡུལ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་རྟ་བུར་སྤང་བའི་བདེན་སྤང་སྦྱེད་པའི་བག་
ཆགས་ཡིན་པས་ཤེས་སྦྱིབ་བོ། །སྟོང་སྟུན་དུ། དེ་འདྲའི་བདེན་སྤང་སྦྱེད་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་སྦྱིབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་དང་།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཤེས་དུག་ལ་ཡུལ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་རྟ་བུར་སྤང་བའི་བདེན་སྤང་གི་ཆ་ལ་ཤེས་སྦྱིབ་མངོན་
གྱུར་དུ་འཛོག་པར་གསུངས་པ། འཇུག་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཤེས་སྦྱིབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
འབྲས་སུ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྟུན། ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་

བདེན་འཛིན་མི་སྤྱི་ཡང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པས་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་སློ་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་དང་
 མཐུན་པར་སེམས། ལུང་འདིས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་བྱང་སེམས་དག་སའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེས་
 འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཏྟ་བུར་སྣང་བ་ཙམ་སྤྱོད་པར་བཟུན་ཀྱང་། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་སློ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་པ་མིན་གྱི། སློ་དེ་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཏྟ་བུར་
 སྣང་བའི་ཆ་ཙམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཉོན་པའོ།

ཏྲ་བ་དེ་དག་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་ཚུལ།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་བ་དེ་དམིགས་ནས་འཛིན་པའི་སྒྲོར་གསུངས་ཀྱང་། མཚན་གཞིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་སྒྲོ་མི་གསལ་བའི་ཚོངས་ཅམ་གྱི་མ་རིག་པ་ཏྲ་བུ་བཞག་ན་ཨེ་འགྲིག་བཟླ། པཌ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང་། སེ་ར་རྩེ་བཅུན་པ། པཌ་ཆེན་བསོད་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་པལ་ཆེར་དུ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་བཤད། ལྷ་བའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ཅམ་གྱུན་ཏུ་སྒྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མཐོང་ནས། སྒྲ་པ་ཤེར་རིན་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མ་རིག་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པ་འགལ། ཞེས་རྩེ་བཟླ་ཉིད་ཆེན་པོ་འགོག་པའི་ཚོལ་གྱིས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་ལ་འགལ་ཁུར་བསྒྲིགས་པ་ལུང་འདི་དག་བསྒྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་བཤད་པ་རྩེའི་གསུང་ཟིན་དང་མཐུན་ནས་སྟོམ་པས། དེ་ཏྲ་ན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ། བདེན་སྣང་སྒྲེད་པའི་བག་ཆགས་དེ་དང་པོ་འཛོག་བྱེད་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མིང་འབྲས་བུར་བཟླགས་ནས་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཅམ་ལས། མ་རིག་པ་དངོས་མིན་པས་འགལ་བ་གཏན་མེད་དོ།

དེ་ཏྲ་བ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་པ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་གཞི་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་གནད་དུ་སོང་བ་ལས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་ནི་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་ཡང་ཅེ་ལགས་སོ།

མཇུག་གི་དོན།

སྒྲིམ་པ། ཡབ་རྗེའི་གསུང་གསང་རི་དབང་བསྒྲིམ་བས་བཀའ་བསྟན་ལོ་མཚོ་བསྐྱབས་སྒྲིམ་པ། ཡང་དག་རིགས་
པའི་ལོད་སྟོང་ཟེར་གྱིས་མཐར་འཛིན་མུན་ཆེན་དུང་ནས་འབྱིན། །སྒྲིམ་པས་ཀུན་ཡིད་ཅིག་ཅར་འཕྲོག་བྱེད་དཀའ་གནས་
པད་ཆལ་བཞད་པའི་གཉེན། །སྟོན་མེད་ལེགས་མཁའ་སྒྲུང་བའི་གཏེར་གང་ཕ་འཛངས་རྣམ་དཔྱད་ཤིང་རྟས་
དངས། །སྟག་བསམ་རབ་དངས་མངར་བའི་རྗེར་བྱར་རྣམ་དཔྱད་ཅ་བ་ལས་འབྱུངས་པའི། །ལེགས་མཁའ་འདབ་བརྒྱར་
གྲོལ་བའི་པདྨོ་དེས་དོན་སྒྲུང་རྩེའི་ཟེལ་དངར་ཅན། །སྐལ་བཟང་བྱང་བའི་ཉེར་འཚོར་ལོས་འདི་རྒྱལ་ཀུན་འདུས་ཞལ་
ཡོངས་འཛིན་ཆོགས། །དབྱེས་བྱེད་མཚོད་པའི་ཡོན་དུ་འབྱལ་ལོ་མཉེས་གཤེན་ཐུགས་གྱིས་བཞེས་སུ་གསོལ། །དཔལ་
འབྱོར་ལང་ཚོར་ཆགས་པའི་ཟོལ་གྱིས་པན་བདེའི་སྟོག་ལ་རྒྱལ་རྩེལ་པའི། །སྲིད་གསུམ་ཉམ་ངའི་བཙོན་ལས་འབྲོས་སྒྲིད་
སྤྱོད་རྟེན་འབྲེལ་འཛོལ་པའི་དུས། །སྒྲུང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་སྤྱོན་གྱི་ཤུགས་འཆང་ཅང་ཤེས་
རྟ། །བཙོན་འབྲས་ལྷག་གིས་སྤྱར་བར་བསྐྱལ་ནས་གཏན་བདེའི་གྲོང་དུ་བཞོད་པར་རིགས། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་གྱི་
སྤྱིང་པོའི་དོན། །ཀུན་སྒྲོངས་མཚན་འཛིན་ནད་ཀུན་སེལ་བའི་སྤྲོལ། །རབ་ཞི་ཐར་པ་དམ་པའི་ལམ་གྱི་སྟོག་མཐའ་བལ་ཏྲ་
བ་མཚོག་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །སྲིད་གསུམ་རྒྱད་པ་རི་སྟོད་འབྱུང་བའི་སྟོ། །མོངས་ཆེན་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཉིད་ལགས་
ན། །དེ་ཡི་དམིགས་གཏད་མོ་གཤམ་བྱའི་རྗེས་འགོར། །ལུང་རིགས་ཚད་མས་གཟིགས་པ་བསྐྱགས་བྱའི་ཡུལ། །བསེལ་
སྒྲོངས་མཐའ་གྲུབ་རྒྱ་སྐར་འབྱམས་གྲས་དབུས། །ལེགས་མཁའ་ལོད་རྩོན་གཟི་བྱིན་སྟོང་འབར་བས། །ཏྲ་ངན་མུན་པ་
སེལ་དང་པས་རྒྱལ་གཞན། །ཟེལ་གཞོན་སྟོ་བཟང་སྒྲུབ་པའི་ཉི་མར་གྲགས། །འཤེས་གཉེན་དེད་དཔོན་མཐའ་པའི་བཀའ་
དྲིན་ལས། །འཇམ་མགོན་ལེགས་མཁའ་རིན་ཐང་མེད་པའི་ཅོར། །ཐོས་བསམ་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོར་གྲུས་མཚོད་
པས། །དཔག་དཀའི་ཟབ་གནད་དགོས་འདོད་ཆར་དུ་པབ། །འགྲོ་འདྲན་པལ་ཆེར་འཆད་ཅོད་རྩོམ་པའི་ལྷགས། །མི་གཡོ་
འབྱིང་ཚུལ་ཁོ་ནས་འབྲེལ་དུས་དམན། །བདག་འདས་སྤྱོད་མེད་པའི་ལེགས་མཁའ་སྒྲིམ། །སྟེལ་ཁུལ་དབུལ་པོའི་ཆོང་
ཟོང་ཏྲར་གྱུར་མོད། །བཀའ་དྲིན་གཞལ་དཀའི་འཤེས་རྣམས་དུས་གྱི་མཐར། །དམ་ཆོས་སྟེལ་བའི་བཞེད་དགོངས་རྫོགས་
པ་དང་། །བྱིས་འབྱུང་རྣམ་དཔྱད་ལྷན་འགར་རུང་ཟད་ཅམ། །པན་འདོད་བསམ་པས་ཚུལ་འདིར་ངལ་བ་བྱས། །སྟག་
བསམ་མ་རྩོས་མཚོ་ཆེན་ལས་འོངས་པའི། །རྣམ་དཀར་ལེགས་བྱས་སྐལ་ལྷན་ཤིང་རྟའི་རྒྱུན། །ཀུན་ཉོན་དུག་ཅན་རྟོག་པ་
འབྱུང་བཞེན་དུ། །སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་གྱུར་ཅིག་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་གྱི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱས་པའི་བཅུད། །དགོ་ལྷན་
རིང་ལུགས་མཁའ་སྒྲུབ་བྱ་བའི་སྟོལ། །འཛིན་སྟོང་སྟེལ་བའི་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་སྟོད་གངས། །འཕེལ་བའི་རྫོགས་ལྷན་
དགའ་བ་ཉམས་སྟོང་ཤོག། །འཁོར་བ་ལྷགས་བསྟེགས་འབར་བའི་བཙོན་ཁང་དུ། །སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་མེ་ལྷེ་བར་མེད་

པར། །གདུང་བ་ཡིད་ཀྱི་ཟུག་རྩུ་ཆེས་རྩུབ་པའི། །ངེས་འབྱུང་བསམ་པས་ཐར་ལམ་བཟོད་ལུས་ཤོག། །ནམ་མཁའི་མཐའ་
 གཏུགས་ཉམ་ཐག་རྒྱད་ལྗེ་འཕྱོ། །སྲིད་པར་ལས་ཉོན་སྒྲིག་གིས་དམ་བཅིངས་པ། །དཔྱོལ་འདོད་བྱམས་བཙེའི་ལྷགས་
 གྱིས་ཉེར་བྱངས་པའི། །བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་སེམས་མཆོག་འབྱོངས་པར་ཤོག། །འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་སྒྱུ་མའི་
 བོད་ཁྱེད་དུ། །ཉམས་བརྒྱུར་སྒྲོས་པའི་རྟོན་མོ་སྒྲུལ་བ་རྟོན། །སྤང་ཡང་བདེན་པར་བརྟག་བཟོད་ཅང་མེད་པའི། །བཟོད་
 བྲལ་དོན་གྱི་གཤིས་ལྷགས་རྟོགས་པར་ཤོག། །དུས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྤྲས་བཅས་གྱིས། །གཞན་པན་འཕྲིན་
 ལས་ནམ་མཁའི་མཐའ་བྱལ་དུ། །མཛད་པ་ཀུན་དང་རྒྱབས་ཆེན་སྒྲོན་པའི་ཁྱུང། །མཐའ་དག་སྤྱིར་སྒྲོབས་ཕྱག་པར་མེན་
 ལུས་ཤོག། །མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་གྱིས་མཛེས་པའི་དལ་འབྱོར་རྟེན་བཟང་རིམ་བརྒྱད་ཆོ། །ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་གན་
 མཛོད་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་བཟུང་ནས། །ཉམ་ངའི་སྲིད་པར་འབྱམས་པའི་འགྲོ་རྣམས་གཏན་བདེའི་ས་
 ལ་འཛོག་མཁས་པའི། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་གཟིགས་སྒྲོབས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱ་ན་མེད་པ་མཛོད་བྱེད་ཤོག། །འདུས་གྲ་ཆེ་རྣམས་
 རྟེ་སྒྲོད་དགོངས་དོན་ལུང་རིགས་དབྱངས་སྤྱ་ལེན་པས་བྲེལ། །མང་ཐོས་བསམ་གཏན་སྒྲོད་པའི་ཆོགས་གྱིས་ནོར་འཛིན་
 ཡངས་པའི་ཐ་གྲུ་བྱལ། །སྦྱེས་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཞབས་པད་བརྟན་ཆགས་བཤད་སྒྲུབ་གདུགས་དཀར་དཔུང་དུ་
 འདེགས། །བདེ་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་ཀུན་གྱི་བཞེད་དགོངས་སྦྱེ་རྒྱུའི་གསོས་སྤྱ་གྲུབ་གྱུར་ཅིག། །འཛིག་རྟེན་ཡངས་པའི་
 རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་རྒྱ་བདེ་འབྱོར་ལོངས་སྒྲོད་ཟད་མི་ཤེས། །རྒྱལ་སྒྲོན་འབངས་བཅས་དད་པས་རྒྱད་ཕྱག་གཏན་གྱི་སོ་ནམ་
 སྒྲུབ་ལ་བརྩོན། །རྟ་ངན་ལོག་པའི་མིང་ཡང་མི་གྲགས་དགེ་བཅུའི་ལམ་བཟང་མཆོག་རྒྱ་གསལ། །སྲིད་ཞིའི་དགེ་ལེགས་
 འདོད་རྒྱུའི་ཆར་གྱིས་འགྲོ་རྣམས་རེ་བ་ཀུན་སྒོར་ཤོག།

ཅེས་སྟག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀར་གནས་རྣམས་བཞེད་བྱུང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྤང་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི། རྩ་མོ་རྟེན་སྒྲོད་རྒྱ་མཆོའི་དགོངས་དོན་དངོས་སྒྲོབས་གྱི་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལ་གཞན་བྱིང་མི་འཛོག་པའི་མཁྱེན་
 རབ་གྱི་དབང་ཕྱག་ཡོངས་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བཀའ་བྲིན་མཉམ་མེད་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་དཔལ་
 བཟང་པོའི་བྱུང་དུ་སྟག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་དང་། ཅུ་འཇུག་གི་རྒྱུ་ཆེན། ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོ་སོགས་རྗེའི་གསུང་པལ་ཆེར་
 དང་། དཔུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེ་ཆུང་། ཆོས་རྗེ་དཔལ་སྤྲན་པའི་ཡིག་ཆ་གང་ཡོད་སོགས་གྲུང་བསྒྲིགས་ནས་རེས་མཛུབ་
 སྲིད་དང་། རེས་འབེལ་གཏམ་སྟེང་མོའི་ཚུལ་དུ་མནོས་སྤྲུལ་དོགས་སྒྲོང་རྣམས་གྱི་བྲན་ཐོ་ཆེ་ལོང་འགའ་བྱུང་བྱས་པ་
 ཅེས་ཀྱང་ཡི་གེར་འགོད་དགོས་ཚུལ་གྱི་གསུང་ནན་ལ་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ནས་ཡང་ཡང་སྤྱུ་ལ་བ་སྒྲོག་མ་ལུས་
 པར། མེ་བྱ་ལོར་དཔུ་ཚུགས་ཅམ་བྱས་ནས་རིམ་པར་བྲིས་པས་ཕག་དཔུན་དགག་བྱ་བྱལ་ཆེ་བའི་མཇུག་ལ་ཉེ་བའི་བར་
 སྤྱུབ་ཀྱང་བར་ཆད་གྱི་མཆོན་མ་དུ་མའི་དབང་གིས་རིམ་འགྱངས་སྤྱ་སོང་བ། ཉེ་ཆར་བྱང་ཕྱོགས་བརྟན་འགྲོའི་དཔུང་

གཉེན་སྟོང་སྟོར་མཚོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་འཛིགས་མེད་ཚུལ་ཁྱིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྟེ་རྒྱའི་ནམ་འབྲེན་ཆེན་པོ་ལ་མོ་
 མཚོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་མོར་བྲ། ཆ་གན་ཉོ་ཐོག་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱལ་མཁུན་སྤྱན་ཡངས་པ་
 དག་དབང་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དམ་པའི་སྟེས་མཚོག་དུ་མ་དང་། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་བདེ་ཡངས་
 མཁན་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་མོར་བྲ་དང་། གུན་སྤངས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྗེ་དག་དབང་བསྟན་དར་
 སོགས་སྤྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱལ་བ་དང་། བྱད་པར་གཞུང་བརྒྱ་ལྷ་
 བའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་བཀའ་ནན་ཡང་ཡང་མཛད་པའི་དོར། ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 མངའ་བདག་ཁྲིམ་པ་དོན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ས་གསུམ་ན་འགྲན་གྱི་དོ་རྩུས་དཔེན་པ་དུ་མའི་ཞབས་པད་
 སྟེ་པོའི་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་གཞུང་ལུགས་མི་ཉུང་ཙམ་རྣ་བའི་ལམ་དུ་བྱང་བ། མང་ཐོས་བསམ་གཏན་པ་
 རྟར་ཚུལ་འཚོས་པའི་གྱིན་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་རྗེའི་ལེགས་འཤད་རྣམས་དང་སྤྱ་མའི་གསུང་སྟོས་
 གཞིར་བཟུང་། རང་སྟོས་གང་སྟོབས་ཀྱི་དཔུང་པས་རྩར་བརྒྱན་ཏེ། ཞི་བ་ཞེས་པ་ས་མེ་བྱའི་མོའི་རྒྱལ་རྒྱའི་ཡར་ཚོས་དགེ་
 བར་བཀའ་ཤིས་ཚོས་སྤྲིངས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། ཨ་རིག་རི་ཁྲོད་པ་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་
 དང་། གསེར་ལག་བྱ་བཏང་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱིས་རེས་མོས་སུ་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་གསལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་
 བཞེད་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུར་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག། །

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག

༡༡། །རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་རྒྱ།

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།

ཆོག་གི་ཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།

དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཡུང་པོའི་མཐུས།

ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།

གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།

རེས་ལེགས་ཅོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་སྤྱབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུམས་པའི་གྲ་གྲོའི་སྤྲིག་སྤྱོད་མི་བཟང་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་

སྤྲན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤྱང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་སྤྲིག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་

བྱས། བྱོན་དང་བྱོན་ན་དུལ་ཕྱན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆེ་བྱ་བྱའི་སྤྱོད་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་

བ་སོགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱུད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བརྗོད་པ་འདི་དག་སྤྲིག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་བྱོན་བོད་ཁ་བ་

ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རྩྭ་ཡང་སྤྱར་བཞིན་གསེས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་

དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སྤྱ་འཕེལ་སྤྱད་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འབྲེན་ཤྱ་

སྒྲོའི་རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་

རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་པར་དུ་བསྐྱུན་དང་སྐྱུན་འགྱུར་གང་ལ་འང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་ཤྱ་བྱའི་དགེ་

སྤྱོད་ཆོས་སྤྱ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

